
x-rite
colorchecker CLASSIC
mm

15482 - 86. 1. 2. e.
4°

in humanitade et gramaticha
lucano
lactanzio
leonardo rogarolla de eternitade
leonardo rogarolla de beatitudine
libry de batizare
libellus abrec
Marcialli comento
Mateus sicutt de civilitate
Macrobio de saturnalibus
Manipullus florum
Macaronea
novo marcello festo daro propheo
nestor Iocabulista
opera ovidij
ovidio de fastis comento
oratio sollo
oratio 1° comento
oratio 3 comenti
oration de tullio
opera statij
opera platonis
omero de bello troiano
origines cum celsus
op. aro de p. feb.
[illegible]

in humanitate et gramaticha
tusculane de tullio
teofastes de plantis
Tortellio do
Tullio de fatto et universitate
Terencio sollo
Valerio max. comento
Valerio max. sollo
ditta de sancto antonio
Iocabulista grecho
Vgillio sollo
Vgillio 4° comento

in medicina

Avicena granda
Avicena picollo
mesue
pandette
Agregador
praticha savonarolla
Savonarolla de febribus
de pulsibus [illegible]
[illegible]

in loicha e phisica
Vsorio sop. phisica
Testus aristotelis
Comentator averroi
Marsillio de gratio
Consequentie entis
Gaietano sop. entis
Soffisimeta entis
mengho in loicha
loicha de m° pollo de
loicha de m° pollo de
Vsorio sop. loicha
alberto sop. fuxicha
Metaura alberti
Alberto sop. arte de
Alberto de secretis m
girardo odonus sop.
Io. magister in loicha
Consumulla
Dubia de m° pollo de
Antonio andree sop.
burleo sop. phisica
burleo sop. arte de
boetio de consolatione
[illegible]
[illegible]

Nõ peccantes legi nõ subiciũtur auc̃ de incestis nuptijs. §. siuero colla. ij.

15482

Ex libris Illmi Principis Egri Labacensij

Biblio Sec. Aberburgen.

K K LYCEAL BIBLIOTHEK zu LAIBACH

Margarita decreti seu Tabula martiniana edita per fratrem Martinum ordinis predicatorum Domini pape penitentiarum ⁊ Capelanum.

Inter alia que cūq; ad fidē christi doctrinā scripta libro decretorum ad ipsorum doctrinā ⁊ consolationem conscriptus reperitur. Huius enim libri doctrina ad hoc est tradita vt per ipsam tā clerici q̄ laici regulentur per ipsam enim circa fidē sacramentorum: ⁊ circa scientiam scripturarum repulsa falsitate iniquitatis · perducitur quilibet ad ueram perfectamque cognitionem veritatis. Item per ipsam animatur q̄libet ne frāgatur i aduersis ⁊ ne dissoluatur i psperis. Recordationēq; habeat ō pteritis ⁊ cautellā ō futuris. Item p ipsam infertur quilibet ad exemplum sancte imitationis. Instruit ad exercitum virtutis, atque ad executionem cuiuslibet bone operationis. Et quia tam vtilis huius libri doctrinam quāplurimum diffusa cognoscitur. Ego frater Mar. de ordine predicatorum domini Pape penetentiarius ⁊ capellanus pro eius faciliori inuentione ⁊ conprehensione, ad meam potissime vtilitatem dictiones quaslibet huius libri cum suis significationibus, per alphabetum secundum ordinem cum multa diligentia ⁊ magno labore studij compilare. Verū quia forte huius compilationis aliqui volunt esse participes · vt circa opus huiusmodi meam intentionem ⁊ modum aduertent, hūc prologum premittendum curaui. Nouerit ergo lector q̄ non fuit principaliter mee intentionis, huius libri decreti determinare sententias · sed potius per distinctiones alphabeti ipsius libri intimare materias. Et vbi in hoc libro decreti aliqua sub q̄stione ponūtur etiam in hoc opusculo sub questione insinuantur. Nec miretur lector si quando capitula in hoc libro decreti prius posita · posterius allegentur, quia illa capitula que magis ad propositū faciebant vbicunque in hoc libro essent · prius posui · alia ad idem secundum magis ⁊ minus facientia, posterius allegando. Fateor aūt me aliq̄ ex certa sciētia dimisisse, ne plixitas operis legētib⁹ tediū generaret. In xpo ergo omniū bonor auctore, q̄ sicut dicit dis. xxv. c. ab exordio: i fine rēpor veniens ⁊ o que ē grecor littera vltia · Reduxit ad. a · que est latinor pria qz extremitatē que ē o, retraxit ad principiū qō ē alpha ⁊ principiū ad extremitatē q̄ ē alpha ⁊ o. principiū ⁊ finis. spē ponēdo. hoc op⁹ ab a · pma littera icohās vsq; ad extremā ō. duxit litterā alpha beti ipso adiuuāte q̄ ē principiū ⁊ finis.

Aron · charitas. Aarō mistriciter insinuatu. c. vt cognouerunt de pe. dis. ij · §. oppone ante medium · Item ipsius sacerdotium approbat. xcij · dis. sacro sancta. Item q̄ in suo sacerdotio status summi pontificis representatur. xxi. dis. c. i. §. i.

Item ponitur in exemplum terroris contra vsurpātes prelaturas. viij · q. i. deniq; post me.

Item ponitur in exemplum q̄ nemo honorem prelationis assumat, nisi adeo vocatus · viij. q. i. in scripturis in principio.

Itē ponit i exēplū q̄ nullus hō pōt eē sine peccato de. pe · dis. iij. §. opponit circa medium.

Itē ponit i exēplū lapsis post pūiaz ad plature restitutionē. l · di · si · p⁹. ordinationē. §. eō. exēplis

Item cū filijs suis i exēplū ponit episcopis ⁊ clericis de mutua iuicē bonoratione. xcv. di · esto.

Qz oblationes ecclesiarum solis sacerdotibus debentur prefigurat · x. q. i. hanc.

Qz est in argumentū q̄ deus dat gratiam subditis p orationem sacerdotū · i. q. i. dictum est.

Qz virga aaron · deuorauit virgas magoz. xxxvi · q v. nec mirum ante medium.

Abbas · Qz abbas nō ab episcopo ponitur ꝛ a mōacoz congregatiōe eligit xviij · q. ij · abbas el primo. ⁊ duo. c. se ·

Qz i abbatē eligi dz q̄ sit dign⁹ moz ib⁹ atq; actib⁹ mōastice discipline. xviij q. ij · abbatē quilibet ·

Qz in abbatē electus debet esse cautus in regimine humilis castus misericors discretus. ⁊ sobrius xviij · q. ij si quis abbas ·

Qz abbate exēpto irrequisito · nil dz ēps i monasterio eius exercere. xviij. q. ij. luminoso.

Qz sub ē correctiōi ⁊ dispositiōi epi ñ exēpt⁹ · xviij. q. ij. abbates ⁊ · c · si quis abbas ·

Qz sol⁹ dz potestatē i mōasterio suo · xviij · q · ij · nl̄az.

Qz potest cōsecrare duos ordines · primo sacerdos exīstens. dis. lxviij · quoniam.

Qz nō dz regere plures abbacias · xxi. q. i. clericus ·

Qz dispensat cū monacho, vt habeat specialē cellā xviij. q. ij. nullus · xx. q. iij · monachum ·

Qz sine suo consensu monachus vouere non potest xx. q · iij. monacho.

Qz sine sua licētia nō lz monachis aliquid habere dare vel accipere. xij. q. i. non dicatis ·

Qz abbas criminosus potest deponi ab episcopo · etiam inuito conuentu. xviij. q. ij. si quis.

Qz nō licet abbati alienare, vel obligare res ecclesie absq; consensu epi. xij. q. ij · abbatibus. o

Qz cōfessiōes audire, vel pūias iungere nō possūt nisi suoz subditoz. xvi. q · i. puenit. ⁊ · ij. c · se.

Qz nō lz epis ⁊ alijs regularib⁹ alter q̄ cathedralis ecclesia diuīa officia ō. tare · xij · dis. de his.

De hac materia habes vbi agit de monachis.

Abbatissa Qz i abbatissa ñ eligit nisi seragēaria. xx. q. i. inuēclas

Qz nullā monialē velare pōt. xx · q. ij. statuimus.

Qz volēs loq̄ cū aliquo debet associari p verecundā monacham. xviij. q · ij. diffinimus ⁊ · c. in decima.

Abel Qz abel placuit ō. ⁊ ei⁹ oblatio · xiij q. v. scriptū de peni, distin · v. c. i · §. semper offerat vltra medium.

ponitur in exemplū pacientie. vij. q. i. ☞ aduersi/
tas circa meduī. §. cum autem a viris.

Aborsus ☞ aborsus peccatio equalet ho
micidio. ij. q. iiij. cōsoluisti. xxxij
q. ij. qō vero non ⁊ in. c. sicut.

Abraam. ☞ abraam ponitur i exēplum
q sepulture predecessorū suorū
nisi ex causa nō sunt relinquende. xiij. q. ij. ebrō.
Itē ē in exemplum: decimarum dandarum sacerdo
tibus. xvi. q. vij. decimas deo.
☞ excusaī a mēdatio. xxij. q. ij. c. vtilē i fi. c. qrīt.
Item in filij pmpta īmolatione ponitur i exemplū
obedientie. xxij. q. v. si non licet vltra med. ⁊ c.
lex eterna. ⁊ q. viij. occidit.
Item ponitur in exemplum sanctimonie cōiugalis
de pe. di. ij. §. opponitur ante finem.
☞ ideo de pluralitate femina non culpatur qr tūc
dei populi multiplicatio querebatur. xxxij. q. iiij
recurrat ante finem.
Item ponitur in exemplum: q ex bonis patribus
mali filij generant. xxxij. q. iiij. recurrat. ⁊. xlvij.
di. sicut bij. §. necesse in fi. ⁊ c. se.
Itē qr i hospitalitate acceptor psonaz non fuit an
gelos accipere meruit. xlij. di. quiescamus.
Itē q lac non vina: angelis hospitio acceptis exhi
buit. xxxv. di. sexto die in fi.

Abrogatio. ☞ abrogatio legum vel cō
stitutionum fit contraria
consuetudine. iiij. di. in istis ⁊ §. proximo.
Itē contraria cōstitutione. xxxi. di. ante triennium
Item locoz varietate. xxxii. di. aliter. §. proximo.
Item temporum disparium successione. xxxiiij.
di. fraternitatis.
Item maloz emergentiū occasione. lxiij. di. §. verū
qr sancta romana. §. vtrum. Exemplum: ibi de
serpente eneo quē moyses bona intentione fecit; ⁊
Ezechias bona intentione destruxit.

Absoln. Quid ē absolutio peccatorū. xi.
q. iij. ipe ligādi. ⁊ c. se. ⁊ c. plerūq;
Item q̄d excōicati. xi. q. iij. debent. ⁊ iij. c. se.
Itē q̄d iuramenti illiciti. xv. q. vi. auctoritatem.
☞ solius pape est a iuramento licito absoluere. xv.
q. vi. alius. ⁊ c. sequenti.
☞ absolutio cum discretione est facienda. xxij. q.
iij. siis qui.
☞ minor maiorem: nec ligare nec absoluere potest
xxi. di. inferior. xxiij. q. i. audiuimus in fine.
☞ hereticus vel precisus ab ecclesia: nec ligare nec
soluere potest. i. q. i. remissionem.
☞ malus sacerdos quādiu tolleratur; absoluit. i.
q. i. ita fit. ⁊ duo. c. se.
☞ eps vel sacerdos: prior debet esse ad soluendū
q̄ ad ligandum. xxvi. q. vij. alligant.
☞ non licet aliquid accipere pro absolutione. i. q. i.
nullus episcopus.
☞ archieps pōt absoluī; excomunicatū ab episco
po. ij. q. i. nemo.
☞ vera ē absolutio sacerdotis; qū fit claue nō er/
rante. xi. q. iij. tunc vera est. ⁊ c. plerūq;
☞ ligatus a canone: potest absolui in infirmitate
xvij. q. iiij. si quis suadente.
☞ excomunicatus sacerdos: nec ligare pōt nec sol
uere. xxiiij. q. i. audiuimus.
☞ mortuus in excomunicatione: nō debet absolui
si viuus non penituit. xxiij. q. ij. nec quisq;
☞ absolutionis forma ponitur. ij. q. vlti. cū aliq̄s
☞ deber fieri per manus impositionem. xxvi. q.
vij. is qui. ⁊ c. sacerdos.
☞ absoluēd⁹. ꝺ3 flectēi genua. xxvi. q. vij. sacerdos
☞ ille q̄ ligat; debet absoluere. xxiij. q. i. si petrus.

Abstinen. ☞ abstinētia vera: est a pec
catis abstiere de con. di. v. ie
iuniū. c. nihil enim. ⁊ c. se. de pe. di. iii. c. in casū
§. sed verba in fine.
☞ boni a licitis: abstinent. xxx. q. iiij. christiano. ⁊
c. vir cum propria.
☞ duplici de causa boni; de licitis abstinent. xxvij
q. ij. sunt qui. §. duobus enim modis.
☞ nō sufficit a malo abstinere. nisi bonū fiat. xxij.
q. v. de forma. xxxv. di. ecclesie in fi.
☞ abstinentia ciboz multipliciter cōmendatur ⁊
persuadetur. xxxv. di. sexto die p totū. c. de con
di. v. non dico; vsq; ad. c. legimus.
☞ errores gentilium i abstinentia secrantes anate
matizāt. xxx. di. si quis presbyter.
☞ abstinētia respicit plone valitudinē. tpis oport
unitatē. ciboz q̄litatē; ⁊ q̄titatē. xli. di. q̄ dicit
☞ discreta cōmendat. di. xli. quisquis. de conse. di.
v. non mediocriter.
☞ maxime conuenit episcopis; ⁊ predicatoribus.
xx. v. di. ecclesie.
☞ non requirit nisi coporis sustentationem. xliij.
di. cōuiuia. de conse. di. v. ne tales.
☞ auiditas ciboz quātūcūq; viliū in abstinente ar
guitur. xli. di. delitie. ⁊ c. q̄ dicit.
☞ tpe q̄dragesime: maxie psbyteri ⁊ clerici abstine
re debēt a cibis. iiij. di. statuimus cū duob⁹. c. se.
☞ abstinentia: moribos corporalcs curat. de conse.
di. v. ne tales.
☞ cū a carnibus abstinemus: a; sementinis etiam
carnium abstinere debemus. iiii. di. deniq;
☞ die sabbati abstinendū ē a carnibus. nisi ī infir
mitate; ⁊ festis. de cōse. di. v. q; dies.
☞ monachis precipue; abstinentia carnis est apta
⁊ vtilis. de conse. di. v. carnem.

Abominatio Aboi. ē dño; elemosia
ō rapia; vl simōia vl ō
vsura. i. q. i. ñ ē putanda. xiiij. q. v. scriptū est.

Ablutio. ☞ ablu. peccatoz fit pq̄ la
crimarū. de. pe. di. i. medicina.
Item per fidei feruorem. xxiij. q. i. si petrus.

Abusus. ☞ uod abusus priuilegij puni
tur dis. lxxiij. vbi ista dicici.
ri. q. iij. priuilegium.
☞ abusus clauium sacerdotalium. damnabilis est
xi. q. iij. ipse. ⁊ ç. plerūq;.

Accio sit proponēdo in de bo. glo. i decretis q.q.o. i. c. dare q pro z̄ argumēta.

Acceleratio.

Acceleratio reprobat̄ i epi z clericoꝝ ordinatiōe xxvij. dis. de syracusana. lxj. dis. miramur. lix. dis si officia z. ij. c. sc.

Item in sententie prolatione. ij. q. i. deus.

Item in noui bonis. collatione. xxiij. dis. cois.

Item in baptismi dubia reiteratione. de cons. dis. iij. cum itaque.

Item in clericoꝝ qui lapsi sunt condemnatione. l. dis. ponderet.

Itē i cōdēnatoꝝ restitutiōe: q: pperata nimis rem dia: alioꝝ ruine ñ sit̄ pfutura. l. dis. absit: z. c. se.

Acceleratio condemnabilis est: in malorum exercenda vltione. xxiij. q. iiij. si ea.

Item in lucri animarum: promotione. xxi. q. i. relatio de conse. dis. iij. ne q̄ absit.

Item in elymosinarum pro defunctis oblatiōe. xiij. q. ij. qui oblationes.

Item in ecclesiarum vacantium: prouisione. lxv. dis de persona z. l dis. postquam.

Itē i ecclīasticaꝝ rer̄ recupatiōe. xij. q. ij. augustino.

Acceptio.

Acceptio personaꝝ: non ē apud deum. xxxij. q. iiij. sicut ō conse. dis. iiij. nec quemquam c. irca me

etiam non debet esse inter hoies. xlviij. dis. c. vltimo. lxviii. dis. sacroꝝ. xxj. q. v. siquis cuiusli/ber. xi. q. iij. summo opere.

prohibetur acceptio personarum: in penitentie impositione. xxvj. q. vij. sacerdos.

Itē phibēt in sñie diffinitione. iij. q. ix. necesse.

Itē i fidei p̄dicatione. de cōse. dis. i. nulls epus.

Itē in hospitū receptione. dis. xlij. quiescamus.

Item in facienda in omnibus: z maxime pro defūctis oratione. xiij. q. ij non extimemus.

Itē i elymosinaꝝ: largitiōe. xvi. q. i. si cupis.

munerꝝ acceptio: p oblatione orationū. vl alioꝝ spūaliū dānabilis ē. i. q. i. cos q̄ z. c. se.

reglares aduocati: mūera q̄ secularib⁹ aduocatꝰ z accipe ñ debēt exigere. xv. qi. ij. obseruandum.

quandoq; scelerate accipitur; qō ad volentibus datur. xiij. q. v. non sane.

gratuito: z ex deuotionis causa munera oblata cuilibet licet accipere. xv. q. ij. obseruandum.

Acabab.

acabab sacerdotib⁹ pecātib⁹ pōit̄ i exēplū q̄ post būilē penitētiā: remanent in statu suo. de pe. dis. i. §. econtra. dis. iii. callud vero. §. ecce: z. dis. i. voluissent. §. ex his: z. §. acabab.

Itē ponit̄ in exemplū: q̄ malo plato q̄ a sust inēt est obediendum. i. q. i. sicut xp̄us.

quinquegenarios ei⁹ ad pces helye ignis celestꝭ consumpsit. xiij. q. iiij. si illic. §. sed obiicitur.

Achor

achor pp furtū; anarbēa icurit israel hostib⁹ tradidit. i. q. iiij. ecclesia.

q̄n ou statim furtum fuit: innocens populus pro ipso punitus fuit. xxiij. q. iiij. si ea.

Acholiti.

acholiti gre. latie ceroferarii dicūt. xxi. di. cleros circa finem.

acholiti officiū est: preparare luminaria: z ipa coram ministris altaris deportare. dis. xxv. pleris. xxiij. dis. c. siquis. §. deseruientes.

acholiti: possunt contrabere matrimonium. xv. q. iij. sane. §. sequenti.

Actiua.

actiua vita: z cōtēplatiua cōmēdat̄. viij. q. i. i scripturis: z. c. q̄ epis.

a rectoribus ecclesiarum: z maxime ab episcopis est exercenda. lxxxviij. dis. decreuit.

Accusatio.

accusatio non debet admitti: que non procedit ex charitate. iiij. q. iiij. nullus introducatur.

eā oz p̄cedere: amonitio charitatiua. ij. q. i. si peccauerit post me: z. q. vij. accusatio quoq;

accusationē contingit fieri: vel criminaliter: vel ciuiliter. ij. q. iij. cuphimiū: z §. sc. iij. q. xi. non est credendū per totum. c.

debet fieri in scriptis. ij. q. i. legum: z. q. iij. si q̄s iratus. z. q. viij. accusatoꝝ.

debet fieri premissa inscriptione. iij. q. ix. qui accusare. iiij. q. iij. nullus introducatur.

Item in quibus casibus potest fieri; sine inscriptione notatur. iiij. q. iij. abacti.

inscriptio accusatoris oz cōtinere criminis magnitudinem: z tempus cōmissi criminis. iij q. iij. siquis se iniuriam ab aliquo. §. in alijs autē.

in accusatoris libello: nomen accusati est ponēdum. ij. q. viij. c. p scripta. §. que vero.

veraq; pre pstare: oz fieri accusatio. xi. q. iij. coꝝ.

accusatio non admittitur contra absentem: nisi vt coniuncti. iij. q. ix. per totum.

psona illustris in crimine iniuriaꝝ: p procuratorē potest accusare. iij. q. ix. absens per alium.

tribus modis falsa accusatio detegitur: aut cautella aut preuaricatione: aut tergiuersatione. ij. q. iij. si quem peniterit. §. i. ꝛ. accusatoꝝ.

modus accusationis z qualis esse debeat: ponit. ij. q. viij. per totum.

accusare non possunt: heretici: pagani: z apostate: z alii infideles. ii. q. vii. pagani. ii. q. vii. alieni. z. c. se. iiij. q. i. c. i. z se.

Item criminosi. vi. q. i. qui crimen: z. iij. q. v. cō stituimus: z duobus se.

Itē nec conspiratores. iij. q. iij. i. conspiratores.

Item nec incestuosi. iij. q. iiij. consanguineoꝝ.

Item nec male opinionis. iij. q. v. suspectos.

Item nec litigosi; nec calumniatores. iij. q. nullus

Item nec inimici. iij. q. iiij. detractores.

Itē nec excomunicati. iij. q. iiij. nullus. z. c. oēs. iiij. q. i. per totum. ij. q. vij. in sancta nicena.

Item nec infames. iij. q. v. nullus.

Itē i puberes: mulieres: z pauperes: z huiusmodi psone excludūt̄: ab accusatione. ij. q. i. phibēt xi. q. ij. q̄ mācipiū: z. c. se. xv. q. iij. §. i. z tribus. c. se.

sortilegi z diuinatores: non possunt accusare. iij. q. v. constituimus.

qui sacerdotes fieri nequiunt: accusare non possūt. ij. q. vij. ipi apli. vi. q. i. oēs ꝺo z. c. sacerdotes

accusatores oō nulgo dñe emuli ij. q. bi. ubi glo. i. c. decreto.

epiſcopum laici: paſſim accuſare non poſſunt. ii.q.vii.c.i.c.laicos: ⁊.c.laici.

cps accuſat⁹ dānari ñ pōt. niſi p. xii. eōs. vl̄ per lxxxii. duos teſtes idoneos cōiūct⁹. ii.q.v. nullā.

nec clericos poſſunt laici: paſſim accuſare. ij.q.vij. nullus laicus: ⁊.c.ſe. ⁊.c. ſicut.

accuſatus reaccuſare non poteſt: niſi primo p̄ceſſiſſet purgatio: ⁊ niſi accuſaret: de maiori crimine. iij.q.xj. neganda. §. neganda.

accuſator debet eſſe bone vite: ⁊ liber genere: ñ ſeruus. ij.q.vij. querendum eſt.

ī accuſatiōe req̄rēda ſūt q̄ conſciētia q̄ merito: q̄ intēti ōe. Utr̄. ſ. p̄o deo vel inani gloria accuſet. ij.q.vij. ſi qui ſunt. ⁊.c. ſiquis epiſcopus.

nullus accuſare: vel ſe defendere pōt: ī cauſa criminali per p̄curatorem. v.q.iij. in criminalib⁹

epiſcopū clerici accuſare poſſūt. ij.q.vij. paul⁹ ō acliue. ⁊.c.ſe. ij.q.vij.q̄ pp. ⁊.c. ſiq̄d ī eccleſia.

etiā laici. quātūcūq; infames ppter ſimoniā: ⁊ heresim: accuſare poſſunt. vi.q.i. nos ſeq̄ntes ⁊.c.ſe

monachi ex charitate: poſſunt ep̄m accuſare. ij.q.vij.c. nullus monachus. §. ſed aliud eſt.

liberis licet accuſare patronum in certis caſib⁹ xij.q.ij. cps qui mancipium.

criminoſus: criminoſum dominum poteſt accuſare. ij.q.vij. pagani. ⁊. §. ſe.

ad accuſationē hereticor̄: etiā infames vtriuſq; ſexus admittūtur. ij.q.vij. §. ſe.

mulieri lz accuſare ſimoniā crimē leſe maieſtatis. ⁊ quodliber crimē publicū. xv.q.iij. ſane.

ſm leges mulier nō pōt vir̄ accuſare de adulterio. xxxij.q.i. apud. §. hoc. in mulieribus.

ſz canones: vir ⁊ mulier mutuo ſe accuſare poſſunt. licet nō equaliter. xxxii.q.v. xp̄iana.

grad⁹ cōſanguinitatis vel affinitatis nō debēt accuſare niſi pp̄ qui vl̄ ātiq. xxxv.q.vi.c.i. ⁊. ſe.

qua forma debent iurare. qui accuſant parentelam. habetur. xxxv.q.vi.c.de. parentela el primo ⁊.c. epiſcopus.

accuſator obligatur ad penam taliōis. ii.q.viii quiſquis ⁊.c. q̄ crimen. ii.q.iii. calūniator. ⁊.c. q̄ non probauerit. v.q.vi. qui calumniam.

zelo iuſtitie accuſans. premiatur. vi.q.i.c. ſunt plurimum. §. verum.

accuſans ex malitia punitur. xl vi. di. accuſatores. ſi. q.iii. ſi quem penituerit.

accuſans ep̄z calūpnioſe infamis efficit. iii.q.iiii. cleric⁹ ſo q. ⁊.c. bii. q̄ cpos. ii.q.iii. ſiqs epiſcopū.

falſo accuſantes. vel i pbatione deficiētes vltrius accuſare alios pbibent. iii.q.x. placuit ⁊.c. ſi accuſator. viii.q.vi.c.i. ⁊ vltimo.

Itē a cōione vſq; ad extrēū vite ſuſpendunt. iii.q.x. eos q. v.q.vi. epiphanū. ii.q.iii. ſiquis epiſcopū.

ab accuſatione. p̄cio: vel p̄miſſione deſiſtēs punitur. ii.q.iii. ſi quem.

Adam.

adā pp peccatū: a facie dei ſe abſcondit. de pe. di.i.c. ⁊. venit.

in hoc q̄ ipſe. qui melior erat muliere. extra paradiſum factus eſt; mulier intra. ponit⁹ in exemplū q̄ non homo meliorat̄ a loco: ſed locus ab homine. xl. di. illud. ⁊.c. ſe.

Itē ī hoc q̄ ppter peccatū de paradiſo eicet⁹ ē ponit⁹ ī exēplū. q̄ homo ignobilis effectus ppter culpā. meretur a loco dignitatis expelli. xl. di. adaz.

Itē q: nō de terra ſz de ipſius coſta facta ē mulier inuit⁹. q̄ ab ipo ſicut a p̄cipio. iō derivat⁹ hūani generis ppagatio. xxxiii.q.v. nec illud ocioſum.

Adam in virili etate factus eſt. de pe. di. ij. c. nemo poteſt. §. adam vero.

aſſerēs ip̄m mortalē creatū: ſiue peccaret ſiue nō anathematizat⁹. de conſ. di. iiii. placuit igitur.

adā in paradiſo charitatē ⁊ alias virtutes habuit. de. pe. di. ii. c. nemo. §. colligitur.

in hoc: q̄ q̄ diu ſolus erat non peccauit ſolitaria ⁊ contemplatiua vita cōmendat⁹. de pe. di. ii. §. romanos. c. nemo poteſt. §. adam vero.

ideo adā plus peccauit: q: omni bono plus habundauit. de. pe. di. v. c. conſideret. §. fleret.

Admuentio.

adiuētio q̄ ius nouū impedit. vt ē iudiciū ferri cadēt⁹ vl̄ aq̄ feruēt⁹ ē ſuperſtitioſa. ii.q. iiii. cōſuluiſti.

Itē q̄ ver⁹ ius male iterp̄rat⁹. xxxvii. di. relatū.

ad inuētio q̄ circa conſtitutionē aliq̄d mutat error̄ corrigēdo ē vtilis. viii. di. veritatē.

Item que detrahit nimio rigori. vt eſt diſpenſatio i.q.vii. exigunt.

Itē q̄ addit vl̄ religiōi vl̄ grauamini. lv. di. nullus.

ad iuētio nouar̄ medicinar̄. Itē nouor̄ exp̄imētor̄ cār̄ ē neceſſaria. l. di. vt conſtitueretur.

Adiutorium.

adiutoriū non ē ſerendū maxime a ſacerdotibus in alterius detrimentū. xiiii.q.v. denique.

qui in fraudem alterius quem q̄ iuuat ſocius ē criminis. xiiii. q.vi.c.i. poſt me.

patriā vl̄ ſocios ad defendendū iuuare iuſticie eſt. xxiij.q.iii. fortitudo ⁊.c. non inferem.

viri eccleſiaſtici ne a maledictis calūniatoribus oppriman̄t ſunt adiuuandi. iii.q.i. deus.

miſericordi⁹ hōi ad peccādū adiutoriū ſubtrahit q̄ ferat. xiiii.q.vi. ſi res ⁊.c. hii qui.

p̄lati ſuor̄ ſubditor̄ p̄cipui debēt eē adiutores ⁊ vltores. xxiii.q.viii. ſcire. viii.q.i. clemens.

De hac materia habes vbi agitur de auxilio.

Admonitio.

admonitio dz p̄cedere accuſationē vl̄ excōicationē. xvi.q.i. q̄dā. ii.q.vii. accuſatio poſt me.

Itē debet p̄cedere vindicta. xii.q.ii. indigne.

admonendi ſunt p̄ heretici ab errore diſcedere q̄ tradan̄t pene. xxiii.q. iiii. non inuenit in ſi.

adminiſtratores ſecularium dignitatū admonendi ſūt ab epis ſup paupum ⁊ viduarū defenſione xxiii.q.v. adminiſtrationes.

iudices admonendi ſunt p̄ prelatos ⁊ ad opera pietatis. xxiii.q.vi. hi qui.

vidue admonēdi ſunt ad ſtudia caſtitatis. xxvii q.i. de viduis ſub nulla.

Adoleſcentia.

adoleſcētia i malū prona ē. xii.q.i.c.i

adolescentes monachi vel clerici ab approbatissimo magistro debēt informari. xvj. q. i. c. i.

nihil certius q̄ vita adolescentium. xvj. q. i. c. i.

De hac materia habes vbi agitur de etate.

Adorare

adorare cogebāt iusti simulachr̄ rege Nabucho & recusatores mittebāt in ignē. xxiij. q. iiij. nō inuenitur.

adorando imagines nō picturā: sz picture representationē veneramur. de cōse. di. iij. prelatum.

Adrianus

Adrianus papa p̄mus carolū magnū pro defensiōe ecclesie de francia in italia vocauit. lxiij. di. c. adrianus el. ij.

adrianus papa secūdus octauā synodū vniuersalem procurrauit celebrari. lx. iiij. dis. c. adrianus el primo.

Aduentus

aduentus sp̄us sancti p petri apli p̄dicationē multorū boūz corda sacrauit. de cōse. di. iiij. ppie.

ab aduētu dñi vsq; ad octauā ephiphanie non est iurandū. xxij. q. v. decreuit.

nec eo tēpore nuptie sunt celebrāde. xxxiij. q. iiij. non oportet.

Aduersitas

aduersitas iustoꝝ nō est signū reprobationis. sz exercitum virtutis. vij. q. i. aduersitas.

pie aduersatur qui coarctit vicinum. xxiij. q. v. ca. primo circa me.

vtiliter latroni mēbra precidit qui ipsum ex hoc malo retrahit. xxiij. q. iij. siquis.

malū malo reddit q̄ inimicū suum ad p̄cipicium redeuntē non impedit. xxiij. q. iiij. nimiū. §. pri.

pie molestat medicus litargicū excitando & freneticū ligando. xxij. q. iiij. quid facies.

amicus vtiliter verberans p̄ponit amico inutiliter blandienti. xxiij. q. iiij. nimiū circa me.

De hac materia habes vbi agit̄ de correctione

Adulatio

adulatio peccatori exhibitra dat audatiā peccata augumētādi. xlvi. di. sunt. l. di. siqs diaconus & duo. c. se.

adulat̄ q̄ alicui tribuit bonū qđ non hz b̄ē mortale qđ ex certa sciētia fit. xxij. q. ij. p̄mū ē n̄ q̄ntū

Item adulat̄ q̄ superiorē vt ei placeat in eo quod hz exrollit & hoc ē veniale. xxv. di. c. vnum oratium.

Item adulat̄ q̄ approbat malū quod est in aliquo: & hoc est mortale. xlvi. di. clericus qui.

parietez linire dicit̄ q̄ peccantibus adulat̄. xlvi. di. sunt nonnulli.

pastor qui luporum querit laudes oues negligit lxxxiij. di. nihil.

clericus adulationibus vacans debet degradari. xl. vi. di. clericus qui.

melius est p̄ veritate pati supplicium q̄ p̄ adulatione beneficium. xi. q. iij. nemo pirorum.

insidiator alienarum hereditatum adulatur regibus. xxxvij. di. nonne.

Adulterium

adulteriuz ppie est vbi celebrari coniugij iura temerantur. xxxij. q. iiij. nemo.

adulteriū est alieni thori violatio. xxxvi. q. i. lex §. cum ergo. n̄. adulterium vero.

grauius puniendi sunt viri q̄ femine p̄ adulterio. xxxij. q. vi. indignantur.

adulter uxorem adulterā non p̄t dimittere nec accusare. xxxij. q. vi. per totum

plus peccat q̄ uxorē habēs cum alterius nupta adulterat cū solutus alterius uxorem violando. xxxij. q. vij. quēadmodū. §. sunt.

p̄mittit̄ potius adulteriū q̄ uxoris adultere homicidium. xxxiij. q. ij. si qđ verius.

violenter oppresse non potest opponi adulterium xxxij. q. v. puto.

p̄m canones vir & mulier pari ratione in adulterio condēnantur. xxxij. q. v. xp̄iana.

vir uxorē de adulterio accusare non potest si ipe pariter fuerit fornicatus. xxxij. q. vj. c. j.

Item si dedit ei adulterādi occasionē. xxvij. q. ij. si tu

Item si credebat ipsa virum mortuum cum adulatero contrahendo. xxxiij. q. ij. si virgo.

Item si fuerit vi oppressa. xxxiij. q. v. p̄posito.

Item si alius sub mariti spem p̄cubit cū ea. xxxiij. q. ij. in lectum

Item si post adulterium cōmissum eam ex consensu retinuit. xxxij. q. j. siquis uxorem.

siue uxoris amator ardentior sedus adulter iudicatur. xxxij. q. iiij. origo.

patronus est turpitudinis qui adulterium celat uxoris. xxxij. q. j. apud & c. primo.

vir innocens adulteram recipere non cogitur. xxxij. q. j. de benedicto.

q̄ post adulterium & uxorē suam cognouit impedit ab ordinū p̄motione. xxxiij. di. si. cuius.

abraā & iacob excusant̄ ab adulterio cognoscē de ancillas. xxxij. q. iiij. dixit sara & c. obijciuntur.

pōt esse matrimonium cum p̄sona quam polluit per adulterium. xxxj. q. j. deniq;

transgressor voti castitatis peior adultero iudicatur. xxvij. q. i. c. i. & per totum.

sacerdoti adulteranti cū filia sua spūali grauior & ppetua pnia iponit̄. xxx. q. j. siqs sacerdos.

sicut vir dimittentes uxorem suam efficit̄ adult̄ sic ep̄us relinquēs eccl̄iaz. vij. q. j. sicut vir.

nasci de adulterio non est culpa nascētis sz ip̄us qui generat. vi. di. nasci.

nati ꝺ adulterio nec sunt in fide stabiles nec in bello seculari constantes. lvi. di. si gēs angelorum

virgo non reputat̄ adultera que ignorāter viro nubit alieno. xxxiij. q. ij. si virgo.

adulterium cōmittens p̄sbyter aut diaconus si in eo deprensi fuerint reparari nō possunt. l. di. siquis diaconus.

clericus de adulterio cōuictus aut confessus ab officio depositus coione concessa toto tēpore vite in manasterio retrudat̄. lxxxi: di. siqs clericus

adultere & incestе sunt virgines que post consecrationem nupserūt. xxxvij. di. c. vltimo.

Aduocatus

aduocatus non ꝺz ex suo sensu scripte aliq̄d pre

ponere. xxxvii. di. relatum.
non debet opprobriis sed ratione allegare. iii. q. vii. infames. §. siquis adeo procax.
mitti relatione non tumultuosa voce factum dz ꝓponere. v. q. iiij. duodecim i fi. ⁊ c. se. §. ꝑbet ꝙ
non debet lucro: sed iustitie intendere. iii. q. vii infames circa me. §. apud vrbem ro.
aduocatus secularis: potest vẽdere iustũ patrocinium: ⁊ iurisperitus consilium. xiiij. q. v. nõ sane
regularib⁹ aduocatis nõ lz ꝑ aduocatiõe minima accipere. xv. q. ij. obseruãdũ. §. hoc autẽ.
mõachi possũt cẽ aduocari: ꝺ abbatũ suoꝝ licẽtia: i cãis mõasteriũ. xvi. q. i. mõachi a mõasterij. ij
ob verecũdiã se⁹ us: mulieri nõ licet coram iudice aduocare. xv. q. iij. §. i. ℣. legibus.
clerico i causa criminali nõ licet aduocare: coram iudice seculari. xxiij. q. vltima. c. his a qbus.
cleric⁹ aduocãs cõtra ecclesiã suã vl̃ episcopũ: vl̃ patronũ: amittere merẽt beneficia. xv. q. vi. nos sanctoꝝ. xxij. q. v. de forma. xcvj. di. si imperator.
contra inhibitionẽ ecclesiasticã aduocãs: non solũ rei ũ amissione: sed etiã exilij relegatione: punit̃ de pe. di. i. quicumqꝫ ausus.
princeps: ⁊ quilibet illustris: potest litigare ꝑ aduocatũ: in crimine iniuriarum. iij. q. ix. absẽs.
xp̃s ẽ aduocatus noster: apud patrem: ꝺ pe. di. ij. §. si enim inquit ante me.

Affectus. affectus plus placet ꝺo offerentis: ꝙ munus oblatiõis. iij. q. vij. in grauib⁹. xxiij. q. i. odi. ⁊ proiecti.
illa oratione flectit̃ deus: que non consistit i multitudine verboꝝ: sed in affectu cordis. de consecra. v. non mediocriter.
oratio quecũqꝫ: cũ barbarismis ⁊ solœcismis verboꝝ ꝓferatur: deo placet: si ex affectu animi procedit. xxxviij. di. sedulo.
q ꝺo ꝑfecte fuire ꝺsiderat: oportet ꝙ carnalẽ affectionẽ cõsãguineoꝝ postpõat. xij. q. i. cui põtio.
qui nihil affectat ꝑfectior ẽ illo: q multa possidens auare dispensat. i. q. ij. non est.

Affinis. affinis i testẽ: nisi cõtra affinẽ nõ accipit̃. iij. q. ix. absẽs ꝑ aliũ
nec ad accusationẽ alioꝝ admittit̃: qa affinis: affinẽ accusare non potest. iij. q. v. similiter.
vno cõiugũ ꝺfuncto: i supstite affinitas ñ delet̃ nec alia copula: affinitatẽ ꝓtionis copule soluere põt. xxxv. q. vltia fraternitat̃ ꝓ me ⁊ q. iij ꝓtotũ
qualibet affinitas: sit computanda babetur. xxxv. q. iij. portio duorum.
affines i. v. gradu copulari possunt defũcto vrore vel viro. i quarto si iũcti fuerint nõ separent̃
In tertio autẽ ñ lz. xxxv. q. iij. c. de propinquis.

Agatho agatho papa: qs fuerit natione ⁊ qd fec̃ habet̃. lxiij. di. c. agatho.

Agnus ꝑ agnũ xp̃s ihesus repsentat̃ ñ tamẽ debet agn⁹ i cruce ꝺpigi: sed ꝺz imaginẽ humanã. de. pe. dis. iij. sextam.
agn. sanguis quid sit iam non audiendo sz bibendo didicimus: qui super vtrũqꝫ postẽ ponit̃ quando non solum ore corporis sed etiã ore cordis bauritur. de pe. di. ij. qd sit.

Alchimia. alchimia videt̃ cẽ ars reꝓbata: q. q credit vnã spẽz posse trãsferi i aliã vl̃ fieri nisi ab ipo creatoꝝ ifidel ẽ ⁊ pagano deterior. xxvi. q. iij episcopi circa fi.
alchimiste sũt mlta icẽtes: ⁊ ad ꝓbitatẽ sciẽtie nunqꝫ puenientes. c. c. ⁊ q. c. nec mirꝫ. circa mediũ.
multe virtutes insite sunt in herbis ⁊ lapidib⁹ xxi. q. vltima. c. fi.
ilũt reb⁹ corporeis ꝑ oĩa clemẽta qdã occulte seu i mãifeste rationes qb⁹ cũ data fuerit oportũitas tẽporal̃ ⁊ causalis prũpant i species debitas suis modis ⁊ finib⁹. xxvi. q. iii. nec mirũ circa fi.

Alea. alea ludere: si non dimiserit episcop⁹ vl̃ ꝓsbyter: ⁊ etiã inferiorꝭ gradus clerici grauiter puniunt̃. xxxv. di. epi⁹.

Alienatio. alienatio reꝝ ecclesiastica rũ: potest fieri ꝑ episcopũ tempoꝝ necessitatis: vel melioratiõis causa. xij. q. ij placuit. ⁊ c. sine exceptiõne. ⁊ c. rerulas.
Item pro redemptione captiuoꝝ. xij. q ij. apostolicos: ⁊ tribus. c. sequentibus.
abbatibus non licet res monasterij. sui: sine epi sui licentia alienare. xij. q. ij. abbatibus.
in alienatione rei parochialis. sufficit consens⁹ epi scopi: ⁊ pastoris. xij. q. ij. abbatibus.
etiam conscientie epo: abbas nisi sit pro fabrica monasterij: ũ potest res ecclesie alienare. xvij. q. iiij. in venditionibus. §. etiam.
cum res ecclesie non sint episcopi sed comunes non licet ei sine consensu c pli res notabiles alienare. xii. q. ii. sine. ⁊ c. sequenti.
serui ecclesie: qui retineri non possunt: ab episcopo alienari possunt. xii. q. ii. fugitiui.
ecclias aliẽas res ñ ꝺz ĩuadere. xii. q. ii. siẽ eccl̃ia
alienum non est. qꝺ iure possidetur. xiiii. q. iiii. quid dicam. §. hec enim certe.
peccatum non dimittitur. nisi res ablata restituatur. xiii. q. vi. si res de pe. di. v. falsas.
alienas res inuadu nt. qui decimas. que pro patribus fiunt auferunt. vi. q. i. decime.
omnis aliene rei illi cita vsurpatio noie furti in decalogo ꝓhibet̃. xxii. q. iiii. meretrices.
episcopus dicitur aliena rapere. cum totum sibi retinens egenis clericis. nil impartitur. xciii. di. diaconi sunt. post me. i. q. ii. non est.
alienas res ecclesie compellitur restituere. xii. q. ii. monemus.
episcop⁹ vl̃ ꝓsbyter. cõtra constitutũ alienãs res ecclesie deicitur de bonore. xvii. q. iiii. qcunqꝫ.
moriente episcopo. non licet metropolitano res defuncti. que sunt successoris occupare. vel alienare. xii. q. ii. non liceat alicui metropoli.
cuiuscunqꝫ grad⁹ clici. q defuncti epi res que sũt successoris occupauerint. vel alienauerint. anathema. ⁊ ꝓprii gradus periculum incurrunt. xii. q.

ij. hec huius placiti: ꝛ c. non liceat clericis.
De hac materia habes. ī. vbi de ecclesia agitur post me.

Alimēta. alimēta olerū: ꝛ ligūi num plus ꝑsūt corpi ꝛ aie: ꝙ delicio sa. de cōse. dis. v. ne tales accipiamus.
episcopus vel p̄sbyter: si vxorē habet supstitē tenetur ipsi i alimentis ꝓuidere. xxxi. di. omnino
clerici vxorati: ecclesie deseruientes ab ea alimē ta percipiant. xxxij. dis. siqui vero.
ecclesia reneꝫ illi in alimētis ꝓuidere ꝙ sua: que habuit dedit ecclesie. xvj. q. vij. q̄cunq; fideliu m
matri ꝛ alijs ꝓpinquis nō obstante iuramen to: tenetur quilibet in alimentis prouidere. xxij q. iiij. inter cetera.

Altare. altare nisi sit lapideū nō conse crat. de conse. dis. i. altaria si nō.
altare non debet erigi: sine licentia episcopi de conse. dis. i. nullus presbyter.
consecrari debet crismate ꝛ benedictione. de cō se. dis. i. altaria placuit.
presbyter: consecrare altare non potest. xxvj. q. vj. ministrare.
altaria inutilia: que consecrata nō sunt: vti lo cis indebitis facta: dūt diruī. de cōs. dis. i. placuit
oblatio: ꝛ fructus altaris: vendi ꝓhibentur i. q. iij. audiuimus.
altare: ad cuius honorem ecclesia est consecrata si motū fuerit: cum ecclesia debet consecrari. de conse. dis. i. si. motum.
ī altari: ī quo celebrauit episcopꝰ nō debet eodē die celebrare presbyter. de cons. di. ij. c. vltimo.

Amor dei amaī deū: debemꝰ plusq̄ nīos ꝓprios. xij. q. i. cui pōtio
si deū amaremus: oia difficilia: ꝛ aspera ꝑficere mus. de pe. dis. ij. c. charitas est. §. ergo si.
amor dei: nutrit ꝑ verbū dei: oīum cupiditatū ligna consumit. de pe. dis. ij. §. si termo meus.
illi deū amant plusq̄ se: qui ꝓ eius amore salu ti sue non parcunt: ꝛ ipam mortē corporis liben ter accipiūt. d. pe. dis. ij. c. charitas. §. illi ꝺo. ī fi.

Amor ꝓximi. amamꝰ ꝓximū sic nos: qñ nō ꝓp aliud sed propter nature participationē eū tm diligi mus de pe. dis. ij. c. charitas. §. ꝓximos.
ī oīs q̄ parcit ē amicꝰ: nec oīs q̄ verberat inimi cus. v. q. v. nō oīs: ꝛ. c. se. xxiij. q. iiij. quid facie.
amor ꝓximi: habet plagas suas: que dulciores sunt cū amarissime inferuntur. v. q. v. non oscu latur. xxiij. q. i. paratus ī fine: ꝛ. q. v. non pures.
ꝓximū sicut nos amamus. cū ad bonos mores ꝛ ad vitam eternā consequendā: sicut nobis eius saluti consulimus. de pe. dis. ij. post principium. c. charitas est. §. proinde.
sic deberemus affici charitatis affectu ad ꝓximos vt velimus oēs saluos fieri. xxiiij. q. iiij. corripi tur in fine.
melius est ꝓximū cū fragilitate diligere quā cū leuitate decipere. v. q. v. non omnis.
non est amor: sed langor: vbi mali mores non corrigunt. xxiij. q. v. non putes.

Ambitio ambitio ē ad honores mū di sine suffragio tēporis sine me rito laboris: velle ꝓmoueri. lxi. dis. miramur ī fi.
que ꝑ ābitionē malo ic obant principio eriā si mo res ꝛ actus boni fuerint difficile ē vt bono pera gantur exitu. i. q. i. principatu ꝛ. c. nullus itaque
ad honoris suffragia nō ambitiosi sed probate vite sunt assumendi. i. q. vij. ꝑ illicitā. §. se. xl. di. multi. lviiij. di. q̄ ecclesiasticis: ꝛ. c. ꝺ ad nos.
boni prelationis honorem non ambuit: sed alios sibi tanq̄ digniores preponunt. viij. q. i. illud xvi. q. i. no s autem.
epus vel p̄sbyter q̄ ambiēs celebriores sedē suā deserit ꝛ vtramque sedem perdit. vij. q. i. siquis epōs. ꝛ. c. se. viij. q. i. apostolica.
casum querit: qui per ambitionem ad honoris fastidia: per abrupta querit ascensum. xlviij. dis. sicut. i. q. vi. sicut is.
obediētie meritū ñ ꝓcipit qui ī hoc obedit ad q̄ libido ambitionis trahit. viij. q. i. c. sciendū.

Ambrosius am. abortatu valēti niani ip̄atoris in mediola nē episcopū eligitur. lxxij. di. valentinianus
Item de constantia eius respectu imperatoris ꝛ de pacientia respectu aduersitatis habes. xxiii. q. viii. conuenio.

Amens. amēs: qui in furiam versus ē vel diabolica afflictiōe veratus ē ñ ꝺo ꝓmoueri. xxxiii. dis. maritū. ꝛ. c. sequenti.
malū ex dementia factū ꝛ tēpore dementie non imputatur. xv. q. i. aliquos ꝛ duo. c. se.
mala non sunt que nec crimine mentem implicant: nec conscientiam ligant; sicut est i demen tibus. xv. q. i. illa.
an peccata ꝓ dementes committūt q: nolentes ꝛ non scientes committūt excusent. xv. q. i. merito

Amplexus. amplexus ꝓsone in debite p̄sumptionē idu cit lasciuie. xxvii. q. i. nec aliq̄. xxxi. dis. omīo

Angelus. āgelus creatus ē ī gratui tis ꝺ. pe. di. ii. §. ꝓncipiuꝫ.
principiū eius ē dissimile p̄cipio hoīs ꝓpter i firmitatē humane conditionis de pe. di. ii. §. principium ante me.
in nouē ordinibus angelorum quāte sint distin crionēs ciuiū supernorum ostendit. de. pe. di. ii § principiū circa medium.
diuersitas angelorū ordinū deo obsequētiū exem plar ē hoībus q̄ ꝑm diuersitatem graduum ge nerat admīstratio singulorū. lxxxix. di. ad hoc.
ab angelis qui presentes sunt nostris operibus defunctis quandoq; aliqua insinuantur. xiii. q. vltima fatendum. l. di. de his vero.
angelus de celo quantūcūq; de securo loco pec cando cecidit. xl. di. quelibet.

Q homini elato in terra timor incutitur q: angelus alior angelor prelatus in celo prosternitur. ō pe. di.ij.circa ꝑn.§.quid ergo .

Q boni angeli ex casu malor quasi territi a laude pfecta impediti fuerunt. de conse. di.i.bij duo

Q ad reparandum angelorum ordinem deus hominem formauit. de conse. di.i. bij duo.

Q angeli omnes in creatione equales fuerūt. de pe. di.ij.§.q autem ad.q vero.

Q angeli nisi essēt i gra firmati peccare possēt ibdē

Q angeli nec primus nec alij sunt in gratia creati e pe.di.ij.q autem.

Q angelus primus nō ad dei similitudinē sicut homo sed signaculū similitudinis dei creatus asseritur. de pe.di.ij.iuxta fi.

Q angeli tam boni q mali per celū figurantur. de pe.di.ij.circa fi.§.q autem.

Q angeli in celis gaudent super vno peccatore penitentiam agente q super. l. iustos q: fortius resurgit homo post penitentiā. l. di. q: tua.

Q angelor predicatio t ōmonū confessio de christi aduentu multū distant. xxxviij. di. si quid.

Anania. Q anāias pp ō fraudatiōez pecūie grauit pūitus fuit' pōit in exemplū bijs qui uouendo se ipsos deo retrocedunt. xvij.q.i. ananias. xii.q.i. dilectissimis circa medium. xxiij.q.iij p.c.q xps. §. por.. xxvij.di. q interrogasti in fi.

Anastasius Q anastasi⁹ papa secūd⁹ pp fauorē hereticj extibit tū diuino nutu pcussus est. xix. di. anastasius.i.q.i. dictum est in fi.

Anathēa. Q anathema nihil aliud q ē separatio a deo t pōit pro excommunicatione. xxiij.q.iij. certū est.

Q anathema sit q canonice electioni romani pontificis contradicere t resistere aut ecclesiā romanam inuadere t in gradum filiorum eius prumpere presumpserit. lxxix. dis. si quis cpis t .c. si qs ex sacerdotibus.

Q anathēa dāri t anathēa accipiēti hoc ē simoniaca heresis.j.q.j.q cūq sacros ordines.c.placuit

Q anathema non solum a fraterna societate ẽ etiā a corpore xpi qō est ecclia t a consortio fideliuz repellit.ij.q.iij.c.vltimo.

Item a sacramentor perceptione t sic est maior excommunicatio. xj.q.iij. si qs epor.v.q.ij. plerumque xvij.q.iij. quisquis. §. si quis.

Q anathema sit siquis omnē traditionē ecclesiasticam violat.j.q.vij. siquis omnem.

Q anathēatizatus clericos accusare ñ pōt.ij.q.vij i lēra t.iij.q.iiij. nulli t.vi.q.i. illi qui vo. c.oēs.

Anima. Q anima corpori ppōit. xxxviij. dis. sedulo.xij.q.i. precipimus

Q anima sine corpore corporaliter non uiuit.i.q.iij. siquis obiecerit.

Q anima non potest in eo corpore dici qō sensu caret.xxxij.q.ij.qō uero non formatum.

Q ñ ifūdit nisi formato corpori.xxxij.q.ij.qō vo si

Q nō ex traduce neq cum semine anima infundit xxxij.q.ij. quod vero non.

Q vt non credat aia esse i corpore sicut spiritus in idolo non dicit in sicco esse ẽ in sanguine homis habitare. xxxij.q.ij.c. moyses in fine.

Q sicut anima est vita corporis sic ds est vita anime de pe.dis.i. resuscitatus. item si antequam.

Q aia corpori vnita si baptismate lota non fuerit eternaliter perit. xxiij.q.iij. si habes in fine.

Q magna questio est de anima. xxxij.q.ij. quod vero non formatum.

Q aia q peccauerit ipa moriet. xxiij.q. iij. si habes

Q aiar saluti epus studere oz. xxxix. dist. petrus.

Q anime salus est aliqū mutare locum dum mutat locus mutatur mentis affectus. lxxxi. di. valer.

Q illa aia decora dicit i qua virtutū gratia t diuine operationis effigies relucet. de pe. di.ij. illa anima

Q anime defunctorum quatuor modis saluantur xiij.q.ij. anime defunctorum.

Annus. Q annus p quatuor voluit tempora. lxxv. d. i. c. i.

Q annus nomine fati aliquando appellatur. ij.q. vj.§. appellatore .

Item pro āno dies ponitur. xxxii. q.ij. hoc ipsum.

Item ē pāno ponit tēp⁹. de cōse. di.iiij. si tempore.

Antiochus. Q ātiochus vēdēte Jasōis sacerdotiū igsq; lxx ānis babilonice captiuitatis vixerat i detestatione symonie extinctus ē. i.q.i. sicut eunuchus.

Antiquitas Q ātiq̄tas a sācris pribus accepta a modernis est obseruanda. xii. di. ridiculum.

Q antiquitati defertur in multis scilicet in libris corrigendis. ix. di. vt vererū.

Item in consuetudinibus sequendis. xij. di. cōsue.

Item in dubijs determinandis. l. di. dño sancto t xx. dis. de quibus .

Item in prelatis eligendis. lxi. di. statuimus.

Item ē iestificatiōe. xxxv. q. vi. notificamus.

Item in elemosinis largiendis. lxxxvi. di. non satis. §. item considerandā.

Item ē i suspitiōis remotione. xxxiiii. di. fraternitas.

Item ē excusatiōis admissione. xviii. di. placuit.

Item in pene relaxatione vel mitigatione. xxxv. di. tanta. xxvi. q. vii. tempora.

Q antiquitas nature ducit ad defectum. xiii. q.ii. illud. xxxvi. di tanta.

Q antiquitas gratie ducit ad profectum. xxxii. q. ii. ancilla. xx. di. de quibus.

Q antiquitas culpe ducit ad interitum. xxxiii. q.i scisma. ii. q. vii. paulus.

Q ātiq̄tas glie ducit ad thalamū spōsi. lvi. di. spōs'

Q antiq̄tas eternitatis ducit ad perpetuos amplexus de conse. di. iiii. non exquo.

Q antiquitas diaboli ducit ad pronosticandum multa enim demones sciunt ex antiquitate. xxvi q.iiii. sciendum .

Annulus.

Spōsus: spōsā anulo debet de-
spōsare. xxx. q. v. nostrates.
anulus spōsę a spōso: ꝛ eī: dat i signū mutue di-
lectionis ꝛ fidei coniugal. xxx. q. v. femie circa fi.
ideo anulus quarto digito: a sponso sponse iſcri-
bit uesicut uena i illo digito cordi coniungit: sic
eoꝝ corda coniungāt. xxx. q. v. femine in fi.

Appellatio.

apellatio ē rmediū q cā
viciata sblenat. ii. q. vi. c. i.
appellat a minori: ad maiorē gradati. dis. xcix.
puicie. ii. q. vi. oēs. ꝛ. c. siqs putauerit. c. placuit. c
decreto ꝛ. c. anterioꝝ. §. illo. ix. q. iii. conquestus.
ad romaꝝ se idistincte appellat. ij. q. vi. si quis
uestrum. ꝛ. vi. c. sē. ꝛ. c. quotiens epi.
apellatiōi ad sedē apostolicā interposite ab oib⁹
ē deferēdū. ij. q. vi. decreto ꝛ. c. qtiēs episcopi.
appellationis tempus decem dieꝝ um assignat
ij. q. vi. anterioꝝ um. c. omnino.
tēpus exequendi appellationē ē: annus uel ex
causa bienniū. ij. q. vi. si qñ. §. tempus.
appellari potest post datam uel ante datā sen-
tentiā. ij. q. vi. c. q scit. §. patet. c. quotiens episco
pi. ꝛ. c. siquis iudicem.
ab eo a quo appellatū est debent dari littere di-
missorie que dicunt apostoli ei qui appellauit. ij.
q. vi. post appellationem.
ea pendente: nihil innouat. ij. q. vi. appellatiōe
interposita. ꝛ. c. se.
appellationi non deferens punitur. ij. q. vi. decre
to. c. ꝛ quotiens episcopi.
processus post appellationem factus: eneruat
ii. q. vi: quotiens episcopi.
post secundā appellationem: tertio appellans
super eadem causa non auditur. ij. q. vi. si autem
fuerit. c. siquis inquacumq.
apellatiōi lz renūciare. ij. q. vi. si qñ. §. si vo is
forma uel mōus appellationis ante uel post sē
tentiā ponit. ij. q. vi. appellatione. §. forma.
appellare possūt: q̄ iter ē: uel q negociū gerunt
uel q̄bus mādatū est. ij. q. vi. non solent.
si unus appellat: pdest alijs in eodē crimine cū
eodem cōdennatis. ij. q. vi. c. si qñ. §. quādoq.
iudex: a quo appellat non potest esse testis i cau
sa appellationis. ij. q. vi. statutum.
ab executore sentētie: nō pōt appellari: nisi mo
dū excedat executor. ij. q. vi. si qñ. §. ab executore.
possessore appellante; bona sequestrant. ij. q. vi
quotiens post auditam.
q p appellationē non querit nisi tempus redime
re non est audiendus. ij. q. vi. quicūq.
a iudicibus; de comuni consensu electis non li-
cet appellare. ij. q. vi. a iudicibus.
iniuste: ꝛ frustra appellans punitur in quadru
plum expensarum. ij. q. vi. omnino.
nullius debito mō citati ꝛ p contumatiā se absē
tātis appellatio recipit. ij. q. vi. si qñ. §. sunt etiā.
nec notari malefactoris; de crimine conuicti uel
confessi appellatio admittitur. ij. q. vi. si quādo
§. sunt etiam. v. nullus etiam.
propter plura facinora condēnatus si a maiori
appellauerit pretermissis alijs est audiendus. ij.
q. vi. appellatione. §. siquis ex.

Apocrifa.

apocrifa scripta dicunt. i. se
creta qr in secreto ꝛ non in pu-
blico sunt legenda. xv. di. ꝛ. xvi. per totum.
apocrifa sunt quoꝝ auctor secret⁹ e. ꝛ q̄qz si nō
ignorāt cām ab ecclesia non accipitur ibidem.
apocrifa dicunt q in ecclesia accipiunt sed in ca
none scripturaꝝ non computāt. ibidem.

Apostata

apostata ē trāsgressor legꝫ sue
eiusqz violatoꝝ. iij. q. iiij. beatus.
obseruans diuination es ꝛ sortilegia sciat se a fi
de xpi apostatam. i. retro abeuntem. xxvi. q. viti-
ma non obseruetis.
fideles sub Juliano apostata constituti obedie-
bant sibi in his que erant pro republica non con-
tra fidem. xi. q. iij. iulianus.
enormitas crimins hui⁹ apostasie innuit expena
ananie. xvij. q. i. ananias. xxxij. q. vij. qd in oib⁹.
apostata a fide non admittit in testimonū cōtra
aliquē. ij. q. vij. si pōt. iij. q. iiij. alieni ꝛ. ij. ca. se.
talis oibus infamib⁹ ꝛ infamia ꝓponit. vi. q. i.
infames. iij. q. iiij. alieni ꝛ. c. siquis.
apostasia religionis fit i postpositiōe tōsure ꝛ se
cularis uestis assumptiōe. xx. q. ij. si in qualibet.
canonicus regularis si animi leuitate motus si-
ne sui superioris licentia monachus efficit tāqꝫ
apostata redire ꝓpellit ꝛ punit: xix. q. iij mādatis
uouere dō religionē ꝛ castitatē ꝛ retrocedere dā
nabile ē. xvij. q. i. q bona. xxvij. di. virgines. xx. q. i
puelle. xxxij. q. v. si paulus post me.
tales apostate peiores efficiunt alijs peccatoꝝib⁹
xlvij. di. qtūlibet. xvi. q. i. quidam.
apostatę q pfessi sūt nō reddūt bona quead or
dinē portauerūt. xvij. q. vlcia quicūqz vlt. §. vltio
apostate cogēdi sunt ad redeūdū. xxvij. di. q in-
terrogasti. xx. q. i. quē pro genitōes. q. ij. si ꝛ in
qualibet. q. iij. procliuus.
reuersus. in habitu ꝛ stallo. ꝛ in alij spunit. xix.
q. iij. mandamus.
redire cōtēnētes. excōicāt. xix. q. ij. si in q̄libet.
Itē icarcerātur. xlv. di. cū beatus. §. salamon.
De hac materia habes ubi pontur vagatio ꝛ

Apostolica.

apostolica sedes plata ē
oib⁹ ecclesiis. lxiij. di quāto
ipa ē pma auctoritate ꝛ dignitate lz antiochena
sit portpe. xxi. di. nūc aūt. xxiij. q. i. rogamus.
apostolice sedi constātinopolitana ecclesia subsit ne-
mo dubitare debet. xxij. di. de constantino.
ipsius in iudicijs est maior auctoritas. ix. q. iij.
pz ꝛ. c. ipsi sunt.
nulli permittitur de eius iudicio iudicare. xvij.
q. iiij. nemini. xxi. di. nunc autem.
immediate apostolice sedi subiecti. maxime qui
propinqui sunt annue se debent presentare circa
idus maij. xciij. di. iuxta. ꝛ. §. precedenti.

Q in aplicã sedẽ neuter illorũ qui exconcertantium temeritate fuerit ordinatus est p̃mi trendus per mansurus. lxxix. di. si duo.

Q aplica sedes peccatores ⁊ contumaces ad salutẽ quoquomodo attrahere dz. xvij. di. nec licuit.

Q sine aplice sedis licẽtia cõpagis. i. findalib⁹ dia conis. ⁊ clericis manipulis vti nõ licet. xciij. dis. peruenit. ij. ⁊. §. precedẽti ⁊ c. illud.

Q appstolice se. auctoritate cõcilia vtia sunt cõgregãda. xvij. di. multis. c. regula ⁊ c. concilia.

Q ad apostolicam sedem sunt dubia ⁊ ardua referenda. xvij. di. nec licuit. xvi. q. i. frater. xxiij. q. i. rogamus. ⁊ duo c. sequenti.

Q apostolica auctoritate doctoꝝ opuscula approbantur ⁊ reprobãt. xix. di. si romanorum.

Q apostolice sedi sp̃ecialiter reseruatur iudiciũ epicoporum. iii. q. vi. dudum.

Item restitutio depositorum. ii. q. vi. tdeo huic.

Item congregatio conciliorum ibidem.

Item restitutio hereticorum. i. q. vi i. conuenientibus circa p̃in.

Item exemptio episcoporum. xvi. q. i. frater.

Itẽ determinatio q̃stionũ i fide. xxiiii. q. i. quotiens.

Item mutatio ep̃orum. vii. q. i. mitationes.

Itẽ diuisio ⁊ vnio ep̃atuũ. xvi. q. i. ⁊ temporis.

Itẽ absolutio excõicatoꝝ ab eodẽ. xxi. di. iferiores.

Item interpretatio antiquorum canonum ⁊ scripturarum. xvii. di. nec licuit.

Item palii datio. C. di. quoniam.

Item symoniacoꝝ dispensatio. ii. q. ii. paulum.

Item nouorum ⁊ difficilium questionum diffinitio. xvii. di. multis.

Item fame restõ. ii. q. iii. paulum. §. hinc colli.

Q cp̃ian⁹ peccatũ infidelitatꝫ seu paganitatis incurrit q̃ sedi aplice obedire cõtẽnit. lxxxi. di. si q̃ p̃sbiteri i si. xcii. dis. q̃ cathedrã. xxii. di. c. i. Q ō nota contra multiplices tyrannides hodierni tẽporis.

Q aplicis nolẽs obedire p̃ceptis a pontificalib⁹ sit alienis officiis. ⁊ sit ruine sue dolo p̃stat⁹. xix. di. nulli sit fas. xxii. di. c. i. ⁊. xix. di. ita dñs.

Q aplicis p̃ceptis nõ ẽ supbe resistẽdũ sꝫ ci⁹ iuguꝫ ẽ pie tollerãdũ. xij. di. c. ij. xix. di i memoria.

Q ab apostolicis. non licet institutis recedere. xi. dis. hoc ⁊ c. consequens.

Q aplica se. ab oib⁹ ẽ honorãda. ⁊ eni obediẽdũ ẽ in memoriam beati p̃etri apostoli. Et quãuis i iustũ videat qd̃ mãdat ⁊ intollerabile. tñ pia deuotione tollerandũ ẽ. xix. di. in memoriã ⁊. xxxi. dis. ante. ⁊. xxxiij. q. i. quid culpatur.

Q ex aplica tube sonora predicatione salus omnium in vniuerso mundo exiuit. xix. di. in memoriam. xliij. di. sit rector.

Q q̃cũq; emanant ab aplica se. aut dicũtur decretales epistole. xix. di. c. i. ⁊. c. in canonicis.

Aut sanctiones ea. di. ca. ij.

Aut iugum vocatur ea. di. in memoriam.

Aut institura ⁊ constitutiones ea. di. enim vero. ⁊ xx. di. de libellis.

Aut p̃cecta. xix. di. nulli eas est.

Aut consilium. xvij. di. regula.

Aut sinodus ea di. nec licuit. ⁊ c. multis.

De hac materia vide vbi agit de ecclesia Romana. ⁊ de papa ⁊ ō dispẽsatiõe ⁊ de sede apostolica.

Apostolus.

Q apl̃os. i. ep̃os ⁊ p̃sbyteros dños elegit. diaconos autẽ post ascensum dñi i celũ apli sibi cõstituerũt ep̃at' sui ministros. xciij. di. dñs noster. c. penultimo.

Q apostoli p̃us docti sũt a xp̃o ⁊ postea ab ip̃o ad p̃dicãdũ missi. In erẽplũ q̃ p̃dicatores p̃ius sacris litteris debẽt ihistere. ne tũc q̃rãt discere cum ex officio alios debẽt docere. xxxvj. di. §. ecce.

Q apli fuerũt pares Petro i aplatu. §. nõ i administratiõe. ⁊ ipsũ p̃mũ p̃ncipẽ voluerũt. ⁊ lxxij. dis. cipulos elegerũt loco quoꝝ successerũt episcopi. xxi. di. in nouo. ⁊. xxij. di. sacro sancta.

Q aplorꝝ p̃nceps Petrus facr⁹ ẽ post peccatũ i exẽplũ. q̃ quãtũcũq; magn⁹ peccator post penitentiã ũ ẽ repellẽdus a dignitate. l. di. considerandum.

Q apostoli patres ecclesie fuerunt p̃o quibus nati sunt ei filij scilicet cp̃i. lxviij. di. quorum.

Q apostolorum tẽpore sp̃ũs sanctus visibiliter operabatur in sacramentis. i. q. i. multe.

Q aplorꝝ tpe multitudini credẽtiũ erat cor vnũ ⁊ nihil erat eis pp̃riũ. sed erãt eis oia cõia. ⁊ oia ãte eorꝝ pedes ponebãt q̃ instãte p̃secutione ea possidere eis non licebat. xij. q. i. c. dilectissimis.

Q apostoli vxores suas ẽs añ aplatũ duxerãt; sine carnali cõmixtione circũducebãt vt mercede p̃dicationis sustẽtarent ab eis. xxxi. di. omnino.

Q apostoli p̃dia i iudea minime possiderũt §. vendiderũt ⁊ p̃cia eorꝝ tãtũmodo ad fouendũ egentes habãt. q̃ futurã ecclesiã in gentibus p̃uidebant. xij. q. i. futurã. ⁊ c. sequenti.

Q apostolos dñs ad p̃dicãdũ misit sine auro ⁊ virga. vt ab eis incentiua litis. ⁊ instrumenta tolleret vlritionis. xi. q. iii. ira sepe.

Q ipsis omnibus sacramentorum dispensationem commisit. xix. di. ita dominus.

Q christus. ipsis vindictam p̃hibuit. quoniam eos volentes samaritanos per ignem consumere conpescuit. xxiij. q. iij. q̃ christus.

Q regulares imitatores aplorꝝ sũt. quãtũ ad p̃ceptũ eratẽ abdicationem. nec debẽt dicere meũ. vel tuum ẽ. xij. q. i. dilectissimis. xvi. q. i. ex auctoritate

Q epi ⁊ lupi ores quãtũ ad dignitatẽ ois p̃sbyter. quantum ad eucharistie confectionem ⁊ ligãd. ⁊ soluendi potestatem habent. di. xxi in nouo in si. xi. q. iij. absit vt quicq̃.

Aqua.

Q aqua cũ sale. oib⁹ sacerdotibus benedici. p̃cipit. ō cõse. di. iij. aqua.

Q i sabbato sancto añ crismatis imissionẽ ꝑpter aspsionẽ dz accipi. de cõse. di. iiij. i sabbato sãcto.

Q q̃ bui⁹ vtute aspgit. venialia delẽt ⁊ ifidic diaboli cũ fãtasmatibus fungant. ō cõse. di. iij. aqua.

Q hui⁹ istitutionis efficacia i veteri lege ẽ multipli

Arbiter.

Ar. sūt q̄ cōsensu litigantiū in iudices eligūt: vt ip̄oz sn̄ie stēt. ij. q. vi. iudicib⁹. §. q̄ꝛ ꝺ arbitrꝫ. xi. q. i. si clericus.

non licet ab ipsis appellare. ij. q. vi. a iudicibus §. arbitrari ꝛ c. placuit el. ij.

nullus potest esse arbiter in ea causa in q̄ est iudex. iij. q. vij. infamis ante fi. §. si q̄s vero.

seruus arbiter esse nō pōt. iij. q. vij. infamis i fi.

infamis ab arbitrio non excluditur: nec ēt filiꝰ in re patris. iij. q. vij. infamis circa fi.

arbitrij liberi nos cōdidit ꝺus: vt nec ad virtutem nec ad vicia necessitate trabamur. ꝺe pe. ꝺi. ij. vt cognouerunt. §. liberi circa fi.

Archidiaconus.

archidiaconus nemo ꝺz esse nisi sit diaconus. lx. ꝺi. nullus ep̄us ꝛ duob⁹. c. se.

debet tali conferri cui etas ꝺebita cū p̄udentia ꝛ vite merita suffragantur. ꝺi. lx. innouamus. dist. xciij. legimus post me.

archidiaconus est coadiutor ep̄i in ordinatione clericoꝝ. xxiij. ꝺi. subdiaconus ꝛ c. se.

archidiaconi interest ministros ecclesie ꝛ parochiaꝝ vt officia sua diligenter expleant cōmouere xxv. ꝺi. perlectis. §. hȳ sunt.

ipsius est de archipresbytero p̄ouidere. xiij. ꝺi. si in plebibus.

nō ꝺz ab archipresbyteris vl̄ p̄sbiteris pecunias vel alias extorquere. xcvij. ꝺi. dictum.

non ꝺz p̄bendas vl̄ ecclias cū cura aiaꝝ sine cōsensu ep̄i conferre. xvi. q. vij. nullus omnino.

Archiepiscopus.

archiep̄us grece summus episcopoꝝ dicit latine. xxi. ꝺi. cleros.

archiep̄us an̄ pallij receptionē; nec se ꝺz vocāi archiepiscopum; nec ea que sunt pontificalis dignitatis debēt exercere. c. ꝺi. quoniam quidam.

vltra tres mēses consecrationis sue nō debet differre p̄ pallio laborare. c. ꝺi. quoniam

accipiens palliū; p̄mo fidem catholicam debet p̄fiteri; ꝛ iuuare statuta se. aplice; ꝛ consilioꝝ p̄incipalium custodire. c. ꝺi. quoniam.

non pōt vti pallio; nisi intra suam p̄uinciam; ꝛ hoc tantum i missaꝝ solemnijs. c. ꝺi. palliū tibi ꝛ. c. contra morem.

archiep̄s debet p̄matibus obedire. xcviij. ꝺi. c. i.

ep̄i vocati sunt in p̄tē sollicitudinis archiep̄i. ix. q. iij. c. i. ꝛ c. se.

archiep̄i interest; ep̄m confirmare ꝛ consecrare. lxiij. ꝺi. ep̄i. ꝛ c. extra. lxv. ꝺi. non debet.

ipsius est cogere; oēs sub eo ꝺioceses vt i officio ꝺiuino decantādo a metropolitana ecclia non ꝺiscrepent. xij. ꝺi. de his qui.

ep̄i p̄uinciales debent interesse electioni ꝛ confirmationi archiep̄i. lxiij. ꝺi. metropolitanus. lxvi. ꝺi archiep̄s.

archiep̄s nō nisi i sua ciuitate; ꝺebet a p̄uincialib⁹ ep̄is ibidē cōuenientib⁹ cōsecrari. li. ꝺi. qi alibi i fi.

excessus suffraganeoꝝ suoꝝ p̄ōt punire. xij. ꝺi. de bis qui. i. x. q. iij. quia.

oi anno semel p̄uincialē synodū tenet facere ꝫ ibi ꝺ suffraganeoꝝ reb⁹: nil ꝺz extorq̄re xviij. ꝺi. q̄m.

ip̄i⁹ est cās ꝺubias suffraganeoꝝ diffinire: aliquin ꝺz eos sedi aplice trāsmittere. xvij. ꝺi. de cōsiliijs. vi. q. iij. si inter ep̄os.

archiep̄s non debet iudicare cās eoꝝ q̄ subsunt ep̄is; nisi p̄ cōsultationē ꝛ vl̄ pa p̄pellationē ad ip̄z fuerint ꝺeuolute. xvij. ꝺi. multis vi. q. iij. scitote. iij. q. vi. peregrina. ix. q. iij. conquestus.

archiep̄s pōt absoluere; quē suus suffraganeus excomunicauit ordine non seruato. xi. q. iij. si ep̄s forte. ij. q. i. nemo.

ꝺe his que sunt vtriq; cōia: archiep̄s sine consensu ep̄i; non debet se intromittere. ix. q. iij. c. i.

Itē nec ꝺ bis q̄ sē spālia ep̄i sic bñficia cōferre ꝺponere ꝛ excoicare ꝛ huiusmōi nisi ad ip̄z fuerit appellatū. ix. q. ij. null⁹ p̄mas. vi. q. iii. scitote. ix. q. iii. p̄q̄st⁹

si negligēs esset suffraganeus p̄missa trina admonitione archiep̄s pōt se ꝺe aliquibus intromittere. ix. q. iii. cū simus; ꝛ c. p̄incipalem.

archiep̄s suā p̄uinciā ꝺiuidere non pōt nec possūt esse duo archiep̄i in vna p̄uincia. c. i. ꝺi. quemit.

solus papa suffraganeum a iurisdictione ipsius eximit. xvi. q. i. frater noster.

Arma.

arma ꝛ victorie antiquoꝝ patrū sunt nobis i exemplū spūaliū bellorū ꝛ victoriarum. xxiij. q. i. nūc bella.

apli iō tradiderūt i ecclia legi iudeoꝝ histo:rias vt p eas ad arma spūalia informemur xxiij. q. i. nūc

contra arma p̄secutoꝝ; clericus ꝺz se munire armis oratione; ꝛ lacrimaꝝ. xxiij. q. viij. non pila querant ꝛ. c. conuentor ad me. ꝺi. i. xvi. c. vltimo

xp̄s. i egiptū ab herode fugiens ꝛ lapidibus iudeoꝝ cedens docuit non arma armis; ꝫ fugam p̄ sequentibus opponi. xxiij. c. i. §. i per totum.

ideo ꝺictū est petro conuerte gladium tuum in vaginam; vt p̄lati ꝛ clerici armis bellorū non vtantur. xxiij. q. viij. cū a iudeis ꝛ trib⁹. c. se.

Exemplū ibidem in interp:etatione monachi.

ecclia; cū a paganis impugnat; non corporalia arma sed xp̄m patiente expectat. xxi. q. iij. porro.

laicis ecclesiam patriam; ꝛ socios defensando licet arma sumere. xxiij. q. iij. per totum.

p̄latis ꝛ clericis licet laicos bonari ꝓ inimicos fidei; ꝛ contra oppressores. xxiij. q. viij. igit̄; ꝛ c. se

Argumentatio.

argumentatio; q̄nq; fit ꝺe minori ad maius. xxxviij. ꝺi. si in laicis.

Item a maiori ad minus. xxxij. q. v. si paulus.

Item a toto ad partem. xiij. q. v. penale circa p̄n.

Itē a p̄te ad totū. xxxij. q. iij. meretrices.

Item a nominis interp:etatione vi. q. i. placuit.

Item ab auctoritate. xxxij. q. i. ꝺixit.

Item a simili ij. q. vi. qui se scit. iiij. q. i. multi in fi.

Item ab oppositis; vel contrariis. viij. q. i. scitēdū.

Arrogantia

arrogātes ꝺicūt q̄ gratiam auctoritatē putā

tes humiliter nescium inferre qđ docent. xlvi. di. c. i. ꝛ seq. xlix. di. hinc ꝛenim. circa medium.

Nihil ē ip̄udēti⁹ arrogāria rusticoꝝ. xlvi. di. §. i.

Ars. Ars liberaliū artiū debet diligenter edoceri: q: p eam manifestant̄ diuina mādata. xxxvij. di. de quibusdam.

Asperitas. Asperitas imoderata correctionē nō inducit nec salutem. xlv. di. cuꝝ beatus. ꝛ. c. recedite. ꝛ. c. sincera. xxiij. q. i. paratus. post medium.

Neqꝝ multa aspirate erulcerādi sunt subditi neqꝝ nimia benignitate dissoluēdi. xlv. di. disciplina.

De hac materia habes vbi agitur de correctione ꝛ austeritate.

Auaritia. Auaricia que instituit meū ꝛ tuuꝝ: est iuri naturali cōtraria: qđ dictat oia esse cōia. viij. di. §. differt. xlvij. di. sicut. xij. q. i bi lectissimus. ꝛ. c. duo.

Ipsa in terrenis rebus ad sufferendum aduersa fortes facit: in celestibus debiles. xl. ij. di. oēs.

Excecat rationē ꝛ gratius intrueť aurū q̄ solem. xlvij. di. sicut. ꝛ. xxxvij. di. nōne.

Auaricia dicitur idolatria vel fornicatio. xxviij. q. i. idolatria. q. i. cum omnis.

Auaricia facit adulari regib⁹ vt hereditates capterent alienas. xxxvij. di. nōne.

Hereticꝰ iscius auaro sciēti coequať. vi. q. ij. q̄ro.

Clericis ꝛ maxie p̄lať ibibet. xxij. di. bis igiť. i. q. i. cū oēs. viij. q. i. sūt i eccl̄ia. x. q. i. relata. xj. q. ij. gloria.

Clericus aliena rape cōuincitur q̄ sibi vltra necessaria retinere. pbať. xlij. di. c. i. ꝛ. xlvij. di. siť bij.

Pena auarorum in uitur. xiij. q. iij. ministri. ꝛ xvi. q. i. reuertimini post me. ꝛ. c. se. circa fi.

Audacia. Audacia būana per leges coherceť istitutas. iij. di. facte sūt.

Auctoritas. Auctoritas regalis ꝛ sacerdotalis reneť defendere res ecclesie. xxij. q. v. res oēs.

Auctoritate sacra pontificum regitur iste mūdus lxxxvi. di. duo sunt.

Plenam auctoritatē habēt rectores sedis apostolice. xi. di. consequens. ꝛ. c. se.

Longeue consuetudinis nō vilis auctoritas ē: oū mō canonibus nō sit cōtraria. xi. di. ꝓsuetudinis.

Auctoritati legis cedere debet vsus siue cōsuetudo p̄ua: maxie sedis apostolice. xi. di. c. i. ꝛ se.

Augurium. Auguriū qđ fit i confidratiōe auiū ad sciaꝝ futurorū ē extraditiōe maloꝝ āgeloꝝ. xxvi. q. ij. q̄ sine.

Hanc artez exercere vanitas est ꝛ supstitio. xxvi. q. ij. sed ꝛ illud.

Idolatrie cultus est: augurij superstitionibus implicari. xxvi. q. ii. sed illud.

Augurijs deseruiens est ab ecclesia separandus. xxvi. q. v. augurijs.

Austeritas. Austeritas idiscreta i vigilijs ꝛ orationibus reprehēditur. de conse. di. v. non mediocriter.

Melius est per māsuetudinem peccatores ab errore eruere q̄ per austeritatē in foueam perditionis propellere. xvi. di. recedite.

Cū austeritate impant qui subditos suos nō cuꝝ tranquilitate corrigere sꝝ aspere reflectere festināt xlv. dist. c. vera iustitia.

Q: deus benignus est: dispensatores eius austerus esse non debet. xxvi. q. vij. alligant.

Aurum. Auꝝ hꝫ ecclesia vt egentium necessitati: ꝛ sibi ꝛ captiuoꝝ redēptōnibus deseruiat. xij. q. ij. per totum. c.

Sicut auri fulgor prevaler metallo plumbi: sic pōtificalis dignitas p̄ualet regū diademate. lxxxvi. di. duo. in fi.

Iō xp̄s sine auro apostolos ad p̄dicandū misit vt ipsis subtraheret cām litis. xi. q. iij. ira.

Cū episcopatus auro emitur: anima perditur. i. q. i. cum ordinaretur.

Gratius intrueť cupidus auꝝ q̄ solē. xlvij. di. sicut

Auro cito violatur iustitia. xi. q. iij. pauper.

Auxilium. Auxiliū ecclesia cōtra hostes nō pp̄ vltionē sꝝ pp̄ defensionez pōt petere a p̄ncipe. xxiij. q. iij. maximian⁹

Vt ecclia pacē adipiscat vt aliqs vtilitati multoruꝝ seruet sicut paulus aplus facit: vtile ē petere auxiliuꝝ. xxiij. q. iij. sex differentie. post medium.

Epi tenent mutuo sibi p̄bere auxiliuꝝ p̄o pace terrarum facienda. xc. di. p̄cipimus. ꝛ. c. se.

Infirmante epo ipsi vicini in his que spectant ad officium pontificale auxiliū debent ferre. vij. q. i. pontifices. ꝛ. c. quis.

Sacerdos qui fuerit de collegio si in aduersitate sue ecclesie ab auxilio se subtraxerit magis scismaticus q̄ sacerdos iudicabitur. iij. q. i. nulli.

In presenti vita consiliorum ꝛ orationū mutua auxilia possunt fieri. xiij. q. v. in presenti. de pe. di. vi. §. i. ante mediū. de conse. di. iiij. queris.

Oppressis non ferētes auxilia cū possint peccāt. xxiij. q. iii. c. ostendit. ꝛ. c. non inferenda.

In damnuꝝ alterius nulli auxilium est dandum xxiiii. q. v. deniqꝝ.

Malefactoribus auxilia non sunt ferenda. xxi. q. v. per totum.

De hac materia require in ti. de adiutorio.

Astrologia. Astrologia q: nihil cōfert ad salutē sꝝ portꝰ mittit i errorē a quoꝝ fidei ē postponēda. xxxiii. di. legimus. §. sed ꝛ ꝓra. xxvi. q. ij. illud qđ. circa fi.

Babilon. Babilonis filia aia ee dicit̄ pp̄ lubricas cogitationes filia dei esse definit. de pe. di. iii. cum in salicibus.

Amissio glie ꝛginalis designať ignominiosa ꝛstructio babilonis. xxxii. q. i. paul⁹. post mediū.

Ignis q̄ p̄ septuaginta ānos babilonice captiuitatis vixerat: Jasone vendēte sacerdotiū in detestatione simonie extinctus fuit. i. q. i. sicut eunucus.

Balaam. balaam q̄ p mercede iniquitatis ad asina corripit ponit in exemplū q̄ prelatus ppter culpā a subdito: ⁊ doctus ab indocto potest argui .ij.q.vij. secuti. ⁊.c. nos si incōperenter ⁊.c. paulus. el secūdo.

Balneare. balneare se pfectis ⁊ religiosis licet. xxiij.q.i. omnis. i die dñico balneus concedit dūmodo non fiat p voluptatē: sed p necessitate. de conse. di. iij. puenit

Balsamus. balsam⁹ a clericis sicut crisma vel baptism⁹ nō debent vendi. i.q.i. dictū est solere. ⁊.c. quibusdam.

epi de facultatibus ecclesie balsamus tenent cōparare. i.q.i. statuimus. el primo.

epus qui balsamus benedictum vendit simoniā cōmittit ⁊ dānationem perpetuā incurrit. i.q.i. placuit vt nullus episcoporum.

Baptismus. baptismus triplex. s. salutare specificat: videcet fluminis: flaminis: ⁊ sanguinis. de conse. di. iij. baptismi. ⁊.c. catbecuminum.

tūc pdest sanguis vel flamis cū baptismū flumis nō prēpt⁹ religiois sz articulis necessitat excludit de conse. di. iij. baptismi vicē. §. quātum itaq̄.

latro baptismo flumis ⁊ sanguinis baptizatus est quādo xp̄m in cruce cōfessus ē. de pe. di. vij. nullus expecter. circa principium. §. vltimo.

baptismus fluminis sumpsit simpliciter virtutē ex passione xp̄i. de conse. di. iij. proprie.

pharaon in aqua submersus designat q̄ diabolus oēs vires amittit in aqua baptismatis. de cō se. di. iij. nec quēq̄. ante fi.

baptismi est multiplex prerogatiua: videlicet q: potest suscipi sine alijs sacramentis: sed non alia sine eo. i.q.i. siquis per ignorantiam.

Item q̄ potest dari a quocūq̄ quod non alia. xxxij. di. preter. §. verum. ⁊. §. porro. per totum.

Item q: est fundamentū ⁊ ianua aliorum sacramentorum. de conse. di. iij. cum itaq̄ in fi.

Itē q: sine eo tal⁹ nō habeat. ō pse. di. iij. firmissime.

Item q: per ipsum originale: mortale ⁊ venale peccatum remittitur: non sic per alia. de conse. dist. iij. regenerante. ⁊.c. sine penitentia.

Itē carnes eo nō pōt q̄s ꝫbere cū xp̄iana. xxviij. q. i. caue.

sine invocatione trinitatis non est baptismus. ō conse. di. iij. si reuera. ⁊.c. in synodo.

verus ē baptismus lz p̄iperitiā verba substātialia corrupre pferant. de conse. di. iij. retulerunt.

accedit verbum ad elementū ⁊ fit baptismi sacramentum. i.q.i. detrahere.

non merita ministror̄ sed virtus xp̄i in baptismo operatur. de conse. di. iij. baptismus.

caracter baptismi non perditur p peccatū. i.q.i. quod quidam. ante medium. xxxij. vij. q. licite.

baptismus paruulis valet ad salutē ēt si non recta intētione ferat. de conse. di. iij. non illud.

i ōi baptismo spūalr renascit bō ⁊ mēbrū xp̄i effi cit. ō pse. di. ij. q: passus. circa fi. ⁊ di. iij. ad hoc.

nullus potest saluus fieri si contēnit baptizari. xv. q. i. §. firmissime.

i hoc q̄ xp̄s mūdus a petō baptizari voluit: exēplū baptizādi nobis in peccato nat⁹ dedit. de pse. di. iij. si baptizata est. ⁊.c. non regenerabantur.

apostoli fuerunt baptizati tempore xp̄i. de pse. di. iij. quando non recolis. ⁊.c. se.

ver⁹ baptism⁹ non tm̄ pstat i oblatione corpis q̄ tū i fide cordis: ⁊ baptismus deler non solū originale sz ēt actuale petū. ō pse. di. iij. regenerāte.

excepta necessitate baptismus a sacerdotibus ō bet dari. xciij. di. diacones. de conse. di. iij. pstat

baptizandos catbetizādi ⁊ exorcizādi oz pueni re officium. de cōse. di. iij. siue paruuli vsq̄ ad. c. venit sacerdos.

expositio signor̄ sufflationū ⁊ vnctionū ⁊ quor̄ libz aliorū q̄ i exorcismo ⁊ catbecismo geritr: ponit de pse. di. ij. postea vsq̄ ad. c. venit. ⁊.c. prima.

interrogatio articulorum fidei oz precedere bap tismum. de conse. di. iij. prima. i fi.

baptizandis adultis indicat pnia ireriorꝫ ⁊ nō exteriorꝫ. ō pse. di. iij. ois. ⁊ duob⁹. c. se. ⁊.c. finc pnia

excepta necessitate generalis baptismus non debet fieri nisi statutis tēporibus. s. in pasca ⁊ pentbecostes. de conse. di. iij. nō rōe vsq̄ ad. c. pstat

i primitiua ecclesia non licebat nisi predictis tēporibus baptizare: modo i necessitate licet omni tempore ⁊ omni aqua. de conse. di. iij. celebritatē

antiquitus baptizandus dabat votum suum i scriptis. ij. q. i. legum.

paruuli si ante baptismū decedūt ppter originale peccatū dānantur. de conse. di. iij. firmissime.

ordinatus anteq̄ baptizatus nibil accipit. i.q. i. siquis per ignorantiam.

baptismus non tollit irregularitatem bigamie. xxxiij. di. siquis viduam.

sacerdos vadens ad baptismū semp crisma ꝺbz portare secuz. de pse. di. iij. nullus ministrorum.

adulti fidem suam ante bapcismuz debent profiteri de conse. di. iiij. prima.

partulis prodest fides offerentium. de conse. di. iiij. illud perscrutari. ⁊.c. bi. qui apud.

perfidia parentum non obest baptizandis sicut fides prodest. de conse. di. iiij. queris a me.

monachi in suis monasteriis baptisteria babere prohibentur. xviij. q. ij. pridem.

non lz monacho baptizare vel pueros de baptismo suscipe. xvi. q. i. placuit cōi. ⁊.c. ex auctoritate

nō lz abbati vl monacho ō baptismate alios suscipe nec ꝫmatres bre. ō pse. di. iiij. nō lz. ⁊.c. se.

i necessitate licite recipit baptism⁹ a q̄cūq̄. xxiij. q. i. si quē. xxxij. q. iiij. iste. §. se. ō pse. di. iiij. pstat.

ēt si in necessitate a patre conferat carnali: non iō pat̄i matrionio suo ipedit. xxx. q. i. ad limina.

a pagano vel iudeo si i forma ecclesie datur ver⁹ est baptismus. de conse. di. iiij. romanus.

a scismatico bereticō si i forma eccl̄ie dat similr

recipit.i.q.i.dictū ē a dño.§.qđ vo.cū duob⁹.c.se
a q̄cūq; malo ꝛ puerso hoie dūmō non puerse det recipiť.xix.di.fz.ō ꝓse.di.iiij.si int̄.ꝛ duob⁹.c.se.
q̄q; baptizať q̄s in fide dantis; cū.s.fidelis adultus baptizat infantez.de conse.di.iiij.constat.
baptizať quis i fide tantū accipiētis; vt cū adultus ꝓrit⁹ recipit ab ifideli.i.q.vij.q̄ in qualibet.
baptizať q̄s i fide tm̄ ꝓximoꝝ cū paruul⁹ fideli p̄sentať heretico baptizandus.i.q.iiij.placuit.
q̄ ab hereticis sciēter baptizanť qz tūc nihil gr̄ie recepunt p̄positionē manus fūt ecclie reconciliandi.i.q.i.qđ quidam dicūt.ō cōse.di.iiij.q̄uis.
baptism⁹ sīlatorie vl̄ p̄sanitate tpali accept⁹ verus est nec reiteratur.de conse.di.iiij.soler etiam.ꝛ duobus ca.seq.
talis baptismus non p̄odest ad salutē nisi simulatione cessante.de cōse.di.iiij.tūc valere icipit.
simoni mago q̄ simulator e baptizat⁹ fuit p⁹ nō penitunt; baptism⁹ nō ꝓfuit.xxvij.di.q̄ irrogasti
baptizans ꝛ de baptismo suscipiēs dicitur pater spiritualis.xxx.q.i.ad limina.§.filia.
baptizandus potest ter vel semel imergi fm̄ diuersas consuetudines terrarum.de conse.di.iiij.de trina.ꝛ.v.c.se.ꝛ.c.pprer vitandum.
totum corpus est in baptismo imergendū.de cōse.di.iiij.prima igitur.
baptizata muliere p̄egnāte fet⁹ i ea nō baptizať ō ꝓse.di.iiij.si ad mūl.ꝛ duo.c.se.ꝛ.c.si baptizata
i dubio q̄q; baptizari oz.ō cōse.di.iiij.puulos.
non baptizatus baptizandū non potest de fonte suscipere.de conse.di.iiij.in baptismate.
baptizatus nō oz plures accipere q̄ vnus.de cōse.di.iiij.non plures.ꝛ.c.in catbezismo.
decens ē z non sit ꝓbitum coniuges simul alterⁱ⁹ puer̄ de baptismo nō leuare.xx.q.iiij.q̄ aūt.
vno contingz suscipiente puerum alterius i baptismo vterq; fecisse iudicatur ꝛ vterq; cōpater efficitur.xxx.q.iij.scīscitatur.ꝛ.c.aqua.
an valeat reddere debitū mulier q̄ ꝓpriū filium leuauit.de baptismo.vide.xxx.q.i.per totum.
in baptizatis manet concupiscentia; licet attenuata.de conse.di.iiij.per baptismum.
paruuli adulti facti tenenť ad fidē quā ꝓpios oferētes spopōderunt.de conse.di.iiij.paruuli.
bij q̄ ꝓ baptizandis in baptismo spopōderunt tenentur eos simbolū ꝛ orationem dūicam ꝛ alia bona informare.de conse.di.iiij.vos ante omnia
adult⁹ i ifirmitate baptizat⁹ qz ex necessitate vīdetur fecisse; nō oz ordinari.lxij.di.siqs i egritudie
q̄ sciēter baptizātur deū abnegare dicūtur ꝛ per multā pniam reformanť.ō conse.di.iiij.eos quos
catholicū rebaptizare scienter manifestissimū sceleꝰ est.de conse.di.iiij.rebaptizare.
p̄scisi siue aliter apostatātes in fide non sunt rebaptizandi ne fiat iniuria caracteri imperatoris.
xxiij.q.vij.quēadmodum mēbrum.
rebaptizatus irregularis efficitur ꝛ punitur.de conse.di.iiij.qui bis.ꝛ.c.se.
rebaptizatus etiam ignoranter non debet ꝓmoueri.li.di.qui in aliquo.l.di.confirmādū ē.i fi.

Beatitudo beatitudo paradisi celestis a nemie extra ecclīaz posito percipitur.de conse.di.iiij.ecclia paradiso
beatitudo est reuelatio glorie magni dei ꝛ salutoris dñi nostri iesu xp̄i.de conse.di.v.ieiunium.
beatitudo eterna solūmodo mēbris xp̄i parať.ō de.di.i.oīs qui non diligit.

Belluz bellū i hac vita duplex exerceť
s.carnale ꝛ spūale.xxiij.q.i.nisi.
a pfectis bella carnalia non sunt pagenda sz aie certamina contra spūales aduersarios desudanda.xxiij.q.i.nisi bella.
apostoli ideo tradiderūt legi in ecclia bystorias iudeoꝝ vt p bella ipsoꝝ que gesserunt ad bella spiritualia informemur.xxiij.q.i.nisi bella.
ideo bella carnalia plerūq; gerunť vt ad pietatis iustitieq; societatē ictis facilius consulatur.xx.q.i.paratus.in fi.ꝛ.c.apud.
sicut antiq̄s ducib⁹ cōcessuz fuit bellare sic ꝛ modernis dūmodo nō bellēt desiderio fundēd. sanguinē sz rēpuplicā p fide xp̄i ampliando.xxiij.q.iiij.si non.ꝛ.c.displicet.ꝛ.q.i.noli.
dicitur iustum bellū quid sit multipliciter innuitur.xxiij.q.ij.per totum.
iustū bellū dicit intuitu p̄cipiētis qui ipsius ordinariam habet potestatē.xi.q.iij.iulianus.
iustū bellū intuitu obediētis vt sit talis q̄ ꝺ obtēpare ꝺbeat.xxiij.q.i.qđ culpať.ꝛ.q.viij.cōuenioꝝ
iustū bellū dicitur intuitu illius contra quē fit si meruit.xxiij.q.ij.c.vl.ꝛ.q.v.de occidentis.
iustū bellū dicit intuitu eius ꝓpter qđ fit: puta ꝓpter iniuriam ꝓpulsandā vel vindictā inferendaz.xxiij.q.v.cum homo.
iusta bella p pacis studio gerūť vt mali coerceāntur ꝛ boni subleuētur.xxiij.q.i.apud veros.ꝛ.q.iij.displicet.
ītērio mala licitū bellū facit iniustū.xxiij.q.i.militare.
non pax queritur vt bellū exerceatur; sed bellum geritur vt pax acquiratur.xxiij.q.i.noli.
capto hosti in bello est miserādum dūmodo futurum periculum non timeať.xxiii.q.i.noli.in fi.ꝛ.q.iiii.est iniusta.
saraceni bellātes cōtra xp̄ianos iuste a xp̄ianis impugnāntur iudei vero qz ꝺuiunt patienter sustinentur.xxiii.q.viii.dispar.
possessiones ecclesiarum materiali gladio de mādato ecclie defendi ꝺebent.xv.q.vi.auctoritatem.xxiii.q.iii.maximianus.
bella ꝓ ecclia sumpta ꝛ cōtra excōicatos ꝛ ifideles meritoria sunt.xxiii.q.v.omniū:ꝛ duo.c.se.ꝛ q.viii.vsq; ad.§.ecce.q.iiii.sicut excellentiam.
moriēres i bello ecclie saluātur.xxiii.q.v.omnium.ꝛ.q.viii.omni timore.
an ep̄o liceat ad bellū p̄ficisci sine licētia pape xxiii.q.viii.si vobis.ꝛ.c.si quis episcopus.

¶ i hoc q̄ moyses alijs pugnātib⁹ nō se imiscuit ꝫ orauit: exēplū dedit q̄ plati bellare non debēt nec bellis interesse. xxxvi. di. sicḡs vult. xvi. q. iij. porro xxiij. q. viij. §. i. cū trib⁹. c. se. ⁊ c. conuenio.

¶ plati pp possessiōes tpales p̄ncipib⁹ secli obnoxij sūt tributa bellor̄ siue aliaꝝ rer̄ exoluere. xxiij. q. viij. §. ecce. ⁊ c. se. vsq̄ ap. ¶ quis. ⁊ c. si vobis. i.

Benedictio. ¶ benedictio solēnis super plebē tm̄ dar̄ ab epis xxvi. q. vi. ministrare. ꝺ ꝓse. di. i. cū ad celebrādas

¶ non solēnis pōt dari a sacerdote celebrāte p̄ter epm: ꝫ nō sine eius mādato. xxi. di. deniq̄.

¶ epus explecto officio debet dare benedictionem. de con. di. v. conuenit.

¶ lecturis lectionē bñdictio ꝺz dari. xxi. di. ōniq̄.

¶ sacerdotis est benedicere: ꝫ dei est effectū benedictionis tribuere. i. q. i. dictū est a domino.

¶ consequēs non ē vt p̄sbyter alijs benedicat q̄ sua vulnera non curat. xxviij. di. p̄sbyteruꝫ.

¶ mioꝛ maioꝛi bñdictionē non ꝺz dare. xxi. di. deniq̄.

¶ die dñica ppls ꝺ missa añ bñdictionē sacerdot̄ egredi nō p̄sumat. de con. di. i. missas die. ⁊ c. seq.

¶ ppls nō ꝺz derrabere sacerdotib⁹ a quib⁹ capit bñdictionē. vi. q. i. sacerdotes. xxviij. di. sedulo.

¶ coniugiū nō benedicit̄ a sacerdote nisi virgo cōtrahat. xxij. di. feriatim.

¶ spōsus cū sponsa ob reuerētiā bñdictionis p̄ma nocte ꝺz in ꝯginitate p̄manere. xxij. di. sponsus.

Benefacere. ¶ benefit ēt̄ inuitis q̄ruꝫ vtilitati porī cōsulitur q̄ voluntati. xxiij. q. i. paratus. post me. xlv. di. ⁊ qui emendat.

¶ benefacit q̄s latroni mēbra auferēdo q: hoc cogitur a malo opere cessare. xxiij. q. iij. siquis.

¶ medicus benefacit frenetico ipsum ligādo: ⁊ pater filiū indisciplinatū castigando ꝫ ipsis inutilis xxiij. q. iij. ipsa pietas. ⁊ c. se. q. i. c. partus. ante fi. v. q. v. non omnis. ⁊ c. se.

¶ benefacere non ꝺz quis alicuj in dānum alterius xxiij. q. v. deniq̄. ⁊ c. forte.

¶ clericis maxime deo seruientibus benefieri ꝺbet xi. q. i. xp̄ianis. xij. q. i. quia tua.

¶ q̄ nō ex amoꝛe ꝫ timoꝛe benefacit reputat̄ nō facere. xxiij. q. v. ad fidē. xxxij. q. v. sicut eim. de con se. di. v. quicquid. lxxxvi. di. non satis.

¶ benefaciēti si ex hoc aliq̄d malū p̄ter suā volūtatē cōtigerit nō iputat̄. xxiij. q. v. de occidēdis. in fi.

Beneficium ¶ bñficia eccl̄ie danda sunt clericis q̄bus parētū bona nō suffragant̄. i. q. ij. clericos. ⁊ c. se.

¶ illis debent̄ clericis q̄ in ecclesia vigilāter deseruiunt. i. q. ij. clerici. lxxxvi. di. non satis.

¶ qui parentū bonis sustērari possunt si beneficia eccl̄iastica suscipiūt sacrilegiuꝫ ꝓmittunt. i. q. ij. clericos. ⁊ c. se. ⁊ c. siquis.

¶ p̄latus in beneficio conferendo potius debet attendere vite meritum q̄ cōsanguinitatis gradum. viij. q. i. moyses.

¶ sicut aia non viuit coꝛpoꝛaliter sine coꝛpoꝛe: sic eccl̄esia non p̄ficit sine beneficijs coꝛpoꝛalibus. i. q. iij. siquis obiecerit.

¶ p beneficio eccl̄iastico non pastillū nec aliud q̄ rūcūq̄ minimū dari ꝺz. i. q. iij. siquis obiecerit.

¶ illi qui emūt vel vendūt eccl̄esiastica beneficia simoniaꝝ incurrunt ⁊ beneficio frustrant̄. i. q. iij. si quis. ꝺatoꝛ. ⁊ c. se.

¶ q: beneficia eccl̄esiastica dñi dei sunt: ideo vendi non possunt. i. q. iij. saluatoꝛ. ante me.

¶ clerici criminosi beneficijs eccl̄esiasticis sunt p̄uandi. lxxxi. di. siquis amodo.

¶ p̄sbytero irregulari beneficiū suū eccl̄esie ex dispensatione concedit̄. l. di. studeat.

Benignitas. ¶ benignitas nimia nō ꝺz resoluere subditos nec nimia aspitas exulcerare. xlv. di. disciplina. ⁊ c. q̄ sincera. ⁊ c. ꝫ nōunq̄. ⁊ c. sunt namq̄.

¶ multa agēda sunt cum inuitis quadam benigna asperitate. xxiij. q. i. paratus. circa fi.

¶ benignitas seruanda ē in coꝛrectione. xxij. q. iij q̄ xp̄s. xlv. di. ꝫ nonunq̄.

Bigamus. ¶ bigamus ad oꝛdies eligi non pōt. xxxi. q. i. qūo. xxxij di. feriatiꝫ. xxxij. ⁊ xxxiij. di. per totum.

¶ per bigamiā q̄libet irregularis efficit̄. xxxij. di. maritū. xxxiij. di. cognoscamus. ⁊ c. se.

¶ bigamus non debet irregularitatē bigamie ante contracte. xxxiij. di. siquis viduaꝝ. xxvi. di. acutius. ⁊ c. vna. xxviii. q. iij. acutius.

¶ bigamus non p̄omouēt̄: hoc est ꝓpter defectuꝫ sacramēti. xxvi. di. acutius. ⁊ c. vna.

Item ꝓpter p̄erogatiuam sacerdotalis dignitatis. xxxvi. di. vna. ⁊ §. bigamus.

Item ꝓpter suspitionem future incōtinentie. lxxxii. di. p̄oposuisti. in fi.

Item q: talis qui⁹ matrimonia frequētauit non pōt esse oꝛatoꝛ castitat̄. xxvi. di. vna. ⁊ §. bigamus.

¶ an ille sit bigamus q̄ duxit i vxoꝛē quā p̄⁹ cōtu fornicario coꝛrupit, ꝺginē. xxx. q. v. q̄lis. xxiiii. di. p̄cipimus. li. di. qui in aliquo. xxxii. di. nemo. xxxiii. di. maritum.

¶ ille nō ē bigam⁹ q̄ duxit sponsaꝫ alterius: nō tm̄ carnaliter a p̄imo cognitā. xxxiii. di. valentino

¶ bigamus reputatur qui vxoꝛē suā post adulteriū sciēter cognoscit. xxxv. di. si cuius. ⁊ c. se.

¶ qui contrahit cū coꝛrupta de facto ꝫ contrahere non possit de iure: tamq̄ bigamus reputatur. xxviii. di. p̄sbyter.

¶ qui credēs se cū ꝺgine contrahere iuenit eam cognoscēdo coꝛruptam: bigamus reputatur: nec ꝺbet p̄omoueri. li. di. qui in aliquo.

¶ cū bigamo pōt dispēsari ⁊ facili⁹ i oꝛdine suscepto q̄ i suscipiēdo. l. di. quicūq̄ penitēs.

¶ clericus per bigamiā irregularis effectus retinet p̄uilegium clericale. xxxiii. di. lectoꝛ.

De bigamia require vbi agitur de oꝛdine ⁊ vbi

agitur de dispensatione.

Blasphemus. Qui blasphemās deū ds penis debit subiacere. xxiij.q.iij.nō inuenit.xi.q.iij.ipatores.xxv.di.qui. Qui ille in spūm sanctū blasphemat q sacris cānonib⁹ derogat.xxv.q.i.violatores.

Qui verbū dñi tunc blasphemat cum contēnitur.xxxiij q.v.cum caput.

Qui michael angelus qui diabolo noluit inferre blasphemiam ponit in exēplū qd a maledicitione puri esse debemus.xxxiij.q.iij.si igit.

Qui blasphemantes baptismū xpi per potestates ōbēt puniri.xxiij.q.iij.quando.

Qui blasphemantes exēplo apostoli per excōicationez sathane debent tradi.xxiij.q.iij.apostolice.xxiij q.iiij.qui peccat.ante medium.

Bos. Qui bos ⁊ asinus tūc simul ad arandum coniūguntur qd o diuerse pfessionis homines i vno officio simul sociant.xv.q.vij.inoua Qui deoīō cura non ē de bobus: q facta brutorū deus non discutit.xv.q.i.c.firmissime.§.ex eo.

Brutus. Qui brutis aialibus eo qd ratione carent: peccatum non imputatur.xv.q.i.firmissime.§.ex eo.

Qui in lege bruta aialia peccatis hominū sordidata iubentur interfici: non pp peccatū sz q: replicant memoriam facti.xv.q.i.mulier.

Caim. Qui caim q: prcuaricationē ,p prer fratricidiuz incurrit sententiam maledictionis reportauit.xxiij.q.iij.cum ergo.§.sed qui.

Qui deus despiciendo munera caim quādo dānauit fratriciniū mēte concepit quasi opere adimplesset de pe.di.i.nunquid.

Qui caim qui peccatum fratricidij neganit indignis temporali pena fuit.de pe.di.iij.iudas.

Qui abel esse rēnuit quem caim malicia non exercet. xxiij.q.iij.hec autem vita.

Cham. Qui chaz qui ex eo qd patris verēda nō operit maledict⁹ ē: ponit i exemplū qd maiorē dānationē incurrit q spūalibus patribus nō ōferūt.ij.q.vij.sacerdotes ⁊ relig.⁊.c. sntia.⁊.c.plerūqz.xv.q.v.de crimine.

Calculus. Qui calculus ē carbo quo purgatus ē isaias prophet a.viij. q.i.in scripturis.in fi.

Item calculus est determinatio snie.vi.q.iij.si iter

Calix. Qui calix ⁊ platena nullo modo debēt esse de ligno sicut in primitiua ecclesia sed ex auro vel argento vel saltem stāno. de con. di.i.vasa.⁊.c.⁊ calix.

Qui ideo phibet ne fiat calix de ligno q: porosum ē.

Item nec de vitro q: fragile est.

Item nec de cupro q: prouocat vomitum.

Item nec de auricalco qd contrahit rubiginē. de cōse.di.i.vasa.⁊.c.⁊ calix.

Qui sacerdotibus solēniter cū ministris celebrantibus non licet calicem tollere nisi ipsis per diaconi porrigatur.xciij.di.diaconi sunt.

Calumnia. Qui calūniari ē falsis crimi/nibus intendere.ij.q.iij.si quem.§.notandum.

Qui inconsultus calor ipetu mētis proueniēs calūnie rio carer.ij.q.iij.si quem.§.notādū pⁿ me.

Qui calūniātes ad vindictā pascit similitudo supplicij.ij.q.viij.quisqs.v.q.vi.q calūniaz.⁊.c.se.

Qui vestis nō pp necessitatē ꝛ pp venustatem accipit elationis habet calūniam.xxi.q.iiij.c.i.

Cānon. Qui cānon grece: latine regula nuncupatur.di.iij.cānon.

Qui sancti patres cānones diuino istinctu sanxerunt. xxiij.q.ij.hoc ipsum.xxv.q.i.violatores.

Qui liber cānonuz apostolorū iter apocrifas ponit. xv.di.sancta romana.xvi.di.cānones.

Qui violare cānones patrum est spūm sanctum blasphemare.xxv.q.i.violatores.

Qui pm cānones ecclesie romane tenētur viuere alie ecclesie: q: ab ipsis habent principium.xi.di.nolite.

Qui cānones tamē catholici ab omnibus sunt recipiendi ⁊ qui non.xvi.di.per totum.xx.di.de libellis.⁊.duo.c.seq.

Qui si cānones sibi quādoqz contradicūt: illis est stādum quorum antiquior ⁊ potior est auctoritas. xxxiij.q.ij.hoc ipsum.

Canonici. Qui canonici canonice viuere debēt.de cōse.di.v.oibus.

Cātus. Qui cantus ecclesie iuentus est vt ad compūctionem vocet animos audiētiuz.xxi.di.cleros.ante fi.de conse.di.v.non mediocriter.

Qui i ecclesia deuotione cordis est cārandum ⁊ theatrales cātus non sunt exercendi.xcij.di.cārantes de conse.di.v.non mediocriter.xxxv.ij.di.sedulo xij.q.i.quia.

Qui pm solēnitatem temporum cātus est exercēdus. xxv.di.perlectis.ante finem.

Qui plerumqz dum in cantando ad fauorem populi blanda vox queritur: cōgrua vita deseritur.xcij.di.in sancta.

Qui gloria in excelsis: ⁊ alleluya: non semper est cantādum.de conse.di.i.bi.duo.

Qui diaconi romane ecclesie quia solemnioribus officijs debent deseruire: cantare tempore officij ,p bibentur.xcij.di.in sancta.

Qui clericus vel presbyter inter epulas mense cārans est excomunicandus.xxii.q.i.clericum.

Qui clerici cetibus non misceantur vbi amatoria ⁊ turpia decantant.de con.di.v.nullus pbyterorū.

Qui pp festū pasce ⁊ pērbe.cū tres psalmos ad noct. canim⁹ p totū ānū si festū ē nouē: si vo feria duo decz psalmos recitamus.de con.di.v.in die.

Qui nemo dz obedire epis vl abbatib⁹ cū mādāt cātarimissas ,p hēticz.xx.q.iii.siqs epus aut abbas De hac materia habes vbi agitur de missa: ⁊ vbi agitur de officio.

Caput Q caput sequi debent membra. xij. di non decet. xii. di. nolite de cons. di. iii. celebritatem.

Q indecens est si membra perfectiora sunt capite .lx. dis. miramur.

Q capite languescente facilius membra corporis infi ciũtur. vi. q. i. sunt plurimi. §. vez. ꝛ. c. ex merito

Q torum corpus morbus inuadit: si langor in capi te curatus non fuerit. ii. q. vii. sicut inquit.

Q caput dicitur romana ecclesia. xii. dis. c. i. ꝛ se. iij. q. vj. dudum.

Caracter Q caracter i baptismo ipmitt xxiij. q. iiij. displicet cir. me.

Q caracter baptismi non perditur ex quocunqz pec cato. xxxij. q. vij. licite. i. q. i. quod quidam ante me. xxiij. q. iiij. displicet circa me.

Q apostate a fide nõ sũt rebaptizãdi ne iniuriã fa ciãt caracteri ipatoris. xxiij. q. vij. quẽadmodũ.

Q si fismaticus ab heretico vel econuerso in forma ecclesie baptizatur. caracterem recipit: de conse. di. iiij. quomodo ante me.

Cardinalis Q sanctus siluester pri mus videtur fuisse qui mi nistros domini pape collacterales appellauit car dinales. ij q. v. presul.

Q cardinali diacono a subdiacono vsqz ad lectores oẽs exhibere debẽt honorẽ. cxiij. di. a sbdiacono.

Q vacãte sede apostolica episcopi cardinales al ijs sibi adiunctis debẽt sine dilatione papã eligere. xxiij. dis. in nomine dom ni. lxx. di. p rorum.

Q summus pontifex nõ nisi a cardinalib⁹: ꝛ a cle ricis religiosis ẽ intronizandus. lxxix. dis. §. i.

Q qui sine canonica electiõe cardinaliũ ꝛ clericoꝝ religiosorum p̃sentia ĩtronizatus fuerit nõ apo stolicusqz apostatic⁹ habeatur. lxxix. di. c. i.

Q olim non eligebant papam: nisi p̃sbyteri ꝛ dya coni cardinales. lxxix. di. oportebat ꝛ. ij. c. se.

Q cardinales epi. consecratione papa vice fungun tur metropolitani. xxij. di. in nomine domini.

Q cardinalibus conceditur cum alijs clericis ꝛ lai cis in vasorem sedis apostolice anathematizare. lxxix. di. siquis pecuniam.

De hac materia habes vbi agit ð electiõe pape.

Charitas Q charitas q̃d sit ð diuersis ei⁹ effectib⁹ ð pe. di. ij. p totũ.

Q precepta charitatꝭ duo sũt: scz. amor dei. ꝛ amor proximi. viii. q. i. in scripturis ante finem.

Q vbi charitas ñ ẽ. ñ põt eẽ iusticia. xxiij. q. i. vbi

Q qui charitas iussa spnit deũ q̃ charitas ẽ tanꝯ iudas prodit. xi. q. iij. abijt.

Q charitas q̃ operit multitudinem peccatorum p prium est donum bonorum. i. q. i. multe sunt.

Q qui sunt in charitate: participes sunt omnium bonorum ecclesie. de conse. di. iiij. ecclesie cari.

Q tunc perfecta charitas est in homine qñ nihil aliud q̃ xp̃m querit. de pe. di. j. §. hec q̃ in fine.

Q verba sunt postponenda q̃ veritatem inflant ꝛ charitatem vulnerant. xcviij. di. ecce.

Q non est charitas sed langor vbi mali mores nõ coniunguntur. xxiij. q. v. non putes.

Carolus Q carolus iperator p̃m⁹ voca r⁹ fuit ab Adriano papa p ofẽ sione ecclie. lxiij. di. Adrian⁹. xxiij. q. viij. bõratu

Castitas Q castitas siue continentia ð placet q̃ non facit necessitas: ꝛ voluntas. xxxij. q. v. rũc saluabitur circa mediũ.

Q absq castitate omnia opera sunt imperfecta. xxxij. q. v. tunc.

Q castitas non aliter q̃ inspiratiue habetur. xxviij di. de bijs.

Q ipsã suaꝫ ẽ p viã artissiaꝫ ꝛ difficilẽ icedẽ. xxviij di. de bis: ꝛ. xxxij. q. v. rũc saluabit circa medrũ.

Q pauci casti ꝛ sine carnali vitio inuenitur. l. dis. quia tua in fine.

Q nemo potest gloriari se castum cor habere ð. pe. dis. ij. fugerat sanctus dauid circa me.

Q castitas mentis non aufertur per violentiam il licitam corpori. xxxij. q. v. per totum fere.

Q non corrumpitur corpus: nisi primum animum corrumpatur. xxxj. q. v. nõ potest. ꝛ. v. c. sequẽti.

Q virgo violenter oppssa non debet se sacris virgi nibus coequare. xxxij. q. v. ille.

Q sine tactu impudico castitas corporis perditur xxxij. q. v. nec solo.

De hoc require vbi agitur de impudicicia.

Q i virginali. ꝛ viduali castitate excellẽtiã iuentre ãpliorẽ q̃ i mrimonio expit. xxvij. q. i. nuptiarũ.

Q ordini sacro castitas est annexa. lxxxij. dis. cum in preterito: ꝛ. xxxi. di. aliter.

Q qr tẽpore grat e non generis successio ꝫ vite pfe ctio q̃rit: ideo sacerdotibus cõtinẽtie castitas ipa tur. xxxij. q. iiij. recurrat. §. bijs itaqz in fine.

Q clerici oriẽtalis ecclesie ante sacros ordines ma trimonio cõiuncti etiã postq̃ sacris cũ vxoribus licite possunt stare. xxxj. distinctione. c. quoniam §. hoc autem. ꝛ. c. se. xxxij. di. siquis.

Q tẽpore sancti gregorii subdiachoni ꝛ supra. pre cepta ẽ continentia. xxxi. di. ante triennium.

Q sicut episcopi: ita ministri altaris deben esse ca sti. xxxi. di. lex continentie.

Q null⁹ ad altaris misteriũ ð bet accedere nisi casti tas ei⁹ ãte fuerit a pbata. di. xxxii. ãte triennium.

Q qui fidem castitatis deo vouerunt: irritam faci endo dannationem incurrunt. xxvii. q. i. c. i.

Q post pfessaz cõtinẽtiã clericꝰ secularis vel mõa ch⁹ matrimoniũ cõtrahere nõ põt. xxvii. q. i. p totũ.

Casus Q casum appetit qui ad summi loci fastigia postpositis gradibus per abrupta ascensum querit. xl viii. di. sicut.

Q malum est cadere a proposito: ꝛ postea simula re propositum. xii. q. i. certe.

Q casus aliorum nullum debet retrahere a bono p posito. xvii. q. i. qui bona.

Q inordinatus zelus ad emendendum subditum deterius interdum facit cadere prelatum. xxiiii. q. iii. non in perpetuum.

Septies cadit iustus: & totiens surgit. de pe. dis. iij. septies cadit. §. hac in fi.
Iusti vocabulum non amittit qui quotiens cadit totiens surgit de. pe. di. iij. §. hac in fine.
Timor eterne pene cadere facit per penitentiam ō vertice superbie. l. di. quid est.
Si altissima sublimitas cecidit q̄s cadere ñ possit de pe. dis. ij. c. opponit̄ fine: & xl. dis. quelibet.
Qui casu occidūt nō eis imputatur. lv. dis. q̄ ꝓtē l. dis. qui arborem. xv. q. j. c. vltimo.
Itē ꝗro si ceciderit p corruptionē nō ē qui suscitet eam reintegrando. xxxij. q̄stione. v. ij Paulus.

Cathedra. Cathedra non facit sacerdotem: sed sacerdos cathedram. xl. di. multi.
Cathedra Petri super quam stat ecclesia non est deferenda. xcij. dis. qui cathedram.
Prelatis qui super cathedram Petri residen est obediendum. i. q. i. non quales.

Cathedraticum. Cathedraticum dicitur ab honore cathedre pōtificalis. x. q. iij. c. i.
Episcop⁹ noie cathedratici vltra duos solidos non debet accipere. x. q. iij illud te: & c. se. & c. inter & c. vltimo.

Causa. causa dicitur ꝓprie illi⁹ vt ad quez dānū vel emolumētum spectat. i. q. vj. biduum.
Cessante causa debet cessare id qd̄ factum est ꝓpter causam. j. q. vij. q̄ ꝓ remedio.
Qui cā vtilitatis ad aliā eccleſiā trāsferr̄ ad ꝓiorem redire nō debet. vij. q. i. pastoralis. §. qd̄ ꝯo.
Coniugium quod fit causa procreandi cessante causa non soluitur. xxxij. q. vij. tantum.
Pēdēte relatiōe ad supiorē i cā nil ē cōmutādū. ij q. i. nomē. q. vj. quotiēs post. & c. quotiēs epi.
Nō licet episcopo causaz sanguinis agitare. xxij q. vltima hijs a quibus.
Epūs nec p ciuili: nec p criminali cā corā iudice seclari ē accusād⁹. xi. q. i. null⁹ epūs & c. siq̄ cause.
Si in mala cā pauperi assistitur tanto ex hoc neq̄or efficitur. xxiij. q. iij. ne amisso.
Episcopi viduarum causas impensius fouere debem. lxxxvij. dis. licet.
Si iustus in causam ceciderit potius ē ei adiuuandum q̄ alteri. lxxxvj. dis. non satis.
Cāz ecclīasticarum alia est ciuilis: de quā habetur. xiij. q. ij. super prudentia: alia criminalis: de qua habetur. xvj. q. i. frater post me.

Cautela. Cautella laudabil is est: i q̄ non furo: sed ratio totum agit xj. q. iij. illa prepositorum.
Nihil ad cautellam pertinet est obmittendum lxiij. dis. quanto.
Cautella precauet vt inter duo mala leuius committatur. xc. dis. duo & c. se.
Cautella ē habēda i cauēdo peccato. x li. di. sepe.
Itē i pdicādo & docēdo. xliij. di. sit rector ante. me.
Itē i regendis subditis. xxxix. di. Petrus.
Item per rebus ecclesie conseruandis. xxviij. di. de syracusane.
Multa sunt an cautellam futurorum: vt noui iuris promulgatio. xxiij. di. c. i.
Item singlaris prohibitio. lxxix. dis. decēter. xxiij. q. vltima pessimam.
Item conditionis per scripturam ꝓ esso. xij. q. ij longinquitate.
Item specialis libelli cōscriptio. i. q. ij. quotiens.
Itē i iuramēto⁹ obligatio: ij. q. vlti. cū aliqui.
Item specialis pro rebus ecclesie cautio. xxviij. dis. de syracusane.

Cecus. Cecus idest indoctus non est. or dinandus. xlviij. dis. c. vltimo.
Cecus dicitur qui superne contemplationis lucē ignorat. xlviij. dis. hic etenim.
Cecū natū illuminauit xp̄s. xxiij. q. iij. §. i.

Celebratio. Celebratio missaz̄ absq̄ magna necessitate non oz fieri nisi i locis acris de cōse. di. i. §. i. & c. sic.
Sancti⁹ ē missa carere q̄ in locis non sacris sine necessitate cātare vl audire de cons. dis. i. sicut & c. se. & c. nullus & c. vnicuiq̄.
Nullus debet missas celebrare extra ecclesiam sine licentia epi. dē cons. dis. i. missarum.
Episcopus etiam magnis per sonis missas celebrari extra ecclesiam cum difficultate debet concedere: de cons. dis. i. certum.
Qui in calice ligneo vel vitreo nullus debet celebrare. de conse. dis. i. vasa & c. se.
Sacerdoti missam celebrare & non comunicare ē peccatum grauissimum de cons. dis. ij. relatum.
Caduco morbo laborans a celebratione missarū est prohibendus. vij. q. ii. in litteris & c. ie.
Sacerdotes propter fortuitos casus fine aduersoribus non debent celebrare. vii. q. i. illud.
Sacerdos q̄ p defunctos: vt viui moriantur celebrauerit ē deponendus. xxvi. q. v. quicunque.
Nullo casu prausus debet celebrare. vii. q. i. nihil de conse. dis. ii. liquido.
Scienter indigne celebrans hydolatris comparatur. xxxii. dis. c. preter hoc autem. §. porro.
Sacerdos infamis est a celebratione misse prohibendus. l. dis. si post.
Quādo q̄s potest post nocturnam pollutionem celebrare vel cōmunicare habet. vi. dis. testamētū
Pbyter nō debet celebrare missam eo die i altari i quo epūs cantauit: de conse. dis. ii. ca. vltimo.
In casu: vt quādo episcopus pre infirmitate missaz nō potest explere: presbyter potest i eode altari inceptā missam finire. vii. q. ii. nihil.
In parasceue: & in sabbato sancto non sunt misse communiter celebrande: q̄ apostoli tunc propter merum iudeorum incussum non celebrarunt de cons. di. iij. sabbato.

De hac materia habes vbi agitur de eucharistia: & vbi agitur de missa.

Cena domini. Cene dñi dies est solēniter celebranda de conse. dis. iij. litteris.

Eo die reconciliantur publice penitentes. l. di. i capite i fine de conse. dis. ij. in cena.

Illo die singulis annis est crisma consecrandum de cons. dis. iii. litteris.

In ipso die est tantum semel comedendū; de cōs. dis. iij. licet. ꝛ. c. se.

Census. Census pro agro ecclesiastico a clericis non est persoluendus. xxiij. q. viij. secundum.

Debitū tributū psone ecclesiastice dño tēporali nō debēt denegare. xi. q. j. si tributū; ꝛ. c. se. xxiij q. viij conuenio; ꝛ. c. tributum.

Cephas. Cephas dicit Petr⁹, repire in titulo p. quisq; ꝛ. c. se.

Cibus. Cibus corporalis non culpat; ꝟ cibi l bido. xli. dis. quisquis.

Nihil ita sensuū acumē opat nec egritudinē fugat sicut cib⁹ digestus. de cōse. di. v. nihil ꝛ. c. se.

Excessus ciborū putrescere facit corpus ꝛ macerat egritudinem diuturnā. de conse. di. v. nihil; ꝛ. c. ne rales per totum.

Egritudo ex delicatis cibis contracta: per pauperes cibos curatur de cons. di. v. legimus.

Cibū presbyterorū ꝛ clericorum debet precedere benedictio infra cibum lectio post cibum gratiarum actio. xlviij. dis. quando autem.

Diuites non debent cogi vti cibis pauperum. ne propter consuetudinem contrariorum infirmēt xli. di. non cogantur.

Nō ē attendēda i pauperibus ciborū multiplicitas: vel paucitas: ꝟ animi sinceritas. xli. di. qō dicit.

Similiter vt̄ ē de comestatione ꝛ conuiuio.

Cimiterium. Cimiteria sunt circa ecclesias ab episcopis ab aliis locis diuidēda ꝛ cōsecranda. xxij. q. i. c. i.

Propter tumultuationem fidelium cimiteria sūt ampliāda. xij. q. ij. aurum post me.

Sicut ecclesie sic ꝛ cimiteriū violatores sacrilegus dicitur. xvij. q. iiij. siquis contumax. ꝛ. c. se.

Circumcisio. Circumcisio legē non obseruāti p̄putium facta est. xxij. q. ij. queritur post me.

Magis valet apud nos baptismus q̄ apud veteres circumcisio. de conse. di. iiij. qō apūd. ꝛ. c. se.

Circumcisio carnis erat signum iustificationis ꝛ purgationis aīe de conse. di. iij. ex quo.

Circumstantia. Circūstātie attendēde sunt in factis ꝛ in faciendis. xxij. q. viij. occidit.

Non possumus ad veritatem facti peruenire nisi rēpus psonā cām respiciam⁹: ꝛ volūtatem ibidē.

Itē in penitentia facienda vel imponenda circūstātie sunt pensande de pe. di. v. §. i.

Citatio. Citatio debet fieri in scriptis. v. q. ij. vocatio.

Legitima citatio ē q̄ ex amore p̄cedit spatijs tēporum ad hoc statutis obseruatis. v. q. ij. presenti.

Citatio debet significare causam per litteras vt ad responsionem venire valeat preparatus. v. q. ij. si primates.

Eiecti vel spoliati antep̄ restituantur nec citari debent: nec emulis respōdere. v. q. ij. si primates

Non debent iudicari absentes nisi citati venire contempserit. v. q. ij. relatum.

Qui post trinam vel post vnam peremptoriam citationem nō cōparuerit cōtumax iudicat. xxiij. q. iij. de illicita circa me.

Claues. Claues Petrus quando accepit ecclesiā sanctā accepisse significat. xxiij. q. j. quodcūq;. de pe. di. i. quem penitet.

Claues q̄s ecclesia accepit non sunt contēnende. xxiij. q. i. omnibus. xi. q. iij. nemo contemnat.

Q̄ claue nō errāte soluit vel ligat in terra erit liga⁹ vel solut⁹ i celo. x. q. iij. cepisti. xxiij. q. i. manet

Ligandi vel soluendi se priuant. qui hanc iniuste exercent. x. q. iij. c. illud. ꝛ. c. ipse ligandi.

De hac materia plura inuenies de excomunicatione vbi agitur de sententia.

Clemens. Clemens papa primus: multipliciter commendatur. viij. q. i. si petrus. ꝛ. c. oportet. ꝛ. c. clemens.

Clericus. Clericus dicitur a cleros grece qō latine sors dicitur xij. q. j. c. clericus. xxi. di. cleros in prin.

Ideo clerici dicti sunt: quia in sorte dñi domini vocati sunt. xij. q. j. duo sunt.

Ab hostiarijs vsq; ad sūmū ordinē cuiuscūq; dignitatis clericor̄ noīe clerici ōsignant. xxi. di. cleros. lxxxij. di. clericum. xj. q. i. ō persona.

Signum clericale est corona rasa in modum spere in capite. xij. q. i. duo sunt.

Non tonsurat⁹ p epm̄ siue laic⁹ siue monachus in missa publice legere non debet. lxix. di. quoniam.

Clerici comā nutrire non debent. ſz detup caput in modū spere tondere. xxiij. di. p. obiberete.

Clerici cōfessionē ſuā i habitu ꝛ in cessu. ꝛ in moribꝰ repzesentare ōbēt. xli. di. clericꝰ. xxiii. di. bis igit. xxxv. di. ecclesie. xli. di. epi. xliiii. di. p totum xii. q. i. qm̄. xxi. q. iiii. p totū. de cōs. di. v. i oibus

Clerici cōmunem vitā i māducādo ꝛ dormiendo circa ecclesiam debent ducere. xxxii. di. preter hoc xii. q. i. ois ō conse. di. v. in omnibus.

Clerici cuiuscūq; ordinis i exemplū ōbent cē laicis vt habetur. viii. q. i. q̄l. vi. q. i. beat⁹ in me.

Sicut loco ita ꝛ religione ōbēt i ieiuniorū obseruatione laicos p̄cellere. xxii. di. statuim⁹. ꝛ. ii. c. se.

Vt meli⁹ possint vacare diuinis officijs secularib⁹ negocijs nō ōbent implicari. xxi. q. iii. molitis ꝛ. ii. c. se. xi. q. i. re q̄dē. xxiii. q. iii. clerici. ab indignis. lxxxvi. di. p venit. lxxxiii. dis. p totum.

Horas statutas diurnas atq; nocturnas distinctis tēporibus ōuote ōbēt explere. sci. di. eleuteri⁹.

Exemplo apostoli ꝓprijs manibus possunt laborare dūmodo diuinū officium non negligant. ſci.

Polidorus

di.§.i.t.c.se.t.c.clericus.

clerici semp studio litteraꝝ itẽdere debẽt.xvi.q.i.sic viue.xxxviij.dis.sicut.t.ij.c.se.

clerico nullus eras sera deber esse ad adiscendum xxiij.q.iij.si habes.circa me.

assumpti vel assumendi ad regimen animarum docti debent esse in scripturis.xxxvi.di. ꝓ totuꝫ xxxvij.dis.c.iõ phibetur.§.vr itaqꝫ.

qꝫ res clericoꝝ pauperũ sunt ꝑ ceteris tenenꝫ hos piralitati t elimosinis intendere.xvi.q.i.quoniã q̃dquid.xlij.di.§.i.t.c.quiescamus.

De castitate clericoꝝ t continentia eoꝝ.xxviij.dis. per totum.xxxi.di.a ꝑ.c.vsqꝫ.c.si laicus.xxxij. di.per totũ.lxxxij.dis.ppositi.t.c.se.lxxxv.dis. cum in ꝓtereritο.

clericus feminarum suspectaꝝ frequentans domicilia est deponendus.lxxxi.di.clericus.

nõ debẽt clerici mulieꝝb⁹ cohabitare.xxxij.di. irerditit.t.c.sequẽti.lxxx.dis.cleric⁹.t.r.c.sequẽ.

clerici cum matre t sozore habitare permittunꝫ lxxi.di.volumus.

fornicaꝝ de ꝓbẽsi iuxta canones sunt puniẽdi xxvij.di.ꝑsbyteris.xxviij.di.decernimus.t.c.ꝺ bꝫs.t.c.ꝓesbyter.xxxij.di.eos t.c.erubescant. xxxiii.di.habuisse.lxxx.di.siquis ammodo.t.iij. c.se.lxxxij.di.fere per totum.

ipoꝝ officium qñ ꝓ suis aꝝ sunt dãnati audiri nõ debẽt.xv.q.vltima c.coltimo.lxxxi.dist.siqui sine.xxxij.di.nullus t.c.xx.ꝓter hoc.

concubine,coꝝ vendi vel in seruitutem redigi debent.xxxij.di.eos.lxxx di.quidam.

filij ipsoꝝ i seruitutem ecclesie vbi nati sunt debent depurari.xv.q.viij.cum multei fi.

moniales cognoscentes debent deponi.xxvij.q ꝓma siquis episcopus.

non debent interesse spectaculis vanis vel nuptiis.xxxiiij di.ꝑsbyter.xliij.di.nullꝰ.ꝺ ꝺse.di.v. non oporter.ij.

rabernas sine necessitate nõ debẽt irrare.xliij. dis.non oporet clericos:t.c.clerici:t.c. nullus.

magicis artib⁹ auguriꝫ vlicãrationibus itendentes debent deponi.xxvi.q.v.nõ oꝫ:t.c.se.

clerici aema ferre non debent.xxiij.q.viij.clerici:t.c.sequenti.

nec vere nec iocose pugnare debent.xxiii.q.viii. quicunque clericus.

nec debẽt iudicium sanguinis ferre.xxiij.q.viij sepe princeps:t.c.bꝫs.

De libertate clericoꝝ data ꝑ imperatoꝛes.xvi.q.i. generaliter.xxiij.q.viij.c.tributum.§.q̃uis.

qꝫ ad solius dei iudicium reseruantur:a nullo iudice seculari debent iudicari.xi.q.i.sacerdotibus circa me.xii.q.i.futuram.

defendũt ab ecclesia.xxiij.q.iii.paternarum.

non excusantur a laicis.xi.q.i.nemo.

non debẽt terri ad iudiciũ seculare maxime sine consensu epi.xi.q.i.c.nullus indiciuꝫ vsqꝫ ad.c. iudices:t.c.peruenit vsqꝫ ad.c.clericum.

clericus quãdoqꝫ respondere debet coram iudice laico videlicet eum ipse se subijcit ex permissione episcopi.xi.q.i.clericum.

Itẽ si causa ꝑ papã fuerit delegata.x.q.iii.relatum xi.q.xi.istud.xxiii.q.v.nõ nos post me t.iij.c.se

clerici coꝝã epo sunt conueniendi.xi.q.i.siqui: t.c.de persona:t.ij.c.se.xvi.q.vii.filius.

clerici alios clericos ad iudiciũ seclar trabẽ cleres puniũt.xi.q.i.molita t.ii.c.se.q.xi.q.i.sicꝫ

ex causa capi.t ligari possunt a laicis xxii.q.v. non vos post me:t.iii.c.sequenti.

cleric⁹ episcopũ suũ cõtẽnens vel coniurationem ꝓcurans degradaꝰ traditur iudici seclari.xi.q. i.siquis sacerdotũ t.c.coniurationũ:t.iiii.c.se.

de ord nationeclericoꝝ habens.xxiiij.di.ꝑ totum. Et de hoc.ĩ.vbi agitur de ordine.

clerici anteq̃ ordinant debent examinari t debent promittere fidelitatem t castitatẽ.xxiii.dis. quãquam.xxviii.dis.nullũ t.c.quando:t.c.ꝺ bꝫs t tribus.c.sequen.

ñ dñt titulari i duab⁹ ecclesijs.xxi.q.i.c.i.t se.

viciati coꝛpoꝛe promoueri non debent.xxxvi. t.di.illitteratos.lv.dis.c.i.iii.t iiii.t.v.q.i.infames circa fi.

viciati coꝛpoꝛe sine culpa promouentur.lv.dis. qui patrem.

serui nõ ꝓmouẽt nisi prius libertati donẽt.liiii. di.c.i.t.v.c.se.t.c.si seruus.t.iii.c.sequentib⁹.

si seruus sine scire dñi ordinat in clericum.redditur dño reperenti.liii.dis.nullus.c.de rebus. §.cererum t.iii.c.se.t.c.si seruus.

qui coniugiũ perfecerunt cũ non virginibus nõ promouentur.xxxiii.dis.curandũ t.vi.c.sequẽti

cõiugati nisi pri⁹ cõtinẽtiã vouerit nõ ꝓmouẽt nec ministrare debẽt i sacris.xxviij.di.assumi.t .c.se.t.c.si recusane.t.xxxii. di.eos t.c.placuit.

curiales t bistriones non promouentur li.di.ꝑ totum.liii.dis.legem.

ab illicitis questibus debent abstinere.xiii.q iiii.clerici:t.ii.c.se.xlvii.dis.omnes.

clericis pro beneficijs medicine dei,muuera nõ debent accipere.xxii.de hoc igitur.

vsurarii non debent esse ꝓmẽbẽti puniãtur.xiii q.iii.siquis oblitus.xlvi.dis.sedicionarios t;ii c.se.xlvii.dis.episcopus.

clerici debent res ecclesie bene dispensare t non superflue expendere.x.q.ii.episcopus.

nõ lꝫ ei de sumptib⁹ ecclesie filios suos i studio philosophie ꝓcurare.xxxvii.di.legant t.c.se.

clericus de rebus hereditatis vt de laboꝛib⁹ conquisitis potest filiis vel ꝓximis subuenire.xii.q ii.episcopus qui filios t.q.iii.placuit.

non licet clerico habere beneficium cui sufficit patrimonium.xvi.q.i.c.vlti.in fine.

parochias vel ius alteri⁹ clericus nõ debet vsurpare.xiii.q.i.ecclesias circa principium.

peregrinari non debet sine licentia episcopi.xvi q.i.cunctis:ꝺe tonsę.di.v.non oporet primo

non residens punitur vii. q. peruenit: ⁊. iii. c. i. se ⁊ c. siquis in clero.

clericus non de rebus ecclesie. sed de rebus p ipsum acquisitis potest facere testamentum. xii. q. iii. c. i. ⁊. ii. c. se. q. iiii. c. i. q. v. fere per totum.

si intestat⁹ decesserit oibus reb⁹ succedit ecclesia xii. q. iij. quicūq; ⁊ q. v. sic vbi ⁊ c. sequenti.

clerici extranei nō debēt suscipi sine litteris sui episcopi. lxxi. dis. extraneo ⁊ c. se. lxxii. clericum xcix. di. nulla. xix. q. ij. alienū. xxij. q. i. c. i. seqnti.

transmarini clerici cū plurimū ipsoꝝ testimonis sunt recipiendi. xcviij. dis. per totum.

clericis non ē iniungenda solennis penitētia. l. di. confirmandum ⁊. §. proximo supra.

clerici vi vel nunquam recte penitētia de pe. di. mensuram.

melius ē habere paucos bonos clericos q̄ multos inutiles. xxiij. di. tales.

Coactio

coactio voluntati contraria excusat peccatum. xv. q. i. §. sed. hoc ⁊ c. merito.

seruitia coacta vo nō placēt. xxiij. q. vi. iā vero.

confessio per coactionem extorta non preiudicat. xv. q. vi. si sacerdotibus.

iudei ad fidē xpi nō sunt cogēdi. xlv. d. ō iudeis

hereticī reddire ad ecclesiā coguntur nā medicus bene ligat freneticū ⁊ ere rat litargicū. xxiij. q. iij. ipsa pietas ⁊ capitulo quid facier.

medicus bene vulnera incidit ferro ignito que fomenta non sentiunt. i. q. i. reperiuntur.

bene castigat pater filium indisciplinatū ⁊ magister discipulum. xxiij. q. iij. ipsa pietas.

paulus p violent ā intrare ecclesiam est compulsus. xxiij. q. iij. nimium ⁊. ca. displicer.

in euangelio ad nuptias nolentes compelluntur intrare. xxiij. q. iiii. ipsa pietas.

angelus acbar ancillā ad dominam suam reuerti compulit. xxiij. q. iij. quando.

apostolus tradidit hominē i interitū carnis: vt spiritus eius esset saluus. xxiij. q. iij. ḋ peccat.

qui legitime in voto suo nō permansit: vt ad illud reuertatur ē cogendus. xxvij. dis. quod inter rogasti. xlv. dis. de iudeis. xvi. q. i. quidam.

coactus monasterū intrans si post nunq̄ consenserit liber erit. xx. q. iij. presens.

nemo propter iuramētū iminēte necessitate factum reus esse dz iuramēti. xxij. q. iij. iter cetera

apostātes infide ⁊ alij puersi cogēdi sunt per flagella malū relinquere. xxiij. q. iij. displicet vsque ad finem questionis. ⁊. q. v. per totum.

Eadem materia est de inimicis.

Coadiutor

coadiutor datur epo pp infirmitatē ⁊ senectutē. vij. q. i. scripsit mihi. ⁊. iij. c. sequēti. ⁊ c. q̄uis

Cogitatio

cogitatio non meret pena lege etiā ciuili cum suis terminis est contenta. de pe. dis. i. c. vulgares. §. cogitatio ⁊ supra c. dis. cogitationis.

cogitatio peccati mortalis consensu etiam sine opere nephario lege diuina damnatur. xlix. di. hinc etenim ante finem.

cum ex imunda cogitatione sequitur pollutio culpa cogitationis lachrymis est lauanda. vi. dis. testamentum ⁊ c. se.

dum in cogitatiōe voluptas non reprimit etiaz in actione damnant. dis. xlix. hinc etenim.

cogitationis statum erigere non valet quem vs⁹ terrene solicitudinis curuum tenet. xl. x. di. hinc etenim ante medium.

Cognatio

cognatio spiritualis nō est consanguinitas ꝛ inter filios spūales q̄dā primitas xxx. q. iij. c. i. ij. ⁊ iij.

contrahitur in baptismo aliquem suscipiendo vel ad crisma reiterādo. xxx. q. iij. siquis vnus.

propter vnionem carnis ad vnionē spiritus nō transitur. xxx. q. iij. post vxoris.

De hac materia require de affinitate.

Cognitio

cognitio dei i pfēti habet pfōi soliditatē. xxiij. q. i. q².

ad cognoscendā veritatis claritate intellectus nostri aciem per bonam operationem adiuuamus. xlix. dis. hinc circa me.

qui infirmitatem suam cognoscens humiliter iacet: per consolationem dei: ⁊ fortia opera surgit. l. di. quid est in fine.

qui sibi per arrogantiam candorem iustitie seu sapientie tribuit: a luce superne cognitionis se excludit. xlix. dis. hinc circa me.

pfide ⁊ vtilitate eccle seculares pricipes quādo q̄z ad consilia admittūt. xcvi. dis. nos: ⁊ c. se.

archiepiscopus potest facere consilia puincialia sua auctoritate. xviij. di. si epūs: ⁊ c. se.

epi tm tempus ordinationis sue loca in concilijs debent tenere. xvij⁹ d. s. episcopos.

Columba

colūba dicit materialit. ij. q. vij. non omnis.

Itē dicit spūs sācus: vt illud descēdit spūs sanct⁹ vt colūba in ipsum de cons. di. iij. aliud.

Itē dicit gratia spirit⁹ sancti: vt illud eiecit vēdentes ementes columbas. i. q. iij. saluator: post me.

Itē dicit ecclesia colūba: vt illud vna ē colūba mea de cons. dis. iiij. aliud. i. q. i. remissione.

Itē dicit colūba simplicitas mēris. xvi. q. i. si cupis vi. q. i. ex merito i fi. xxxvi. di. q̄ ecclesiastici. §. ecce

Itē dicit colūba vita cōtēplatiua. vt illud q̄s dabit mihi pēnas sic colūbe. vii. q. i. aduersitas āte fi.

sicut columba gemens a molestijs querit volare sic bonus cupit dissolui ⁊ esse cum chr: iste. vij. q. i. aduersitas ante fi.

cathedras colūbaꝝ vēdunt q̄ indignis ecclesie beneficia conferūt. xvi. q. vij. ⁊ hoc circa me.

columbas vēdūt qui sacros ordines largiēdo: precium pecunie vel laudis querunt. i. q. ij. non solum ⁊ c. saluator ante fi. ⁊ c. ex multis.

per gentium columbe. i. ecclesie remissio peccatorum datur. i. q. i. remissionem.

non, omnis qui dicit pax vobis quasi columba ẽ audiendus. ij. q. vij. non omnis.

omnes subditi simplicitatem columbe debent habere. vi. q. i. ex merito. xxxvi. di. q̃ in ecclesiasticis. §. ecce in fi.

Commessatio.

commessatio est gule intemperantia. xliij. di. §. i. ⁊ c. se.

guloſi festa sanctor̃ se indigne celebrari putant nisi cõmessationibus deseruiunt. xliij. dis. c. i. in fine: ⁊ c. commessationes.

Item in commessationes laicis dannabiles sunt, multo magis sacerdotibus imputantur ad ibenam. xliij. dis. non liceat. §. sequenti.

Simls materia est vbi agit̃ de cibo ⁊ cõuiuio

Communicatio.

cõmũicatio malor̃ ñ maclat aliquẽ: h̃ cõsẽtio fctor̃. xxiij. q. iiij. siqs a catolica

cõmunicat̃ malo qñ factũ eius consortium approbationis adiungitur. xxiij. q. iij. a malis.

exẽplo xp̃i cõmunicare debemus peccatoribus vt ipsos lucremur. xxiij. q. iij. infideles.

parricipes efficiuntur pene q̃ se a cõmuniõe ma lor̃ non separant. xxiij. q. i. dicimus circa me.

nota contra adherentes inimicis dei ⁊ eccl̃ie

Compassio.

compassio est quantũ ad penã quodã genus persecutionis. vij. q. i. aduersitas ante medium.

vera iusticia compassionem habet. xv. dis. vera xxiij. q. iij. est iniusta.

cõpassio: siue ad peccatores siue ad egẽtes dz eẽ cũ discretiõe. xxiij. q. iiij. duo. lxxxvi. dis. pulchra.

peccantibus in infirmitate compatiendum ẽ. ij q. ix. indicas. xlv. dis. recedite.

arguuntur prelati q̃ in subditos deseruiunt seueritate magis q̃ compassione. xlv. di. recedite.

vacuum nomen episcopi tenet: qui necessitatez patientibus non compatitur. lxxxvi. di. fratrem: ⁊ c. non satis. vij. q. i. omnis.

Compaternitas.

compaternitas efficit̃ quis coniugũ altero aliquem in baptismo vel crismate tenente. xxx. q. iij. siquis ex.

abbates vl̃ monachi non debent esse cõpatres dẽ conse. di. iij. non licet abbati: ⁊ c. se. xvi. q. i. placuit communi nostro. xviij. q. ii. peruenit.

vxorẽ compatris q̃s ducere põt cuius ipsa commater non fuit. xxx. q. iij. qui spiritualem.

compaternitas dicitur recte vt cum quis filium alterius leuat de fonte. xxx. q. iii. ita.

dicitur compaternitas indirecta vel emergens vt cũ sola vxor filiũ alterius leuat de fonte, vbi vir compater dicitur. xxx. q. iij. siquis ex.

si compaternitas carnalem copulam precedit potest quis duas commatres habere. xxx. q. iij. post. vxoris. §. proximo.

si alter vel vterq̃ suscipit filiũ alicuius cum illa non oꝛeꝛ contrahere. xxx. q. iij. scisciratur.

si filiꝰ vxoris tm̃ suscipik aberta vir potest habeꝛ bertã sua mortua. xxx. q. iiij. q̃ spiritualẽ.

De cõpaternitate iuenes. xxx. q. i. ⁊ iij per totum

Compensatio.

cõpẽsatio fit in penitẽtia p ecclesiã q̃ in tempoꝛalem penam eterna simplicia commutantur de pe. di. i. §. porro.

loth per filias compensare malum voluit: vt p minus malum maius sedaret. xiij. di. q̃ ait. xxxij q. vii. offerebat.

obsterricũ mendacium in tempoꝛalem mercedẽ est compensatum. xxii. q. ii. si quelibet.

Compositio.

i compositio coꝛporis indicat qualitatem mentis. xi. dis. §. vel xxiij. di. bris igit̃ circa me.

Concilium.

p fide ⁊ vtilitate ecclesie seculares principes quãdoq̃ ad concilia admittũt̃. xcvi. dis. nos ⁊ c. se.

archiepiscopus potest facere concilia, puiciaa li sua auctoꝛitate. xviij. di. si epus. c. se.

epi secundum rẽpus oꝛdinationis sue loca in cõciliis debent tenere. xvii. di. episcopos.

concilium prouinciale requirit̃ presentiam archiepiscopi. xcii. di. siquis. epus vacans.

puinciale conciliũ p archiepm cũ suffraganeis bis i ãno dz fieri. xviii. di. propter ecclesias.

omnes epi ad concilia tenẽt̃ venire, vl̃ se: q̃re non venerũt p litteras debẽt excusare. xviij. di. placuit

ad conciliũ ñ venientes vl̃ ꝺ ipso ãte tẽpꝰ recedentes excomunicãt̃: ⁊ vsq̃ ad seqns cõciliũ debẽt remanere suspensi. xviii. dis. siquis autem.

epus conciliũ p singulos ãnos bis ꝺbet celebrare. xvij. dis. de conciliis ⁊ c. peruenit.

sine omni exceptione saltem semel in anno episcopus debet facere concilium. xviij di. quoniam.

epus i suo concilio debet pl̃ byteris ⁊ clericis notificare statuta concili puicialis: ⁊ hoc si faciẽs p duos mẽses ẽ suspẽdẽdus. xviij. di. §. cernim⁹.

epor̃ concilia ante quadragesimã ⁊ circa carnisprium debẽt celebꝛari. xviij. di. habeatur.

qui tumultu vel risu concilium prurbauerit excomunicationis sñia punitur. v. q. iij. in loco.

non debent cogi subditi a plat̃is suis munera ad concilia deferre. xviij. di. de eulogijs.

Concilium.

p̃ciliũ ex cõi itẽtione di cũ ẽ: co q̃ vnũ dirigat cõmunẽ mẽtis obtutũ. xv. dis. synodus autem.

quattuoꝛ concilia vz niceũ constãtinopolitanuz ephesinũ: ⁊ calcedonẽse sunt tã q̃ quattuoꝛ euangelia seruanda. xv. di. canones ante me.

De octo conciliis generalib⁹ que ad p̃dicta quattuoꝛ reducuntur. xvi. di. sancta octo ⁊ c. sequenti.

De. xxiij. conciliis, ⁊ de rẽpoꝛibus, ⁊ ꝺ auctoꝛitatib⁹ eorundem. xvi. di. i. annotatio.

cum in gestis conciliorum discors sñia inuenit illius concilij debet teneri sñia cui⁹ antiquioꝛ ⁊ potior exꝛat auctoꝛitas. l. dis. dño sancto in fi.

solius est pape p̃uilegium posse congregare ge-

nerale cõciliũ.xvij.dis.c.i.ꝛ se.ij.q.vj.ideo.

Concilium sine auctoritate pape factum nullum habet firmamentum.xvij.di.p totum.

Concordia.

Concordia vera diuersitatẽ psonaꝝ ꝛ officiorus sub vno respectu cõnectit: vt differẽt le ordo sub vna ratione possit subsistere.lxxxix.di.ad hoc.

Vnitas concordiam ꝛ dualitas discordiam inducit.viij.q.i.in apibus.

In concordia membrorum ecclesie gloriatur deus.ir.q.iij.archiepiscopus.

Episcopi est discordantes ad concordiam reuocare;xc.dis.discordantes.

Magis debet prelatus discordãtes subditos ad concordiam ꝙ ad iudicium prouocare.cx.dis.studium:ꝛ.v.q.ij.si primates.

Oblationes discordancium q: non deo placent non sunt recipiende.xc.di.oblationes ꝛ.c.se.

Concubina

Concubina dicit que cessantibus legalibus instrumentis vnita est:ꝛ coniugali affectu teneꝛ.xxxiij.di.quorundã.§.concubina:ꝛ.c.se.

Babẽs cõcubinã nõ debet pmouere ad ordinẽ nisi forte cũ dispẽsatiõe.xxxiij.di.siqs ꝛ.c. maritũ. De dispensatione talium habetur.xxxiij.di.xpiano ꝛ.c.sequenti.

An liceat non habenti vxorem tenere concubinam xxxiij.dis.siquis.ꝛ.c.xpiano.

Decumcubinis clericorum habes vbi agitur de clericis.

Concupiscentia

Concupiscẽtia absq; ctpa ẽ i corpore non cõsentiẽre.xv.q.i.si concupiscentia.

Concupiscentia innata: per baptismum christi non euacuatur:vt non sit: sed vt non obsit. de consecratione di.iiij.per baptismum christi.

Non est alienere concupiscentia:ꝛ si ecclesia cepit possidere vbi persecutores prius regnabant. xxiij.q.vij.si de rebus.

Ecclesia non dicitur aliena concupiscere cum per temporalia que infidelibus aufert querit ipsos sibi venire.xxiii.q.vij.q; autem.

Conditio.

Conditio non bona ꝛ illicita etiam si iuramento sit vallata non est adimplenda.xxij.q.iiij.c.i.

Conditiones posite licite ꝛ honeste seruande sunt xviij.q.ij.eleuterus.

Sub quali conditione ordinãdus est quis in episcopum.xxiij.di.qui episcopus.

Omnes de limo terre habemus principium.viij di.quo iure.

Confessio

Pfessio peccati necessaria ẽ ad salutẽ ꝺ pe.di.i.fere p totũ

Vbi est taciturnitas confessionis non est speranda venia criminis de pe.dis.i.c.taciturnitas.

Sola contritio non delet peccatum si confessio cõtemnetur de pe.dis.i.voluissent.§.ex his itaq; c.mensuram.§.i.ꝛ.ij.se.

Melior est in malis humilis confessio ꝙ in bonis superba gloriatio.xi.q.iij.iniustum circa fi.

Circunstantie peccatorum sunt confitende. de pe.di.i.§.i.

Propter verecundiam nullus debet diuidere cõfessionem vt diuersis diuersa dicat.de pe.dis.i.§ primo ante fi.v.di.cautus sit.§.i.

Erubescentia in confessione peccatorum magna pars est satisfactionis de pe.di.i.quem peniter.

Per confessionem illud quod fuit mortale fit veniale.de pe.di.i.§.quẽ peniter.

Non ẽ necesse vt qui semel bñ confessi sumus de nouo cõfiteamur de pe.di.i.c.mẽsuram.§.nõ ita

Non per nuntium vel per scriptum: sed proprio ore qs debet cõfiteri de pe.di.i.quem peniter.

Vera confessio in vltimo tempore potest esse.xxvj q.vj.si presbyter:ꝛ.c.se.

Cõfitẽtes debẽt se totũ ponere i arbitrio sacerdotis.de pe.di.v.consideret;ꝛ.c.i.post medium.

Puto sacerdoti q; sciat soluere ẽ cõfitẽdũ.ꝺ pe.di.i.quẽ peniter post mediũ;ꝛ di.vi.c.i.§.q; ergo.

An qs possit audire confessionẽ alteri⁹ parrochiani eo iuito de.pe.di.vj.§.i.ꝛ.c.sacerdos.§.primo.

I articlo mortis si ps byterũ habeꝫ qsqs põt altari cõfiteri.xxvj.q.vj.si ps byt.ꝛ.c.cognouimus.

Greci solummodo deo confiteri dicãt sed sancta ecclesia deo;ꝛ sacerdoti confiteri statuit de.pe.di i.circa fi.c.quidam.

Confessio peccati occulta;nulli penitus est reuelanda.ij.q.j.si peccauerit.

In foro iudicij confessus de crimine pro coniuncto habetur.xv.q.v.presbyter.ꝛ.c.i.

Scelus ñ dicit manifestum nisi sponte confessum aut per testes conuictum.xv.q.v.presbyter.

Mici⁹ ẽ agẽdũ cũ eo q; cõmissum facimus facile cõfessione ẽ confessus.di.l.presbyterũ.xij.q.i. non dicat.xv.q.viij.siqs.lvi.dis.q;.lxxxij.di. ps bi.

Confessio per penam extorta non preiudicat.xv. q.vj.c.si sacerdotibus.

Mãifestũ cum confiteri de crimine qui per contumaciam non comparet.iij.q.ix.decreuimus.

Q; socius ẽ criminis eius cõfessio contra socũ nisi i ceteris casib⁹ nõ admittit.xv.q.iii.§.vltimo

Quandocunq; bonum agimus deus cõfitemur xi.q.iij.estimãt i fi.

Qui verbo ꝛ opere xp̃m cõfitetur;ipsius testis efficitur.xi.q.iij.estimãt i fi.

Quanta vita est cõfiteri xp̃m tanta mors est negare.xi.q.iij.ñ solum.

Latro tũc baptizatus est quãdo xp̃m i cruce cõfessus est.de pe.di.vij.§.vltimo.

Confirmatio.

Cõfirmatio sacramẽtalis omnibus fidelibus est necessaria.de cõse.di.v.c.i.

I hoc sacramẽto spiritus sancti augmẽtat gratia vt cõfirmẽtur ad pugnãdum de consc.di.v.spũs sanctus;ꝛ.c.nouissime.

Cõfirmatio i frõte ponit vt ab accipiẽte fides

xpi sine erubescẽtia pdicet ꝺ cõse. di. v. nouissime hoc sacramẽtum excedit alia in veneratione: q3 maiori ministro scilicet episcopo tãtũ datur ꝺ cõse. di. v. de his vero ; t. c. se. lxviij. quamuis ; t. xcv. presbyteros.

Excepta necessitate hoc sacramẽtũ episcopi ieiuni debẽt dare et ieiunũ ; t cõfessi si sũt adulti debẽt accipere de conse. dis. v. vt ieiuni ; t. c. sequenti.

Vnctio confirmationis debet fieri per signum crucis de consecratione. di. v. nunquid.

Cõfirmatio nõ est iterãda : sicut nec baptismus t iterãs grauiter punit ꝺ cõse. di. v. dictũ. t. c. se

Confirmatio inducit cõpaternitatem quẽadmodũ t baptismus. xxx. q. iiij. siquis vnus ex.

Confirmatũ nõ plures suscipere debẽt nisi vnus sicut nec baptizatum. de cõse. di. iiij. nõ plures.

In necessitate quidẽ põt esse cõpater in confirmatione t baptismo aliter ũ de cõse. di. iiij. in catheciſmo.

Qui non est baptizatus non potest suscipere cõfirmatum de conse. dis. iiij. in baptismate.

Qui in confirmatione filiastros ignoranter tenent a matrimonio separantur. xxx. q. i. de hijs

Conformatio.

Cõformare se debet quilibet illis inter quos viuit in his que necco ntra fidẽ sũt nec cõtra bonos mores. xij. di. c. illa. aũt

Quo strictius reb⁹ vtik ꝯ se habẽt mores eoꝝ cũ quib⁹ viuit suspicios⁹ est. xli. di. quisquis.

Non interest quid alimentorum sumat quis dummodo conueniat cum his cum quibus sibi viuẽdum est. xli. di. quod dicit.

In cãtando t legẽdo subdite dyoceses debẽt se metropolitane ecclesie conformare. xij. di de his.

Coniugium.

De hoc requre in tractatu de matrimonio t c.

Coniuratio.

Coiuratio dicit quãdo clerici vel monaci rebelles auctoritati interdicẽte se in vnũ coniurationẽ interce dente collegerint ; autiuramenta inter se dederit xj. q. i. si qui clericorum.

Coniuratio t conspiratio pro vno eodemq⁹ crimine accipiuntur. xj q. i. coniurationum.

In predicto crimine inuenti in nulla accusatiõe sunt recipiendi. iij. q. iij. conspiratores.

Clerici contra episcopũ : vel monachi contra abbatẽ in pdicto crim ne inuẽti a proprio gradu cadunt. xi. q. i. coniurationũ ; t. iij. c. se.

Non solũ de hoc crimine conuicti sed etiã consentientes infames efficiuntur. xi. q. i. conspirationũ t. c. statuimus.

Consanguinitas.

Consãguinitas ãtiqs p rea in coniugio pp ppagationẽ non impediebat sicut impedit modo. xxxv. q. i. per totum.

Oli consanguinitatis gradus vsq3 ad. vij. generationẽ computabãt. xxxv. q. iij. de affinitate ; t c. nullũ t. c. pgeniẽ vsq3 ad finẽ questionis.

Ideo consanguinitas per. vij. gradus computatur. q3 mundi generatio t hominis status tot ætatibus finitur. xxxv. q. iiij. c. i.

De cõputatiõe gꝺuũ ꝓsãguinitat. xxxv. q. v. p totũ.

Eqliter computat consanguinitas descẽdẽs i posteros ex pte mulieris sicut ex pte viri. xxxv. q. iij. de ꝓpinquis t. c. fe. t. c. qualiter cũ. c. sequenti.

Consanguineam cognoscens dicitur incestuos⁹ t est talis ab omnibus detestandus. xxxv. q. ij. de incestis. t. c. se.

Infames sunt t ab hereditate repellũt q cõsãguineas dicũti vxores. xxxv. q. ij. coniunctiones.

Que persone admitti debeant ad accusandum : vel ad testificandum consanguinitatem inter contractos. xxxv. q. vj. per totum.

De hac materia habes vbi agit de matrimonio.

Conscientia.

Conscientia sola si accusat : liber sine accusatione esse non potest. xj. q. iij. in cunctis.

Cũ conscientia in oculis domini non accusat, sentiant homines quicquid libet. xj. q. iij. se.

Quẽ de libro vite non delet iniq conscientia nec delere potest bũana ignorãtia. xi. q. iij. qꝺ obest.

Qui confidẽs de conscientia sua fama suam negligit crudelis est. ij. q. i. nolo. xi : q. iij non sunt.

Conscientia nobis est necessaria fama proximo xij. q. j. nolo.

Quando deus iudex erit alius testis ꝙ conscientia nostra non erit. xj. q. iij. custodi.

Tũc gloria nostra ẽ testionũ conscientie nostre qñ ꝺ q boies nos vituperãt : nostra conscientia liberos nos demonstrat. j. q. iij. inter verba.

Ꝑceptis t phibẽtib⁹ quicqꝺ fit contra conscientiã edificat ad ichemã. xxxviij. q. j. oes. ꝙ. et bis.

Consecratio.

Consecratio ecclesie non ꝺz fieri nisi cũ missa celebratiõe ꝺ conse. dis. i. c. i. t. c. ꝺ fabrica.

Altari maiori i quo sunt reliqe non violato ; ecclesia etiã a fundamentis reparata sine missa consecrari potest alias non de conse. di. i. ꝺ fabrica.

Sin reliqis sanctoꝝ ecclie vl altaria ñ sũt consecranda. de conse. dis. i. de fabrica t. c. placuit.

Funera mortuorum maxime infidelium ante consecrationem ecclesie de ecclesia sunt eicienda. de conse. dis. i. ecclesiam iniqua.

Quãdiu paganus vel infidelis iacet in eccl'ia non ẽ consecrãda. de conse. dis. i. ecclesia.

Dotari debet eccl'ia ãteq3 consecretur. xvj. q. vij. pie. t. c. si plures ꝺ cons. di. i. c. nemo.

Eccl'iam quam patronus non pro ꝺuotione : ꝫ pro questu construxerit episcopus non ꝺbet consecrari nisi omni contradictione contraria exclusa ꝺ conse. dis. i. siquis basilicam. xvi. q. vij. pie. t. ij. c. se. x. q. i. sicq3 quidam.

Eccl'ia quocunq3 casu lesa manẽtibus parietib⁹ consecratis non ꝺbet reconsecrari, ꝺ conse. dis. i. si morum t. c. se.

Si igne fuerit consumpta est reconsecranda ; de conse. dis. i. ecclesiis.

Item si parietes a fundamento fuerunt reparati de
conse. dis. i. de fabrica.
Si ecclesia homicidio vel fornicatione polluta
fuerit aqua benedicta sale represa reconciliabitur
de consecratione. dis. j. si mortum.
Vbi nec scriptura nec testes inueniuntur propter
dubiū ecclesia est consecranda. de conse. di. i. so-
lēnitates primum.
Ligna ecclesie cōsecrate ad vsus religiosoꝝ nō lai-
coꝝ debēt admitti de conse. distin. j. ligna.
Vniuersarius ecclesie vel episcopi maxime pape
per annos singulos est agendus de conse. dis. i.
solemnitates ꝛ. c. ij.
Cōsecrare. dicit simul sacrare. xxiiij. q. j. pudēda.
Ille archiepiscopo vel episcop⁹ cōsecrat⁹ nō dicit
sed exectat⁹ quē simul sacrare coniūctus membris
non agnoscit ecclesia. xxiiij. q. j. pudenda.
Ille archiepiscopus vel episcopus consecratus ñ
dicit sed exectat⁹: quē simul sacrare cōiunctis mē-
bris nō agnoscit ecclesia. xxiiij. q. j. pudenda.
Cōsecrationi archiepiscopi oēs cō prouinciales
epi debēt interesse. lxvj distinctiōe archieps.
Electus in archiepiscopum vel episcopum infra
tres menses debz consecrari. c. di. quoniam q̄dam.
Electus in archiepiscopum etiam si fit episcopus
ante receptionem palij non potest alios consecra
re. c. dis. §. i.
Qui est consecratus ab illo qui non habuit ius
consecrandi iterum est consecrandus. lxviij. dis.
sicut. ꝛ. c. sequenti.
I epm nō consecrat i cui⁹ domū hospi talitat⁹ cā
amic⁹ nūq̄ intrauit. lxxxv. di. archidiacon ū florē.
Cū multa discussiōe i episcopū eḡs dz consecrari.
lxv. di. de psona. ꝛ. c. se xxiij. di. illud.
Epus ātē cōsecrationē ad fidē catholicā tenendā
ad plura alia se obligat. xxiij. di. quāq̄.
Episcopus cū assensu puincialiū episcopoꝝ ad mi
n⁹ cū trib⁹ episcopis die dominica vbi archiepis-
copo placuerit debet cōsecrari. li. di. qui in aliquo
circa fi. lxxv. distinctione ordinationes.
Elect⁹ i epm si ifra q̄ndz mēses negligit consecra
ri archieps dz sibi ꝺ alio puidere. c. di. qm̄ q̄dam
Ante. xxv. annos virgines non sunt consecran-
de. lxxvj. di. placuit.
Diaconissa nisi fit. xl. annorum non est consecrā
da. lxxviij. di. nemo.
Corrupta non est consecranda. xxvj. di. acutius.
xx. q. i. deuotus.
Ñ consecrant⁹ nisi p episcopū. xxvj. q. vj. c. i.
Debet consecrari i vestē pfessionis sue quā spem
debet deferre. xxiij. di. Sanctimonialis.
Excepta necessitate infirmitatis virgines non sūt
consecrande nisi i epiphania ꝛ p ebdomadā pasce
ꝛ in festis apostoloꝝ. xx. q. j. de votis.

De hac materia habes vbi agit⁹ de velo.

Consensus. Consensus est volun-
tati eius quem diligit
obsecundare ꝛ auertere se ab eo quem ipsi sentit
aduersum. xciij. di. si inimicus.
Cōsentire dicit⁹ q̄ peccandi amabilem se preber-
xciij. di. si inimic⁹ i me. lxxxv. distinctiōe odio.
De consensu malo habes. xviij. q. ij. si quis; ꝛ. q. v. q̄-
dam; ꝛ. ij. q. i. in primis.
Communio malorum non macular; sed consen-
tio factorum. xxiij. q. iij. si quis a catholica.
Sm̄ proferam in mundum non tangit qui malo-
rum cum quibus habitat actibus non consentit
xxiij. q. iij. tollerandi sunt. ꝛ. c. ecce inquiunt.
Nō ꝓdest illi suo errore nō polluī q̄ cōsensū pīstat
errāti. lxxx. di. cōsentire. c. quid enim ꝓdest.
Errorem cui nō resistit⁹ approbat⁹: ꝛ negligere cū pos
sis prurbare peruersos: nihil aliud est q̄ fauere.
lxxxiij. di. error. ij. q. vij. negligere. xvij. q. iij. §. i.
Qui peccantem non arguit; sed defendit acuti⁹
q̄ ille qui peccauit coercendus est. xj. q. iij. qui
consentit. xxiiij. q. iii. qui aliorum.
Episcopus q̄ criminib⁹ cōsentit aliorum ab offi
cio ē deponēdus. lxxxiij. di. siqs episcop⁹; ꝛ. c. se.
Facientē ꝛ consentiētē par pena cōstrīgit. ij. q. i
norum sit i fine. iij. q. iiij consanguineorum.
Mala non sunt que nec crimine mentē implicāt nec
conscientiam ligant. xv. q. i. illa cauenda.
Non est crimen quod infertur reluctanti ꝛ non
consentienti. xv. q. i. non est; ꝛ. c. vltimo.
Sicut culpa non est concupiscentia i corpore dor-
mientis multomagis est absq̄ culpa in corpore
non consentientis. xv. q. j. si concupiscentia.
Pudicicia potius vult quelibet mala tollerare;
q̄ malo consentire. xxxij. q. v. ita.
In ordinatione archiepiscopi consensus aliorus
episcoporum cōprouincialium si non sunt presen
tes, per litteras est habendus. lxiiij. di. epi.
Infantes cum consensu parentum ad religionez
debent suscipi. xx. q. ij. oportet.
Parētes filiā duodecim annos habentem de mo
nasterio extraere non possunt si p annum ꝛ diem
eam ibi esse consenserunt. xx. q. secunda puella.

Consilium. Consilia euangelii nō
sunt in precepto; sed in ho
minis arbitrio. xiiii. q. i. quisquis. ꝛ. c. se.
Consilium est voluntatis; preceptum autem ne
cessitas. xiiii. q. i. qō precipitur.
Qui consilio domini non vtitur; min⁹ boni⁹ adi-
piscitur. xiiii. q. i. quisquis.
Homines i dubiis req̄rere debēt cōsilia. xv. q. ii.
visus; ꝛ. xx. di. c. vltimo. xi. q. iii. excellētissimis.
Experti graueque moribus pro consilio sunt re-
quirendi. i. q. i. estote.
Malorum potius consulendum est vtilitati quā
voluntati. xxiii. q. i. paratus post me.
Merito arguit⁹ q̄ cōsilia sapientū ꝛ recta suaden
tiū nō vult suscipe. lxxxiiii. distinctione c. i.
Qui dat bonum consilium; presentis vite habet
subsidium; ꝛ crerne renumerationis consequat⁹
premium. xii. q. ii. bone.
Propter malum consilium consiliarij puniuntur.

lxxxvi. di. tanta in fine.
¶ ꝑ consilio dato potest recipi tẽporalis remunera/tio. xij. q. iij. si. non licet. xiiij. q. v. non sane.
¶ homicide dicuntur per quorum consiliũ hoies extinguũt. de pe. di. i. periculose. ⁊ c. noli.
¶ archiepiscop⁹ i dioccsi suffraganei absque eius consilio nil agere debet. xi. q. iij. fere per totum.

Conspiratio. ¶ ois cõspiratio ꝑcipue tamẽ clerico rũ ⁊ religioso⁊ dãnaẽ. xij. q. i. coniurationũ.
¶ conspiratio notata est in coniuratione.

Constantia. ¶ constantia seruanda est in iuramẽtis ⁊ promissis. xxij. q. iij. innocens in fine.
¶ omni⁹ i xp̃o viuere volẽti⁹ necessaria est constantia in ꝓsecutione⁹. vij. q. i. suggestum.
¶ tãta debet eẽ fidelitũ constãtia vt prius auferaẽ vita q̃ fides. xxiij. q. viij. conuenio⁊ ante finẽ.
¶ vbi non prelatus: sed fides querit constantia prelatis precipitur. vij. q. j. aduersitas ãte mediũ.
¶ qui suis meritis constans ⁊ firmus ẽ nõ turbatur alienis. xxiij. q. i. non turbatur.

Constantinus. ¶ constantinus imperato⁊ christianus factus publice dedit licentiam xp̃ianos fieri ⁊ ecclesias fabricari. xij. q. j. futuram.
¶ ipe cõstãtinus ecclesiam beati Petri apostoli cõstruxit: ⁊ sedẽ ipialẽ successo⁊ibus beati petri reliquit. xij. q. j. futurã. xcvj. dis. Constantinus.
De reuerentia ipsius maxima ad clericos ⁊ ꝓsbyteros. xcvj. di. iij. scripturis. xij. q. i. futuram. xcvi. dis. cõstantinus. xij. q. i. continua. §. imperator constanti. ⁊ c. sacerdotibus.
¶ palatiũ lateranẽse ⁊ romanã vrbẽ omniũ italie ⁊ occidentaliũ regionũ puicias successo⁊ib⁹ beati petri assignauit. xcvi. di. Constantinus.
¶ beatus Gregorius ostendit cũ feliciter virã terminasse dicẽs pie memorie: cõtra illos q̃ mẽdaciter asserũt ipsũ rebaptizatũ. xi. q. j. sacerdoti⁹ xij. q. j. futurã vbi dicit religiosissimus fuisse.
¶ dedit priuilegiũ vt sicut romanus ipator esset caput tori⁹ mũdi. sic ⁊ roman⁹ põtifex esset caput oium ecclesiarum. xcvi. dis. Constantinus.

Constitutio. ¶ constitutio est quod rex vel imperato⁊ constituit. i. dis. institutio.
¶ constitutio debet esse honesta tempo⁊e ⁊ loco conue⁊niens. iiij. dis. erit autem ler.
¶ cõstitutiõis causa ẽ humanũ cohercere audaciã ⁊ nocẽdi facultatem refrenare. iiij. dis. §. j.
¶ tenenda est p⁊o lege vbi sacra scriptura nõ contradicit. xj. dis. in his. x. dis. lege.
¶ illicita est que est contra apostolos ⁊ euangelia vel alias sacras scripturas. x. d. s. non licet.
¶ triplex est o⁊igo constitutionum ecclesiasticaꝝ xj dis. ecclesiasticarum.
¶ cõstitutiones ecclesie maxie romane sunt seruande. xi. di. nolite. ⁊ c. ad hẽ vestre. xxxviij. dis. nulli.
¶ earum transgresso⁊es puniunt. xij. q̃ dis. preceptis. lv. di. nullus. vi. q. i. infames.
¶ cõstitutiones regum ⁊ principiũ obsequi debẽt ecclesiasticis institutis. x. di. lege ⁊ c. se.
¶ ꝓ loco ⁊ tempo⁊e ⁊ personarũ qualitate mutatur constitutio. l. di. vt constitueretur. lxi. di. §. bis. x. q. iij. piscis ⁊ c. se. xi. di. catholia.
De hac materia habes vbi agitur de statutis.

Consuetudo. ¶ cõsuetudo est ius morib⁹ institutũ: qđ lege deficiẽte ꝓ lege suscipit. i. di. cõsuetudo.
¶ lõgeua consuetudo que non est contraria canonibus est seruanda. xi. di. cõsuetudinis. xij. di. scit sancta romana. ⁊. v. c. se. x. q. i. decreuimus.
¶ consuetudo peruersa ex diuturnitate non lenigat crimen: sed auget. xxiij. q. i. sciẽa.
¶ bin⁹ act⁹ cõsuetudo dicit. xxv. q. vltia ita nos.
¶ ratio ⁊ veritas consuetudinẽ semp excludũt. viij di. veritate: ⁊. ij. c. se. xi. di. c. i. ⁊ se.
¶ quando consuetudini veritas suffragat nil ea firmus debet teneri. viij. di. frustra. xij. di. illud vsq̃ ad. §. hoc autem.
¶ diuersitas consuetudinũ ꝓ loco ⁊ tẽpore duꝝ modo nõ sint veritati contrarie non ẽ repro⁊anda. xij. di. scit sãcta romana ⁊ c. nouit: ⁊ c. se.
¶ cõsuetudo illo⁊ cũ q̃bus conuersatur; si non est peruersa obseruanda ẽ. xij. dis. illa.
¶ cõsuetudo mala ũ min⁹ q̃ pickosa corruptella ẽ vitãda. viij. di. mala. xij. di. oia talia. xvi. q. iij. ls.
¶ consuetudines romane ecclesie maxie sunt seruãde. xi. dis. quis in fine. xii. di. c. i. in fine.
¶ i ecclesia multũ sacramẽtalia sic aque sperssio ad oriẽtẽ adornatio ⁊ hui⁹ mõi consuetudie magis q̃ scripto sunt roborata. xi. di. ecclesiasticaꝝ.
¶ in po⁊tionibus ecclesiaꝝ dandis obseruanda ẽ consuetudo. x. q. iij. nec numerus.
¶ contemptio⁊es consuetudinũ ecclesiasticaꝝ sunt cohercendi. xi. di. in his rebus.
¶ episcopi sunt potius consuetudie maio⁊es presbyteris q̃ dispẽsatione. xcv. dis. olim.
¶ consuetudo facit mortale qđ ẽ i se veniale sicut patet. xxv. dis. vnum. §. alias ante me.
¶ consuetudo o⁊dinaria confert iurisdictionem. ix. q. iii. conquestus.
¶ iure consuetudinis hoc meum. illud alterius iudicatur. viii. di. §. i.
¶ qui maledicẽdi consuetudinẽ habẽt i mãdicias labio⁊ contrabũt. xxiiij. q. iii. qui negligunt.
¶ sub prextu consuetudis nec ante nec post p⁊o sacramẽto ẽ aliq̃d accipiẽdũ. i. q. iii. si q̃s pbẽdas.
De hac materia habes vbi agit de mo ibus.

Contẽptus. ¶ contẽnere debet suos ⁊ sua qui seruire do eligit xii. q. i. cui po⁊tio: ⁊. c. precipimus.
¶ nil miserius ẽ q̃ ꝑter nummum dum deserere xii. q. i. duo sunt in fi.
¶ capitis ras̃io ⁊ clericoꝝ co⁊ona designant: q̃ ipsi debent contemnere tẽpo⁊alia. xii. q. i. duo.

Q. Socrates: qui ad philosophandū ꝑgens auri pōd⁹ ꝓiecit ponit̄ i exēplū vt si v̄tutes possidere volumus: temporalia cōtemnamus. xij. q. ij. gloria episcopi in fi.

Q. stultus est qui in dignitate se primum extimans bona que viderit discere contemnit. xxij. di. de cōstantinopolitane. xviij. di. non oportet. xxxviij. dis. nullus episcopus. xxiiij. q. iij. si heres.

Q. peccatū paganitatis icurrit qui sedi apostolice obedire contēnit. lxxxi. dis. si qui presbyteri sunt i fi. Notent hoc diligēter tyrāni: q̄ nedū īobedientes sunt ecclesie. verū etiā eā vi opprimere: ⁊ patrimoniū eius eripere conat̄. xxiij. q. vij. hortatu. ⁊. lxiij. di. adrianus.

Q. cōtēnenda nō sunt sacramēta ꝑ malos sacerdotes exhibita. i. q. i. multi. xxxviij. di. sedulo.

Q. manumissio iterat̄ cum liberti ecclesie: alij adherentes eam contemnunt. xij. q. ij. liberti el. i.

Contentiosus.

Q. cōtentiosus ꝓhibetur ordinari. xlvi. di. §. i. ⁊. c. seditonarios.

Q. diuersitas cultus maxime contentiones ⁊ emulationes inducit. xc. di. prelatū.

Q. clerici vel monachi in synodo vel capitulo accusando vel referēdo non debent perstrepere vocibus contentiosis. v. q. iiij. in loco.

Q. contentiosus monachus a priore suo ꝑm qualitatem culpe est puniendus. xc. di. siquis mōach⁹

Q. perfectus in iudicio seculari non debet contendere. xiiij. q. i. episcopus

Q. res ecclesie non per cōtentiones: sed iudicio debent defendi. xvi. q. v. consuetudo.

Contestatio.

Q. contestatio litis q̄mō fieri debeat: ⁊ īfra quod tempus facta valeat habes. iij. q. ij. inducie vsque ad finem questionis.

Q. ordine iudicario primo est libellus porrigend⁹ deinde debet fieri litis contestatio. iij. q. iij inducie. §. libellum.

Q. iudex reo libellū non debet auferre nisi actor ꝓmittat se infra duos menses litem contestaturuꝫ ⁊ expensas in duplum restiturum. iij. q. iij. inducie §. libellum.

Q. contra absentem per contumaciam procedetur cum lis est contestata: ⁊ liqueat de causa. i. q. ix. decreuimus. iiij. q. v. c. i.

Q. si lis nō ē cōtestata: nec liquet de cā tūc absens ꝑ contumaciā solū est excōicādus ⁊ sic ītelligunt̄ illa capitula. xi. q. iij. rursus ⁊. c. quicūq̄.

Q. litis contestatio recusari non potest. iij. q. iij. inducie. §. libellum in fi.

Q. i cā criminali vel ciuili criminaliter mota ante litis contesta. testes nō sunt recipiēdi: nec sententia diffinitiua ferēda. i ij. q. ix. per totū in summa.

Q. plures casus sunt in quibus sine litis contestatiōe testes possunt recipi. scilicet in heresi post mortem. xxiiij. q. ii. sane: ⁊. c. se.

Item in questione electionis episcopi: ⁊ i causa matrimonij. ne propter more periculum: ecclesia dilāpidetur: vel mulier fornicetur.

Item cum prelatus ex officio procedit per inquisitionem de excessibus subditorum.

Item quādo testes ad ꝑpetuā memoriā recipiunt̄ d̄ hijs: ⁊ alijs plurib⁹ casibus habes extra vt lite nō contesta. quoniam freqnenter. ⁊. c. se

Continentia.

Q. continentia non ferro sed religione querenda est. xxxiij. q. v. tunc saluabitur.

De hac materia habes in titulo de castitate.

Contritio.

Q. cōtritio cōtēptis alijs ꝑtib⁹ penitētie nō d̄let peccatū de pe. dis. i. resuscitat⁹. §. alij ecōtra ⁊. c. mēsurā.

Q. dum confessio non contemnitur per contritionē peccati venia indulgetur de pe. distinctione prima mensuram.

Q. quantuncūq̄ assunt alia sine cordis contritione mullum peccatum dimittitur. de. pe. di. i. c. veritas. §. econtrario.

Q. lachryme q̄ ex v̄a cōtritione fluūt eterni ignis īcendia extingunt. d̄ pe. dis. i. c. sicut. §. porro.

Q. vbi nō ē contritio sed cordis duricia: de⁹ orationē ꝑ talib⁹ nō accipit d̄ pe. di. i. quāobrē in fi.

Contumax.

Q. cōtumax dicit̄ q̄ post vnam vel trinam peremptoriam vocationem coram iudice comparere contemnit. xxiiij. q. iij. de illicita.

Q. q̄ ex cōtumacia iudicibus nō obtēperēt ꝑ episcopos extra coīonē poni debent. ij. q. vi. quisq̄s.

Q. qui ad synodū vocat⁹ venire aut ibi constitutus obedire contēnit: aut ante finē recesserit est excomunicandus. xi. q. iij. certum est.

Q. contra absentē ꝑ contumaciā tanq̄ contra presētem conuictū procedi potest per diffinitiuam sententiam. iij. q. ix. absens: ⁊. c. decreuimus. xxiiij. q. iii. de illicita.

Q. si excomunicatis infra annū suam causam purgare contempserit post nullatenus audiatur. xi. q. q. iij. rursus: ⁊. c. se.

Q. qui iubente sacerdote pro quacunq̄ culpa ab ecclesia exire cōtēpserit tardius recipitur ad veniā xj. q. iij. qui iubente.

Q. contumaces p̄lati ꝑ dignitatis subtractionē puniūt̄. lxxxiiij. di. honorat⁹ i fi. xxxiiij. di. q̄rūdaꝫ.

Q. cōtumaces clerici ab episcopis ꝑ excōmunicationē corrigi debēt. l. distinctione. contumaces. vij. q. i. siquis. p̄sbyter. xi. q. i. petimus ⁊. q. iii. siq̄s

Q. sicut in contumacia persistentibus seueritas est ostendenda: sic humiliantibus per penitentiam venia non est deneganda. ii. q. iiii. quanto.

Conuenticulum.

Q. conuenticulum dicitur congregatio subditorum sine consensu prelatoꝝ xvii. di. multis.

Q. clerici maxime hereticorum ⁊ scismaticorum cōuenticula vitare debent. xxiiii. q. iii. clericus ⁊ c. cum quibus.

Conuersatio.

Conuersatio cū iudeis i cōuiuijs ⁊ balneis: clericis ⁊ laicis inhibet nec etiā medicinas ab eis debent recipere. xxviij. q. i. nullus.

Etiā cū parētibus vel propinquis conuersari nō debemus. si per ipsos fidē xpi perdere timemus. xxviij. q. j. si infidelis.

Sepe maloꝝ conuersatio corrumpit bonos mores. xxviij. q. i. sepe.

Neophiti vt i fide ⁊ moꝛib⁹ pficiāt cū xpi fidelibus debēt cōuersari. xxviij. q. i. iudeoꝝ.

Conuersio.

Conuersio dicit q̄si vndique quecoꝛdis versio: de peni. dis. i. §. hoc idē. ⁊ dis. vltra nullus expectet. §. q⁹ quanuis cir. prin.

Si coꝛ nostrū vndiq; a malo cōuertit fructus conuersionis meremur. de pe. dis. i. §. hoc idem.

Conuersio cordis requirit in adulto baptizādo de conse. di. iiij. baptismi.

Vera conuersio ad deum in vltimis positoꝛum mente potius est estimanda q̄ tempoꝛe. xxvj. q. vi. cognouimus.

Q̄dam cū potuerūt conuerti noluerūt i fine non facile acquirunt quod volunt. de pe. dis. vltima nullus expectet circa principiū.

Conuersio i extremis ꝛaro iusta sitiq; spādū tū si erit. de pe. di. vltima nullus expectet. §. q̄ q̄uis. xxvi. q. vi. si p̄sbyter. ⁊ c. se. l. di. ponderet.

Deus non vult moꝛtē peccatoꝛis: sed vt conuertatur ⁊ viuat. xxvj. q. vj. cognouimus.

Iudeoꝝ pueri ad fidē xpi cōuersi ne parentū inuoluantur errooꝛibus sunt fidelibus: aut monasteriis committendi. xxviij. q. j. iudeoꝛum.

Conuiua.

Conuiua laudant dūmō ō tractiōib⁹ ⁊ fabulis ⁊ laudis turpib⁹ nō misceant. xliij. dis. cōuiuia ⁊ c. se.

Conuiuiū clericoꝝ debet precedere mense benedictio: infra mensam lectio. post mensam gratiarū actio. xliij. dis. quando autem.

Non cibus in conuiuio. sed cibi auiditas repoꝛbatur. de conse. di. v. sint tibi.

Precipue clerici hereticoꝛum ⁊ scismaticoꝛum ō bent vitare conuiuia. xxxij. q. iij. clericus.

Cum sacerdotalis sensus tenuis esse debeat probent eis cōuiuia: ne pinguis venter grossꝫ mētē generet. xliij. di. c. vl. ⁊ §. se. xxxiij. di. presby.

Nec epi nec clerici⁹ absq; necessitate debet i ecclia facere cōuiuia. xli. di. nō oportet: ⁊ in. c. se.

De hac materia vide vbi agit de cibo.

Correctio.

Correctio debet fieri quā cum pro vnicuique gradu: atq; salua pace ecclesie fieri potest. xxij. q. iij. ecce qui quis: quidam cū quiq; sicut ipsa pietas quē faciet circa me.

Correctio debet fieri animo medendi nō seruiendi. lxxxvj. di. odio. xxij. q. iij. ita plane circa me.

Cū coꝛrectio destrictius agitur et charitate agēda ē nō ex furore. xj. q. ij. fraternitas.

Correctio ds ex charitate p̄uenire ⁊ secūdū diuersitatē culpaꝝ exercēdere. xxiij. q. iij. coꝛripiat.

Coꝛrectio debet esse mixta cum benignitate: ⁊ asperitate. xlv. di. disciplina sicut nāq;.

Qui iuste iudicat stateram in manu gestans in vtroque penso iustitiam: ⁊ misericoꝛdiam poꝛtat. xlv. dis. omnis.

Non frustra hoc duo iunguntur: homo peccatoꝛ quia peccatoꝛ est coꝛripere quia homo est misereri. xxiij. q. iij. duo.

Coꝛrectio quādoq; plus debet habere māsuetudinis q̄ rigoris. xlv. di. qui sincera ⁊ c. licet.

Asperitas nimio increpationis nec coꝛrectionem recipit nec salutem. xlv. dis. cum beatus. c. i. disciplina.

Castitatis leuiter reuerentiam exhibet castigando. xlv. cum paulus.

Coꝛrectio quandoq; plus debet habere de asperitate q̄ de benignitate. xj. q. ij. fraternitas. xxiiij. q. iii. ecce ⁊. §. se. ⁊ c. illud.

Ferro necesse est vt ascindantur vulnera quefomentoꝛum non sentiunt medicinam. lxxxij. di. quia aliquanti.

Melius ē cū seueritate diligere q̄ cū leuitate decipere. v. q. v. nō ois. ⁊ capi. nō osculatur.

Non est charitas. sed langoꝛ vbi mali mores nō coꝛriguntur. xxiij. q. v. non putes ⁊ c. se.

Non coꝛripere malos sed fouere est eos occidere xxiij. q. v. qui vitijs. xlv. dis. sed illud.

Falsa ⁊ piculosa misericoꝛdia idulget vbi pp asperitatē vel blādimēta lingue delinquentiū coꝛrectio postponitur. l. dis. siquis diaconus.

Licet dei sit principaliter coꝛrigere: tamen prelatus suam coꝛrectionem non debet negligere. xxiij q. iiij. sicut nenophi.

Facientis culpā habet q̄ cū possit coꝛrigere negligit emendare. lxxxvi. dis. culpam. lxxxiij. di. erroꝛ

Licet sciamus neminem vltra terminum a deo p̄fixum esse victurum. tamen omnibus languentibus non incongrue medemur sic quanuis nemo saluetur nisi predestinatus. omni tamen dēliquēti adhibenda est coꝛrectio. xxiij. q. iiii. nabuchodonosoꝛ. §. item qui.

Eps qui crimina non coꝛrigit non eps: sꝫ canis dicitur impudicus. lxxxiii. di. nemo.

Primo seipsum coꝛrigat qui alios nititur coꝛrigere. iii. q. vii. si modo. ⁊ ii. c. se. xxv. di. primum. lxi. dis. in sacerdotibus. lxxxi. di. nemo.

Prelat⁹ si culpas subditoꝝ impune dimittit grauiter offendit. xii. q. iiii. si bis qui. xxiii. q. v. q̄ vitijs. ⁊ alia capitula que sequunt vsq; in fi. q.

Sinodi prelatoꝝ ad hoc debent esse vt depraua ra que emerserunt coꝛrigant. xviii. di: peruenit ⁊ c. se. xvi. q. ii. visis in fi.

Ꝑlatus quādo i coꝛrectione excedit nō tenetur a subditis veniam postulare. lxxxviij. dis. quando.

Subditis senioꝝ non est increpandus cū culpa sua nō trahit ad iteritū coꝛda iunioꝝ. ii. q. vii. paul⁹.

Q laudabile est i subditis correctionē prelati nulla dissimulatione postponere. ii. q. vii. sicut iquit.

Q contēptores mandatoruz superiorum sic puniendi sunt vt alii talia committere timeant. xxiii. q. iii. instum.

Q prelati a subditis doti ab indoctis d publicis excessibus possunt. ii. q. vii. secuti sunt balaam. ⁊ c. episcopi. ⁊ §. iterum Joānes.

Q priuatum crimen publice non est arguēdum sed vbi ꝯtingit crimen ibi moriatur. ii. q. i. si peccauerit in fi. vi. q. ii. si tantū.

Q publicam correctionem debet precedere āmonitio. ij. q. vii. accusator. el primo. in fi.

De hac materia habes vbi agitur d disciplina. ⁊ vbi agitur de percussione.

Corona. Q corona i capite clerici habēt ab institutione romane ecclesie. xii. q. i. duo.

Q rasip corone in capite signat temporalium depositionem. vt ibidem.

Corporalia. Q corporalia altaris nō debent esse de sirico: sz d puro panno lineo ab episcopo consecrato. de conse. di. i. omni consulto.

Q non debent lauari per feminas: nec tangi. xxiij. di. sacratas.

Corpora. Q corpora sanctoruz nullus de loco ad locum sine licentia episcoporum transferre presumat. de conse. dist. i. corpora.

Q corpora modernorum hominum sunt debiliora antiquorum: ⁊ ideo est eis compatiendū. xxxiiij. di. fraternitatis.

Creatura. Q creatura quelibet in se bona est: ⁊ dicitur esse vera. de pe. di. ij. ante fi.

Q creatura que mutatur non vera sēd vacua esse ꝓbatur. de pe. di. ij. ante fi.

Q per creaturas iurare est blasphemare. xxij. q. i. si quis per capillum.

De hac materia habes vbi agitur de iuramento.

Credere. Q credē i deū ē amādo i eū tēdere. d con. di. ij. §. ex p̄missis. circa fi.

Q qui diuinationibus ⁊ incātationibus credit fidem xp̄i perdit. xxvi. q. v. ep̄i. ante me. ⁊ duo. c. se.

Q qui credit se cū dyana vel alijs mulieribus in noctis silentio super bestias vel alr multa terraruz spacia transire: fidem xp̄i euacuat. xxvi. q. v. episcopi. ante me.

Q in testimonio quādoqz credendum est paucioribus numero. iiij. q. iij. per totum.

Q innocēs semper bene credit ⁊ bene iudicat de alijs. xx. q. iiij. innocens.

Q mala de alijs non cito neqz de facili debem⁹ credere. lxxxvi. di. siquid.

Q malū d ꝓxio null⁹ dz credere anteq̄ ꝓbet. ij. q. i. de⁹. iij. q. viij. iudicātē. xi. q. iij. i cūctis. ⁊ c. q̄uis.

Creditor. Q creditor nō ē decēdus vsurarius. x. q. ij. casellas. §. h ius

Crimē. Q crimē ē graue peccatū accusatōne ⁊ dānatione dignissimū. viij. di. apostolus.

Q crimen vocatur criminale peccatum vel criminalis infamia. xxv. di. §. in epistola.

Q crimē qñqz ponit ꝓ omni delicto siue mortali siue veniali. xxv. di. vnum oriaruz. §. nunc autem.

Q manifesta crimina accusatione non indigent. ij. q. i. que lotarius. §. in manifestis. ⁊ c. se.

Q magis nocet q crimē cedat q̄ q illud amicabilr ad corrigēduz indicat. v. q. v. nō vos. ⁊ iiij. c. seq.

Q fraudulētus reputatur qui causa diffamationis vel vindicte occultum crimen reuelat. v. q. v. qui ambulat. vi. q. i. summa.

Q grauiter peccat qui crimen q̄ solus nouit publicat. ij. q. i. si peccauerit.

Q meritoritorium ē sibi crimen publicare vbi possit prodesse. xxij. q. v. hoc videtur. in fi.

Q nullum crimen maculat nescientem. xxiij. q. iiij. nimium sunt.

Q crimen paternū nullā maculā pōt ifligere successori nisi ꝯmittat vel consentiat. i. q. iiij. crimen.

Q nemini preterq̄ de crimine lese maiestatis de se confessio contra alium creditur. xv. q. iij. nemini.

Q graui punitur pena crimen lese maiestatis. vi. q. i. quero. §. siquis.

Q crimen lese maiestatis ⁊ vitium simonie pari pena puniuntur. xv. q. iij. sane.

Crisma. Q crisma in cena domini quolibet anno est conficiendum ⁊ vet⁹ intra ecclesiam est exurendū. de ꝯse. di. iij. litteris

Q solius episcopi est crisma conficere. xcv. di. illud xxvi. q. vi. si iubet.

Q archiepiscopi ab episcopis suis ⁊ alij clerici ab archipresbyteris crisma debent petere. xcv. di. p̄sbyteri. de conse. di. iiij. presbyteri.

Q clericus vendens crisma simoniaz cōmittit. i. q. iij. siquis prebendas. i. q. i. dictuz est i quibusdā.

Q presbyteri crisma accepturi nihil debēt dare ep̄is i. q. i. statuimus.

Q oīs presbyter ad baptizāduz vadēs cū crismate debet progredi. de conse. di. iiij. null⁹ ministroꝝ

Q signare i fronte cū crismate est tantū episcoporū de conse. di. iiij. presbyteri. xcv. di. presbyteros.

Q cū veteri crismate non licet iungere nisi in necessitate. de conse. di. iiij. siquis de alio.

Q qui i necessitate a presbytero nō fit in baptismo crismatus in vertice debet per presbyterū suppleri. de conse. di. iiij. nullus ministrorum.

Crudelitas. Q crudelitas non ē crimina punire: sed pietas. xxiij. q. viij. legi. ⁊ c. se.

Q falsa mansuetudo est crudelitas quando. s. delinquens non corripitur. xxiij. q. iiij. ipsa pietas.

Q iudex nō ē crudelis q crudeles iugulat: lz patiētibus crudelis ēe videat. xxiij. q. v. nō ē crudelis.

Q. proximi vulnus crudeliter silctur: ⁊ vt sanet̃ misericorditer indicatur. v. q. v. non vos.
Q. crudelis ē qui famā suaz negligit. xij. q. i. nolo.
Q. vlciscendi crudelitas iure culpatur. xxiij. q. i. q̃d culpatur.
Q. libidinosa crudelitas est venena sterilitatis procurare. xxij. q. ij. aliquando.
Q. crudelitatē omniuz predonum superat qui res ecclesie que pauperum sunt defraudat. xij. q. ij. gloria. circa medium.
Q. qui pauperē fenore trucidat: ⁊ qui diuiti aliq̃ rapit equales sunt i crudelitate. xiiij. q. iiij. q̃d dicaz

Crux. Q. crux a cruciatu dicitur ⁊ magnuz cruciatum sustinet qui vim patitur. iij q. i. nulli. in fi.
Q. qui diuitias mūdi lutuz reputat crucem xp̄i portat. xij. q. ij. gloria. circa me. xij. q. clericus.
Q. sacerdotalis gradus ⁊ alia sacramēta crucis figura perficiuntur. de conse. di. v. nunquid.
Q. salubre est fidelibus crucis signaculo insigniri. xi. di. ecclesiasticarum.
Q. ideo cruce signantur baptizādi ⁊ alij vt diabolus per interemptionis sue signuz vas suum pristinum sciat deinceps sibi esse alienum. de conse. di. iiij. postea signatur.
Q. ignominia est xp̄m crucifixum pauperem farsis predicare corporibus. xxxv. di. ecclesie. iij. q. i. nolumus.
Q. dominum crucifigunt qui eum in sacerdotibus suis prosequūtur. iij. q. i. nulli.
Q. festum inuētionis crucis est celebrandum quinto nonas maij. de conse. di. iij. c. crucis.

Cupiditas. Q. cupitas est mater vsurarum. xlvij. di. §. i.
Q. cupidi ordinari prohibentur: q: tales de facili a vero deuiant. xlvij. di. §. i. ⁊ c. virum. viij. q. ij. dilectissimi.
Q. bonoruz auctoritati inherere non valet qui cupiditatez anime que radix est omniuz malorum nō abscindit. xlvij. di. bonorum. ⁊ c. se.
Q. gratius intuet̃ cupidus aurꝝ q̃ solē. xlvij. di. sicut
Q. q̃tūcūqz aurum auro emuletur: sacietas nunq̃ aderit cupiditati. xlvij. di. sicut.
Q. nemo cupiditate dominādi inflāmatus desiderat habere consortē. xxiij. q. vij. q̃d autē.
Q. cupidi breuez in presenti possident fructū ⁊ post eternū incurrūt suppiicium. i. q. i. cum ordinaret̃. ⁊ c. cito.

Curator. Q. curator ꝓpter infirmitatē datur. iij. q. vij. infames.

Corialis. Q. curialis dicitur qui nexib⁹ curie ligatus principibus adulatur. xxxvij. di. nonne. ⁊ li. di. qui in aliquo.
Q. curiales nō sunt ad ordies admittēdi nec ēt ad religionez nisi cū magna discussione. liij. di. legē.
Q. curiales nō debent in episcopum ordinari. l. di. non confidat. li. di. qui in aliquo.
Q. curialis qui in ciuilibus causis vel pecunijs officium ipendit potest in episcopum postulari. lxi. di. osius. ⁊ §. sed aliud est.

Curiositas. Q. curiositas ē postposit̃ diuino ⁊ sanctoruz eloquiis scriptis philosophoꝝ ⁊ poetarum ratione vanitatis vel delectationis intendere. xxxvij. di. sacerdotes. ⁊ c. seq.
Q. curiositas dicitur cū diuina scriptura nō ꝑm sanctorū expositionem: sed ꝑm secularem sapientiaz ⁊ sensus sui vanitatem exponitur. xxij. di. vino.
Q. curiosi dicuntur clerici qui filios suos ecclesiasticis sumptibus potius secularibus sciētijs q̃ salubribus erudiunt. xxxvij. di. legant.

Custodire. Q. custodire tenetur romana sedes statuta conciliorum que sua auctoritate confirmauit. xxv. q. i. c. i.
Q. si in iudicio a superiori episcopo non seruatur ordo ecclesiasticus quē superior custodire tenet̃ confunditur. xi. q. i. peruenit.
Q. prelati bona ecclesie non debent dare potentib⁹ sed diligenter custodire. xxiij. q. viij. conuenior.
Q. nemo per exteriorem violentiam corrumpitur si interior innocentia custodiatur. xi. q. iij. custodi.

Almatica. Q. dalmatica nec episcopus: nec archidiaconus antiquitus sine concessione pape licebat vti. xxiij. di. cōis.
Q. licet modo omnes diaconi vtantur dalmaticis ex consuetudine non tamen debēt ipsis vti nisi in solēnitate. lxxvi. di. de ieiunio.

Damasus. Q. damasus papa primus accusat⁹ d̃ adulterio cū xlij ep̄is se purgauit. ij. q. vij. nos si incōpetēter. i fi.

Dānum. Q. damnum morum multum distat a damno temporaliū. vi. q. i. sunt plurimi. in fi.
Q. deteriores sunt qui vitam moresqz bonoruz detrahendo corrūpunt his qui substantias alioruz prediaqz dicipiūt. vi. q. ij. ex merito.
Q. nulli in alterius dānum est subueniendū. xiiij. q. v. deniqz. xxii. q. ij. primū.
Q. dominus per dānuz temporale nos cogit ad bonum. xxiii. q. vi. q̃d errauerat.
Q. piissimi rectores reputant̃ qui in graui scelere cōstitutos dānatorū admonitionibus ad bonuz redire cogūt. xxiii. q. v. si vos.
Q. qui confugiētibus ad ecclesiam vel ad cimiteria aliquod damnū inferūt: sunt excōmunicati. xvii. q. iiii. diffiniuit.
Q. iferens damnuz non est absoluendus nisi damno ꝑm arbitriū ei restituto. xxiii. q. vlti. pessimaz xiiii. q. vi. si res.

Datū. Q. datuz aliquod ex pietate precipue ecclesie non pōt reuocari. xii. q. ii. sacrorū. xiiii. q. vi. comperimus. xvi. q. ii. visis. ⁊ q. vi. illud. xvii. q. iiii. sunt qui.
Q. dare ecclesie ꝑp̄ defectum heredis laudabiliter dāti reddūtur habito herede. xvii. q. vlti. c. vltimo.

q̄ res eccl̄es̄ijs vel monast̄erijs i testamēto datas detinēt: pauperū sunt necatores. xiij. q. ij. clerici.

non sufficit oratio ⁊ lectio nisi adsit elemosine datio. lxxxvi. di. fratrem. ⁊. xij. c. se.

habenti dare nihil aliud est q̄ perdere. i. q. ij. pastor.

episcopus de bonis eccl̄esie religiosis potest dare xij. q. ij. si episcopus. ⁊. c. se.

qui bonorem non habet: honorem dare non potest. i. q. i. qui perfectionē. ⁊. c. se.

Dauid. dauid q̄ ex p̄passione oēs refugas recipiebat: ponit̄ in exēplū q̄ patientibus est compatiēdum. vij. q. i. omnis.

ex eo q̄ voluit mali regis clamidē se precidisse: ponitur in exemplū q̄ subditus quantūcūq; sanctus in malum p̄latum q̄diu sustinetur non debet insurgere. ij. q. vij. plerūq;. §. item. de pe. di. ij. §. opponitur.

dauid plenus fuit charitate per multos effectus insinuatur. de pe. di. ij. §. opponitur post medium.

unde duo mala minus eligens potius voluit iuramentum frangere q̄ sanguinem humanum fundere. xxij. q. iij. q̄ dauit. ⁊. c. se.

in eo q̄ saul depranatum honorauit propter unctionem. Innuitur q̄ sacramenta depranato non ānihilantur. i. q. i. sacramenta.

dauid p̄hibitus fuit tēplum edificare pp̄ sanguinem quē effuderat. de conse. di. i. §. i. in p̄in.

in hoc q̄ propter adulterium redargutus fuit a nathan propheta qui fuit inferior eo. Innuit̄ q̄ subditus p̄latum monere potest de excessu. ix. q. vij. nosti. post me.

i hoc q̄ pp̄ adulteriū ⁊ homicidium pro parabola diuitis sniam contra se ipm dedit. Innuit̄ q̄ malus p̄latus per sniam quā profert in subditū se ipm condēnat. iij. q. vij. sacerdos.

per pniam de adulteriū ⁊ homicidū peccato consecutus est veniā. de pe. di. iij. §. dauid.

i eo q̄ post peccatū spūm sanctū rehabuit ⁊ i honore pmansit. Insinuit̄ q̄ lapsi p pniam i pristinum statū repant̄. l. di. si post. §. ecōtra. ⁊. c. pōderet.

occisio Urie pp̄ter adulterium barsabee ipsam duxit in vxorem: modo non trahitur in consequētiam. xxxi. q. i. c. si vidua. §. sed obijcitur.

dominus ei qui tot bellis interfuit tam magnū p̄buit testimoniū. Innuit̄ q̄ ⁊ plerīq; bella exercentes deo placere possunt. xxiij. q. i. noli.

Decanus. decanus nemo debet fieri nisi primus fuerit p̄sbyter ordinatus. xl. di. c. i. ⁊. ij. se.

diaconus in decanum electus nisi statim p̄sbyter efficiat̄: honore suscepto priuet̄. lx. di. inouam⁹.

nemo in decanū debet eligi nisi qui etate ⁊ moribus est maturus. lx. di. inouamus.

Decime. decime sunt vota fidelium p̄cia peccatorum patrimonia pauperum. xvi. q. i. quia.

decime sūt tributa egēnorum aliarum. xvi. q. i. decime.

decime iubentur dari lege naturali sicut patet ō abraam ⁊ iacob. xvi. q. vij. decimas deo.

Item iubentur dari lege mosayca. xvi. q. i. decimas a populo.

Item iubentur dari scriptura prophetica. xvi. q. i. reuertimini. ⁊. q. vij. c. i.

Item iubentur dari lege canonica. xvi. q. vij. c. i. ⁊ c. quicūq;.

decime sunt dande de grano ⁊ de vino ⁊ fructibus arborum: de pecoribus de orto de negiciatione ⁊ de venatione. xvi. q. vij. quicūq;. ⁊. c. se.

a laicis fideliter sint dāde ⁊ ab epis ministris ecclesiarum discrete distribuēde. xxxij. di. p̄ter hoc xvi. q. vij. nullus.

fideliter decimas dare est nec plus nec minus alium offerre. xvi. q. vij. quicūq;.

dāde sunt illi eccl̄esie vbi baptisma ⁊ alia sacramēta p̄cipiūtur. xvi. q. i. questi. ⁊. c. de decī. ⁊. c. i sacris. xij. q. i. eccl̄esias. §. de decimis.

alijs eccl̄esijs nō sunt dāde p̄ter p̄sensum episcopi. xvi. q. i. statuimus. ⁊. c. se.

propter nouas eccl̄esias priori eccl̄esie nō sūt subtrahēde. xvi. q. i. siquis laicus. ⁊. c. de decimis. §. si ergo.

decime cōcedi possunt monast̄erijs ⁊ hospitalibus. xvi. q. i. quoniam.

monachis de territorijs que propr̄ijs manibus excolūt p̄esse sunt decime. xvi. q. i. cūctis. §. de bis ⁊. c. questi.

i perdonationem p̄diorum monachis facta nō priuātur eccl̄esie decimis suis. xvi. q. i. cūctis. §. ō bis. i fi.

nō fructus sed ius decime vēdere vel emere simoniacum est. i. q. i. p̄sbyter.

decime a laicis q; pauperum sunt possideri non possunt. xvi. q. i. c. vltimo. ⁊. q. vij. c. i.

nō sunt a laicis aliquo munere redimēde. xvi. q. vij. decimas quas.

pp̄ter malitiā sacerdotis decime: q; eccl̄esie sūt nō sunt retinēde. xvi. q. vi. si episcopum.

nō dātes decimā post admonitionē sunt excōicādi. xvi. q. vij. oēs.

qui decimas nō tribuit sacrilegiū cōmittit ⁊ eterne dānationis periculū incurrit. xvi. q. vij. §.

frequēter in rebus tēporalibus dāna patiūtur q̄ decimas dare negligūt. xvi. q. i. reuertimini.

quāti pauperes mortui fame fuerint; tot detētor decimaꝝ reus est homicidiorum. xvi. q. i. decime.

qui decimas diligēter dat nō solum sanitatē corporis sed etiā cum temporali fructu celestia p̄meretur. xvi. q. i. decime.

quadragesima diligēter in ieiunio obseruata solūtur deo decime in tempore totius ānī. de conse. di. v. quadragesima.

Decretales. decretale summorum pontificum sunt eiusdē auctoritatis sicut decreta que sunt in corpore cānonum. xix. di. per totum.

decretales epistola alia est specialis: vz que dirigitur ad vnã prouinciam. xxxv. q. iij. quo scripsi.
Ytez que dirigitur ad vnã ecclesiã. xvi. q. i. binc et.
Item que dirigitur ad vnam personam. vij. q. i. peristi. ⁊ hec non trahitur ad consequentiam; sicut habes in predictis cap.
Alia est generalis que omnibus dirigitur. xxv. q. i. omnia. ⁊ c. se. ⁊ hec q: diffinit trahitur ad consequẽtiam. xxv. q. i. hac consonat
Si iperat vel prohibet necessitatẽ infert. xiiij. q. i. quod precipitur.
Si indulgetur non trahit ad consequẽtiam. xiiij. q. v. dixit.
Si pmittit vel consulit liberam hz obseruantiam. xiiij. q. i. quod precipitur.

Dedicatio.

dedicatio ecclesie hz fieri ab epo sine aliqua pactõne. i. q. i. statuimus
epi dedicaturi ecclias oblata ex deuotiõe possũt accipere: sz nil debẽt exigere. i. q. ij. placuit.
ꝑbus ẽ ecclia dotanda ꝙ dedicanda ibidẽ.
loca semel dedicata non possunt fieri habitacula secularia. xix. q. iii. que semel.
singulis annis celebranda ẽ solẽnitas dedicationis. de conse. di. i. solẽnitas.
De hac materia require ỗ conse. eccle.

Defensio.

defensio põt peti a ꝑsecipe contra bestes ecclesie xxiij. q. iij. maximianus. ⁊ q. ij. ꝑ totum.
ecclia pro malefactoribus hz intercedere nõ eos defendere. xiiij. q. vi. hi qui. xxi. q. v. siquis cuiuslibet. ⁊ c. se.
lex virtutis ẽ socios ⁊ patriã defendere ab iniuria. xxiij. q. iij. non inferenda. ⁊ c. fortitudo.
execrabile est non tueri quos suscipit defendendos. lxxxvij. di. in religiosum.
qui põt ⁊ nõ repulit a socio iniuriã tã est i vitio ꝙ ille qui facit. xxiij. q. iij. non inferenda. ⁊ c. seq.
qui peccantẽ defendit acrius arcendus est ꝙ qui peccauit. xi. q. iij. qui consentit.
qui desinit obuiare cum potest; consentit. xxiij. q. iij. ostendit.
perfectus iniuriam propriam ⁊ suorum non debet defendere; sz diuino examini reseruare. xxiij. q. i. §. i. ⁊ c. se.
defensio cuicz conceditur in necessitate. xxiiij. q. iij. ꝑ totũ. ⁊ q. v. de occidendis. vsqz in fi.
qui non defendit veritatẽ proditor est veritatis xi. q. iij. nolite.
quilibet semper tenetur ad fidei defensionẽ. xxiij. q. viij. quicũqz. c. his ita.
qui pro fide vel fidelium defensione moritur; celeste premium consequitur. xxiij. q. viij. oia.

Degradatio.

degradatio ⁊ õpo nere de ordine pro eodem accipiũtur. lxxxvi. di. sacerdos. ⁊ c. se.
De hac materia inuenies vbi agitur de depositione.

Delegatio.

delegatio dicit qñ plati dũ presentes esse nõ possunt ꝑ aliũ reputant presentes. xciij. dis. valde.
delegatus sicut ille cuius tenet locũ est honorandus. xciij. di. precipimus. xcvij. di. nobilissimus.
debet litteras cõmissionis illis ad quos delegatus est demonstrare. xcvij. di. nobilissimus.
iudex delegatus debet dari ad arbitriuz illius q impeditur ab auctoritate supioris. xi. q. i. iudices

Deliberatio.

deliberatõ omniũ est necessaria que in discussoruz omniuz calores potest refrenare. ij. q. vi. anteriorum.
laudabilis est cautella deliberationis cũ qua totum ratio regit ⁊ furor sibi nihil vendicat. xi. q. iij. illa prepositorum. ⁊ c. se.
non sunt precipitanda consilia ⁊ opera: tempore enim indigemus ad deliberandum vt maturꝰ agamus. l. di. ponderet. circa prin.
marime ecclesie negocia cum deliberatione sunt explenda. xlv. di. lz. el. i.
iudices diffinitiuã sniaz cũ magna deliberatione debent proferre. xi. q. iij. cum apud. ⁊ c. se.
infra decem dierum spacium appellatione facta virum quiescendum sit ab ea est deliberandum. ij. q. vi. anteriorum.
q ex deliberatione ad meliora non pficiũt ẽt ab bis bonis q̃ vident bñe: cadunt. xxij. q. i. q bona.
in rãtum quidam morã deliberationis extendũt ꝙ bonum qõ consequi itendebãt perdũt. xxij. q. i. qui bona.
pro conuitio non est habendum qõ sine deliberatione est illarum. ij. q. iij. siquis iratus.

Delitie.

delitie absqz desiderio pcepte non officiũt. xli. di. delitie.
delitie ciborũ computrescere faciũt corpus bũanum. de conse. di. v. nihil. ⁊ c. se.
diuites dolere debẽt si ꝓpter consuetudinẽ non aliter ꝙ delicate pñt viuere. xli. di. non cogũtur.
i rebus prereeũtibus nec vsus nec libido culpat. xli. di. quisquis.
aliquãdo sine verocitatis vitio precioſissimo sapiẽs vritur cibo ⁊ icipiẽs vilissimũ cum gule flamma exardescit cibum. xli. di. quisquis.
ignominiosum est prelatis ⁊ predicatoribus delitijs affluere qui xp̃m pauperem debẽt predicare. xxxv. di. ecclesie.
episcopalis auctoritas plus debet vigere i delitijs meritoruz ꝙ mẽsarum. xli. di. epus.
detestabile est i tugurio rusticano natuz ⁊ milio nutritum i religiõe similam ⁊ mella fastidire. xij. q. ij. gloria epi.

Demẽtia.

demẽtia si est perseuerãs excusat a culpa i ipsa ꝓmissa. v. q. i. aliquos. xxxij. q. i. quẽadmodum.
si venit ex propria culpa postꝙ ad sanam mẽtem redierit imponẽda est eis pro commissa lz mior ꝙ alijs pnia. xv. q. i. siquis i sanies.

Q nō debet promoueri ad ordines maximeī sacer dotem qui aliquādo īsanuit. xxxiij. dist. cōiter. ꝛ duo. c. sē. xv. q. i. c. vltimo. §. sicut.

Q si sacerdos ex propria culpa demēs effectus ho/ minē occiderit postea ad sanitatē redierit celebra re nō potest. xv. q. i. siquis īsanīēs. i fi. ꝛ. c. se.

Q demētes vel furiosi continue nec matrionio nec religioni possūt obligari. xxij. q. vij. neq; furiosi.

Q qui sani cōtrahūt postea demētes effecti nō sepa rātur. xxxij. q. vij. bij. qui.

Demon. Q demonīes a cumine sensus ꝛ celeritate mētis oia quecūq; alia excedūt. xxvi. q. iiij. sciendum.

Q propter longuz tempus vite eoꝝ maior est eoruz experiēria ꝙ hominum. xxvi. q. iiij. scīēduz.

Q ex rtibus pmissis multo ante cogitata pnūciātes ab hoibus pp terreni sensus tarditatē vidētur fu tura predicere. xxvi. q. iiij. scīēdum. p totum cap.

Q demōes futura de q̄bus nullū vestigiū hīi pōt cognoscere nō possūt. xxvi. q. iiij. scīēdū. post me.

Q qualimodo fiat ꝙ que per ipsos fiūt cū non sint hoibus vidētur signa ꝛ miracula. xxvi. q. v. nec mirum. a medio vsq; ad fi.

Q in arte magica ꝛ in omni alia diuinatione p de/ moniuz fallaciam deducitur curiositas humana dum appetit scire qō non puenit inuestigare. xxvi. q. v. nec miruz. ante me.

Q nigromātia ꝛ auguria ꝛ oīs magoꝝ ꝛ diuinatio nis: arte demonū est inuenta vt faciāt eos sue dam nationis participes. xxvi. q. ii. qui sine.

Q illusionibus demonū quedam mulieres scelerate credūt se i corpore multa terraꝝ spacia trāsire cuz solum hoc spūs infidelis patiatur. xxvi. q. v. epi

Q demones ꝛ frequēter sunt ministri ꝛ vltores ire xxiii. q. v. non solum.

Q qui per demonē aliquādo veratur: non debet ad sacros ordines promoueri. xxiii. di. maritū. ꝛ. iii. c. seq.

Q demones per signa exteriora citissime cogitatio/ nes hominum. xxvi. q. iiii. sciēdum. in fi. ꝛ. c quo dam loco.

Q demon cū mētem alicuius per infidelitatez subi/ erit illi siue dormīēti siue vigilāti i diuersis specie bus se ostendit ꝛ per illas animū hominum delu dit. xxvi. q. v. epi. post medium.

Q demones hoibus illudere nō possūt nisi deo per mittēte. xxvi. q. v. nec mirum. circa fi.

De hac materia require vbi agitur de diabolo ꝛ vbi agitur de diuinatōie.

Depositio. Q deponūtur vl ogradā tur plati vel clerici domi/ cilia feminarū etiā post admonitionē frequentā tes. lxxxi. di. clericus. ꝛ. c. archidiaconum.

Item aleis ꝛ inhonestis ludis ꝛ ebrietatibus sine ces satione deseruientes. xxxv. di. epī. xxxiij. di. quo rūdam. in fi.

Item tabernas ꝛ alia inhonesta tenēres ꝛ mercimo nia exercentes. xliij. di. nulli. xiiij. q. iij. c. i. ꝛ. iij.

Item vsuras exercentes. xlvij. di. c. i. ꝛ se. xiiij. q. iij. siquis oblitus.

Item cum monali vel incarcerata vel spūali forni/ cantes. xxvij. q. i. siquis episcopus. ꝛ. c. siquis ra/ puerit. xxx. q. i. omnes. ꝛ. ij. c. seq.

Item publica incontinētia laborantes. l. dist. qui se mel. lxxxi. di. maximianus. ꝛ. c. siquis clericus. ꝛ ij. c. se. ꝛ. c. siquis āmodo. ꝛ. iij. c. se. ꝛ. lxxxij. di. p/ posuisti. xxv. q. viij. bij.

Item qui sine eramīatione promouentur. xxiiij. di. siquis presbyter. lxxxi. siquis sine.

Itē q̄ aīi pmotionez criminosi fuerūt. xxiiij. di. siqs presbyter. lxxxi. di. tantis. ꝛ. c. se. xv. q. viij. siquis

Item qui scienter criminosos ord nauerint. lxxxi. di. tantis. ꝛ li. di. aliquantos in fi.

Item qui ad pinguiores ecclesias sine licentia super/ iorum transeunt. vij. q. i. siquis presbyter. ꝛ. c. si quis episcopus. ꝛ. c. seq.

Itē qui in ecclesiā os potētes cōtra suos superiores contumaciter insurgūt. xxij. di. in rāuz. xi. q. i. siqs sacerdotum. ꝛ. c. coniurationū. ꝛ. c. seq.

Item deponitur qui periurauerit aut in homicidio aut in alio magno crimine inuentus fuerit. lxxxi. di. presbyter. ꝛ. c. se.

Itē q̄ publice crimen i aplice ꝛ totius ecclesie scāda/ lum fouerit. ij. q. i. scelus. xi. q. iij. reugaldum.

Item qui aliuz in ecclesia per pecuniam vel alio mo do supplantauerit. vij. q. i. presentium. ꝛ. c. facrus ꝛ. ij. c. se. xi. q. i. perimus.

Item qui in aliena dioceſi vel ecclesia officia exerce re vsurpauerit. ix. q. iij. nullum.

Item qui dilapidator rerū ecclesiasticarū fuerit. x. q ij. siquis episcopus. xij. q. ij. diaconi. ꝛ. c. abbati/ bus. xvij. q. iiij. quicūq; episcoporū.

Item qui ecclesiaz per manū laicam intrauerit. xvi. q vij. siquis deinceps.

Q episcopus qui solus potest deponere ō beneficio de ordine vero quez solus dedit: solus non pōt ō ponere. xv. q. vij. c. i. ꝛ vltimo.

Q deponendoꝝ ab ordine causa: si diaconus a tri bus epīs: si presbyter a sex; si epūs a duodecim est discutiēda. xv. q. vij. siquis.

Q epūs deposito ab ordine. vt non viuat ecclesiasti/ locum vbi agat penitētiam debet assignare. lxxxi di. i. sacerdos. li. di. accedens. circa fi.

Q depositus ex culpa ab ordine si humiliter decen/ nalem penitentiam expleuerit pōt restitui. lxxxij. di. presbyter.

Q siue iuste siue iniuste depositus in restitutiōe sua debet recipere ea successiue que cum ordinaretur ꝙ ceperat. xi. q. iij. episcopus.

Q nullus ꝓpter infirmitatem corporis deponitur ſz datur coadiutor sibi. vij. q. i. c. i. ꝛ. iij. c. se.

Q deponūtur reges non solum ex crimine sed pro/ pter insufficientiam. xv. q. vi. alius.

Derisio. Q derisio prelatorum a subdit facta dānantur. ij. q. vij. sentētia xv. q. v. c. i. in fi. de pe. dist. ij. §. opponitur. Ubi

agitur de dauid quem michol derisit: propter qō sterilis facta est.

Q. humilis habitus pie viuētium deridetur a peruersis.xxi.q.iiii.ois.

Desperatio.

Q desperatio de dei pietate est horrenda impietas.xxvi.q.v.agnouimus.

Q nemo est desperandus q̄diu est in hoc corpore cōstitutus.xxiij.q.iij.corripiantur.xxxij.q.ij. ancillam. de pe.di.vij.nemo.

Q plerūq; cum peccator propter culpaz contēnitur in desperationem labitur.xlv.di.recedite.

Q penitētia a confessore est tēperanda ne peccator ppter desperationem cogat facere deteriora.xxvi q.vij.de his.ꝛ.c.alligant.

Detractio.

Q detractor dicit nō solū ille qui alijs detrahit ꝫ ēt q̄ trahētes audit.vi.q.i.ex merito.xi.q.iij.nō solū.

Q bonū ē a detractorum lingua custodire q̄ tales cuncta que de alijs loquūtur sua sīnia iudicabunt vi.q.i.ex merito.

Q deteriores sunt qui detrabēdo alioꝝ vitam moresq; corrumpūt his qui substantias alioꝝ furripuit.vi.q.i.deteriores.

Q summa iniquitas est detrahere: q̄ omnis qui detrahit fratri suo homicida est. vi.q.i.summa. de pe.di.i.homicidiorum.

Q nemo putet min⁹ piculū ēe alicui detrahēdo mē tiri q̄ sanguinē fundi.xi.q.iij. nemo peritorum.

Q sacerdotibus qui populo benedicūt non est detrahenduz.vi.q.i.sacerdotes.

Q permittit quādoq; deus detractionem de bonis fieri: vt si qua culpa ab ore laudantium in corde nascit ab ore vituperantium suffocetur.vi.q.i. c. oues.§.ipsa.ꝛ.c.sunt plurimi.

Q detractores nihil aliud faciūt nisi in puluerē suffiant ꝛ in oculos suos terrā excitant vt vnde plus detractionis perflant inde magis nihil veritatis videant.xi.q.iij.inter.

Q nil prodest ieiunare vel orare vel alia bona facere nisi mens prius a detractione reuocetur.de cons.di.v.nil eīm prodest.

Q qui facilis est ad detrahenduz non admittit ad accusandum vel ad testificandum.iij.q.iiij.detractores.ꝛ.q.v.nullus.

Q detractor nisi se correxerit a vindictibus flāmis eruretur.ij.qv.ij.accusatio.

Deus.

Q deus vnus est ꝫ tres sint psone in deitate.de conse.di.iij.c.vltimo.

Q licet tres persone sint vna deitas ꝛ vna essentia: tamen aliquid est quod patri attribuitur: aliquid quod soli filio: aliquid quod soli spiritui sancto. de conse.di.iij.c.vltimo.

Q deus anime ꝛ corporis dicitur creator ꝛ continuus operator.lvi.di.nasci.

Q occulta opera dei iudicio sunt seruanda. vi.q.i. in omnia.

Q sicut superuacuis laborat impēdijs qui solez certat facibus adiuuare: sic ille qui credens deo placere de ocul' alioꝝ iudicare p̄sumit. vi.q.i. si oia.

Q qū scriptura aliquid attribuit deo quod est hominis vel alterius creature per similitudinē loq̄tur non per proprietatem.xxiij.q.i.odi.

Q deus specialius dicitur pater xp̄ianorum q̄ aliorum.xi.q.iij.ad mensam

Diabolus.

Q diabolus nō fuit malꝰ creatus ꝫ i veritate ꝛ caritate.ō pe.di.ij.§.qō vo.vbi inuenies p ꝛ contra

Q pp superbiam ꝛ p̄sumptionem de sui status excellētia cecidit.de pe.di.ij.§.qō vo.fere p totuz.

Q diabolus post casum suum conat' vnitatē eccl'ie scindere ꝛ humanū genus euertere.xvi.q ij.visis

Q ardentiores in dei seruitio ꝛ deo familiariores magis impugnat.iij.q.i.nulli.

Q versurus hostis dicitur q̄ mille modos nocēdi habet.xvi.q.ij.visis.

Q ex subtilitate nature hic ppendit de hoie qō ip̄e hō non perpēdit.xxvi.q.v.nec mirū. post medium

Q vt melius decipiat in angelum lucis se transformat.xxvi.q.v.nec mirum.

Q diabolus adeo debilis est q̄ neminez possidere potest nisi se p̄ius peccatorū ere vendiderit. xv. q.i.non est.

Q ipse potestatem exercet i malis tamq̄ in suo pectore.xxiij.q.i.miramur.

De hac materia require vbi agitur de demonib⁹

Diaconus.

Q diacon⁹ grece: latine minister dicit'.xxi.di.cleros

Q apostoli post ascensionē dñi diacones sibi constituerunt in ministros.xciij.di.dominus.

Q cōmendantur diaconi respectu p̄figurationis pacis ꝛ vite actiue ꝛ contēplatiue quaz debent exercere.xciij.di. diaconi sunt quos.

Q diaconi ōbēt assistere ep̄o p̄dicāti ne ab emulis infestet' vel v̄bo dei detrahat'.xciij.di.diacono q.

Q non debēt p̄sente episcopo vel p̄sbytero nisi de eorum mandato sacramenta conferre.xciij.di. peruenit.ꝛ.c.diacones.

Q officium diaconorum inuenitur.xxv.di.perlectis ante medium.xciij.di.diaconi eccl'ie.

Q episcopus sine diacono non debet solemniter celebrare nec calicez nisi p̄ius porrigatur per diaconum debet aufere.xciij.di.diaconi sunt.

Q absurdum est auditu diaconi extolli super episcopum ꝛ p̄sbyterum.xciij.di.legimus.

Q diaconus in quacūq; dignitate constitutus ex cepta legatione si se p̄fert a proprio gradu cadere debet.xciij.di.c.vltimo.

Q diaconi debent corpora alia ꝛ pallas lauare.de cōse.di.i.nemo per ignorantiam.

Dialetica.

Q qui dialetica arte dicb⁹ ꝛ noctibus rorquētur in obscuritate mentis graduuntur.xxxvij.di. nonne.

Q dialeticorum tendicula sunt quedam fantasmata ꝛ vmbre que cito resoluūtur.xxxvij.di. vino.

Q garrulitas ranarum quibus percussa est egypt⁹

garrulitatem dialeticorum ꝛ sophistica argumẽta designat. xxxvij. di. legimus.

¶ non i dialetica placuit deo q; regnum dei in simplicitate fidei est: nõ in ꝓtentione. xxxvij. di. oẽs.

Dies

¶ dies festinandi exprimuntur. de consc. dis. iij. §. i.

¶ qui dies sunt a iudicibus ꝛ placitis custodiendi. xv. q. iiij. placita.

¶ die dominico nihil est agendum nisi deo vacandum. de conse. di. iij. ieiunia.

¶ iõ dies dñicus magis ẽ venerãdus q; in ipo mũdus sumpsit exordium ꝛ per resurrectionẽ xpi vita accepit principium. lxxv. di. q; die dominico cõsecrantur episcopi. lxxv. di. q; die.

¶ episcopus die dominico non debet abesse sue ecclesie. de conse. di. iij. epus.

¶ die dñico ꝛ i festis nõ debẽt flecti genua oratois cã. de conse. di. iij. quoniã sũt. xxx. di. siqs ꝓsbyter

¶ die dñico missa ab oibus vsq; ad finẽ est audiẽda. de conse. di. i. missas.

¶ nullus epus vel infra positus die dominico causas audire ꝓsumat. xv. q. iiij. per totum. de conse. di. iij. c. i.

¶ die dominico nullus super sancta dei euangelia debet iurare. xxij. q. v. decreuit.

¶ die dominico non ẽ ieiunandũ. de conse. di. iij. ieiunium. ꝛ. c. se. xxx. di. siquis ꝓsbyter.

¶ die dominico plus solito homines carnis deliciis solent intendere. iij. di. denicq;

¶ antichristus diẽ dominicũ ꝛ diez sabbati faciet custodiri: vt ex hoc sibi iudeos ꝛ xpianos cauti' attrahat. de conse. di. iij. peruenit.

¶ die sabbati abstinendus est a carnibus. de conse. di. v. quia dies.

¶ dies Jouis non sequamur errores gentiliũ nõ est ieiunandum. de conse. di. iij. ieiunium.

Diffinitio

¶ diffinitum rationabiliter non debet aliquatenus violari. xxv. q. ij. cum pie.

¶ diffinitiua sententia que condẽnationem vel absolutionem non continet; ꝓ nulla habetur. ij. q. vi. siqui. §. diffinitiua.

Dilapidatio

¶ dilapidatio qnando sit bona ꝛ quando ñ require in tractatu de liberalitate.

¶ de dilapidatione rerũ ecclesiasticarũ solus suspectus submouetur; ꝛ vsq; ad discussionẽ facti detrahetur. iij. q. ij. si epus. §. q; si. ꝛ. c. se.

¶ in crimĩe dilapidationis spẽle est q; ꝺ sequãstratꝰ possessio a possessore anteq; ꝙuictus sit. iij. q. ij. q:

¶ si epus vel presbyter qui res ecclesie que sunt ꝓ necessitatibus pauperum ꝛ ꝓ redẽptionibus captiuorum dilapidauerit est deponendus. xij. q. j. apostolicos. xvij. q. iiij. nullus res.

Dilectio

¶ dilectio dei est perfecta qñ ipsum diligimus ex toto corde ex tota aĩa ꝛ ex totis viribus. de pe. dist. ij. siquis semel. §. charitas est.

¶ deum diligere ẽ illi copulari animo concipe fruende visionis eius affectum; peccati odium mundi fastidium. ibidem.

¶ ordinẽ dilectionis peruertũt qui aut mundum q; contẽnendus est diligũt; aut corpora sua minus diligenda plus diligunt; aut ꝓximos suos nõ sicut seipos; aut deũ plus q; seipos nõ diligũt ibidẽ

¶ dilectio dei facit peccato facile resistere bonis operibus abundare seculi blandimenta contẽnere ꝛ oĩa que humani fragilitati sunt difficilia perficere. de pe. di. ij. §. charitas est.

¶ si deum toto corde diligimus nihil erit in nobis vnde peccati desiderijs seruiamus. de pe. di. ij. §. charitas est.

¶ illi deũ plus q; se diligunt qui ꝓ eius amore saluti sue non parcunt. de pe. di. ij. §. charitas est.

¶ homo ꝓximũ sicut seipm diligit quãdo q;tum potest laborat vt eum adducat ad deum colendũ xxiij. q. iiij. ꝺ3 homo.

¶ tũc ꝓximos diligimus sicut nos qñ non pp ꝑpetrata beneficia: vel ꝓpter consanguinitatẽ; sꝫ pp hoc tantũ q; nostre nature sunt participes diligimus. de pe. di. ij. §. charitas est.

¶ in hoc ꝓximos tenemur diligere vt de eorũ perditione doleamus ꝛ ad eorum correctionẽ quotidie laboremus. xxiij. q. iiij. non potest. §. seq.

¶ non vere signũ ẽ dilectõis ad ꝓximũ qñ dimittitur peccatum impunitũ. xxiij. q. iiij. ꝺd crudele.

De hac materia require vbi agitur de amore.

Diocesis

¶ diocesis dicitur vbi episcopus vel episcopatus habetur. xvi. q. i. cum ꝓ vtilitate. ꝛ. q. iij. licet.

¶ quedam sunt diocesis que certis limitibus distinguntur. quedã vero nõ. xvi. q. iij. licet. §. hoc multipliciter.

¶ extra suam diocesim nullus ꝺz sacramenta alijs participare. xvi. q. iij. licet. i fi.

¶ due dioceses in vnam redigi possunt auctoritate apostolica. xi. q. i. ꝛ tẽporis. ꝛ. c. se.

¶ quãdo excreuerit fidelium multitudo diocesis diuidi ꝛ episcopi multiplicari auctoritate apostolica possunt. xvi. q. i. precipimus.

¶ quedã dioceses per ꝓscriptionẽ tolli possunt. q; dam vero non. xvi. q. iij. lꝫ. §. hoc multipliciter.

Discere

¶ discere ꝺz ꝙlibet anteq; ꝺoceat. xxiij. di. bis in fi. xvi. q. i. sic viue.

¶ q; discere aut agere bona recusat magis diaboli q;, xpi mẽbrum esse ostẽdit. xxxviij. di. nullus.

¶ deber esse discipulus quisq; doctor esse desiderat vt possit docere q; ꝺ didicit. xvi. q. i. si clericatus.

¶ discere debemus triplici de causa: aut ne ignoremus: aut negligemus: aut vt repudiem'. xxxvij. di. legimus.

¶ tales laudabiliter scientias seculares adiscunt q; quod vtile inuenerint ad vsum sacre eruditionis conuertunt. xxxvij. di. turbat.

¶ clerici sacris litteris semper ꝺebent insistere ne

tunc querant discere cum ex officijs alios debēt docere. xxxvi. di. qui ecclesiasticis. §. ecce.

Qui sacram scripturam discere contenunt magistri erroris existunt: qz veritatis discipuli nō fuerunt. xxiij. q. iij. quid autem.

Discendū est a minoribus sine verecundia. xxxvi. di. nullus. xxiij. q. iij. si habes.

Stultus est se in eo qō primū existimat bona que viderit discere contēnat. xxj. di. de cōstantinopolitana. lxxxiij. di. peruenit. xxiij. q. iij. si habes.

De hac materia require in studio.

Disciplina.

Disciplina vltrix est male vite. xxiij. q. v. ad fidem. ꝛ. c. non pures.

Mali vt ad bonam disciplinam perueniant p flagella sunt corrigendi. xxiij. q. iij. displicet. circa medium. ꝛ. c. vltimo.

Filius non diligitur qui non disciplinatur. xxiij. q. v. non pures.

Qui peccantem coercet aliqua disciplina elymosinam facit. xlv. di. ꝛ qui.

Huic officio nominis inuigulat disciplina videlicet episcopo regenti plebem suaz pauperi regenti domuz suam: diuiti regenti familiaz suam: marito regenti coniugem suam: patri regenti prolem suam: iudici regenti prouinciā suaz: regi regenti gentem suam. xxiij. q. iij. duo.

Disciplina vel misericordia multuz destituitur in vna siue altera teneatur. xlv. di. disciplina.

De hac materia require in correctione ꝛ asperitate.

Discipulus.

Discipulus non debet esse supra magistrū vi. q. i. sacerdotes.

Miserum est ei fieri magistrum qui nedum didicit esse discipulus. xlviij. di. §. prohibentur. xl. di. miserum. xvi. q. i. si clericatus.

Duodecim discipuli ab apostolis sunt electi. xxi. di. in nouo. in fi.

Discordia.

Discordia mentiuz tā iter carnales q̄ spūales inducit frequēter separationē corpis. lvi. di. ysmael

Disciplina perditur desidia cuz prelatus negligit conuitia. xxiij. q. iij. iustum.

Diuersitas cultus plurimuz est materia discordie. xc. di. perlatum.

Qui societatem fraternitatis discordie peste cōmaculat: deum qui charitas est tanq̄ iudeas tradi. xi. q. iij. abijt.

Iō litigiosi ordinari prohibentur qz tales ad cōcordiam non valent prouocare. xc. di. c. i.

Prelatorum iterest discordantes ad concordiam reuocare. lxi. di. c. vltimo. xc. di. discordātes.

Discordantium munera vel oblationes nec deus suscipit: nec a sacerdotibus sunt suscipiēde. xc. di. oblationes. iij. q. vij. grauibus.

De hac materia habes vbi agitur de concordia.

Discretio.

Discretio ē mater virtutum oīum. i. q. i. presentiuz.

Discretio necessaria est prelato in corrigendo. l. di. ponderet.

Correctio quādoq̄ habere debet plus de asperitate q̄ de benignitate: quādoq̄ dz esse mixta cuz vtroq̄. xlv. di. disciplina.

De hac materia requiri vbi de correctione.

Necessaria est predicatori in docēdo. lxiij. di. dispensatio. §. pater. in fi.

Dz esse doctor discretus vt ne tacenda proferat: aut proferēda reticescat. xliij. di. sit rector.

Itē dz esse discretus vt p̄m capacitatē auditoris moderetur sermo predicationis. viij. q. i. oportet.

Necessaria ē discretio confessori in ligando ꝛ soluēdo. xxiij. q. iij. si his qui. de pe. dist. i. §. quem peniret.

Necessaria ē discretio oībus in viuēdo: vt. s. virtutes eligamus ꝛ vitia reprobem⁹. xlix. di. hic ꝛ ciz.

Dispensatio.

Dispēsatio nō pōt fieri contra ius naturale nisi forte ad maius malū vitāduz. xiij. di. §. i.

Necessitas inducit dispensationē. xxiij. di. fraternitatis. ꝛ. c. lector.

Non dz fieri dispēsatio nisi vrgēte magna angustia. lv. di. presciis.

Non est pro regula assumēdum quod ex dispensatione spāliter ē concessum. lv. di. cenomacen. i. q. v. ꝛ si illa. ix. q. i. ordinationes.

Pro necessitate temporum fit qñq̄ dispēsatio cōtra decreta. i. q. vij. requiritis. ꝛ. iij. c. seq. ꝛ. c. si illa. xxxij. q. iiij. recurrat. §. his itaq̄.

Multa tolleranter ex dispensatione que cānonis rigor condēnat. xxxiij. di. fraternitatis.

Sicut in procellis merces de nauibus iactant pp maius bonum. sic dispēsatio qñq̄ fit ppter maī lucrum. i. q. i. dispēsationis.

Pm diuersitatē excessus dispēsatio qñq̄ ptrahit quādoq̄ accelleratur. xv. q. viij. hij. qui.

Dispēsatur qñq̄ ratione multitudinis. l. di. vt constitueretur. ix. q. i. ordinationes. in fi.

Quandoq̄ ratione temporis ꝛ vtilitatis. i. q. vij. dispēsationes.

Quādoq̄ ratione psone. i. q. vij. didici. ꝛ. c. tali.

Quandoq̄ ratione meriti ꝛ prerogatiue scientie. i. q. vij. tali.

Quādoq̄ ratione religionis. l. di. siquis diacon⁹

Qñq̄ dispēsatur ad vnū ordinem ꝛ non ab alios. xxxiiij. di. lectoz. ix. q. i. ab excōicatis.

Casuali homicidio cum clerico dispensatur vt in suscepto ordine maneat. l. di. clerico.

Cum directe homicida non dispēsatur ad sacerdotium. l. di. miroz. ꝛ. ij. c. seq.

Illo dispēsatur qui flagellando aliquem preter intentionem ipm occiderit. l. di. studeat.

Dispensat papa contra apostolum vt in bigamia xxxiiij. di. lector.

Itē dispensat contra cānones apostoloz cum p̄sbytero fornicāte vt post decēnalez penitentiā ad pristinū redeat honorem. lxxxi. di. presbyter.

Jrē solus papa dispēsat in gradu consanguinitatis ⁊ affinitatis. xxxv. q. iij. c. quedam. §. qō scripsi.
Item solus papa restituit episcopos ⁊ dispensat cuz eisdem. ij. q. vi. ideo.
Jrez solus papa dispensat cū simoniaco in simonia scienter cōmissa: vel ratum habente siue sit in ordine siue in beneficio. i. q. i. erga
Item solus papa dispensat contra cānones qui p̄cipiunt penitentiam vel satisfactionez p̄o enormibus criminibus. xj. q. j. de viro.
Item solus papa dispensat cuz illo qui excōicatus exequitur officium vel recipit beneficium. xi. q. iij. si quis episcopus dam. ⁊ c. se.
Item solus papa dispensat cū illegitime natis ad beneficia q̄ sunt cū cura. lvi. di. cenomā.
Q papa non inuenitur dispensasse cuz his qui ab hereticis ad subuersionē ecclesie ordinantur. i. q. vij. conuenientibus. circa fi.
Item cum eo qui scienter a simoniaco simoniace est promotus. ir. q. i. ab excōicatis.
Jrē nec cū eo q̄ sciēter est rebaptizatus vel reordinatus. i. q. vij. saluberrimuz. i fi. de p̄se. di. iij. q̄ bis.
Item nec cuz eo qui ordinatus est ab inuasore sedis alterius episcopatus. ir. q. i. ordinationes.
Q dispensat ep̄us cum illo p quo ignorante parentes vt promouerēt ad ordines vel ad beneficium pecuniā dederunt. i. q. v. p̄sentium. ⁊ c. quicūq;
Q dispensat ep̄us cū clerico vel p̄sbytero, sacrilego vel hereticō vel scismatico ne dipent. l. di. sīq̄s p̄s byter. ⁊ c. p̄esbyteros. ⁊ c. vt constituererur.
Item dispensat episcopus in fornicatione clerici furto: periurio ⁊ alijs criminibus capitalibus dum modo sint occulta: q̄ si sunt publica debet deponi. l. di. de his vero.
Item dispensat ep̄us in penitēcijs quas cānones statuerunt. xxvi. q. vij. penitentibus. ⁊ tempora penitudinis. ⁊. ij. c. se.
Item dispensat ep̄us cum eo qui p̄termisso subdiaconatu diaconus vel p̄sbyter efficitur: supplēdo ordinem p̄termissuz. lij. di. sollicitudo.
Q varia dispensatio que episcopis conceditur: coēpis p̄ohibetur. lxviij. di. q̄uis. ⁊ c. se.
Q dispensat abbas cuz monacho vt extra monasterium tamen sub sua obedientia specialē cellaz habere possit. xx. q. iij. monachum.
Item dispensat cum monacho vt carnes comedere possit. de conse. di. v. carnem.

Diuitie.

Q diuitie tēporales si sunt cum studio ⁊ affectu singulari ignominiose sunt. xij. q. ij. gloria.
Q dilectores diuitiaruz fortes sunt in terrenis: debiles in celestis. xlvij. di. oēs.
Q diues cupidus gratius intuetur aurum q̄ solem lxvij. di. sicut hij.
Q iniuste possidet diuitias qui ipsis male vtit. xiiij q. iij. quid dicam.
Q nihil facit diuitias sic contēni sicut recordatio pauperis finis ⁊ p̄incipij. xlvij. di. sicut hij.
Q fideli homini totus mundus est diuitiarum: infideli aū ⁊ nec obulus. xiij. q. iij. quid dicam.
Q diuites i reb' tpalib' si abūdant iustitia ⁊ opib' bonis nō sunt abijciēde. xxx. di. hoc scripsim' i fi.
Q diuitie ecclesiarum sunt bona pauperum ⁊ redētio captiuorum. xij. q. ij. aurum.

Diuinatio.

Q diuinatio nūq̄ i bonā partē accipit. i. q. i. nunq̄.
Q diuinatio a parsis ē inuenta. xxvi. q. iij. igitur. circa fi.
Q ſm quosdam quattuor genera diuinationis: videlicet terra. aqua. ignis ⁊ aer. xxvi. q. iij. c. igit.
Q diuini dicuntur q̄ ex p̄iectura mentis sue incerta futurorum quasi vera p̄nunciant. xxxvij. di. vino
Q multi modi sunt in multa genera per que diuinatores futura inuestigant que ponuntur. xxvi. q. iij. igitur. per totum. c. ⁊ q. v. nec mirum.
Q dominus per diuinatores illudi hominibus permittit vt p̄obentur boni vtrum in dei dilectione sint firmi. xxvi. q. v. nec. in fi.
Q diuinatores p̄pter detestationē criminis in accusatione non admittūtur. ij. q. vij. siquis.
Item sunt excōicandi. xxvi. q. i. §. i.
Item si clerici fuerint ⁊ se corrigere noluerint sunt d̄ ponendi. xxvi. q. v. siquis ep̄us.
De hac materia habes vbi agitur de incantatione.

Diuortium.

Q diuortiū p̄prie dicit iter carnalr p̄miscentes: vel p̄misceri appetentes. vnde iter mariā ⁊ ioseph non dicitur diuortium q̄n ioāni fuit p̄mendata. xxvij. q. ij. q̄ aūt. §. item si coniuges.
Q quos deus cōiunxit homo non dz separare: subaudi violēter vel sine cr̄one. xxxij. q. ij. quos deus
Q frigiditas vere p̄bata causat diuortiū. ij. q. iij. cō suluisti. §. b aūt. xvij. q. ij. q̄ aūt. xxxiij. q. i. §. i.
Q affinitas post contractū matrimoniū supueniēs non causat diuortium. xxvij. q. ij. q̄ aūt. §. prio.
Q conuersus ad fidem p̄t diuortiari ab vxore non cōuersa que ipsum nititur a fide x̄pi deducere. xxviij. q. i. ydolatria. ⁊. vi. c. seq.
Q fornicatio carnalis ⁊ spūalis causat diuortium. xxviij. q. i. ydolatria. ⁊ c. se.
Q machiario i morte cū effectu pp̄ p̄trahendū matrimoniū causat diuortiū. xxxi. q. i. siqua. ⁊. §. seq.
Q diuortiuz nō debet fieri p̄o quacūq; infirmitate vel diffformitate vel senio vel sterilitate. xxxii. q. v si vxorem. ii. q. vii. tātum.
Q causa cōsanguinitatis non licet quez dimittere vxorem nisi p̄ius consanguinitate coz̄ coram ep̄o app̄obata fuerit. xxxv. q. vi. multorum.
Q adulter vel adultera ab adultero diuortiari non potest. xxxii. q. vi. §. i.
Q extraordinaria pollutio naturalr facta etiā frequētius iterata nō inducit diuortium sine iudicio. xxxv. q. iij. extraordinaria.
Q diuortium sine iudicio ⁊ sine consensu ep̄i nō debet fieri. xxvii. q. ij. si vir. xxxiij. q. ij. seclares. xxxv q. vi. multorum.

Q uxor sine iudicio ecclesie dimissa: primo restituē da est anteqū de diuortio agatur. xxxiij. q. ij. hist. riat. c. seq.

Q vir et mulier quātuz ad causas diuortij equaliter iudicantur. xxxij. q. v. xp̄iana.

Q si post diuortium ppter frigiditatē vir aliam cognouerit ppter doli p̄sumptionez cōpellēdus est redire ad primā. xxxiij. q. i. quod. ante fi.

De hac materia habes vbi agitur de matrimonio infra.

Dominium. Q dominū rei trāsfertur ratione ordinis: vz siquis seruus alterius in presbyterum ordinatur. lviij. di. frequens.

Item ratione consecrationis: vt si res consecrata ab aliquo reperitur non ipsa redditur sed recōpensatur. xiij. q. vi. comperimus.

Item pp̄ religionē: cū. s. religionis ingressum contigerit vacare beneficium. xvij. q. ij. gonsaldus.

Item ratione xp̄ianitatis: vt. s. cum seruus iudei vel pagani xp̄ianus efficitur. liij. dist. fraternitatem.

Item ratione dignitatis sicut sedes constantinopolitana licet posterior sit q̄ alexandrina: tamē prior in numero debet poni. xxij. di. renouantes.

Item auctoritate superioris sicut quādo iubente domino iudei thesauros egyptiorum deportauerūt xiij. q. v. dixit dominus.

Donum. De dono require vbi agitur de dato.

Dubium. Q dubiuz de ordinatōe an fuerit cp̄us an non: facit ordinatos reordinari. lxviij. di. presbyteri.

Q in iure dubia auctoritas ecclesie est requirēda. xi. dist. palam.

Q in rebus dubijs absolute non debet fieri sententia. xxxiij. di. habuisse.

Q q̄do emergit dubitatio in persona in facto et i iure tunc nullo modo procedendū est in snia. xxx. q. v. iudicantem. et. §. seq.

Cum emergit in persona tantum vbi certum est ius et factum tunc certa datur sententia. v. q. i. quidā.

Cum in facto emergerit dubitatio vbi certū ē ius et psona tūc nō pōt certa fieri snia. v. q. i. quidam.

Cū in iure emergit dubitatio vbi certū ē factū et psona tūc consulenda ē sacra scriptura et seniores prouincie et papa. xx. di. ō q̄bus. xxiij. q. i. quotiens.

Q qui dubitat se baptizatum oz baptizari. de cons. di. iiij. paruulus. et. c. se placuit.

Q si dubium ē de consecratione ecclesie vel altaris debent consecrari. de conse. di. i. ecclesie.

Duplicitas. Q duplex monasteriuz pro monachis et monialibus fieri i vno loco phibet. xviij. q. ij. diffinim⁹

Q monachus duplex officium sue professioni cōtrarium non oz exercere. xvi. q. i. nemo. et. c. de p̄sentium. et. c. presbyteros.

Q nemo potest ee accusator et testis. iiij. q. iij. null⁹

Q nullus clericus ad duas ecclesias intitulari oz. xxi. q. i. c. i. ij. et. iij. et. xvi. q. ij. per laicos. in fi.

Q nulla ecclesia parrochialis duos pastores debet habere. xxi. q. ij. sicut.

Q qui bene presunt duplici honore honorandi sunt xcv. di. ecce.

Q ille duplex cor non habet qui propter variū cuētum verba sua mutat. xxij. q. ij. ne quis. inf i.

Q duplex tribulatio consurget super illos qui inter flagella egerunt penitentiam. de pe. di. iij. §. auctoritas. xxiij. q. v. quid ergo. post medium.

De duplicitate habes vbi agit̄ de simulatione et ypocrisi.

Duritia. Q duritia obstinationis ē q̄n q̄s bonitatē contēnens vsq; ad mortez i peccatis pdurat. xciij. di. diaconi sunt. i fi.

Q duro collo stamus si spreta longa dei pietate in peccatis vsq; ad mortē perduramus. xciij. di. diaconi sunt. in fi.

De duritia require in asperitate: in austeritate et in correctione.

Ebrietas. Q ebrietas in principio generis humani ante diluuiū ignorabatur. xxxv. dist. sexto die.

Q ebrietas a Noe inuenta ē qui primus vineā plātauit. xxxv. di. sexto die.

Q ebrietas est fomes et nutrix omnium vitiorum. xxxv. di. ante oia. et. xv. q. i. sane.

Q lotb quē sodoma non vicit; vina vicerunt. xxxv di. §. i.

Q ebrietas suasit ad iurgia et maledicta sicut p̄z in Noe qui obiurgando filium eū maledixit. xxxv. di. sexto die.

Q tumultuosa est ebrietas. xxxv. di. luxuriosa.

Q vbi ebrietas ibi libido et furor. xxxv. di. venter.

Q ebrietas obcecat ꝓscias et sepelit rōez. xv. q. i. sane

Q propriū ē ebrietatis femora denudare et ad luxuriam incitare. xxxv. di. sexto die.

Q ebrietas pronū facit ad promittēdum post tristē ad exoluendum. Exēplum de herode et ioāne baptista. xxij. q. iiij. vnusquisq;.

Q ebrietas excusat culpam a tanto; sz non a toto. xv. q. i. sane. et. c. inebriarunt.

Q ebrietas assuefacta ē mortale peccatum. xxv. di. vnum. §. alias. et. xxxv. di. epūs.

Q cum ebriosis non solum cibus non ē sumendus sz et sunt vitandi. xi. q. iij. ad mensam.

Q clerici quoz sensus vigē oz maxie ab ebrietate ōbent abstinē. xxxv. di. c. i. et. c. seq.

Q epūs aut pbyter ebriosus deponitur: inferiores clerici corona priuantur. xxxv. di. epūs.

Ecclesia. Q eccl̄ia catholica dicit̄ multitudo fidelium fide et charitate vnita. xciij. di. legimus circa medium. i. q. i. multe. in fi. xxiij. q. i. loquitur.

Q oēs epi et oēs fideles sunt vna eccl̄ia. xciij. dist. legimus. in fi.

Q ipsa non solum ratione virginitatis: sed etiā ratione omnium fidelium tota virgo dicitur. xxvij.

q.i.nuptiarum·ante fi·

Sponsa xp̄i dicitur pudica ⁊ incorrupta q̄ adulterari non p̄or·xxxiij.q.i. loquitur.in fi·⁊.c.oibus·

Ipsa habet veraciter sacramenta dominica·i.q.i.ex catholica.xxxiij.q.i.q2 ex sola.

Extra eam salus non habetur.xxxiij.q.i.alienus quicūq3·⁊.c.q2 ex·d̄ pe·di.vi.§.i.a fine·v̄·ideoq3

Sicut p̄rescissus ramus ab arbore non viuit: ita p̄rescissi ab ecclesia·xxiij·q.iij.ipsa pieras. Norent hoc m̄bra arida per excōicationez in contumacia nbstinata.

Ritus ipsius a scriptura ⁊ a traditione apostolica ⁊ a consuetudine sancta pullulauerunt.xi.dist. ecclesiasticarum.⁊.c.catholica·

Status eius aliter fuit tempore apostolorū ⁊ martyrum: aliter modo·xij·q.i.futuram.xxiij.q.iij. non inuenitur·post p̄in·

Ipsa malos quibus mixta est tanq̄ zizania i medio tritici equanimiter tollerat.xj.q.i.exēplum xxiij.q.iij.quantus.⁊.c.se·⁊.c.quidam. de conse.di.iiij.est vnitas·

Ipsa pp malorū3 opera que sunt in ipsa spelunca latronum dicitur.xvi.q.vij.⁊ hoc circa me.

Licite possidet facultates tēporales quas nō reputat p̄prias sed cōmunes.xij.q.i.exemplū.⁊.c.se.⁊.c.habebat.

Quādoq3 soluit seculari potestati tributa.xxiij.q.viij.conuenior.⁊.c.tributa·

Ad p̄incipes specrat seculares scismaticos ecclesie comp̄imere.xxiij.q.v.non vos.

Ecclesia romana mater est ⁊ caput omniū ecclesiarum.xij.di.c.i·⁊ se·iij.q·vi.dudum.

Ipsa est p̄ima sedes non habens maculam neq3 rugam.xxv.di·q̄uis·

Ipsa ranq̄ magistra est in omnibus sequenda. xi.di·quis.in fi.xij.di·c.i.⁊ se.xxij·di. omnes.

Ipsa est in speculū omnibus· xix·di. eminuero.

Qui derogando ei contra ipsaz loquitur: hereticus reputatur·xxij.di.oēs. Norent hoc puerfi qui continuo sacrilego ore ecclesiā lacerant.

Ipa b3 plenitudinē potestatis alie ecclesie vocate sunt p ipsaz in p̄tez sollicitudinis·iij.q.vi.multū.

Ipsa a tramite apostolice traditionis nūq̄ errauit·xxiij.q.i.a recta.c.in sede.c.hoc est.⁊.c. cuz beatissimus.

Custodit statuta conciliorum que ipsa confirmauit·xxv.q.i.c·i.de conse.di·i.basilicas.

Ipsa statuta conciliorum p̄m euentum temporuz vel in toto: vel in parte mutat·xxv·q·vlima.c.postea.§.his ita·

Sententias suas quādoq3 reuocat quādoq3 in melius cōmutat.xxxv·q·ix.sniam.⁊.c.seq.

Ad romanā ecclesiā oibus sine exceptione licz appellare: ⁊ ab ea nemini appellare permittitur·ij. q.vi.ad romanā·⁊.iij·c·se.ix·q.iij·cuncta.

Ipsa valet oēs iudicare ⁊ de ea iudicari nulli permittitur.ix·q.iij.ep̄o·§·sola.xvij·q·iiij. nemini·

In dubijs ⁊ arduis ad ipsam est recurrēdum.xi.di·paulam.xij·di.p̄ceptis·

Q̄ in ecclesia romana sacrū ordinē acceperit ibi ad seruiendū remanebit·i·q.i.filium.

De hac materia require vbi agitur de papa ⁊ vbi agitur de apostolica sede·

Ecclesia materialis non dz constitui sine consensu episcopi.xvi.q.i·quicūq3.q.ij·lator.xviij.q.ij. quidam.de conse·di·i·nemo·

Ppter nullius somnia constituende sunt ecclesie vel altaria.de conse·di·i·placuit.

Ppter nouarum ecclesiarū constructionē p̄iores ecclesie non debent decimas admittere·xvi·q.i. quicūq3.

Fm exigentiā populi episcopus de ecclesiarū pluralitate ⁊ q̄litate debet p̄uidere.de conse. di·i. omnes basilice·

Ecclesia maior debet habere.xl.passus in circuitu: minor.xxx.xvij.q·iiij·sicut antiquitus·

Consecrari debent a diecesano: ⁊ non nisi p̄ius dotentur·xvi·q.vij·p̄e.⁊.ij.c.seq·

P̄o consecratione ecclesie ep̄us nil debet exquirere.i·q·ij.placuit.

De consecratione plura inuenies in titulo d̄ consecratioīs·

In ecclesijs nil incōgruū vel inhonestū agi dz. xl ij.di·nulli.⁊ duo.c.se.xvi.q.vij.⁊ hoc diximus.

Ecclesie debent seruari munde adeo vt resplēdeant·lxxxvi·di·pulchra.

Ecclesie non debēt transferri nisi tribus de causis vz ratione necessitatis: difficultatis: ⁊ grauaminis. de conse.di.i·tribus·

Nō debēt a laicis incastellari.x.q.i. sanctorum.

Debēt ecclesie ab ep̄is ānuis vicibus visitari: ⁊ i digētes reparatione ip̄ius sollicitudine debēt reparari.x.q.i.decreuimus·⁊ duo.c.seq.

Ecclesia materialis tūc honorat quādo confugientibus ad ipsaz īmunitas obseruatur.xvij·q. iiij.rerum.

Reus ad ecclesiā cōfugiēs nō restituit nisi de securitate vite ⁊ mēborum recepta cautione·xvij.q. iiij·rerū.xxiij.q·v.reos·xxxvi.q.i·de raptoribus·

Fuus ad ecclesiā confugiēs redditur.xvii·q.iiij. metuētes·⁊.c·id constituimus·

P̄eter publicum latronē nullus trahi dz de ecclesia.xvii.q.iij·i·sicut·

Etiam ille frustra implorat ecclesie auxiliuz qui in ipsam delinquit.xiii.q.iiij.ad ep̄os.

Fugiēti ad ecclesias lz exire ad.xxx.passus ad requisita nature.xvii.q·iiij.diffiniuit.

Violatores ecclesiastice īmunitatis puniuntur ex cōicatione ⁊ pena pecuniaria.xvii.q.iiij.sicut antiquitus.⁊.v·c.se.⁊·c·nullus·cuz pluribus.c·seq·

Mulier eadē hora qua genuit: ⁊ hora qua patiē mēstrua ecclesiam intrare non ē p̄hibēda.v·di. c.cū enixa·§.nam si mulier·⁊.c.ad eius vero.

Ecclesia materialis ad exēplar triūphalis ecclesie decoratur officiorū ac ministroz sibi subseruiētiū diuersitate.lxxxix·di.ad hoc.⁊.c·singula.

De diuersitate ministrorum ecclesie ac officiorum eo/

rundem.xxv.di. prelatis.

Q quicūq; de ministris ecclesie siue sit epus siue alter per laicum intra ecclesiam tanq̄ sacrilegus dz deponi. xvi. q.vij. siquis deinceps. t. xij.c.se.

Q vna ecclesia non debet habere duos pastores. vij q.i.in apibus. xvi. q. vij. si plures.

Q vbi duo rectores sunt in vna ecclesia non ē sponsa sed scortum.xxi.q.ij. sicut.

Q duo parroni vnius ecclesie cōpellēdi sunt ad vnū presbyterū babēdum.xxi.q.vij. si plures.

Q vno rectore ecclesie viuente alter non substituit. vij.q.i.in apibus.§. se.

Q sicut inter virum t mulierem ē inseparabile matrimonium: sic ē spirituale inter ecclesiam t ipsius rectorem.vij.q.i.sicut alterius.

Q qui beneficiatus est in ecclesia tenetur officiare eam.x.q.iij.vnio.

Q nullus debet esse pbendarius in duabus ecclesiis nisi ex dispēsatione.lxx.di.sanctorum.x.q.iij.vnio in fi.x.i.q.i.c.i.

Q incongruū ē q̄ cum officium vnum pro sui magnitudine diligenter quis non potest explere ad duo videatur idoneus. xvi.q.i.presbyteros.

Q nullus presbyter duas debet habere ecclesias. xvi.q.vij.per laicos.

Q cadit a priori ecclesia qui se de altera intromittit xxi.q.ij. placuit.

Q vnus pōt habere plures ecclesias vnā intitulatam: t aliam cōmendatam. xxi.q.i. qui plures.

Q quis potest habere duas ex priuilegio. xvi.q.i. t temporis. xxi.q.i.relatio clericorum.

Item possunt habere duas propter multitudinez ecclesiarum t paucitatem clericorum.xxi.q.i.c.i.in fi.lv.di.priscis.

Item possunt haberi due propter paucitatem parrochianorum vt si pauciores essent q̄ decem homines.x.q.iij.vnio.

Q in parrochiali ecclesia inuestiri dz presbyter per episcopum. xvi.q.ij. sanc.in fi.t.q.vij.si plures.§ vt ergo.

Q pastor non ē qui sine consensu epi gubernat ecclesiam. xvi.q.vij. nullus oio.t.c.laicis.t.c.se.

Q sacer dos non pōt dimittere ecclesiam sibi commissam sine consensu episcopi. lxxi.di.clericos.

Q ecclesie conducticijs presbyteris sub ānuo censu non sunt cōmittende.xxi.q.ij.precipimus.

Q presumitur ecclesia ecclesie subiecta si soluat ei cathedraticū .x.q.iij.illud magnitudinem.

Item si in eius territorio est sita.xvi. q.vij. omnes basilice.

Item si decimaz vel quartam eadem percipit.i.q. iij. priscis. t.c.se.

Item si ab ea pro officio conuiuium accepit. x.q.iij. illud magnitudinem.

Item si eius infantes baptizauerit.x.q.iij.relatum.

Item si aliquando sua sit lata ab ea in aliquem illius ecclesie seruata fuerit.ix.q.ij.c.i.

Item mortuos eius sepeliuerit.xiij.q.ij.placuit.

Q ecclesie vestimenta sacra t vasa vetustate ꝓsumpta debent exuri t pulueres in baptisterio vel alio loco vbi pedibus non possunt conculcari sunt ponende. de conse.di.i.altaris.

Q ligna ecclesie non vsibus laicorum sed religiosorum possunt aptari vel exuri. di.i.ligna.

Q vestes sacre t vasa nec pro mortuis nec q: viuis secularibus sunt cōmodande. de conse.di.i.nemo per ignorantiam.t duo.c.se.

Q vestes sacre t vasa nec contigi nec lauari debent per laicos: sz per clericos t in specialibus vasis. dō conse.di.i.nemo per ignorantiam.t.c.se.iiij. dis. omnis presbyter.

Q sicut aia sine corpore non viuit corporaliter: sic nec ecclesia sine temporalibus in nullo proficit.i. q.iij. siquis obiecerit.

Q res ecclesie diligenter sunt seruande t per epos inter pauperes clericos sunt dispēsande. x.q.i. q̄ cūq; q.ij. c.i.xij.q.i. expedit.vsq; in finē questionis.t.q.ij.placuit.

Q per earum conseruatione yconomus ē habēdus lxxxix.di.q:.t.c.se.xij.q.ij.vobis.

Q sunt expēdende pro indigentia pauperum t redēptione captiuorum.xij.q.ij. res. t quattuor.c. se.xij.q.ij.epus.

Q res ecclesie sunt per epm in quattuor vel tres partes diuidēde: ita q̄ vna pars sit pro fabrica ecclesie. secunda epi: tertia clericorum obsequēium ecclesie. quarta pro pauperibus t peregrinis debet observari.xii.q.ii.vobis.t.c.concesso.t quattuor.c.se.xvi.q.i.constitutum.t.c.ad hoc.

Q cauetur ecclesie q̄tum ad res in epōrum promotione. xxviii.di.de siracusane.

Item in clericorum t religiosorum prouisione. xii.q. ii.statuimus.t duo.c.se.c.sepe.t duo.c. se.xvi.q i.possessiones.

Item in nouarum ecclesiarum constructione. xvi.q.i. siquis laicus.t duo.c.se.

Q non debēt res ecclesie illicite alienari. xxii. q.ii. nulli liceat.t.c.diaconi.t duo.c.se.

Q epo de rebus ecclesie predialibus sine consensu clericorum non licet vendere.xii.q.ii. placuit.

Q epo d cēsibus ecclesie quinquagesimā in monasteriorum constructione t aliarum ecclesiarum regulariū centesimā potest dare.xii.q.ii. bone rei.

Q res minores potest per se epus alienare. xii.q. ii.rerulas.

Q epus res ecclesie illicite suis propinquis non debet cōmittere: lxxxii.dis.decenter. x.q.ii. epus.

Q nec laicis nec secularibus sunt cōmittende personis.lxxxix.di.iudicarum.

Q non licet abbatibus t aliis personis sine cōsensu epi res ecclesie alienare.xviii. q.ii.abbatibus

Q res ecclesie non vi manuum sed iudicio sunt repetende.xvi.q.v. consuetudo.

Q res ecclesie alienate male: ipso iure sunt reuocate. xii.q.ii.monemus.c. quisquis.t.c. vobis.

Item debēt restitui .xii.q.ii: Augustino .ii.c sequenti .c.in legibus.⁊.c.se.⁊.c.statuimus.⁊.iiii. c.sequentibus.

Contractus indebiti.⁊ scripture facte de rebus ecclesie rescinduntur.xii.q.ii.aplicos.xv.q.vi. auctoritatem.xvi.q.i.siquis laicus.

Prelatus alienans res ecclesie indebite tanquaz dilapidator deponitur.x.q.ii.siquis.xii.q.ii. apostolicos.c.monemus.⁊.iiii.c.se.

Minores prelati excommunicantur.xii.q.ii.statuimus:⁊.c.sequenti.

Invasor ecclesie vel defraudator a xpo iudice homicida iudicabitur.xii.q.ii.qui ipi.

Item sacrilegus iudicatur.xii.q.ii.nulli liceat:⁊.c. indigne.

Septēna penitentia puniuntur qui res ecclesie diripiuntur.xvi.q.i.similiter.

De hac materia habes supra: vbi agitar ō alienatione.

Edictum Edictum est quod vt teneatur rex vel imperator fecidit. ⁊ ii.dis.constitutio.

Elimosina Elemosine tria sūt genera.vt dare egēti.di.mittere ledēti:⁊ corrigere dliquētē.xlv.di.tria.c.se.

Elemosine datio que i paupers exercetur beatificatur.xli.di.per simoniam.

Deus in elemosina plus pēsat animū benignus q̄ datū.xlii q̄escam⁹.in fi.xlv.dis.due.iii.q.vii.i gravibus.de pe.dis.v.§.dolendus.post me.

Sacra elemosina ex fide causa loco ⁊ tempore cōmendatur.lxxxvi.di.non satis.

Elemosina habet provisionem presentis vite ⁊ future.xlii.dis.§.i.xxxiij.q.v.p̄m in fi.

Plerūq; ex dei ira mundus fame ⁊ penuria premitiē quia pauperibus elemosina subtrahit.xvi. q.prima.reuertimini.circa medium.

Deo non placet elemosina cum scelere mixta.xiii. q.v.scriptum.

Nemo de elemosina facienda excusatur.lxxxvi. dis.in singulis.

Prelatus non prodest lectio ⁊ oratio nisi adsit elemosine largitio.lxxxvi.di.fratrem.

Divites ieiunia que non possunt seruare elemosinis debent recompensare.xli.di.non cogantur.

Qui sua timide conseruando elemosinam ꝑastinat.aliena nunq̄ fideliter sperget.xii.q.ii. gloria episcopi.§.socrates.

Elemosina non debet fieri de male acquisitis. ⁊ q.i.non est putanda.xiii.q.v.per totum.

De turpi lucro cui⁹ nō cōperit repetitio potest fieri elemosina.xiii.q.v.qui baberis.⁊.c.se.

Elemosina consanguineis vel propinquis citius est danda q̄ alijs.tamen cū prudentia.lxxxvi.di. fratrem.§.in ipsa ⁊.c.in singulis.

In necessitate primum est danda iustis. demum peccatoribus.non q: peccatores sed q: homines lxxxvi.di.fratrem.§.in ipsa.

Qui fame morientem pascere potuit ⁊ noluit ipsum occidit.lxxxvi.di.pasce.

Qui negat elemosinam fugientibus ⁊ necessitatē patientibus ipsum xp̄um qui est misericordia negant.vii.q.i.omnis qui.

Minus peccatum est aufere habenti q̄ denegare indigenti.xlvii.dis.si cuius bij.

Non sunt scraminandi petentes elemosinam vel hospicium.xlij.di.quiescamus.

Pauperib⁹ vl pegrinis dare delicatā elemosinam vel superfluā peccatū ē.xxv.dis.vnū.§.alias.lxxxvi di.pulchra circa mediū.xli.di.non cogantur.

Non vni omnia sed diversis secundū exigentiam personarum distribuenda est elemosina.lxxxvi. di.fratrem.⁊.c.dominus.

Malo homini tutius elemosina subtrahitur si ō cibo securus iustitiā negligit.v.q.v.nō omnis.

Elemosina vtiliter datur p̄ōfūctis.xiij.q.ij.ii ex timem⁹ ⁊.c aie ⁊.c.tēpus.xxiij q.ii.sane qō.xxvi q.vij.ab infirmis.de pe.di.vi.§.i.ante me.

Electio Electio spectat ad collegiū etiam si duo vl tres fuerit i cōgregatiōe.liij.di.adrian⁹:⁊.c.nosce:⁊.c.ñ lz.§.ex bis xvi.q.vij.c.vl.xviii.q.ii.abbatem ⁊.ij.c.se.

Electio ab hereticis facta nō valet.ix di.nos.

Electio non debet fieri nisi post tertium diem sepulture: siue pape siue alterius prelati defuncti lxx.x.dis.nullus pontifice.

Electio clandestina omnino reprobatur. lxxix. dis.siquis papa.

Electio potius debet fieri de gremio q̄ de extraneis.lxi.di.nec emeritz ⁊.iiij.c.se.xviij.q.ii.abbatē in mona.⁊.c.quam:⁊.c.abbas.

Si de gremio nō pōt elegi: tūc primo de eiusdem civitatis clericis.⁊ tandem de tota diocesis electio debet fieri.lxi.dis.nullus ⁊.lxiij.di.sacrop̄.

Electio prelati ex certa causa pōt fieri extra cathedralem ecclesiam vel civitatē.xxiij. di.in noie lxiij.di.quanto.lxxix.di.siquis pecunia.

In electiōe ib⁹ cōsiderāda ē maior dignitas vel gravitas psonaꝝ ⁊ bon⁹ zelus.xix.dis.in canonicis.

In electiōe babendus est consensus electi.vii.q.i. sicut alterius.

Nullus ꝑpriam utilitatem.sed cōmunem debet prospicere.viij.q.i.dilectissimi.

In electione non debent intervenire munera vel patrocinia laicorum.viij.q.i.illud.

Electioni prelati non debent se ingerere principes vel quicunque laici.lxiij.di.c.nullus.

Electio p̄lati debet fieri cū cōsilio religiosorū ibidē assidentium.lxiij.di.sacrorum.§.ex bis ⁊.c. obeuntibus.lxxxi.di.§.i.⁊.c.se.

Cū in duos dividitur equaliter electio melior:⁊ vtrior est preponendus.lxiii.di.si forte.

Electio post publicationē ab eligēntibus nō pōt sed tantum p̄ superiorem mutari.lxi.dis.episcop⁹. vii.q.i.qualiter in fi.viii.q.iii.talia.

Electio non viciatur si ignorante electo pecu/

nia datur.i.q.vj.§.vltimo.

nō ē confirmanda ante q̄ diligēter discutiat electi conditio.lxi.di.miramur.lxxxv.di.archidiaconum flozen.i.q.vj.ego.xxxvi.di.oēs.

electio ex clatione auide non est suscipienda nec ex desiderio respuenda.xvj.q.i.vos autem.

electionē celebzata consensus pzincipis est req̄rendus.lxiij.di.reatina.

i electione plaroz vocat populs nō ad eligendū sed ad consentiendū lxiij.disti.nosse.

electionē pape licet dominus sacerdotibus contulerit; sibi tamen eā specialiter reseruauit.lxxix.dis.c.vltimo.

olim electiones romanozum pontificum propē scismaticozum z hereticozum discensiones fuerūt imperatozibus ab ecclesia tradit.lxiij.dis. cleri. ci.§. pzincipibus.

adrianus papa z leo cū consilio tradiderūt carolo imperatozi potestatem eligēdi sūmū pontificem; z inuestituras epozum. lxiij. di. adrianus.

Jtē leo papa octauus pzopter insolentiam romanozum; quam exercebant circa electionē pape. Ottoni pzimo imperatozi confirmauit z suis successozibus electionem papa inuestituras episcopozuz lx.iij.di.in sinodo z.c.cū.longe.§.electione.

tūc electus in romanū pontificem nō consecrabat nisi pzimū decretū iperatoz pzesentaret z consensus haberet.lxiij.dis.agatho.z.vj.c.se.

Lodouicus imperator z pzimus henricus z pzimus otto renunciauerunt pziuilegio super prouisione pape volentes vt canonice eligeretur a romanis.lxiij.di.sacroz.§.ex his.

qualiter z a quibus debet fieri electio papalis habetur.xxiij.di.in nomine.lxxix.dis.per totum vij.q.i.factus.

nemo est eligēdus i papā pecūia; aut gratia humana; aut militari emulatu.lxxix.di.siqs pecūia

electus canonice in papam ante consecrationez habet pleitudinē potestatis.xxiij.di.in nomie post me.lxxix.di.siquis.pecunia

ille q̄ nō canonice electus gerit se p papa nō apostolic⁹; sed apostatic⁹ dicit.lxxix.di.siqs apostolice; z.c.si duo.§.hoc autem; z.c.se.

cardinalibus z alijs clericis z etiam laicis conceditur apostaticum papā anathematizare.lxxix. dis.siquis pecunia.

electioni metropolitani omnes pzouiciales episcopi debent interesse.lxiij.di.metropolitano.

nemo in pzelatū seipsum eligere pōt.xxiij.q.i. dicimus.viij.q.j.in scripturis; z.c.si ergo.

i pzelatū eligi ōbet magis idoneꝰ nō cōsanguineus vel amicus.viij.q.i.moyses; z.iij.c.se.

si ad secularia officia fumendi diligenter examinatur multofortius examinantur qui ad pzelaturas assumuntur.lix.di.si officia.

pp malitiā tēporis aut tumultū populare indignus non est eligendus.lxi.di.miramur.

eligendus in episcopum longa pzobatione debet vitam suam notificare.lxi.di.in sacerdotibꝰ viij.q.i.oportet.

qui pzelatum non debet eligi aliquis crimino/sus.xxv.di.primum.vi.q.i.c.i.

Jtem nec ille qui de incontinentia notatus ē.xxviij dis.priusq̄; z.c.de syracusane.

Jtem nec ille cuius vxor z filij adhuc sunt super terram.lxi.di.catinenses.

Jtē nec nimiū simplex vl vsurarⁱ⁹.xlvij.di.ō petro.

Jtem nec ille qui non est in sacris.lx.dis.c.vltimo z.lxi.dis.§.i.

antiquitꝰ subdiaconꝰ.q̄ tūc non erat sacer ordo non elegabatur in episcopum nisi necessitate cogēte.xxviij.dis.de syracusane.§.ecce.lx.di.c.vltio.

nouus in religione non statim debet eligi i pzelatum.xvj.q.i.si clericatus.xix.q.iij. monasterijs

videtur q̄ exemplo Petri eligendus potius ē in pzelatū qui post casum penituit q̄ qui nunq̄ cecidit; quia talis per casum suum; aliozum ifirmitatibus cōpati nouit.l.dis. considerandū.z.c.se.

laici in pzelatos non possunt eligi.nec religiosis sunt pficiēdi.lxi.di.statuimus.§.bijs.omnibus xix.q.iij.monasterijs.

electꝰ i epm p suū metropolitanū pzesentibꝰ suffraganeis epis debet ordinari.xxiiij.di.epi.

electus in episcopum infra tres menses debet consecrari.lxxv.di.quoniam quidam lxiij.di. obeuntibus.l.di postq̄.

metropolitanus debet illi ecclesie pzouidere; cuius electus infra quinq̄ menses neglit consecrari.c.di.quoniam quidam in fi.

clericus infamatus ante q̄ consecretur ōbet se expurgare.xxiij.di illud.

electus per consensum spōsus ecclesie efficit.vii. q.i.sicut alterius.

electus cassatur pzopter auaritiam z psalmozuz imperitiam.lxxxv di.archidya.flo.

electꝰ q̄ teste pzole; lōgā cōtinētiā cōuincit non habere cassatur.xxviij.dis.priusquam.

post electione q̄s iuret seruare statuta ecclesie z alia: nō ē symoniacuꝰ.viij.q.iij.per totum.

differēs cōsecrare electū; cōpelli debet p supiorē.ix.q.iij.nūc vero.viij.q.iij.artaldus.

vbi bona mixta sunt malis; naso discretionis vertutes debemus eligere vitia reprobare.xlix. di.hinc etenim.§.paruo.

inter duo mala; id debemus eligere q̄ minozi nexu noscitur obligare.xiij.di.duo z.c.nerui.xxij q.iij.siquid; z.c.sequenti.

sicut homo necessitate compulsus ibi se precipitat; vbi breuio; murus igeritur sic inter ineuitabilia peccata minoza semper eligantur.xiij. di. nerui ante finem.

inter duo bona magis bonū mediocri bono est pferendū.ō cōse.di.v.non mediocriter.

Emphiteosis, ēphiteosis q̄nq̄z i greco dr̄ locatio in reb⁹ eccle i casu pmittit. x.q.ii.casellas.§.hoc ius.

Q vbi absolute periculum de rebus ecclesie timetur xij.q.ij.apostolicos.

De hac materia habes vbi agitur de precarijs.

De statu episcopi.

Episcopus.

Q episcopus sicut dicit Augustinus nomen est operis, non honoris.viii.q.i.qui episcopatū.

Q episcopus qui grece dicit̄ super intendens debz illis superintendere.quibus preficitur.viii.q.i.q̄ episcopatum.xxi.di.cleros.

Q ordo episcopalis quadripartitur.videlicet in patriarchas archiepiscopos metropolitanos ⁊ episcopos.xxi.di cleros.

Q episcopi in locum apostolorum surrexerunt ⁊ tenent vices eorum.xxi.di.in nouo.xxxv.dis.ecclesie.lxviii.di.quorum vices

Q episcopi non sunt: qui minus q̄ a tribus sunt consecrati.lxviij.di.cor epi.§.q̄ autem.

Q viuēti episcopo alter nō substituit̄ temerarie: ⁊ si substituit̄ab omni ministerio ecclesiastico destituit̄.ij.q.i.in primis.post me.iij.q.vi.accusatu ii.c.se.⁊.c.dudum.vij.q.i.factus ⁊ pbr̄ib⁹.c.se.

Q intrusas per laicam potestatem principalibus episcopis non est recipiendus.lxviij.di.si per ordinationem.

Q inconsulto romano pontifice, nemo potest episcopum deponere.iij.q.vi.accusatus.⁊.c.se.

Q nulli episcopo licet sine consensu romani pontificis suam ecclesiam relinquere vel ad aliam transire.vij.q.j.nō oportet ⁊ multis.c.se.vsq̄ ad finem questionis.

Q exigente vtilitate vel necessitate: auctoritate apostolica: de sede ad sedem mutari possunt epi. vij.q.j.mutationes ⁊ duo.c.se.

Q episcop⁹ ppter infirmitatē vel senium nō destituit̄ ⁊ datꝰ ei coadiutor.vij.q.j.scripsit vsq̄ ad.c.sicut vir.§.ecce ⁊.c.qualiter ⁊.c.quānis his.

Q episcopus quandoq̄ ad propriam instanciā absoluitur ab̄ episcopatu.vij.q.i.c.nibil.§.ecce: ⁊ c.qualiter.⁊.c.quanuis.

Q neophitis phibet̄ promoueri in episcopū propt̄ inconuenientiam vite que contrahitur officio pōtificali.xlviij.dis.§.prohibentur.

Q epūs debet esse sine crimine vt alios possit liberius arguere.xxv.di.primum.

Q criminosus episcopus magis est dicendus canis impudicus: q̄ epūs.ij.q.vij.qui nec.

Q non omnis epūs qui dicit̄ pax vobis.est sicut columba.sed potius sicut corvus audiendus.ij.q.vij.non omnis.

Q episcopi debent esse etate antiqui fide integri in prestura probati ⁊ qui magis velint rex suarum proscriptionem pati q̄ ecclesiam suam deserere.vij.q.j.nouatianus.

Q epūs propter aduersitatem non debet gregem relinquere.vij.q.i.suggestū.⁊.ij.c.se.

Q epo non licet monachum fieri sine consensu pape.vij.q.i.temporis ⁊.§.item.

Q epūs intrans religionem non resumitur ad episcoparum.vij.q.i.hoc ⁊.c.se.

Q q̄cūq̄ sub noīe pbyteri epi designant̄.xciij.di legimus in fine.xcv.di.ecce.ego ante finem.

Q epi debent se scire pbyteros nō dominos: nec ō bent in clero dñari.xv.di.esto ⁊.iij.c.se.

Q epi nouerit se magis cōsuetudie q̄ dispēsatione maiores pbyteris.xcv.di.oli i fi. ⁊ duo.c.se.

Q epūs in ecclesia sit' sublimior in domo sit collega sacerdotū.xcv.di.epūs in ecclesia.

Q epūs sedente presbyterum non permittat stare di.xcv.episcopus in quolibet.

Q epo non sufficit equalē cū subditis gerere vitaꝫ sed sicut est honore sup alios sit ⁊ vita debet esse pstantior.viij.q.j.nec sufficere.

Q epūs in eo q̄ aliis preficit̄ nō debet se presumere aliis sanctiorem.viij.q.i.illud inferendum.

Q plus laudatur patientia epi in aduersitate q̄ diues in religione.vij.q.i.suggestum.

Q epūs debet habere maturos viros tam ex clericis q̄ ex religiosis.tam in cubiculo q̄ in ministerio: socios propter bonum testimonii.ij.q.vij.cū pastoris ⁊.ij.c.se.de conse.di.i.epūs.deo ⁊.c.se.

Q domus epi debet esse circa ecclesiā vt aptior sit cōtemplationi.xlj.di.episcopus.

Q epi mensa non debet resplendere vasis aureis ⁊ argenteis: ꝫ fidei meritis.xlj.di.epūs.

Q in mensa epi non debent esse fabule ꝫ lectio sacre scripture.xliij.dis.pro reuerentia.

Q non licet epo itēdere venationi nec cōsanguineorum familiaritati.xxxiij.di.quorundam.

Q ī pmitiua ecclesia propter pauptatē accipiebant medietatem oblationum.x.q.i.antiquos post successiue tertiam partē.x.q.i.de his.

Tandem habuerunt quartā partē.xij.q.ij.quartuor

Modo vero de oblationib⁹ nihil debēt habere ꝫ alijs contenti esse.x.q.iij.placuit.

Q episcopus in multis debet requirere consiliū clericorum videlicet in facienda clericorum ordinatione.xxiiii.di.episcopus sine.

Item in causaꝝ diffinitione.xv.q.vij.si quid ⁊.c.epūs nullius.lxxxvi.di.siquis.

Item in ecclesiasticarum rerum alienatione.xii.q.ij.sine exceptione.

Item indignitatum collatione.xciii.di.legimus xii.q.ii.alienationes.

Item in ecclesiasticarum rerum dispensatione.xii.q.i.episcopus ecclesiam.

De mōachis ⁊ aliis religiosis epis factis q̄rit̄ ō beant se habere.habes vbi agit̄ de monachis.

De potestate episcoporꝫ.

Q sine licentia epi nullus presbyter in sua dioceſi potest missam cantare vel baptizare: vel aliud cō simile facere.xvi.q.i.cunctis ⁊.c.multis.

Q sine consensu eius non debet edificari monasterium vel oratorium.xviij.q.ii.q̄dā ⁊.c.se.

Q iurisdictionem habet in religiosorum monasteriis.xviii.q.ii.c.i.

Epūs
de rebus ppriis vt agfrus
pōt ꝛſtamento fuere

Q. presbyter ⁊ clerici ⁊ religiosi sue diocē. ipsi⁹ sub iacent potestati. xviij. q. ij. quidam.
Q. epi est in omnibus parrochialibus ecclesijs pre/ sbyteros inuestire. xvj. q. vij. sane ⁊ q. ij. nullus i. q. c. constitutiones ⁊ ij. c. se.
Q. episcopi monialibus ⁊ alijs religiosis feminis prelatū pficere: cū diligenti ipsius examinatione xviij. q. ij. qui religiosis: ⁊ ij. c. se.
Q. iudices vel officiales pape ad iurisdictionē epis copi ideo non se debent intromittere ne ecclesiasticus ordo confundatur. xj. q. j. peruenit.
Q. episcopus omnem principem excōmunicare po/ test. xj. q. iij. si autem.
Q. post falsarium pape cuiuscunq; ordinis sit: vsq; ad mandatum domini pape incarcerare. xix. dis. in memoriam.
Q. nō potest episcopus ī aliena diocesi sine consen/ su diocesani pontificalia exercere. xcij. dis. liceat. §. de episcopis: ⁊ v. c. se.
Q. nolēs episcopus ire ad ecclesiā suā potest cogi p consiliū prouinciale. xcij. di. siquis episcopus.
Q. episcopus soli sacerdoti honorem dare pōt sol⁹ auferre non potest. lxvij. di. episcopos. xv. q. v. se/ lix ⁊ c. se.
Q. auctoritate episcopi plati iferiores possunt ad alias ecclesias trāsferri. vij. q. j. episcopus. de loco.
Q. accusati episcopi causam: archiepiscopus cū suf fraganeis pquirere possunt: sed sine papa deter/ minare nō possunt. iij. q. vj. accusatus.
Q. cū multa discussione contra epm debet pferri iu diciū. ij. q. vij. accusatio quoque: ⁊ v. c. se.
Q. quia episcopi sunt oculi dei: ideo a subditis non sunt iudicandi. vi. q. j. oues
Q. episcopum subditi nec arguere nec accusare pos sunt. ij. q. vij. oues: ⁊ ij. c. se.
Q. episcop⁹ inutilis est deponendus: nec est ei dan dus coadiutor. xv. q. vij. alius. §. q etiam.
Q. sine licentia sui episcopi clerici non debent pere grinari de conse. di. v. non oportet.
Q. episcopus alterius diocesis clericū nec recipere: nec ordinare pōt sine consensu sui epi ⁊ litteris di missoriis. lxxi. di. p totū. ix. q. ii. p totum.
Q. epūs pōt cōpellere aliquē clericū: ad suscipiendū ordinē vel dignitatē. lxxiiij. di. per totū.
Q. clericus non tenetur episcopo seruire in operę seruili. x. q. iij. placuit.
Q. episcop⁹ de cōsensu clericoꝝ pōt diuidere parro chiales ecclesias ⁊ vnire. xvi. q. i. pcipim⁹. §. sic.
Q. episcopus in dando ecclesiam: debet requirere consensum patroni. xvi. q. vij. filius vel nepotib⁹ ⁊ c. monasterium: ⁊ c. se.
Q. epūs inconsulto papa ad bellum non debet profi ciscī. xxiij q. viij. quo ausu.
Q. eo die. q epūs celebrauit in codē altari sacerdos non debet celebrare de conse. di. ij. c. vltimo.
Q. presente epo sacerdos nisi de suo mādato non debet benedicere nec signare. de cons. di. i. cuz ad
Utrum pōt episcopus successorem sibi ex testamen to instituere. vii. q. i. potest.
Q. de rebus pprijs vel acqsitis pōt epūs testamētuz facere de aliis vero nō: q; cedunt ecclesie. xii. q. i. epi. ⁊ c. se. q. iii. pōtifices. ⁊ q. v. per totum
Q. morientis epi res: pro futuro pontifice conser/ uari debent: diripientes illas anathema icurrūt iij. q. ii. hec bu⁹: ⁊ c. nō liceat charitatē. ⁊ c. ꝺ laicis: illud. ⁊ c. non liceat.
Q. duo episcopatus per papam in vnum coniungū tur. xvi. q. i. postquam.
Q. vnus in duos per eundem diuiditur. xvi. q. i. p cipimus. §. sicut.

De officio episcopi.

Q. officium episcopi est virgines. altaria. ⁊ ecclesias consecrare. crisma conficere. ⁊ cum ipso confirma re. lxviii. di. quāuis.
Q. ideo igitur episcopus. vt procurator animarum ⁊ distributor spiritualium existat. xi. q. i. clericuz §. ex his omnibus.
Q. episcopus debet esse sciens ⁊ doctus qui alios te netur docere. lxxxvi. di. q ecclesiasticis: ⁊ c. siqs.
Q. multa sunt que episcopus tenetur scire. xxxviii. dis. omnes.
Q. nullus episcopus propter opprobrium senectu tis vel nobilitatem generis etiam a minus peri tis discere negligat. xxxviii. di. nullus episcopus xxiiij. q. iij. si habes circa me.
Q. episcopo non sufficit innocens vita nisi adsit ⁊ doctrina. lxiij. q. i. ⁊ c. sequitur.
Q. epūs debet docere populum sacram scripturā nō grāmaticā vel philosophiam. lxxxvi. dis. cū mul/ ta. xxxviii. di. ignorantia.
Q. epūs debet intendere lectioni ⁊ orationi ⁊ predi/ cationi. lxxxix. di. epūs nullam. ii. q. vii. epi.
Q. epo nō sufficit lectio vel oratio nisi assit elemosi ne largitio. lxxxvi. di. fratrem.
Q. officium episcopi est discordantes concordare. xc. dis. per totum.
Q. episcopus vigilanter ⁊ solicite debet regere sibi commissos. c. di. rationis. vii. q. i. suggestū. ⁊ c. se. sibi non licet aliquem pprijs manibus cedere vel flagelare. lxxxvi. di. non liceat.
Q. non debet prelatus petere veniam a subditis. lxxxvi. di. quando necessitas.
Q. epi est locum assignare degradato in quo peni/ teat. lxxxi. di. sacerdos.
Q. episcopus ī ordinatione clericoꝝ debet ordinan dis pnunciare. xxxviii. dis. placuit.
Q. epi est etiam ordinare: vt in ecclesijs baptismalibus sint doctores ⁊ magistri qui pueros in libe ralibus artibus. ⁊ in aliis vtilibus doceant. xxxvii. di. de quibusdam.
Q. inter ecclesiam ⁊ episcopum est spirituale matri monium. vii. q. i. sicut alterius.
Q. episcopus possidet res ecclesie ad dispēsandum xii. q. i. episcopus. ⁊ c. expeditur. ⁊ c. res. ecclesie cum. ii. c. se.
Q. ipse debet occupationes seculares abiicere ne

prefocatus curis negociorum: dei verbo non possit vacare. xj. q. j. te quidem.

Q. non debet esse aduocatus vel tutor. lxxxviij. dis. epus tuitionē. ⁊. iiij. c. se. xi. q. i. te quidem.

Q. nec q̄ p se: nec q̄ p laicū: sz p yconomū clericum debet tēporalia gerere. xvj. q. vij. qm̄ i q̄busdam ⁊. c. se. lxxxviij. di. eps nullā: ⁊. lxxxix. volumus ⁊. iij. c. se. viij. q. i. si petrus.

Q. officia canonica non debent propinquis committere. lxxxix. di. decenter.

Q. eps debet esse hospitalis. lxij. di. §. hospitalem. vbi decem cause hospitalitatis languntur.

Q. de rebus ecclie debet p̄mū sibi: postea ministris demū alijs fidelib⁹ ꝓuidere. xij. q. i. nulli epoꝝ.

Q. eps nō debet i suā vel suoꝝ ꝓprietatē conuertere res ecclesie. xij. q. i. res ecclesie.

Q. raptores rerum episcopi debent excōicari sicut raptores rerum ecclesiasticaꝝ. ij. q. vij. accusatio quoqz. xvi. q. i. similiter.

Q. redditur episcopo ratio de rebus ecclesie. x. q. iij. c. j.

Q. eps dz pauperib⁹ ⁊ oppressis ꝓuidere solicite: ⁊ eos defendere. lxxxij. dis. episcopus. lxxxiiij. dis. peruenit. lxxxvi. di. fratrē. lxxxvij. di. per totum xij. q. j. videntes ⁊. c. ex his ⁊. ij. c. se.

Q. nihil ē laborosi⁹ ⁊ piculosi⁹ officio epi: sz nihil beatius apd deū si bene agat. xl. dis. āte omnia.

De episcopi electione vel de electo habes in titulo de electione.

Et de consecratione episcopi habes i titulo cōsecrationis. Et de dispensatiōe i titulo dispēsationis Et si qua sunt talia i suis titulis iuenies.

De episcoporum sede vbi agitur de sedibus.

Q. cor epi officiū in pluribus cum officio episcopi conuenieba. lxviij. dis. quāuis.

Q. qr in p̄iudiciū epoꝝ fuit illud officiū ē ab ecclesia exufflatū. lxviij. dis. cor epi.

Ermofroditus. Q. ermofrodit⁹ habēs vtrūqz sexū: an ad testimoniū adhiberi possit qualitas sexus in calescentis demonstrabit quia si calore predominante pro viro se gesserit recipitur in testem alias non. iiij. q. iij. c. i. post me.

Q. ermofroditus inter infames ponitur ⁊ non pōt esse aduocat⁹. iij. q. vij. infamis. §. itē in digesto.

Error. Q. error cui non resistitur approbatur. lxxxiij. di. error.

Q. errare est aliud pro alio putare. xxx. q. ij. in quibus xxxviij. dis. quāuis.

Q. non est consequens vt erret continuo quisquis aliquid nescit. sed si quis existimat se scire quod nescit. xxxviij. dis. qnamuis.

Q. non mediocriter erāt q̄ magno bono mediocre bonū prefert. de conse. di. v. non mediocriter.

Q. errorē suū licet cuilibet corrigere ⁊ illicite commissa i melius reuocare. xxxv. q. ix. loci. §. se.

Q. error fortune ⁊ qualitatis coniugium non excludit error vero persone ⁊ conditionis excludit. xix q. i. per totum.

Esau. Q. esau lēticulā nimiū appetēs: ponitur i exēplū q̄ nō cib⁹ sed auiditas cibi imputauit. xli. dis. quisquis. ⁊. iij. c. se.

Q. multi de semine Esau saluati sunt. i. q. iix ecclesia que. §. his ita in fine.

Etas. Q. etas certa a cānone examinata: seruanda est in omnibus clericis ordinandis. lxxvij. dis. per totum.

Q. ante vigesimumquintum annum etatis nec diaconus debet ordinari: nec virgo in monacham consecrari. xx. q. i. placuit:

Q. puella ifra. xij. annū etatis ⁊ masculus ifra. xiiij ad religionē nō obligat. xx. q. i. puelle: §. cū ergo ⁊. q. ij. si in qualibet ⁊. c. puella.

Q. in pueris etas discretionis est. xiiij. anni. xx. q. v. pueri.

Q. āte ānos discretiōis nemo cogendus ē iurare nec testis esse. xxij. q. v. honestū. iiij. q. iij. testes.

Q. sex etatibus mundus ⁊ status hominis finitur xxxv. q. iiij. c. i.

Quelibet etas distinguitur per certa tempora propter magnalia que illis temporibus contigerūt.

Prima etas ab Adam propter creationem mundi ⁊ durat vsque ad Noe.

Secunda a Noe propter aque diluuium. ⁊ durat vsque ad Abraam.

Tertia ab Abraam propter circuncisionem ⁊ durat sque ad Dauid.

Quarta a Dauid ꝓpter regalē vnctionē ⁊ durat vsqz ad Babylonis transmigrationē.

Quinta a transmigratione Babylonis propter filiorum israel liberationez ⁊ durat vsque ad aduētum domini xp̄i.

Sexta ab aduentu christi ꝓpter humāni generis liberationem ⁊ durat vsqz finem seculi.

Septima est in sepulchris quiescentium.

Octaua est ad vitam resurgentium.

Euangeliū. Q. euangelium epi est audiendum stando ⁊ cum reuerentia. de conse. di. i. apostolica.

Q. sine custodia euangelij non habetur spiritus sāctus. j. q. j. marchion.

Q. euāgelij custodia nō cōsistit in verboꝝ foliis: sz in sensu ⁊ medula cordis. i. q. i. marchion.

Q. quantum ad perfectionem magna ⁊ multa est differentia euangelii ad legem Moysi. xxxiij. q. iiij. hec autem. §. ex his.

Q. lex moysi incepit a terrore xp̄i euangelium a māsuetudine ibidē.

Itē sub lege peccātibus pena corporalis statuit. In euāgelio penitētibus venia ꝓmittit. ibidē.

Itē in lege dicebat qui fecerit hoc vl illud morte moriatur. In euangelio gaudeo sup vno peccatore penitētiam agēre. ibidē.

Itē in lege populus seruili timore ad bonum cogebatur. In euangelio. populus gratie liber effect⁹ filiali amore opatur. ibidē.

non repugnat euangelio malos ad bonum cõpelli. xxiii. q. iiii. displicet circa finem.

papa potest euangelium interpretari. ii. q. iiii. §. i. xxiii. q. ii. quos deus.

Eucharistia.

eucharistia grece. latine bona gratia interpretatur. i. q. i. multi.

Item dicitur misteriũ. eo q secretam et reconditam habeat dispensationem ante me. ibidem.

Item dicitur sacramentũ q: sub tegimento temporalium rerum diuina virtus secreti veri corporis et sanguinis christi operatur officium ibidem de conse. di. ii. ego Berengarius.

eucharistia propter corporis et sanguinis christi excellentiam excellentior est oibus oblationib⁹ et sacramentis. de conse. di. ii. nihil.

ex pane et vino cum aqua mixto conficitur eucharistia. de conse. di. ii. cum omne in fine.

forma verborum plana: sit transubstãtiatio eucharistie virtute diuina. de conse. di. ij. quia corp⁹ c. panis est et. c. reuera ante finem.

de forma verbor̃ non est plus: nisi hoc ẽ corpus meũ: et hic ẽ sanguis meus ꝺ ꝓse. di. ij q: corpus

in eucharistia ẽ vere corpus xp̃i et sanguis. ꝺ cõse. di. iij. nos: et. iiij. c. se.

licet vno et eodem tpe in diuersis immolet̃, tñ sicut est vnã diuinitas cui vnit̃: sic non diuersum sed vnũ ibidemq; corpus conficit̃. de conse. di. ii. ꝺo sit post me. et. c. vtrum.

i hora cõsecrationis yma summis sociantur ad vocem sacerdotis. de conse. dis. ij. quid sit.

eucharistia sit oblatio benedicta ascripta et rata de conse. di. ij. vtq; post me.

tres partes de eucharistia facte triformem statũ corpis xp̃i. vꝫ pegrinationis sepulture: et resurrectionis designat. de conse. di. ij. singuli.

licet in eucharistia xp̃us ꝓpres mãducet̃: tñ manet integer vbiq; tot⁹ de cõse. di. ij q manducat.

in singulis portionib⁹ speciei; singuli xp̃m accipiunt. de conse. di. ij. singuli

eucharistia ẽ idẽ corpus: qꝺ sũptũ est de virgine qꝺ passũ ẽ: qꝺ sepultũ ẽ: qꝺ resurrexerit. et in celũ ascendit. de conse. dis. ij. omnia in fi.

corpus qꝺ xp̃us dedit i cena: idẽ fuit qꝺ passum ẽ in cruce: quantũ ad naturã: ſꝫ diuersum. quantum ad formã. de conse. dis. ij. prima: et. c. se.

cũ eucharistia nõ sumat vue nec aliqua grana leguminis benedicenda. de cõs. di. ij. didicimus.

intincta hostia populo nõ det̃: nec lac pro vino offerat̃ et ne ex intincto pane vinũ ad offerendum exprimat̃, phibet̃. de cõs. dis. ij. cum omne.

eucharistia offert̃ et dat̃ sub aliena specie ne abhorremus cruoris et carnis sumptionem de cons. dis. ij. forte et. c. panis est.

Item vt vitaremus paganor̃ et infidelium derisionẽ. de conse. di. ij. vtrum ante finem.

eucharistia est pura conscientia offerenda et pura mente. de cons. di. ij. nihil.

nec bonor̃ dispẽsator̃ meritis ampliat̃ nec malor̃ attenuatur. i. q. i. multi post me.

non consecrationi eucharistie sed effectui bona vita sacerdotis necessaria intelligenda est. i. q. i. interrogo. §. cum vita.

sacerdoti prãnso non licet celebrare. vii. q. i. nihil post me. de conse: di. i. sacramenta.

sacerdos hostiã cõsecrãs et nõ cõmũicãs. pãnũ a celebratiõe suspẽdit̃. de cõse. di. ij. relatum.

sacerdos corpus xp̃i sumẽs et nõ sanguinẽ grãde sacrilegiũ cõmittit. de cõse. di. ij. cõperimus.

officiũ est sacerdotis eucharistiã distribuere. xcii. di. diacones. c. peruenit et. c. presente.

alaicis personis nullatenus debet contractari de conse. di. ij. peruenit.

sacerdos semp eucharistiã paratã habere debet ꝓpter infirmitates. de conse. dis. ii. presbyter

sacerdos quia mure vel ab aliquo animali eucharistiam non custodierit. xl. diebus penitebit de conse. di. ii. qui bene.

si per negligentiam de sanguine aliquid super terram stillauerit. xl. diebus penitebit. de conse. dis. ii. si per negligentiam.

tabula lignea sup quã sanguis xp̃i stillauerit est radẽda: rasura ꝓ igne cinis effect⁹. sintra altare ẽ recõdẽdus pãni ꝓpter idẽ ter sunt sup calicẽ lauandi et aqua circa altare fundenda. de conse. dis. ii. si per negligentiam.

melius est mori sine eucharistia q̃ de manu hereticorum communicari sacerdotis. xxiiii. q. prima cepit.

qualem penitentiam fere debeat qui scienter vel ignoranter de manu heretici, sumat eucharistiam xxiiii. q. i. siquis dederit.

eucharistie digna sumptio est penar̃ relaxatio ꝺ conse. di. ii. omne. c. ante et. c. panẽ de altari.

quia cottidie ex humana fragilitate peccatum cottidie eucharistia iteratur. de conse. di. ii. vtrum et. c. iteratur.

quãdiu eucharistia nõ ꝓcipit̃, cor nõ recipiẽtis i durat̃. lxxxii. dis. p̃. byter circa medium.

in trib⁹ festis ꝓcipuis. scilicet i pascha pẽtheco ste et i natiuitate dñi omnib⁹ fidelib⁹ cõmunicandũ est. de. conse. di. ii. et si nõ frequentius.

si quis in predictis tribus festis non cõmunicauerit a ceru fidelium est seperandus. de conse. dis. ii. siquis intrat. et. c. se.

in cena domini. est etiam a fidelibus xp̃i eucharistia percipienda. de conse. dis. ii. in cena.

excepta necessitate eucharistia ieiuno stomacho est sumenda. de conse. dis. ii. liquido. xxvi. q. vi. si quis ꝺ corpore et. viii. c. se.

ante eucharistie susceptionẽ trib⁹ quatuor aut octo diebus ab vxore ꝓpria ẽ abstinendum ꝺ cõs. dis. ii. omnis homo. xxxiii. q. iiii. sciatis.

ab illis q̃ i vnione ecclesie accipit̃ eucharistia spiritualiter: si nõ sunt accipiat̃ sacramentaliter. de ꝓs. dis. ii. qa passus i fi. et. c. q̃dẽ. et. c. se. et. c. dupl̃r

licet eucharistia sit bona tamẽ in malũ cõuerti

tur indigne sumenti. de conse. dis. ij. ℞ sancta ℞. c. sicut iudas ℞. c. quid est ℞. c. qui manducat.

℞ indigne sumens eucharistiam plus polluitur: ℭ purificatur. de conse. di. ij. quotidie. c. qui sceleritat e ℞. c. qui discordat.

℞ homo ℭ tũ i se ẽ eucharistiã polluit cũ ad ipsam sumendã indigne accedit. i. q. i. multi ante finem

℞ in hoc ℭ xp̃us eucharistiã iude dedit inuit ℭ occultis peccatorib⁹ cũ eã exigũt nõ ẽ negãda ꝺ cõse. di. ij. nõ ꝓhibeat: ℞. c. sicut iudas ℞ vij. q. i. aduersitas in fine. i. q. i. xp̃us.

℞ illis qui enormiter publice deliquerunt: eucharistia non statim est danda: de conse. di. iij. ꝓ dilectione. de pe. di i. in actione:

Item nec raptoribus rerum ecclesie. xij. q. ij. indigne ℞. c. de viro.

℞ propter pollutionem nocturnã ex p̃cedenti cogitatione ĩmunda ab eucharistia abstineat. vj. di. testamentum ℞. c. non est.

℞ tpe mẽstrui ℞ ante purificationẽ partus femine possunt cõmunicare. v. di. ad ei⁹ vero cõcubitũ.

℞ penitẽtib⁹ i morte eucharistia nõ ẽ neganda. l. di. penitentes. xxvij. q. i. virgines. i. q. i. siquis heretice. ℌ. ecce. ij. q. j. i ꝑmis post me. xlvj. di. accusatores. xxvi. q. vi. siqs de corpore. ℞. viij. c. se.

℞ excomunicatis satisfaciẽtibus in morte non est deneganda eucharistia. lxxxvj. dis. tanta.

℞ his qui patibulis suspenduntur si penituerunt non est eis deneganda eucharistia nec sepultura iij. q. xiij. c. vl.

℞ abstinens se quandoq; ab eucharistia propter sacramenti reuerentiam non est arguendus neq; frequenter sumens est iudicandus. v. dis. ad ei⁹ vero concubitum in fine. xij. di. illa vero. de cõse. cratione. di. ij. quottidie.

℞ communio eucharistie dabatur antiquitus ꝓ vulgari purgatione. ij. q. v. scpe.

℞ post susceptionẽ eucharistie corporalis cibus ñ statim sumẽd⁹ ẽ. ꝺ cõse. di. ij. tribus gradibus.

℞ qui ꝓpter ebrietatẽ vomit eucharistiã grauiter punitur propter infirmitatẽ minus q; infirmus si nauseam se habere sciuit sumere non debuit. ꝺ conse. di. ij. siquis per ebrietatem.

℞ non minus reus qui negligenter verbum dei audit ℭ qui reuerendum corpus xp̃i ꝑ negligentiam in terram cadere permittit. i. q. i. interrogo.

Eunuchus.

℞ eunuchus si ꝑ insidias hominũ factus ẽ: vel si in psecutione eius amputata sunt virilia. vel ꝑ egritudinem vel sic natus est: ℞ ẽ dignus: põt ꝓmoueri etiã ad ep̃atũ. lv. di. eunuchus ℞. c. se.

℞ non requiritur vt eunuchus carnem illius vel puluerẽ. semp secũ portet. lv. di. eunuchus.

℞ nõ põt ꝓmoueri: qui vt carnis lubricũ vitaret seipsum castrauit. lv. di. siquis semet ℞. iij. c. se.

℞ illi eunuchi placent deo: quos ñ castrat necessitas: sed voluntas. xxxvj. q. v. tunc saluabitur ℌ. qui sitit.

Exactio.

℞ exactio licite potest fieri in subditũ: vt ab obstinatione idebita compescatur. xxiij. q. vj. iam vero.

℞ episcopi ꝑ iura sua clericos exactionib⁹ grauare nõ debẽt. x. q. iij. ꝑ totũ. xvi. q. i. predicator.

℞ illi qui romiperas vel alios peregrinos pedagiorum exactionibus grauant anathema incurrunt xxiij. q. iij. siquis romiperas.

℞ illi qui nouas exactiões in pauperes faciũt ꝑ excoicationẽ sunt reprimendi. xxiij. q. iij. illi qui.

Examinatio.

℞ examinatio cõsciẽrie ℞ bone vite debet consecrationem episcopi precedere. xxii. di. q epis cupus ℞. xxiiii. di. episcopi.

℞ examinandus est de fide: quantũ ad ea que in diuinis trinitatem ℞ vnitatem personarum consecuntur. xxiii. di. qui episcopus.

Item examinari debet de xp̃i incarnatiõe: ℞ de multis alijs articulis que in simbolo continent. xxiii. dis. qui episcopus. post me.

℞ nullus clericus sine examinatione est ordinand⁹ xxiiii. di nullus.

℞ episcopus de latere suo bonos ℞ discretos viros debet eligere: qui ordinãdos clericos i vita ℞ sciẽtia debẽt examinare. xxiiii. di. quando.

℞ sine examinatione ordinari a clero penitus abiciendi sunt. lxxxi. di. siqui sine.

Exceptio.

℞ exceptio fori dilatoria in principio litis debet opponi ℞ ꝓbari. iii. q. vi. siqs episcopo℞ ℞. c. se.

℞ pemptorias exceptiones sufficit i principio litis contestari. iii. q. vi. siquis episcopo℞. c. se.

Excommunicatio.

℞ excom mũicatio ꝺ extra cõmũionẽ ecclesie sepatio. xi. q. iii. nihil: ℞ c. canonica. xxvii. q. iii. prima viduas. xxiiii q. iiii. tam sacerdos.

℞ omnis impius si non ab ecclesia: tamen adeo ẽ seperatus. xxiiii. q. iii. certum.

℞ excõmunicationẽ ecclesia traxit ab apostolo qui corinthium sathane tradidit. xxiiii. q. iii. apostolice. iii. q. xi. omnis.

℞ tunc traduntur peccatores sathane cũ ꝑ excommunicationem a corpore xp̃i separantur. xi. q. iii. audi ℞. c. comunis.

℞ sicut putride carnes sunt resecande ℞ ouis scabiosa ne inficiat a caulis est repellenda sic mali ne bonos inficiãt ꝑ sẽtẽtiã extra ecclesiam sunt ponendi. xxiiii. q. iii. resecande ℞. viii. c. se.

℞ nulla pena maior est in eccl̃ia ℭ excõmunicatio xxiiii. q. iii. corripiantur. xi. q. iii. absit.

℞ multiplex ẽ damnũ qꝺ excõmunicatio inducit. vꝫ q; adeo separat. xxiiii. q. iii. certum.

Item sathane tradit. xi. q. iii. audi.

Item peccatorum absolutionem impedit. xxiiii. q. i. quicunque.

Item ab eccl̃a fideliũ remouet. xi. q. iii. ois ℞. c. se.

Item a fidelitate iuramenti absoluit. xv. q. vi. nos

sanctorum ⁊ c. se.

Item omnia bona opera i ea facta mortificat. xxiii. q. iiii. si quis ⁊ q. vii. quemadmodum.

Item suffragia ecclesie: siue in vita siue post mortem.

Item tollit. xi. q. iii. quicunque intra. xxiii. q. ii. de communione ⁊ ca. se.

Item a regno celoꝝ excludit. xix. q. i. quicunque.

Item eternam damnationem inducit. xi. q. iii. ne me episcoporum.

Excōmunicatio ñ debet fieri pro lenibus excessi bus: sed pro grauibus. xi. q. iii. neme epoꝝ.

non debet esse mortalis: sed medicinalis. ij. q. i. multi in principio. xi. q. ij. audi. xxiiij. q. iij. certū ⁊ c. corripiantur.

Excōmunicatio non est propter propriam iniu riam ferenda. xxiij. q. iij. inter querelas.

nō debet fieri impetuꝰ: ꝫ cū deliberatiōe ⁊ cause cognitione. xj. q. iij. si episcpꝰ ⁊ c. scrutetur.

Excōmunicationē trina monitio ꝺꝫ p̄cedere. xxij di. si quis epus. §. q̄ autē: ⁊ ij. q. i. deus omnipo tens. §. q̄ autem. xii. q. ij. indigne.

Excōmunicatio debet fieri in scriptis. ij. q. i. le gum. iiij. q. iij. nullus.

ferri debet ab episcopo specialiter vnde ⁊ mucro episcopi dicitur. xvj. q. ij. viris. in fi. xxiii. q. iii. corripiantur.

Excōmunicatio non est cōdennenda. xi. q. iij ne mo contemnat: ⁊ duo. c. se.

ideo nō est contemnenda: quia non homo ligat sed xps. xi. q. iij. nemo contemnat.

quando non contemnit: non est eradicatio sed disciplina. xxiiij. q. iij. notandum.

excommunicatio iusta vel iniusta est timenda. xj q. iij. c. i. ⁊ c. qui iustus.

etiam cum iniusta contemnitur: incurritur. xi. q iij. qui iustus.

iniuste excōmunicationi est parendum: vsqꝫ ad cause cognitionem. xi. q. iii. si epus. §. premissis: ⁊ c. qui iustus: ⁊. §. se.

iniusta excōmunicatio dicit̄ que fit timore terre no. xi. q. iij. fratres.

Item iniusta dicitur ex ordine quando videlicet or dine non seruato in sententia procedit̄ur. xj. q. iij. seruetur. §. item sententia.

Item iniusta dicit̄ ex causa: quādo scilicet nullū subest crimen ꝫ solum propter odiū iudicis vel aliquem alium fauorem iustus damnat̄. xj. q. non solū. §. ali quando. ⁊. c. quatuor cum. v. c. se.

Item iniusta dicitur: que non ledit eū in quem fertur sed a quo fertur. xxiij. q. iij. certum: ⁊c. de illicita ⁊ c. si habes. §. vbi ergo in fi.

iniusta excomunicatio coram deo non ligat. xj. q. iij. quō. ⁊ ij. c. sequentibus.

qui patienter fert iniustam excōmunicationem ecclesie meretur coronam. xi. q. iij. ⁊ si.

plures sunt spēs excōicationis. Quedā enī arcer a liminib⁹ ecclesie: ⁊ ab eucharistie pceptione ⁊ hec dicit̄ minor. Alia vero nō solū ab hꝰ sed etiam sepat ab omni fideliū communione. ⁊ hec dicitur maior. xi. q. iij. ad mensam. §. euidēter. iij. q. iiij. Engeltrudā. v. q. ij. presenti.

excōicatio lata ab epo. morte superueniente non remittitur a successore. xxxv. q. ix. q̄ ꝺs.

etiā roboratur a successore. xxxv. q. ix. loci.

excomunicati sunt ipso iure a canone. qui sorti legiis: diuinationibus intendunt. xxvi. q. v. si quis ariolos. ⁊ c. non oportet. c. aliquanti. c. sortes. c. si quis clericus. ⁊. c. augurijs

Item qui manus violentas in clericum vel aliā pso nā religiosam vl ecclesiasticā iniecerit. xvij. q. iij si quis suadente. xxiij. q. iij. si quis.

Item violatores ecclesiarum ⁊ raptores rerū ecclesia sticaꝝ. xj. q. iij. canonica. xvii. ii. q. oēs ecclesie. ⁊. c frater. xxiij. q. ij. si quis ꝺe.

Item nouas tolonias ponētes. ⁊ clericos siue romipe tas spoliantes. xxiij. q. iij. si quis ó po. ⁊ c. se.

Item litteras pape falsificantes. l. di. ss epōs.

Item omnis hereticus ipso iure excomunicatus est iii. q. i. q̄ autem.

Item omnis mortaliter peccans est extra comunio nem ecclesie donec penituerit. vi. q. i. illi qui.

Item ipso iure excomunicatus est. qui mortui epis copi res. que pro successore integraliter reseruari debent. diripere presumit. xi. q. ii. illud ⁊. c. se. ⁊. c. hec huius placiti.

excomunicādi sunt epi. qui ad concilīū aduoca ti nō venīūt. vel qui concilīū impediūt. xviii. di. qm̄ ⁊ c. si quis. iiii. q. v. c. i. xi. q. iii. certum.

Item excomunicandi sunt qui p̄cepta apostolice se dis non custodiunt. xix. dis. nulli.

Item qui ecclesiastica priuilegia contemnunt. xii. q. ii. qui diuinis.

Item epi vl clerici dissolute viuētes. xxxv. dis. epōs.

Item imperatores vel reges delinquentes. xcvi. di. duo. xi. q. iii. cum apud.

nō potest excomunicari nisi christianus. xxiiii. q. i. audiuimus post me.

aliquis epōs pōt excōicare sub ditū alteriꝰ episco pi ratione criminis. q. eius episcopatu commisit vi. q. iii. placuit. iii. q. vi. ibi enim. ⁊. c. vltimo.

negligenter testamenta exequentes. sunt excōi candi. xiii. q. ii. qui oblationes. xii. c. se.

Item contumax est excomunicandus. xvii. q. iiii. si quis deinceps in fine.

Item icēdiarii sūt excōicādi. ⁊ p penitētia p annū vl tra mare trāsmittēdi. xxiii. q. vl. pessimam.

Item homicide ⁊ falsi testes. xxiii. q. iii. itaqꝫ.

Item heretici ⁊ scismatici. ⁊ quoꝝ scripta heresiꝫ cōti nēt etiā post mortē sūt excōicādi. xxiii. q. ii. sane.

excōicatur clericus. mortuus in ludibus gentili um. xxiii. q. viii. quicūqꝫ clericus.

Item excōicatur post mortem. qui hereticū consti tuit heredem. xxiii. q. ii. sane pferr̄ ante me.

Item excōicantur post mortem. qui se volūtarie oc cidūnt. xxiij. q. v. placuit.

sacerdos missam inchoatam ex temeritate non

finiens ē excōicandus.viij.q.i.nihil in fine.
¶ ñ vitātes excōicatos sūt excōicādi.xj.q.iij.sācti
¶ ꝓpter peccata dñi: tota familia possit excōicari.xxiij.q.iij.§.i.ꝛ.c.se.
¶ ex concessione superioris etiam laicus potest excomunicare.lxxix.dis.siquis peccatu m.
¶ nemo ē nominatim excōicandus: nisi de ci mie sit conuictus vel confessus.ij.q.i.multi.
¶ nullus est excomunicandus ranteꝙ causa ꝓbetur.xxiiii.q.iij.de illicita.
¶ noīa publice excōicatoꝝ debēt ignorārib⁹ itimari.ne p ignorāriā se possit excusare.xi.q.iii.cuī sit.
¶ qui ꝓpter facinus ab hereticis excomunicanē a fidelibus ꝓpter detestationē criminis ñ sunt recipiendi.xxiiii.q.i.quisquis: ꝛ.c.se.
¶ indebite excomunicans per.xxx.dies a sacra comunione suspenditur.xi.q.iii.audi.
¶ excomunicatus non potest esse iudex aliozum.xxiii.q.i.miramur.
¶ excumonicati nō admittūt ad denūciādū. vel ad accusandū.iii.q.iiii.cōspiratores ꝛ.ii.c.se.iiii.q.i.p totū.xxiii.q.i.miramur.§.hii aūt in fine.
Itē infames sūt.vi.q.i.infames.
¶ excomunicatus si infra annum se purgare contempserit.post annū tanꝙ reus non est audiendus.xi. .iii.rursus.ꝛ.c.se.
¶ excomūicati nō possunt alios excoūicare vt iudicāt.xxiii.q.i.audiuim⁹ ꝛ.c.ait ꝛ.c.se ꝛ.c.miramur.
¶ episcopus excomunicat⁹ nō dicit ordinare quātū ad executionē: q: ꝙ nō habet dare nō pōt.i.q i.qui sacros.c.qui pfectionē: ꝛ.c.ventū ē.
¶ excomunicati celebrantes: triennij penitentia puniuntur.xj.q.iij.de illis.
¶ excomunicati in sacris constituti: officio interesse non debent.ix.q.iij.siquis episcopus in.
¶ excomunicati omnino sunt vitandi.dis.xciij.si inimicus: ꝛ.c.se.vji.q.i.illi qui.xj.q.iij.ad mensam ꝛ.c.rogo: ꝛ.iii.c.se.
¶ nō ē excoōicandū excōicato maiori excōicatiōe i oratione: cibo: potu oscło: aut salutatiōe: ꝛ.xj q.iij excōicatos.ꝛ.c.cū excōicatio ꝛ.c.antecessoꝝ.
¶ non licet clericis comunicare episcopo.xciij.dis. miratus.
¶ nominatim excomūicato ñ ē comunicādū ne sētētia trāseat i tertiā pſonā.xi.q.iij.siquis laicus ꝛ.c.excellentissimus.xxiiij.q.ij.sane ꝙ.
¶ ideo non est comunicādū excomunicato vt confusus citius laboret reconciliari.xciij.dis.si inimicus.ꝛ.xi.q.iij.audi.
¶ cum pagano magis licet comunicare ꝙ cum excomunicato.xj.q.iij.ad mensam.
¶ quilibet prelatus debet alterius episcopi subditū excomunicatum vitare ꝛ facere vt a suis vitet xi.q.iij.cure sit.
¶ sine culpa comunicat excomunicatis: vxor filiꝰ seruꝰ ignorās.ꝛ necessitate pariēs.xi.q.iij.quoniam multos: ꝛ.c.excellentissimus.
Itē qui comunicat ꝓpter spē correctionis.xi.q.iij.

anteceſſoꝝ. Unde versus. Utile. lex humile: res ignorata necesse. Hec anathema quidem faciunt ne possit obesse.
¶ viatori vel peregrino transeunti in terra excomunicatoꝝ emere ꝛ pauperi mendicare concedit xj.q.iij.quoniam multos.
¶ occultū excōicatū.tātū scieṡ tenet vitare. etiā si sciret publice eū excomunicatū.vi.q.ij.si tantum ꝛ.c.sequenti.
¶ publice excommunicatio intrante ecclesiam.oēs debent exire.xxiiij.q.i.omn s qui.ꝛ.xi.q.iii. sicut apostoli.
¶ presbyter si canonē incboauit. ꝓp supueniente excomunicatum missam non debet relinquere imperfectā.vii.q.i.nihil.
¶ mortuo suffragia a viuis non debet exhiberi.q ꝓpter excomunicationem viuis non comunicauit.xi.q.iii.quicunque intra.
¶ tali excōicato possum⁹ cōicare mortuo q viuens petit absolui.xxiiii.q.i.ō cōione.ꝛ.c.nec quisꝙ
¶ excomunicans excomunicato indebite excomunicationem incurrit.xi.q.iii. precipue. ꝛ.c.siqs episcopus damp.ꝛ.c.se.ꝛ.c. sicut apostoli ꝛ.c. episcopi ꝛ.c.placuit.
¶ episcopi cōicātes excomunicatis ī crimīe deponent.xi.q.iii.tegaldū ꝛ.c.qui commutauerit.
¶ episcop⁹ communione priuat.qui soli sibi cognitū publicet excomunicatum.viii. placuit.
¶ excomunicat⁹ anteꝙ absoluat debet spondere emendam de preterito ꝛ cautelam de futuro.xi.q iii.cū aliquis ꝛ.xii.q.i.de viro in fine.
¶ absoluit quis ab excomunicatione absens per litteras.xxiii.q.iii.comperimus.
¶ absoluitur post mortem si viuens hoc petiuit. xxiii.q.ii.nec quisꝙ.
¶ ō excōicatione pape quā sibi reseruauit null⁹ ni si i morte potest absoluere.xvi.q.i.frater noster.
¶ solennis excomunicationis ꝛ absolutionis forma ponitur.xi.q.iii.debent.

Excusatio ¶ excusatio iferioris non valet vbi de rebus ecclesie. quas illicite possident vel principes vel parentes se excusant.xvi.q.i.in canonibus ante finem.
¶ auctoritas ꝛ pceptū supioꝝ excusant i q̄busdaꝫ facta iferioꝝ.xiii.q.v.dixit dominus.
¶ auctoritas superioris non excusat iferiores in delictis.xi.q.iii.si dominus ꝛ.c.se
¶ iudei de furto excusantur egyptioꝝ qz iubente deo paruerunt.xiii.q.v. dixit dominus.
¶ ebrietas excusat culpā tāto.sed non a toto.xv. q.i.sane ꝛ.c.iebriauerunt.
¶ ēpi ad consilia venire non valentes per litteras se excusent.xlviii.dis.placuit.

Executio. ¶ executio sententie iudicis dz differri vsqꝫ ad.xxx. dies ꝓpter deliberationē.xi.q.iii.cū apud.
¶ ab executoris sententia appellare non licet nisi ipse modum executionis excedat.ii.q.vi si quan

do. §. ab executore.
Iz ab executore appellaret si ipa sentẽtia excõmunicationis oppugnat. xj. q. iij. cũ excõmunicato.
executores testamentorum ppter negligentiam debent excõmunicari. xiij. q. ij. clerici.

Exemplu. exẽpla sanctoꝝ taz i scriptis q̃ i sacris pspicacit lũt recordãda. xx. di. ỏ qb⁹. xiij. q. vj. vides
ratio sana ẽ exemplis ꝓponenda. ix. dis. sana.
superiores inferioribus exemplum bonum tenẽtur dare. viij. q. j. qualis. xj. q. i. nolo.
vita pastoris: i exẽplũ debet esse discipulis, ij. q. vij. cũ pastoris. lxxxi. di. nemo.
ꝑlati tot mortib⁹ digni sũt: quot vitiosa exempla ad subditos trãsmittunt. xi. q. iij. ꝑcipue.
seniori ibi increpatione est feriendus: vbi iuuenibus exemplum ad interitũ ꝑbet. ii. q. vij. Paulus dicit. xciij. di. peruenit ad nos. in fi.
i exẽplũ culpa vehementer extẽdit qñ ꝓ reuerentia status peccatoꝝ bonoraꝝ. lxxxiij. dis. nemo.
quilibet quantũcunque magnus subditos z minores separatus sit in bono imitari. xcij di. cõstantinopolitana.
casus perfectorum suo exemplo multos retrahit a statu perfectionis: quam aggredi intendebant. xvij. q. i. qui bona.
mali qui emẽdari despiciunt: ne sanctos sue perditionis exemplo inficiãt: tanq̃ morbida caro ab oĩbus sunt ꝑscidendi. xxiij. q. iij. ecce.
ad exemplum dñi gratiaꝝ actio post mensam debet dici. xlviij. dis. quãto autem.
De hac materia habes vbi agitur ỏ imitatiõe.

Exemptio. exẽptio ẽpi vel abbatis a suo supiori nõ põt fieri nisi ꝑ solũ papã. xv i. q. i. frater. xviij. q. ij. luminoso
exemptus non potest iudicari nisi a solo papa xvi. q. i frater.
monasteriꝰ exemptis nullus ꝓlatus sine consensu abbatis valet exercere aliquam potestatez xviij. q. ij. luminoso.
ꝓlatus qui exemptioni pape insurgere conat cõmunione vsque ad extremum vite sue priuatur xv j. q. i. Frater. ante medium.

Exequie. exequie põpatice plus sũt solatia viuoꝝ q̃ subsidia mortuorum. xiij. q. ij. anime.
apud deum non perit q̃cquid ꝑ mortuis in exeq̃is diligentia hominum ꝑsolvit. xiij. q. ij. anime
quia ignoramus quibus mortuis ꝓsunt vel ñ ꝓsunt exequie. ideo ꝓ nullo debemus eas obmittere. xiij. q. ij. non estimemus.

Exheredatio. exheredatio aliorum non debet fieri ppter ecclie ꝓmotionẽ. xvij. q. vl. c. vlt.
successor qui non adimpleuit voluntatem defũcti debet exheredari. xj. q. i. silueſter.
De hac materia habes. vbi agitur de hereditate.

Exilium. exiliũ ẽ canonica pena. quã eccl'ia imponit i malitia obstiatis. xvj. q. i. ꝑbinñ. ii. q. i. in primis.
sacrilegoꝝ pena est caracter vel exiliũ. xvij. q. iiij attendendum.
ignobiles pacem ecclesie turbantes perpetuo exilio relegant. xxiiij. q. i. qui contra.

Exitus. exit⁹ malitie ꝓ rutis opaꝝ ingressuz eodẽq̃ studio quo crimine excludit inocẽtia copulat. xij. q. j. cũ renunciatur.
tunc quis ab vnitate ecclesie exit: qz a fide z charitate recedit. xxiiij. q. iij. cum aliquis.
tunc boni a malis exire dicuntur: quando etiã cum ipsis corporaliter conuersantur mente a factis eorum recedunt. xxiij. q. iiij. tollerandi sunt z. c. ecce: z. c. a malis.
a malis exire est facta eoꝝ detestando ipsos de malo corripere. xxiij. q. iij. recedite.
difficile ẽ vt bono pagan⁹ exitu que malo ichoata sũt ꝓcipio. i. q. i. ꝓncipat⁹. z. c. ferẽt. §. cũ ergo

Expositio. exposit⁹ cuiuscũq̃ misse ratiõe collect⁹ post. x. dies a dño nõ põt reperi. lxxxvij. di. si expositus.
expositio scripturaꝝ accipienda est secundum proprietatem linguarum de quibus sunt trãslate. xxxviij. dis. locutio.
exponẽda ẽ scriptura secũdũ varietatẽ causaruꝝ ꝑsonaꝝ temporꝝ z locoꝝ. xix. dis. per totum.
De expositione scripturarum require vbi agitur de scriptura.

Exorcista. exorcistei greco i latio adiurãtes vocãt. xxj. dis. cleros.
exorciste est officium manus super energumenos z catbecuminos in exorcizando imponere. xxv. dis. perlectis.

Fabula. fabulas seculariũ negociorꝝ leõ decet ĩ mnesa clerici: sed verba sacre lectionis recitare xliij. di. conuiuia. z. c. sc.
in mẽsis clericorum lectio diuinarum habere precipitur vt fabulose z occiose vitantur. lxiij. dis. pro reuerentia.
quia oblectamenta fabularum nimium excitant ad incendia libidinum prohibetur cbristianus legere figmenta poetaꝝ. xxxvij. dis. ideo.

Facilitas. facilitas ꝓuenit incentiuum tribuit delinquẽdi. xxiij. q. iiij. est iniusta. in fine.

Fallacia. fallacia ex volũtate ꝓcedens grauior ẽ q̃ ex q̃ ocifirmitate vl' ignorãtia ꝓcedit. xxij. q. ij. beatus. §. ille ergo.
non mentitur q̃ animũ fallẽdi nõ habet. sicut patet de Petro z Paulo. xxij. q. ij. beatus.
ille falsum iurat. qui scit falsuz esse q̃ iurat. xxij q. ij. beatus. §. ille. ergo.
falli in illis q̃ nõ sunt ad salutẽ. vel nullũ. vel leuissimũ est peccatũ. xxii. q. ii. in quibus.
minus malum est fallere aliquẽ in contractibus

q̄ falli in articulis fidei.xxii.q.ii.in ipsarum.
falsum testimonium: nemo contra se vel proximum dicere debet.xxiij.q.v.si non.ante me.
falsi testes communione priuantur: si clerici fuerint in monasterio perpetuo detruduntur.xxxii. q.vij.itaq; l.dis.si.epūs.
sicut vitas psequit falsitatē: sic boni i malis: si psequunt nisi malū.xxiij.q.iiii.qui peccat.

Falsarius. falsari⁹ dicit qui litteras defert q̄ licet vere fuerit tamē de conscientia pape non emanarunt.xxix. di.in memoriam vbi not.glosa que inuit diuersos modos falsandi.

Item falsarius dicitur qui chartā vel bullā radendo vel mutando falsificat.l.di.si episcopus.

Item falsarius dicitur qui falsa suggestione vel precibus falsis impetrat.xxv.q.vj.dicenti.

charta sup beneficijs psonalib⁹ si nō habet datā falsa iudicatur.xxv.q.vj.si qua beneficia.

licet episcopo falsarium domini pape incarcerare.xxix.dis.in memoriam.

falsarius litteraꝝ domini pape si est clericus est ab ordine deponendus ⁊ in monasterio perpetue detrudendus.l.dis.si episcopus.

Falax. falax i alienā messem mittit quando fructū⁹ ecclesie non a vero ꝟ alieno pasture tollit.xiij.q.i.c.i.§.in dioceſi ante me.

falacem iudicū nemo debet mittere in eam segetem que alteri est commissa.vij.q.iij.c.i.

deus i messem falcē mittit cū vniuscuiusq; vitā temporalem per mortis sententiam inscidit: ō pe. di.ij.dum sanctam circa me.

Fama. fama bona necessaria est nobis propter alios.xi.q.iij.non sunt audiendi.xij.q.i.nolo ⁊ q.ij.quatuor in fine.

si quis cuſtodiat famam suam etiam in alijs est misericors.xj.q.iij.non sunt audiendi.

clericus de quo mala fama crebrescit etiam si conuici nō potest corā episcopo presentib⁹.pl'byteris expurgatur.xv.q.v.c.i.

predicator bonus officiū suum non debet negligere: etiam si curat inter infamiam ⁊ bonam famam.vj.q.i.sunt plurimi.

De hac materia requre vbi agit de infamia.

Fames. fames quādoq; ex ira dei i mūdū mittit: qū pauperib⁹ elemosine subtrahūt.xvi.q.i.reuertimini post medium.

qui fame laboranti non succurrit: graue peccatū incurrit.lxxxvi.di.non satis.

qui fame morientē non pauit quasi ipsum propria manu occidit.lxxxvj.di.pasce.

iudex ecclesie licet teneat sedar pan si famē ⁊ sitim aque: magis tū famem audiendi verbū dei viij.q.j.audacter in fine.

fames pristina sermonis domini presentia doctrinarū eius ⁊ celestis panis saturnitate compēsabitur.lxxvi.di.ieiunium in fine.

fames curat morbos: quos gula infert.de cōse. dis.v.nullus.

Familia. familia dz p dñz suū de malo corrigi: ⁊ ad bonū incitari.xl vij. dis.sicut bij.§.necesse.

non culpat paterfamilias faciens quod debet: si aliquis in familia manet incorrigibilis.xlvij. dis quantumlibet.

episcopus debet cauere: ne aliquem in familia habeat indisciplinatum.xlvij.dis.sicut bij.§.necesse.ii.q.vii.peruenit.

a principio in omni familia bona fuit aliquis malus incorrigibilis.lxvii.dis.quantūlibet.

propter culpam familie negligens paterfamilias punitur tam temporaliter q̄ eternaliter. sicut patet de hely.xlvii.sicut bii.§.necesse.

domino excōmunicato: indebite fertur sñia cōtra familiam.xxiiii.q.iii.si habes.§.vt ergo.

Familiaritas. familiaritas contra extraneos repellit testem.iii.q.v.consanguinei ⁊ c.se.

familiaritas mulierum nimia omnibus clericis ⁊ religiosis phibet.xxxii.dis.iter dixit: ⁊.ii.c.se. xxxiii.di.quozūdā.lxxxi.dis.clericus vsq; ad finē distinctionis.xviii.q.ii.cognouim⁹ ⁊ c.se.

vbi nimia familiaritas est mulierū: stimuli antiqui hostis non desunt.lxxxi.di.oportet.

monachi sacraꝝ virginū custodes: ne pp familiaritatē suspecti habeant̄ a frequēti eaꝝ accessu ⁊ colloquio arcentur.xviii.q.ii.c.ōcima ⁊ c.se.

Fatum. fatū ē genus diuinatiōis cui q̄ intendit dānationē aīe sue incurrit. xxvi.q.vl.non obseruetis.

Fauor. fauor singularis nō debet actē di i electiōe plati.lxiii.di.porro.

nec indigni debēt propter fauorē ad sacros ordines promoueri.i.q.i.pueri.

illi qui ecclesias indignis ex fauore cōferunt sacrilegi reputantur.i.q.i.sunt quidam.

non corrigere peruersos nihil est aliud q̄ fauere.lxxxiii.di.nemo ⁊ c.sequēti.xiiii.q.vi.si res. post me.xxiii.q.iiii.quisquis.

fauere ipietati ē nō turbare: cū possit q̄s puersos.xxiii.q.iii.qui potest ⁊ c.ostendit.

platus qui fauet i malo peccatorib⁹ vel q̄ piger ē in corrigendo: ipse eis in malitia sociat̄.xxiii. q.iiii.ita ⁊ c.a malis ⁊ c.sequenti.

qui consentit peccantibus ⁊ defendit delinquētes apud deum ⁊ homines est maledictus.xi.q. iii.qui consentit.

fauorem dantes maleficiis sunt excomunic audi xxi.q.v.placuit ⁊ iii.c.se.

De hac materia require. vbi agitur de consensu.

Fax. fax accensa sibi detrimentum prestat alijs vero lumen in tenebris administrat sic malus plat⁹ vel p̄dicator.xv.q.viij.scisciti tib⁹

sicut superuacu⁹ laborat impēdijs. q̄ solē certat facibus adiuuare: sic qui zelū dei dicit se habere q̄ corrigendo exequit indebite.vi.q.i.omnia.

Felicitas. felicitate peccantiũ nihil est infelicius. xxiii. q. i. paratus.

Femina. femina non debet esse iudex iii. q. vii. infamis. §. terra.

femina propter verecundiam sexus nisi in sua & suorum causa non permittitur pro aliquo aduocare. xv. q. iii. §. i. & iiii. §. se.

femina nisi in crimine lese maiestatis & in hereſi & in simonia non permittit accusare. xv. q. iii. certis de causis & iii. c. se.

femina quantũcũq; docta & sancta ī conuentu virorum non debet predicare. xxiii. dis. mulier. xxxiii. q. v. de conse. dis. iiii. mulier.

monache vel quantumcunque sancte femine nõ licet pallas altaris vel vasa sacra cõtingere. xxiii. dis. sacratas.

An femina possit ordinem & caracterem ordinis recipere. xxvii. q. i. diaconissam.

femina sancta mente est diligenda non corporali frequentia. xxxii. dis. hospiciolum.

femina extranea non debet clerico cohabitare. lxxxi. dis. cum omnibus: & vi. c. se.

nõ possunt ho pleno corde cõiungi q feminarum accessibus copulant. xxxii. dis. hospiciolũ.

clerico pro bibetur cohabitatio feminarum nisi forte sint mater vel sor vel consimilis psona carens suspicione. xxxii. dis. iterdixit. xxiii. di. bis igitur. lxxxi. di. clerico & c. se.

beatus Augustinus etiam cum sorore habitare noluit propter coniunctas personarum societatem. lxxxi. di. legitur.

religio non permittit: vt solus cum sola loquat lxxxi. dis. in omnibus.

vt excludatur mala suspitio: nullus clericus nisi certis locis & temporibus debet loqui cum femina. lxxxi. dis. in omnibus.

confabulatio clerici cũ femina debet esse per modica & compendiosa verba. xviii. q. ii. diffiniuimus & c. sequenti.

etiam abbati non licet loqui cum feminis: nisi sub duorum vel trium monachorum testimoniis xviii. q. ii. in decima.

monachi & monache in vno monasterio nõ debent cohabitare. xviii q. ii. diffiniuimus.

abatissa volens loq cũ aliquo debet associari p vetulã monacham. xviii. q. ii. diffiniuimus

non licet clericis & aliis christianis balneare se cum feminis. di. lxxxi. non oportet.

de formis feminarum non est disputandũ. xxxv dis. hospiciolum

femina ī signũ subiectiõis & verecundie peccati cõ induxit: or valere caput. xv. q. vi. §. i. & bis ita. xxxiv. q. vi. & c. vi. & c. hec imago.

femina nec comam amputare: nec veste virili p pter luxum vti debet. xxx. dis. siqua mulier suo & c. quecunque.

exire vel menstruate femine non debet prohibe ri introitus ecclesie. v. dis. §. i. & c. se.

deterior est conditio mulieris q̃ viri quantum ad subiectionẽ. xxxiv. q. v. hec imago & c. se.

Itẽ quãtũ ad voti fractionẽ: q: vir votũ ei⁹ revocare põt: ſz nõ econtrario. xxxv. q. v. noluit.

Item quantum ad ordinis susceptionez. xxxv. dis. mulieres. xv. q. iii. §. i.

Itẽ quantum ad accusant & testificationem. x v. q. iii. §. i.

Ferie. ferie legitime ad festinandũ & ad placita secularia non exercenda ponũt xv. q. iiii. per totum.

ferie legitie ad ieiunãdũ sunt secũda feria quarta & sexta. lxxxv. di. presbyter. xv. q. vi. de ill. xxv. q. v. conpulsus: de conse. dis. iii. ieiunia.

ab aduẽtu domini vsq; ad octauã epiphanie: & alia tẽpora que feriata sunt quo ad celebrationẽ nuptiarũ. xxxv. q. iii. nõ oporet: & c. se.

qui dies. vel que tempora ferianda sunt per circuitum anni. de conse. di. iii. §. i.

Festiuitas. festiuitas sanctor quando sit festiuanda: laicis ẽ p nunciandum de consecratione. di. iii. §. i.

ue festiuitates p anni circulũ sunt celebrande in nuit. de cõse. di. iii. pnunciandũ & c. rogatiões.

ī sanctor festiuitatib⁹ maxime solẽt boues vacare cõmessationib⁹. xliii. di. cõmessatiões.

maxime clerici festiuitates sanctor cum deuotione tenẽt peragere. xliii. di. nullus. xv. q iii p totũ. xvi. q. vi. & hoc diximus.

ifestiuitatib⁹ phibendi sunt laici p sacerdotes a coreas saltationib⁹ de cõse. di. iii. ireligiosa.

De hac materia habes vbi agitur ō die dñico.

Festinantia. festinantia in quib⁹ sit bona & in quib⁹ mala habes vbi agit de acceleratione.

Fingere. ōcuplex inuenit canone fictio: cõsona cũ decẽ pdicamẽtis nã qñq; fingit esse q nõ est. vt Jacob finxit se esse Esau. xxv. q. i. querit. §. itẽ opponit: vbi nota predicamentum substantie.

Itẽ quãdoq; fingit esse qs minor q̃ sit. v. q. v. quãquã. Exemplũ de Augustino & Hyeronimo vbi nota predicamentum quantitatis.

Itẽ qñq; fingit qs talis esse qualis nõ est. xxix. q. i. §. i. vbi no predicamentũ qualitatis.

Itẽ quãdoque quis fingitur esse pater q nõ ẽ. xxvi q. v. institutũ. §. iusta. vbi Joseph dicitur pater xpi: vbi nota predicamentũ relationis.

Itẽ qñq; fingit qs agere. qd ñ agit. xxv. q. i. cũ hñi litas: vbi nota. pdicamẽtũ actionis.

Itẽ qñq; fingit qs pati q nõ patitur. xxxv. q. v. proposito. vbi no. predicamentũ passionis.

Itẽ quandoq; fingitur quis esse eo tempore. quo non est de pe. dis. i. periculose. vbi nota predicamentũ temporis.

Itẽ qñq; fingit sitũ esse qd nõ est. xiv. dis. duo & c. nerui. vbi nota. predicamentum situs.

Item quandoq; fingitur non habere quod habet. xxxi. dis. lex continentie. vbi nota. predicamentū habitus.

Itē qñq; fingit̄ esse i loco. vbi nō est. vij. q. . mutationes. vbi no. predicamentum vbi.

Fides. Q; fides ē d̄ nō visis. ⁊ iō hz meritū d̄ ꝯse. di. iiij. nouit dñs. §. i domo.

Q; fides est que per dilectionem operatur. de pe. di. ij. firmum fundamentum.

Q; fides aliquando accipitur pro fidei sacramento. aliquando pro habitu mētis. de cō. di. iiij. nihil.

Q; illud apostoli; quicquid nō ē ex fide peccatū est. sic accipitur q; quicquid fit contra conscientiā edificat ad gehēnam. xxviij. q. i. omnes. §. ex his.

Q; fides non tantum est liberi arbitrij: sed domuz dei. de conse. di. iiij. gratia.

Q; fides sine operibus non valet. i. q. i. sicut vrgeri. ⁊. c. fertur. de pe. di. ij. §. non est mirum.

Q; fides meritorum suoruz gradib⁹ proficit ⁊ d̄crescit. de pe. di. ij. §. hec que.

Q; articuli fidei quos firmiter credere d̄bemus; ponuntur. xxxiij. di. qui ep̄us. de cōse. di. iiij. prima.

Q; symbolum fidei est in ecclesia publice laicis predicandum. de conse. di. iiij. symbolum.

Q; symbolū fidei ab electo in archiep̄uz ante acceptionem palij ē profitendū. c. di. optatum.

Q; est multiplex effectus fidei; nam fides sn vñum cōnectit quos diuersitas meritorum tenet. xliij. di. sit rector. post medium.

Item fides omnia purgat. xv. q. vltima. c. vlti. xxiiij q. i. si petrus.

Item omnes procellas militantis ecclesie superat. xxiiij. q. i. non turbatur. in fi.

Item fides rēpublicam magis q̄ sudores corporales gubernat. xxiij. q. viij. tributum. §. q̄uis.

Itez vbi humana ratio non potest attingere; fides cōprehendit. xxiiij. q. i. non turbatur. in fi.

Q; fides supplet vbi baptismus vel aliud sacramētum haberi non pōt. de conse. dist. iiij. baptismi.

Item in baptismo prodest paruulis fides offerentium. de conse. di. iiij. illud.

Item nisi quis soliditatez fidei tenuerit; deum cognoscere non poterit. x. x. q. i. quia.

Item vbi sana fides non est non potest esse iustitia. xxiiij. q. i. vbi.

Q; sine fide falsa est virtus etiam in optimis moribus. xxvij. q. i. omnes. §. ex his.

Q; prelatorum est confirmare fidem subditoruz. xxi di. §. i. in fi.

Q; cum circa fidem in quo dubitatur ad sedē apostolicam tanq̄ ad magistraz accurritur. xi. dis. palam. xxij. di. omnes.

Q; omnes xp̄iani tenentur fidē xp̄i defendere. xcvi di. nos. ⁊. c. vbi.

Q; non habet fidē xp̄i q̄ corpus ipsius. i. mēbra ecclesie nititur detrahere. xxiij. q. i. aduocauit.

Q; illis non est credendum qui fidem veritatis abieecerunt. ij. q. vij. non potest. lxi. di. episcopuz.

Q; qui diuinationibus ⁊ magicis illusionibus credit fidem perdit. xxvi. q. v. episcopi.

Q; ideo permittit deus magicis artibus illudi hominibus vt ipsorum erga deuz fides probet̄. xxvi q. v. nec mirum. in fi.

Q; fides cum promittitur etiam hosti est seruanda xxiij. q. i. noli.

Q; in promissione stulta facta; vel vi extorta; fides non est seruanda. xxij. q. iiij. in malis. xv. q. vi. c. i. ⁊. c. seq.

Q; non est fides que promittitur pro crimine adiplendo. xxij. q. iiij. si ad peccatum.

Q; ad fidem suscipiendam nullus est cogendus. xlv di. quid. c. qui sincera. ⁊. c. de iudeis.

Q; ad suscepram fidem cogitur quis redire ⁊ eā seruare. xlv. di. de iudeis. xxiij. q. v. ad fidem.

Fidelitas. Q; fidelitas seruanda est dño tēporali. xxiij. q. v. si apud.

Q; pp preceptum ecclesie quādoq; discolis dominis fidelitas nō seruat̄. xv. q. vi. nos sanctoꝝ. ⁊. c. se.

Q; papa ꝓpter excessum dñi absoluit subditos a iuramento fidelitatis. xv. q. vi. alius.

Q; imperator tenetur pape iurare fidelitatem. lxiij. di. tibi domino.

Q; fidelitatis forma sex requirit seruanda. videlicet incolume; tutum; honestum; vtile; facile; possibile. xxij. q. v. de forma.

Q; inter fideles ⁊ infideles multa d bet esse discretio. iij. q. iiij. alieni.

Q; debet inter eos esse discretio in accusatione ⁊ testificatione. ij. q. vij. pagani.

Item in matrimonij contractione. xxviii. q. i. iā notat in. c. se. ⁊. c. iudei. ⁊. §. se.

Item in ciborum perceptione. xxviii. q. i. nullus. ⁊ c. sequen.

Item in mutua cohabitatione. xxviii. q. prima. iudei. ⁊. c. seq.

Item in ieiuniorum obseruatione. de conse. disti. iii. ieiunium.

Itez in temporis prescriptione. xvi. q. iii. porro.

Q; non potest homini esse fidelis qui deo extitit infidelis. ii. q. vii. non potest.

Q; fidelis malus licet sit numero intra ecclesiaz; merito est extra. i. q. i. vt euidenter. xxiiii. q. vlti. de illis in fi.

Q; talis plus nociuus est ecclesie q̄ directe infidelis. xi. q. iii. nolite. in fi.

Item peior est infideli. vi. q. i. quero

Q; talis xp̄iani peccatum grauius est peccato infidelis. xxxii. q. iiii. in eo.

Q; pena ipsius pro peccato grauior erit q̄ pena infidelis. xii. q. ii. scimus. i. q. i. nōne.

Q; talis tollerandus non est imitandus q̄diu ab ecclesia per sententiam non preciditur. xxiii. q. iiii. forte. ⁊. c. infidelis.

Filius. Q; filius dicitur per carnis propagationem ⁊ per morum imitationez. xxii. q. ii. queritur. §. item opponitur.

Filij dei dicuntur tripliciter vel predestinatione tantum: vel predestinatione & spe beatitudinis eterne: vel merito fidei & presentis iustitie. de pe. di stin. iiij. hoc ergo.

Filij spuales dicunt tripliciter: vz aut p baptismi imersionē: aut a baptismo per leuationē: aut per confessionem. xxx. q. i. oēs. & .c. ad limina.

Filij diaboli dicuntur non per carnis propagatōnem sed per criminis successionē. i. q. i. cito. de pe. di. ij. §. cui sane.

Filij liberi dicuntur qui ex libero matrimonio orti sunt. Naturales aūt concubinarū filij quos sola natura genuit nō honestas cōiugij. xxxij. q. iiij c. vltimo.

Illi nō reputant filij nec debēt i bonis succedere patri q̄ nati sunt de incestu. xxxv. q. vij. per totum

Filij legitimi dicuntur qui vel ante baptismū vel post de matrimonio nati sunt. xxiij. q. i. nūq̄d.

Filij sequūtur conditionem ventris. xxxij. q. iiij. c. vltimo. xxviij. q. i. iudei.

Pater carnalis de filijs temporalem curaz debet habere. xxx. di. siquis reliquerit.

Tenetur filios suos verbo et exemplo a vitijs ad virtutum studia prouocare. lxvij. dist. sicut hij. §. necesse. vsq̄ in fi.

Non debet semper eos osculari sed quādoq̄ propter disciplinam castigare. v. q. v. non osculatur.

Gloria patris ē filij sapiēs. xcv. di. esto. in fi.

Tunc pro patribus nati sunt filij: quādoq̄ pro apostolicis surrexerunt epi. lxvij. di. quoz.

Filij presbyterorum si paterne incontinētie sunt imitatores ad sacros ordines non sunt promouē di. lvi. di. presbyterorum.

Quādoq̄ filijs peccata parentū iputantur: quādoq̄ non. lvi. di. per totum.

Filij illegitimi puniūtur ppter incontinentiā parentum. xv. q. viij. cum multe.

Fiscus. Fiscus tollit qō non accepit xp̄s xvi. q. vij. maiores. & q. i. decime. circa medium.

Res conuictorum & vnitati pertinaciter resistentium: fisco vendicantur. xxiij. q. iij. nimiū. in fi.

Flagellum. Flagellū dñi q̄ doq̄ ē ad vindictam: q̄ doq̄ ad bonis purgationem. vij. q. i. cum percussio.

Sicut pastor errantia pecora flagello reducit: sic boies errātes p flagella sunt reducēdi. xxiij. q. iij nimium. post me. & .c. displicet. p totū. & .c. debet.

Flagellato nō ē addēda aflictio. vij. q. i. cū percussio

Flagellatio vt pficiat oz ēe discreta. xlv. dist. cuz beatus.

De hac materia require vbi agitur de correctione & disciplina: & vbi agitur de percussione.

Flamines. Flamines dicebant sacerdotes gentilium a filo quo in capite vrebantur: pro quo dicebantur flamines: quasi filamines. xxi. di. cleros. circa me.

Apostoli in locis vbi gentiles primos habuerūt flaminies: constituerūt patriarchas. vbi vero archiflamines constituerunt archiepos: & vbi flamines posuerunt epos. lxxx. di. in illis.

Fletus. Fletus imoderatus non debēt fieri pro morte amicorum q̄ ipsos per mortem non amittimus: sed premittimus. ij. q. i. quam preposterum.

Flere mortuū indebite puenit ex desperati one future resurrectionis: & ex pusillanimitate plus q̄ ex pietate. xxx. q. ij. vbicūq̄. & §. se.

Dominus non fleuit lazarum mortuū: sz ad mū di huius erumnas resuscitandum. xiij. q. ij. qui diuina.

Petrus fleuit & flendo peccata deleuit. de pe. di. i. circa principium.

Peccator flere oz cogitando q̄ iniuste peccando deum suū offendit. de pe. di. v. §. defleat.

Itē fleat qui peccatis se vltro obtulit & in ipsis perseuerauerit. de pe. di. i. circa prin.

Itē fleat non solū q̄ peccauit: sed q̄ interim virtute se priuauit. de pe. di. i. §. i. ver. dolendum.

Item fleat q̄ proximū suum malo exemplo corrupit de pe. di. i. §. i. versi. animaduertere.

De hac materia habes vbi agit de lachrymis & vbi agitur de luctu.

Fomes. Fomes est languor nature qui carnis concupiscentie appellat. xv q. i. §. cum itaq̄.

Fomes carnis concupiscentia appellatur: quae verius anime infirmitas dici potest: sed ideo infirmitas carnis dicitur q̄ accidit anime ex coniuncte carnis corruptione. xv. q. i. c. i. §. itaq̄.

Fomes nō est peccatū sz pena peccati. xv. q. i. §. i.

Fomes in baptismo non deletur sed debilitatur. de conse. di. iiij. baptismum. & .c. non exequio.

Fomes semper repugnat legi mentis: etiam in perfectis. xxiij. q. v. si paulus.

Fons. Fons signatus & puteus aque viue dicitur ecclesia. xxiij. q. i. oīb⁹. & .c. qm̄

Sicut a fonte p̄scisus ramus arescit: sic vnusq̄sq̄ ab vnitate eccl'ie separ⁹. xxiij. q. i. loquit. ante fi.

Scientia sacre scripture magis de fonte q̄ de riuulis est querenda. lxxvi. di. ieiunium. circa prin.

Prelati non vtilia saluti predicantes dicuntur fontes sine aqua. ij. q. vij. securi. in fi.

Charitas dicitur fons. viij. q. i. in scripturis. ante finem.

Dicitur fons baptisma. xviij. q. ij. p̄idem.

Forma. Forma & exemplum dicuntur esse prelati suditorum. xciiij. di. dictum. xcv. di. esto. xvi. q. i. predicator. xxi. questiōe. iiij. precipimus.

Forma ecclesiastice vite est in clericorum castitate. lxxxiiij. di. proposuisti. in fi.

Forma perfecta est vt non totum sibi eripiat: sed qō bz cū papibus partiat. lxxxvi. di. in singulis.

Forma appellationis & apostoloz habetur. ii. q. vi. appellatione. §. forma.

Item forma reconciliationis excõmunicati.xi.q.vl
rima.q̃ predecessor.§.excõmunicationis.7.c.se.
Item forma fidelitatis iurat.xxij.q.v.de forma.
Item forma verborum qua transubstãtiantur cor/
pus 7 sanguis xpi.de conse.di.ij.q̃ corpus.7.c.
qui manducat.
Item forma separationis 'z reconciliationis coniu
gum.xxxv.q.vi.ab'isto.7.c.se.

Fornicatio. Fornicatio ẽ duplex.scz
spũalis 7 corporalis seu car
nalis.xxviij.q.i.ydolatria.xxxij.q.vij.non solũ.
Omnis pollutio imunda carnalis fornicatio di
citur.xxxij.q.vij.per totum.
Fornicatio licet videatur esse genus cuilibet cor/
rus tamen specialiter intelligitur in vsu vidua/
rum:meretricum vel concubinarum.xxxvi.q.i.lex
illa.§.cum ergo.
Fornicario carnalis nulli impune concedit.xxvij
q.i.quia nubendi.
Simplex fornicatio que est soluti cum soluta pro
biberur.xxxij.q.iiij.dicat.7.c.meretrices.
Propter maius malum virandum non est multũ
exrageranda.xxxij.q.ij.ancillam.
Fornicatio nõ est diuersa siue sit pulchra siue tur
pis quam quis cognoscit.xiiij.q.vlti.c.vlti.
Fornicatio maximũ peccatũ ẽ pp tẽpli dei viola/
tionem.xxxij.q.iiij.in eo.7.q.vij.non solum.
Femine fornicantes cum clericis debent in seru
turem redigi.xxxij.di.eos qui.
De materia clericorum inuenies vbi agit de clericis.
Episcopus vel presbyter fornicans cũ sua filia spi
rituali:si publicũ est debet deponi:si occultus epi
scopus.xv.ãnis.7 presbyter.xij.debet penitere.
xxx.q.i.oẽs.7 duo.c.seq.
Maritus sic continere debet vt non det vxori oc
casionem fornicandi.xxvij.q.i.nubendi.
Propter solam causam fornicationis vxor 'dimit
titur quantum ad habitationem.xxxij.q.i.dixit
dominus.
Fornicatio spiritualis est ydolatria quam sequũ
tur infideles:7 quelibet noxia superstitio.xxviij
q.i.ydolatria.
Fornicatio animi est seruitus ydolorum.xxxij.q.
vij.non solum.
Auaricia que est ydolorũ seruitus:fornicatio spi
ritualis dicitur.xxviij.q.i.ydolatria.
Fornicatio spiritualis dicitur consensus mentis
ad fornicandum.iuxta illud.qui viderit mulierẽ
ad.xxxij.q.vij.non solum.

Fortitudo. Fortitudo corporalis fit p
afflictione in malignãtes ex
ercetur bona 7 laudabilis est.xxiij.q.iij.fortitu/
do.Exemplum de moyse qui egyptum malignan
tem occidit.xxiij.q.iij.non inferenda.
Ille prodest furi vel pyrrate qui fortitudinẽ mẽ/
brorum suorum ne pei' agãt:debilitat.xxiij.q.iij.sicq̃.
Dilectores huius seculi fortes sunt in his que sũt
ad mũdũ:7 debiles i his que sunt ad deũ.xlvij'.
dist.omnes.

Forus. Forus est exercẽdarum litium lo/
cus sicut inuitur.xi.q.i.clericus.
Actor debet sequi forum pulsati.xi.q.i.si quis q̃
Siue clericus siue laicus pro cõione pulsatus:nõ
nisi i foro suo dz audiri.xi.q.i.clericus.7.c.seq.
Clericis pulsatis in episcopali iudicio forum cõ
petit.xi.q.i.si quis q̃.
Excepta sede apostolica nemo põt trahi extra suã
am diocesim vel prouinciã pro cause litigio.vi.q.
iij.7.iiij.per totum.7.xij.q.i.fere per totum.
Ratione criminis cõmissi efficitur quis de foro
alieno.iij.q.vi.c.vltimo.
Ibi causa agenda est vbi crimen committitur.iij
q.vi.peregrina.7.vi.c.seq.
Quis mutat domicilium ibi forum iudicij subeat
vbi habitationẽ elegit.xiii.q.ii.vbicũq̃.§.q̃ q̃
Qui causam siue iustam vel iniustam ad alterius
fidei iudicis forum prouocat est excommunican/
dus.ii.q.vi.catholicus.
Clericus ab epo depositus principem adeat secu
larem amplius non auditur 7 spem recipiẽdi gra
dus in futurum amittit.xxi.q.v.c.i.7.c.vltimo.
Clericus si extra prouinciaz excepta sede aposto
lica iudicia experat:est deponendus.iii.q.vi.nõ
liceat.xi.q.i.siquis clericus.7.c.seq.7.c.in noli/
ta.7.c.de diuersis.

Frater. Dicit quis frater fide.ii.q.i.mu.
ri.circa mediũ.xi.q.iii.ad mensam.
Itẽ frater dicitur ꝓsanguinitate.xxxv.q.ii.q̃dã lex
Item dicitur frater iuris interpretatione.xxviii.q.
i.nunquid.
Item dicitur frater dignitatis cõmunione.li.dist.
preterea.de pe.di.v.fratres nostros.
Itẽ dicitur frater religione.xvi.q.i.vos aũt.
Item dicitur frater religionis professione.x.q.ii.epi
scopus habebat.
Itẽ dicit noie nature.vi.q.i.ex merito.
Item dicitur frater similitudine.de conse.di.i.iaco/
bus frater domini.
Item dicitur frater facti compassione.xiiii.q.v.im
molans.in fi.

Fraus. Fraus proprie cõmittitur q̃n res
ad speciales vsus missa retinetur vel
indebite expenditur.xvi.q.i.reuertimini.
Amico rapere furtuz est:ecclesiãq̃ defraudare sa
crilegium est.xii.q.i.gloria.in fi.xii.q.ii.qui ob
lationes.in fi.
Cum pauperibus elemosina subtrahitur:deus q̃
res ad hoc detulit de sua parte defraudari cõque/
ritur.xvi.q.i.reuertimini.
Qui defraudat panem egentium homo sangui/
nis est.xiiii.q.v.imolans.
Qui legata morientium retinent egenos 7 mor/
tuos consolatione defraudantur.xiii.q.ii.qui ob
lationes.
Qui defraudat ecclesie res in quadruplum debet
restituere.xii.q.ii.in antiquis.

Q. clericus qui res ecclesie que sunt pauperum defraudat est corripiendus. si vero est epus est deponendus. x. q. ij. epus. ⁊ c. se.

Q. qui furē vel latronē vel raptorez aliena cum possit vt restituat non compellit: est socius fraudis vel criminis. xiiij. q. vlti. c. si res.

De hac materia require vbi agitur de diuortio.

Fructus. Q. fructus digni penitētie sunt ꝛcipientiū. vz ꝺ peccat dolere ⁊ ꝺ futurꝫ malis cauere. ꝺ pe. di. v. circa fi. l. di. q: tua

Q. fructus virtutum sunt ꝓficientiū quorū ē de virtute in virtutē progredi. d. pe. di. v. in fi.

Q. fructus spūs sunt perfectoruz quorū ē beatitudinibus insistere: vz voluntariā paupertatē diligere: māsuetudinē tenere: ꝓ eterno desiderio lugere iustitiā eximere ⁊ sitire misericordiā: ⁊ mundiciā ac tranquilitatez pacis āplecti ⁊ pro obseruatiōe iustitie ꝓsecutionem pati: ⁊ ceteris spūs insistere. de pe. di. ij. siquis semel. §. notandūqꝫ est.

Fuga. Q. fuga peccatorū est elongare se a terrenis ⁊ ꝓpinquis. xij. q. i. c. cui portio

Q. fugiendi sunt honores ⁊ fugientibus offerrēdi. viij. q. i. in scripturis.

Q. si a persecutoribus prelati persona queritur debet fugere: si autem fides vel grex queritur se obijere. vij. q. i. aduersitas. §. hoc etiam tunc.

Q. q̄ iudiciū fugit constat illū de iustitia diffidere. xi. q. i. xp̄ianus. in fi.

Q. heretici ⁊ scismatici in ꝓuincia ꝑmanentes sunt fugiendi. xxiiij. q. i. oēs.

Q. ad ecclesiam fugientes sunt ab ecclesia protegendi. lxxxvij. di. eos.

Furor. Q. furor cōmotionis tēpore iustum putat omne qꝺ facit. xi. q. iij. illa.

Q. laudabile est in prepositis si non furent ꝫ ratio dominetur in ipsis. xi. q. iij. illa.

Q. furor in sapiete talia facit de quo post multū solet penitere. xi. q. iij. cum apud.

Q. rectores aliorum nō cum leuitate vel furore debent precipitare sententiaz. xi. q. iij. summopere.

Q. qui post sacerdotium furere inceperit sacerdotō non carebit nisi furia sit perieuerans. xv. q. i. siq̄s non. in fi.

Furtum. Q. furtum est omnis illicita alienе rei vsurpatio. xiiij. q. v. penale. xxxij. q. iiij. meretrices. circa fi.

Q. fur reputatur qui volens furari propter timorē humanuz non furatur. de pe. dist. i. si propterea.

Q. non permisit rapinaz qui furtū prohibuit. xxxij q. iiij. meretrices.

Q. furti nomine rapina ⁊ quicquid proximo aufertur illicite in prohibitione decalogi continet. xiiij q. v. penale.

Q. q̄tūcūqꝫ parum quis abstulerit furti nomen incurrit. xiiij. q. v. c. vlti. de pe. di. i. §. vulgaris.

Q. non furtū ꝫ mens furantis attenditur. xiiij. q. vltima. c. vlti.

Q. furtū non facit necessitas: sed voluntas. de conse. di. v. discipulos.

Q. cum pro necessitate vite alienum tollitur q: tunc oīa sunt ꝯmunia: furtum non committitur. de cōse. di. v. discipulos.

Q. qui vt elemosinā faciat alienū accipit furtū ꝯmittit. xiiij. q. v. forte. xxxij. q. iiij. sic non sunt.

Q. non est furtum accipere ab inuito sibi debitum xiiij. q. v. non sane.

Q. res egyptiorum asportando furtū non commiserunt filij israel q: domino omniū iubente paruerunt. xiiij. q. v. dixit dominus.

Q. furem vel raptorem nullus debet defendere sed humaitatis causa potest pro ip̄o intercedere. xiiij q. vi. c. si res. ⁊ c. hi qui.

Q. fures vel latrones quia infames sunt nec accusare nec testes esse possunt. iij. q. v. constituimus.

Q. furtum ex auaritia cōmissuz grauius punitur q̄ qꝺ fit ex inopia. xij. q. ij. fraternitatis.

Q. episcopus rerum ecclesie dilapidatur tanq̄ fur a suo honore est deponēdus. x. q. ij. c. vlti. xij. q. ij. i legibus.

Q. presbiter in furto deprehensus ab omni honore deponitur. lxxxij. di. presbyter.

Q. prelatus est fur qui non curat de ouibus vel non intrat per hostiuz in officio prelature. xxiji. q. iiij tres personas.

Q. furtiua vsurpatio p̄iudiciū nō generat. xciij. di. illud.

Futurū. Q. futura sciꝛ expedit ⁊ mō ꝺbito sūt iq̄rēda. i. q. vi. ꝯueniētib⁹ i p̄n.

Q. futura non sunt per sortilegia inuestigāda. xxvi q. ij. non statim. ⁊ duo. c. se.

Q. curiositas est per constellationes futura inuestigare. xxvi. q. ij. sors. §. his ita.

Q. futura nō sunt iuestigāda per auguria vel ꝑ aliarum artiū magicaꝝ documēta. xxvi. q. ij. illud.

Q. oīa predicta futura inquirere est ydolatrie deseruire. xxvi. q. ij. sed ⁊ illud.

Q. auspicia ⁊ auguriationes oracula ⁊ nigromantia per que hoīes futura inq̄runt: inualuerunt ex arte demoniaca. xxvi. q. ij. qui sine saluatore.

Q. ex inspectione futurarum: futura non sunt q̄renda. xxvi. q. v. aliquanti.

Q. demones cum ex acumine sensus ⁊ celeritate motus ex diuturnitate tēporis ip̄is ante cognita hominibus aliqua prenunciant: futura videntur p̄dicere. xxvi. q. iiij. sciendum. per totum capl̄z.

Eneratio. Q. generatio est duplex: videlicet carnalis que est a patribus per successionem: ⁊ spūalis que fit per baptismi generationem. xxij. q. iiij. recurrat. de conse. dist. iiij. regenerante.

Q. in generatione carnali quādoqꝫ de malis nascūtur boni. quādoqꝫ de bonis nascunt mali. q̄ꝺoqꝫ de bonis boni: ⁊ de malis mali. xxxij. q. iiii. recurrat. xlvii. di. q̄tūlibet. lvi. di. nasci. ante fi.

Q. nasci de adulterio nō est culpa nascentis ꝫ eius

qui generauit.lvi.di.nasci.

¶ vndecūqz generentur homines honesti ꝛ salui erūt si parētum vitia nec sectātur.lvi.di.vndecū qz.ꝛ.c.dominus noster.

¶ multi summi pōtifices ꝛ episcopi sunt ex p̄sbyteris generati.lvi.di.c.i.ꝛ.c.ofius.

¶ ideo quidam vsqz ad quartam generationem ecclesiam dei intrare prohibērur donec culpam auctorum multipliciter successio generationis aboleat.i.q.i.cito.

¶ generatio spūalis q̄ ē per baptismū facit remissionē oium peccatorꝫ de p̄se.di.iiii.regenerāte.

¶ baptismus ioānis nō erat sufficiēs ad spūalem generationē.de cōse.dist.iiii.nō regenerabātur.

¶ xp̄us suo baptismo hoies ad spūalem generationem ꝓuocauit.de cōse.di.iiii.nō regenerabātur.

Genua. ¶ genua a festo pasce vsqz ad festū pentecostes inclusiue in signuz resurrectionis dominice ad horas non sunt flectenda.lxxvi.di.c.ieiunium.§.non autem.ꝛ.c. scire. xxx.di.siquis p̄sbyter.§.similiter.

¶ nec die dominico nec in alio festo sanctorum genua flectenda sunt orando.xx.di.siquis p̄sbyter.de conse.di.iij.quoniam sunt.

¶ in diebus ieiuniorum genua flectere peccatores debent.xxvi.q.vij.sacerdos.

Gestus. ¶ gestus exterior corporis qualitatez indicat mentis.xli.di.clericꝰ §.sicut ergo.

¶ gestus irrep̄hēsibilis si dissolutus vel mollis est indicat lasciuiam: si fractus indicat superbiā. si cirus idicat iperuositatē: si tardus idicat pigritiam.xli.di.parsimoniā.ꝛ.c.clericus.§.sicut ergo.

Gladius. ¶ gladius est duplex.s.materialis ꝛ spūalis.xxiij.q.viij.§.i. xvi.q.vi.auctoritatem.circa fi.

¶ xp̄s nō venit i terrā mittere gladiuz materialem sed spūalez.xxiij.q.ij.interfectores.§.in hoc.

¶ ecclesia non habet nisi spūalem gladium: q̄ non occidit sed vinificat.xxxij.q.ij.inter hec. xvi.q. ij.visis.in fi.xxiij.q.i.si petrus.

¶ materialis gladius p̄latis in crēplum patientie inbibetur.spūalis vero qui est verbū dei exerceri p̄cipitur.xxiij.q.i.§.i.ꝛ.q.viij.§.i.

¶ ecclesia criminosos non materiali sz spūali gladio feriri iubet.xxxiij.q.ij.interfectores.§.in hoc.

¶ p̄lati ecclesie de mandato pape possunt res ecclesie materiali gladio defendere.xv.q.vi. auctoritatem.circa fi.

¶ potestates seculares ideo non sine causa gladiū materialem portant q̄ in malefactores ire dei existunt ministri.xxiij.q.v.non solum.ꝛ.c.sunt quedam.ꝛ.q.iiij.quesitum.ꝛ.c.sicut.in fi.

¶ secularis potestas cū gladium vindicte respuit: occasionē peccādi tribuit.xxiij.q.iij.est iniusta.

¶ ille gladium materialē cum culpa accipit qui sine potestate concessa a superiore in sanguinem alterius armatur.xxiij.q.iij.ille gladium.

Gloria. ¶ gloria ep̄iscopi est in pauperib⁹ subuenire.xij.q.ij.gloria.

¶ p̄dicator gloriā suā euacuat q̄ndo non p̄ eterno sz p̄ tēporali fructu laborat.i.q.ij.sacerdos.i fi.

¶ in lata gente est gloria regis: in diminutiōe plebis est contritio p̄incipis.i.q.iiij.eccleria.§. ite dauid.post me.

¶ nihil ē illo pastore deterius qui lupoꝝ laudib⁹ gloriatur.lxxxiij.di.nihil.ꝛ.vi.q.i.sunt plurimi.

¶ melior est in malefactis humilis confessio q̄ i bonis superba gloriatio.xi.q.iij.iniustum.

Gratia. ¶ gratia dicitur eo q̄ gratis dat vel recipitur gratia aliter non est.i. q.i.c.i.

¶ gratia non generis nobilitate: sed virtute comparatur.xl.di.illud.

¶ nullus nisi purgetur a vitijs gratiā dei potest accipere.de pe.di.i.alij econtra.§.nō potest quis.

¶ sicut sol equali luce super oēs radiat: sic gratia dei sine personarum acceptione equaliter omnib⁹ infunditur.de conse.di.iij.nec q̄q̄.

¶ gratie plenitudo adiectione nō indiget nec vlla req̄rit ꝓmerationis augmenta.vi.q.i oia.

¶ q̄rūcūqz occulta loca aiaz sine gratia saluare nō possunt: q̄ de paradiso homo: ꝛ angelus de celo peccando cecidit.xl.di.quelibet.

¶ gratia dei dat fidem ꝛ facit remissionē peccatorum.de conse.di.iiij.gratia que.

¶ gratia xp̄i non solū facit malum vitare sz etiam bonū facere.de conse.di.iiij.placuit.ꝛ.c.se.

¶ gratias deo ꝛ hoibus p̄o beneficijs agere debemus.xvi.q.i.reuertimini.

¶ de aduersitatibus ꝛ passionibus deo gratias referre debemus.xxi.q.vlti.c.vlti.

¶ sine gratia mandata dei adimpleri non possunt de conse.di.iiij.c.vlti.

Gradus. ¶ gradus i ecclia diuersi ꝛ status vnitatē ecclie ꝓseruāt.di.lxx xix.ad hoc.xciij.di.a subdiacono.l.di.in capite

¶ in singulis gradibus ordinum conferendis dilationis tempora sunt obseruanda.lxxvij.dis.in singulis.ꝛ.c.se.

¶ ad singulos gradus ordinum recipientium eras est seruanda.lxxvij.di.per totum.

¶ ad gradum diaconatus ꝛ supra nemo est promouendus nisi p̄cesserit continentia fuerit approbatus.lxxvij.di.quicūqz.

¶ ad superiorem gradum sacerdotij nullus debet exponi nisi ab inferiori ordine gradatim ascendēdo.lix.di.per totum.

¶ apud deū non gradus altior sz vite melioris actio ꝓbat.xxiii.q.iiii.sicut p̄ excellentiam.

¶ gradus sunt non solum inter virtutem ꝛ virtutem sz etiā i vna eadēqz virtute.de.pe.di.i.ego suz panis.§.hec que.ꝛ.c.dum sanctam.

¶ non solū sunt i virtute gradus sz etiā in peccato.de pe.di.ij.sicut tribus.§.non est mirum.

¶ trib⁹ gradib⁹ ad peccatum peruenit: suggestiōe

delectatione ⁊ consensu. de pe. di. ü. sciendus. ⁊. c. sicut tribus.

Olim usq; ad septimū gradū consanguinitatis ⁊ affinitatis matrimoniū contrahi impediebatur. xxxv. q. iij. contradicimus. ⁊. q. viij. per totum.

De computatione consanguinitatis ⁊ affinitatis habes. xxxv. q. iij. cōtradicim⁹. ⁊. q. iiij. ⁊ q. v. p totū

Grāmatica.

Grāmatica ad meliores usus assumpta aie salutī nō infert detrimētum. xxxvij. di. sic̄ grāmaticā.

Epō vel alio prelato est reprehēsibile omisso euāgelio vel alia sacra scriptura populo grāmaticam exponere. xxxvij. di. turbat. §. cum ergo. lxxxvi. di. cum multa.

Epi vel presbyteri si cadunt in grāmatica nō sūt a sapientibus irridendi q; plus pensanda sunt vitia morum q̄ verborum. xxxviij. di. q̄uis. §. sz licet. ⁊. c. sedulo.

Si aliquādo sancti viri loquūtur p barbarismos ⁊ solecismos; non sunt pp̄ h̄ despiciendi. xxxviij. di. sedulo. ⁊. c. se. de consc. di. iiij. retulerunt.

Indignū ē verba celestis oraculi restringi sub regulis donati. xxxviij. di. indignū. i. q. i. marcbion

Grex.

Sicut grex ex vna morbida oue polluitur; sic ex prelato īmundo plures inficiuntur. xlv. di. sed illud. in fi.

Prelati tanq̄ arietes ducatum gregi prebere debent. vij. q. i. sciscitatis.

Languente pastore grex insidiatoribus dentibus laniandus exponitur. vij. q. i. q̄uis.

Guerra.

Guerra quādoq; īmittitur propter populi peccata. xxiij. q. v. remittuntur. per totū. c. vltī. di. si gens.

De hac materia habes vbi agitur de bello.

Gula.

Gula est mater luxurie: q; venter ⁊ genitalia sunt vicina mēbra. xliij. dis. §. i. cum autem. de conse. di. v. nihil.

Gula sic in vilibus vt in pretiosis attenditur. xli. di. delitie. ⁊. c. quisquis.

Quinq; sunt sensus gule; videlicet acuratius cibo intendere. lautiora excogitare. in cibo tempus preuenire. ad cibum nimium estuare. de cibo plus sumere. de conse. di. v. quinq;.

Gula de paradiso primum hominē expulit. xxxv di. iexto.

Gula grossum sensum generat. xliij. di. non liceat. §. si ergo.

Gula morbos facit; molestias ingerit; egritudines generat. de conse. di. v. nihil. ⁊. c. ne tales.

Gulosi non aliter festa sanctorum putant celebrare: nisi gule deseruiant. xliij. di. §. i. in fi.

Egritudines quas gula infert fames curat. de cō se. di. v. legimus.

Habere.

Habere potest ecclesia proprium exēplo domini. xj. q. i. exemplū. ⁊. c. se.

Perfecti propriu; non habent nec habere concupiscunt; qui non suorum sed cōmuniū sunt possessores. i. q. ij. sacerdos.

Religionē professi propriū habere non debent. xij. q. i. scimus. ⁊. iij. c. seq. c. habebat. ⁊. c. se. xij. q. ij. q̄ sit. §. nullus.

Habentibus elemosinam dare nihil aliud est q̄ perdere. i. q. iiij. pastor

Habitatio.

Habitatio vera xp̄i ē ecclesia que fidez ipsius seruat xviij. q. i. que dignior.

Deus non habitat in illis qui per superbie singularitatem se a melioribus diuidunt. xviij. q. audiuimus. ante me.

Sicut filij israel disperdere non potuerunt yebuseos eos quin in medio ipsorū habitarent; sic boni non possunt euadere fatuos xp̄ianos. xi. q. iij. nolite recedere. per totum. c.

Nō possunt cum deo toto corde habitare qui femineaz accessibus copulant. xxxij. di. bospicioluz.

Nullus clericus cū extranea femina debet habitare. lxxxi. di. clericus. ⁊. ij. c. se.

Monachi cum monialibus in vno loco non debent habitare. xviij. q. ij. i nullo loco. ⁊. iiij. c. se.

Habitatores p̄ponuntur extraneis ī pluribus. in constitutione archidiaconi. xciij. di. legimus.

Item in constitutione yconomi. lxxxix. di. q.

Item in episcopo eligendo. vi. di. §. econtra beat⁹ nicolaus. ⁊. iiij. c. se. vij. q. i. remoto.

Item in abbatis electione. xvij. q. ij. q̄ sit.

Item in episcopi accusatione. ij. q. vij. querendum.

Item in defuncti episcopi rerum conseruatione. xij. q. ij. non liceat alicui.

Habitus.

Habitus clerici non in vestibus nec in calciamentis; decorem debz pretendere. xli. di. clericus. ⁊. §. se. ⁊. c. per simoniam.

Clerici in habitu suo nec syricis nec aureis intextis nec in sumitate vestrumentorū varioz colorū ornamentis vti debēt. xxi. q. iiij. ois iactātia. iiij c. seq.

Religiosorum habitus non debēt esse notabilis diuersi coloris sed conueniens penitentie ⁊ deuotioni. xx. q. i. vidua.

Religiosus habitum professionis sue tam i lecto q̄ in alijs locis debz differre. xx. q. i. vidua.

Mulier que ppter lusuz habitum hominis virilez assumit anathema incurrit. xxx. di. siqua mlier.

Heli.

Hely sacerdos sanctus fuit; sed q; filios non erudiuerit suppinus cecidit xxxvij. di. legant.

Sicut propter filiorum hely peccatū; boies ad sacrificiū dei detrahebant; sic prauis exēplis prelatorum quotidie peiores fiūt. l. di. de his vero.

Sicut ex peccato filiorum hely ī manu hostiū populus corruit: sic plebs peccata prelatorum luit. i. q. iiij. ecclesia.

Helias.

Helyas vt ostēderet illū verū deum esse quē colebat orauit igne celesti quinquagenarios psumi. xxiij. q. iiij. si illic

§. ſz obijcit. ꝛ. c. qđ xp̃s. ꝛ. c. ea vindicta. ante fi.
¶ precibus helye celum clauſuz fuit annis tribus ꝛ ſex menſibus. xxiij. q. iiij. ſi illuc. §. qđ tunc.
¶ helyas culturā baal vindicauit ſacerdotes eius occidendo. xxij. q. iij. guiliſarius.

Heliſeus. ¶ heliſeus aſperſione ſalis ſterilitatem aque ſanauit. de conſe. di. iij. aquam ſale.
¶ in exemplū perfectis ad prophetandum vadens boues ꝛ omnem curam domeſticam reliquit. lxxx vi. di. dominus.
¶ miſit lignum in aquam ꝛ ferruz ſecuris cōtra natturam natauit. de conſe. di. ij. reuera. poſt me.

Hereditas. ¶ hereditas ſm leges ab indignis ſucceſſoribus pōt auferri. xi. q. i. ſilueſter.
¶ heredi non lz fine cā venire contra factum ſui p deceſſoris. xi. q. i. ſilueſter. xvi. q. vi. illud.
¶ nullus erheredato filio eccleſiam debet face/re heredē. xvij. q. vlti. c. vlti. xiij. q. ij. ſiqs iraſcit
¶ epiſcopus res quas habuit hereditario iure: li bere poteſt conferre. xij. q. i. epiſcopi.
¶ clerici ſunt funiculi hereditat̃ xpi. xij. q. i. cleric⁹.

Heremita. ¶ ſunt heremite qui vere ꝛ pure ſolitariam vitam du cunt. xvi. q. i. qui vere.
¶ ioānes baptiſta fuit de vita heremitica. ij. q. vij. c. vlti. §. item ioānes.
¶ heremitica vita vera ac pura digna honore iu/dicatur. xvi. q. i. qui vere.
¶ heremite ne videantur eſſe acephali: debent ſub eſſe epiſcopis. xciij. diſt. nulla. ꝛ. c. ſeq. xi. q. iij. ſi autem.
¶ heremite vtuntur priuilegio clericali ſicut alij religioſi. xvi. q. i. qui vere.
¶ heremita poteſt habere proprium ꝛ condere teſtamentum. xix. q. iij. perlatum. §. contra.
¶ heremite ratione proprij imperfectores ſunt mo nachis quibus proprium non licet habere. xix. q. iij. perlatum. §. contra.

Hereſis. ¶ hereſis grece ab electore di cit̃ q. ſ. eā diſciplinā quam ibi vnuſq̃z eligit: putat ee meliorē. xxiij. q. iij. he reſis.
¶ prima hereſis occaſione corporis xpi ꝛ ſanguinis orta eſt in diſcipulis. de conſe. di. ij. prima.
¶ poſt illa arriana que ponebat maioritatem gra/dus in perſonis: orta eſt in clericis. xvi. di. vi. ſy/nodus. §. i.
¶ tūc xpianitas in diuerſas hereſes ſciſſa eſt qñ pp fidei perſecutores epiſcopi ad concilia celebranda in vnū non poterant conuenire. xv. di. cānones.
Diuerſitatē hereſiuz ꝛ multiplicitatem earuz habes xxiij. q. iij. quidam autē heretici. per totum.
¶ inter hereſiz ꝛ ſciſma iſta eſt differētia: vz q: he reſis eſt in puerſa doctrina: ſz ſciſma in ſeparatio ne ab eccleſia. xxiij. q. iij. inter ſciſma.
¶ largo modo ſymoniaca prauitas dicitur impia hereſis. i. q. i. quiſquis. c. cum liqueat. ꝛ. c. eos.
¶ ſymoniaca hereſis ortum habuit tempore apo/ſtolorum. i. q. i. fertur.
¶ diuina prouidentia diuerſi erroris hereſes ẽe p/mittit vt fideles aſtutiores reddantur. xxiij. q. vl ti. c. vltimo.
¶ nullū peccatū ẽ grauius hereſi. xxv. q. vij. qđ in oīb⁹. xxiij. q. iij. quid autem. xxv. q. ij. primum.
¶ an grauius peccat qui hereſim incurrit ignorās an qui ſciens auaritie deſeruit. vi. q. i. quero.
¶ pro nullo alio q̃ pro hereſi papa poteſt conueni/ri. xl. diſt. ſi papa.
¶ hereticus eſt qui falſas ac nouas opiniones gi/gnit vel ſequitur. xxiij. q. iij. hereticus.
Item hereticus eſt qui aliter ſcripturam ſacram itel ligit q̃ ſenſus ſpiritus ſancti flagitat. xxiij. q. iij hereſis. xxxvij. di. q̃uis.
em hereticus eſt qui preciſus eſt ab vnitate eccle/ſie. iij. q. iij. c. i. ꝛ ſe.
Item hereticus qui in vnam hereſim damnatam in cidit. xxiij. q. i. acatius.
Itē hereticus dicē nō q̃ errat ſz qui errorem cōtuma citer defendit. xxiij. q. iij. qui in eccleſia.
Itē large ſymoniacus dicit hereticus. i. q. i. q̃ſquis.
Item qui romanaz eccleſiam negat eſſe caput eccle/ſiarum: ꝛ qui auctoritati eius derogat eſt hereti/cus. xxij. di. omnes. circa fi.
Itē ille q̃ hereticos defendit non ſolū hereticus ſed hereſiarcha dicendus eſt. xxiij. q. vlti. qui alios.
¶ preſumptio ſenſus proprij via eſt ad hereſim. xx iiij. q. iij. quid autem:
¶ qui in expoſitione ſcripture locum: tempus: per ſonam non attendit: de facili in erroris labori/thum cadit. xxix. di. ſciendum.
¶ nō ſunt iter hēticos putādi q̃ errorem ab aliis recipiētes parati ſunt poſtponē. xxiii. q. iij. dixit
¶ ſicut ipſi heretici damnati ſunt ab eccleſia. ſic ꝛ ſcripture eoruz. xv. di. in primis. §. montanus.
¶ heretici excōicati ſunt ipſo iure. xxiiii. q. i. acati⁹ ꝛ duo. c. ſe.
Item poſt mortem excōmunicantur. xxiiii. q. ii. ſane profertur. per totum.
¶ conſortium ꝛ cōio hereticorum ſunt fugienda. xxiiii. q. i. aduocauit. ꝛ. c. ſe. ꝛ q. iii. clericus.
¶ hereticorum conuenticula: conciliabula ſunt ap pellanda. xxiiii. q. iii. clericus.
¶ ſacramenta hereticorum in forma eccleſie tradi ta ſunt bona q: non ſunt humana ſz diuina. xxiii q. iii. quid faciet.
¶ ſcienter non debent ab ipſis etiam in neceſſita/te ſacramenta recipi. xxiiii. q. i. ſi quē forte. ꝛ duo bus. c. ſeq.
¶ nec danda ſunt ipīs a catholicis ſacramenta. xx iiii. q. ii. nec quiſq̃.
¶ heretici non habent ſalutem in ſe nec poteſtatē in alios. xxiiii. q. i. quodcūq̃z. ꝛ. c. vbi.
Item q̃ non poſſunt contra fideles teſtificari. ii. q. vii. non poteſt. ꝛ. c. pagani.

Item nec ipsos accusare possunt nec iudicare. iiii. q. i. c. i. xxv. q. i. omne.

Item nec excõmunicare possunt nec condẽnare. xx/iiii. q. i. ait. ⁊ duo. c. seq.

Hereticos accusare etiam infames persone possunt. vi. q. i. nos. §. sed licet. ⁊ c. sequenti.

Hereticus hereticum excõmunicare potest: non catholicum. xxiiii. q. i. miramur. §. i.

Hereticus excõmunicatus ab heretico ꝓpter crimen a catholicis ꝓpter detestationem culpe nõ est recipiendus. xxiiii. q. i. quisquis. ⁊ c. sequẽti.

Reges ⁊ principes regre debent hereticos persequi ⁊ habent ecclesiam tueri. xxiii. questione. iiii. non inuenitur. ⁊ c. sicut excellentiam.

Heretici sunt cogendi ⁊ compellẽdi ad fidei quaz reliquerunt receptionem. xxiij. q. iij. nimiũ. vsqꝫ ad fi. q.

Item possunt compelli per rerum tẽporalium spoliationem. viij. di. quo iure. post me. xxiij. q. iij. ipsa pietas. ⁊ c. qui peccat.

Item sunt cogendi vel domandi per corporalem punitionem. xxiij. q. iij. displicet. ⁊ c. se. ⁊ q. v. c. i. ⁊ duo. c. se.

I plecutione eorum non ad res eoꝝ sz ad salutem respectus ẽ habẽdus. xxiij. q. iij. ipsa pietas. i fi.

Inuentor heresis ⁊ imitator pari dãnatione plectuntur. xxiij. q. i. c. i.

Redeuntes debent recipi cum scriptura que contineat detestationem preteriti erroris ⁊ vere fidei confessionem. i. q. vij. siqui voluerint. c. quotiens ⁊ c. maximũ. ⁊ c. se. xxvi. q. vi. bis qui tempore. i fi. de conse. di. ij. ego berengarius.

Reuertentes ad pristinam dignitatẽ restituũtur ꝺ benignitate ecclesie. i. q. viij. conuenientibus. ⁊ c. didici. ⁊ c. maximũ. xxiij. q. iij. ipsa pietas.

Reuertentes non promouentur ad maiorem dignitatem. xj. di. nos. i. q. vij. saluberrimũ.

Henricus

Henricus primus imperator priuilegiũ renunciauit q romani pontifices ꝓpter scismaticos ⁊ hereticos contulerãt iperatoribus sup prouisione ⁊ super inuestituris episcopoꝝ. lxiij. di. cõstitutio. §. ex his.

Histrio

Histrio ad accusandũ nõ admittit q infamis ẽ. iiij. q. i. diffinimus.

Clerici maxie i sacris ꝓstituti i conuiuijs vbi histriões sunt nõ debẽt interesse. xxxiij. di. ꝑsbyteri.

Histriones prohibentur ad ordines promoueri xxxiij. di. maritum.

Nec eucharistia in tali statu manentibus: dari ꝺ bet. de conse. di. iij. pro dilectione.

Histrionibus ꝓpter officiũ suum res suas dare peccatum est imane. lxxxvi. di. donare.

Holocaustum

Holocaustũ spirituale ẽ ieiunare: elemosinã dare; pudicitiã polliceri. xxiij. q. i. odi ⁊ proiecti.

Homicidium

Homicidiuz tres habet spẽs: sunt enim homicide interfectores: detractores: ⁊ odium habentes. de ꝑe. di. i. homicidiorum. iiij. c. seq.

Prime speciei homicida est qui non tantũ facto ⁊ sed etiaz consilio vel fraude aliquem occidit. ꝺ pe. di. i. periculose. ⁊ c. noli.

Oẽs vulnerantes tandem mortuũ vel consilium vel auxilium prebentes homicide iudicant. xxiij. q. viij. c. vlti. xxxij. q. ij. aliquãdo.

Non habens publicam administrationem si maleficiũ vel qualẽcũqꝫ criminosuz interfecerit homicida iudicabitur. xxiij. q. vlti. quicũqꝫ percutit ⁊ q. iij. ille gladium.

Ille minister est homicida qui sponte sua illuz occidit quem scit etiam a iudice occidendum. xxiij. q. v. cum minister.

Homicida est qui aborsum viuentis anime procurat. xxxij. q. ij. qꝺ vero.

Item qui sibi voluntarie membruz virile absciderit lv. di. si quis semet.

Quicũqꝫ qualicũqꝫ modo se occiderit homicida iudicatur. xxiij. q. iij. displicet. post me. q. v. si nõ licet. per totum.

Videtur q ꝓpter periculũ castitatis licet seipsuz occidere. xxiij. q. v. non est.

Sampson qui seipsum occidit cum alijs per instinctum spiritus sancti de crimine excusatur. xxiij. q. v. si non licet. ante fi.

Pro illis qui suiipsius homicide sunt non ẽ orandum: nec sunt cum fidelibus sepeliendi. xxiii. q. v. placuit vt hi.

Ad homicidiũ miscere se cum aliis quilibet ꝺbet formidare. xxiii. q. viii. si i morte lõgobardorum.

Nulla lex innocentem occidere concedit. xxiii. q. v. si non licet.

Homicida marime clericorum per iudices secularis sunt ventilanda. xxiii. q. v. sunt quedam.

Principi vel iudici iuste officium exercenti: homicidium ad culpã iputat. xxxiii. q. ii. noli. ⁊ c. se. q. v. de occidendis. ⁊ c. miles. ⁊ quat. c. se. ⁊ c. non frustra. ⁊ v. c. se.

Reũ non iudex sz lex occidit: ⁊ si parcit contẽptor ẽ legis. xxiii. q. v. miles. ⁊ c. iudex. ⁊ c. se.

Perimere malos auctoritate principis non ẽ cõmittere homicidium. xxiii. q. vlti. quicũqꝫ percutit. ⁊ q. v. miles.

Sancti patres zelo iustitie occidendo merebãtur xxiii. q. iiii. ea vindicta. ⁊ q. v. remittũtur. q. viii legi. ⁊ c. se.

Cuz impius interficitur xp̃us dilatatur q: abbominatio aboletur. xv. q. i. nec bis qui.

Excõicatos zelo iustitie occidendo homicidium non incurritur. xxiii. q. v. excõicatorum.

Ad depressionem inimicorũ xp̃i licet clerico hortari laicos: nec ex hoc homicida reputatur. xxiii q. viii. igitur. ⁊ nouem. c. se.

Clericus non debet esse iudex in causa sanguinis

q: ex hoc efficitur irregularis .l. di. miror. t. iiii. c. se. t. c. de bis clericis. t. c. studeat.

Q furioso vel mente alienato homicidiū ad penam non iputatur. xv. q. i. illud. §. vt itaq; in fi. t. c. aliquos. t. c. siquis insaniens.

Q nec pure casuale homicidium q̄tum ad penitē/tiam imputatur. l. di. bi qui arborem. t. c. se. xv. q. i. nec is. t. c. siquis. xxiiij. q. v. de occidendis.

Q nec casuale iputat homicidiū quantū ad irregularitatem. l. di. clerico. t. c. se. t. c. eum qui. t. c. bi qui arborem.

Q pro homicidio inuoluntario vbi sufficiens cautella non adhibetur ꝑm magis t minus leuior tamen q̄ pro alio homicidio penitētia est imponē da. l. di. de clericis bis. t. c. studeat. t. iiii. c. se. xv. q. i. c. ficis non.

Q vbi per culpam ds in necessitatem homicidii ve/nit: ō homicidio nō excusat. xv. q. i. illud. §. itaq;

Q vbi sine culpa quis ad necessitatez peruenit ho micidii non imputatur. l. dist. sepe.

Item si dedit operam rei licite t omnem cautelā adhibuit: non imputatur. l. di. bi qui.

Q cuz quis defendēdo se vel sociū homicidiū ꝑmittit: minus iputatur. xxiij. q. v. non ē iniquitatis

Q interpretatiue homicida dicitur qui cum possit fame morientibus non succurrit. lxxxvi. di. pasce vi. q. i. decime. in fi.

Q pastor cū delinquentes non arguit ipsos tacendo occidit. xliiij. di. ephesijs.

Q qui res episcopi vel ecclesie rapit: homicida iudicabitur. xij. q. ij. qui xpi. t. c. qui abstulerit.

Q negans penitentiā morienti homicida dicit. xxvi. q. vi. cognouimus.

Q ille qui aliquem ad peierandum scienter compulerit dupliciter est homicida. s. suiipsius t illius. xxij. q. v. ille.

Q qui alium occidit t qui alij detrahit seipsum occidit. de pe. di. i. homicidiorum.

Q homicide per ecclesiam cogendi sunt ad penitentiam agendam. xxiij. q. iij. itaq;

Q q: diuersi sunt modi homicidij: iuxta hoc t diuersitas culpe dz pensari. xxiij. q. v. cum homo.

Q voluntarie vel furore laicum occidens septez annorum penitentia est puniendus. l. di. si qua.

Q clericum vel religiosum occidens punitur penitentia grauiori. xvij. q. iij. qui occiderit.

Q occisor patris vel matris penitentia punitur ampliori. xxxiij. q. ij. latorem.

Q pro vxoris homicidio pena grauissima imponitur. xxxiij. q. ij. admonere.

Q occidens vxorem absq; lege vel finē causa non debet nubere: tamen cum adolescente potest dispē/sari. xxxiij. q. ij. interfectores. t duo. c. seq.

Honor

Q bonor non est suscipiendus: nisi prius is qui adipisci ōsiderat vires suas cum bonore meruerit. i. q. i. non est putanda. t. c. fertur. in fi.

Q si ad bonores mundi sine merito laboris non ꝑ uēnitur: multo fortius ad honores celestium dignitatum. lxi. di. miramur. in fi.

Q bonor etiā a digno cum meru est suscipiendus. i. q. i. non est. in fi. lxiij. di. valentinianus.

Q nemo debet sibi bonorem assumere nisi a deo vocatus. viij. q. i. in scripturis.

Q bonor contēnenti t fugienti est offerendus. viij. q. i. in scripturis.

Q bonor per ambitionem susceptus vergit ad culpam t ad penam. xl. di. multi. i. q. vi. sicut. viij. q. i. sunt.

Q prelatus non suum sed bonorē ecclesie debet cupere. xcix. di. ecce.

Q qui bonore est maior: in sanctitate t in solicitudine debet esse perfectior. c. di. rationis. i. q. i. vi/lissimus.

Q non qui maior fuerit in bonore est iustior: sed q̄ iustior est ille maior est. xl. di. multi. in fi.

Q tunc prelatus bonorat quando a suis subdit̄ bonor quilibet debitus non negatur. xcix. di. ecce in fi. t. c. nullus.

Q qñ quis i maiori bonore constitutus peccat: tāto plus ē puniendus. v. q. vi. q: §. presbyteri.

Q bonor idebite oblat⁹ ē respuēdus. xcix. di. null⁹.

Q bonor sic singulis exhibendus est vt ex hoc nulli derogetur. xcix. di. ecce. xi. q. iij. qui resistit. xxv q. ij. de priuilegijs ecclesiasticis.

Q sacerdos in persona dei cuius minister est bonoratur. ij. q. iij. habet. in fi.

Q sacerdotes sunt bonorandi quos deus dicens ipsos deus angelos bonorauit. xi. q. i. sacerdotib⁹.

Q dilectores huius seculi pro bonore terreno multa tollerant: pro celesti pauca. xlvij. di. oēs. i ꝓn.

Hospitalitas

Q hospitalitas p ipsum xp̄m cōmendatur xlij. di. §. i.

Q hospitalitas exercenda est ad oēs indifferenter xlij. di. quiescamus.

Q hospitalitas omnibus exemplo sanctorum patrum persuadetur. xlij. di. §. i.

Q zelandum est pro hospitibus: q: hospitalitas ēt apud barbaros inuiolabilis custoditur. xxxij. q. vij. offerebat.

Q res clericorum debent esse cōmunes maxime ad susceptionem peregrinorum t hospitum. xvi. q. i quoniam quicquid.

Q hospitalitas maxime a prelatis t religiosis ē seruanda. lxxxix. di. volumus. xij. q. i. quia. circa fine t. q. ij. mos.

Q prelatus domuz suam hospitibus claudens: nō pōt esse hospitalitatis exhortator. xlij. di. §. i.

Q electus in episcopum a confirmatione repellitur propter in hospitalitatem. lxxxv. di. florentinum archidiaconum.

Q mali hospites qui res exportant hospitalitium sunt sicut mus in pera: ignis in sinu: t serpens in gremio qui male suos remunerant hospites. xij. q. i. ecclesias. §. ad hec. post me.

Q hospitalium cõstructio ⁊ gubernatio spectat ad curam episcopi. xvij. q. ij. quidam.

Hostiarius. Q hostiarij in veteri testamento idem sunt qꝫ ianitores. xxi. di. cleros.

Q hostiarij effectus ẽ claues ecclesie tenere ⁊ oia q̃ sunt intus ⁊ extra custodire. xx. di perlectis.

Hostis. Q hostis interior est mala volũtas. xxiij. q. i. paratus. in fi.

Q exterius hostem pugnantẽ necessitas debet p̃imere non voluntas. xxiij. q. i. noli.

Q capto hosti misericordia debetur nisi pacis perturbatio timeatur. xxiij. q. i. noli. in fi.

Q hosti fides si ꝓmittitur ẽ seruãda. xxiij. q. i. noli

Q iniusto bello nil refert vtrum hostis aperte vel i fidũs expugnetur. xxiij. q. ij. dominus.

Humilitas. Q humilitas ẽ ꝓnie fundamentuꝫ. de pe. dist. ij. c. i. circa p̃in.

Q humilitatis exercitia sunt viliorib⁹ officijs se subdere ⁊ misterijs indignioribus se tradere. de p̃. di. ij. c. i.

Q humilitas i ꝓlatis ẽ cõmendabilis. xcix. di. ecce.

Q nihil fulget. episcopali ceruice spendidius qꝫ humilitas. c. di. contra morem. ante fi.

Q humilitas docendis ⁊ discendis persuadetur. xxxviij. di. sedulo. ⁊ c. nullus. xl. di. multi. in fine xxiiij. q. iij. si habes.

Q virginitas cum humilitate est admittenda. xxx di. hec scripsimus.

Q xp̃s verbis ⁊ factis exemplum dedit humilitatꝫ xciij. di. dominus. ix. q. iij. nullus. ante fi.

Q neophiti ⁊ totius humilitatis ignari ad regimen ecclesie nõ sunt assumẽdi. lxi. di. statuim⁹. §. i

Q boni pastores potius per humilitatis mansuetudinẽ studẽt peccantes reuocare qꝫ p austeritatẽ in foueã pditionis ꝓpellere. xlv. di. recedite.

Q q̃ sibi vult ab alijs humiliter obediri ⁊ ipe suo superiori obediat. ij. q. vi. qui se scit.

Q cum culpa nõ exigit oẽs ꝑm rõnem humilitatis equales sumus. xxij. di. de constantinopolitana.

Q humilitatis causa non est in confessione mentiẽdum. xxij. q. ij. cum humilitatis.

Q humilitas non est vbi est falsitas. xxij. q. ij. cũ. ⁊ c. incaute.

Q ficta humilitas est cum superbia mixta. viij. q. i. in scripturis. in fi.

Q nemo ꝓlatis suis sic humilitate ꝺz subijci vt cogatur ipsorum vitia venerari. ij. q. vij. admonẽdi

Iacob. Q Jacob dicendo se ꝓgenitum non est mentitus. q: non ad natiuitatem: sed ad ius primogeniture respectum habuit. xxij. q. ij. queritur. §. proximo.

Q non precedens sꝫ subsequẽs consensus Jacob iuliam fecit eos coniuges. xxix. q. i. §. sed obijcitur.

Q Jacob licet in se esset bonus tamẽ filios aliquos malos: aliquos bonos hñit. xxij. q. iij. recurrat

Q in hoc qꝫ vidit angelos descendentes viram ꝓlatorum actiuam ⁊ contemplatiuã designat. lxxxviij. di. decreuit.

Jactare. Q iactare non debet se quis de statu perfectionis sue: qz ⁊ petr⁹ post iactantiam cecidit. vi. q. i. imitare.

Q omni ornatu qui possit iactantiam inferre: debent cauere clerici. xxi. q. iij. c. i. xxiij. di. bis igit.

Idolatria. Q idolatria quam sequunt infideles ⁊ quelibet noxia superstitiõ ẽ fornicatio spualis. xxviij. q. i. idolatria

Q idolorum culturam subtilitas demonum adinuenit. xxvi. q. iij. sciendum. per totum.

Q ille particeps est idolatrie qui res suas quas ꝓhibere potest: permittit idolis imolari. xxvi. q. ij. si de area.

Q eligendum est potius p̃imo mori qꝫ ob reuerentiam idolorum idolaticis vesci. xx. iij. q. iij. sicut sacius.

Q Salomon cui deo templum construxerat ercetus luxuria: templum idolis fabricauit. xxxij. q. iij. salomon.

Q idolatra fit quis iterpretatiue multipliciter: videlicet per eucharistie perceptionem indiguam. xxxij. q: ꝓter hoc. §. porro. viij. di. siqui.

Item per rebellem obedientiam. viij. q. i. sciendum. in fi.

Item per estuantem auaritiam. vi. q. v. quere.

Item per sortilegiorum ⁊ diuinationum obseruantiam. xxvi. q. ij. sors. §. se. ⁊ c. sed ⁊ illud. ⁊ q. v. §. i.

Jeiunium. Q ieiunium est duplex: spirituale ⁊ corporale. de consecra. di. v. ieiunium.

Q magnum ꝓcipuum est ieiunium spirituale: videlicet a peccatis abstinere. de conse. di. v. ieiunium. ⁊ c. nihil.

Q ieiunium corporale quod a cibis abstinere est aucrozabile: quia primo a deo in paradiso est ceptum. xxxv. di. vi.

Q a sanctis patribus ⁊ ab ecclesia est institutuꝫ. de conse. di. v. ieiunia in ecclesia. ⁊ tribus. c. se.

Q ieiunium de quo non est ꝓceptum vt scãdaluꝫ vitetur ꝑm morem patrie est seruandum. xcj. di. illa. lxxvi. di. vtinam.

Q ieiunium ab ecclesia institutum sine causa non est violandum. de conse. di. v. ieiunia in ecclesia.

Q ieiunium quadragesimale quod est ꝓ decima temporis anni est diligenter seruandum. lxxvi. dist. statuimus. ⁊ duo. c. seq. de conse. dist. i. solet v. di. quadragesima. ⁊ c. ieiunium.

Q ieiunium quattuor temporũ est omnino ab omnibus seruandum. lxxvi. distinctione. ieiunium. ⁊ vi. c. se.

Q quibus mensibus ⁊ quibus de causis seruanda sunt: ⁊ in veteri lege seruata sunt ieiunia quattuor temporum habes. lxxvi. dist. statuimus. ⁊ duobus. c. se.

Q antiquitus primus mensis anni Martius com

putabatur: ⁊ de omni alio tempore quando quat tuor tempora ieiunabantur .lxxvi. dist. statuimus ⁊.c.seq.

¶ a modernis hoc ieiuninm fit quarta feria prima post diem cinerum. Secūdum in ebdomoda penthecostes. Tertium in septembri post exaltationem sancte crucis. Quartum in decēbri post festum sancte lucie. lxxvi. distinctione. statu im⁹. vnde versus.

Dat crux: lucie: cineris: carismata dya
Ut fit in angaria: quarta sequens feria.

¶ dies tres rogationum ante ascensionem domini sunt ieiunandi. de conse. di. iij. rogationes.

¶ sicut in memoriam passionis sexta feria ieiunatur: sic ⁊ sabbatum in memoriam sepulture ē ieiunandum. de conse. di. iij. in sabbato.

¶ de ieiunio sabbati videtur mos patrie seruādus xij. di. illa.

¶ die sabbati est a carnibus abstinenduz. de cōse. di. v. qua die.

¶ in cena domini non est soluendum ieiunium. de conse. di. iij. non liceat. ⁊.c.se.

¶ die dominico ne sequamur errores infideliuz nō est ieiunandum. xxx. di. si quis tanq̄. ⁊.c. si quis p̄ sbyter. lxxvi. di. ieiunium. de conse. di. iij. ieiuniū. ⁊.c. nequis.

¶ nec ieiunandum tempore paschali vsqz ad penthecosten. lxxvi. dist. ieiunium. §. non autem. ⁊.c.se.

¶ ieiunantes illo tempore ex deuotione non sunt arguendi. lxxvi. di. post. c. vtinam.

¶ hora meridiana in ieiunijs est comedendum. de conse. di. v. non modico. ⁊.c.seq.

¶ in quadragesima ieiunium soluit qui anteq̄ vesperas dicit vel audit comedit. de conse. di. i. solēt.

¶ in ieiunijs quattuor temporuz ⁊ in vigilia pasce circa vespertinam horam est missa celebranda: ⁊ post comedendum. de conse. di. i. solent.

¶ ordinans ⁊ ordinandus debent esse ieiunij. lxxv di. quod a patribus. ⁊.c.se.

¶ excepta causa infirmitatis non debent cōmunicare nisi ieiuni. de conse. di. ij. liquido. l. distinc. p̄sbyteros. xxvi. q. vi. siquis de corpore. iiij. distin. deniqz. in fi.

¶ moderantia cibi est in ieiunijs habenda. de conse. di. v. non dico. ⁊.c.se.

¶ in ieiunijs maxime quadragesime a magnis piscibus ⁊ cibis lasciuis ⁊ potibus abstinendum. iiij. dist. deniqz.

¶ plenus vēter facile disputat de ieiunijs. xviij. di. habeatur. lxxxvi. di. quid prodest.

¶ primo homini firmitatis virtus fuit in ieiunio: cognitio infirmitatis in cibo. xxxv. di. ser.

¶ ieiunium delinquentis vulnera curat: ⁊ curatos sanctificat. de conse. di. v. sint tibi.

Item satisfacit pro cōmissis. lxxvi. di. igitur.

¶ viuentium ieiunia sunt defunctorum auxilia. xiij q. ij. anime.

¶ ieiuniuz ex causa redimitur elemosina. lxxxij. di. presbyter. ante fi.

¶ duorum vel plurium dierum absqz cibo ieiuniuz prohibetur. de conse. di. v. non dico. ⁊ duobus. c. sequentibus.

¶ melius ieiunat qui sepius parum q̄ qui ingurgitando lautius rarius comedit. de conse. di. v. nō dico. ⁊ duo. c. seq.

De hac materia habes vbi agitur de abstinentia.

Jesabel. ¶ Jesabel nonnullos prouocabat stupro sui corporis ad imolandum idoli. xxiij. q. iij. si illic. §. quod tunc.

Ignis. ¶ est ignis intense deuotionis qui inflāmat sacrificia deprecantium. i. q. i. cum scriptura.

¶ est ignis vere contritionis quo igne decoquunt ⁊ purificantur penitentes. xxvij. q. i. impudicas.

¶ est ignis indebite vltionis a quo prohibiti sunt apostoli ne exurerēt samaritanos. xxiij. q. iij. qd faciet. in fi. ⁊.c.se.

¶ est carnalis voluptatis in quo igne bonus cōiugatis positus nescit ardere. xxxiij. q. iij. vir cum propria. in fi.

¶ est ignis ambitionis ⁊ cupiditatis qui tanquaz ignis alienus exurit ⁊ non mundat. de pe. di. iij. inter hec.

¶ est ignis diuine consolationis qui culpam exurit non hominem ⁊ sanat pure confitētes. de pe. di. iij. inter hec.

¶ est ignis future purgationis qui excedit omnez presentem penam. xxvi. di. qui si aliud. de pe. di. vij. nullus expectet.

¶ ignis purgatorius post hāc vitam credēdus sit xxv. dist. qualis. i fi. xxxiij. q. ij. admonere. circa medium. i. q. iij. peruenit. de pe. distic. vltima. c. nullus expectet.

Ignorantia. ¶ ignorātia est triplex videlicet bona: mala: ⁊ idifferens. xxxviij. di. q̄nis. ⁊ ij. c.se.

¶ bona est ignorātia eorum que dāt occasionem ad peccāduz que nescire melius est q̄ scire. xxxviij di. q̄uis.

¶ mala est ignorātia quādo ea que dei sunt ignorātur: q: talis ignorans ignorabit. xxxviij. di. q̄ ea.

¶ idifferens ignorātia est in his in quibus nihil interest ad regnū dei vtrum sciantur an nō. xxij. q. quibus.

¶ alia est ignorātia facti: alia iuris. i. q. iiij. §. vltimo. ante me. xxij. q. iiij. inocēs. §. i.

Item ignorātia facti alia simplex: alia probabilis: alia crassa ⁊ suppina.

Ignorātia simplex est vera ⁊ nō simulata i q̄ peccāti bus est parcēdum. xi. q. iij. excellētissimus. ⁊.c. sequē. ⁊ xxvi. q. vj. c. vltimo. i. q. iiij. §. vltio. vbi agitur de idolaticis.

Ignorātia probabilis est que probari potest: hec excusabilis est pro rato. i. q. i. siqui symoniacis.

Ignorātia crassa ⁊ supina est quādo factum omnibus publicum ignoratur: que nemiem excusat: si

cut iudei non excusantur q: xp̃m aduenisse ignorant·i.q.iij·§.vltimo.xij.q.j. qui diuinis.xxiij. q.i.paratus·circa medium.xi·q·iij.cure.viij.q·i. licet ergo·xx.dist.si decreta·xvi.distin. quod dicitis.

Ignorantia iuris alia est iuris naturalis que omnibus adultis ꝛ discernentibus ē damnabilis·alia est iuris ciuilis ꝛ canonici que quibusdam p̃mittitur ignorare: quibusdam non·i.q.iij.§·vltimo in fi·

ignorantia iuris ciuilis vel canonici excusat a tanto.xxiij.q.i.siquis dederit·xxxij·q·vij·quemadmodum.vi·q.i·quero.

ignorantia iuris ciuilis vel canonici non excusat a toto.i·q·iij.§.vltimo·ante finem·xxxviij. dist. p̃sbyterum.

filij israel circa p̃missionem gabaonitarum habuerunt ignorantiam facti: sed non iuris.xxij.q. iij.innocens·§.i.

ignorantia in ciuilibus que est ex furore vel dementia: si est ex casu non imputatur·si autem venit ex culpa noxia est·xv.q·i.siquis insaniens. ꝛ c·proximo·ꝛ·c.queritur.§.tracꝫ.

ignorantia vincibilis procedens ex negligentia excusat a tanto sed non a toto·xxxij.q·vij.quemadmodum·

affectata ignorantia est quando quis non vult ī telligere vt bene agat·xxxvij.di·c.vlti.cū·ij·§.se.

ignorantia est mala ꝛ periculosa q: mater est cūctorum errorum.xxxviij.di.ignorantia·

licet laicis sit noxia: sacerdotibus tamen qui ducatum p̃bere debent alijs est periculosior·xxxvij. di.c.vlti·§.vt tracꝫ·ꝛ·xxxviij.di.c.i.ꝛ·vi·c.seq.

ignorans non semper errat.xxiij.di·quāuis.

dicitur quis ignorare quādo nō cognoscit illud esse peccatum quod facit: vel non tantum quātuz est: talis excusatur p̃o tanto sed nō p̃o toto.viij di.consuetudo·

qui ignorat modum ꝛ qualitatem facti: ipse tūc peccat quando ignorantia iuris laborat.viij·di. consuetudo·Exemplum de paulo: sed tunc nō peccat quando facti ignorantia habet.xxxiij·q.i· i lectum·

qui dando operam rei licite ignorās quid ex facto suo sit secuturum: vt ille qui volens patrē suū a leone liberare sagittam mittet patrem occidit non peccat·xxiij.q.v.de occidendis.l.di.sepe·

licet aliquis ignoret se debere continere recipiendo ordinem ex eo q̃ recipit ordinem tenetur continere.xxviij.di.p̃sbyterum.

licet quis ignoranter rebaptizetur ad sacros tñ non p̃mouet·de conse.di.iij·qui bis.

qui patre procurante ecclesiaz symoniace lz ignoranter adeptus fuerit crimine careat: fructum tamen paterne emptionis reportare non poterit.i. q.v.hos qui·§·ex hac.

Imitatio. imitatio xp̃i est necessaria nobis ne ab ipsius corpore separemur.lvi.di.dominus.lxxij.dis.p̃posuisti.

filij dei sum⁹ ꝛ ip̃m imitari debem⁹.lvi.di.dñs.

xp̃s dedit exemplum imitationis in patientia ꝛ humilitate.xciij.di.dominus.

superiores nostros in bono imitari parati esse d̃bemus.xxij.di.de constantinopolitana·lxij.di. valentinianus.

Imitator. imitator debet se totius v̄tutis imitationem ostendere. lxij.di.valentinianus.

Imago. imago ponitur circa finem i littera·y·

Imperator. imperator catholicus filius est non p̃sul ecclesie·xcvi·di.si imperator

nihil honorificentius q̃ q̃ imperator filius ecclesie dicat·xxij·q.viij·conuenior·ante fi·

iperator constantinopolitanus pape coronā omnemq; regiam dignitatem in vrbe romana: ꝛ in ytalia ꝛ in partibus occidentalibus cōcessit.xcvi. di.constantinus.

nulli imperatori licet decernere de electione summi pontificis: ꝛ de reb⁹ ecclesiasticis.xcvi.di.§·i.

imperator aduocatus ꝛ defensor debet esse ecclesie.xcvii.dis.ecclesie mee.

imperator debet iurare fidelitatem pape: ꝛ bona ecclesie defendere.lxiii.di.ꝛ.bi domino.

nec iperator iura pontificatus nec pontifex nomē ipatoris debz vsurpare.xcvi.di.cū ad verum.

imperator pendet ex pape iudicio: nō papa ex imperatoris.xcvi.di.domino.

iperatores debēt pontificibus caput iclinare.lxiij di·valentinianus.xcvi·di·duo sunt.

imperator potest itereesse cōsilio pontificis p̃o cōfirmatiōe fidei: alis nō·xcvi.di.uos ad fidez.ꝛ·c. vbi·ꝛ.c.satis·

nec spectat ad iperatorē p̃elatos ecclesie iudicare: xcvi.di.si imperator.ꝛ.c.in scripturis.

iperiali iudicio nō possunt ecclesiastica iura dissolui q: imperator subest ecclesie·x.distinc.per totum.

ab imperatore nō potest peti cognitio iudicior clericorum: sed tēporale potest peti.xi q.i.placuit vt quicūqz.xij·q.v.siquis a p̃posito·

papa potest imperatorem excōicare: q: gelasius papa anastasiū ipatorez excōicauit.xcvi.dist.duo sunt

papa zacharias d̃posito rege frāchoz tradidit regnū pipino patri caroli ipatoris·xv.o.vi.alius

lodouic⁹ ipator ꝛ p̃mus hēricus ꝛ p̃im⁹ Otto renūciauerūt p̃uilegio sup̃ p̃uisiōe pape q̃ sūmi pōtifices pp̃ scismaticos cōtulerāt iperatoribus·lxiij di.per totū: ꝛ precipue.§.ex his.

De hac materia habes vbi agitur de rege.

Impositio. ipositō man⁹ q: nō ē aliud q̃ oro sup̃ boiez p̃ q̃ petit.i.q.i·manus.

bi qui baptismū ab hereticis susceperit nō sunt

rebaptizãdi. sed tãtũ p ipositionẽ manus sunt cõ firmãdi. prima. q. i. bi. qui baptisma.

¶ cum episcopo benedictio super caput funditur omnes episcopi presentes manus imponendo debent ipsius caput tangere. xxiij. dis. episcopus.

¶ epo pbyteroꝝ ordinãre ꝛ manũ sup caput eiꝰ ponẽte oẽs pũtes pbyteri debentꝰ suas iuxta manum epi tenere. xxij. di. presbyter.

¶ diaconꝰ ꝛ sacerdos qñ ordinant accipiũt munꝰ impositionem. v. q vj. qꝫ iuxta. xxiii. di. oyaconus.

¶ epo manꝰ imponẽte super ordinãdũ ꝛ alio orationẽ dicẽte nihil agit. xxij. di. quorundam.

¶ subdiacono quia in ordinatione sua impositionem manus nõ accipit loco eius calicem ꝛ patenã vacuum accipit. xxij. dis. subdiaconus.

¶ absq; impositione manꝰ epi eriã si tonsurã clericalẽ quis ab eo haberet non licet publice in ecclesia legere. lxix. di. quoniam.

¶ abbati cui impsita est manꝰ per epm ꝛ est pbyter licet in proprio monasterio cõferre duos minores ordines. lxix. di. quoniam.

Incantatio ¶ incantatio ex magicis artibus siue caracteribus proueniens siue ex consultationibus demonum damnabilis est. xxvj. q. ij. illud.

¶ arrẽdere inanẽ signoꝝ i celo fallaciã icõiugũs sociãdis i domibus edificãdis ꝛ i arboꝛibꝰ plãtandis icãtãtio illicita ẽ. xxvi. q. v. nõ liceat.

¶ ifideles reputant matres que pueris suis capita dolentibꝰ: vel alia ifirmitate laboꝛãtibꝰ pter patter noster ꝛ credo i deo querũt ligaturas sacrilegas ꝛ icãtatiões. lxxxiij. di. qm nõ. ante me.

¶ incantationes ifirmitatibꝰ hominũ nihil remedij prestant. xxvi. q. vlti. admoneant.

¶ gemme vel herbe ad infirmos possunt poꝛtari sine incantatione. xxvi. q. vlt. c. vlt.

¶ icantatione ab ecclia sũt reiciẽde. xxvi. q. v. ꝛ. c. nõ oꝫ. ꝛ. c augurijs. ꝛ. q vlt. admoneãt.

¶ icãtatoꝛes sunt ifames. vi. q. i. infames.

De hac materia habes vbi agitur de diuinatione: ꝛ vbi agitur de foꝛtilegio.

Incendiarius ¶ icẽdiarꝰ nõ dr solũ q facẽ ẽ q iubet ꝛ cõsentit. xxij. q. vlt. si qs membꝛoꝝ.

¶ icẽdiarij nocturni pcipue rerũ ecclesiasticaꝝ sunt grauis puniẽdi. xj. q. ij. cũ deuotissimã.

¶ icendiarij sunt a cõione fidelũ quousq; fatisfaciant separandi. xxij. q. vlt. siquis mẽbꝛoꝝ.

¶ icẽdiarij ex odio vel malitia ꝛ ipsis cõsentientes sunt e comunicandi. xxij. q. vlt. pessimam.

¶ incendiarij cum satisfactione preteritoꝝ ꝛ iuramento de vltra. non comittendo debent absolui. xxij. vlt. pessimam.

¶ quia forma absolutionis incendiariꝫ consoꝛs est cum forma absolutionis excomunicatoꝝ videtur q a canone ipso facto sunt excomunicati xxij. q. vlti. pessimam.

¶ episcopus qui penitẽtiã incẽdiarioꝝ: que ẽ per annũ esse vltra mare relaxauerit ab officio episcopali p annũ abstinebit. xxij. q. vlti. pessimam.

¶ incendiarius si sine satisfactione ꝛ penitentia moꝛtuꝰ fuerit carebit ecclesiastica sepultura. xxij q. vlti. pessimam.

Inceptio. ¶ inceptio siue icboatio bone vite nõ potest fieri nisi cum charitate de pe. di. ij. §. non autem.

¶ multi bene incipiunt qui in malo vitam finiunt de pe. dis. ij. si enim inquit. §. multi.

Incestus ¶ incestus est consanguinei ozum vel affinum abusus. xxxvi. q. i. lex illa. §. cum ergo.

¶ virgines que post cõsecrationẽ nupserint nõ tã adultere q incestę. sunt. xxxvij. dis. virgines.

¶ icestũ cõmittit q sponsaz fratris sui licet ab eo nõ cognitã duxit i vꝛoꝛẽ. xxvij. dis. siqs vꝛoꝛem. ꝛ. c. se. ꝛ. c. prece. si quis desponsauerit.

Que sunt persone consanguinee vel affines; cũ quibus incestus cõmittitur habes. xxxv. q. iij. de incestis. ꝛ. c. nec eam.

¶ incestus quantum ad peccatum grauior ẽ adulterio. xxxii. q. vii. adulterii.

¶ icestuosus nec testificari: nec accusare põt qz infamis. iii. q. iiii. cõsanguineoꝝ. vi. q. i. ifames.

Item incestuosi a cõmunione fideliũ sunt seperandi xxxv. q. vi. de his ꝛ. q. viii. c. vlt.

Item incestuosi non debent matrimonium contrahere. xxxii. q. vii. quedam ꝛ. v. c. seque. xxxiiii. q. vltima in lectum.

¶ incestum committens ex sua culpa post moꝛtez viri non debet contrahere. xxxiii. q. vlt. in lectum. ꝛ. c. seq.

¶ possunt contrahere matrimonium: quoꝝ incestum excusat ignorantia. xxxiiii. q. vlti ma; in lectum. ꝛ. c. se.

¶ filii de incestu procreati nõ reputant filii quãtũ ad paternã successionẽ. xxxv. q. vii. c. i.

Inconstantia. ¶ incõstãtia animi ꝓpẽdit: quãdo episcopus vel pbyter dimissa sua ecclesia propria temeritate sine causa alibi vagat. vi i. q. i. non oportet. vsque ad. §. quod vero.

¶ incõstans prelatus iudicatur: qui propter tribulationem a grege sibi commisso se elongat. vii. q. i. suggestum. ꝛ. duo. c. sequenti.

¶ incõstãtia i vouentibus castitatem ꝛ nõ seruntibus reprobatur. xvii. q. i. vouentibus.

Item i monachis a profession sui nois ꝛ religiõis ꝛ a religione recedentibus. xvi. q. i. si cupis ꝛ. c. placuit. ꝛ. c. iuxta.

¶ icõstãtes sunt qui bona facere deliberãt ꝛ effectui nõ mancipiãt. xvii. q. i. qui bona.

Incorrigibilitas. ¶ icorrigibilitas in episcopo ẽ detestabilis. xxxiiii. dis. quoꝝdam.

¶ qui sacerdotali admonitione de malis non cor-

riguntur ab ecclesia sunt seperandi. xvi. q. i. in canonibus in fi.

De hac materia habes; vbi agit de correctione.

Indulgentia. ℣ indulgentia peccatoꝝ fit per penitentiaz i. q. vii. si quis omnem.

℣ bonꝰ ē dñs i omnib⁹; ⁊ aperta viscera eius omni homini penitēti. i. q. vij. si ḋs omnē post me.

℣ deus peccatori conuertenti se prestat indulgentiam de pe. dis. i. petro. §. hoc idem.

Indutie. ℣ iducie tā actori q̄ reo dāde sūt a iudice; ne aquacunq; pte p pere agat; vel p subreptionē. iij. q. iij. inducie.

℣ inducianꝝ tempus q̄tū ad restitū vel istrumentoꝝ pductionē; si in eadē prouincialis agit tres menses. Si vero in alia vicina tamē sex. Si vero in vltramarina nouem menses indulgentur. iij. q. iij. inducie. §. i.

De aliaꝝ reꝝ iuciis habet. iij. q. iij. iducie accusatis.

De hac materia habes vbi agitur de deliberatione; ⁊ vbi agitur de acceleratione.

Infamia. ℣ infamia non defacili debz credi sed probata citius vlcisci. xj. q. iij. incunctis.

℣ duplex est infamia videlicet iuris canonici; que ē crimen mortalis peccati vel excōmunicationis hec rollit quantū ad culpā per penitētiā ⁊ absolutionē. vj. q. i. illi qui sed quantū ad infamie notaz si sunt clerici non tollitur nisi per papam. ij. q. iij. cupbemium. §. hinc autem.

Alia est ifamia iuris ciuilis que mltiplicitꝛ erogat Aliqñ eni cōtrahit genere delicti. Aliqñ genere pene. Aliquādo genere vtriusq; aliqñ genere facti. iij. q. vij. ifames i si. ⁊ c. infamis. §. porro.

Huius infamie notam non potest delere nisi ciuilis iudex cuius interest legem condere. ii. q. iij. cupbemium. §. proximo.

℣ ifamiā quādoq; incurrūt boni ex diuina dispositiōe vt purgent vl pbēt. vj. q. j. sunt plurimi.

℣ infāmia ad constantiam recurrendum est ⁊ si ñ inuenitur malum quod dicitur in leticiam debemus prosilire. xj. q. iij. inter verba.

℣ infamia si nobis testis est in celo ⁊ testis in corde dimittendi sunt stulti forsꝫ loqui quod volunt xj. q. iij. inter verba ⁊ c. se.

℣ non oēs lege canonū sunt infames quos leges seculi ifames pnūciāt. ij. q. iij. cupbemiū. §. prio;

℣ licet illa que infra tempus luctus nubit. secūdū leges seculi sit ifamis. secūdū canones nō est infamis. ij. q. iij. cupbemium. §. proximo.

℣ multa ⁊ varia sunt crimina. que reddunt homines infames que ponuntur. iij. q. v. c. constituimus ⁊. vi. q. i. infames.

℣ fidei xp̄iane ⁊ auctoritatis apostolice statꝰ p̄uaricatores sunt infames. ij. q. v j. alieni.

Item omnis hereticus ⁊ infidelis ē infamis. ij. q. vj alieni. vj. q. i. infames.

Item symoniacus. vi. q. iij. sane.

Item omnis apostata qui a tramite proposite fuit cessit. ij. q. vij. aliem. iij. q. iiij. si quis a vero.

Item omnis incestus mēcula pollutus. iij. q. iij. cū sanguineoꝝ.

Item infamis est clericus qui ex sua culpa irregularis efficitur. vj. q. i. omnis vero.

Item infames sunt qui superiores suos calumniose impetunt. iij. q. iiij. consanguineoꝝ.

Item omnes patrum inuasores. iij. q. v. omnes.

Item omnes episcopoꝝ vel abatum calumniosi accusatores vel conspiratores. iij. q. iiij. clericus ⁊. c. sequenti. xj. q. j. conspirationum.

Item omnes qui malitiose aduersus sacerdotes armantur. vj. q. i. sacerdotes.

Item hystriones ⁊ omnes turpitudinibus deseruiētes. iiij. q. i. diffinimus.

Item sepulcroꝝ violatores. vi. q. i. infames.

Item ecclesiasticoꝝ predioꝝ direptores. xvii. q. iii. attendendum.

℣ nō ē cōmunicādū malis ne ifamiā male agentiū in nos transferamus. xiiii. q. vltima. bii qui.

℣ infamis nec aduocatus; nec procurator esse potest. ii. q. vii. infamis.

Item nec accusator; nec testis esse potest. iii. q. iiii. nulli ⁊. q. v. omnes. iiii. q. i. diffinitum⁹. v. q. i. beatus. ⁊ c. se.

℣ infamia maxime clericoꝝ propter scandalum aliozum inducit purgationem ii. q. iiii. presbyter ⁊ duobus capitulis se.

℣ accusans de crimīe ⁊ pbare nō valēs infamis efficitur. ii. q. iii. c. i. ⁊ v. q. vlti. omnis qui.

℣ ifamatores hominū sunt peiores direptoribus rerum. vi. q. i. ex merito ⁊ c. deteriores.

℣ ifamatores hominū sunt etiā corporaliter affligēdi; quinta. q. i. c. i. ⁊ q. v. delatoꝛi. ⁊ c. si quis.

Itē ifamatores sūt excomunicādi. v. q. i. quidam.

℣ infamis dicitur locus vbi crimen committitur. xxxii. q. v. tollerabilius.

℣ lupanaria nō ifamāt castitatem sed castitas etiam loci abolet infamiam ibidem.

Infidelitas. ℣ infidelitas est credere secum multitudine mulierum per multa terrarum spacia noctis tempore super quasdāmu bestias equitare cum huiusmodi fantasmata a malignis spiritibus mentibus ⁊ non corporibus irrogentur. xxvi. q. v. episcopi

℣ sacerdotes populum ab hāc infidelitate removere debent; non talia patitur corpus sed infidelis animus. xxvi. q. v. episcopi.

De infidelitate habes vbi agitur de fide ⁊ infidelitate.

Infirmita. ℣ infirmitas duplex est videlicet corporis ⁊ anime. xv. q. i. §. i. ⁊ c. illud. §. itaq; xlviii. dis. hinc etenim per totum capitulum.

℣ mētis siue anime ifirmitas duplicat; vna est que vicium appellatur qua infirmitate anima adeo separatur; vt est ira ⁊ odium ⁊ huiusmodi.

Alia autem infirmitas anime non est peccatum sed pena peccati vt obliuio & ignorantia. xv. q. i. illud §. itaque.

Infirmitas corporis duplicatur: est enim vna lā gor nature que carnis concupiscentia siue fomes dicitur.

Alia est que proprie corporis infirmitas appellatur q̄ elementorum seu humorum concordia turbata caro ipsa afficitur & tandem dissoluitur. xv. q. i. illud. §. itaque.

Infirmitas sine causa a deo non immittitur licet ab homine ea ignoretur. vii. q. i. cum percussio xv. q. i. illud. §. itaq̄.

Infirmitas corporalis excusat a pena iudicis. xviii. di. placuit. vt quotienscunq̄.

Nō posse cōparere reputat: qui infirmitate detinentur. v. q. iij. si egrotans. xviij. dis. si eps.

Infirmitas mentis que est dementia excusat culpa in ipsa perpetrata: & a pena. xv. q. i. illud. §. itaq̄ in fi. ij. q. ix. indicas.

Eps ꝓpter infirmitatem corporalem' nō priuatur epatu: ꝯ dat ei adiutor. vij. q. i. fere per totum.

Propter infirmitatem mentis seu dementia pōt aliter ei substitui. vii. q. i. quanuis.

Epus vel pl byter laborās morbo caduco suspenditur a sacrificio misse. vii. q. ii. in litteris.

Cessante infirmitate debet restitui qui propter infirmitatem est destitutus vel suspensus. vii. q. ij. in litteris.

Vrgēte infirmitate resignās beneficium & vouens intrare monasteriū: & vltra nō ꝓcessit si nō itrat restituit ad beneficium. xvii. q. i. c. i.

Ꝓpriū debet esse prelator: cōpati infirmitatibus subditor. xxiii. q. i. que dignior in fi.

Infirmis nō est penitentia iniungenda sed inotescenda & amicorum orationib' & elemosinis subleuāda. xxvi. q. vii. ab infirmis.

Ingratitudo.

Ingratitudo ē reddere malū pro bonis xviii. q. iii. ser.

Hoc vitium incurrunt qui pleni virtutib' i peccatum cadentes deo recedunt. de pe. dis. v. c. cōsideret. §. dolendum.

Ingratitudo auctoritate canonum & legum culpatur. xii. q. ii. octaua.

Ingratitudo retrudit manumissum in seruitutem xii. q. ii. eps. q̄ mācipiū. & c. liberi eccl'ie. & c. se.

Pro ingratitudine potest quis a suo domino priuari beneficio. xii. q. v. de forma. circa fi.

Iniuria.

Iniuria pēsāda ē ñ ex ope ꝯ ex volūtate. xv. q. iii. qs ñ iratus.

Bonis dispensatione diuina infertur iniuria vt purgentur. vi. q. i. sunt

Iniuria ꝓpria patiēter ē sustinēda sed de vlciscenda. xxiii. q. iii. iter querelas. & §. se.

Tempore Helyē ignis nō fuit iniuria prophete sed domini cui⁹ cultus spernebatur. xxiii. q. iii. si illic. §. sedo dicitur & c. se. guisilarius.

Nostras & nostror patienter exemplo sanctorū debemus tollerare iniurias. xxiii. q. i. §. i. p totū & q. iii; qui secūdū. & q. v. nō est nostrum.

Iustus patiēter tolerās iniuriam celestem mereretur coronam. xi. q. iii. & c. si. & c. qui iustus.

A pfectis licite nō verberib' ꝯ verbis moderatis iniuria propulsatur. xxiii. q. i. paratus.

Prelatorum iniurie degradatione puniuntur. xi. q. i. si quis. sacerdotum.

Iniurie episcopor ē iniuria xp̄i cuius legatione funguntur. ij. q. vij. accusatio quoque in fine.

Species elemosine est iniuriam dimittere. xlv. di & qui &. ij. c. sequenti.

Iniuria semel dimissa non debet amplius ad animum reuocari. xxiij. q. iij. si illic.

Iniurias satisfacer tenet leso nec cogit qs superbo indulgere priusq̄ humilietur. xxiii. q. iij. si illic

Nolens pro iniuria satisfactionem accipere & punitur. xc. di. si quis contristatus.

Ꝑ varietatē iniuriar debet esse respect' pena/rum. de pe. di. i. vulgaris. §. pene. l. di. quia.

Qui aufert sua ab inuito: non iniuriam infert. xiij. q. v. non sane.

Cum alterius iniuria nulli est subueniendum. xiij. q. v forte & c. denique.

Nec deo gratum est obsequium: cum iniuria aliorum. xiij. q. v. c. i. & secundo.

Iniustícia.

Iniustitia iniq̄tate cuiuspat cōmissa in reb' ꝓpinor xiij. q. v. immolans & tribus. c. sequentibus.

Culpatur iniustitia prelator commissa respectu subditorum. xciij. di. sunt quos. post medium.

Inculpatur iniusticia diuitum commissa respectu pauperum. xlij. di. si quis. ante finem.

De iniustitia habes vbi agitur de iustitia.

Innocentia.

Quē innocentia adiuuat dignū ē vt alia castigatio nō affligat. ij. q. iij. mēnā. ij. q. ix. dignus.

Innocēs de omnibus bene iudicat: qui fidē in omnibus esse arbitratur. xxij. q. iij. innocens.

Ad officium innocentis pertinet non solū malum non inferre; sed etiam mala cohibere. xxiij. q. v. non est innocentie.

Qui nō ex odio: sed amore corripit delinquētem nō solū castissime innocētie sed diligentissime seueritatis impleuit officiū. xxiij. q. iij. ita plane.

An innocentes debent preferri in prelaturis lapsis penitentibus. xj. di. nos consuetudinem. xvi. q. i. legi. circa principium.

Videt ꝙ exēplo petri lapsus penitens innocentib' in prelaturis debet ꝑferri; quia talis subditis nouit compati. l. di. considerandum & c. fidelior.

Inobedientia

Inobediētia ē peccatū ariolandi & sceleris idolatrie nolle acquiescere. lxxxi. di. si q̄ sunt xxxij. di. preter hoc. §. porro.

Qui precepto pape non obedit peccatum idolatrie incurrit. lxxxi. dis. si qui sunt.

Q omnes clerici qui non sunt sub obedientia epi
copi sunt acepbali·xciii.dis.nulla ꝛ.c.se.
Q vbi duo superiores mandāt opposita inferiori ñ
est obediendū.xi·q.iii·qui.resistit ꝛ.c.se.
Q inobedientes paternis iussionib⁹ seniorib⁹ debent
corrigi vindictis·xxiii.q.iii.iustum est.
Q inobedientia punit̄ p excomunicationez·xviii.
dis.decernimus xxxiiii·dis·quorundā in fine·xi.
q·iii·si autem ꝛ·iii·c.se.
Item punitur per depositionē vel degradationem
xi·q.i.siquis sacerdotum.q.iij.abstit.xxxiiij.di.
quorundam in fine.
Item punitur per corporalem afflictionem.xi.qi.
siquis sacerdotum.vij.q·i.denicz·
Q prophera ad scismaticos missus ppter inobedi
entiam a leone occidit̄.vij.q.j.denique·

Impotentia. Q ipotentia coeūdi si
post carnalē copulā sup
venerit: ñ soluit matrimoniū·si āte venit liberū
facit alterū matrimonio alij copulari·xxvij·q.ij
qō aūt.§.ecce.ipossibilitas.xxxiij·q.j.qō autez·
Q propter impotentiam copula coniugali separa
tus libere potest ad ordines promoueri.xxvij.q.
ij.qō autem.§.i·
Q naturalis siue perpetua impotentia soluit ma
trimonium accidentalis vero que fit per malefi
ficiū si cessauerit solutum restituit·xxxiij.q.i·qō
autem in fine.ꝛ·ij.c.se.
Q impotēs coram iudice apparere non cogitur qui
infirmitate detinet̄·v.q·iij.si egrotans.

Impunitas. Q ipunitas culpe viā
facit alijs ꝺliquēdi·xxxv
q.ix.loci ꝛ·q·vij.q̄ pp.xciij.di.puenit ad.
De hac materia habes vbi agitur de correctione ꝛ
de pena.

Inquisitio. Q inquisitio facienda ē de
cōditione clericoꝝ prius q̄
cōfirmēt̄·xlvij·di·de petro.xxiij·dis.illud.
Itē facienda ē de ifamijs subditoꝝ anteq̄ credant̄.ij.
q.j.deus om nipotens·xxx.q.vi.nullū.
Itē facienda ē de culpa puniendoꝝ prius q̄ puniantur
xxviij·di·iij.sunt.lxxxvj.di·siqd ꝛ·c.tanta.
Item facienda est inquisitio tam super statu clerici
q̄ populi ab epo bis in anno concilio celebrando
xviij.di.quoniam.
Q epus in synodis sub iuramento debet pericula
inquirere animarum ꝛ inquirenda committere.
xxxv·q·vi.episcopus.
Q episcopi visitando parrochias plus debent inq
rere de lucro animarū q̄ de lucro temporalium re
rum.x·q.iij·cauendum est.
Q inquisitio ad veritatē facti non potest perueni
re: nisi diligenter circunstantie inquirant·xxiij.
q.vii·occidit.
Q iudicantē oportet cuncta rimari: ꝛ ordinē rerū
plena iquisitione discutere.xxx.q.vi.c.vi.
Q confessor debet esse sapiēs ꝛ diligens inq̄sitor ꝺ
loco tempore ꝛ de aliis circūstantijs peccatorum
de pe.dis.vj·§.i·post.medium.
Q veritas diligētius inquisita magis splendescit
in lucem·xxxv.q.ix.c.graue.
Q iudici magis necessaria est leuis inquisitio: q̄
atrox punitio.xxxij.q·v·c·i.in fine.

Insania. Q insania continue laborans
siqd cōmiserit nō imputat̄.xv·q
i·siquis insaniens ꝛ.c.illud.§.iraq̄.inf ine.
Q sicut insani mente non res: sed fantastica rerum
videnꝛ: sic mens auari semper aurum ꝛ similia vi
det.xlvij.dis·sicut.
Q q infirmitate vel feruore passionis impressus si
quid uouerit vel promiserit nisi ratum postea ha
beat non tenebit.xvij·q.ij.gonsaldus.
Q sacerdos tempore insanie occidens hominē licz
quantū ad culpā innocens sit ab executione tamē
officij abstinebit.xv·q.i·siquis non iratus.
Q ad sacros ordines nō promouet̄ qui aliquādo in
sanuit.sed promot̄ post insaniā sanatus celebrabit
xv.q.i.siquis nō in fine.ꝛ.xxxiij.di·maritum.
Q episcop⁹ insanus renunciare non potest: nisi ha
beat lucida intervalla.vij·q.i.quāuis.
De hac materia habes vbi agitur de dementia.

Inspiratio. Q ispiratio spirit⁹ sācti sol
uit a lege statutū·xix·q.ij·
Q vbi spiritus spirat etiam prelato suo contradicē
te ad meliorē vitā pōt quis trāsire.xix.q.ij.due.
Q sancti patres ea que videntur irreprehensibilia
inspiratione diuina fecerunt.xxiii.q.v.si non li
cet per totum.
Q dominus per occultā inspirationem reuocat a
malo·xxiii·q.vj·qō errauerat.
Q ispiratiōe diuina castitas babet̄·xxviij.di.bijs
Q presens ecclesia inspiratione di uina instituitur
viii.dis.qui contempta.
Q qui post inspirationem diuinā ꝛ reuelationē in
quo errauerat perseuerat obstinatus est·viij·di·
consuetudo·xxj.dis·nunc.

Instrumentum. Q istrumenta
chartaꝝ debent
sacerdotes cōficere de rebus ppriis ꝛ ecclesiarum
quas de nouo intrant.xii.q.iiii·c·i.
Q q̄a sepe ppterati originis obstitit lōginq̄tas tē
poris stipendia de rebus ecclesiarū que recipiunt̄
ab episcopis debent reddi in istrumentis·xii·se
pe ꝛ.c·longinquitate.
Q defuncto episcopo omnes res ipsius ne ab eccle
sia alienēt̄ a canonicis debent conscribi.xii.q.v·
sicubi.
Q instrumenta vi extorta maxime a clericis nulli⁹
sit vigoris.xv.q.vi.c.i·ꝛ.c.auctoritatem.
Q seruus non potest instrumentum condere testa
menti.xiii.q.ii illud.
Q vbi rabellio siue man⁹ publica ad istrumenti sub
scriptionem non babet̄ trū testium sufficit sub
scriptio.xvi.q.iii.placuit vr.§.is autem.
Q sacerdotes p negociis seclarib⁹ nō debent poni ī
instrumentis pro testibus.xiiii·qti·quamq̄.

Defuncto Epo

Intentio.

intentio operi indifferens finē imponit.xli.dis. quisquis delicie: ꝛ quod dicit.

bōa itētio ñ excusat op⁹ malū.i.q.i.ñ ē p totū.c

mala intentio facit bonum opus valere.xxiij.q. v. cum minister.

deus plus respicit intentionem ꝛ voluntatem q̄ actus.xv.q.vj. si sacerdotibus.in fine.xxij.q.v. qui perturare.

iuramēta secūdū itētionē p̄stātis: nō recipientis: a deo iudicantur.xx.q.v.humane.§.i.

nemo debet considerare verba non enim intentio verbis: sed verba intentioni debent deseruire xxij.q. v. humane.

ream linguam non facit nisi rea intentio. xxij. q.ij. homines: ꝛ duo.c.se.

ea que post intentionem contingunt: non iputant. xxiij.q.v. de occidēdis: ꝛ c. cū homo.

officia vindicte possunt impleri boni: bona intētione.xxiij.q.v. officia.

q̄ hac itentione male accipit vt bene dispenset aggrauatur potius q̄ iuuatur.i.q.i. non est. ꝛ. xiij. q.v. forte.xxxij.q.iij. sicut nō sunt.

Intercessio.

intercessio bonox̄ q̄ē pro salute p̄timox̄ ē supplenda. xxiij.q v. prodest.

cum hic qui displicet ad intercedendum mittit: irati animus ad deteriora prouocatur. iij.q.vij. i granibus.xlix.dis.§.i.

sacerdotes in p̄iudicium aliox̄um non debent intercedere quia q̄ vincit: intercessoris beneficio se victum arbitratur.xiiij.q.v. deniq̄.

clericis p̄hibitū est pro cōfugientib⁹ ad ecclesiā intercedere: quia hoc non est malos defendere. sed humanam seuitiam reprimere. xiij. q.vj. si res.xvij.q.iiij.reum.xxiij.q.v. reos.xiij.q.vlti. hij qui.

Interpretatio.

iterp̄tatio canonū spectat ad eū q̄ habet ius condendi eos.xj.q.i. ideo.§. is ita.

romana eccl'ia sic cānones cōdidit q̄ ipox̄ interpretationē sibi retinuit.xxv.q.i. ideo.§. hijs. ita.

si in cānonicis libris aliq̄d veritati cōtrariū inuenimus: vel mendosū codicē debemus credere: vl nos interpretē nō intelligere.ix. di. ego.

eccl'ie iterp̄tatio si hz eloquētie venustatē ē dissimulanda ꝛ fugienda.xxxvij.dis. ecclesia.

omnis lingua habet quedam p̄pria locutionū genera quecū in aliam transferuntur vident absurda.xxxviij dis. locutio.

qui scripturam sacram aliter interpretatur: q̄ spiritus sanctus flagitat hereticus est.xxiij.q. iij heresis.xxxvij. dis. vnio.

Intrusio.

intrusus episcop⁹ nō ē habēd⁹ p episcopo nec habet executionē.lxij. dis. c.i. ꝛ. lxiij. si per.

intrusi p̄lati vel scismatici tēporaliter: ꝛ eternaliter a dño puniuntur. vij.i.q.i. deniq̄ p totū.c.

intrusus p̄uatur dignitate. lxiij. dis. omnis.

De hac materia habes infra de inuasore.

Inuasor

inuasor sedis apostolice anathematizatur. xxix. dis. si quis ex episcopis: ꝛ.c. siquis pecuniam.

inuasor alterius ecclesie ep̄s nō est dicendus secundus: sed nullus ep̄s. vij.q.i. factus.

inuasor alterius sedis sciēter a ministerio ecclīastico ē repellendus ꝛ incarcerandus. ij.q.i. in p̄timis circa p̄i. ꝛ. vij.q.i. p̄sentiū.

p̄lati suis ecclesijs postpositis ꝛ alias inuadētes sunt adulteri: ꝛ infames. iij.q. audiuimus.

inuasor alteri⁹ eccl'ie si admōit⁹ dimittere cōtēpserit: seculari brachio ē excludēd⁹. xi.q.v perimus

De hac materia habes: vbi agit̄ de ecclesia materiali in fine: ꝛ supra de intruso.

Inuentarium

iuētariū dr̄ scripturā. vbi oia q̄ iuēta fuerit diligēter cōscribūt. xii.q.ii. charitatem.

decedēte episcopo oēs yconomi ꝛ cānonici eccl'ie illi⁹ i mutua p̄sentia de oib⁹ reb⁹ debēt inuētariū facere. xii.q.ii. charitatem ꝛ.q.v. sicubi.

Inuidia.

inuidia ē mortale siue capitale peccatū. xxv. dis. vnū. §. alias

inuidia p̄seuerās habet radicē i interioribus medullis recōditā. de pe. di. ii. c.i.

pp̄ platiōis inuidiā. cayz fiez occidit. xxx. v. di. vi.

peius malū non est: q̄ xp̄ianos suis sacerdotibus inuidere. vi.q.i. sunt. §. vex̄ hac.

q̄ bonos ex leui suspiciōe accusat hic nō charitatis fz inuidie stimulis exagitat. vi.q.i. si oia.

clericis p̄cipue conuenit inuidiam non habere xxiii. dis. hijs igitur.

qui pon⁹ cōsuetudinē q̄ veritatē fratrib⁹ reuelatā p̄sumit seq̄ inuidus ē. viii. dis. q̄ cōtēpta.

inuidia curat p̄ suū cōtrariū. vz. p būlitatē exercitiū inferioribus se seruiēdo. de pe. dis. ii. c.i.

Inuitus.

inuitis multa bona p̄stant q̄ nō cōsulit utilitati. xlv. dis. ꝛ q̄ xxiii. q.iiii. nimiū p totū. c. ꝛ. c. displicet p totū.

interdū q̄s vel metu flagelloꝝ vel iducta disputationū ꝺ nolēte efficit volēs. xxiii. q.vi. vides.

inde⁹ ñ ē cogēd⁹ fidē accipe iuit⁹. xlv. di. ꝺ iudeis

a fide recedens cogit inuitus ad fidē redire. xxiii q.iiii. dispicet p totum. c. ꝛ. q. vi. per totum. xlv dis. de iudeis. in fine.

q̄ inuitū ad bonū cogit: non ip̄m p̄sequit: sz diligit. xxiii. q.v. non vos. ꝛ. q.iiii. ipsa pietas.

nemo pōt esse bonus inuitus. xxiii. q.vi. vides

licet episcopus inuitos non posset ordinare pōtamen inferiores ordinatos ipsis contemptoribus p̄ferre. lxxiii. dis. consuluit.

De hac materia habes vbi agitur ꝺ beneficio ꝛ vbi agitur de coactione.

Joānes.

Joānes baptista herodē ab incestu. phibēs ostendit cōiugia fuisse iter ifideles. xxv. dis. vna tantū. §. Joānes.

Joānes euangelista verbo ꝛ facto scismaticos

hereticos docuit vitare. xxiiij. q. j. omnis qui.

Joseph. Joseph: qz non cognouerat Mariam conceptum sentiens i ea, ex benignitate voluit eam occulte dimittere. ij. q. j. si peccauerit.

inter Joseph ⁊ Mariam quando commendata fuit Joanni. non dicitur fuisse diuortium qz Joseph non cognouerat eam. xxvij. q. ij. quod autem ⁊. §. se. post me.

an inter Joseph ⁊ Mariam fuerit coniugium cum ipsa carnalem non senserit copulam. xxvij. q. ij. §. i. ⁊. c. instituerum. §. potest. ⁊ .c. qđ aũt. §. primo. ⁊. c. priusq̃. ⁊. c. inuenta.

Joseph venditus a fratribus. in egypto ab eunucho comparatus fuit. significat q̃ qui gratiã spũs sancti mercatur. viuũ semen: non habet siccis genitalibus. i. q. i. sicut eunuchus.

Joseph nõ tã p creaturã: sed p auctorẽ creaturarum iurauit. xxij. q. j. mouer. §. sicut eriã cũ.

Ipocrisis. De ipocrisi reḡre vbi agit de vicesima scõa littera circa fi.

Ira. ira dei est trãquilla iusti supplicij constitutio de pe. dis. iij. §. i. productior.

demones appellãt ira ⁊ furor. xxiij. q. v. ñ solũ.

pp maliciã boluz: ex ira dei mũdus fame ⁊ penuria qñq̃ opprimit. xvj. q. j. reuertimini. post me.

vno peccante ira dei sup' multos venit. xlv. dis. sed illud. xxiij. q. v. si audieris.

ab ira peccati qua naturaliter fuimus filij ire ñ liberatur quis nisi per fidem christi. de consec. dis. iij. firmissime.

ira hominis est concitati animi perturbatio. de pe. dis. iii. §. i. producrior.

ira hominis si longo tempore teneatur ẽ morrale peccatum. xxv. dis. vnum ozarium. §. palsas.

apostolus prohibuit vindictam persone propzie dicens non vos defendentes: sed dat. locum ire xxiij. q. i. §. i.

ira talia facit cõmittere: de quibus post multũ solet homo dolere. xj. q. iij. cum apud.

quicq̃d calore iracũdie fit vel dicit nõ ẽ imputandũ: nisi adsit iteratio vel pseuerantia. ij. q. iij. siquis iratus. de pe. dis. i. vulgaris: §. cogitatio

presidens iudicio ab ira debet cauere quia ira viri iusticiam dei non operatur. xj. q. iij. episcop⁹ presbyter in fine.

iratus cõmotionis tempore: iustum putat omne qđ facit. xj. q. ira.

in propositis: laudabile est vt nil agant prius q̃ mens concitata per iram ⁊ ad tranquillitatem redeat. xj. q. iij. illa. v. q. ij. relatum. in fine.

rectores alioz nõ debẽt ex lenitate vl furore pcipitare sentẽtiã. xj. q. iij sũmopere. v. q. ij. relatũ.

ira rectoz sepe inocentes ad peccatuz deducit qz dum iusto amplius irascunt: ⁊ volunt aliena coercere peccata grauioza cõmittunt. xj. q. iij. ira

Irregularitas. irregularitas nomen accepit a regula q̃ statuit apostol⁹ seruãdã circa ordinãdos ⁊ ordiatos ⁊ cõtrariũ et⁹ dr irregulare. i. cõtra regulã. xlviij. dis. qñ. xxv. dis. vnũ ozariũ. §. nũc aũt

irregularitas multipliciter cõtrahit. xxxiij. dis. maritũ. xxxiiij. dis. precipimus. ⁊ .c. se.

irregularitas incurritur contrahendo cum corrupta. xxxij. dis. seriatim.

Itẽ seipsum abscindens quodlibet membrum ex indignatione vel iusto vel iniusto timore truncans irregularis est. xxxiii. dis. maritum.

Item qui naturalium membrozum aliquem defectũ patitur. li. di. qui.

Item qui adulteram vxorem cognouit. xxxiiij. dis. si cuius. ⁊. c. sequenti.

Item bigamus. xxxij. dis. maritum

Item symoniacus. xxxiij. dis. maritũ in fi.

Item hereticus. li. dis. qui.

Itẽ qui publicã vel solẽnẽ pñiaz egit. xxxiij. dis. maritũ. l. dis. ex penitẽtib⁹. li. dis. qui in aliquo.

Item rebaptizatus. li. dis. qui in aliquo.

Itẽ filij presbyterorum vel alias illegitime nati. lvj dis. presbyterozum.

irregularis non debet ad ordines sine dispensatione promoueri. xxxiij di. precipimus.

De hac materia satis habes vbi agitur de dispensatione, ⁊ vbi agitur de ordine.

Irreligiositas. De hac matia habes vbi agit ꝺ religiõe.

Irreuerentia. irreuerẽtia ecclie rũ ⁊ oratoriop̃ vbi bec̃. xlii. dis. nõ oportet. ⁊ trib⁹. c. sequẽtibus

si quis ex irreuerentia ecclesias docet cõrennendas anathematizatur. xxx dis. siquis p superbiaz ⁊ duobus capitulis sequentibus.

irreuerentia superiorũ reprobat. ij. q. vij. oues vij. q. i. scire. ⁊. xxiij. q. v. si apud carnales.

irreuerentia plarop̃ punit degradatiõe. xj. q. i. siquis sacerdotũ ⁊. c. cõiurationũ. ⁊. iiij. c. se.

Iteratio. iteratio culpe inducit aggrauationem pene. xv. q. vij. bij q.

illud qđ nõ ostẽdit gestũ nulla rõne videat iteratũ. de cõse. di. iiii. si nulla. ⁊ iiii. c. precedẽtib⁹.

iterari oportet illud, quod malefactum est. i. q. vl. daibertum.

iteratur ordo si de ordinante vtrum eps fuerit dubitatur. lxviii. dis. presbyteri.

iteratur ecclesie consecratio si igne exusta. aut sanguinis effusione aut fornicatione polluta fuerit. lxviii. dis. ecclesiis.

nec baptismus nec confirmatio debent iterari nisi de receptione vtriusq̃ dubitetur vel non fuerit forma debita contra. lxviii. ecclesiis.

iterato baptizatus scienter iterato dominum crucifigit ⁊ nõ põt promoueri. de cõs. dis. iiii. q bis

quotidianũ sacrificiũ eucharistie nõ ẽ iteratio passionis. sz cõmemoratio. ó cõs. dis. ii. iteratur.

solẽnis penitẽtia apud q̃sdã ecclesias non iteratur. de pe. dis. iii. nihil pdest. §. ex persona.

de bereſi redeũtes permanent in ſuis ordinibus ſi tamẽ ab hereticis iterata vnctione baptiſmi vl ordinis nõ fuerit maculati. i. q. vij. ſaluberrimũ.

ab hereticis in forma eccl̃ie ordinati nõ debent iterato ordinari. ſed per manus ipoſitionem recõciliari. i. q. i. manus impoſitio.

ſacramẽta ab hereticis in forma eccl̃e data iterari non debent. i. q. vij. ⁊ ſi illa. §. ſe circa medium ⁊. i. q. i. quod quidam.

Judas

iudas licet fuerit pditor ⁊ dampnat⁹: quicq̃d tamẽ inter apoſtolos egit: pro dignitate officij ratũ fuit. xix. di. ſecundum eccleſie. vij. q. i. aduerſitas in fi.

ꝓpter iude pfidiã. nauis in q̃ ipſe erat ⁊ apoſtoli fluctib⁹ agitabat. xxiiij. q. i. non turbat.

iudas in cena domini cum aliis apoſtolis corp⁹ chriſti ſumpſit. vij. q. i. aduerſitas in fine. de conſe. diſ. ij. ſicut iudas.

iudas a venia excluſus non fuiſſet. ſi penitẽtiaz a chriſto poſtulaſſet. de pe. diſ. i. §. item hijs

nihil pfuit iude egiſſe penitẽtiam p quaz ſcelus corrigere nõ potuit. de. pe. diſ. iij. in ſalicibus.

iudas male penituit: quia laqueo ſe ſuſpẽdit. de. pe. diſ. iij. inter hoc byrcum.

iudas fuit infelicior omni penitente quem penitentia non reuocauit ad dominum: ſed traxit ad laqueum de pe. diſ. iij. in ſalicibus.

iudas magis peccauit deſperando q̃ xp̃m tradẽdo. xxiij. q. v. ſi non licet.

qui ſeipſos occidunt cum iuda proditore perpetue damnationis exitium incurrunt. xxiij. q. v. ſi non licet: ⁊ c. ſe.

cum ſpirit⁹ ſanct⁹ cõſubſtãtialis ſit filio ſymoniaci ſpiritus ſancti gratiam vẽdẽtes iude q̃ xp̃o vendit. ſit conparãtur. i. q. i. eos.

clerici res ſactas ſubtrahentes iude ſcariotis ſimiles eſtimantur. xvij. q. iiij. ſi forte. xxiij. q. iiij. quid ergo in fine.

Judeus

iudei obedientes: non ſunt a chriſtianis moleſtandi. xxiij. q viij. diſpar.

iudeis permittitur feſtum ipſorum colere. dummodo ea non exerceant in contemptum eccleſie. xlv. di. qui ſincera in fine.

ſacrilegium faciũt qui iudeis publica officia cõmittũt. xvij. q. iiij. cõſtituit. liij. diſ. nulla.

fideles nõ debẽt cũ iudeis habitare nec mãducare nec medicinas ab eis recipere nec conſiliũ requirere i infirmitate. xxviij. q. i. nullus. ⁊ c. ſe.

ne religio xp̃iana a iudeis polluatur empti ab eis xp̃iani a ſeruitute liberant. liij. diſ. mancipia ⁊ c. ſede. conſe. diſ. iiij. pleriq̃.

iudei non ſunt per vim ad fidem compellendi. xlv. diſ. qui ſincera ⁊ c. de iudeis.

iudei qui de facili ad vomitũ perfidie redeunt cum multa deliberatione: ⁊ cũ octo menſium inſtructione ſunt ad baptiſmũ ſuſcipiendi. de cõſe. diſ. iiij. iudei. xxviij. q. i. ſepe.

die dominico vel alio die ſolemni debent iudei baptizari. de conſe. diſ. iiij. ne quod abſit.

ſi iudeus: vel paganus ſeru⁹ chriſtianus fieri voluerit a ſeruitute liberatur. liij. di. fraternitatẽ.

iudeoz̃ baptizatoz̃ pueri ne parẽtũ iuoluẽt erroribus ſunt eis auferẽdi: ⁊ monaſterijs aut chriſti fidelibus ad viuẽdũ tradẽdi. xxviij. q. i. iudeorum. de conſe. diſ. iiij. pleriq̃.

vno parente conuerſo ⁊ altero in iudaiſmo permanente pueri ſequi debent illum qui factus eſt chriſtianus. xxviij. q. i. iudei.

ex iudeis conuerſi quia ad vitia proni ſunt non debent alijs iudeis cohabitare ne eoz̃ participatione ſubuertãtur. xxviij. q. i. ſepe.

iudei a fide apoſtãtes coguntur ad eam redire. xlv. diſ. de iudeis. de conſ. diſ. iiij. pleriq̃.

iudei prenaricatores fidei quantuncunq̃ pena damnati fuerint perfidia parentum etiam quo ad res filijs non ſoderit. i. q. iij. iudei.

ſi chriſtian⁹ vel chriſtiana iudaice p̃uaricãti carnaliter cõiungatur a communione eccleſie ſegregentur. xxviij. q. i. caue. ⁊ c. ſi quis iudaice.

Judex

iudex dict⁹ ẽ eo q̃ ius dicat ſine q̃ iure diſcepter. xxiij. q. ii. ca. i.

iudex alius eſt ordinarius alius arbitrarius. ij q. vi. a iudicibus.

ordinarius iudex eſt qui ab apoſtolico vel imperatore legitimam poteſtatem accipit. ii. q. vi. a iudicibus. xi. q. i. iudices.

arbitrarius eſt qui nullam poteſtatem habens cum conſenſu litigãtium eligitur. iij. q. vi. a iudicibus.

ad arbitriũ rei iudices dãdi ſũt. ii. q. i. iudices.

q̃dã ſunt q̃ iudices nõ poſſunt fieri etiã ſi petantur. videlicet ſurdus mutus ꝑpetuo furioſus ſemine ſerui ipubes infames. iii. q. vii. infamis.

ille debet eſſe alterius iudex: qui nõ habet in ſe ipſo q̃d cõdemnet. iij. q. vii. iudicet.

verus iudex nec precio nec ſtupore nec odio nec fauore iudicat. xi. q. iii. eps. §. ſi ergo.

iudex munera nõ debet accipere q: munerum acceptatio veritatis eſt preuaricatio. xi. q. iii. q̃ recte ⁊ c. nõ licet. xliii. q. v. non ſane.

iudex etiam recte iudicando ſi tempozale premium expectat fraudem in deo perpetrat. xi. q. iii. qui recte.

laudabiles ſunt iudices in quibus nec ira nec furor: ſed ratio dominatur. xi. q. iii. illa ⁊ tribus capitulis ſequẽtibus.

papa eſt iudex omnium: ſed nemo ipſius. ix. q. iii. paret ⁊ c. ſeq.

bonus iudex nihil arbitrio ſuo facit. ſed iuxta leges ⁊ iura pronũciat. iii. q. vii. iudicet. In quo capitulo ponũtur plura que debent habere bonus iudex. xxx. q. vlt. iudicantem.

nõ ẽ iudex i quo nõ ẽ iuſtitia. xxiii. q. ii. iuſtum.

criminoſus iudex cũ ſententiam in alterius crimen pfert ſeipſum condemnat. iii. q. vii. facer-

dos. §. item in euangelio.

Iudex cuius vita cum loco iudicij nō cōcordat: sepe in meritos damnat. xi. q. iij. plerumq;

Iudex cupidus. cito vendit iudicium. xi. quæstione tertia pauper.

Naturale est suspectorum iudicium insidias declinare. iij. q. v. q; suspecti.

Iudex in labyrinthum impingit: qui ante iudicat q; intelligat. xxix. dis. sciendum.

Iudex circunstantias debet rimari: & ordinem rerum inquirere. xxx. q. v. iudicā tem. ij. q. j. i primis. de pe. dis. v. §. i. post me.

Iudex nec debet esse facilis ad credendum nec ad vindictam ferendam. lxxxvi. dis. si quid. xi. q. iij quamuis. xv. q. vij. si quid.

Iudex sine accusatione damnare non debet. xxiij q iij. si quis peccantem.

Idem non debet esse iudex & accusator: vt testis j. q. i. multi. iij. q. iij. c. i.

Iudex nō debet esse suspectus. iij. q. v. c. vlt.

Iniquum est velle iudicare: & nō iudicari. xxxij. q. vi. iniquum.

Iudex plus legibus q; sue voluntati obtemperare debet. iij. q vij. iudicet.

Iudex in loco iudicij debet conscientiam quam ō domo portauit deponere & secūdum allegata & probata procedere. iij. q. vij. iudicet.

Nullus iudicū sine licētia superioris debet aliquē clericum condemnare. xi. q i. nullus iudicum.

Iudex reum puniendo reddit bonum pro malo xxiij. q. iij. ser differentie.

Iudex secūdū leges dānādo iniquū nō peccat q; nō ipse dānat: sed lex. xxiij. q. v. iudex: & c. ie.

Humanū est illum veteri iudicē qui deprimere & erigere potest. xvi. q. ij. c. i. circa medium.

Nemo ōbz ōdignari iudicē habere cōtra se cui⁹ approbauit arbitriū. iij. q. viij. accusatores. §. cui⁹

Inferior iudex nō pōt superiorem iudicare: nec debet. xxi. dis. iferior & v. c. sequētibus.

Ad secularem iudicem non licet clerico confugere. xci. q. v. placuit.

Iudex laicus non debet se ītromittere de clerico precipue de sacerdote iudicādo. xcvi. dis. in scripturis. & c. se. xvi. q. vi. in noua actione.

Licet iudici subditum alterius defensare & fouere sed nō iudicare. vi. q. iij. scriptum.

Iudex pōt alteri⁹ subditū iudicare ratiōe criminis cōmissi i sua potestate. vi. q. iii. placuit & c. se.

Causas suā āmittit q; rē etiā sibi debitā preter iudicis sentētiā inuadit. xvi. q. vi. c. i. in fi.

Iudex spiritualis. s. cōfessor debet habere mun⁹ scientie. vt sciat cognoscere quicquid debet iudicare. de. pe. dis. vi. §. i. post medium.

Iudicium.

Iudiciū duplex ē videlicet diuinū & humanū. vi. q. i. si oia. xv. q. vi. si a sacerdotibus. circa medium.

Diuinum iudicium valde est timendum quia ipe iudex est & testis. ix. q. iij. aliorum.

Diuinum iudicium vsurpat qui incerta & dubia iudicat. ii. q. i. nomen presbyteri.

Secretorum cognitor & iudex est deus. xxxii. dis. erubescant.

Solus dei ē iudicare de occultis qui solus nouit corda hominū. ii. q. iiii. consuluisti. post me.

Homines multa de dei iudicio ignorant: quia forsitā que nos laudamus ipse reprehēdit. & que nos reprehendimus ipse laudabit. xi. q. i. sacerdotibus in fine.

Homines dei iudicio per peiores se flagellantur lvi. dis. figens in fine.

Dei iudicio homines in presenti vita flagellantur vt in futuro non puniantur. xxiij. q. iiij. quid ergo per totum c.

Dei iudicio aduersa bonis eueniūt: vt ex hoc magis humilientur & mercant. vi. q. i. ouces. §. ipa.

Iudicio dei agit⁹ quī ex flagellis vnus corrigit & alius obdurat. xxiii. q. iiii. nabuchodonosor.

Nō pōt humano cōdēnari examine q; deus suo reseruauit iudicio. xv. q. vi. si a sacerdotibus.

Facta pape a solo deo iudicantur. ix. q. iii. facta.

Deus aliorum causas voluit per homines terminari: sed sūmi pontificis causam sibi ipsi examinandam & terminandā reseruauit. ix. q. iii alioq;

Nemo scit qualis in iudicio dei futurus sit. xi. q i. sacerdotibus in fine.

Qualiscunq; hic quis egreditur talis in iudicio dei representatur. xxv. dis. qualis.

Qualem inuenit dominus cum vocat talem pariter & iudicat. de pe. dis. i. nunquid caym.

Item in futuro dei iudicio locum non haberent: si in hoc seculo omnia iudicanda essent. vi. q. i. si omnia. xv. q. vi. si a sacerdotibus.

Quem sacerdos iudicat deus iudicat cuius personam gerit. de. pe. dis. iii. in salicibus. §. his⁹ auctoritatibus. v. sed quem.

Qui semel a sacerdote p peccato punitur: nō iterum a deo pro peccato iudicabitur. ibidem.

Deus nō bis iudicat in idipsum: q; iuste i psenti ē punitū. ō pe. dis. iii. fūr plures. §. auctoritas.

Humanū iudiciū ē duplex vz. priuatū & publicū siue contentiosum. iii. q. vii. postulatus.

Priuatum iudicium homo exercet quando seipz iudicat. de pe. di. i. in actione.

Verū iudiciū ē iudicare pri⁹ cōsciētiā ppriā deinde culpam alienam. iii. q. vii. postulat⁹: & c. se.

Non est curandum iudiciū hominum: vbi est bona conscientia: quia tale iudiciū est temerarium xi. q iii. temerarium: & c. se.

Temerarium iudiciū est quod procedit ex suspitione. ii. q. i. multi ante finem.

Lapsi a baptismi innocentia proprio iudicio se accusantes per penitentiam restituūtur. de. pe. distinctione. i. c. multiplex.

Homo debet seipsū iudicare dū potest meli⁹ mores comutando: ne cū posse amiserit a domino iudicetur. de pe. dis. i. in actione. §. se.

Q publicū iudiciū siue cōtētiosum istitutū ē vt inocēcia pregaē: ⁊ culpa puniatur. ij. q. i. q̄ lotarius.
Q hoc iudicium integrum est quod plurimorum sententijs confirmatur. lxiij. dis. extra.
Item debet secūdum auctoritatem decretoꝝ ⁊ sanctorum patrum diffiniri. xx. dis. de libellis.
Item debet esse sine tumultu contentionum. v. q. iij. in loco.
Item hoc iudicium debet poni in loco tuto ⁊ communi. iij. q. ix. ortā. xxiij q. j. siue.
Q in omni tali iudicio debēt esse quatuor persone videlicet iudex accusator defensor: ⁊ testis. iij. q iij. c. nullus vnq̄: ⁊. c. nullus introducatur.
Q ille qui citatur in iudicium debet offerri conuentionalis libellus. iij. q. iij. inducie. §. offeratur.
Q spoliati nō debēt ad iudicium trahi: nisi prius in integrum restituant. ij. q. ij. nullus episcopoꝝ ⁊. iij. c. se. iij. q. ij. eiectis: ⁊. c. se. v. q. ij. si primates
Q de suspitione vel erronea cōfessione pessimus est iudicium. xv. q. vj. si a sacerdotibus.
Q ordo iudicarius i publico iudicio ē seruādus nisi forte a deo culpa sit notoria q̄ se omnium oculis ingerat. ij. q. i. que lotarius: ⁊. ij. c. se.
Q an in manifestis sit ordo iudicarius seruandus ij. q. j. per totum.
Q absente reo in iudicio non est procedēdum. iij. q. ix. accusatori vsq̄ ad finem questionis.
Q diuine ⁊ humane leges prohibent: vt absens q̄s iudicetur. iij q. viij. accusatores.
Q cōtumax absens iudicat. iij. q. ix. decreuimus.
Q iudicium refugit: qui de iustitia diffidit. xj. q. i. christianus.
Q quatuor modis humanum peruertit iudiciū: videlicet timore cupiditate odio ⁊ amore. xi. q. iij. quatuor: ⁊. ij. c. se. iij. q. v. accusatores. ij.
Q iudicium non debet propter lachrymas quorū cunq̄ peruerti. xxiii. q. iiij. est iniusta.
Q cādētis ferri ⁊ aque feruētis iudiciū a sanctis est prohibitum. ij. q. ij. ij. consuluisti.
Q in dubio absolutum non debet esse iudiciū. xxiij dis. habuisse. ij. q. iiij. consuluisti.
Q iudiciū mixtum debet esse rigore ⁊ lenitate. xlv. dis. disciplina. c. omnis: ⁊. c. sunt.
Q libertini possunt trahere dominos suos ad iudicium. xij. q. ij. episcopus. §. si sine venia.
Q eccl'ia nō iudicat nisi de publicis in ordine iudiciario probatis. ij. q. iiij. cōsuluisti ⁊. xxx. q. vltima nec illud. §. bijs itaq̄. ⁊. c. se. ij. q. i. multi in fi.
Q eccl'ia quādoq̄ i suo iudicio decipit vt ille q̄ intra ipsaꝝ ē p eaꝝ excludit ⁊ q̄ foras ē intromittit. xxiij. q. iij. siquis: ⁊. c. cum aliquis.
Q monachi ⁊ monache spectant ad iudicium episcopi. xi. q. i. de persona.
Q clerici suū epm cōtēnētes traduntur iudicio seculari. xj. q. i. siquis sacerdotum ⁊ duo. c. se.
Q clericis prohibetur iudicium sanguinis. xxiii. q. viij i. sepe ⁊. c. se.
Q diebus feriatis ⁊ die dominico non sunt exercenda iudicia. xv. q. iiij. placita. xxij. q. v. decreuit de conse. dis. iij. §. i.

De hac materia habes vbi agitur de sententia.

Juramentum.

Q iuramētū legit deus creb:o fecisse xxij. q. iiij. incommutabilis.
Q iuramentum homini non prohibetur tanquam malum: sed eius assuefactio vel libido prohibetur. xxij. q. i. non est contra.
Q iurare dei est a seipso ordinata nullatenus conuellere. xxij. q. iiij. incommutabilis.
Q dum vsus iuramenti habetur de facili periurio incurritur. xxij. q. i. non est contra.
Q iuramentū nō dicit malū esse ista malo cē scilicz ifirmitas eoꝝ: q̄b' aliq̄d suadet. xxij. q. i. ita ergo
Q in scripturis non est prohibitum ab alio recipere iuramentum. xxij. q. i. quāuis.
Q iurare uō ē peccatū. xxij. q. i. §. i. ⁊. c. vt noueritis
Q iuramētū nō ē istitutū vt esset iniq̄tatis vinculū vel cuiuscūq̄ criminis. xx. q. iiij. iter cetera.
Q hec est causa institutionis iuramenti vt omnis iurans ad hoc iuret vt quod verum est loquatur xxij. q. v. iuramenti.
Item alia cā ē iuramēti istitutiōis ifirmitatis dubitātis cū nō vult credere. xxij. q. i. si peccatum.
Item alia est causa detestatio ydolorum. nam ideo conceditur per deum iurare ne per ydola iuretur xxij. q. i. considera.
Q in iuramento non debet intētio verbis sed verba intentioni deseruire. xxij. q. v. humane.
Q iuramentum debet habere tres comites: videlicet veritatem iudicium ⁊ iustitiam. xxij. q. i. ⁊ iurabunt. ij. q. animaduertendum.
Q iuramentū veritatē habet vbi non aliter corde q̄ ore iurat. xxij. q. v. iuramēti: ⁊. c. q̄cūq̄.
Q iustitiam habet quando licitum ⁊ iustum ē q̄d iuratur non tendens ad mortale peccatum. xxij. q. iiij. innocens. §. illicitum.
Q in iudicio iuratur quando cū discretione ⁊ cautella iuratur etiam in licitis. ij. q. v. sacramentum. xxij. q. iiij. innocens. §. illicitum. circa me.
Q iuramentum fit duplicit videlicet per creatorem. ⁊ per ea que habent respectum ad creatorem vel per creaturas. xxij. q. i. considera: ⁊ duobus capitulis sequentibus.
Q per creaturam capillum vel caput iurare est blasphemare. xxij. q. i. siquis per capil.
Q minus peccatum est per falsos deos iurare verum q̄ per verum deum iurare falsum. xxij. q. i. monet circa medium.
Q per ea que respectū habēt ad creatorē: sicut est crux euangelia ⁊ sanctoꝝ reliquie ⁊ similia. falsū iurare ē peierare. xxij. q. vlt. q̄ cōpulsus ⁊. c. se.
Q electus in episcopum repellitur a confirmatiōe quia publice iurauerat super euangelia ōi. lxxxv. dis. archidiaconum florentinum.
Q sacerdotes ex leui causa iurare non debent. ij. q. v. siquis presbyter.

qui per lapida vel aliam creaturam iurat falsum periurus est. xxii.q.vltima.ecce.

an qui iurans super lapidem putans sup euangelia iurare obligatur.xxii·q·v.hūane.§l.prio.

piurū ē neqter ꝺcipere credētē. xxii·q.ii.c.i.

sophistice iurans periurus est. xxii.q·v.quacumque ;ꝛ·duobus.c.sequentibus.

deus accipit iuramentum sicut ille cui iuratur intelligit·xxij.q·v·quacumqꝫ

qui paratus est ad peierandum antequam iurer periurus est.xxij.q.v.qui periurare.

q̄ dicit iurādo pluit piurus ē.xxij.q·ij·homines

Saul quia de morte Jonate quaꝫ iurauerat sētentiam tulit quia eam propter populum exequi non potuit periurus non fuit.xxij·q.ij.c.vltimo §.item opponitur·ante finem.

non peierat qui conpulsus iura mente non implenit·xj.q.iij.antecessor.

qui alium cogit peierare.etiam si dominus iurantis sit reus est periurij.xxij.q.iij.inter cetera.q.v.qui conpulsus·ꝛ.c.siquis coactis;ꝛ quatuor.c.sequentibus.

illud est deflendum qꝺ quis commisit illicite p iuramentum coactū.xxij.q·iij·inter cetera.

ille qui alium cogit scienter ad periurium vincit homicidam.s.quantum ad damnum: quia ille dannificat animam iste corpus.xxij·q.v.ille

illicitū iuramētū magis peccatū ē adiplere: q̄ p iurium īcurrere·xxij·q.iij·vnusquisqꝫ·

iuramentum factum contra preceptuꝫ domini culpatur;ꝛ non tenet·xxij.q.iij·inter cetera.

omne iuramentū est seruandū: nisi in peiorem vergat exitum;ꝛ salutis detrimentum.xxij·q.iij

qꝺ dauid·ꝛ fere vsqꝫ ad finem questionis.

nemo āte etatē legitimā·i.ante nos·xiij. cogendus est iurare.xxij.q.v.puuli·ꝛ·ii.c.se.

dieb⁹ dīicis;ꝛ a septuagesima vsqꝫ ad octauā pasce;ꝛ ab aduētu vsqꝫ ad octauā epiphanie ꝛ in quatuor tēporib⁹;ꝛ i letania maiori;ꝛ dieb⁹ rogationū pro concordia ꝛ pace nullus solemniter iurare presumat. xxij.q.v.decreuit.

decens est vt iuramentum a iciunis prestetur· xxij.q·v.ꝛ honestum.

forma iuramenti inuenitur secundum diuersoꝫ status temporum hominum.

in repore veteris legis iurabāt viuit dīis;ꝛ vivit anima mea.xxij.q.i·ꝛ iurabunt.

i p̄mitiua eccl'ia iurabāt testis ē mihi deus·ꝛ testis ē mihi cōscia mea·xxij·q.j·si peccatū.

modernoꝫ ē iuramētū.sic me vel te deus adiuuet·ꝛ iste reliquie sanctoꝫ vel cōsimile.xxxv.q·vi· de parentela;ꝛ·iiij.c.se.i.q.vij·quotiens·xxij· q·i·habemus.

forma iuramenti ab bereſi vel a scisimate redeūtium est specialis·i·q.vij.quotiens;ꝛ de consecr. di·ii.ego berengarius

in forma iuramenti fidelitatis sex requiruntur de hoc habes vbi agitur de infidelitate.

epiſcopo vel pbytero nō exigit cōmunis forma iuramenti;sed p sanctam cōsecrationē tantum interrogari debent.ii·q.v.siqs presbyter.

infideles ꝛ ydolatre iurant per creaturas.xxii. q.i.ꝛ iurabunt.

ideo xp̄s nō pbibuit iurare p deū;sed p creaturas;ne videlicet p contēptū creatura deieraretur vel aliquod numē deitatis i creaturis crederetur xxii.q·i·mouet.§.item christus.

illicitum iuramentum non est complendū.xxiii. dis.duo.ꝛ.c.se.

plurib⁹ modis iuramētū dicit illicitū; videlicet ex psona iurāris vt sunt impuberes q̄ iuramētuꝫ non tenet·xxii.q.v.paruuli:ꝛ.c.se.

Jtē ē ilicitū ex psona cui iurat vt cū clericus laico iurat quod nō licet.xxii·q.v.c.nullus.

Jtē ex re est illicitū iuramētū vt sit res per quam iuratur non est sacra.xxij.q.i.clericum.

Jtem ex fine est illicitum vt si iurat propter electionem ꝛ ante electionem.viii.q·iii.arraldus.

Jtē ex cā.s.obligatoria ad hoc impellēre.¶Exēplū de Herode ꝛ saltratrice.xxii.q·iiii·vnusqsqꝫ.

Jtē ex modo ē illicitū vt si temere vel indiscrete vel si ne necessitate.Exēplū de Jepte q indiscrete iurauit xxii.q·iiii·vnusquisqꝫ·ꝛ·q·i.ira ergo.

Jtem ex tempore est illicitum vt si dominicis diebꝫ vel aliis prohibitis iuratur.xxii. q.v. decreuit. vnde versus de omnibus supradictis.

Quis.qd.cui.p qꝺ·ad qd.cui quomō quando·

licitum iuramentum fit i sex casibus vꝫ pro pace vel amoris coniunctione·xxii.q.i.c.i·

Jtem pro infamie expurgatione.ii.q.iiii. presbyter ꝛ.iii.c·sequentibus.

Jtem pro fide ꝛ fidelitate de consecr.di·ii. ego Berēgarius.xv.q vi·alius.

Jtē p obediētia siue reuerētia·xxiii.di·q̄q̄.

Jtem pro veritate inquirenda siue in testibus siue siue in aliis.xiiii.q·ii.q̄q̄.xxii·q.i.omne.

Jtem pro damno dato vel dando.ii.q·i·in primis. circa me. Unde versus.

Par hac fama fides reuerentia cautis damni.
Defectus verbi sibi poscunt sacra tueri.

ab biis iuramenta irritari possunt videlicet a papa.xv.q.v·auctoritatem.

Jtē seruoꝫ a dño suo·liii.dis·si seruus scientie·

Jtē vxoris a marito suo·xxxiii.q.v.manifestum·

Jtem monachi iuramentum a suo abbate.xx.q· iiii.monachum.

solus papa a iuramēto licito soluit.xv.q·vi.alib⁹

absoluit subditos excommunicatorū excōmunicationem contemnentium a iuramento fidelitatis.xv.q.vi.nos.

anteq̄ incendiarii absoluantur cautio iuratoria requiratur.xxiii.q.vlr·pessimam·

grauior infligitur pena peieranti q̄ consentienti.xxii·q.v.siquis coniunctus.

eadem pena est pro periurio ꝛ homicidio.xxii. q.i·predicandum.

De hac materia require vbi agitur de mendacio.

Jurisdictio. ℣ iurisdictio clericorum ℣ episcoporū que est circa curam animarū ab abbatib⁹ non est vsurpanda xvi.q.i.int erdicimus.

℣ nec mꝛtropolitanus vel episcopus intromittere se debet de iurisdictione alterius episcopi sine scire episcopus. ix. q.iii.nullus primas.

℣ primas vel patriarcha non habet iurisdictionē in episcopos sed tantum in archiepiscopos. ix. q.iii.conquestus.

℣ extra propriam iurisdictionem nullus debet iudicari.iii.q.vi.peregrina; ℣.iiii.c.sequentibus

℣ crimen commissum inducit iurisdictionem in extraneum.iii.q.vi.ibi enim semper.℣.c.vltimo vi.q.iii.pl acuit.℣.c.sequenti.

℣ qui canonicam habet ad prelaturam electionē habet ℣ iurisdictionem.xi.q.v.exp crientie tu

℣ laici habuerunt quandoque; ℣ habent intra ecclesiam; de ecclesiasticis iurisdictionem habuerunt enim electionem summorum pontificum ℣ investituras episcoporum.lxiii.dis.adrianus; ℣. §.principibus ℣.c.in sinodo.

℣ possunt i cōcilio interesse precipue; vbi agit̄ de fide.xcvi.di.nos ad fidem ℣.c.satis.

Item datur eis iurisdictio personas incorrigibiles corrigendi.xxxij.di.eos qui.

Itē datur eis iurisdictio i fidei vlcīscor. contempto res morte affligendi.xxiij.q.v.principes.xvij.di. nec licuit.xi.q.i.siquis sacerdotum.

Item in eos q̄ scisma faciunt vel excōmunicationes contemnunt.xxiiij.q.v.deliguribus.

Item datur eis iurisdictio vbicunq; ecclesiastica potestas nō valet exercere disciplinam.xxiij.q.v.principes.

Jus. ℣ ius generale nomē est; qđ iustū reqrit ℣ inde ius dictū est.i.di.ius generale.

℣ ius in duo: scilicet i ius naturale ℣ ius positiū diuersificatur.i.di.humanū genus.

℣ naturale innuitur in euangelio vbi dicit̄ quecūq; vultis vt vobis faciant homines; ℣ vos facite illis ℣ econuerso ibidem.

℣ ius naturale iuri positiuo antefertur. videlicet quia prius ℣ dignius.v.di.§.i.viij.dis.quo iure. §.dignitate vero.

Item quia cedit omnis consuetudo vel constitutio.ix.dis.per totum.

Item quia contra ius naturale nō admittitur dispēsatio; nisi ad maius malum vitandum.xiij.dis. §.i.℣.vi.nō est peccatū.§.bis itaque.

Item quia ius naturale vult omnia communia esse positiū vero restringit ad meum ℣ tuum.viij.di. §.i.℣.c.sequenti.

℣ ius positiuum siue humanum; diuersas habet species.quia aut est ius ciuile aut gentiū.aut militare aut publicum aut quiritum.i.romanorum de quibus.i.dist.per totum.

℣ iure diuino ℣ humano res possidentur, sed differenter.xxiij.q.vij.c.i.

℣ iure poli reguntur matrimonia. non iure fori idest ciuili.

℣ mulierem reddit infamem si mortuo viro infra tempus determinatum ducat alium.ij.q.iij.euphemium.§.sequenti.

℣ ius interpretādi canones habet qui potestatē habet cōdēdi.xi.q.i.sicut enī.§.ex.his oībus.

℣ iudex dictus est ex eo q̄ ius dicat populo; siue de iure disceptet.xxiij.q.ij.c.i.

℣ qui ecclesie ius suum detrahit in iustitiam committit.xxij.dis.omnes.

Justitia. ℣ iustitia est summū bonū colere ac vnicuiq; iura sua seruare. xij.q.ij.cum deuotissimam post me.

℣ iustitia ē equitas tollerandi inopiam ℣ temperātiam habere in abundantia.xlij.di. quod dicit.

℣ iustitia est patriam ℣ socios defendere.xxiij.q. iij.fortitudo.

℣ vbi fides ℣ charitas deest iusticia esse non potest.xxiiij.q.i.vbi.

℣ iustus miseris conpatitur.xlv.di.vera iustitia.

Item non odio sed bono zelo est exercenda.xxiij.q. iij.sex.

℣ semper est misericordia temperanda.xlv.di.disciplina.c.omnis ℣.c.vera ℣.c.se.

℣ iustitiam aurum ℣ munus violant.xj.q.iij.pauper qui recte.i.q.iij.vendentes.

℣ cultum suum iustitia perdit qñ filētia iudicij; obstrepentiū turbo cōfūdit.v.q.iiij.in loco.

℣ iustus quotiens cadit totiens resurgit. de peni. di.iij.septies.

Alende. ℣ calende Januarij iuxta ritū gentilium p hibentur xp̄ianis obseruari.xxvi.q.vlt. non licet.℣.c.non obseruetis; ℣.c.siquis calendas Januarij.

℣ p̄sbyteri cū p calēdas cōueniūt qñ semiplenū vētrē habeāt; ℣ lucris honestioribꝰ intēdant.xliij. di.qñ p̄sbyteri ℣.c.nullus p̄sbyterorum.

De hac materia habes vbi ponitur.c.

Labia. ℣ labia sacerdotis debent scientiam custodire.xi.q.i. sacerdotibꝰ.xliij.di.sit rector ātē mediū.

Labor. ℣ labor bonus est in virtutibus ℣ spiritualibus exercitijs. xxiij.q. iiij.quis nos potest.

℣ labor malus est in mundi delectabilibus ℣ peccatis.xxiij.q.viij.quemadmodum.

℣ labor indifferens est in necessitatibus corporis de conse.dis.v.nunquam.

℣ merces felicitatis non acquiritur nisi per laborem virtutis de conse.dis.v.ieiunium.

℣ seculi dilectores fortes sunt in labore malo; debiles in labore bono.dis.xlvij.omnes.

℣ apostolus ne quenquam grauaret p̄opijs manibus laborabat.i.q.ii.sacerdos.

℣ boni labores sui non in p̄senti sed in futuro

querunt fructum recipere.i.q.ii.sacerdos.
¶ cum p̄clarus vel p̄dicator in aliquibus sine fructu laborat ad altios vt p̄ficiat se transferrat. vii.q.i.c.vltimo.viii.q.i.olim.
¶ iustum est vt illi consequantur stipendium qui laboris impenderunt obsequium.i.q.ii.sacerdos in fine.xii.q.ii.charitatem.
¶ laborantes p̄o ecclesia stipendia debent accipere ab ecclesia.xii.q.ii.ecclesiasticis.

Lac ¶ lac abraā ñ vina āgelis hospitio receptis ꝓpiauit.xxxv.di.sexto die i fine.
¶ sicut incongruum est non pascentem gregē lac gregis vsurpare sic est militantiū stipendia non militando subripere.xiii.q.i.c.i.ante finem.

Lacrima. ¶ lacrima amarissima petri peccatum deleuit negationis.l.dis.ponderet.
¶ in peccato negationis ꝑri lacrime ei⁹ ⁊ non alia satisfactio legit̄ de pe.di.i.Petrus doluit.
¶ lacrime lauant delictum qō pudor est confiteri qō non est intellegendum sine confessione sed peccatum si a deo graue est vt cum pudore confiteatur non ideo est desperandum quia lacrime lauant.de pe.dis.i.mensuram.§.p̄rimo.
¶ non est mūdus q̄ post lacrimas repetit ea q̄ deflenit.de.pe.dis.iii.irriso: est ⁊.iii.c.sequētib⁹.
¶ non excusatur qui lachrimas habuit p̄o tēporali dāno ⁊ non potest habere ꝑ peccato deflendo de pe.dis.iii.§.item opponitur.in fine.
¶ lacrimas multi indesinenter fundūt ⁊ tñ peccare nō desinūt.de.pe.dis.iij.irriso: ē ante finem.
¶ lacrime debent esse arma clericorum.xxiij.q.viij.conuenio:.
De hac materia habes vbi agitur de fletu.

Laicus. ¶ laicus de rebus ecclesie non debet se intromittere; nec sibi sūt committende.lxxxix.di.iudicatum.
¶ episcopus qui decimas ⁊ alias res ecclesie consanguineis vel alijs laicis distribuit tanq̄ simoniacus ⁊ inter p̄cipuos hereticos.vt antix̄pi habeatur.i.q.iij.peruenit.
De hac materia habes vbi agitur de electiōe: ⁊ vbi agitur de imperatoribus ⁊ vbi agitur de iurisdictione: ⁊ vbi agitur de iudicio.

Lapsus. ¶ lapsus duplex iuenitur.vide licet a fide qui fit per heresim ⁊ a moribus qui fit per mortale peccatum.i.q.vij si quis omnem.
An ep̄s vel cleric⁹ ꝑ heresim lapsus post reuersionē posset restitui ⁊ q̄liter.i.q.vij.fere per totum.
Vtrum ep̄us vel clericus post peccati lapsum p̄digna penitentiam reparari possit; ⁊ qualiter.l. dis.per totum vsque ad.§.q̄ vero.
¶ cum magna discretione ⁊ consilio lapsi sunt restituendi.l.dis.de eo tamen.

Larua. ¶ laruis demonū ante se fieri p̄sbyteri nō consentiēr.xliij.di.nullus p̄sbyterorum.de conse.di.v.nullus.

Latro. ¶ latro vnius momēti pñia meruit cēl̄ paradiso.xxvi.q.vi.si p̄sbyter
Item idem latro in cruce pendens premium eternū amisisset: si ipsum vnius hore penitentia non iuuasset.xxvi.q.vi.cognouimus.
¶ latro non est p̄o nomine christi: sed p̄o suis facinoribus crucifixus: ⁊ dum patitur credit.de conse.dis.xliij.baptismi
¶ latronis penitentia q̄ sera fuit: innuit q̄ vera cōuersio in vltimis positorum mente potius extimanda est q̄ tempore.xxvi.q.vi.cognouimus
¶ sicut in latrone defectū baptismi dignitas x̄pi suppleuit ira supplet fidem in pueris tempore baptismi q̄ p̄fiteri non possunt.de conse.dis.iiij. baptismi per totum c.
¶ ep̄s rerum ecclesiasticar̄ dilapidator tanq̄ fur ⁊ latro degradatur.x.q.ij.vltimo.
¶ licet latro suspendendus crudelem iudicem putet non p̄pter hoc est crudelis quia crudelem iugulat.xxiij.q.v.non est crudelis.
¶ qui latronem i membris debilitat ꝑdest latroni quia ipsius maliciam p̄o tanto compescit.xxiij. q.iij.siquis fortitudinem.
¶ latroni ad latrocinia aspiranti parcere non est misericordia sed iniusticia.xx.q.iij.c iniusta.

Lauacrum. ¶ lauacrū omne x̄pianū ⁊ p̄cipue clericū nō conuenit habere cū mulieribus.lxxxi.dis.nā oportet.
¶ sicut lixiuium per cinerem fluens lauat ⁊ non lauatur sic doctrina per doctorem animas credentium lauat a sordibus peccatorum.lxxxiij.dis. nihil illo pacto.§.quanq̄.
¶ exemplo Joannis euangeliste possumus vti lauacro corporali.xxiij.q.i.omnis.
¶ corporalia ⁊ palle a diaconis ⁊ ministris debēt lauari.de.cons.di.i.nemo per ignorātiam.

Laus. ¶ laus dō ꝑ suis bñficijs a nobis ē ipē dēda.xvi.q.i.reuertimini circa.fi
¶ non bene cōueniūt i vno ore laus x̄pi ⁊ laudes Jouis.lxxxvi.di.cum multa.
¶ de verbis laudātium nos nō multū debemus curare.xi.q.iij.inter verba.
¶ velle laudari ⁊ dare histrionibus vt laudentur vitium est.lxxxvi.di.donare.
¶ sunt aliqui qui nō nisi p̄o humana laude largiūtur ⁊ solummodo de hoc retributionem que runt.i.q.i.sunt nōnulli: ⁊.q.iiij.non solum.
¶ nihil illo pastore miserabilius qui luporum gloriatur laudibus.lxxxiij.dis.nihil.
¶ periculum est inde ignum laudare quia dum malefacta laudibus efferuntur augmentātur.xlvi. dis.sunt nōnulli.
¶ qui sciēter idignū laudatix̄p̄m cui⁹ mēbra sum⁹ violat.xi.q.iij.si quis hominem.⁊.c.se.
¶ deus bonos vltra merito laudaros ab alijs permittit in accusationē venire vt culpa ex laude cōtracta suffocetur.vi.q.i.sunt plurimi.

Lectio.

Q lectio diuinarum scripturarum non fabule debent iferi in mensis clericorum. xliij. di. pro reuerētia. ⁊. c. omnia.

Q clerici ⁊ prelati debent insistere lectioni. xxxvi. dist. qui ecclesiasticis. §. ecce.

Q episcopus debet attendere lectioni ⁊ orationi ⁊ doctrine: quia sibi non sufficit sanctitas vite: nisi assit ⁊ scientia doctrine. xxxvi. dist. qui ecclesiasticis. §. ecce. ⁊. lxxxviij. di. c. i.

Q sicut stellam non obscurat nox sic inherentes firmamento sacre scripture non obscurat mundana iniquitas. xxxvi. di. sicut.

Q qui amat scientiam sanctarum scripturarum carnis vitia non amabit. de consc. di. vlti. nunc̄.

Q Qui libri sunt in quibus cēnus precipue ⁊ sacerdotes legere debent; habes. xxxviij. di. nulli. ⁊ iiij. c. seq. de consc. di. vlti. nunc̄.

Q Qui libri ⁊ que lectiones ⁊ que omelie in ecclesia legi debent; habes. xv. di. sacro sancta. ⁊. §. seq.

Q clerici ⁊ precipue episcopi in gentilium libris ⁊ maxime qui ad luxuriam ⁊ vanitatem prouocant non debent legere. xxxvij. di. per totum. ⁊. lxxxvi dist. cum multa.

Q dum beatus hieronymus libros gentilium legeret ab angelo est durissime correptus. xxxvij. di. legimus.

Lector

Q lectores dicti sunt a legendo. xxi. di. cleros.

Q lectorum officium est lectiones pronunciare. xxv di. perlectis.

Legatus.

Q legatus honorādus est loco illius cuius legatione fungitur. xciij. di. c. vltimo.

Q legatus siue sedis apostolice siue cuiuscūq; litteras debet secum portare legationis sue. xcvij. di. nobilissimus.

Q legatus non debet querere profectum suum. sed ecclesie. xciij. di. siquis.

Q legatus pape iurisdictionem episcopi non debet enervare. xi. q. i. peruenit.

Q legatus a latere pape missus inter terminos legationis sue post causas ad se per appellationem devolutas audire ⁊ terminare. ij. q. v. decreto.

Q an legatus pape potest generale concilium celebrare. xvij. di. synodum.

Q plura concilia generalia per legatos pape mandante papa sunt celebrata. lxij. di. adrianus. ⁊ i. q. v; conuenientibus.

Q subdiaconi possunt esse legati dñi pape a latere missi ad oia negocia perpetranda. x. q. iij. relatū.

Q oēs epi ⁊ sacerdotes sunt honorandi; qz legatione xpi funguntur. vij. q. i. ois.

Q legatus ꝑm locorum legationis sue exigentiam debet in expensis esse contentus. x. q. iij. relatum

Lepra

Q lepra cutis; lepra vestis; lepra domus iubentur sacerdotibus ostēdi; qz peccata debent sacerdotibus reuelari. di. pe. di. i. §. moysi.

Q leprosum qui descendit de monte xpus sanauit: priusq; sanaretur clamauit; significatur q in sanatione spūali confessio non debet contēni. ꝺ pe. di. i. §. xpus quoq;

Q in hoc q xpus leprosos mundatos ad sacerdotes misit; legalia approbauit. i. q. i. nonne.

Q in hoc q leprosi antecq̄ ad sacerdotes perueni rent mundati sunt. inuitur q peccatoꝝ in sola contritione mundatur vbi confessionem necessitatis articulus excludit. de pe. di. i. §. hoc idem.

Q confessor debet habere scientiam discernēdi iter lepram ⁊ lepram. xx. di. [illegible]. i.

Q in hoc q maria sororꝝ Aron pro peccato lepra punitur ⁊ post per penitentiam restituitur; fiducia veme penitētibus dat. l. di. si post. §. econtra.

Q in hoc q maria propter murmur in moysen lepra incurrit. inuitur q insurgens contra prelatū grauiter deliquit. ij. q. vij. plerūq; §. itē obijcitur. Et de accusatione prelatorum ibi tractatur.

Q in hoc q rex ozias sacerdotum officia vsurpās lepra in templo percutit; sacrilegorum culpa ⁊ pena exageratur. ij. q. vij. nos sic. §. sed notandum.

Q qui symoniace aliquem ordinat lepram non officium confert. i. q. cum ordinaretur.

Q sicut giezi pp pecuniā lepra incurrit: sic pecunia male conquisita corp̄ ⁊ aiaz ꝓmaculat. i. q. i. cito

Leuita.

Q leuite ex nomine auctoris vocati sūt. ꝺ leui cuius exorti sūt būgrece diacones; latine ministri dicūt. xxi. di. i. cleros

De purificatione leuitarum ⁊ de domus purificatione habes de consc. di. iiij. nec quēquam.

Q in leuitis sacerdotalis dignitas quādoq; intelligitur. l. di. ⁊ purgabit.

Lex

Q lex multiplex est; videlicet diuina q̄ natura constat. di. oēs leges.

Item lex humana q̄ moꝝ cōstat. di. i. oēs leges.

Item lex vetus que dicitur testamentum. vi. dist. testamentum.

Item lex naturalis que facit omnia cōmunia: q̄ lex humana facit singularia dicens meum ⁊ tuū. viij di. quo iure. ⁊. xij. q. i. dilectissimis.

Item lex spiritus que instinctu spūs sancti cordi inscribitur. xix. q. ij. due.

Item lex carnis que absq; culpa est in corpore nō consentientis. xv. q. i. si concupiscentia. xxxij. q. v. si paulus.

Item lex priuata que est idem quod lex spiritus. xix q. ij. due.

Item lex publica que a sanctis patribus est tradita vt est lex canonum. xix. q. ij. duc.

Item lex coniugij que in baptismo non soluitur. xx. vi. di. vna.

Item lex est constitutio scripta. vij. di. moyses.

Item lex est omne qꝺ ratione cōstat. ꝺ vitaxat qꝺ religioni congruat; qꝺ discipline cōueniat; ⁊ quod saluti proficiat. i. di. consuetudo.

Item lex ē constitutio populi quam maiores natu sanxerunt. ij. di. lex.

Leuitas leues sunt q̄ exfratri accedūt. ij. q. 4 oibus

Q leges humane vel publice ꝑm dispositiones terrarum variãtur. i. di. oẽs. ⁊. xxxi. di. aliter.
Q diuerse diuersis temporibus emanarunt que oĩa auctoribus cõtraxerunt. ij. di. quedam.
Q diuersi inuentores legum ⁊ noĩa eorum ponunt vij. di. moyses.
Q leges facte sunt vt humana coherceatur audacia ⁊ tuta sit inter ĩprobos ĩnocẽtia. iiij. di. facte sunt xxiij. q. v: nõ frustra. ⁊. c. ad fidem.
Q lex aut permittit: aut vetat: aut punit: aut precipit. iij. di. oẽs autem.
Q lex nõ debet statui pro priuato comodo: sed pro vtilitate cõmuni. iiij. di. erit autem lex.
Q leges istituũtur cum promulgantur: cõfirmant dum approbãtur. iiij. di. in istis. §. proxi.
Q lex debet esse honesta: iusta: possibilis: vtilis: loco: tẽporiq; cõueniens. iiij. di. erit autem lex.
Q lz cõditor legis solutus sit a legibus: tamen honestum est vt preceteris ꝑm leges quas statuit viuat. xxv. q. i. cõfidimus. ⁊. c. ideo.
Q xp̃us qui legem dedit: legem ĩpleuit. xxv. q. i. iõ. §. his itaq;.
Q sancta ecclesia nõ constrigitur legibus. xxx. q. ij. iter hec.
Q leges seculi non dedignantur cãnones sequi. ij. q. iij. euphemium. §. i. in fine.
Q lex que obuiat sacre scripture a decretis pape ⁊ bonis moribus nullius debet esse momenti. x. di stinc. non licet. ⁊ quattuor. c. sequentibus.
Q lex diuina ⁊ cãonica supior ẽ lege ciuili. x. di. leges
Q illud quod legibus precipue ecclesiasticis est diffinitum ĩ iudicijs est tenendum. vi. q. iiij. si iter. xi. q. iij. summopere.
Q que legibus stabilita sunt mutare non lz. xiij. q. ij. soror. §. vltimo.
Q non conuenit iudicare de legibus. iiij. dis. erit. §. proximo. ⁊. c. seq.
Q illa que contra legem facta sunt pro infectis debent haberi. xxv. q. ij. imperiali.
Q lex statuit penam malis: ⁊ premia bonis. xxiij. q v. non vos.
Q qui lege priuata ducit nulla ratio exigit vt a publica lege constringatur. xix. q. ij. due.
Q est a domino preuaricatio legis a diabolo. xxxv. dist. sexto.

Libellus. Q libellus famosus est qui ĩ famiam alicuius conscribitur v. q. i. c. i. ⁊ seq.
Q libellum famosum quicũq; scripserit ⁊ publicauerit anathematizandus est. v. q. i. hi qui. ⁊. c. p̃cedenti.
Q ꝑm leges imperatoris famosum libellũ ĩueniens ⁊ non statiz eũ deuastans sed publicans tanq̃ auctor: capite punitur. v. q. i. §. siquis.
Q libellus cõuentionalis debet offerri qui prouocatur ad iudicium. iij. q. iij. inducie. §. offeratur.

Liber. Q liber vite q̃d sit: ⁊ q̃d sit scribi ĩ ip̃o. habes. ĩfra vbi agit d̃ scriptura.

Liberalitas. Q liberalitas pro sancta fide tam loco ⁊ tempore cõmendatur. lxxxvi. di. non satis.
Q approbanda est liberalitas que circa proximos ⁊ consanguineos pro necessitate exercetur. lxxxvi di. non satis. §. est etiam.
Item liberalitas pulchra est que indigentibus temperate ⁊ nõ supflue ĩpenditur. lxxxvi. di. nõ satis. §. itẽ pulchra. ⁊. s̃. §. dñs.
Q ep̃us debet esse liberalis alioquin vacuum portabit nomen ep̃i. lxxxvi. di. nõ satis. §. liberalem.
Q dare hystrionibus ⁊ prohibitis venatoribus ⁊ personis turpibus non est largitas: sed vitiũ. lxxxvi. di. donare. ⁊. c. sequenti.

Libertas Q libertas remanebat ĩconcussa anteq̃ vinum ĩueniretur. q: hanc Noe primus per ebrietatem violauit. xxxv dist. sexto.
Q pium est ⁊ meritorium christianos sue libertati restituere: quos christus suo redemit sanguine. xij. q. ij. cum redemptor.
Q bonum est: non est prohibendum q: vbi spirit⁹ sanctus est: ibi libertas. xix. q. ij. due. in fine.
Q mala voluntas non est permittenda sue libertati vbi potest prohiberi. xxiij. q. iiij. displicet. exemplum de paulo.
Q nemo ex praua consuetudine libertatem ecclesie debet infringere. xij. di. oĩa.
Q serui ecclesie non debent ordinari nisi prius per episcopum habeant libertatem. liiij. di. admittuntur. §. de seruis.
Q abbas vel monachus seruũ monasterij liberum facere non põt: qui eiz ꝓpriũ non habet: rei alicne libertatẽ dare non potest. liiij. di. abbati.
De hac materia habes vbi agitur de manumissione.

Libertus. Q libertus est qui ex seruili statu traditus est libertati. xij q. ij. de libertis.
Q libertus manumissus a principe patrono nõ debetur reuerentiam exhibere. xij. q. ij. episcopus q̃ §. si vero.
Q libertus sine licentia superioris patronum accusare non potest. xij. q. ij. episcopus qui. §. libert⁹ ⁊. §. in patronos.
Q liberti ecclesie tempore sue manumissioĩs debẽt per scriptum profiteri se esse de familia ecclesie ⁊ de obsequio eius nunquam velle recedere. xij. q. ij. de libertis. §. ne vero.
Q nouo episcopo surgente liberti ecclesie ⁊ ab eis geniti suam conditionẽ presente episcopo in cartulis debent protestari. xij. q. ij. longinquitate.
Q liberti ecclesie ad sacros ordines promoti a seruitijs ecclesie non debent separari. xij. q. ij. de libert⁹
Q liberti ecclesie si negocia ipsius facere contẽpserint: vel contra ecclesiam insurrexerint: in pristinam seruitutem reuocant. xij. q. ij. diaconi. ⁊. c. episcopus qui ma. ⁊. c. liberti. c. octaua.
De hac materia habes vbi agitur de manumissione.

Licentia. Q. est licentia p̄sumptionis ✦ vt cū quis ꝓpria auctoritate a superiore cōmissa dimittit. xxi. q. ij. placuit.

Q. ē licētia dispensationis: vt q̄do symoniac⁹ ignoranter ordinem recepit exequēdi officiū sibi licentia datur. i. q. v. c. vltimo.

Item ē licentia occasionis vt cum ex continentia viri: vxori datur licentia fornicandi. xxvii. q. ii. si tu abstinens.

Item ē licentia p̄missionis vt q̄do iudeis celebrandi cerimonias licētia dat. xlv. di. qui sincera.

Item est licētia approbationis sicut ē licētia nubendi data ab apostolo. xxviii. di. de bis. i. fi.

Lignum. Q. de lignis ecclesie habes vbi ✦ agitur de ecclesia materiali.

Lingua. Q. lingua quelibet bz quedā locutionū ꝓpria genera q̄ cū i alia transferunt: vident absurda. xxxviij. di. locutio.

Q. super apostolis spiritus sanctus in linguarū specie sedit: quia quos replet de seloqui facit. xxxvij di. locutio.

Q. opa sacerdotis siue predicatoris cum lingue sonitu concordare debēt. xlij. di. sit rector. post me.

Q. in celum os ponere ꝛ linguam in terram transire est prelatis suis derogare. xxi. di. in tantum.

Q. ꝓpter detrahentes linguas correctio peccantis a prelato non debet obmitti. xlv. di. sed illud. ꝛ. l. di. siquis diaconus. ante fi.

Q. nihil prodest ieiunare, vel orare nisi lingua a detractionibus cohibeatur. de conse. di. v. nihil eiz prodest.

Q. non refrenans linguam suam huius vana est religio. v. q. iiij. in loco.

Q. quicūq; non sufficit oculos castos seruare sed ꝛ linguam: q: que de alijs loquūtur sua sentētia iudicabuntur. vi. q. i. ex merito.

Q. in condemnatione persone non minus periculosa est lingua in verbis mentiens q̄ manus sanguinem fundens. xi. q. iiij. nemo peritorum.

De hac materia habes vbi agitur de locutione.

Lis. Q. lis ex arrogantia prouenit ꝛ garruli ✦ tatem nutrit. xlvi. di. §. i.

Q. litigiosus ideo ordinari prohibetur: quia talis seminare discordiam nunq̄ cessat. xlvi. di. hoc habet. §. ecce.

Q. ē ꝑpus pro rebus transitorijs non per se sed per alium in iudicio litigare debet. xiij. q. i. c. i.

Q. lite pendente res litigiosa in nulla parte transferri debet ante cāe cognitionem. xi. q. i. c. vltio. xcij di. siquis ordinatus. ꝛ. c. seq.

Q. sacerdotum officium est litem habentes ad pacē reuocare. xc. di. placuit.

Q. lis iudicialis debet contestari. iij. q. iij. inducie. §. libellum.

De lite iudiciali habes vbi agitur de contentioso.

Littere. Que cōmendaticie littere vocant ✦ lxxiij. di. §. i.

Q. nō de facili ēpus dimissorias litteras clerico dare debet. lxxij. di. ēpus. xix. q. ij. dde.

Q. clericus vm⁹ ēpi ab alio ēpo preter hospitalitat causam nō est suscipiendus nec ordinandus nec i beneficio est instituēdus. lxxi. di. per totum.

Q. extraneo clerico sine cōmendaticijs litteris sui episcopi non licet ministrare. lxi. di. extraneo.

Q. nullus peregrinus clericus absq; formata i alia dioceſi suscipi debet. lxxi. di. nullum.

Q. iuxta statuta niceniconcilij olim formate habebant interpositas grecas litteras ne de facili falsificarentur. lxxiij. di. per totum.

Q. exemplar littere dimissorie vel formate ponitur lxxiij. di. in noie. §. i. ꝛ. c. se.

Locutio. Q. locutio ē duplex: vide le dei ✦ ꝛ hois. de conse. di. v. c. vltio.

Q. locutio dei non est ꝑm modum locutionum hois sed inspiratio qua voluntatem suam ingerit i corda credentium de conse. di. v. c. vltimo.

Q. locutio hois ideo ē instituta vt cogitationes suas in alterius noticiam proferat. xxij. q. ij. is aūt.

Q. locutio hois debet esse sana vt fidem consolidet xlv. di. c. vlti.

Item debet esse cauta vt ordinate loquens vulnere erroris corda audientiū non feriat. xliij. di. sit rector. circa medium.

Item debet esse discreta ne tacenda proferat ꝛ proferēda reticescat. xliij. di. sit rector. xxij. q. vl. quotiēs

Item debet esse ponderosa vt loquendo nullum ledat. l. di. ponderet.

Item debet esse vera vt sicut gerit mente sic loquat ore. xxij. q. v. iuramenti.

Item non debet esse ociosa q: de omni verbo ocioso reddenda est ratio. xxij. q. vlti. quotiens.

Item non debet esse maledica q: sepe maledictio reuertitur in illum qui eam mittit. xi. q. iij. illud. in fi. xxiiij. q. iij. qui negligunt.

Item non debet esse detractoria. vi. q. i. sunt plurimi. ꝛ duo. c. seq.

Locus. Q. locus sanctificat hoiem: sz bo ✦ mo locum. xl. di. multi.

Q. non sanctorum filij sunt qui tenent loca sanctorum: sz qui imitantur opera eorum. xl. di. non ē.

Q. qui p̄sunt nō ex locoꝝ dignitate: sz bonoꝝ nobilitate ēnotescere debent. xl. di. nos qui.

Q. non loca hoies deo proximos faciunt sed bona merita. xl. di. non loca.

Q. miserabilis ē rector qui gubernaculi locū occupauit ꝛ remū tenere nō nouit. xl. di. ante oia.

Q. qui locis ꝛ temporibus conueniat diligenter est attendendum. xli. di. quisquis.

Q. nō ideo approbanda est consuetudo mala q: locus bonus est: q: non pro locis res: sz pro rebus loca amanda sunt. xij. di. nouit.

Q. quātumcūq; sunt occulta loca sine gratia saluare non possunt. xl. di. vbi nota exemplum de angelo: de celo: de adam: ꝛ de paradiso. de lotb. ꝛ ō monte.

Q. in hoc q̄ Adam ꝓpter peccatum de paradiso

electus est. Inhibitur q̄ propter peccatum merek
quis nobili loco priuari. xl. di. adam.
Q. quādoq̄ prodest cōuersis mutatio loci q̄ plerū
q̄ dum mutatur locus mutatur ⁊ mentis affect⁹.
lxxxvi. di. fratrem.
Q. non expedit locum visitare in quo quis peccauit
ne facti memoria renocetur. lxxxi. di. valet. xv. q.
mulier.
Q. loca in nomine domini edificata sunt honoranda
xli. di. per symon am.
Q. locus rutius pro discussione cause debet assigna
ri. xxxiij. q. ii. fine. ⁊. iii. questione. ix. boxatur.
Q. his qui in peccato mortali decedunt sacra loca p
sepultura non prosunt. xiij. q. ij. quibus.
Q. qui in peccato mortali moriuntur ad maiorez cu
mulum damnationis in sacris locis sepeliuntur.
xiij. q. ij. cum grauia. in fi.
Q. in penitētia vel cū leuibus peccatis decedentibus
prodest in sacris locis sepeliri. xiij. q. ij. cū grauia.

Loculus.

Q. loculus est diminutiuus a loco ⁊ quādoq̄ ponit̄ pro par
na bursa quam ⁊ xps habuit pro expensis reponē
dis. xij. q. i. exemplum.
Q. xps loculos suos opibus aliorum implebat vt i
digentibus distribueret. xxiij. q. iiij. duo ista.
Item loculos habuit vt innueret ecclesiam suam lo
culos habituram. xij. q. i. exemplum.

Lodouicus.

Q. lodouicus impera
tor primus confirmauit
pascali pape donationes romane ciuitatis cuz pe
nitentijs ⁊ totum patrimoniū sancti petri ⁊ elec
tionez summi pontificis liberam fieri a romanis
lxiij. di. ego lodouicus.
Item q̄ nullus possessor de agro ecclesie debet cēsuz
persoluere. xxiij. q. viij. secundum.

Loth.

Q. q: lotb p hospitalitatis opa deo
placuit angelos recipe meruit. xlij. q. i
Q. loth ideo filias suas pro angelis sodomitis ob
tulit vt hospitalitas non violaretur ⁊ maius pec
catum vitraretur. xxxij. q. vij. offerebat.
Q. filie ipsius patrem inebriauerunt vt ei cōmisce
rentur. xxv. di. ferro die.
Q. ideo lotb filie ipsius accubuerunt q: totuz gen⁹
humanum submersum ⁊ se causa propagationis
seruatas crediderunt. xxxij. q. iiij. dixit.
Q. non semper solitaria loca prosunt q: lotb i mon
te solitarius peccauit. xl. di. queliber.

Lucrum.

Q. lucrum non debet ecclesia
querere cum dāno aliorum. xij
q. ij. fraternitas. ⁊. q. v. c. penulti.
Q. xps defleꝛ ecclesiam que facta fuerat domus ora
tionis ⁊ propter turpia lucra facta est domus la
tronum. xvi. q. vij. ⁊ hoc diximus. post me.
Q. symonia est sacramenta pro lucro temporali cō
ferre. i. q. i. siquis episcopus.
Q. qui seruit deo amore lucri temporalis mercenari
us est. viij. q. i. sunt in ecclesia.
Q. nemo in electione prelati speciale lucrū sed bonū
cōmune debet prospicere. vij. q. ij. dilectissimi.
Q. xps prelatus oues pascere docuit: non terrenis
lucris delectari. xvi. q. i. nulli. ⁊. c. seq.
Q. prelati debent lucris intendere animarum non
temporalium rerū. xvi. q. i. predicatoz.
Q. exceptis iudeis si aliorum infideliuz colloquia ⁊
mensam vitamus: xpo eos lucrari non possum⁹.
xxiij. q. iiij. infidelis.
Q. clericus turpia lucra exercens debet deponi. xiij
q. iiij. siquis oblatus. ⁊. vi. c. seq.
Q. an questus honestus vel inhonestus sit qualitas
lucri negociantem aut excusat aut accusat. de pe.
di. v. qualitas.
Q. res restituūtur heredibus quando quis ex circū
uentione lucri ad religionem recipitur. xvi. q. vij
constituit.
Q. turpe lucrū sequitur qui minus emit vt plus vē
dat. xiij. q. iiij. quicūq̄ tempore.
Q. cum peccato homines aliqua lucrantur que pau
peribus iuste erogantur: sicut mathematicus fu
tura predicendo: vel meretrix turpia exercendo:
xliij. q. v. qui baberis.
Q. de malo lucro vbi competit repetitio elemosina
vel oblatio fieri non debet. xiij. q. v. per totum.
Q. medicus vel seruus lucrum suum ab inuito dere
toze nō iniuriose recipit. xiij. q. v. non sane.
De hac materia habes vbi agitur de mercatione.

Lucifer.

Q. lucifer dicitur principiū via
rum. de pe. di. ij. principium.
Item dicitur beemoth. ibidem.
Item dicitur cherub: quasi plenitudo sapientie.
Q. lucifer nō ad dei similitudinem sicut bō sz signa
culū similitudinis dei creatus asseritur quasi ma
gis ei aliq̄d tributuz sit vt quo subtilioz ē natura
eo in illū similitudo dei plenius credat expressa. d
pe. di. ij. iuxta fi. c. multi. §. hinc ei respondetur.
Q. deus fecit eum eminētiozem ceteris angelis.
Item fecit eū speciosuz i multis cōdensis frondibus.
Q. cedri nō fuerunt altiozes illo in paradiso dei.
Q. omne lignū preciosum paradisi dei non est assi
milatum ei ⁊ pulchritudini eius. ibidem.
Q. protegens ⁊ extentus in monte sancto dei fuisse
perbibetur.
Q. omnis lapis preciosus operimentum eius fuit.
Q. oēs angelos q̄si vestē ad ornamentū suū habuit
Q. in medio lapidum ignitoz pfectus ambulauit.
Q. lucifer quia magnus sine comparatione creatus
est: ideo peccans sine venia damnatus est. de pe.
di. ij. c. principium.

Luctus.

Q. tempus luctus legis tempo
re alij vsq̄ ad trigesimū die. alij
vsq̄ ad quadragesimū obseruabāt. xiij. q. ij. quia.
Q. femina infra tempus luctus nubēs fm leges ci
viles infamis est: sed non fm cānones. ij. q. iij.
cuphemum. §. proximo. in fi.
Q. fideles mortui non sunt lugēdi cum sciemus eos
nō amitti: sz premitti. xij. q. ij. q̄ preposterum.
Q. lugere mortuos non prohibemur ex pietate: sz

er resurrectionis desperatione. xxij.q. vlti. vbicū qz. z duo. c. seq.

Doctrina scismatis panis luctus dicitur. i. q. i. dominus declarauit.

Ludus.

Ludus a saltatio i sanctoꝝ solē nitatib⁹ ꝑcipue diuina officia obstrepēs ē irreligiosus. de cōse. di. iij. c. irreligiosa

Vere penitens debet se cohibere a ludis seculi; z a spectaculis. de pe. di. v. §. i. in fi.

Ad ordines non debent promoueri qui ludis turpibus deseruiunt. xxxij. di. maritum.

Episcopus vel presbyter vel diaconus ludo ꝺ̄seruiens nisi desinat est deponendus. xxxv. di. epūs. z. lxvi. di. clericum.

An ludendo sub certa forma baptizati: debeant ꝓ vere baptizatis haberi. i. q. i. spiritus. §. ecce de conse. di. iij. solet queri.

Lutum.

Lutū vitia designat z peccata ꝺ̄ pe. di. ij. c. euidēter. z. c. q̄ seduci

Lutea domus est corpus nostrum humanū si contra angelos prauū quid reperit; quāto magis cōtra habitantes domos luteas. de pe. di. ij. §. opponitur. c. ecce ait. iuxta fi.

Lupus.

Lupus dicitur pastor mercenarius cui⁹ non est cura de ouib⁹ xxiij. q. iij. tres.

Lupi dicuntur laici subditi qui aliquando dicuntur oues. lxxxiij. di. nihil. iij. q. vij. oues.

Lupi dicuntur demones z hereticī. lxxxi. di. oportet. z. xliij. di. §. i. z. c. se.

Lupi arcendi sunt latratu canum z baculo pastorum. xliij. di. §. i.

Qui ꝓpter timorē recta loq̄ pertimescit hic velut mercenarius veniēte lupo fugit. xliij. di. sit rector

Nullus pastor placere lupis z ouibus potest. lxxxij. di. nihil.

Illo pastore nihil est miserabilius qui luporum gloriatur laudibus. lxxxij. di. nihil.

Sicut lupus frustratim comedit agnū sic mali pastores successiue consumūt bona ecclesiastica. xiij. q. i. c. i; ante me.

Ideo ad sedē apostolicam est recurrendus per appellationem ne lupi qui sub specie ouiū intrāt; bestiali feritia quosdam lacerare presumant. ij. q. vi decreto. in fi.

Lux.

Lux diuina animē tenebras fugat qz nulla participatione lucis ad tenebras. de pe. di. i. §. i. si autem.

Lux mundi sunt sacerdotes. xciij. di. sacerdotes.

Iustorū semita quasi lux splendēs procedit z crescit ad perfectū diem qz eorum desideriū diuinit⁹ illuminatum quousq; ad perfectam z ad beatam lucem perueniat de virtute in virtutem crescit. de pe. di. i. si quis. §. non reuertebantur.

Spiritualis virtus sacramenti vt lux pura abilluminatis accipitur; z per imundos transiēs nō coinquinatur. i. q. i. si fuerit.

Lux veritatis illi subtrahitur qui arrogantia sapientie seu iustitie velut albugine oculi excecatur lxxx. di. hinc z enim. circa me.

Licet omnis qui male agit odit lucem z querit tenebras: dei oculos cūcta prospicientes latere non potest. xvij. q. ij. pernitiosam. de pe. di. i. porro illi §. item si ante.

Cū factū noxiū inculpatur luce clarius constare dicitur. xij. q. i. sciscitaris.

Luxuria.

Luxuria inter alia peccata: maxime templū dei. i. corpus humanum polluit. xxxij. q. vij. non solum.

Luxuria fomentum respicit a vino. ideo dicitur nolite inebriari vino in quo ē luxuria. xxxv. dis. vinolentū. z duo. c. seq.

Pauci inueniuntur fine carnis luxuria. l. dis. q. tua. ante fi.

Luxuria sapientes infatuat. Exēplum de salomone. xxxij. q. iij. salomon. z. iij. q. vij. sacerdos.

Itē scōs ꝓiternit. Exēplū de dauid. de pe. di. iij. septies. §. dauid q̄q. iij. q. vij. sacerdos. §. itē dauid.

Item fortes vincit. Exemplū de sansone. xxiij. q. v si non. ante fi.

Iugem scabiem hz cui carnis luxuria fine cessatōne dominatur. xlix. di. hinc z enim. post medium

Delectationi luxurie diuerse turpitudinis voluptates iunguntur. xxxij. q. vij. non solum.

Nomine luxurie omnis inordinata pollutio intelligitur. xxxij. q. iij. in eo.

De diuersis modis z gradibus luxurie. xxxij. q. vij. quēadmodum. §. i. xxvij. q. i. nec aliqua.

Solo consensu mentis sine tactu corporis luxuria exercetur. xxxij. q. v. nec solo.

Cū luxuria in cogitatione nō reprimitur ēt in actione dñatur. xlix. di. hec z enim. post me.

Excellentia episcopi vel presbyteri vilificat⁹ duz voluptatib⁹ luxurie coinq̄natur. xxxij. di. c. i. i fi.

Episcopus vel sacerdos luxuriosus dignitate officij est puniendus. xv. q. viij. hi qui.

Abusus luxurie grauior est cum ꝓpria vxore q̄ cum meretrice. xxx. q. iiij. origo. z. q. vii. adulterii

Femina preter coitum debitum ex diuersis partibus corporis corrumpi potest; sicut per oscula z similia. xxvi. q. i. nec aliqua.

Alique excedūt pecora in libidine: q̄ pecora post conceptum coitum non admittūt. xxxii. q. vii. nō solum. z. q. iiij. origo. in fi.

Crudelis libido reputatur vbi ꝓpter luxuriā steritatis venena procurantur. xxxii. q. aliquando.

Luxuria plus iuris habet aliquando q̄ castitas. xxxiij. di. fraternitatis.

De hac materia habes vbi agitur de fornicatione z castitate: z de pollutione.

Maceratio.

Macerat⁹ carnis vt eius concupiscentia compescatur; cōsistit in ieiuniis vigiliis z laboribus z castigationibus xxxii. q. v. si paulus.

De hac mā habes vbi agit ꝺ̄ abstinētia z ꝺ̄ ieiuniis

Macula. Q. macula corporis notabilis remouet a ministerio altaris. xlix. di. hinc ereniz. i. q. i. sacerdotes.

Q. ecclesia xpi est sine ruga ⁊ macula. xxxij. q. iiij. recurrat. in fi. ⁊. xxiiij. q. i. omnibus.

Q. sicut per vnum mēbruz maculam in omne corpꝰ diffunditur: sic in omnez ecclesiam videtur diffundere qui corpus suū maculat. xxvi. q. ij. sz ⁊ illud

Q. sacramenta ecclesie per malos ministros maculari non possunt. i. q. i. sic autem.

Q. sedes romana semper mansit extra maculam heretice prauitatis. xxiiij. q. i. in se de.

Q. macula discordie vel odij perseuerans nec passione neqz morte pro nomine xpi suscepta purgatur: nec sanguine abluitur. xc. di. neqz.

Magister. Q. magister nullus debz ēe priusq̄ discipulus. xvi. q. i. si clericatus. lxvi. di. miserum.

Q. ideo neophiti prohibentur ordinari ne fiāt magistri anteq̄ fuerint discipuli. xlviij. di. §. i.

De hac materia habes vbi agitur de discipulis.

Q. magistros ⁊ doctores episcopi congruis constituant locis qui studia litterarum liberaliūqz artium dogmata assidue doceant: qz in his maxime diuine manifestantur atqz declarantur mandata xxxvij. di. de quibusdam.

Q. magistri imperiti iniuriam faciunt cathedre. xl. di. multi.

Q. magistris imperiti non sunt preferendi. lxi. dis. statuimus.

Q. magistro ipunitas debetur i causa correctionis discipulū verberet. de pe. di. i. §. iij. ⁊ c. aut facta.

Magus. Q. magi sunt qui vulgo malefici ob facinorum magnitudinez nuncupantur. xxvi. q. v. nec mirum.

Q. magi tria munera obtulerunt domino in quibus tres partes philosophie intelliguntur: videlz: moralis: naturalis: ⁊ rationalis. xxxij. di. hic.

Q. ars magorum inuenta est ex traditione malorū angelorum. xxvi. q. ij. qui sine.

Q. prestigia magorum non possunt turbare mētes bonorum qui talia non credunt: sed mentes infidelium. xxvi. q. v. nec mirum.

Q. ⁊ a nouarum formarum ⁊ in consimilium repre sentatione fictionem habent ⁊ non veritatē. xxvi. q. v. nec mirum.

Q. magi plus facere non possunt nisi quantum deus permittit. xxvi. q. v. nec mirum. ante medium.

Q. ideo hanc artem ꝑmittit deus vt hoies qui in fide firmi sunt probētur. ⁊ mali qui mendacio credunt ꝑ sua desideria seducant. xxvi. q. v. nec miꝝ.

Q. cū hec ars ꝓhibita sit qui ipsaz sectant vel q̄ credunt talibus perpetue dānationis interitum incurrunt. xxvi. q. ij. qui sine.

Q. absurduz est samuelem tam sanctū virum credere magica arte per phitonissam suscitatū: sed potius saul exigentibus peccatis per diaboli fallaciam illusum. xxvi. q. v. nec mirū.

De hac materia habes vbi agitur de demonibus ⁊ de incantationibus: ⁊ vbi agit̄ de diuinationibꝰ

Maior. Q. maior apud deum est ille qui est iustior. xl. di. multi. i fi.

Q. maioritas inter hoies attenditur diuersis respectibus: videlicet inferior ad superiores in obseq̄o ⁊ honore exhibendo sicut acoliti subdiaconibus ⁊. s̄. di. xciij. a subdiacono.

Itez in obediendo qz nullus est nisi teneatur alicui obēdire alioquin acephalus esset. xciij. di. nulla. ⁊. c. seq.

Itez in sedēdo ⁊ stando qz in talibus presbytero diaconus nisi sit legatus non debet se preferre. xciij. di. c. vlti. ⁊. s̄. eo. c. peruenit. in fi. ⁊. c. se. ⁊. c. non nulli. ⁊. c. legimus. in fi.

Itez in benedicēdo qz minor a maiore benedicitur. xxi. di. deniqz.

Itē in sacramenta conferendo: qz presente presbytero diaconus non debet sacramenta conferre. xciij di. diaconus. ⁊. c. peruenit. ⁊. c. presente.

Item in reuerentiam impendēdo: sicut tenetur filiꝰ patri: ⁊ vxor viro. xxxiij. q. v. ordo.

Q. est maioritas respectu dignitatis officij ⁊ sanctitatis meriti. iij. q. vij. paulus petrum.

Q. petrus iter apostolos dignitate officij maior fuit. ij. q. vij. paulus. §. hec. ⁊. c. puto.

Q. Ciprianus martyr quātum ad martyriū petro comparatur. ij. q. vij. puto.

Q. licet episcopus iuxta vocabulū sit maior presbytero. Augustinus tamen minorem se hieronymo profitetur. ij. q. vij. q̄q̄.

Q. seruus xpi non querit quomodo alijs maior appareat: sed quomodo omnibus inferior videat̄. xl. di. multi. ⁊. xciij. diaconi sunt. ante mediū.

Q. iustitia ē vt maiori seruiat mior. xxxiij. q. ē ordo

Maledictio. Q. maledictio est duplex. s. dei ⁊ hoīs. xxiiij. q. iij. deus qui.

Q. dei maledictio designat meritum eius qui maledicitur. xxiiij. q. iij. deus quibus.

Q. solus deꝰ iuste maledicit qz ipm nō fallit peccatoꝝ q̄litas nec peccātis affectus. xxiiij. q. iij. deus.

Q. hō tūc consueuit maledicta proferre cū cōuitijs ⁊ iniurijs prouocat̄. xxiiij. q. iij. deus quibus.

Q. exēplo angeli qui diabolū maledicere noluit homines a maledictis puri esse debēt. xxiiij. q. iij. si igitur.

Q. maledictio in ore clerici vituperatur ⁊ punitur xlvi. di. clericus maledicus.

Q. illa maledictio prohibetur que procedit ex zelo vltionis: non ex zelo iustitie. xxiiij. q. iij. cuz ergo §. proximo.

Q. criminosus sententia maledictionis est feriendus. xxiiij. q. iij. certum. ⁊. c. seq.

Q. qui negligunt oris maledicti consuetudinem resecare etiam si non corde maledicent inquinamētum oris sui incurrūt. xxiiij. q. iij. qui negligunt.

Q. maledictum frustra prolatum frequēter in ma

ledicentem reuertit.xi.q.iij.illud.in fi.
maledici regnum dei non possidebunt.xxiiij.q.iij.certum.
sanctiedm maledicunt non maledicunt zelo vltionis scb institie.xxiij.q.iij.cum sancti.
cuma mledicimur de quo consciam non habemus: non tristari sed potius letari debemus.xi.q iij.inter verba.t.ij.c.se.

Malefici.

malefici t magi t incãtatores t diuinatores p eodẽ accipiuntur.xxvi.q.iij.igitur.t.v.q.sicꝫ epus.
vbi per maleficiũ dco pmittente occulto iudicio t diabolo p:eparante concubitus non sequit ad deum per humilez confessionẽ est recurrẽduz.xxxiij.q.i.c.vltimo.

De hac materia habes vbi agitur de diuinationibꝫ t vbi agitur de incantationibus t de magis.

Malum.

malum est duplex: videlicet pene t culpe.xv.q.i.illa.
malum pene non p:opzie malũ dicitur: mala eiz non sunt que nec crimine mentem implicant nec conscientiam ligant sicut paupertas: egritudo t alie penalitates.xv.di.i.illa.
ideo deus malum pene homini reliquit vt erbu miliaretur t misericordiam haberet exercitij.de pe.di.i.medicina.in fi.
de malo pene bonum fit cum pauperibus distribuitur quod cum laboribus t sudoribus acquiritur.xliij.q.v.qui habetis.

De hac materia require infra vbi agitur de pena.

malum culpe p:opzie dicitur malũ: videlicet peccatum voluntarie cõmissum.xv.q.i.illa.
mala culpe nõ sunt faciẽda vt bona sequant.xliij q.v.p rorum.xxij.q.vj.is aũt.t.c.ne qo.t.c.facit.
de malo culpe bonũ fit quãdo de turpi lucro vbi non cõperit repetitio fit elemosina.xlviij.q.v.qui habetis.
inter duo mala culpe minus eligendum est vbi necessitas vnum perpetrare compulit.xlij.dist.duo.t.c.se.in fi.xxij.q.iij.quod dauid.t.c.si aliquid.t duo.c.seq.
innocens nec facit malũ nec app:obat factũ.xxiij.q.iij.ita.t.c.seq.
sic tũt i ecclesia boines mali sicut sunt humores mali in corpore.de consc.di.iij.est vnitas.
duobus modis non re maculat malus: videlz si non consentis: t si redarguis.xxiij.q.iij.a malis
sicut zizaniam a frumento difficile est segregare sic i hac vita malos a bonis.xxiij.q.iij.ꝯtus.
quãdiu mali p iudiciũ ecclesie non publicantur tollerari debẽt.vj.q.i.multi.circa p:incipiuz.xxv q.vlti.c.vlti.

Item tollerãdi sunt t associandi quãdiu de ipsorum correctione non desperatur.xxiij.q.iij.c.i.

Itẽ tollerãdi sunt quoꝫ peccata manifesta non sunt ne forte eradicando zizaniã eradicetur t triticũ xi.q.iij.nolite.vj.q.i.multi.in p:in.

Itẽ tollerandi sunt ne ex turbatione ipsorum pax generalis ecclesie concutiatur.xxiij.q.iij.tollerãdi t.c.quid ergo.t.c.quisquis.
bonus malum tollerare dz qz t xp̃s malũ iudaz tollerauit.xxiij.q.iij.tu bonus.
qui malũ non tollerat ipse sibi testis est: qz bonus non est.xxiij.q.iij.hec autem vita.
si malos xp̃o lucrifacere volumꝰ exemplo xp̃i cuz ipsis habere debemus.ij.q.i.multi.
bonus qui permanet non polluitur si malo societur sed potius suo exemplo malus in bonũ cõuertitur.xxiij.q.i.non est.
ppter malos bon non sunt deserendi.vij.q.i.aduersitas.
ideo p:opter boños mali non sunt deserendi qz p:opter paleam area non est relinquẽda nec p:opter pisces malos reria non sunt rumpenda nec pp ter eos in fine segregatos grex domini est deserendus.xxiij.q.i.quisquis.

De malo culpe habes vbi agitur de peccato.

Manna.

manna fuit figura corporis xp̃i: qz sicut illud elementũ celeste equaliter singuli colligebant: sic celestem gratiam postmodum securam equaliter omnibꝫ diuidi p:efigurabat.de consc.di.iij.nec quẽquam.
sicut potior est lux q̃ vmbra: veritas q̃ figura: sic corpus xp̃i dignus est manna de celo.de consc.di.ij.reuera.
mãna fuit de celo corporis xp̃i super celum.de cõsc.dist.ij.reuera.
mãna fuit corruptionis obnoxium si in alteruz diem seruabat: istud enim est ab omni corruptiõe manẽs in eternum.de consc.di.ij.reuera.

Manumissio.

manumissio dicitur quãdo bi qui nati sunt subiugo seruitutis manumittentis beneficio libertati reddũtur.xij.q.ij.cũ redemptor
manumissio per episcopuz sic debet fieri vt sem per manumissi patrocinio ecclesie recognoscant.xij.q.ij.epus qui mãcipium.
successor episcopi p:edecessoris sui manumissionem nõ debet infringere.xij.q.j.si quos.
manumissus de collegio nõ tenetur ad reuerẽtiã singulis de collegio sz vniuersitati imo singulos põt in ius vocare.xij.q.ij.epus qui.§.si vero.

De hac materia habes vbi agitur de libertate: t de libertis.

Manus impositio.

manꝰ impositio

habes vbi agitur de impositione.

Marcus.

marcbus euangelista discipulus beati petri alexandrinam fundauit t erexit ecclesiam.xxiij.q.i.cũ beatissimus.xxij.dist.sacrosancta.xciij.dist.legimus post medium.

Margarita.

margarita ante porcos mittit q̃ indignis verbuz dei pponitur.xi.q.iij.nolite recedere.t.c.se
margarite ante porcos t canes mittũtur quãdo

detractoribus ⁊ immundis ecclesiastica sacramẽta cõmittũtur. xliij. di. i mãdatis. de pe. distin. i. nõ nulli. §. item bis.

Maria. Q maria mere vouit virginitatẽ perpetuam nisi deus aliter revelaret. xxvij. q. ij. §. i. post medium.

Q maria desponsata Joseph: sz nũq̃ ab eo cognita. xxj. q. ij. quod autem circa fi.

Q iõ desponsata fuit Joseph vt virginitas eius diabolo occulterur ⁊ virginitate sua falleret p̃ncipẽ mũdi. xxvij. q. j. inventa. ⁊. xxxij. q. iij. c. i.

Q maria virgo concepit ⁊ virgo peperit. xxvii. q. i. nuptiarum ante fi.

Q maria genuit deum ⁊ hoiem: nõ tãtum hoiem sicut dixit Nestorius q̃ aliam personaz fecit carnis: aliam diuinitatis. xvi. di. vi. §. i. circa me.

Q tempore passionis maria cõmendata fuit Joanni. xxvii. q. ii. quod autem. §. seq.

Q maria ⁊ ioseph in virginitate vterq̃ permansit xxvij. q. iij. §. i.

Martyrium. Q martyriuz p̃ christo nõ a nobis sed ab aliis libẽter debemus suscipere. xxiii. q. v. nõ est nostruz. q. viii. cõnenioz. circa p̃cipiuz

Q nulli i persecutionibus licet ꝓpria iteriri: nã nisi vbi castitas p̃clitaret. xxxiii. q. v. nõ est nostrũ.

Q nõ computãtur i numero martyrum qui seipos qualicũq̃ intẽrione volũtarie iterimut. xxiii. q. v duxisti. ⁊. c. placuit.

Q nõ pena sed causa facit martyrem. de cõse. dist. iiii. baptismi. Exemplũ ibi de latrone.

Q quãcũcũq̃ vehemẽs ⁊ magnũ martyriũ nõ valet sine charitate. de pe. di. ii. euidẽter.

Q effectus martyrii p̃ro noie iesu susceptus implet vicẽ baptismi. ꝺ cõse. di. iiii. baptismi. ⁊. c. carbe cuminuz.

Q qui ꝓ noie xp̃i martyrizãtur. absq̃ dubio vitam eternã cõsequũtur. xv. q. i. merito. §. firmissime.

Q i seruis xp̃i etiam si affectus martyrii ad effectũ nõ deducatur: ipsa sola volũtas coronatur. de pe. di. i. nũquid cayn.

Matrimonium. Q matrimonium ẽ duplex: vz spũale ⁊ carnale. xxvij. q. ij. cum societas.

Q matrimoniuz carnale est viri mulieris q̃ coniũctio indiuiduam vite consuetudinem retinens. xxvij. q. ij. §. i.

Q hoc matrimonium fuit p̃mo in paradiso institutum. xxxij. q. ij. sicut. §. i. ⁊ seq.

Q fuit institutum ante peccatum in humani generis p̃opagationem: post peccatum infirmitatis remedium. xxxij. q. ij. quicquid.

Q matrimonium est bonum ⁊ sine peccato exercet q̃ dei p̃cepto perficit. xxvi. di. deinde. in fi.

Q consensus in carnalem copulam facit matrimoniam. xxvij. q. ij. §. i. ⁊. v. c. se.

Q matrimonioꝝ aliud est legitimuz ⁊ non ratum. aliud ratum ⁊ non legitimuz. aliud legitimum ⁊ ratum. xxvij. q. i. siquis iudaice. §. seq.

Legitimũ matrimoniũ ẽ qđ legali constitutione vel p̃ouincie moribus contrahitur: hoc est apud infideles lz non sit ratũ q: solui nequit quando placet. xxvij. q. i. siquis iudaice. §. se.

Ratum matrimoniũ apud fideles est quãdo sine solemnitate solo affectu contrahitur quorum matrimonium semel inituz vlterius solui non potest. xxvij. q. i. siquis iudaice. §. seq.

Legitimũ ⁊ ratum est qñ vxor a parentibus traditi sponso dotatur: a sacerdote benedicitur ⁊ mutuo consensu perficitur. xxvij. q. i. siquis. §. seq. i fi. xxx. q. v. per totum. vsq̃ ad. c. nullum.

Q triplex est bonuz matrimonij. fides. p̃oles. ⁊ sacramentũ. xxvij. q. ij. omne. xxxij. q. ij. sicut. in fi.

Hoc triplex bonũ fuit in parentibus xp̃i: p̃oles fuit ipse xp̃us: fides q: nullũ adulteriũ: sacramentuz q: nullũ diuoꝛtium. xxvij. q. ij. omne.

Q p̃ima causa matrimonij oꝛ esse intentio p̃olis. xxxij. q. ij. pudoꝛ.

Item alia causa viratio fornicationis. xxxij. q. ij. sicut. §. seq. ⁊. c. quicquid.

Q ꝓpter intentionẽ p̃olis coitus excusatur ꝓpbonuz matrimonij. xxxij. q. v. solet queri.

Q in matrimonio dũ contrahitur vel exercet non confertur gratia: ⁊ ꝓpter hoc in ipsius contractu p̃ecia interueniũt. xxxij. q. ij. cõubia.

Q ipse deus est defensoꝛ ⁊ custos matrimonij. xxx. ii. q. iiii. nemo. in fi.

Q dãnans matrimoniũ anathematizatur. xxx. di. siqua mulier. ⁊ duo. c. seq. ⁊. c. siquis nuptias.

Q secunde nuptie desuadentur. xxxi. q. i. de bis. ⁊ duo. c. se. seq.

Q secunde certie ⁊ vltime nuptie non condẽnatur. xxxi. q. i. aperiant.

Q secũde nuptie nõ debẽt bñdici. xxxi. q. i. de bis.

Q oliz licuit sacerdotibus in matrimonio ante contracto stare sicut ⁊ modo apud grecos stant: ⁊ filii coꝛ reputabant legitimi. lvi. di. cenomacẽse.

Q ordinaris in matrimonio contracto non licuit nec apud grecos licet secũdas nuptias facere: ꝓter notam bigamie. xxxiii. di. siquis post.

Q puellã que per verba de p̃senti alteri cõtraxit alter ducere non potest. xxvii. q. vlti. c. vltimo.

Q modus contrahendi matrimoniuz ponitur. xxx. q. v. aliter

Q multa sunt que in contractũ matrimonii sunt attendenda. xxx. q. vlti. aliter. ⁊. c. qualis. ⁊. c. se.

Q velũz ⁊ ãnuluz ⁊ alia que scribuntur duz semine maritantur: singula speciale habent significationez. xxx. q. v. femine.

Q sine dote si potest haberi nõ debet contrahi matrimoniuz. xxx. q. v. nulluz sine dote.

Q clãdestine non debent matrimonia contrahi ⁊ licet in foꝛo conscientie ligent: in iudicio tamen ecclesie p̃o infectis habentur. xxx. q. v. per totum.

Q matrimoniuz non potest contrahi ad tempus. xxxii. q. ii. solet queri. ⁊. c. seq.

a septuagesima vsq; ad octauam pasce ⁊ tribus ebdomadis ante festum Joannis baptiste. ⁊ ab aduentu domini matrimonia non debent contrahi. xxxiij. q. iiij. non oportet.

In matrimonio constituti certis temporib⁹ debent a coitu abstinere. videlicet tempore cōionis xxxiij. q. iij. c. i.

Item in die natiuitatis xp̄i ⁊ in alijs festiuis diebus xxxiij. q. iij. quotiensc̄q;.

Item in tempore iciunioz. xxxiij. q. iij. si causa. ⁊ duo. c. se.

Item tēpore conceptus ⁊ ablationis pueri. v. di. ad eius vero concubitum.

Item tēpore menstruoz. ibidem.

Tamen abstinentia non d3 fieri ab vno sine alterius consensu. xxxiij. q. iij. apostolus. ⁊ c. se.

Quot sunt que impediunt ⁊ non ipediunt matrimonium contrahendum.

Matrimoniuz contrahenduz impeditur per errorem persone; vt si putatur esse virgilius ⁊ ē plato. xxix. q. i. §. i.

Item per errorē conditionis; vt quando putatur esse liber ⁊ est seruus. xxix. q. i. §. i.

Item per iustitiam publice honestatis. xxvij. q. ij. q̄ desponsatam. xxxv. q. iij. porro.

Non deber contrahi cum heretica ⁊ infideli persona. xxviij. q. i. caue. ⁊ duo. c. seq.

Item nec cū consanguinea. iij. q. iij. consanguineorum. xxxv. q. i. c. i. §. bis ita.

Item nec cum affine. xxvij. q. ij. qui desponsatam in fi. ⁊. xxxv. q. iij. nullū. ⁊ c. equaliter. ⁊ plurib⁹. c. sequentibus.

Item nec cū monialī. xxvij. q. i. bi ergo. ⁊ duo. c. se. xxxvi. q. ij. raptores.

Item nec cū diaconissa. xxv. q. i. diaconissam.

Item nec cū religionem professis vel sacris ordinib⁹ cōstitutis. xxvij. q. i. lex. xxvij. di. presbyteris.

Item nec cū furiosis ⁊ dementibus nisi habeant lucida intervalla; vel nisi furiosus vel furiosa cōtraxerit; tales enim non sunt separandi. xxxij. q. vlti ma. neq; furiosus.

Furia post contractū matrimoniū veniens non soluit matrimonium. xxxiij. q. vlti. bi qui.

Vno cōiuge viuo quārocūq; tēpore absente alter cōtrahere non pōt. xxxiiij. q. vlti. siq̄s necessitate.

Si credens moztuū contrahit non adulterat sed redeuntem tenetur recipere. xxxiiij. q. i. c. i.

Dubitans moztuū si contraxit; d3 non debeat cōtrahere; debet tamen debitū reddere quousq; certificat. xxxiiij. q. i. c. i.

Si non credens moztuum ⁊ tamen est moztuus si contrahit nō separatur; d3 penitētia tanq̄ p adulterio imponitur. arguitur. xxii. q. ii. boies.

Si post duoz3 fideliū coniunctionem in aliquo ipsoz3 hereſis supuenerit; alter pp hoc non potest copulari. xxviii. q. ii. c. vlt imo. ⁊ §. vltimo.

Separatus ob fornicationem viuente reliquo nō potest cum altera copulari. xxxii. q. vii. c. i. ⁊ octo. c. se. ⁊ c. hi vero.

Nemo cogendus ē ad matrimoniū; ⁊ coactus se paratur. xxi. q. ii. si verum. ⁊ c. se. xxxii. q. ii. c. vl.

Presbyter vxorem ducens ab ordine debet depo xxvii. di. presbyter.

Nec latini nec greci in sacris ordinibus possunt contrahere; sed volentes greci vxores habere in minoribus constituti contrahunt. ⁊ sic in matrimonio vlterius promouentur. xxxi. di. nicena.

Ducens in vxorem quā prius habuit concubinā ēt virginē non videt posse pmoueri. xxxii. di. maritū. ⁊. xxxiiii. di. percepimus. ⁊ xxx. q. v. qualis

Vxor promoti ad sacros ordines ipsa consentiēte non potest etiā ipso mortuo matrimonium cōtrahere. xxviii. di. q; sunt.

Error fortune vt cum putatur diues pauper est; non ipedit matrimoniū. xxix. q. i. §. i.

Item nec error qualitatis: vt cum putatur quis bonus qui malus est. xxix. q. i. §. i.

Post penitentiā cuz illa potest contrahere quaz prius pollut per adulteriū nisi in morte viri machinatio vel fides adultere data fuit cum effectu. xxxi. q. i. c. i. ⁊. c. deniq;. ⁊ quatuor. c. se.

Fidelis dimissus ab infideli non baptizato non impeditur contrahere cum alio. xxviii. q. ii. c. vlti.

Cuz filie matris spūalis potest contrahi matrimonium; ⁊ pater cuz filia carnali filii spiritualis; sz filius cum filia patris sui non potest; q; cognatō spiritualis descendit a patre in filium; non ascendit a filio in patrem. xxx. q. iii. c. vltimo.

Filii possunt contrahere cuz filiabus cōpatrū exceptā illa mediante qua contrahitur cognatō spiritualis. xxx. q. iii. super bis quibus.

Pp incestū efficit q̄s indign⁹ ad matrimoniū contrahēduz d3 post penitētiā pōt; cum talibus dispēsari. xxxii. q. vii. quedam. ⁊. v. c. seq. xxxiii. q. ii. si quis cum duabus. ⁊ c. se.

Vxoricida sine dispensatione non pōt ꝓtrahere. xxxiii. q. ii. interfectores. c. admonē. c. siq̄d. ⁊ c. se.

Dispensatur in matrimonio circa gradus cānone prohibitos. xxxv. q. iii. quedam lex. ⁊ c. seq. ⁊ q. viii. de gradibus.

De consanguinitate gradus distinguntur. xxxv. q. v. per totum.

Gradus affinitatis exprimūtur. xxxv. q. v. porro.

De statu coniugum in matrimonio.

Prima nocte coniuges debent abstinere propter reuerentiā sacerdotalis benedictionis. xxiii. dissponsus. xxx. q. v. sponsus.

Coniuges non debent se libidinose diligere. xxxii. q. iiii. origo.

Cum commiscetur quis in matrimonio causa p lis procreande non est peccatum. xxxv. dist. vnuz §. alias. ante finem.

Item causa reddendi debitum non est peccatum. xxvii. q. ii. si tu.

Item causa fornicationis vitāde; ⁊ est veniale peccatum. xxxii. q. ii. quicqnid. xxxiii. q. ii. in adole

scentia.ꝛ.q.iiii.vir cum proꝓria.

Item cum causa libidinis explende tanꝯ cum adultera vel meretrice est peccatū mortale.xxxii.q.iiij origo.ꝛ.c.liberorum.alleuiatur tamē pnia pp bonum matrimonij.xxxij.q.vij.adulterij.

Q abstinentia imputat ad peccatū:si ꝓpter hoc alter coniugum i peccatū labitur.xxvij.q.ij.si tu.

Q uxor marito leꝓroso vel quocūq modo debilitato vel deformato reddere debitum tenetur.xxxij.q.v.horrendus.ꝛ.c.seq.

Q vnus sine alterius voluntate continentiam vouere non potest.xxxiij.q.v.c.i.ꝛ.v.c.seq.

Q nec potest religionem ingredi nisi ꝓpter fornicationem vnus ab altero persuasiam eꝓsit separat⁹ xxvij.q.ij.sunt qui.ꝛ.vij.c.se.

Q consentiens vouenti ꝛ non vouēs non potest cū altera contrahere nisi post mortem vouentis.xx.vij.q.ij.signis coniugatus.xxxiij.q.v.quod deo.ꝛ.c.sequenti.

Q ante copulam carnalez vterq coniuguz licet intrare religionem altero inuito.xxvij.q.ij.scripsit nobis.§.ecce.ꝛ.c.seq.

Q an dormiens cuz sorore uxoris sue potest reddere debitum.xxvij.q.ij.qui dormierit.

Q uxorati non debēt in ecclesia ꝛ precipue circa altare deseruire.xxvij.q.ij.multorum.

Q in veteri lege uxore sterili permanēte licite erant illis liberos procreabant.xxxij.q.iiij.§.i.ꝛ.trib⁹ c.sequentibus.

Q neuter coniugum potest alteri crimen obijcere ꝙ do vtrūq crimen cōstringit.xxxiij.q.ij.in lectuz

De diuortio.

Q diuertiū matrimonij sine consensu ꝑ episcopi nō debet fieri.xxvij.q.ij.si vir.

Q ante causse cognitionez spoliatus vel spoliata primo oz restitui.xxxiij.q.ij.historia.ꝛ duo.c.seq.

Q matrimoniū inter fratres spūales vel adoptiuos redimitur.xxx.q.iij.c.i.ꝛ quattuor.c.seq.

Item cū matre vel spūali filia simile.xxx.q.i.de eo.

Q diuortium factum ꝓpter maleficiuz si cessat restituitur.xxxiij.q.i.si perfortiarias.

Q affinitas remanet licet ille moriatur per quē contracta est.xxxv.q.x.§.i.c.i.

Q ante diuortium consanguinei vel propinqui debent citari ꝛ testificari de matrimonio vel senes antiqui quibus nota potest esse consanguinitas.xxxv.q.vi.c.i.ꝛ duo.c.se.

Q forma iuramenti ponitur.xxxv.q.vi.de parentela.ꝛ tribus.c.seq.

Item forma iuramenti separationis ꝓpter consanguinitatem.vel affinitatem.xxxv.q.vi.ab isto.

Item forma iuramenti illius qui recipit dimissam.xxxv.q.vi.c.vltimo.

Q matrimoniū non dirimitur per totum simplex antecedens.xxvii.di.c.i.ꝛ duo.c.se.

Item nec ꝓpter compaternitatez vel cōmaternitatem superuenientē.xxx.q.i.nosse.ꝛ quattuor.c.se

Item nec ꝓpter seruitutem dominis debitam.xx ix.q.vltima.c.vltimo.

Q qui scienter contraxit cum persona seruilis conditionis ab ipsa diuortiari non potest.xxix.q.ij. siquis liber.

Q cum vterq coniugum seruilis conditionis matrimoniū contrahit non separat.xxix.q.vlt.c.vl.

Q non separatur ab uxore qui ignoranter cognouit uxoris sororem.xxxij.q.vij.qui dormierit.

Q extraordinaria pollutio ꝙnis sit criminosa non separat matrimoniū.xxxv.q.iij. extraordinaria.

Q siue ꝓp adulteriū siue ꝓp aliud inter cōiuges fiat diuortiū.non pp hoc rumpitur matrimoniū.xxxij.q.vij.interuenīēte.ꝛ.vi.c.seq.xxxiii.q.v.qō do De hac materia habes vbi agitur de diuortio.

Q matrimoniū spūale est coniunctio xpi ꝛ ecclesie. xxvii.q.ii.cum societas.

Q matrimoniū per carnalem copulā nō ꝑfectū:nō ē sacramentū xpi ꝛ ecclesie.xxvii.q.ii.cū societas.

Item spūale matrimoniū contrahitur inter prelatū ecclesie ꝛ eius ecclesiam.vii.q.i.sicut vir.

Item spūale matrimonium ē inter xpm ꝛ spūalem animā.xxvii.q.i.que christo.ꝛ.c.nuptiarum.

Mechia,

Q mechia est duplex:videlz spūalis ꝛ carnalis.xxviii.q.i. non solum.

Q mechatio spūalis est idola vel idolis sacrificare xxviii.q.non solum.

Q mechatio est omnis illicitus cōcubitus vt illoz mēbroz nōlegitimus vsus.xxii.q.iiii.meretrices in fi.

Q stricte sumi mechia non nisi pro adulterio ponitur.xxxii.q.iiii.meretrices.

Item ponitur pro consensu peccati:quia qui viderit mulierem ad concupiscendū eā iam mechatus est eam in corde suo.xxxii.q.vii.non solum.

Q mechus dicitur qui dimissa uxore ob causaz fornicationis aliam duxit.xxxii.q.vii.quēadmodū

Medicina,

Q medicina est duplex.s. corꝑalis ꝛ spūalis.xxi x.distinc.necesse.

Q medicorum consilia diuine conditioni sunt contraria q: nec ieiunare nec flere nec cōsimilia sinūt de cōse.di.v.cōtraria.

Q medico corꝑorali salarium nō est negādum.xiii. q.v.nō sane.

Q nec clerici nec religiosi pro medicina munera debent accipere.xxxiii,di.bis igitur.

Q medicina spūalis est penitētia.l.di.vt cōstituerētur.xxxiii.q.i.si perfortiarias.

Item medicina spiritualis est omnia ecclesiastica sacramēta.de pe.dis.i.in actione de cōse.dis ii. si quotiēscūq.xxiii.dis.bis igitur.

Item medicina spiritualis est misericordie opera de pe.dis.i.medicina.

Q christus est spūalis medicus:qui paratus ē cencies curare si totiens homo per peccatum infirmatus eum requirit,de pe.dis.iii.§.item ꝙ postnaam prophera.

Item prelati sunt spirituales medici qui dāt subditis correctionis medicinam. lxxxvi. dist. iferiorum. c. se. v. q. v. non vos. xlv. dis. recedite. xxiij. q. iiij. quid faciet.

Q magis prelatus occidit q̄ curat qui nec pro peccatis suis penitentiam agit; nec alios de peccato reprehendit. l. di. absit.

Q sicut medicus peritus non vno collirio omnium oculos curat; sic prelatus vel predicator diuersorum hominum vulneribus diuersis doctrinis medet xxix. di. necesse.

Memoria. Q memoria vltionis diuine terrorem futurum incutere debet ne cosimilia attemptēt. vij. q. i. deniq;.

Q quibusdam in memoriā excessus signa relinquunt xix. q. iij. mandamus. de conse. di. ij. t dixit.

Q ideo quibusdā occasio peccati preteriti vel p loci mutationē vl alr ē subtrahēda ne culpa ad memoriam replicata icalescat. xv. q. i. mulier. lxxxi. di. vs

Q nullū inuenit delictorū tale remedium sicut eorū cōtinua memoria. d pe. di. iiij. §. indas penituit.

Mendacium. Q mendaciū est falsa vocis significatio cum voluntate fallendi. xxij. q. ij. beatus. §. ille.

Q octo sunt genera mendaciorum; quoꝝ q̄ primū grauius ē; tanto minus quisq; mentiendo peccat quāto a primo recedit. xxij. q. ij. primum.

Q primū genus mendacij est in doctrina fidei cuꝫ intentione subuertendi. ibidem. Secundū est qđ prodest nulli t obest alicui; t est mēdacium detractionis falsi testis in causa criminali.

Tertium est qđ prodest vni t obest alteri; t est mēdacium in causa pecuniaria. ibidem.

Quartum est qđ solum mentiendi fallendiq; libidine fit. ibidem.

Quintum est qđ fit placendi cupiditate de suaui colloquio; quod est adulatorum. ibidem.

Sextus est qđ nulli obest t prodest alicui; vt cū quis se nescire pecuniam alterius quam scit iniuste tollendam. ibidem.

Septimū est qđ nulli prodest t obest alicui; vt eum quis vult hoiem prodere ad mortem. ibidem.

Octauus quod nulli obest t prodest ad hoc vt castitas conseruetur. ibidem.

Q primus genus dicitur perniciosum; ad qđ nulla conditione debet quis adduci. ibidem.

Q quodlibet aliorū ē vel pernicioſus vel officiosus vel iocosus mendaciū que post primū minores ꝓ magis t minus culpam habēt. xxij. q. ij. ne quis. t. c. qđ ait. t. c. si quelibet. ix. di. si ad scripturas.

Q mendacium ē graue peccatuꝫ q̄ os qđ mentitur occidit animam. xxij. q. ij. nec artificioso.

Q omne mendaciuꝫ cauendus est maxime perfectis xxij. q. ij. nequis. c. omne. c. siquis. per vetus testamentum. t. q. v. scauete fratres.

Q perfectus pro nullius vita seruanda debet mentiri. xxij. q. ij. ne quis.

Q nullus docendus est ad salutem mēdacio opitulante. xxij. q. ij. primus. in fi.

Q abraam dicendo vxorem sororē suaꝫ esse; t iacob dicendo se primogenitū excusantur de mēdacio. xxij. q. ij. queritur. t. §. proximo.

Q mendax est qui simulat se meliorē esse q̄ sit. xxij q. v. crimen.

Q mendaciuꝫ est ep̄uꝫ vel sacerdotē vel religiosuꝫ se profiteri t contraria sua ordini operari. xxij. q v. cauete fratres.

Q nemo causa humilitatis debet mentiri; quia si non erat peccator; ex hoc incurrit quod vitabat. xxij. q. si. non ira

Q ille mentitur qui putans falsuꝫ dicit verum vel econuerso. xxij. q. ij. boies. t. c. se.

Q non ois falsuꝫ dicens mentitur. xxij. q. ij. bie autem. t. c. beatus. t. c. si quelibet. §. abraam.

Q facere contra promissuꝫ non est semper mentiri. xxij. q. ij. beatus paulus. t. c. ne quis. in fi.

Q aliquod iocosuꝫ mendaciū non videt esse graue peccatū. Exēpluꝫ de Joseph. xxij. q. ij. quod ait.

Q mendaciuꝫ precipue in mercatoribus est q̄ mercator sine mendacio t periurio esse non pōt. dist. lxxxvij. eiciens. t. c. sē.

Q qui veritatē celant t mendaciū dicunt equaliter peccant q̄ illa prodesse non vult t iste nocere desiderat. xi. q. iij. quisquis.

Q mendaciū etiā in presenti inuenitur grauiter punitum. xij. q. i. dilectissimis. post me. Exēpluꝫ ibidem de anania t azaria.

Q mendax debet carere ipetratis t quibus scripta diriguntur sunt puniēdi si precū mendacia nō arguunt. xxv. q. vlti. dicenti.

Q circa ipetrationē rescriptorumꝫ contingit mentiri tripliciter. xxv. q. vlti. t si legibus.

De hac materia habes vbi agitur de iuramento.

Mendicitas. Q mendicitas clericorumꝫ est ignominia episcoporumꝫ. xciij. di. diaconi.

Q intantuꝫ excreuit auaritia episcoporum vt oīa occupantes cogant clericos egētes mēdicare. ibidē

Q illi qui aliter habere possunt grauiter peccant si mendicant q̄ vnde pauper victurus erat accipiūt i. q. ij. pastor.

Q elemosina panis egentiuꝫ est; t qui defraudat eū bō sanguinis ē. xiiij. q. v. c. īmolans.

Mensa. Q mensa clericorū non dꝫ abundare fabularum relatione; sꝫ sacre scripture locutione. xliij. di. pro reuerentia.

De hac materia habes vbi agitur de cibo.

Menstruum. Q mēstrua mulieris sunt ex naturali superfluitate sanguinis t iō culpa carēt. v. di. ad eius.

Q menstrua patienti nō debet ecclesie introitus denegari. v. di. ad eius.

Q si mulier mēstrua patiens xpi vestimentum laudabiliter retigit; t ecclesiam laudabiliter intrare poterit. ibidē.

Q: ad mulierē menstruatā quisq; accedere prohibe q: ex hoc partus deformatur. v. di. ad eius.

Mensura. Q: mensura misericordie deinon potest extimari. d̄ pe. di. i. serpens. ante fi.

Q: iuxta mensurā culpe penitētia debet imponi. xc. di. alienus.

Q: apud deum non valet tantū in penitētia mensura tēporis q̄ doloris. de pe. di. i. mensura. ⁊. c. precedenti. ⁊. c. in actione.

Mercatio. Q: mercatio pōt ēe honesta ⁊ turpis. d̄ pe. di. v. qualitas.

Q: quelibet mercatio est periculosa q: difficile ē inter vendētis ⁊ ementis cōmerciuz nō interuenire peccatuz. ibidem.

Q: mercator sine peccato ⁊ periurio esse non potest lxxxviij. di. eiciens. ⁊. c. seq.

Q: clericis oīo ꝓhibet mercatō q: vilius emit vt carnis vēdat. xiiij. q. iiij. cānonū. xvi. q. vii. ⁊ h̄ dixiz⁹

Q: q̄ pp cupiditatē añ tp̄s granū vilius emit vt carius vēdat: turpe lucrū ꝯmittit. xiii. q. iiii. q̄cūq;

Q: in sacro loco vbi ē orationibus vacāduz mercationes exerceri nō debent. xvi. q. vii. ⁊ h̄ dixim⁹.

De hac materia hēs vbi agit̄ de lucro ⁊ negociatiōe.

Mercenarius. Q: mercenarius etiam si ab inuito d̄tentore recipit mercedem suaz non cōmittit iniuriam. xiiij. q. v. non sane.

Q: qui defraudat mercenarium mercede reus est ac si ipsius sanguinem funderet. xiiij. q. v. imolans.

Q: prelatus non diligens deuz propter deum: sed ꝓpter temporale lucrum mercenarius est. viij. q. i. sunt in ecclesia.

Q: ille rector nō pascit sed mercenarij vite deseruit qui gratiam humanam amittere formidans loq̄ recta pertimescit. xliij. di. sit rector.

Q: mercenarius est prelatus qui plus diligens proprium cōmodum q̄ ouiuz videns lupum oues relinquit. vij. q. i. aduersitas.

Meretrix. Q: meretrix est que multorum libidini patet. xxxiij. di. stinc. vidua.

Q: meretrix esse ⁊ ad meretrices accedere est diuinitus prohibituz. xxxij. q. iiij. meretrices.

Q: fornicator in eo ē magis criminosus q: tollit mēbra xp̄i ⁊ facit ea mēbra mētricis. xxxij. q. iiii. i eo

Q: indebitus modus luxurie execrabilr fit i meretrice: sz execrabilius in vxore. xxxij. q. vij. adulterij.

Q: contrahens cum meretrice ad sacros ordines nō potest promoueri. xxxiiij. di. siquis viduam.

Metropolitanus. Q: metropolitanus a mensura ciuitatum quibus preest dictum est. xxi. di. cleros. post prin.

Q: metropolitanus dz. x. vel. xi. ciuitates ⁊ totidem episcopos sub se habere. vi. q. iij. scitote.

Q: absq; metropolitani licentia nullus episcop⁹ curiam imperatoris debet adire. xxiij. q. vltima. si quis episcopus.

De hac materia habes vbi agitur de archiepiscopo.

Michael. Q: michael qui noluit maledicere diabolo ponitur i exēplum vt a maledicto puri simus. xxiiij. q. iij. si igitur tmichael.

Militia. Q: militia est duplex: videlz secularis ⁊ spūalis. lix. di. si officia xxiij. q. viij. reprehensibile.

Q: militia secularis non culpatur sed abusus. xxiij. q. i. per totum.

Q: militia instituta est pp duo: videlz ad iniuriam propulsandaz ⁊ vindictā inferendā. xxiij. q. i. i fi.

Q: ius militare in multis cōsistit. i. di. ius militare

Q: in militia seculari reprehenditur libido dominandi: crudelitas vlciscendi. ⁊ cupiditas nocēdi. xxiij. q. i. quid in bello.

Q: in hac intentione militia debet exerceri vt mali coerceantur ⁊ boni subleuentur. xxxij. q. i. apud. ⁊ c. seq.

Q: plerique sancti patres secularem militiam laudabiliter exercuerunt. xxiij. q. i. noli existimare.

Q: summa laus est militie cōmuni vtilitati intendere. xxiij. q. i. summa.

Q: boni milites vltra stipendia sua nil debent vsurpare. xxiij. q. i. militare.

Q: miles nō ē reus homicidij qui legitima auctoritate superioris hoiem occidit. xxiij. q. v. miles.

Q: miles secularis grauius peccat simoniā cōmittēdo q̄ clericus. i. q. iij. saluator. circa me.

Q: miles secularis pp periculosum statū quē habet absq; dispensatione pape ad sacros ordines non debet promoueri. l. di. siquis post.

Q: si in militia seculari gradatiz quis promouetur ad honores: multo fortius in militia spūali. lix. di. si officia. ⁊. c. seq.

Q: non debet esse ligatus alijs qui spūali militia ē aggregandus. liiij. di. nullus.

Q: nemo potest deo militare ⁊ mundo. xxi. q. iij. c. i. §. apostoloꝝ statuta. ⁊ quasi per totam. q.

Q: ep̄us ad seruiendum xp̄o voluntariū militez habere. xv. q. i. non est.

Q: nil beatius q̄ vt quomodo iperator noster xp̄s iussit militetur. xl. di. ante omnia.

Q: militū xp̄i sunt lachryme ⁊ orationes. xxiij. q. viij reprehensibile. ⁊. c. conuenior. circa me.

Minister Q: mister dicit̄ q̄ qd̄ supiorma dat exercet. xxiij. q. ij. dn̄s noster. xxiij. q. v. non solū. ⁊. q. vlti. quicūq; pcutit.

Q: minister iudicis etiā dānatum si ex libidine occidit: homicida est. xxiij. q. v. cum minister.

Q: minister xp̄i nō debet esse superbus q: talis diabolo comparatur. i. q. i. si fuerit.

Q: xp̄s ministros suos docuit blios ministrare nō temporalibus lucris intendere. xvi. q. i. nulli.

Q: i mistris ecclesie sicut ē i sacerdote mistratio: sic ⁊ i diacono sacramēti dispēsatō. xciij. di. diaconi

℞ vbi paterfamilias largus ē minister non debet esse tenax. xxvi. q. vij. alligāt i fine.
De ministris ecclesie habes vbi agit̄ ō clericis ⁊ vbi agit̄ de ordinib⁹.

Miraculum. ℞ miraculū ē onus arduū ⁊ insolitū: supra spē ⁊ facultatē consistens admirātis. sic fuit maris rubri ⁊ iordanis fluuij diuisio. ⁊ alia plura q̄ ponūt̄ de conse. di. ij. reuera. circa medium.
℞ mira cula facere est speciale donum spiritus sancti. de pe. dis. ij. si quis semel. §. quorumdam.
℞ quātumcunq; sunt aliqui sancti miracula facere non possunt quādo volunt: nisi quando speciali dono volūt spiritus sancti perfunditur. de pe. di. ij. si quis semel. §. querendum.
℞ miracula sanctorum sunt admiranda non in exemplum nostre actionis trahēda. ij. q. vij. nos si post medium.
℞ quidam habent prophetie spiritum: qui nō habent vite meritum. i. q. i. prophetauit. Exēplū ibi de saul.
℞ multi faciunt miracula extra charitatem constituti que in charitate positi facere non possunt. i. q. i. teneamus.
℞ magi ⁊ demones nō faciūt miracula. sed mira quia non sunt supra naturam: sed sunt hominibus insolita. xxvi. q. iiij. sciēdum.
De hac materia habes supra vbi agitur de diuinationibus ⁊ vbi agitur de incātationibus. ⁊ vbi agitur de magis.

Missa. ℞ missa proprie dicit̄ eucharistie cōsecratio ⁊ cōfectio reliqua omnia q̄ sacerdos vel chorus canit gratiaꝝ actiōes sūt vel certe obsecrationes. de. cōse. dis. ij. vtrū.
℞ Jacobus apostolus frater domini: ⁊ Basilius cesariensis tradiderūt modum missam celebrādi de cōse. dis. i. Jacobus.
Qui tū modus nec alius in decreto p ordinem habetur sed tamē ego plura. q̄ i misse officio exercētur pprijs capitulis assignaui. vt infra patebit.
℞ missa sine sacratis vestibus nō debēt cātari. de conse. dis. j. vestimēta.
℞ nullus debet missam sine stolla ⁊ manipulo cantare. xxiij. dis. ecclesiastica.
℞ in solēni missa ministri ⁊ precipue diaconus: ⁊ subdiaconus debēt haberi. de cōse. dis. i. eps ō ⁊ duo. c. se.
℞ i primitiua ecclesia i pricipio misse psalmi legebantur. sed post psalmi icātum sunt conuersi vñ itroitus misse ⁊ gradualia ⁊ offertoria ⁊ cōio que cātātur pene oia de psalmis sunt sumpta. xcij. dicātates. §. ab officio. ⁊ c. i sancta in fine.
℞ ille versiculus gloria patri quem Damasus papa ad preces bieronymi instituit post psalmos repetēdum qui cātatur post itroitum ponitur. de cōse. dis. i. de hymnis.
℞ kyrieleisō ⁊ pater nr̄ ponit̄ xj. q. iij. cū aliqs.
℞ gloria i excelsis ⁊ alleluya; qui duo hymni ab angelis sunt cātāti: ⁊ a nobis i solemniratibus sunt decantandi ponuntur. de cōse. d s. i. de hymnis. ⁊. c. bij. duo.
℞ bij duo hymni a septuagesima quādo baptus p̄mi hominis recitatur intermittuntur vsq; ad pasca quando christus resurgēs ex mortuis tristiciam i gaudium vertēs. alla nobis reddidit. de cōse. dis. j. bij. duo.
℞ eps i missa ante collectam vt ostēdat se vicariū xp̄i sicut xps apostolos sic salutat populus dicēs pax vobis. ij. q. vij. nō omnes.
Item vt ostēdat se de numero aliox sacerdotum dicit dñs vobiscū qd̄ ponit̄. de cōse. dis. i. b̄ quoq;.
℞ de orationibus siue collectis dicendis habes. ō cons. dis. i. de hymnis in fine.
℞ post orationes respōdendum est amen habes. xxxviij. dis. sedulo.
℞ epistola ⁊ euāgelium legēda sunt in missa habes de conse. dis. omnes fideles.
De offertorio quod debet fieri i missa habes. de cōse. dis. i. christianus.
℞ post offertur in calice vinum ⁊ aqua a sacerdote de conse. dis. ij. sacramēto. De qua materia habes vbi agitur de eucharistia.
℞ ante prefatiōem sursum corda dicere monemur ⁊ tūc precipue mētem ad dominum dirigere debemus. de conse. dis. j. quādo autē.
De prefatione que postea primo sequitur habes. de conse. di. j. inuenimus.
℞ pax ꝺbꝫ dari āte cōionē habes. ō ꝑse di. ij. pacē
℞ post missā si ñ est episcopus sacerdos q̄ cārauit dare debet benedictionē de conse. di. i. missas.
℞ in missa siue viui siue mortui: populo possunt recommandari. sed in canone misse: vbi solo deo loquimur qui omnium nomina nouit tacitis nominibus sub generali commēdatione orare debemus de conse. di. i. virum: ⁊ c. de nominibus.
℞ nisi in sacris locis: vel vbi ep̄s permiserit missa debet celebrari. de conse. di. j. missarum.
℞ sub diuo super tabula consecrata lapidea potest missa cantari. de conse. di. j. concedimus.
℞ episcopus ne monachos in officio impediat. nō debet in monasterio suo solēniter celebrare. xviij q. ij. luminoso.
℞ non solum episcopus ꝫ etiam populus diebus dominicis ⁊ solemnibus ab ecclesia sua non debꝫ se subtrahere. de conse. dis. iij. eps ⁊ c. se
℞ super altari in quo episcopus cantauit eo die. non debet presbyter celebrare. de. cons. di. ij. cap vltimo.
℞ in natiuitate domini quādo tres misse celebrant de prima missa in profunda nocte solemniter est celebrāda. de conse. di. j. nocte.
℞ in quadragesima non debet quis manducare: nisi audita prius missa ⁊ vespertinis officijs. de conse. dis. j. solent.
℞ pp popli deuotionē: missa pōt i aurora cātari. q cons. dis. i. solēt plures. §. prima quoq; ⁊ c. se.

Q post clericoꝝ ordinationes in ieiunijs quatuor tẽpoꝝ post meridiẽ missa debet cantari ꝛ p̃cipue in sabbato sancto. quia tũc versus noctem debet cantari. de cons̃. dis. i. solẽt. §. in ieiunijs.

Q nemo p̃sus missaꝫ cãtare debet. vij. q. i. nihil.

Q qui pro pecunijs vel hominum cõplacẽtijs vnaꝫ vel plures missas celebrat eternam sibi damnationem comparat. de. cons̃. dis. i. sufficit.

Q excepta natiuitate christi vnam missam cantare sufficit sacerdoti. ibidem.

Q valde felix est qui vnam missam digne potest celebrare. ibidem.

Q in dominicis ꝛ festiuis diebus laici missas vsqꝫ ad finem debent audire. de cons̃. dis. i. missas. ꝛ duobus. c. s̃. ꝛ. c. ꝛ hoc.

Q episcopꝰ solẽniter celebrãdo semp debꝫ habere testes. de cõs̃. di. i. episcopꝰ deo. ꝛ. c. iubemus.

Q p̃s byter nisi duobus ad minus p̃sentibꝰ missã nõ debet celebrare vt cõperat sibi dicere dñs vobiscũ. ꝛ orate pro me. de cõs̃. dis. i. hoc quoqꝫ.

Q sacerdos pp euẽtus varios sine adiutorio q̃ possit euꝫ sustẽtare nõ possit missam cãtare. vij. q. i. illõ

Q p̃s byter q̃ missam ĩcepit nisi infirmitas impediat debet eã finire. de cõs̃. dis. i. nullus episcopus.

Q si p̃sbyter pp casualem infirmitatem missam inceptam finire non poterit; alter vbi dimisit perficiam. vij. q. i. nihil.

Q laborãs morbo caduco vel cõsimili missam non debet cantare. vij. q. ij. in litteris.

Q p̃sbyter nunq̃ missam cantet nisi cõmunicet de cons̃. dis. ij. relatum ꝛ. c. s̃.

Q p̃sbyter in missa de mortali peccato habens conscientiam cum cõtritione ꝛ proposito confitendi potest cõmunicare. de cõs̃. dis. ij. quotidie

Q missa mali sacerdotis vel infamati: non est respuenda nisi sit p̃ sentẽtiam cõdẽnatus. ꝛ v. q. vij. c. vlti.. xxxij. dis. nullus: ꝛ. c. s̃.

De hac mãbabes vbi agit̃ de celebratiõe ꝛ sacerdo.

Misericordia Q misericordia est pulchritudo ꝛ p̃fecta forma virtutum. lxxxvi. dis. in singulis.

Q duplex est misericordia vꝫ diuina ꝛ humana.

Q multiplex ẽ misericordia dei que lapsis hominibus subuenit de pe. dis. i. serpens.

Q misericordie dei: nec mẽsuras ponere possum⁹ nec tempora diffinire apud quẽ nullas patit moras venie conuersio. de pe. dis. i. serpẽs ante fi.

Q deus ex misericordia expectat peccatores vt cõuertant. xciij. dis. diaconi. sunt ante finem.

Q deus qui misericors ẽ: ꝛ iustus sicut conseruat misericordiam in iustitia: ita iustitiã ĩ misericordia. de pe. dis. i. taciturnitas. §. deus enim.

Q assidue peccare volentium nõ miseretur deus. xciij. dis. diaconi. sunt. in fi. de pe. dis. i. deus qui §. potest etiam. ꝛ. vij. q. circa fi.

Q misericordia ad p̃ximum est duplex videlicet corporalis ꝛ spiritualis. xlv. dis. tria.

Q spiritualis ẽ triplex videlicet offensas vl iniurias dimittere. xlv. dis. tria: ꝛ. l. dis. cõsiderãdũ.

Item delinquentes corrigere. xlv. dis. ita.

Itẽ bona docere ꝛ iuxta cõsalere. xlv. di. disciplina.

Q corporalis misericordia cõsistit in septẽ operibꝰ misericordie que in hoc versu continentur.

Uisito poto cibo redimo tego colligo condo.

Quoꝝ plura ex hijs ponũt. lxxxvi. dis. non satis.

De modo habendi vel exhibendi predicta officia misericordie.

Q misericordia spiritualis ad p̃mũ debet eẽ iusta i corrigẽdo. vt scilicet nõ desit vinũ austerilitatis nec oleũ pietatis. xlv. dis. disciplina.

Item discreta i docẽdo vel consulẽdo ne erudiendi in errorem deducantur. xliij. dis. sit rector.

Item debet esse prompta offensas relaxãdo maxime quando penitent offendentes. xxiij. q. iij. nemo potest. §. proximo.

Q misericordia corporalis debet esse iuxta in exhibendo quia debet esse de proprio non de alieno. i. q. i. non est. ꝛ. xiij. q. v. per totum.

Q debet esse discreta i subueniẽdo q̃ vni oĩa nõ sũt dãda. lxxxvj. dis. non satis. §. item dominus.

Item ordinata in distribuendo quia primo dandũ est propinquis ꝛ post alijs. lxxxvi. dis. est. etiã ꝛ. c. in singulis. in fine excepta. necessitate. tũc potiꝰ dandum est iustis q̃ peccatoribꝰ. lxxxvi. di fratrẽ nostrum. §. in ipsa.

De hac materia habes vbi agitur ste ecclesia.

Q misericordie officia omnibus sunt p̃cepta. lxxxvi. dis. in singulis.

Q qui negant misericordiam faciendam ipsiꝰ xp̃m qui est misericordia negant. vij. q. i. omnis.

Q misericordia maior est omnibus holocaustomatibus. dis. l. ponderet. in fine.

Q melius est in causis p̃tendere misericordiã: q̃ inclementiam. lxxxvi. dis. non satis. §. compatiamur. xxvi. q. vltima alligãt.

Q sententia que misericordia vetat est effugienda. l. dis. ponderet in fine. i. q. vij. exigũt.

Q capto hosti debere misericordiã nisi maior turbatio timeatur. xxiij. q. i. noli.

Q crudelis est misericordia parcere vni in discrimine multorum. xlv. di. sed illud.

Q non ẽ misericors qui parcit virijs vt non cõturbet delinquentes. xxiij. q. v. qui virijs.

Ministerium Q ministeriũ dicit̃ qõ secretã ꝛ recõditam hꝫ dispẽsationem. i. q. i. multi circa mediũ.

Q ecclesiastica siue diuina sacramenta p̃prie dicuntur ministeria. i. q. i. multi ante medium.

Q dignus ꝛ non intelligendus secreta ministeria nõ sunt cõicãda. xliij. di. §. vlti. ꝛ. c. i. mãdatis.

Moises Q moyses q congregauit ꝓcm synagogam repꝛesentat q in fideli anima oĩs multitudo sensuum ꝛ cogitationũ ad meditandum de deo intra sacrarium cordis debet conuenire. vij. q. i. licet.

Q in hoc q non fuit moysi p̃missum a deo de suc-

cessore ordinare dat intelligi q̄ ad deū nō ad hoies spectat electio prelati. viii. q. i. si ergo.

Q moyses negauit se filiū esse pharaonis ⁊ q̄ egyptium fabulo obruit: ⁊ q̄ egyptū dereliquit. ⁊ q̄ filios israel de egypto eduxit habes de pe. dis. iij. vt cognouerūt. §. opponitur.

Q moyses ponitur in exemplum. q̄ prelati non armis. sed orationibus contra aduersarios debēt pugnare sicut ipse pugnauit contra aduersarios debent pugnare. sicut ipse pugnauit cōtra Amalech. xxxvj. dis. siquis vult.

Q sicut inter moysem: ⁊ aaron fuit quedam maioritatis discretio sic fuit inter apostolos. xxj. di. sacrosancta. ⁊. xxi. dis. §. i.

Q moyses cū p peccato populi orauit nō statim venia impetrauit. l. dis. siquis prepostera. in fine.

Q moyses potius voluit de libro vite deleri: q̄ nam populo nō dimitti. xxiij. q. iiij. quid crudele

Q quia moyses in ethiopissam duxit in vxorem: maria murmurans lepra percussa fuit. ij. q. vij. plerumque. §. item obijcitur.

Q moyses pp reuerētiā loci calciamētū pedis soluit. de. pe. dis. i. §. itē būs: ⁊. c. sunt. q̄ arbitrār.

Q moyses q̄dq̄ xp̄m significat. ō pe. di. i. iter hec.

Monachi.

Q monachus dicit amonos grece: qō latine dicitur vnus ⁊ achos quod latine dicit tristis quasi solitarius tristis. xvi. q. i. placuit.

Q monachus iō singularis dicit. qz debet vitare hominum multitudinē. xvi. q. i. si cupis.

Q sicut piscis sine aqua: sic monachus sine monasterio vel cela caret vita. xvi. q. placuit comuni.

Q monachus ad hoc debet intendere vt status ei⁹ cōcordet cum nomine. xvj. q. j. placuit.

Q omnis monachus vel religiosus debt esse vel ō regula sancti benedicti vel de regula Basilij vel de regula Augustini xviij. q. ij. pernitiosam.

Q etiam dicuntur monachi qui regulam Augustini sunt professi xviij. q. ij. perniciosam.

Q nullus seruus debet esse monachus nisi a domino suo licenciatus. xvj. q. j. qui vere.

Q monachi ⁊ monache semper ⁊ vbiq̄ debent deferre vestes professionis sue. xxiij. di. sācrumoniales. xx. q. j. vidua.

Item excepta infirmitate nunq̄ debent carnes comedere. de conse. dis. v. carnem.

Itē debēt abbatib⁹ suis obedire: ac res laboribus suis acquisitas vel qualescunq̄ sine licētia abbatis nō debēt retinere. xviij. q. ij. abbates.

Q nullus debet monachus spe abbatie pmisse fieri. xvj. q. vij. p laicos. xviij. q. ij pernenit.

Q vltra tempus in monasterio stantes: ⁊ nolentes p̄fiteri. debēt expelli. xvj. q. i. peruenit ad me.

Q testamētū facere nō possunt. xix. q. iij. qz. ⁊. c. se.

Q sine licentia abbatis vouere non possunt. xx. q. iiij. monacho.

Q ad arciorem vitam petita licentia transira possunt xx. q. iiii. c. j. ⁊. c. monachum.

Q cōpulsus siue a parētib⁹ siue ab alijs fieri monachus: nisi p̄us cōsentiat nō tenet. xx. q. iij. p̄sens.

Q monachi de licētia abbatis ex causa legitima: possunt ad solitarias cellas transire. xviij. q. ij. nullus monachus. xx. q. vlt. c. vlt.

Q nō debēt causas vel negocia secularia agere nisi ex licentia abbatis pro monasterio. xvi. q. j. adicimus. in fine. ⁊. c. de presenti: ⁊ c. sunt nōnulli ⁊ c. monachi.

Q frequenter loquēs de pecunia potius dicēdus ē istrio: q̄ mōachus. xvj. q. j. si cupis.

Q monachi nūq̄ debēt vacare: sed semper vl orationibus vel lectionibus vel exercitio operis debēt intēdere. de conse. dis. v. nūq̄.

Q debēt ab omni familiaritate monialium: ⁊ aliarum feminarum se alienare. xviij. q. ij. peruenit ad nos: ⁊ tribus. c. se.

Q nec in vno nec i vicino monasterio cum monialibus debēt habitare. xviij. q. ij. diffinimus: ⁊ duobus. c. se.

Q nec sudorialos: nec zonas: nec alia munuscula a mlieribꝰ ōbēt accipe. xxvij. q̄stiōe. j. monacho.

Q monachi quamuis recipiēdo ordinē recipiāt officij potestatem: nō tamē executionem nisi occasione popnli de licētia ep̄i. xvj. q. i. mōachi: ⁊. c. se: ⁊ sic viue: ⁊ c. si clericatus: ⁊ c. se.

Q nec penitētiam alijs dari nec predicare: nisi in clausto suo debēt. xvi. q. i. placuit omnibus. ⁊. c. minachus: ⁊. c: iurta: ⁊ c. adicimus.

Q nec baptizare debēt: nec fieri compatres. xxii. q ii. puenit ad nos. de cōse. dis. iiii. nō licet abbati: ⁊. c. se.

Q preter cōfratrem i clausto. ⁊ preter eum qui elegerit: nullum debēt sepelire. xv. q. i. c. i. c. agapitus: ⁊. c. placuit.

Q monachi debēt subesse ep̄is iquātum per papā non sūt exempti. xvi. q. i. peruēit. xviii. q. ii. abbas. ⁊. iiii. c. se.

Q visitādi sē p ep̄os ⁊ corrigēdi. xviii. q. ii. visitādi.

Q iura episcopalia debēt episcopis psoluere. xviii. q. ii. eleutherius ⁊. c. se.

Q ñ debēt decimas vel ecclesias a laicis sine consēsu ep̄i recipere. xvi. q. vii. decimas ⁊ ecclesias.

Q episcopos ex charitate possunt accusare. ii. q. vii. nullus. §. proximo.

Q monachi bonorum operum i clericos ⁊ episcopos pmoueri possunt. xvi. q. i. si clericatus. ⁊ vii. ⁊. vii. c. se. ⁊ tribus. c. precedētibus.

Q ñ debēt sine abbatum licētia episcopatus recipere. xviii. q. ii. q̄ sit. §. nullus. xvi. q. i. siquis monachus: ⁊ c. legi. §. sequēti.

Q facti episcopi absoluūtur a iugo professionis. xviii. q. i. c. i.

Q facti episcopi ñ debēt mutare habitum nec ordinis sui ritum quo ad substātialia. xvi. q. i. de monachis: ⁊. §. se.

Q facti episcopi succedunt in bonis paternis ⁊ ecclesię suę relinquunt. xviii. q. i. c. i.

Monasterium.

Monasterium dupler pro monachis ⁊ monialibus in vno loco fieri prohibetur. xviij.q.ij.diffinimus

Monasteria construenda sunt in solitudine populari accessu ne deuotio religionis impediatur. xviij.q.ij.luminoso.

Monachorum monasteria subsunt episcopo ⁊ in cuius territorio sunt. xviij.q.ij.monasteria.

Monasteriū exēptum est a lege dyocesana i pluribus videlicet quantum ad cathedratici p̄sentationem vel p̄stationē. x.q.iij. inter cetera.

Item quantum ad quarte partis dimissionem. xvi. q.i.cum pro vtilitate.

Itē quātū ad grauē exactionē. xviij.q.ij.q̄ fit.

Item quantum ad publice misse celebrationē. q: sine consensu abbatis ep̄s non potest facere. xviij. q.ij.abbas.⁊.c.luminoso.

Monasteria non debent fieri sine licentia episcoporum xviij.q.ij.quidam ⁊.iiij.c.se.

Muliere monasteria religiosoꝝ intrare nō debent. xviij.q.ij.peruenit ad nos.

Monasteria religiosorum non debēt conuerti i habitacula secularium clericorum. nec debent regi per secularem. xviij.q.ij.peruenit ad me. ⁊.c. dudum. xix.q.iij.qui semel ⁊.c.se.

In parrochialis ecclesiis monasteriorꝝ de scire ep̄i debent p̄sbyteri instituī vel remoueri. xvi. q.ij.visis.⁊.c.se.

Abbas sine episcopo ⁊ ep̄s perse res monasteriū alienare non possunt. xviij.q.iiij. in venditionibus. xviij.q.i q̄ fit.

De hac materia habes vbi agitur de monachis ⁊ vbi agitur de religione.

Monialis.

Monialis ē que p̄fessa ē se velle viuere vel ꝛz regulā benedicti vel secundū regulā basilij vel secūdum regulā sancti Augustini. xviij. q.ij.perniciosam.

Moniales non debent habere singularia domicilia. xviij.q.ij.perniciosam.

Puella duodecim annos habēs si voluntarie monialis effecta est etiam ante consecrationem recedere non poterit. xx.q.i.puelle.

Moniales subsunt ordinationi ⁊ correctiōi episcopi. xviij.q.ij.cognouimus.

Preponendus monialibus primum est per episcopum examinandus. xviij.q.ij.religiosus.

Conuenientius reguntur per viros spirituales q̄ seculares. xviij.q.ij. in decima.

Monasteria non monialium non debent esse vicina monasteriis monachorum. xviij.q.ij.diffinimus ⁊ quatuor.c.se.

Monialis nullo q̄ debet loqui cum monacho vel alio viro sine bono testimonio. xviij.q.ij. diffinim⁹ ⁊.c.in decima.

Moniales i vno choro cū monachis vel alijs clericis cātare nō debēt. xviij.q.ij.perniciosam.

Nō debēt vasa.sacra ⁊ pallas ⁊ corporalia cōtingere. xxiij.di.sanctimoniales.§.vasa ⁊.c.sacratas.

Nō possunt matrimonia cōtrahere ꝛ ptrahētes sunt per episcopum cōpellende ad votum redire xxvij..qi.de viduis ⁊ puellis vsq; ad finem.

Moniales in virium carnis plapse grauiter puniuntur. xxvij.q.i.c.ipudicas ⁊ fere per totum.

Peccantes cum ipsis ipso facto videntur excomunicati. xxvij.q.i.si q̄ virgo ⁊.c.eos.

De cōse. monialiū habes sup ra ⁊ vbi agit̄ de conse.

Mors.

Mors est triplex videlicet corporalis spiritualis ⁊ iebennalis. ō pe. dis.vlt.in fine.

Mors corporalis omnibus est commūnis. xiij.q ii.in ecclesiastico.

I memoriā ab oīb ē semp habēda. ibidem.

Non videntur esse perfecti qui cuz a domino vocantur nō moriuntur voluntarie ⁊ sed inuiti. xiij. q.vlt.q̄ prepostcrum.

Sacramenta morientibus concedi debent. xxvi. aurelius ⁊.c.se.

Si volēti cōfiteri mors ante q̄ ad sacerdotem ueniat p̄occupauerit nō debet sibi denegari ecclesiastica sepultura. xxvi. q. vi. si aliquis.

Q̄ fame moriētē ñ pascit occidit. lxxxvi. di. pasce.

Mortem languentibus ꝓbatur ifligere qui hāc cū possit nō excludit. lxxxiii. di.§.i.

Qui mortui sunt in dei iudicio non ab hoībus sunt iudicandi. xxiii. dis. quorundam.

Post hominum mortem anime locantur secundum qd̄ merucrunt. xiii. q. tempus.

Mortui iuuandi sunt oblationis elemosinis. ⁊ orationibus etiam si dubitatur de eorum salute xiii. q.ii. nō estimemus ⁊ pluribus.c.se.

Item quod fit pro omnibus mortuis tātū valz cuilibet ac si pro vno solo fieret. de conseratiōe. dis. v. non mediocriter.

Indignus est i morte accipere solaciū q̄ se nō cogitauit moriturum. de.pe.dis.vii.§.vlt.

Morientib⁹ i peccat̄ mortalib⁹ nec oblatiōes nec orationes viuoꝝ nec mortuoꝝ nec sepulture sacroꝝ locoꝝ possunt. xiii. q.ii.quibus. ⁊. vii.c.se.

Nemo debet cōtristari de morte suoꝝ caroꝝ ⁊ cuz ipsos nō amittamus ⁊ sed p̄mittamus. xiii. q. vlt.q̄ prepostcrum. ⁊. iii.c.se.

Illi q̄ nimis tristāt̄ ō morte suoꝝ videt̄ despare de felicitate futuroꝝ bonoꝝ. xiii. q.vlt. habēt.

I hoc qd̄ dominus fleuit lazarum non fleuit mortuum sed ad huius vite miserias resuscitaturuz Junuitur q̄ p̄o mortuis plus est gaudēdū q̄ tristādum. xiii..q.vlt. qui diuina.

Mortui huius mundi facta possunt scire vel per decedētium relationem vel per angelorum reuelationem vel per specialem concessionem quia ipsis quādoq; cōceditur vt post mortem viuis appareāt. xiii. q.ii. fatendum.

Quādoq; mortui er diabolica illusione fāasti/ce credūtur apparere. xxvi. q.v. nec mirū āte me

Ecclesia nec ligare nec solucre potest mortuos ō

peccatis.q: nō sunt de foro ei⁹.xxiiij.q.ij. legatur.
Q iniuste excomunicatus etiam post mortem pōt absolui.xxiiij.q.ij.sane qō.
Q hereticj post mortē possunt excōmunicari pro/pter facti detestationem.xxiiij.q.v.sane proferē.
Q fideles non debent cōmunicare mortuis: qui⁹ non cōmunicauerūt viuis.xxiiij.q.ij.de.cōsone.
Q mors spiritualis est dupler: bona ⁊ mala.bona est qñ quis siue per baptismum siue per peniten/tiā mortē peccato: vt viuat xpō.de conse.dis.iiij. vt ostenderet.⁊.c.se.
Q species diuerse huius mortis designantur p tres mortuos q⁹ xps suscitauit.ō.pe.di.i.quē petier.
Q mors spūalis mala ē quando q⁹ moritur p pec catū mortale sicut p peccatū infidelitat.xxvj.q.ij. q⁹sine.xi.q.iij.nō solū.§.ideo timendo.
Item per ypocrisim quia ypocrita viuēs mortuus est.xij.q.i.nolo.ante finem.
Item per auaritiam.xiiij.q.iiii.siquis vsuram.
Item per quodlibet aliud mortale peccatum.de pe. di.iij.§.dicens.c, intermittentes sermonem.
Q mors iebenal: mors dicit eternal: q⁹ vbi nunq⁹ morit mors.xxvj.q.ij.de pe.di.vltia in fi.
De hac materia habes vbi agitur de sepulturis.

Mores.

Q mos longa cōsuetudo est de moribus tractās.i.dis.mos.
Q legem mores faciunt ⁊ communem ius legibus ⁊ moribus constat.i.dis.omnes.
Q plus facit famosum morum nobilitas q⁹ gene/ris dignitas.xl.dis.nos.⁊.c.se.
Q illud qō est contra fidem ⁊ bonos mores indif ferenter habendum est.xj.di.illa.
Q multum distāt dāna mor a damnis rerum tem/poraliū.vj q.i.sūt plrimi.§.vez ⁊.c.ōteriores.
De hac mā hēs supra vbi agit de cōsuetudine.

Muller.

De muliere habes supra vbi agi tur de femina.

Multitudo.

Q multitudo iutilium personarum maxime cle ricorum est vitanda.xxiij.dis.tales.
Q pompa multitudinis popularis reprehēdit ma xime in plātis ⁊ clericis.lix.dis.si officia.
Q non pōt esse salubris a multis correctio nisi cuz ille corrūpitur qui non habet sociam multitudinē xxiij.q.iiij.non potest.
Q in correctione multitudinis caute est incenden dum.xliij.dis.commessationes.
Q cum contagium peccandi multitudinem inuase rit diuine discipline est misericordia necessaria. xxiij.q.iiij.non potest.
Q paucitas est aspere corrigenda.sed multitudo le/uissimis admonitionibus est frangenda.xliij. dis.commessationes.
Q propter peccātium multitudinem detrahenduz est seueritati.xliij.dis.commessationes.l.di.vt cō stitueretur.ix.q.i.ordinationes.
Q non debet deferri multitudini i malj prelati ele ctione vel approbatione.xviij.q.ij.siquis.
Q multas medicinas inuenire cogunt multe experi entie morborum.l.dis.vt constitueretur.
Q non minus ardet qui cum pluribus ardet.ij.q. i.multi in fine.
Q tempore apostolorum multitudini credentium erat cor vnuz ⁊ anima vna i deo xij.q.i.dilectis simis.viij.dis.§.i.
Q aliqñ multitudo propter vnius delictum punit xlv.dis.sed illud.xxiiij.q.i.non turbatur.

Mundicia

Q mūdicia ē dupler.s.cor/poral ⁊ spūalis.xxxj.di.lex.
Q mundicia carnalis est que inficitur per luxuriā ideo clericis in sacris prohiqetur vt cōperentius valeant diuinis vacare obsequijs ⁊ orationibus xxj.dis.c.i.§.causa.
Q spiritualiter mūdat: quia sordes peccatorum p penitentiam purgatur.l.dis.⁊ purgabit.
De hac materia habes vbi agitur de castitate ⁊ vbi agitur de luxuria.⁊ vbi agitur de macula.

Munus.

Q munus est tripler.videlicet ab obsequijs quod est seruitus indebite impensa.
Item munus a manu quod est pecunia
Item munus a lingua qō ē fauor.i.q.i.sunt ñ nulli
Q munera dātem ⁊ accipientem facit deuitare a iusticia.xj.q.iij.pauper.⁊.c.qui recte.
Q ille manus ab omni munere excutit q⁹ nō solus pecuniā vel obsequiū sed nec etiā būanū fauorem inquirit.i.q.i.sunt nō nulli.xj.q.iij.qui recte.
Q non timetur culpa vbi redemptio sperat⁹ per munera.i.q.iij.pauper.
Q meritorie trahitur quis ad fidem vel ad melio/rem statū per munera.xxiij.q.iiij.c.vlt.
Q clericus ecclesiam suscipiens vel spiritualia dās per munera destituitur.viij.q.i.sanctitum.xv.q.ij obseruandum.xiij.q.ii.quelta.

Murmuratio.

Q murmuratio dissuadet q⁹ mur/murana opus q⁹ facit pdit.xc.dis.alienus.
Q murmurans ⁊ contentiosus pari pena puniū/tur.xc.dis.c.siquis monachus.
Q filij israel murmurantes a serpentibus perierūt xc.dis.alienus.
Q maria propter murmur cōtra moysem lepram incurrit.ii.q.ii.plerumq⁹.§.item obicit.

Mutatio.

Q mutatio non debet i bijs fieri que rationabiliter ⁊ vti/liter sunt a patribus diffinita.xxv.q.ii.cum pie ⁊.c.ecclesiastice.
Q deus mutabilitatē nescit oīs aūt creatura vitio sa ē quia mutabilis ē.de.pe.dis.ii.circa.i.
Q licet deus sit incōmutabilis: ide sepe mutat pro missa: cū ex misericordia temperat sententiam.xxii. q.iiii.incōmutabilis.⁊.c.non semper.
Q deus nouit mutare sententiam quando de ma/lo in melius homines mutantur.de.pe.dis.i.§.si agimus: ⁊.§.se. Exemplū de ninue ⁊ de ezechia rege.cui.xv.annos addit.

Q romana ecclesia: statuta sua secundum tempo
ris exigentiam quandoq; mutat. xxv. q. vltima.
postea vero. §. hijs ita: ⁊. §. vlt. ⁊. c. ita nos.
Q illa que non sunt contra euāgelia aut sanctoꝝ
decreta p̄o necessitate tempoꝝ quandoq; mutant
xliij. dis. c. vlt. xxv. q. vlt. p̄uilegia: ⁊. c. āpu.
Q mutantur reges p̄opter negligentiam regimi
nis. xv. q. vj. alius.
Jtē cp̄i vel alij p̄lati de loco ad locū ꝓpter exigētiā
t ēpoꝝis mutantur. vij. q̄stione. i. mutationes.
Jtem sedes ep. scopales mutantur vel due i vnum
redigūtur causa hostilitatis vel paupertatis.
xxv. q. ij. §. hostilitatis. c. ita nos.
Jtem p̄uilegia quia p̄o necessitate corrigendoꝝum
viciorum dantur quandoq; penitus immutātur
xxv. q. ij. §. hijs ita. c. postea.
Jtē mutāt icaute p̄missa. xxij. q. iiij. i malis ⁊. c. se.
Jtē mutat i melius cōsilia: ⁊ ꝓposita. xi. q. i. certe
vbi Augustin⁹ mutauit cōsiliū. xxij. q. ij beat⁹
Ubi paul⁹ ꝓpositū eundi ad hispaniā mutauit.
Jtē mutāt pena in penā vel penitentiam. xxij. q. iiij
innocens ex hijs. Ubi de Josue ⁊ gabaonitis.
xxiij. q. v. c. i. circa medium.
Q non sufficit peccatoꝝi mores in melius commu
tare: sed etiam debet de p̄teritis satisfacere. de
pe. dis. i. §. christus.
Q nabuchodonosoꝝ rex non corpoꝝaliter sed men
taliter in bestiam mutatus est quia credens se be
stiam ab hominibus recedens cum bestijs moꝝa
batur. xxiij. q. v. remittuntur.

Mutilatio. Q mutilatio mēbꝝoꝝum latronum ꝓficit eis quia ꝺ
bilitata membra nequeūt exercere cōsueta. xxiij.
q. iij. siquis fortitudinem.
Q mutilatus vel abscisus per se vel per alium ex
cusa decedēti causa nō potest ꝓmoueri. xxxiij. di.
maritū. ⁊. xxxvi. dis. c. illiteratos.
Q qui sibiipsi virilia mutilauerit non solum non
p̄omouetur sed etiam saiipsius homicida repu
tatur. lv. siquis semet. ⁊. c. seq.
Q qui volens partem digīti sui mutilauerit ab oꝛ
dinibus abstinebit. lv. dis. qui partem.
Q mutilatoꝝ alterius nō debꝫ ꝓmoueri. lv. di. c. vl
Q si qui ꝓ medicos castrati vel mutilati essent ꝓp
infirmitatē aut ad barbaris ꝓpter infidelitatē aut
a dominis eunuchi fierent si alias iuenīūtur di
gni possunt ꝓmoueri. lv. dis. siquis a medicis.

Mutus. Q mutus per signa baptismuꝫ ⁊ penitētiam ⁊ alia sacramēta pe
rere potest. xxvj. q. vj. qui recedūt. ⁊. seq.
Q p̄latus qui non redarguit vitia subditoꝝum:
canis mutus dicitur. xlij. di. sit rector.

Aboth. Q naboth fuit pater ieroboam qui regnum
apperens in populo dei scisma fecit. vij.
q. i. denique.
Q naboth vineam suam in oꝛum olerum commu
tare noluit. xxiij. q. vij. conuenioꝝ.

Nabuchodonosoꝝ.
Q nabuchodonosoꝝ Danielē de lacu leonū ⁊ de p
secutionibus liberauit. xxij. b. v. si p̄opter ea.
Q deus malos per nabuchodonosoꝝ flagellauit ⁊
post p̄opter superbiam mutatus mente in besti
am cum bestijs vixit. xxiij. q. iij. §. i. circa me. ⁊
q. v. remittuntur. §. hinc circa me.
Q nabuchodonosoꝝ p̄opter superbiam in bouem
ex homine est mutatus. xxii. q. iiij. miroꝝ.
Q da nabuchodonosoꝝ q̄ ꝓ flagella corrigit ⁊ pba
raō q̄ ꝓ flagella iuuat inuit⁹ q̄ medicine salut⁹ nō
opat⁹ i singulis. xxiij. q. iiij. nabuchodonosoꝝ.

Natiuitas. Q natiuitas triplex est vꝫ nature gratie ⁊ glorie.
Q natiuitas nature p̄ima est in vtero. Juxta illō
quod enim in ea natum est de qua natiuitate. de
conse. dis. iiij. firmissime.
Jtem alia est nature ex vtero. s. qñ puer innotescit ⁊
Juxta illud natus est homo in mundū. de qua de
conse. dis. iiij. quisquis ⁊. c. qui in maternis.
Q natiuitas glorie est quando depositā veruſta re
pene nascitur homo ad gloriam. de conse. di. iiij
post baptismum. Sic mors sanctorum natalis
dicitur. xxiij. q. ij. sane quod.
Q natiuitas gratie est quando quis nascitur per
baptismum. Juxta illud oportet nasci denuo. ꝺ
conse. dis. iiij. qui in maternis.

Natura. Q natura condidit omnibus na
tionibus ius cōmune. sicut ē ma
ris ⁊ femine cōiunctio puerorum successio ⁊ edu
catio. i. dis. ius naturale.
Q contra naturam coitus semper fuit illicitus ⁊
damnabilia. xxxij. q. vij. ausus. xxxv. q. iij. nec
eam. § nature. ⁊. c. se.
Q violatur diuina societas: cum natura cuius ip
se auctor est libidinis peruersitate polluitur. xxxij
q. vij. flagitia.
Q naturali iure omnia sunt cōmunia: ⁊ q̄ consue
tudo induxit meum ⁊ tuum. viij. dis. differt.
Q p̄cia vel p̄destinatio diuina nullā nature īfert ne
cessitatē. q. xxiij. nabuchodonosoꝝ. §. proximo
Q in culpam cadere naturale est doluisse virtutis
de pe. dis. iij. §. ille rex.
Q natura demonum i pluribus subtilioꝝ ⁊ nobili
or est q̄ natura hominum. xxvi. q. iiij. sciendus.
Q sancti cum ex nature fragilitate corruerit acrio
res ad currendum cursum salutis resurgunt. de
pe. dis. iij. ille rex.

Nauis. Q nauis que p̄opter Jone fugaꝫ
imergebatur significat q̄ ꝓpter ex
cessus maioꝝ p̄rigit afflictio minoꝝis. i. q. i. i eccle
sia. §. hijs ita post medium.
Jtem i hoc q̄ multa merita apostoloꝝum naviga
bat ⁊ p̄ditoris perfidia nauem p̄o ꝓcellis agi
tabat. Jnuitur: q̄ ꝓpter vnius malitiam mꝫ
ti boni puniūtur. xxiiij. q. i. nō turbatur.
Q paulo causa p̄dicationis in italiam venientē:

nauis concutitur ·nuitur ꝙ aduersitas bonis vo
tis obijcitur.vij.q.j.aduersitas.

Q nauis cordis pauli que in naufragio in concus
sa steterit constãtiam predicatoris i aduersitate in
nuit·vij.q.j·aduersitas·

Q periculum est prelato qui nauem ecclesie regit ꝛ
remum tenere non nouit·xi.di.ante omnia i fi.

Q sicut nauigãs multis periculis se exponit sic qui
vxorem ducit.xvij·q·ij·nos·

Q sicut nil interest vtr nauis vno grãdi fluctu aut p
rimas paulatim aqua intrãte submergatur·sic pua
peccata multiplicata t ãtũ oppriműt vt vnũ gran
de.de pe.dis.j·medicina.circa me·

Necessitas.

Q necessitas ẽ duplex.vid
licet simplex vt est necesse
oẽs homines mori.xxviij.q.iij·nabuchodonosor.
Alia est conditionis vt cũ quis ambulat necesse est
eũ ambulare.Sicut nulla necessitas cogit incen
dere volentẽ tamen necesse est eũ incendere·sic q̃
ex nulla necessitate nature sed ex libertate arbitrij
proueniunt deus preuidet ꝛ necesse ẽ ea esse·xxiij.
q.iiij.nabuchodonosor.

Q necesse est predestinata adimpleri.ibidem.

Q non est culpabile quod necessitas infert·xxx·q.
prima ad limina·

Q necessitas non habet legem.i.q.i.remissionẽ.

Q necessitas facit licitũ qd̄ alias non ẽet licitũ.vt
patet i trãslationibus epoꝝ·vij.q.i.mutationes.

Q trãslatiões epoꝝ vel cõis vtilitas vel necessitas
debet persuadere.vij.q.i.scias.ꝛ·iij.c.se·

Q opera necessitate vrgente facta; non sunt lauda
bilia.lvij.dis.siquis·

Q adultus necessitate cogente baptizatus non est
ordinandus.ibidem.

Q id qd̄ ex necessitate cõceditur cessante necessita
te debet solui.de conse.dis.v.q̃cquid.
illd̄ qd̄ ex necessitate fit ex ordie legitimo.ȝ vsur
pato·vij cessante necessitate debet cessare·i.q.i.
quod p necessitate.ix·q.i.ordinatiões·in fine.

Q i necessitate extrema penitẽtibus sacramẽta non
sunt neganda·xxvj·q·vij.tẽpora plenitudinis.

Q in necessitate patri siue matri siue omnibus aliis
baptizare permittitur.xxx.q.i·ad limina.

Q necessitas facit aliena ꝓpria quia tempora neces
saria oia sunt comunia.xlvij.di.sicut in fine.

Q clericus raptor est qui vltra necessaria pauperi
bus nõ erogat·xvi.q.i.c.quoniã·

Q tempore necessitatis prius subueniẽdum est pro
pinquo ꝙ alieno·lxxxvi.dis.non satis.

Item alieno prius iusto ꝙ peccatori.lxxxvi.di.fra
trem.§·in ipsa.ꝛ.c·non satis.

De hac materia habes vbi agitur de coactione.

Negatio.

Q negatio xpi ñ tm fit i ẏbis
ȝ etiã i factis.xi.q.iii.estimãt

Q ille negat xpm qui cum sit se negat esse xpiani·
xi·q.iii.non solum.

Q quoties virgis vincimur ꝛ peccamus toties dñ
negamus·xi·q·iii·estimant.

Q qui veritatem pro pecunia negant deum qui ve
ritas est vendunt·xi.q·iii.abiit·

Q q̃ negãt misericordiã faciendã pacientibus ipz
xpm q̃ misericordia est negãt.vij.q·i·omnis·

Q quãta vita ẽ confiteri xpm tãta mors est negare
ipsum.xi.q.iii·non solum·§.idem timendo.

Q petrus negant xpm cum se negauit eius discipu
lum.xi.q.iii·non solum·

Q illi erant qui petrum de negaciacione xpi excu
sant.xi.q.iii.non solum.§·idem timendo.

Q de vno negaꝫ de pluribus cõcedit ibidem.

Q negatiua probari non potest.vi.q·v.§·vlt.

Negligentia.

Q negligẽtia est eru
ditionis noverca.lxx
xiii.dis·nihil·

Q negligentia arguitur in excusatiõe boni operis
lxxxiiii.dis.peruenit.

Item in subueniendo miseris.xij.q.ij.aurum ꝛ.c.
se·lxxxvi.di·fratrem.

Item in corripiendis peruersis.lxxxiii.di·error.ij.
q.vij.sicut inquit.ꝛ.c.negligere.

Item in eruditione predicationis.lxxxiii.di.nihil.
xlvii.dis·sit rector.

Item in defensione pauperis.lxxxiiii.dis.§.i.ꝛ.c·
peruenit·ꝛ.c·se.

Q negligentia prelatorum cedit in discrimen sub
ditorum·xl·dis·si papa.

Q negligentia correctionis perdit disciplinam in
subditis.xxiii.q.iii.iustum.

Q negligentes rectores multas sepe nutriunt pesti
lentias;dum dissimulant adhibere disciplinam.
lxxxvi.dis.inferiorum.xlv.dis·sed illud.

Q negligere perturbare peruersos nil aliud est ꝙ
fouere.lxxxiii.dis.error.

Q si negligenter que male vsurpãtur corrigunt.ex
cedendi via aliis aperit·xciii.di.puenit ad nos.

Q non sufficit clericis turbis negligentibus ade
quari.viii.q·i.c.vltimo.

Q desolatio debet esse prelato vbi clericos videt
esse negligentiores in bono quam laicos.viii.q·
i.quid autem·xxv·q.i.nulli.

Q prelati de negligentia arguuntur ꝛ puniuntur·
xxii·q.i.siquis per.ꝛ·vii.q·i.si custos.

Q negligentia post amonitionem aggrauatur quã
tum ad culpã:ꝛ quãtũ ad penã·xij.qũ.indigne·

Q prelati pena de negligentia est depositio·lxxxi.
dis.dictum·xi.q.iii·placuit.

Q negligentia inferiorum suppleri debet per supe
riores.viii·q·iij·artaldus.ix.q.iij.cum simus.

Negociatio.

Q negociatio ñ est i se
mala.lxxxviij.di·qm si.

Q dupler est negociatio videlicet licitã ꝛ inlicita.
lxxxviij·di·fornicari.

Q negociatio sine periculo minime exerceri potest
de pe.dis.v·qualitas.

Q negociatorem excusat vel arguit qualitas.de
pe.dis.quinta qualitas:

Q de substantia mali negociatoris nouissime non

remanet nisi solum peccatū.lxxxviii.di.eiciens.

¶ negociatio inhonesta clericis est interdicta.lxxxvii.di.consequens. Nam nemo militans. deo implicat se secularibus negociis.ibidem.

¶ negociatorem clericum ꝛ ex inope diuitem ꝛ ex ignobili gloriosum quasi quandam pestem fuge.lxxxviii.di.negociatorem.

¶ negociatio cupiditatis prohibetur clericis.lxxxviii.di.decreuit.xliii.q.iii.clerici ꝛ.c.canonum.

¶ negociatio pietatis vt inde subueniatur viduis ꝛ pupillis pmittit clericis.lxxxviii.di.decreuit.

Negotium. ¶ negocia circa maiora cautius ꝛ diligentius sūt discutienda.xlii.di.quiescamus.

¶ pleraq; sunt negocia: qua sine peccato: aut vix aut nunq̄ exerceri possunt.de pe.dis.i.negocium

¶ pfectis nō est peccatum repetere negocium qō ante fine peccato exercuerūt.de pe.di.v. negociū

Neophitus. ¶ neophitus dicitur qui nouiter est in fide vl religione plantatus.xlvii.dis, sicut.

¶ nō debz i ēpm ordinari ne i supbiā ꝯrigat̄ q; tal nescit humilitatē obseruare.xlviii.dis.§.i.

¶ simonia neophitorum heresis dicitur.quia aliquando dabant pecuniam vt citius promouerentur.i.q.i.quisquis.

¶ neophitis expedit plusq̄ aliis a cibis delicatis ꝛa vanitatibus abstinere de cōse.di.v.neophiti.

Nigromantia. ¶ nigromātia est quādo pticātationes videtur resuscitari mortui diuinare ꝛ ad interrogata respōdere.xxvi.q.v.nec mirum.

¶ quando nigromantia fit cruor aque miscetur vt coloze sanguinis demones inuocati facilius prouocentur ibidem.

De hac mā.habes vbi agitur de nominibus.

Nobilitas. ¶ nobilitas moꝛ plus oꝛnat q̄ genitoꝛ.xl.di.mos.

¶ nec loci nec generis nobilitate sed virtute xp̄i acquiritur gratia.xl.di.illud.ꝛ.c.se.

¶ quia adā nobilitatem dei per peccatum abiecit nobilitate loci priuatus fuit.xl.di.adam.

¶ nobilitati defertur in pene impositione proꝛexcessu.xxiii.q.i.qui contra.

Nomen. ¶ nomen aliquando propter facti detestationem depꝛauatur xvii.dis.multis.

¶ nominis interpꝛetatio vel diffinitio diligenter est aduertēda.xvi.q.i.clericus qui.xvi.q.i.c.i.

¶ a christo christiani nominamur. de conse. dis. iiii. postq̄ ascendit.

¶ sola nominatio non sufficit ad condemnationē quia sepe inocentes in falso crimine nominantur ii.q.i.multi in fine.

¶ sophisticatio nominum in matrimonij contractu cum dicit se virgilium cum sit plato dirimit matrimoniū.xxix.q.i.§.i.

Horuz dr̄ et cuj facies imitat̄ 18. q. 2
Tit. de monachis.

Notorium. ¶ notorium accusatiōes nec pꝛobationem requirit i.q.i.de manifesta.ꝛ.c.se.

De hac materia habes vbi agit̄ ō iudicio publico.

Nouicius. ¶ nouicij: in fide siue religione austeriozes alijs ōbēt viuere.de conse.di.v.neophiti.

¶ in religione intrans tempus pꝛobationis vn⁹ anni debet habere.xxij.q.ij.gonsalus.

¶ icognit⁹ ante triēniū nō debet recipi ad pfessionem vt infra hoc tempus si sit seruus aut vxoratus ōbet reperi.vij.q.ij.sicḡs.xix.q.iij.mōasterijs.

¶ nouicij infra tempus pꝛobationis non debent ad ordines pꝛomoueri.xlviij.di.sicut.

¶ in multis deferendum est eis ne ratione nimie austeritatis tanq̄ minus radicati retroccedant. xxxv.q.iij.c.quedam lex.§.qō scripsit.

Nuptie. ¶ nuptie dicuntur a nubendo eo q̄ puelle pudoris gratia caput obnubere vel velare soleāt.xxx.q.vlt.nec illud.

¶ nuptie terram implent virginitas paradisum. xxxij.q.i.nuptie.

¶ velle nubere post votum castitatis damnabile ē xxvij.q.i.nuptiarum.

De hac mā habes vbi agit̄ de matrimonio ꝛ vbi agitur ō diuorcio ꝛ vbi agit̄ de bigamia.

Obediētia. ¶ obediētia ē ad̄q̄d a supiore vtiliter iperatū fuerit obtēperare.xxij.q.i.sciendum in summa.

¶ obediētia sola fidei meritum possidet sine qua quisq̄s fidelis coronet̄ ꝛ infidelis esse iudicat̄ viij.q.i.sciendum in fine.

¶ obediētia i scriptis debet pmitti.xxiij.di.q̄q̄.

¶ obediēdo i ōsideratis ꝛ obediēdo i cōtrarijs pter volūtatē nulla ē obediētia.viij.q.i.sciendū.

¶ obediētia ppria volūtas mactat.viij.q.i.sciēdū

¶ obediētia q; cogit esse sub aliena potestate nihil debet habere pꝛopꝛium.xij.questione. prima nō dicatis.

¶ obedientia ē fructuosa quia per ipsam i psenti meremur gratiam dei.xciij.di.nulla.ꝛ.c.se.

Item futuram per ipsam meremur salutē. xciij.dis. si inimicus.i.q.iij.quid ergo.

¶ sine ipsa incurrimus eternam repꝛobationem xciij.dis.nulla.ꝛ.c.se.

¶ pꝛopter obedientiam est bonum obmittendum sed nunq̄ malum mortalis culpe committendum xi.q.iii.quid ergo.

¶ alijs pꝛepositus non debet ferre moleste aliquez sibi plātū eēz obedientia quā exigit ab alijs ipse ipendat.xxiii.di.ii.q̄q̄.ii.q.vi.qui scit.

¶ vbi duo superiozes mandant vel pꝛecipiunt opposita inferiori nō est obediēdū.xi.q.iii.si is.ꝛ.c.siquis pꝛohibet.viii.di.ii.cōtra.

¶ i dubijs semper est obediendum.xxiii.q.i.quid culpatur ante finem.

¶ nō est semper malum nō obedire quia cum pꝛeci

pitur aliquid cõtra deum p̃lato nõ e ꝙobediendum. xi. q. iii. nõ semper ꝛ ocro. c. se.

Q seruus obediẽs dño suo i malo excusatur p̃o tã to: quia seruus sed nõ p̃o toto. xxii q. v. q̃ cõpl sus. lxxxvi. di. quid prodest.

Q superioribus festinãter est obediẽdum. xciii. dis. si inimicus.

Q deo p̃cipaliter est obediẽdum. viii. di. q̃ cõtra xi. q. iii. imperatores.

Item post deum romane ecclesie diligẽtius. xii. dis. p̃cepta. xciii. di. obediẽtiam.

Item episcopis. vii. q. i. quia frater.

Itẽ secularibus potestatibus. viii. q. ii. abbates.

Itẽ ꝗlibꝫ suo supior. xciii. dis. a subdiacono.

Q ideo deo p̃cipaliter ẽ obediẽdũ q: sic̃ pietas ma ioꝛ minoribus p̃eponitur ad obediẽdũ sic deus omnibus hominibus. viii. di. que cõtra.

Q post deũ ideo romane ecclesie ẽ obediendũ q: ip̃a ẽ caput ꝛ mater omniũ ecclesiarũ. xii. q. non oc cer. ꝛ. c. se. xciii. dis. si inimicus.

Q episcopus a clericis ꝛ a sacerdotibus sue dioce sis est obediendum ꝛ obedientia debet eis exbibe riviij. q. i. quia.

Q secularibus potestatibus sic est obediendum vt deus nõ offẽdatur. viij. dis. q̃ cõtra in fi. xi. q. iii. siquis p̃ohibet. xv. q. vi. nos. ꝛ. c. se.

Q abbatib⁹ monachi ꝛ alij religiosi speciali⁹ suo p̃lato i bꝰ que spectãt ad regulã ꝯ epo teneẽ obe dire sicut cleric⁹ teneẽ plus suo episcopo obedire: ꝯ archiepo. xviij. q. ij. ꝯ sit. ℈. nullus: ꝛ. q. iij. ab bates. ix. qstione tertia conquestus.

Q omnibus superioribus dũmodo nõ sunt hereti ci: licet sin alias mali ꝯ diu tollerat eas ecclesia: ẽ eis obediẽdum. i. q. vij. sacerdotes.

Q iuder obediẽdo ptãri legitime: si quẽ ꝯ occide rit nõ culpat. xxiij. q. v. miles: ꝛ. c. cum homo.

Oblatio.

Q oblatio est duplex videlicet spiritualis que est corpus ꝛ san guis xp̃i ꝛ temporalis que fit ex rebus mundi. de cõse. di. ij. tribus in fi.

Q oblatio eucharistie: que p̃prie spũalis ẽ omnẽ oblationẽ p̃cellit. de cõse. di. ij. nihil.

Q ab omni sorde purgari debẽt hãc oblationẽ of ferre: ꝛ. l. di. ꝛ purgabit. lxxxi. di. oportet in fi.

Q in mundi ab hac oblatione p̃hibentur. lxxxij di. p̃posuisti.

Q ℈ hec oblatio facta sit: nõ tñ indigne offerẽs eaꝫ sanctificat: ℈ plus pollut. i. q. i. p̃phera.

Q i oblatiõe rerũ tẽporaliũ deus plus pensat volũ tatẽ offerẽtiũ ꝯ oblatũ. xxiij. q. v. scripsit. xlv. di. duc. xv. q. vi. c. i. ℈. se.

Q quilibet xp̃ianus videtur teneri offerre in festi uitatibus. de conse. di. i. omnis. xp̃ianus.

Q oblatio ex iniquo est maculata: ꝛ ideo i ructuo sa. xliij. q. v. immolans.

Q oblatiões, iniquoꝫ nõ respicit deus: sicut ad mu nera caym nõ respexit. iij. q. vij. in granibus.

Q ꝺcꝺ i sacrificio dei ex sceleꝛe offerẽ non placat ipsũ⁹ iracũdiam: ℈ irritat. i. q. i. nõ est putãda.

Q oblationes discurdancium: ꝛ pauperes oꝛna mentium non sunt recipiende. xc. di. oblationes ꝛ. c. se. viij. q. iij. miroꝛ.

Q retinentes oblationes defũctoꝝ necatores sunt pauperum. xiij. q. ij. qui oblationes. ꝛ. ij. c. se.

Q laici oblationes altarium: ꝛ p̃cipue beati pe tri: sancte marie rotunde accipere sub anathema te p̃hibent. x. q. i. q: ꝛ. c. se. xij. q. i. nulli.

Q olim de oblationib⁹ fiebant quatuor p̃tes. xij. q. ij. vobis: ꝛ. c. vulterane. ꝛ. vij. c. se.

Q volũtarie oblata possũt accipi sine peccato. xiij. q. ii. q̃sta. ꝛ. c. post ꝯ: ꝛ. c. se. xviii. di. ℣ eulogius

Q indignum est offerre deo qꝺ ꝺdignatur homi no. xlv. di. c. vlt. in fine.

Q illi oblationes non debent percipere qui vix va lent p̃o se nec p̃o alio oꝛare. x. q. i. hanc.

Obligatio.

Q obligarõ fit pp futurã cautelã. i. qõe. vii quotiens cꝺis.

Q obligatio quandoqꝫ fit sub pena excommunicatio nis. i. q. vii. quotiencunqꝫ de conse. di. iii. ego berengarius.

Q coram deo tantum obligat simplex verbũ quã tum iuramentum. xxii. q. v. iuramenti.

Q bona ecclesiaꝝ laicis obligari non debent. lxxx vi. di. peruenit.

Q obligari ad raciocinia non debent ad oꝛdines p̃moueri. lv. di. p̃scis.

Obstinatio.

Q obstinacio ẽ cõsiliis sa lutaribus nolle acquiesce re. xlviii. di. quod ad.

Q obstinatus est qui post inspirationem vel reue lationem sibi factam in eo quod errauerat perse uerat. viii. di. consuetudo.

Q obstinatio in malicia deus nunq̃ miserans fuit nec miseretur. xxiiii. q. iii. legatur ꝛ. c. dãnatiõis.

Q ideo obstinati indigni sunt venia: quia peccant ex certa malitia. viii. di. consuetudo. l xxii. dis. quia in fine.

Occasio.

Q occasio nõ ẽ dãda alicui per malũ exẽplũ. xii. q. i. nolo.

Item nec per fauoꝛem nec per auxilium. xiiii. q. vi. c. i. circa medium.

Item nec per coꝛrectionis neglectum. lxxxvi. dis. pe nam facientis.

Q sacerdos dat puero occasionem dãnationis. cũ p̃pter sui anaritiam moꝛitur non baptizatus. ꝛ. q. i. placuit vt vnusquisq̃.

Q non omnia que bono animo fiunt ꝛ licet dent ali cui occasionem mala cõmittendi culpãtur. xxiiii q. v. de occidendis. ꝛ. c. non frustra.

Q qui in ludo liciro vel alio modo alterius fuerit p̃ter intentionem occasio mortis non culpatur l. di. cum qui. ꝛ. iiii. c. se.

Ocium.

Q ocium sine comodum p̃priũ nemo vtilitati ecclesie debet p̃pone ꝛe. sed vocatus ad regumẽ mitti coꝛde debet

obtemperare.xv.q.i.vos.

Q. prelatus plus tenetur ouibus cõmissis q̃ ocio contẽplationis intẽdere.viii.q.i.suggestum.

Q. nemo debet in loco orationis attendere fabulis ociosis.xxv.di.vnum.§.alias.anre fi.

Q. de omni verbo ocioso reddenda est ratio.xxii.q.iiii.quotiens.

Q. icõgruũ ẽ ociosum esse ꝛ de alieno labore victo querere.xiii.q.ii.ecclesias.§.primo in fine.

Q. semper aliquid operis facito: vt te diabolus ẽper inueniat occupatum.de consecra.distinctione quinta nunquam.

Q. prodest malefactores truncare quia ab insana vita ad sanitatem ocium dirigũtur.xxiii.q.v.c.i.circa medium.

Q. non licet christianis in calendis ocii vacare: ꝛ superstitionibus intẽdere.xxvi.q.vlt.non licet.

Occidere. Q. occiditur quis multiplicit̃ videlicet actu in corpore. de pe.di.i.homicidiorum.

Item odio in corde ibidem.

Item detractione in ore ibidem.

Item panis subtractione.lxxxvi.di.pasce.xliij.q.v.immolans.

Itẽ i deliquẽtiũ nõ correctiõe.q.cũ pastor delinquẽtes nõ arguit tacendo occidit.xliii.di.ephesijs.

Oculus. Q. oscul' ipudic' i pudici corpus ẽ nũci'.xxxij.q.v.nec solo.

Q. nõ tãtum sufficit oculos castos custodire: ẽ etiã linguam.vj.q.i.ex merito in fine.

Q. precipue clerici nõ debẽt incedere vagi oculis nec lingua effreni.xxiij.di.hijs circa medium.

Q. qui iniuriose iustos tangit velut pupillã domini tangit.ij.q.vij.accusatio quoque

Q. episcopi sunt oculi dei.vj.q.i.oues.

Q. diaconi qui nũc dicunt archidiaconi sunt oculi episcopi q: vice ipsius debent totam diocesim persultare.xciij.di.diaconi ecclesie.

Q. priuatus oculo qualicũq; ex causa priuatur sacerdotij iure.lv.di.si euangelia.

Odium. Q. odium fraternum ꝛ homicidium pari culpa iudicantur. de pe.di.i.homicidiorum.

Q. odio debent haberi peccata nõ homines.lxxxj.di.odio.xxiii.q.iij.duo.

Q. clerici maxime debent odium ꝛ emulationes fugere.xxiij.di.his igitur.

Q. nemo potest veram penitentiam agere nec gratiam baptismi recipere nisi primum dimittat odium in corde.de pe.di.v.falsas.de conse.di.iij.q̃modo in fine.

Q. qui diuturnum odium non dimittit admonitione premissa per presbyteros a cetu fidelium ẽ expellendus.dis.xc.placuit.

Q. probat odisse vicia qui arguit derelinquentes. lxxvi.dis.culpam facientis.

Officium. Q. officium aliud est seculare aliud diuinum siue ecclesiasticum.lix.dis.si officia.

Q. officiũ seculare aliud ẽ licitum quod scilicet careret peccato. aliud ilicitũ qđ sine peccato exerceri nõ potest de pe.dis.v.falsas.

Q. officium illicitum ẽ deserendum quia existendo in ipso pũia non põt agi.de pe.dis.v.falsas.

Q. clerici ocupãtes se illicitis officijs ab ecclesie officijs sunt expellẽdi.lxxxviij.dis.cõsequens est.

Q. clericis artificio l3 victũ querere abiq; diuini officij detrimento.xci.di.clericus.ꝛ.c.se.

Q. officium diuinum siue ecclesiasticũ ẽ diligẽter exequẽdũ.xcj.dis.3 hijs.xci.dis.presbyter.

Q. officiũ metropolitane ecclesie obseruãdo ẽ per prouinciam.xii.dis.de hijs.de cõs.di.ij.institutio

Q. diuinum officium precipue missa securius cum pluribus exequitur.vij.q.i.illud.

Q. ordinem officij i matutinis ꝛ in missa ꝛ in alijs horis conuenit ab omnib' clericis custodiri 3 cõsecra.dis.v.conuenit ꝛ ij.c.se.

Q. post matutinas ꝛ post vesperas semp̃ pater noster est dicendum de conse.dis.v.idẽ semper.

Q. seruitus est clericorum septem horarum officia qualibet die persolnere.xci.dis.presbyteribus septem hore ibi enumerantur.

Q. clerici in sacris ꝛ beneficiati tenẽtur ad horas canonicas ꝛ ad officia diuina.xcij.di.c.vlt.

Q. prelati officiũ diuinum aut per se aut per clericos debent explere.xc.di.presbyter.

Q. clericus diuinum officium non explens debet 3 poni.xcij.dis.c.vlti.

Q. officiũ diuinum plus corde q̃ voce est exercendũ ꝛ exequendum.xcij.dis.cantantes.

Q. publicus cõcubinarius missam: ꝛ alia diuina officia exequi nõ debet.xxxij.dis.preter hoc.

Q. officium simoniacorum ꝛ in fornicatione iacentium scienter non est audiendum.xxxij.dis.preter hoc.§.nerum in fine.

Q. ministros officia ecclesie exercentes sicut lectores acolitos subdiaconos ꝛ sacerdotes ꝛ archiepos ꝛ epos ꝛ alios habes quoliberi hoc opere in suo loco cum suo officio declaratos.

Q. officia ecclesiastica singula singulis psonis sunt distribuenda.lxxxix.dis.c.i.

Q. quãtũcũq; exercitate pson̄e duo officia vno tẽpore nõ sunt committẽda.lxxxix.dis.singula.

Q. in ecclesie officijs virãda est consanguinitatis successio ne hereditario iure credãt se ea vendicare.viii.q.i.apostolica:

Q. potius sunt danda extraneis bonis q̃ propinquis malis.viii.q.i.moyses.

De officijs ecclesie habes vbi agitur de beneficijs.ꝛ vbi agitur de ecclesia.

De officio diuino habes vbi agitur de cantu ꝛ celebratione vbi agitur de eucharistia ꝛ vbi agitur de missa ꝛ de ordine.

Omissio. Q. omissio casu vel p errorẽ cõtigẽs caute ẽ supleda.i.q.i.spus §.proximo.viii.q.nihil.lij.dis.solicitudo.

Q quando substantiale omittitur non valet quod agit de conse. dis. iiii. in fino. o. xxii. di. animadvertendum de pe. dis. v fratres.

Q quando aliquid propter maius bonum omittit non contemptus sed prouidentia iudicatur. lxiij. dis. cum adrianus.

Opera

Q opera bona vigilanter sunt facienda. lxxvi. dis. fratrem.

Q quotiensc̃unq; bonum agimus deum confitemur sicut econtra malum faciendo ipsum negamus. xi. q. iii. estimant.

Q deus in operibus hominum plus respicit animum q̃ actum. xv. q. vi. sita sacerdotibus in ti.

Q vbi christus non est fundamentum nullius boni operis potest esse edificium. i. q. i. cũ paulus.

Q deus de malis actibus hominum bona operari consuevit. xxiii. q. v. relegentes.

Q opa si sũt p̃cipiãda sic nec cõsilia. l. di. põderũ.

Q nõ solum respiciẽda sunt opera sed etiã circũstãtie operum. videlicet tempus causa voluntas. personarum differentia. xxiii. q. viij. occidit. de pe. dis. iij. vt cognouerunt. §. opponitur in fine.

Quantum ad tempus recipienda sunt quia multa permutabantur olim que non modo. z nodo que non olim. xxii. q. iii. quis ignoret z. c. se. xxv. q. i. c. i xxviii. dis. fraternitatis.

Quantum ad causam sicut qui adulteros non occidit propter persone odium: sed propter legis zelum. xxiii. q. viii. legi z. c. e. z. q. vi. cum homo.

Quantum ad voluntatem quia qui preter voluntatem occidit: non sic culpatur sicut voluntatem habẽs. l. dis. cum qui z. iiij. c. se. xv. q. i. non. est z tribus. c. se.

Quantum ad personarum differẽciaz vtpote vtz sit persona nobilis vel ignobilis vtz si sapiẽs vl stultus. xl. di. homo xpianus.

Q sanctoz filij non dicuntur qui tenent locaz sed qui eoz exercent opera. xl. di. non est.

Q opera bona prosunt ad dignitatis sublimationem. lvi. dis. quia.

Itẽ ad irregularitatis dispẽsationẽ. i. q. viij. tali.

Q mediocre bonum opus maiori non est preferendum. de cõse. di. v. non mediocriter.

Q culpa pia operatione solet purgari. xxij. q. ij. si q̃ liber. Exemplũ ibi de obstetricibus.

Q aliquando sunt facienda ad quem non tenemur z illa sunt gratiosiora. xxviii. q. i. iã. post me. Exẽplum ibi de papa q̃ tributũ soluit cũ nõ teneretur.

Q bona opera mortificantur per peccatum mortale. de. pe. di. iij. §. finis. circa me.

Q reuiuiscunt per penitentiam ibidem.

Q popa bona reguñt peccata. de. pe. di. iiii. ℔ illõ

Q opera facta extra fidem z charitatem non valẽt ad salutem. xxiij. q. i. odi z. c. se. de cõse. dis. v. nihil enim.

Q licet mala bona opera non prosint ad salutem non tamen sunt omittenda quia prosunt ad alia. xliij. q. v. qui habetis z. c. le.

Q licet quedam opera sint indifferentia tamen z in ipsis quis demereri potest z mereri. xxiij. q. iv. quatuoz. c. se.

Q opus male inchoatum bonum finem habere nõ potest. i. q. i. principarus

Q sicut peccatum opus sine voluntate non facit: z iustitia ex opere non consumitur nisi voluntas auferet. xxviii. q. v. sicut enim.

D hac materia habes vbi agitur de elemosina.

Oppressio.

Q oppressio dicitur que fit in pauperes contra iustitiam z veritatem. xi. q. iij. pauper.

Q omnis oppressio z iniustitia iudicium sanguinis est de pe. di. i. omnis.

Q oblatio oppressoz pauperum non est recipienda. xc. di. oblationes z. c. eoz.

Oratio

Q oratio est pij animi affectus omnia intõ cum protendens. ó pe dis. i. quando autem stamus.

Q non verbis tantum sed corde orandum est domino. de conse. di. v. non mediocriter.

Q in oratiõe nil aliud debet cogitare animus: q̃ id de quo deprecatur. de conse. di. i. quando.

Q cũ quolibet verbo orationis debet concors esse sensus cogitationis. de conse. di. iiii. nunquam.

Q orationes voces ad aures dei non diriguntur nisi cum animi affectu. xxxviii. di. s. dulo.

Q melius est quinq; psalmoz cantatio cum deuotione q̃ totius psalterii modulatio cum anxietate. de conse. di. v. non mediocriter.

Q versus ostiẽrem est orandum z per consequens oratoria sunt facienda. xi. di. ecclesiasticarum.

Q in signum resurrectionis p̃ diebus dominicis z tẽpore paschali non est orandum cum prostratione. xxx. di. siquis presbyter.

Q oratio dñica scilicet pater noster post alias horas semp̃ ẽ dicẽda. de cõse. dis. v. ideo sen per.

Q orãdũ ẽ sine intermissione. de cõse. di. v. nunq̃.

Q prelati precipue orationi debent esse intenti qz non tantum pro se sed etiam pro subditis tenenẽ orare. xxxvi. dis. siquis vult.

Item clerici z religiosi. xii. q. ij. duo.

Q prelatus non sufficit oratio nisi z adsit elemosine largitio. lxxv. di. fratrem.

Q oratio est peccatoz purgamentum. i. q. i epiſcopi sacerdotes.

Q ideo sacerdotes dicuntur peccata hominum comedere quia ea suis orationibus delẽt atq; cõsumunt. i. q. i. ipsi.

Q oratio est cõtra visibiles z invisibiles hostes efficax inuamẽtum. xxxvi. dis. siquis vult.

Q p orationẽ diuina secreta reuelãt. viij. q. j. si g.

Q homines sive mortui sive viui orationib⁹ adiuuãtur. xiij. q. ij. nõ estimemus z. iiij. c. le

Q quia a papa salus depẽdet omniũ ab omnibus pro ipso est orãdum. xl. di. si papa.

Q pro illis qui seipsos interficiunt vl pro illis qui p suis sceleribus interfect. sine contritiõe decedũ

nō est oꝛādum·xxiij.q.v.placuit.

Q quāto oꝛatio a meliori poꝛrigitur: tāto citiꝰ exauditur·i.q·i.ipsius.xxiij·q.v·scriptum.

Q deum pꝛouocans pꝛopꝛijs peccatis non bene potest intꝛcedere pꝛo alienis.i.q·i·fertur·§.vulnerato·q·vi·ego in fine.iij.q.vij.in grauibus.

Q cum is qui displicet ad interpellandum mittit irati animus ad deteꝛioꝛa pꝛouocatur.iij.q.viij.in grauibus.

Q oꝛationis tempoꝛe ab opere coniugali est abstinendum.xxxi i.q.iiii.per totum.

Q qꝛ sacerdotibꝰ sēp ē oꝛādū. Jdeo ipsis a mulieribꝰ semper ē cauēdum.xxxi.dis·si laicus.

Q plus alii ad oꝛādum obligātur qui alioꝝ elemosinis vruntur.x·q·i.quia.

De hac materia habes: vbi agitur de officio ⁊ vbi agitur de missa.

Ordo.

Q oꝛdo est duplex·videlicet triumphantis ecclesie ⁊ militantis·lxxxix. dis.c.ad hec.

Q nullius vniuersitatis gereretur administratio neqꝫ subsistere posset nisi eam magnus differētie oꝛdo seruaret.lxxix.di.ad hec.

Q tꝛtumpbātis ecclesie nouem sunt oꝛdines angeloꝝ sub octo generibus lapidum designati de pe. dis.ū.pꝛincipium.§.omnis lapis.

Q i militāti ecclesia nil debet ēe ioꝛdinatuꝫ.lxi.dis. miramur.

Q oꝛdo familie dei mutabit: sed quid requiriē in coꝛpore nō inuenitur in capite·lxi.dis. miramur.

Q nouem oꝛdinum gradus sunt i ecclesia militāti videlicet psalmistarius bostiarius lectoꝛ exoꝛcista acolitus subdiaconus dyaconus pꝛesbyter epūs quoꝝ nominum diꝛiuationes ⁊ officia ipis consignificātia habes·xxi.dis.cleros. Et in hoc opere habes vnumquodqꝫ positum i loco suo secundum oꝛdinem alphabeti.

Q oꝛdo episcopoꝛum quadripartitus est: habes supꝛa vbi agitur de episcopis.

Q omnes pꝛedicti oꝛdines dicūtur sacri pꝛecipue tres videlicet subdiaconus diaconus ⁊ pꝛesbyteratus.xxxij.di.erubescāt.

Q antiquitus subdiaconatus nō erat sacer oꝛdo.

Q de vno negatur de pluribꝰ cōceditur ibidem. vñ i ipuꝫ eligi nō poterat nisi cum dispēsatiōe·lx·di. nullus i episcopū.xxi.di.§.i.i fi.

Q modo oꝛdinādus i subdiaconum debet vouere castitatem.xxxij.di.diaconus ⁊.xxxiij·di. nullū ⁊.c.decernimus.⁊.c.de.bijs.

Q pueri nullatenus ad sacros oꝛdines sunt pꝛomouēdi.i.q.i.pueri.

Q ifātes videlicet septem ānos habētes possunt tōsurari i clericos ⁊ beneficia ecclesiastica per cōsequēs habere·xxxiij.dis.de bijs.

Q oꝛdinādus i lectoꝛem vel exoꝛcistā duodecim annoꝝ debet esse·xxxiij.di.de bijs.

Jtem oꝛdinādus i acolitum ad minus debet esse.xxxiij·ānoꝝ.lxxxij.di.in singulis.

Q nemo nisi decimo octauo ān completo ⁊ castitate pꝛomissa debet in subdiaconum oꝛdinari·xxxiij.dis.de bijs.

Q i diaconum oꝛdinandus vigintiquinqꝫ ānos debet habere.xxxiij.di.de bijs.

Q excepta necessitate nec i pꝛesbyterum nec i episcopum qs debet oꝛdinari nisi trigesimo ān completo.lxxxiij.di.epi.⁊.c.se.lxxxiij·di·per totuꝫ.

Q a minoꝛibus oꝛdinibus icipiēdo debet gradati alcēdere i pꝛesbyterum vel episcopū oꝛdinādus. lxxxij.di.§.i.⁊.c.se.

Q qui pꝛetermissis aliquibus oꝛdinibꝰ epi efficit illos oꝛdines quos nō habet alijs dare nō potest i.q.i·gratia de cōse.di.iij.quādo ab hieꝛosolimis

De modo oꝛdinādi epm habes·xxiij.di.epi.

De modo oꝛdinādi pꝛesbyteꝝ habes xxiij·di·pꝛesbyter ⁊.c.ecclesiastica.

Q epi oꝛdinādo pꝛesbyterū dicit hec verba. cōsacrētur ⁊ sanctificētur manus iste·⁊ qcquid cōsecrauerint consecratum sit ⁊ quecūqꝫ benedixerit benedicta sint.xvi.q·i·generaliter i fi.

De modo oꝛdinādi diaconum habes.xxiij.di.diaconus ⁊.c.se.

De modo oꝛdinandi subdiaconum habes.xxiij.dis. subdiaconus.

De mō oꝛdinādi acolitū habes.xxiii·dis. acolitus.

De modo oꝛdinandi exoꝛcistam habes.xxij.distin. exoꝛcista.

De modo oꝛdinādi bostiarium habes·xxiii·distic. bostiarius.

De mō oꝛdinādi lectoꝛē habes·xxix.di.lectoꝛ.

De modo oꝛdinādi psalmistam habes.xxiij.distin. psalmista.

Q i oꝛdinādo solum diacono ⁊ pꝛesbytero ab episcopo manus imponuntur.xxiij.dis.quoꝝdam.

Q si epi manum tātum super oꝛdinādos ponat·⁊ alter verba cōsecrationis pꝛoferat nihil fit.xxiij. dis.quoꝝdam.

Q duos pꝛimos oꝛdines minoꝛes i suo monasterio possunt cōferre abbates.lxix.dis.quoniam.

Q oꝛdinādi siue sint epi siue alij clerici sunt pꝛius diligēter examinādi·xxiij.dis·per totum.lxxvij. dis.siquis ⁊.c. seq.

Q oꝛdinarius vel per se vel coꝛam se p fide dignos tꝛibus diebus ante oꝛdinationem oꝛdinandos ꝺ bet i fidei moꝛibus ⁊ fama examinare·xxiij·di. quādo episcopus.⁊.c.se·lxxvij·dis.monachus.

Q ad oꝛdinationem clerici sufficit testimoniū epi pꝛopꝛij sine examinatione.xvi·q.i.siquis.

Q in examinatione monachi testimoniuꝫ sufficit pꝛopꝛij abbatis sine examinatiōe oꝛdinātis.xvi. q·i·monachi.

Q sine examinatiōe oꝛdinātus debet ꝺponi.xxiiii. dis.siquis pꝛesbyter·i.di.ex penitētibus.

Q tēpus oꝛdinationi sacerdotum ⁊ aliorū clericoꝝ est sabbatū.iiii·tpꝝ ⁊ sabbatū pcedēs dñicā passionis ⁊ sabbatū sanctū.lxiii.di.litteras.lxxv·di· quoniā.§.ceterū vsqꝫ ad finē·lxxvi·dis·p totum.

Q mane dominice diei sequentis continuato ieiu/nio possunt fieri ordinationes. lxxv. dist. quod a patribus. ⁊. c. se.

Q episcopi die dominico ⁊ alij clerici die sabbati p ter dominicam debent ordinari: sicut ab apostolis traditum inuenitur. lxxv. di. die.

Q episcopus faciens ordines sabbato post nonam missam decantare debet q: officium ad dominicā spectat. lxxv. di. c. vlti.

Q propter dignitatē diei dominice statutum est ordines fieri illo die q: deus illam diē maximis operibus que fecit consecrauit. lxxv. di. qō die.

Q ordinantes ⁊ ordinandi debent esse ieiuni. lxxv. di. quod a patribus. ⁊. c. se.

Q ordinandi promissionem debent episcopo facere sub iurato cautione de obedientia ⁊ alijs bonestis. xxiij. di. q̄q̄.

Q nullus sine certo titulo est ordinandus: ⁊ si ordinatur vacua ⁊ irrita est quātum ad executionē ei⁹ ordinatio. lxx. di. neminem. ⁊. c. seq.

Q monachus ēt si non pfessus, fuit vel quilibet alter religiosus sub titulo monasterij ordinatus ad seruiendum ibidem perpetuo obligat. ibidem.

Q nemo ōbet coactus ordinari: q: vt videtur talis non recipit caracterem. lxxiij. di. per totum.

Q nullus debet precio vel fauore: sed ex vite merito ordinari. i. q. i. puer.

Q ordinandus debet esse sobrius non vinolentus. xxxv. di. per totum.

Item debet esse hospitalis. xlij. di. §. i.

Item debet esse prudens in sacra scientia. xxxv. dist. vsq; ad. xxxviij. di. per totum.

Item debet esse domi bene prepositus: vtpote familiam suā bene educauerit. xlvij. dis. sicut ibij. §. necesse. ⁊. c. seq.

Q multi faciunt se ordinari non propter deuotionem; sed propter penuriam supplendam. lxxvij. di. monachis.

Q beneficiati vt ordinentur per episcopum sunt cōpellendi. lx. di. nouamus.

Q sicut inuitus ordinari renuit; sic ambiens vltro se offerens est repellendus. i. q. vi. sicut.

Q nolentes ordinari ad illos ordines quos status requirit per episcopum bonore sunt priuandi. lx di. inouamus.

Q nō debet ordinari nisi diaconus in archidiaconum: ⁊ presbyter i archi presbyterū: ⁊ in decanuz non nisi presbyter. lx. di. §. i. ⁊ tribus. c. seq.

De multis generibus hominū non ordinādorum habes. xxxiij. di. precipimus. ⁊. quattuor. c. se. l. di. ex penitentibus. li. di. per totum.

Item de bigamis nō ordinādis habes. xxxij. dis. p totum. Et habes. s̄. vbi agitur de bigamia.

Q habēs vxorem ante baptismum ⁊ aliā post: siue vxorem siue cōcubinam nō est ordinādus nisi cum dispensatione. xxxij. di. siquis. ⁊. c. marituz. ⁊. c. habuisse. ⁊. xxxiij. di. c. fraternitatis.

Q bigamus ad subdiaconatum ⁊ supra ordinari nō potest. xxxij. di. seriatim.

Q nemo coniugatus ordinari debet nisi vxore requisita ⁊ castitate presente episcopo promissa. lxxvij. di. cp̄us.

Q in orientali ecclesia ordinandi etiā ad sacros ordines licite contrahunt: sz non in occidentali vbi ad continentiam obligantur. xxxi. d. liter.

Q corrūpēs virginem ⁊ post contrahens cū eadē vidē q: nō possit ordiari. xxxiiij. di. curāduz. ⁊. c. se.

Q an i ordine lapsus post paratā penitētiam i suo ordine valeat remanere: aut ad vlteriores ordies cognoscēde. l. di. per totum.

Q vsurarij ⁊ cupidi q: tales de facili a vero pcniāt ordinari prohibentur. xlvij. di. per totum.

Q homicidiū siue pagani siue xp̄iani: siue publicuz siue priuatū ēt post paratā penitētiā ipedit ordinā duz ⁊ oriatur officiū ex equēdū. l. di. minor. ⁊. c. se.

Q serui nisi libertati fuerint dati; nō sunt ordinā di. liij. di. per totum.

Q mulier nō debet ordiari. xxxij. di. mulieres.

Item illegitimi nisi sint in religione absq; dispēsatione nō debēt ordiari maxime ad curam animarum. lvi. di. per totum.

Q ordinandus debet recipere litteras siue ordinatōnis. ij. q. i. legum.

Q non obia que ordinandum impediūt; ordinatum deiciunt. xv. q. i. siquis non.

Q ordinatus in presbyterū pretermisso ordine vno de minoribus non debet exequi officium. lix. di. si officia. ⁊ duo. c. seq.

Q ordinari ab hereticis suspensis ⁊ interdictis in forma ecclesie recipiunt caracterem: sed irrita dicitur eoz ordinatio quātum ad executionem qua carent. i. q. i. si qui a simoniachis.

Q ordinatus ab heretico non est reordinādus. xix. di. secundum.

Q ordinati ab hereticis si alias digni sunt tolleranter nisi fecerint reordinari se ab ipsis. i. q. vij. saluberrimum. in fi.

Item nisi se simoniache a simoniacho fecerit ordiari. lx. q. i. ab excōmunicatis.

Item nisi se fecerint rebaptizari. de conse. dist. iiij. eos quos.

Item nisi i cōtemptum fidei ⁊ ecclesie se fecerint ab hereticis baptizari. i. q. lvii, cōuenientibus. Unde versus.

Siue bis ordo dat seu baptismus repetatur.
Uel si presbetur: vt vtrūq; simon operetur.
Seu vt euertatur fidei status ordo petatur.
Ut dispēsetur spes irrita prorsus habetur.

Q q̄ coactus ab heretico vel simoniacho ordinem recepit cōsequit̄ executionem. i. q. i. cōstat.

Q ficte ordinatus vel i mortali peccato non est reordinandus. lxviii. dis. sicut.

Q ordinati ad sacros vxor post mortem eius non potest cōtrahere. xxviii. di. quia sunt culpe.

Q ep̄us ordinās scienter indignū punitur. xxiiii. dis. qui i fine ⁊. l. di, ex. penitentibus ⁊. lix. di. qui.

Q indignus dicitur ad ordines promoueri qs multipliciter: videlicet ratione conditionis vt cū seruus, alterius ordinātur & tunc ordinas condēnat in duplum. liij. di. si seruus.

Item ratione etatis; & tunc ordinatus deponitur. lxxvij. di. subdiaconus.

Item ratione tpis sicut q̄tuor tēpora & q̄ sunt legitie ordinata; & tunc ille ordinatus deponitur & ordinās ordinādi prāte priuat. lxxij. di. subdiacon'

Item ratione carentie beneficij; & tunc a iniuriam ep̄i deponitur. lxx. di. neminem.

Item rōe bigamie vel alterius irregularitatis tunc ep̄us ordinādi potestate priuat & ordinat; & ordine spoliatur. l. di. ex penitentibus.

Item ratione publici criminis; & tam ordinator q̄ ordinatus deponitur. li. di. aliquātos.

Item ratione insciētie & tunc ordinator ordinandi potestate priuatur; & ordinatus ordine spoliatur xxxvi. di. qui eccle siasticis.

Q ordinatus ab ep̄o non debet ordinari. lviij. di. p totum.

Q ep̄us alterius diocesis clericum sine dimissorijs ordinare nō debet. ix. q. ij. per totum. lxxi. di. clericos. xxi. q. ij. quoniam.

Q ep̄us clericū suū ab alieno ep̄o sine consensu suo ordinatum ante executionem offici recipere pōt; & secum dispensare dūmodo sentētiam contra tales non tulerit. ix. q. ij. lucdnēsis. §. e.

Q illi furtiue dicuntur ordinem recipere qui abs q̄ cōscientia ep̄i & abs q̄ examinatione ordinātur. lx iiij. di. extra conscientiam. xxiij. di. quando.

Q tales ipso iure sunt irregulares & si phibiti vel excōicati sūt promoti; sunt deponēdi. xxij. di. c. vl.

Q exceptis minoribus ordinibus vt est cōsuetudo nulli licet plures ordines vno die accipere. lxxvij. di. monachus.

Q accipiens duos ordines simul maxime post excōmunicationem est deponendus. lxxvij. di. si. sub diaconus.

Ornatus. Q ornatus bois ē duplex; vz interior & exterior. li. di. §. i.

Q ornatus xp̄ianor̄ verus ē nō in splēdentia vestimēti sz moris boni. de cōse. di. v. fucare.

Q nihil i corona ep̄i splendidius est q̄ humilitas. c. di. cōtra. post medium.

Q ornatus ep̄i vel clerici exterior in multis cōsistit videlicet vt comam non nutriat. xxij. dist. clerici qui.

Item vt vestes religiosas habeat. xxi. q. iiij. omnis xli. di. §. i.

Item vt sine operimento decēti non incedat. xxi. q. iiij. episcopi.

Item vt nūq̄ guttur vel fauces vel faciem vnguēto lineat. xcij. di. cātantes.

Item vt i religionis habitum & cibo cuz quibus vixit ꝓueniat. xli. di. §. vlti.

Item vt i cessu grauis maturitatem mētis ostēdat. xli. di. clericus.

Item in cibo & potu temperātiam & sobrietatem prete dat. xli. di. §. vltimo.

Q i ornamēto summi pōtificis rationale designat q̄ in pectore pontificis debet esse cognitio ver. tatis. xxxvi. di. ecclesiasticis. §. ecce.

Q clerici debēt esse ornati exterius: videlicet incessu & habitu vt nō sordidis vel fulgidis vestib' se ornēt. xl. di. §. i.

Q tūc incessus sacerdotis est ornatus quādo grauitate itineris mentis maturitatem ostendit. xli. dist. parsimoniam.

Q exterior ornatus tollerabilior est in feminis q̄ in viris. de conse. di. v. fucare.

Q ornatus meretricius non est ad placendum hominibus sed ad seruiendum demonibus. de conse. di. v. fucare. in fi.

Q prelati debent intendere vt templa dei ornata re splendeant. lxxxvi. distin. non satis. §. item pulchra

Q nullus ornatus ecclesie sic debet esse carus quin pro necessitate pauperum & captiuor̄ sit expendēdus. lxxxvi. di. nō satis. §. item pulchra. xij. q. ij auxum. & c. gloria.

Osculum. Q osculum pacis i missa ante cōlationem est dādum. de cō se. di. ij. pacem.

Q osculum lasciuum libidinis est iciamentum. xxxvij. q. i. nec aliqua.

Q q̄ monachi semper debēt esse puri; feminas nō debēt oscular. de conse. di. iiij. monachi.

Q excōicatis non est cōmunicandum in osculo. xi. q. vltima. c. vltimo.

Otto Q Otto imperator primus iurauit Joāni pape fidelitatem & oīa iura patria defensare. lxiij. di. tibi domino.

De hac materia habes vbi agitur de imperatorib'.

Ouis. Q oues xp̄i vocātur oēs xp̄iani. xxiij q. iiij. di. splicet.

Q is qui valet xp̄i oues & renuerit pascere ostēdit se pastorem suum minime amare. viij. q. i. in scripturis. xvi. q. i. vos.

Q ouis perdita. s. genus humanum per christum ad ouile celeste est reportata. l. di. q̄ tua. ante fi. xxvi. q. vij. penitentem.

Q vulnerato pastore. i. prelato; & oues infirmātur. i. q. i. fertur. §. vulnerato.

Q oues cōtra pastorem nisi i fide errauerit insurgere nō debēt. ij. q. vij. oues. & vi. q. i. oues.

Q scabiosa ouis ne pecora & etiam tota domus inficiatur: est repellēda. xxiij. q. iij. resecāde.

Q sicut ab vna oue morbida vniuersus grex inficit; sic ab vno peccatore populus inficitur. xlv. dist. sed illud. in fi.

De hac materia habes vbi agitur de grege.

Pabulum. Q pabulum a' fare quādoq̄ auertendis pecoribus spargitur vt abigatur. v. q. v. non omnis. in fine.

Pacientia. Q pacientia est suas ⁊ suorum iniurias equanimiter tollerare. xxiij. q. i. §. i. circa medium.

Q non reddere mala pro malis: sed reddere bona pro malis signa sunt perfecte pacitentie. xxiij. q. iij. sex differentie.

Q iniuria proprie persone cum pacientia ⁊ gaudio est sustinenda: sed iniuria dei vlciscenda. xxiij. q. iiij. q xp̄s. §. proximo.

Q vbi hostis nō p̄sonā sz sedē ecclesie querit si sibi nō resistitur non paciētia sed negligentia iudicat̄ xxiij. q. iij. maximianus. ⁊ pro mēbris.

Q laudabilior est fraudis passio q̄ vindicte actio. xxiij. q. i. nisi. circa mediū. ⁊ c. seq.

Q precepta pacientie non tam in ostentatione corporis q̄ in preparatione cordis sunt seruāda. xxiij. q. i. nisi. §. his.

Q in aduersitate in secreto seruanda est in animo pacientia: in manifesto exhibenda sunt persecutorum saluti expedientia. xxiij. q. i. paratus.

Q prelatorum est pestifera pacientia per quā nutriuntur in subditis vitia. xxiij. q. iij. iustum.

Q vbi non timetur maius periculum multitudo delinquentium per pacientiam ad penitentiā est expectanda. xxiij. q. iiij. quid faciet. post medium. ⁊ c. seq.

De hac materia habes vbi agitur de tollerantia. ⁊ d̄ persecutione.

Pacta. Q pacta contra bonos mores vel leges vel ꝯtra honestas ꝯsuetudies nullius momenti sunt. viij. di. que contra.

Q que pacta licita sunt. x. q. vltima. relatum.

Q ardua pacta in scriptis sunt redigēda propter formaz pacti ⁊ temporis. x. q. ij. casellas. §. vltimo.

Q generale pactū est societatis humane regib⁹ suis obtemperare. viij. di. que contra.

Q pacta cum demonibus per magicarūz artiū volumina federata: sunt ab omni xp̄iano fugienda. xxvi. q. iij. illud. circa prin.

Q mandatum dei dicitur super omne pactū nec cōtra ipsum potest fieri pactum. viij. di. que contra. xx. q. i. puella. in fi.

Q in sp̄ualibus videtur posse fieri pactio sine peccato. xviij. q. ij. eleuterius. ⁊ x. q. vltima. ⁊ c. nec munerces. in fi. ⁊ c. seq.

Q in sp̄ualibus nulla potest fieri pactio inhonesta sz si post aliqua subsidij gratia conferūtur: licite recipiunt̄. i. q. ij. q̄ pio. i fi. ⁊ c. dis. in ea synodo.

Pallium. Q palliū qd̄ dat̄ archiep̄is representat specialē dignitatem ⁊ honorē. c. di. prisca. ⁊ c. contra. ante fi.

Q petens palliuz anteq̄ accipiat debet profiteri articulos fidei ⁊ debet promittere se seruare statuta conciliorum ⁊ pontificum romanorum. c. dist. nouit. §. causbrum. ⁊ c. optatum.

Q cōfirmatus in archiep̄um infra tres menses dz a sede apostolica pallium querere. c. dist. quoniā.

Q anteq̄ habeat pallium licet sit ep̄us non pōt epicopos consecrare. c. dist. quoniam.

Q p pallio nihil dari nihil accipi dz. c. dis. nouit.

Q pallium non debet negari vbi ē petentis meritorium exigētia ⁊ feruēs instātia. c. dist. prisca.

Q cum pallio semper conceditur aliquod speciale p̄uilegium ⁊ renouatur antiquū. c. di. rationis.

Q in pallio significatur q̄ archiep̄us cum augmento honoris debet excrescere in ornamento actionis. c. di. rationis.

Q archiepiscopus non debet vti pallio nisi ītra suam prouinciam: ⁊ hoc non in processionibus sed tantum in missarum solēnijs. c. di. pallium tibi. ⁊ c. contra.

Q qz palliū sigillatiz tradit̄. inuit̄ q̄ est personale: ⁊ iō alteri cōmodari non pōt. nec in morte relinq̄ sed cum habente sepeliri. c. dist. scriptorum.

Palma. Q palma que in ymo est strictior ⁊ q̄to plus ascendit ē grossior designat persecutionem bonoruz qui iferius sunt parui: sed sursum se erigendo in celestibus desiderijs sunt ampli. xlvij. di. omnes.

Panis. Q panis est elemosine. lxxxvi. distinc. pasce. ⁊ v. q. v. nō ois.

Item eucharistie. de conse. di. ij. fere per totum.

Item panis tribulationis siue penitētie. xxiij. q. iiij. guisilarius.

Item panis doctrine. viij. q. i. audacter. in fi.

Papa. Q papa aut sanctus eligit̄ aut ex p̄motiōe clar⁹ efficit̄. xl. di. non vos.

Q in cultu dei maiorem zelum debet habere q̄ alij xp̄iani. xxiiij. q. i. officij.

Q propensius est pro ipso orandum qz ex ipso dependet salus omnium. xl. di. i. papa.

Q alioꝝ cās deus cōmisit hoibus terminandas: papam vero suo iudicio reseruauit. xi. q. iij. alioruz.

Q non ex necessitate sed propria voluntate de obiectis se criminibus purgat. ij. q. v. mandastis. Exēplū ibi de Sixto papa. ⁊ c. auditū. Exēplū ibi d̄ leone papa. q. vij. nos si. in fi. Exemplum ibi de damaso papa.

Q papa nisi a fide errauerit: a nemine est iudicandus. xl. di. si papa.

Q qz papa est vicarius petri non de facili debet d̄ eo haberi presumptio mali. xl. di. non vos.

Q nō ois papa est sanctus sz q̄doqz a deo tanq̄ reprobatus punitur. xix. di. anastasius.

Q bonitas ipsius salus est omnium ⁊ peruersitas eius cedit in dānationem inumerabilium personarum. xl. di. si papa.

Q papa est iudex omnium ēt si non appellat̄ ad ipsum. ix. q. iij. conquestus.

Q auctoritate eius cōciliorum statuta roborantur xvij. di. cōcilia.

Q papa potest absoluere qnos conciliū male dānauit. ix. q. iij. cuncta. ⁊ quattuor. c. se.

Q potest vbiqz iudices delegare. ij. q. vi. ideo.

Q sentētie ipsius ab omnibus debent seruari. xciij. di. si inimicus.

semper potest nouas leges condere dūmodo nō sunt contra euangelij vel aliorum apostolorum dicta vel sanctorum que sententialr ab eis sunt diffinita. xxv. di. sunt. ꝛ quattuor. c. se.

sic dz reputari statutum pape ac si de ore dei vel beati petri esset prolatum. xix. di. sic oēs.

non licet alicui de ipsius iudicio disputare. xvij q. iij. siquis suadente.

adimplendū est eius mandatū etiā si videtur vix ferendum. xix. di. memoriam.

ois noua religio p ipm dz confirmari. xij. di. pcepit

snia que per se non tenet p confirmationē pape efficit valida. iij. q. vi. hec quippe. ante fi.

potest restituere fame infamatū. xi. q. iij. euphemium. §. proximo.

papa licet de iure non sit legatus de ea que statuit: tamen honestuz est vt ea pre ceteris seruet. xxv q. i. confidimus. ꝛ. c. ideo.

ordo iustitie requirit vt papa antecessoruz statuta custodiat q̄ sua a successoribꝰ vult custodiri. xxv q. i. iustitie. q. ij. in gallia. ꝛ. c. si ea. ꝛ. c. qō vero.

defert epōrum ꝛ ecclesiarum priuilegijs nisi in casu necessitatis. ix. q. iij. peruenit ad nos.

non dat priuilegia ecclesie in damnū alteri⁹. xxv. q. ij. de ecclesiasticis priuilegijs.

olim de sacerdotibus in matrimonio natis licite p mouebant in paparū. lvi. di. §. vlti. cum ergo.

De ecclesia habes vbi agit de ecclesia romana: ꝛ vbi agitur de electione pape; ꝛ vbi agitur de sede apostolica.

Parens primos parētes princeps virtutum gratuitis expoliauit. de pc. di. ij. §. romano. circa medium.

parentes carnales ex debito sunt honorādi. xxx di. si qui filij. lxxxvi. di. in singulis. in fi.

si a xpo auertunt: sunt omnino dimittendi. xx. viij. q. i. si infidelis.

tempore necessitatis magis succurrendū est parētibus q̄ alijs. lxxxvi. di. in singulis. in fi.

despiciens parentes necessitatis tempore meret mortem temporalē ꝛ eternam ibidem.

potius dz quis parētibus egenis maxime fideli bus prodere q̄ religionē intrare. xxx. di. siqui filij

nec patres debent deserere filios egentes. xxx. di. siquis dereliquit.

illi qui aduersus parentes armantur vbiq; notā infamie incurrunt. vi. q. i. infames.

ex malis parentibus vt plurimū mala proles generatur. lvi. di. si gens.

de meretrice natus si ppria decorat virtute non debet parentum decorari opprobrijs. lvi. di. nunq̄. ꝛ. c. se.

non parentum sed propria culpa quēquā condēnat. lvi. di. vndecūq;. ꝛ quattuor. c. se.

frequēter leguntur filij p peccatis parētuz puniri et in quartam generationem. xxiij. q. iij. §. i.

parentes fuos pueros aīi etatez legitimā religionez iu. rātes possunt reuocare. xx. q. ij. puella.

si a parētibus coacti religiois habitū susceperint nisi consenserint eū dserere possunt. xx. q. i. puelle

De hac materia habes vbi agitur de filijs ꝛ vbi agitur de patre ꝛ filijs.

Parentela. De hac materia habes vbi agitur de filijs.

Pascha pascha die dñico semp dz celebrari. dō ce se. di. iij. nosse. ꝛ. c. se

quo mense ꝛ quota luna debet celebrari; habes de conse. di. iij. celebritatem.

epi in synodis sacerdotibus quando pascha celebrari debeat: debent insinuare. de conse. di. ij. placuit vt dies. ꝛ duo. c. seq.

in hoc q̄. xl. dies ante pascha cum labore pagimus. ꝛ post pascha. l. dies cū letricia: ps. no labor futura letricia designatur. de cōse. di. v. ieiunium.

pascha infra. xiij. lunā ꝛ. xx. die mēsis aprilis inclusiue ē celebrāduz. de conse. di. iij. celebritatem.

Passio. passio xpi fuit multiplex ꝛ gratuis. vij. q. i. suggestum.

xpi passio fuit prefigurata ꝛ pronūciata in veteri testamento. de conse. di. ij. in calice.

ipsius passionis fuit multa efficatia. vij. q. i. suggestum. de conse. di. iiij. propte. in fi.

Pastor. pastor dicitur xps. vij. q. i. in scripturis. ij. q. ij. testes. §. xpus

pastor dicitur cuilibet ecclesie prelatus. vij. q. i. scisciteris.

pastor ecclesie nisi diligēter pascat oues xpm pastorē eor nō videt amare. viij. q. i. in scripturis.

pastor debz oues pascere instructione verbo. lxiij di. ephesios. viij. q. i. audacter. in fi.

Item cōuersationis exemplo. xi. q. iij. precipue

Itē eucharistie sacramento. dō pse. di. ij. nō phibeat.

Item temporali subsidio. xvi. q. i. nulli eporum.

exēplo xpi oportūo tpe dz aiaz suā p ouib⁹ exponē. vij. q. i. suggestū. ꝛ. c. sciscitar. §. ꝛ. c. aduersitas

languēte pastore grex insidiatoris dentibus laniandus exponitur. vij. q. i. quāuis.

pastoris sententia gregi semper est timenda. xi. q. iij. non solum. c. seq.

De hac materia habes vbi agitur de grege.

Psalmista. psalmiste a psalmis canendi dicti sunt. xxv. di. p lectis. xxi. di. cleros.

psalmiste officiū est carere rīsoria ꝛ q̄cquid pertinet ad cātandi peritiam. xxv. di. perlectis.

Pater. pater dicitur deus creatiōe. xxij q. ij. q abstulerit. xxiiij. q. ij. oibus.

Item dicitur diabolus pater criminis imitatione. i. q. i. cum ordinaretur.

Item dicitur pater auctoritate sicut epi ꝛ prelati patres sunt. xv. di. vi. synodus. ꝛ quattuor. c. seq.

Item dicitur pater tēporis antiquitate sicut veteris testamēti dicūtur patres. xx. ij. q. iiij. cum in lege.

Item dicitur pater spūalis sacramenti collatione sicut baptismi vel cōfirmationis vel penitētie. xxx q. i. de his. ꝛ. c. omnes.

Item dicitur pater carnalis generis propagatione; xlvii. di. sicut hi §. necesse.

Filius carnalis a patre non est semper osculãdus sed quãdoq; castigandus v. q. v. non osculatur.

Illi dicũt filij abbiationũ ad quos carnaliũ pñz flagicia descẽdunt. lvi. di. cenomacẽses. §. cũ ergo.

Plus videtur peccare patrem spũalem contẽnens q̃ carnalem. ij. q. vij. qualis.

Patriarcha.

Patriarcha greca lingua summus patrum interpretatur. xxi. di. cleros.

Patriarcha est post papam primus in dignitate z auctoritate. lxx. di. vrbes. z. c. seq.

Patriarche z primates lz sint diuersa noia; idez tamen sunt q̃rum ad officiũ. xcix. dii. prouincie.

Patriarche primo ab epis precipue beato petro vbi gentiles conuersi ad fidem pticoflamines baberant; sunt instituti. lxxx. di. vrbes. z. c. se.

Post papã q̃tuor sunt pñiarche p̃ncipales; vz cõstantinopolitan⁹. alexãdrinus. byerosolomitan⁹. z antbiocenus. xcij. di. renouãtes. §. pri. z. c. se.

Patriarchis subsunt archiepi; z causas ab ipsis ad eos per appellationem devolutas possunt diffinire. ix. q. iij. conquestus.

Archiepus inconsulto patriarcha nõ debet aliquẽ in ep̃m ordinare; z pp necessitatẽ ordinatum debet ipsum post consecrationẽ patriarche presentare. lxv. di. placet. z. c. quoniã. z §. se.

De patriarchis habes vbi agitur de sedibus.

Patrocinium.

Patrocinij vidui z orphanis episcopi in necessitate non debent negare. lxxxvij. di. §. i. z duo. c. seq.

Qui in malo patrocinij dat malis; socius est criminis. xiiij. q. vi. c. i. circa me.

Patronatus.

Patronat⁹ ius ãtẽ ditus pp fundationem z edificationem vel possessionẽ ecclesie. xvi. q. vij. pie mentis. z. c. se. xviij. q. ij. abbatem.

Item in rebus ecclesie conferendis z manumittendis. xvi. q. vij. filijs. z quattuor. c. seq.

Itẽ in personis que presse debent ecclesiis ep̃o offerendis. xvi. q. vij. decernimus. z duo. c. seq. z. q. ij. siquis ep̃orum.

Item tempore necessitatis a sua ecclesia in subsidijs recipiendis. xvi. q. vij. quicũq;

Item patroni habent ius in monasterijs in electiõe abbatis. xviij. q. ij. abbatem.

Item in monasterijs habent ius aduocationis. xvij q. ij. gonsaldus.

Patroni ecclesias vel mõasteria sine ꝓsensu epi ꝺ loco ad locũ murare nõ pñt. xvi. q. vlt. ꝓsiderãdũ.

Item ab eis ecclesie nisi de consensu episcopi sunt recipiende. xvi. q. vij. si plures. z duo. c. seq.

Itẽ patroni ecclesias nec aufferre nec cõferre possunt sine consensu epi. xvi. q. vij inuentum.

Item renũciatio beneficij ecclesiastici in manu patroni nõ tenet sine ꝓsensu epi. xvij. q. ij. gõsaldus non patronus sed ep̃us debet dotem ecclesie ordinare. x. q. i. nouerint.

Quez patronus presenter sufficit si non probetur malus z tenetur eum episcopus recipere. xvij. q. vij. monasterium.

Spreto patrono ep̃us nullum debet ad ecclesiam ordinare. xvi. q. vij. decernimus.

Vbi plures patroni super offerendo contenderit vt in vnum consentiant sunt per ep̃m compellẽdi xvi. q. vlti. si plures.

Paulus.

Paulus apostus non iõ fefellit q: melioribus occupatis ad hispaniã quo ire pmiserat nõ iuit. xxij. q. ij. beatus.

Magũ predicationem suã impedientẽ cecirate p̃cussit z corinthiũ sarbane tradidit. xxiij. q. iij. c. q̃ rps. §. potest.

Propter incentiua vitiorum corpus suũ vigilijs orationibus z flagellis castigãdo in seruitutez redegit. xxxij. q. v. si paulus.

Aurũ z argentũ non cõcupiuit. xvi. q. i. p̃dicatores

Q: flagellis fidez recipit plus cẽteris vocatis verbo laborauit. xxiij. q. iij. ꝺs non põt. z. q. vi. c. i.

Paulus homicida non fuisset si armati quos ip se impetrauerat aliquos in ipsos nisi lientes occidissent. xxiij. q. v. de occidendis.

In hoc q̃ cum rpianos prosequi vellet prostrat⁹ fuit; inuit̃ q̃ mala volũtas nõ est pmittenda sueli libertati. xxiij. q. iiij. displicet. circa medium.

Cum ecclesiã dei persequeretur in itinere eccatus ad deum conuerti coactus est. xxiij. q. vi. §. i.

Se abortiuo similẽ testatus ē dicẽs nouissime eu rez omniũ tã q̃ abortiuo visus est z mibi. ibidez.

Sicut ꝓmo fuit horrẽdus vastator ecclie; ita postea magnus edificator extitit. xxiij. q. iiij. ꝺs nos

Ad manus ipositionẽ ananie tã q̃ squame ab oculis eius quibus clausi erant ceciderunt. ibidem.

Postea paulus vocatus est qui primo saulus dicebatur. xxiij. q. iiij. nimium.

Paulus pstratus ē vt cecaret; cecat⁹ vt mutaret; muratus vt mitteret; missus vt qualia fecerit errore talia p̃o veritate pateretur. xxiij. q. iiij. c. displicer.

Paulus dicitur vas electionis. xxi. di. quãuis. xxii. di. sacrosancta. xliii. di. dispensario. xxxii. q. v. si paulus. z de pe. di. ii. si cim inquit.

Predicaturus ad italiam veniens naufragiuz pertulit. vi. q. i. aduersitas.

Arte z manibus victum querebat. x. q. iii. cauendum. de conse. di. v. nunq̃.

Ad sumptibus abstinebat ne aliquod offendiculum xp̃i euãgelio prestarer. xxxiii. q. iii. §. i. ante si.

Paupertas.

Paupertas non ē cõtemnenda q̃eam x̃ps dedicauit. xii. q. ii. gloria ep̃i.

Dominus loculis quos habebat necessitatez paperũ subleuabat. xxiii. q. iiii. duo. aute si.

Verus pauper nil querit habere extra christum. xii. q. i. clericus.

Q pauper dicitur qui se amore paupertatis in numero pauperum cōstituit vt ibi tanq̄ pauper voluntarius viuat. i. q. ii. sacerdos.
Q pauptas rex non est mala reputāda. xv. q. i. illa
Q nimia paupertas religionis infringit quandoq̄ robur conuersationis. xii. q. ij. c. vlti.
Q ocus paupertatē esse voluit vt sustinentes per patientiam coronarentur & diuites in ipsis merentur. xlvij. di. sicut bi.
Q perfectius est omnia propter xp̄m relinquere q̄ pauperibus distribuenda seruare. xij. q. i. expedit & q. ij. socrates.
Q oneratus pondere auri xp̄m pauperes non sequi xij. q. ij. socrates.
Q epūs pauper debet esse vicru diues meritis. xli. di. episcopus.
Q predicatores paupere esse debent & alij tenētur ipsis necessaria ministrare. i. q. ij. sacerdos. i. q. vlti. cauendum.
Q gloria epi pauperū opibus prouidere est: sz fraudare qđ est pauperum sacrilegiū est cōmittere. xij q. ij. gloria episcopi.
Q religiosus qui perfectus est paupertatem si epūs efficitur non frangit votum q: fit rerū eccleſie dispensator: non vsurpator. xij. q. i. expedit.
Q bona ecclesiarum sunt bona pauperum. xij. q. ij indigne. in fi. xvi. q. i. c. vlti. xxiij. q. vij. quod autem. post medium.
Q precipue pauperibus qui laborare non possunt est subueniendum. lxxxij. di. epūs.
Itē nobilibilib⁹ & diuitibus depauptatis q̄ mēdicare erubescūt. lxxxvi. di. nō satis. ℣. itez cōsiderāda
Q in pauperibus magis attendēda est religio q̄ paupertas. xvi. q. i. c. vlti.
Q non minus crudelis est qui a paupere vsuras exigit q̄ diu diuiti subtrahit. xiiij. q. iij. qđ dicaz.
Q paup si non bz dare non soluz contēnitur sed et contra veritatem opprimitur. xi. q. iij. pauper.
Q nemo pauperi i mala causa debet esse misericors xiiij. q. vi. si res.
Q qui ea que pauperibus debentur accipiunt: graiter delinquūt. i. q. ij. pastor.

Pax.

Q pax humana si tam dulcis est p tē porali salute: quāto dulcior pax diuina p: eterna salute. xxiij. q. i. noli ę. istimare.
Q xp̄s veniens docuit pacem: dedit pacem: reliq̄t pacem. xxiij. q. i. nisi bella.
Q pax non queritur vt bellum geratur: sz illū geritur vt pax acquiratur. xxiij. q. i. noli.
Q bonorum bella non crudelitatę sed pacis studio gerūtur. xxiij. q. i. apud.
Q qui predicat pacem debet eam habere secuz. iij. q. vi. hec quippe. in fi.
Q pax inter epos per discordantes debet reformari &c. di. studendum. & c. precipimus.
Q mala aliquādo sunt tollerāda p: pace seruanda xxiij. q. iiij. c. i. & c. ecce inquiunt.
Q pacificus dicitur qui corrigit quod potest. & qđ salus pacis vinculo corrigere nō potest equanimiter supportat. xxiij. q. iij. quisquis.
Q diuersis penis sunt puniendi pacem ecclesie perturbantes. xxiij. q. i. qui contra.
Q non ois qui dicit pax vobis est quasi colūba audiendus. ij. q. vij. non ois.
Q qui dicit pax vobis plerūq̄ quasi non colūba sz coruus reputatur. ij. q. vij. securi. ℣. q: ergo.
Q ante cōiones pax dz dari i missa. d cōse. dis. ij. pacem.

Peccatum.

Q peccatuz est duplex videlicet originale peccatuz & actuale. de pe. di. iiij. fere per totum.
Q originale peccatū dicitur infirmitas carnis: langor nature: & concupiscentia carnis. xv. q. i. illud percq̄. ℣. itaq̄.
Q ois homo per concubituz conceptus nascitur cū originali peccato. de conse. di. iij. firmissime.
Q in veteri lege contra originale valebat circuncisio: sz baptism⁹ in nouo testō. de p̄se. di. iij. ex q̄.
Q licet baptismus deleat peccatū originale & omne aliud peccatum: tamen reatus siue fomes non tollitur. de conse. di. iij. ex quo.
Q cum originali peccato patris pollnitur filius & non actuali: q: originale vnum cū patre fuit: sz i actuali alter effectus non polluitur si non consentit. i. q. iij. iam itaq̄. xxiij. q. ij. ℣. i. ante fi.
Q actuale est duplex: videlicet mortale & veniale. de peni. di. i. medicina. ℣. tres sunt.
Q peccatum mortale est volūtas retinendi vel consequendi qđ iusticie vetat. xv. q. i. ℣. i. ante fi.
Q nemo peccatū mortale cōmittere appetit pp ipm peccatū: sz pp illud qđ ex o p̄seqūt. xv. q. i. meritо.
Q inter duo peccata vbi vtrūq̄ vitari non potest minus est eligendum. xiij. di. duo.
Q mortalia peccata dicūtur criminalia & capitalia & que sint illa habes. xxv. di. vnū oratiū. ℣. alias
De criminali peccato habes vbi agit de crimine.
Q tribus modis impletur omne peccatum mortale videlicet: suggestione: delectatione & consensu vi. di. testamentum. post medium.
Q aggrauatur ex circūstantijs. xl. di. homo. l. di. q: tua. de pe. di. v. ℣. i. in p̄n.
Q quādoq̄ alleuiatur ex circūstantijs. xv. q. i. inebriauerunt. Exemplum ibi de loth.
Q habet gradus equalitatis q: adulterium vincit fornicationem: incestus adulterium: vitiū cōtra naturam incestū: & sic in similibus. xxxij. q. vij. quēadmodum. & iij. c. se.
Q quantitas ipsius pensatur p̄m qualitatē peccātium. xxiiij q. i. qui cōtra. xxvi. q. v. cōtra idolo.
Q peccare dicitur quis grauius altero multiplici ter videlicet cōsiderato lapsu a bono maiori. xvii. q. i. hec vero vbi dicitur q̄ velata virgo plus peccat frangendo votum q̄ vidua non velata.
Item consideratа qualitate pene. xxiiij. q. i. non affe ramus. vbi dicitur sceleratius cōmissum qđ grauius est punitum.

Item ꝓsiderato exemplo qđ ide sumitur .xi. q. iij. pcipitur. vbi dicitur qꝫ pelati grauius peccãt quia subditos prauo exemplo occidũt.

Item ꝓsiderata qualitate peccati. xxxij. q. vj. quem admodum, vbi dicitur qꝫ grauius peccat adulter qꝫ fornicator: ꝛ adulter vincitur ab iciu.

Item ꝓsiderata diuturnitate ꝛ frequẽti iteratiõe. de pe. dist. v. vbi multa aggrauãtia ponũtur.

Item in eodem genere peccati grauius peccat chri/stianus qꝫ paganus. xxxij. q. iij. i eo.

Itẽ aggrauatur rõe persone vel rei i qua peccat. xij. q. ij. gloria. xxij. q. i. mouet. xxvij. q. i. nuptiaruꝫ.

Item ex temporis diuturnitate augetur. xxiij. q. i. scisma. de pe. dist. v. ℌ. i.

Item volũtarium grauius est inuolũtario; quod pro cedit ex infirmitate vel ignorãtia vel coactiõe. xv. q. i. ℌ. i. ꝛ. c. sequẽti. vsque ad. c. mulier.

Q; si non est voluntarium; nõ est peccatuꝫ. xv. q. i. ℌ. i. xxxij. q. v. sic enim.

Q; peccata scientium peccatis ignorantium prepo/nuntur. vi. q. i. quero.

Q; que ex ignorãtia vel infirmitate cõmittuntur fa/cile dimittuntur. xxv. di. vnum ora. ℌ. criminis.

Q; aliena peccata nemini pꝛiudicãt. xxiij. q. i. iij. siqs

An minus malũ cõmittendum sit ne alter grauꝫ peccet. xliij. di. quod ait. Exemplum ibi de loth.

Q; peccata suos auctores tenere debent. xxiij. q. i. non turbatur. de pe. di. i. qui puero.

Q; indecens videtur crimen suum alenis criminibus impẽdere. xlvi. di. sicut non.

Item videtur qꝫ nec venialiter ꝙs dꝫ peccare vt alter viuat mortale. xxiij. q. v. cũ bõ i fi. xxi. q. ij. faciat.

Q; peccatum vnius frequẽter multi luunt. xxiij. q. i. nõ turbatur. xlvi. di. sed illud.

Q; alteriꝰ peccatũ nõ ipurat̃ illi qui fecit qđ dꝫ. xl vij. di. qđ ad nos. vij. q. i. aduersitas. post mediũ.

Q; nullusꝰ dꝫ gaudere de multa societate peccantiũ qꝛ non minus ardebit qui cum multis ardebit. ij. q. i. nulti. in fi.

Q; occulta peccata nõ sunt publice condẽnanda. ij. q. i. si peccauerit. xxiij. q. iij. siquis potestatẽ. exẽ plum ibi de xpo ꝛ de iuda. xv. q. v. c. vltimo.

Q; occultum peccatuꝫ dicitur qđ nec cõfessione nec probatione publicatur. xv. q. v. c. vlti.

Q; publicũ peccatum coram omnibus puniẽdum ẽ. ij. q. i. si peccauerit.

Q; pelatoꝝ peccatũ vel religiosoꝝ propter maius scãdalũ est celãdum. xcvi. di. in scripturis.

Q; peccata incorrigibiliũ lꝫ nõ possint ꝓbari sunt ꝓ/lata denũciãda. v. q. v. nõ vos. xxij. q. v. ℞ videtur.

Q; peccatũ in spũm sanctũ ꝓmittit qui ex ꝓposito bo nuꝫ deserit ꝛ malũ vsqꝫ ad mortẽ facit. de pe. di. i. deus qui similis. ℌ. potest. ꝛ di. iij. inter hec.

De peccato in spũm sanctum habes vbi agitur de spi ritu sancto.

Q; in peccatis perseuerãtes nec a deo nec ab homie absoluitur. xx. iij. q. ij. legatur. ꝛ. c. damnationis. de pe. di. v. fallax.

Q; qui nũqꝫ peccare desinunt dum viuunt: ostẽdũt qꝛ in peccato semper viuere cupiũt. de. pe. di. i. vo luissent. ℌ. sine autem.

Q; assidue peccantium nõ miseretur deus. xciij. di. diaconi sunt. in fi.

Q; qui in vno peccato mortali offendit sic vira eter na ꝓuat ac si omniũ eet reus. ō pe. di. v. fratres.

Q; pluribus modis peccata remittũtur. x. iij. q. v. re mittũtur. de conse. di. iij. ecclesie charitas. de pe. di. i. medicina. ℌ. tres sunt.

Q; sine pena non dimittũtur qꝛ aut deus punit aut homo. de pe. di. i. medicina. ℌ. proximo.

Q; dimissum vltra non punitur. de pe. dist. iij. sunt plures. ℌ. auctoritas. xxiij. q. v. quid ergo.

Q; dimissa quãdoqꝫ redire dicuntur. de pe. di. iij. fere per tum.

Q; dimissa nõ sũt recogitãda ad delectationẽ: ſꝫ ad pnie amaritudinẽ. de pe. di. iij. ℌ. iudas penituit.

Q; pluribus peccatis manẽs de vno peccato penitẽ tiam veram agere non põt; qꝛ deus partẽ condẽ/nare nõ nouit. de pe. di. iij. inter oia sceleratioꝝ. ℌ. bis auctoritatibus. vnde versus.

Sũma dei pietas veniam non dimidiabit.
Aut totum aut nihil pro certo propiciabit.

Q; peccatoribus tamen cõsulendum est: vt in statu peccati bonum facere non omittãt. de pe. di. v. fal sas. in fi. Nam ꝓpter hoc deus aut coꝛ ipsoꝝ ad penitentiam illustrat. de pe. di. v. falsas. Aut ip/sos temporaliter i presenti remunerat. de pe. dist. iij. pium est credere. ℌ. ex hoc sensu. Aut ipsis eter num supplicium tollerabilius fiet. de pe. di. iij. quid ergo. ℌ. potest etiam referri. vnde versus.

Que cum mortali bona fiunt dant bona terre.
Loꝛ faciunt habile; minuũt tormenta gehẽne.

Q; deus non obliuiscitur paucoꝝ bonoꝝ fac/toꝝ in multitudine peccatoꝝ. de pe. di. iij. pi um est credere. ℌ. ex hoc sensu.

De mortali peccato habes vbi agitur de malo culpe.

Q; venialia peccata que sint; habetur. xxv. di. vnuꝫ ozarium. ℌ. alias.

Q; nemo mundus est a peccato veniali. de pe. di. ij vt cognouerũt. ℌ. opponitur. circa medium.

Q; venialia peccata non sunt contẽpribiliter cõmit/tenda; qꝛ non refert siue naues per fluctus siue per gutras paulatiꝫ subintrantes submergantur. de pe. di. i. medicina. post medium.

Q; nullũ peccatũ est adeo veniale qđ non fiat mor tale duꝫ placet. xxv. di. vnũ ozariũ. ℌ. criminis.

Q; qꝛ venialia ex fragilitate humana cõmittuntur nullus bõ ea vitare põt. de pe. di. i. medicina. ℌ. tres sunt. ꝛ di. iij. in cassum. ℌ. sed verba.

Q; excepto deo oẽs peccare possunt. de pe. dist. ij. sic eim inquit. in fine.

Q; posse peccare non est posse. de pe. dist. ij. ante fi. xlv. dist. sed illud.

Q; venialia delentur ꝑ dñicam oratiõnẽ; ꝑ elemosi ne largitionẽ; ꝛ peccatoꝝ confessionẽ; ꝛ per iciu/nij castigationẽ. de pe. dist. i. medicina. ℌ. prio.

Item delentur per aque benedicte aspersionem. de conse. di. iij. aquam sale.

Item per eucharistie dignam sumptionez. de pe. di. iij. ante. ¶. c. panem de altari.

Item per episcopi vel presbyteri benedictionē. xxviij di. pcl iterum.

Pecunia. Pecunia dicitur a pecoribus: qz antiqui boc qō habebant et pecoribus babebant. i. q. iij. rorum.

Largo nomine quicquid boies in terra possident pecunia vocatur. i. q. iij. totum.

Amor pecunie contrariatur iustitie. xi. q. iij. q rece te. ¶. c. pauper.

Simonia nō dz ꝑmitti ꝑ pecuniā. i. q. iij. p totuz. De bac materia babes vbi agitur de diuitijs.

Pedagium. Pedagiū nouum ipo nentes sunt excōicandi. xliij. q. iij. siquis romipetas.

Mercimonia peregrinis ¶ a fidelibus mercatorib⁹ non sunt pedagia accipienda. xliij. q. iij. siquis romipetas.

Pena. Pena est dupler. videlicet temporalis ¶ eterna. de pe. di. iij. sunt plures. §. auctoritas.

Pena temporalis est duplex. vna in bac vita. alia post bac vitam. xxv. di. qui in aliud.

Item in bac vita temporalis: aut infligit a deo aut ab bomine. xlv. di. sed illud.

Pena in bac vita temporaliter a deo inflicta pro peccato: sicut egritudo paupertas: mors non est mala dicenda. xv. q. i. illa.

Pena egyptiorum fuit a deo in correctionē eoruz xv. q. i. nec is qui.

Deus temporaliter punit quādoqz vt in eternum non cruciet. xxiij. q. v. quid ergo. de pe. di. iij. sūt plures. §. auctoritas.

Deus quādoqz in presenti graviter ¶ subito punit propter criminis detestationem. xix. di. a nastasius.

Ꝙdoqz pena tēporalis trāsfert in posteros. ō pe. di. iij. illud vero. §. ecce. Exēpluz ibi de achab.

Puniuntur quādoqz multi propter vnum. xlv. di stin. sed illud. lvi. di. si gens. xxi. q. ij. si ea. xxiij. q. i. non turbatur.

Nemo dz mirari de afflictione bonoz ¶ prosperitate maloz in presenti: qz afflictio ē bonis in iudicium salutis: ¶ prosperitas malis in iudiciū reprobationis. de pe. di. iij. § ex hoc sensu.

Frequēter q̄ nō meruerūt sunt a deo ꝓp alios puniti. xlij. di. §. i. i. q. iij. ecclesia. §. item paruulos. ¶. xxiij. q. iij. §. i. exēpluz de paruulis sodomitaz.

Punitur quis ꝑ alio a deo temporaliter: et eternaliter nullus. aia enim que peccauerit ipsa morietur. xxiij. q. iij. §. i. post me.

Item punitur quis a deo pro alio tēporaliter iustus ꝑ iniusto: vt petrus ꝓ iuda. xxiij. q. i. nō turbatur.

Item punitur a deo iniustus pro iusto: sicut maria murmurans pro moyse lepra percussa est. ij. q. vij plerumqz. §. bis ita.

Punitur quis ab homie pro alio corporaliter vt in crimine lese maiestatis vel bereſis. vi. q. i. quero ergo. §. verum. ¶. §. seq.

Item punitur quis spūaliter pro alio vt in excōicatōne. xvij. q. iij. miror.

Punitur qs spūaliter pro alio vt in priuatiōe di uinoz officioz familia pp dominū priuatur. xi. q. iij. sicqs epūs dama. ¶. c. se.

Illi nō puniunt a deo bis in idipsum qui flagellis penitentiam egerūt. de pe. di. iij. unt plures. § auctoritas.

Pluribus de causis deus flagellat boies tēporaliter. de pe. di. i. sunt plures. §. auctoritas.

Qui in penis duriores efficiūtur tēporale supplicium sit eis ad eterne dānationis suppliciū. ō pe ni. di. iij. sunt plures. §. auctoritas.

Deus deqz pūit paucos vt ex hoc multitudo ad pniam ꝓuocetur. xxiij. q. iij. quisiliarius.

Pena tēporalis meritorie infligitur ab homine: qz nisi sic fieret multiplicarentur malefactores. xxiij. q. iij. est iniusta.

Pena criminis ex tēpore legis est que crimen ibi fuit. xxxij. q. iij. dixit sarra.

Culpa ē nō punire, culpā. xviij. di. qz sunt.

Ad innocentis spectat officiū nō solū culpā cauere sz etiā punire peccatū. xxiij. q. v. nō est innocentie.

Maxime prelatus graviter offendit qui culpam impunitam dimittit. xxiij. q. iij. si is qui.

Ideo quo qs peccat ē puniendus. xciij. di. siquis.

Pena quādoqz dz ee par in vno peccato delinquēti uz sicut in simonia vbi accipiens ¶ dans equaliter punitur. i. q. vij. per illicitā. §. sancimus. in fi.

Par pena agentes ¶ consentientes debet comprehendere. xvij. q. iiij. oēs.

Quādoqz in eodem peccato varietas personaruz consequitur varietatem penarum. xii. q. ii. fraternitas. xiiij. q. vi. c. i. in fi.

Pene non sunt exasperande. de pe. di. ii. bec autez verba. §. pene.

Pena non est vlterius protrabenda q̄ delictū fuit in excedente repertum. ibidem.

Pene aggrauantur ꝓ qualitatem delicti. xxiij. q. i. non afferamus.

Ꝙdoqz aggrauātur vt ceteris metus incutiatur. xi. q. vlti. c. vltimo. xvii. q. iiij. frater. in fi. xxvij. q. vii. quapropter.

Ex causa variatur pena. xxix. di. necesse.

Aliquis punitur sine culpa: sz nō sine causa: sicqs cōtrahēs cuz corrupta quā credit esse virginem ¶ bigamus efficitur. li. di. qui in aliquo.

De tribus generibus hominū quorum pene sunt dissimulande ¶ diuino iudicio reseruāde. xxiij. q. iiij. cum in lege. §. bis ita.

Stultus in culpa sapiens sit in pena. xxxviij. di. q ea. xxvij. q. i. si custos. circa fi.

Puniuntur a alia cū quibus boies peccauerunt: ne refrigescat facti memoria. xv. q. i. mulier.

Q rigor penarū canonicarū tēperat pp necessitatē
temporis ꝛ vtilitatē.3.i.q.vij.requiritis.
Q vna pena ē maior altera diuersimode videlicꝫ ra
tione effectus vt excōicatio que maior est omnib⁹
xxiij.q.iij.coripiantur.occidit eiꝫ animā.xxiij
q.iij.si habes.xi.q.iij.nemo episcoꝝ.
Item ratione durationis: vt degradatio que maior
est propter durationē: q excōicatio.i.di. si epūs
vel presbyter
Item ratione asperitatis: vt pena corporalis que ma
ior dicitur q actualr sentit.xxiij.q.iij.si habes.
Item rōe oppobriositatis: vt pena suspensionis in
paribus: verberatiōis per ciuitatē.xxiij.q.v.c.i
Q in inferenda pena multa sunt consideranda: vꝫ
dignitas q talis punitur p dignitatis subtractō
nem.l.di.contumaces.ij.q.viij.quisquis.
Item diuitie siue nobilitas: q talis plus punit pe
na pecuniaria q corporali.xxiij.q.i.qui contra.
Item ordo q in ordine constituti sunt moderatę fla
gellandi: alꝰ excōicatio incurrit.xlv.di.cū beat⁹
Item religio: q regulares aliter sunt puniēdi q alij
xviij.q.ij.quidam monachoꝝ.
Item mentis insania: q talium excessus non impu
tatur ad penam.xv.q.i.siquis insaniens.
Q pena ecclesiastica est dignitatibus priuare.xvi.
q.vi.si cpūm.
Item in monasterijs pro penitētia recludere.xv.q.
i.de lapsis.ꝛ.c.episcopo.
Item carceri velꝰ exilio deputare.xvi.q.iiij. attēdendū
Item in pecunia ꝛ etiam in alijs rebus condēnare.
xvij.q.iij.siquis conrumax.ꝛ.c.siquis deinceps
xxi.q.v.siquis cuiuslibet
Item corporaliter flagellare.xxiij.q.v.c.i. post me
dium.xxxij.q.i. de benedicto.
Item excōmunicare.xvij.q.iij.nullus.c.siquis dein
ceps.ꝛ.c.se.ꝛ.c.diffiniunt.
Item cōtumacibus penam augere.lxxiij.di.bono
ratus.in fi.xxij.q.v.de luguribus.xxxi.di.quo
niam.in fi.xxxiij.di.quozūdam.
Q pena purgatorij ꝛ si non sit eterna tamē grauis
est excedens omnez penam presentis vite.xxv.di.
qui in aliud.
De hac pena habes vbi agitur de purgatorio.
Q pena eterna datur in peccato perseuerantibus:
ꝛ fidei transgressoribus.xij.q.i.scimus.
Q iuste punit deus malos eternaliter: vt qui i hac
vita nūq voluerunt peccato carere: nūq careant
supplicio.de pe.di.i.voluissent.§.pōr etiam.
Q grauius ibi puniuntur xpiani q pagani.xij q.i.
scimus.
Q in pena eterna non minus ardebit qui cum plu
ribus ardebit.ij.q.i.multi.in fi.
Q quicqd ē ꝓtra consciaz.s.precepti vel phibitōis
edificat ad gehēnaz.xxviij.q.i.oēs.§.et bis.

Penitentia. Q penitentia est duplex videlicet dei ꝛ hois.xxij.
q.iij.incōmutabilis.
Q penitentia dei est a seipso ordinata cum voluerit
mutare.xxij.q.iij.incōmutabilis:
Q penitentia hois est que contra dolentis vindic
tam semper puniens in se quod dolet admisisse.ꝺ
pe.di.iij.quāuis caute.§.hac auctoritate.
Q penitētia ē perpetrata mala plāgere: ꝛ plāgenda
nō perpetrare.de pe.di.iij.§.i.circa prin.
Q penitere est quasi semper penā tenere.de pe.dist.
iij.circa prin.
Q penitentia est secūda tabula post naufragium.ꝺ
pe.di.i.§.secūda.ante.c.medicina.
Q penitētia alia est priuata.alia est solēnis siue pu
blica.l.di.siquis post.§.se.
Q priuata diuersas bz species.de pe.dist.i.medicina
Q alia est incipientiū alia proficientiū alia perfectoꝝ
de pe.di.iij.quāuis caute.§. hac auctoritate.
Q antes psam peccatoꝝ non datur a deo misericoꝛ
dia.l.di.q tua.
Q penitentia alia vera alia falsa.de pe.di.iij.intā
tum.§.siue.
Q sicut vera penitentia veniaz promeretur: ita fal
sa deū irritat.de pe.di.iij.intantū.§. siue. in fi.
c.inter hec duo.circa fi.
Q falsa penitentia est cui nūq venia promittitur.
de pe.di.iij.intantum.§.siue.
Item falsa penitentia est cum res aliena per quā cō
tractū est peccatū: nō restituatur.xiij.q.vi.si res
Item falsa penitentia ē quādo de penitentia agitur
penitentia.de pe.di.iij.sunt qui.
Item falsa dicitur q nō ꝑm auctoritatez patrū iuxta
qualitatez criminū ponit.de pe.di.v.falsas.
Item falsa est cū ꝓpter alios de vno solo penitentia
agitur.de pe.di.v.fratres.ꝛ dist.iij.inter omnia
sceleratioꝝ.§.bis auctoritatibus.
Nam de vno penitentiā ꝛ nō de alijs agere e quasi
crudū laterē lauare.de pe.di.iij.ille penitentiam.
Q vera penitentia est cui nunq venia denegatur.ꝺ
pe.di.iij.intātum.§.siue.v.di.§.i.in fi.
Q per ipsam omne peccatum deletur.de pe.di.iij.
§.siue.c.inter hec duo.
Item opera per peccatum sordidata facit deo accep
ta.l.di.ꝛ purgabit.in fi.
Item facit surgere ad opera fortioza.l.di.quid est.i
fi.ꝛ.tribus.c.seq.
Item restituit dignitatis officia.l.dist.q tua. in fi.
E xemplus ib. de petro apostolo.u.q.v.quanto.
Q deus peccatoꝝ ad penitentiā expectat.xciij.di.
diaconi sunt.
Q deus nūq spernit penitentiā ēt si ad sūmuz quis
malorum pueniat.de pe.di.iij.talis.§.ecce.
Q quātūcūq paruam penitentiam: ꝛ quantocūq
paruo tempore factaz deus non respuit.de pe.di.
iij.talis.§.ecce.
Item sepius iteratam deus non contēnit.de pe.di.
iij.§.hac.ꝛ.§.quod autem.ꝛ.c.septies.
Q penitentia in vltimo momento vite pōt ee vtilis
ad salutem.xxvi.q.vi.si presbyter.ꝛ.c.seq. Exem
ibi de latrone.
Q dubia est penitentia ad vltimam necessitatez de

lata. de pe. di. vñ. §. i. di. iij. §. fine.

Facilius est inuenire qui recte seruauit innocentiam q̄ qui congrue egerit penitentiam. de pe. dist. iij. reperiuntur. §. arego.

Qui sunt digni fructus penitentie. l. di. quia tua de pe. di. v. §. i. in fi.

Vere penitens semper doleat dolere gaudet. de pe. di. iij. circa prin. et. c. si apostolus.

Qui peniter non est dicendus peccator. xxiij. q. i. quod autem.

Discretum debet querere confessorem. de pe. di. i. quez penitz.

Penitens debet considerare multa de quibus debet penitere: et que aggrauant peccata. de pe. di. v. §. i. que bis versibus continentur.

Aggrauat ordo: locus peccata: scientia tempus:
Etas: conditio: mora: motus: copia: status.

Penitēs oz promittere vlterius se talia non facturum. xij. q. ij. de viro. xxiij. q. vlti. pessimam.

Vere penitens oia que ponuntur substinere debet libenter. de pe. di. ij. circa prin.

Penitēti prosunt orationes: elemosine et alia bona ecclesie. de pe. di. vi. §. i.

Penitentia nabuchodonosor dicitur fructuosa. xxiij. q. iij. nabuchodonosor.

Nullus debet penitentiaz alteri imponere vel absolutionē facere sine ep̄i licentia nisi sit priuilegiatus auctoritate apostolica. xvi. q. i. peruenit.

Cōfessor cū gaudio et pie affectu debet suscipe penitentes exēplo xp̄i. xxvi. q. vii. penitentrem.

Per penitentiam contrahitur filiatio spūalis: sicut per baptismum. xxx. q. i. omnes.

Nulli penitēti ventā oz denegare ij. q. v. quanto.

Penitentia ne hoies desperent quādoq; est' miserganda: q: melius est reddere rationem de misericordia q̄ de crudelitate. xxvi. q. vij. debis. et. c. alligant.

Indiscrete ipposita nocet q: ex hoc precedens contemnit: et futura fugitur. xxvi. q. vij. alligant.

In extremis nulli est deneganda. xxvi. q. vi. siqs de corpore. et. vij. c. seq.

In articulo mortis si penitens loqui non valens per signa petit penitentiā debet absolui. xxvi. q. vi. qui recedunt.

Clerici peius agunt penitentiam q̄ laici. de pe. di. i. mensuram.

Clerici prompti sunt alūs pondus penitentie ipponere: sed suo digito non curant tangere. xxvi. q. vij. alligant.

Ipponenda est penitentia fm qualitatem delicti. xv. q. i. siquis. xxiij. q. v. circa finem.

Item fm qualitatem delinquētis. xxvi. q. vij. tempora penitudinis. et. v. c. se. de cōse. di. iiij. de penitentibus. de pe. di. i. in actione.

Imponitur penitētia ad cautelam. xv. q. i. siqēi saniens. xxiij. q. v. excōicatorum.

Criminosi sunt compellendi ad penitentiam agēdam. xxiij. q. iij. displicet.

Penitētia est arbitraria iuxta discretionē ipponētes. xxvi. q. vij. hoc sit. de pe. di. i. mensuram.

Item est arbitraria fm exigentiam etatis: egritudinis et necessitatis. xxvi. q. vij. tēpora penitudinis et. c. hoc sit.

Licet penitentia sit arbitraria pro quibusdam tamen culpis modi penitentie a cānone sunt imposīti. de pe. di. i. mensuram.

Episcopo siue presbytero fornicanti cum filia spirituali: est. xv. ānorum penitētia imponenda. xxx. q. i. siquis sacerdos.

Decēnis pro matricidio xxxiij. q. ij. latorem.

Item pro fornicatione religiosi vel religiose. xxvij. q. i. deuoram.

Septēnis iponitur p ecclesie inuasione. xij. q. ij. de viro.

Item pro incestu. xxx. q. iiij. si pater.

Item pro vxoricidio. xxxij. q. ij. admonere.

Item pro homicidio: adulterio et periurio: sz differenter. xxij. q. i. predicādum.

Quādoq; piurātis penitentia ē septem ānī: quāq; tres. quādoq; vnus. q̄doq; minus fm iuramenti differentiam. xxv. q. v. qui compulsus. et. iij. c. seq.

Ecclesia consuecuit pro quolibet peccato mortali septēnem penitentiam imūgere: sz magis et minus aggrauare. xxxiij. q. ij. hoc ipsum.

Ab hereticis sacramenta recipientes diuersimode puniūtur. xxiij. q i. si quis dederit.

Penitentia rebaptizatorum diuersificatur. de cōse. di. iiij. qui bis. et. c. eos quos.

Penitentia incendiariorum est q̄ post damni restitutionem in terra sancta per vnum ānum demorentur. xxiij. q. vlti. pessimam.

Qualiter penitentia solemnis et publica est ipponenda et assumenda. l. di. penitentes. et. c. se.

Iponit p magnis criminib⁹. de pe. di. i. ī actiōe.

Iuuenib⁹ nō facile ē iponenda. l. di. s. penitentes.

Item nec clericis nisi prius a suis ordinibus degradatis. l. di. cōfirmādum. et duo. c. seq.

Nō oz iterari. l. di. siquis post remissionez. §. pr.

Facientes eam nō debent iterz cōicare nisi i articulo mortis. xxvi. q. vi. siqs. et. iij. c. seq.

Nō debent militiam secularez vel pōpaz exercere. de pe. di. v. cōtrarium. l. di. c. vltimo.

Tales nō possunt ad sacros ordines p̄moueri. l. di. er penitētib⁹. et. iiij. c. se. et. c. illud. et. c. placuit.

Q̄diu sunt i penitentia actu nō possunt in curia seculari aliquem accusare. xi. q. i. illud.

Post p̄iam matrimoniū possunt vti et de licētia p̄trahere. xxxiij. q. ij. audiuimus. vsq; ad fi. q.

De penia habes vbi agit̄ de cōtritione: et vbi agitur de confessione: et vbi agitur de satisfactione.

Pētecosten. Pentecosten in eadem letitia et reuerentia est sicut festum pasce. lxxvi. di. nosse.

I vigilia pētecostes diaconi pp aduentuz spūs sancti dalmaticis debent vti et flectam⁹ genua nō debent dici. lxxvi. di. de ieiunio.

Q a pascha vsq; ad pentecosten si qui ieiunare voluerit nō sunt prohibendi. lxxvi. di. pascha.

Percussio.

Q percussio est dupler. videlz spiritualis ⁊ corporalis. Spūalis que fit verbo. Corporalis que fit facto lxv. di. cum beatus.

Q spūalis pcussio fit quādo doctor inutili sermone pscientiā pcutit ēt firmorum. lxv. di. c. vltimo.

Q corporalis percussio fit aut a deo. aut ab homine vij. q. i. cum percussio.

Q percutit quis corporalr divino iudicio. xix. di. anastasius. xv. q. i. nec bis. ⁊ c. se.

Q divine percussioni percussio hominū non dz supaddi. vij. q. i. cum percussio.

Q percussio corporalis ab hoīe q̄ preest ad correctionez ē meritoria. xlv. di. cū beat⁹. ℣. salomō. ⁊ c. se. Nam qui emendat verbere in quo potestas datur: misericordiam facit. xlv. di. ⁊ qui emendat.

Q beatus benedictus percutiendo corporaliter quē dam monachum: sanauit spūaliter. xlv. di. cū beatus. ℣. salomon.

Q percussio ex odio vel ira mala ē. xlv. di. quid aūt

Q prelati debent esse pastores non percussores gregis. xlv. di. c. i.

Q prelati qui percussione non vitia corrigūt sz timeri querūt: culpantur. di. xlv. due. ℣. preterea.

Q ep̄s nullū suis manibus sz per alīū dz percutere lxxxvi. di. non liceat. ⁊ v. q. v. illi qui.

Q ep̄s vel presbyter percussor dz deponi. i. q. vij. si quis oēm. in fi. xlv. di. due. ℣. ex his.

Q minores clerici ab his qui presunt pro ipsorū excessibus possunt pcuti. xlv. cū beatus. ℣. salomon.

Q ille qui percussit te in maxillam prebe ei alteram non ad litteram intelligitur: q⁹ nec x̄p̄s nec paulus apostolus hec ad litterā impleuerunt; sz poti contrariū. xxiij. q. i. paratus.

De hac materia habes vbi agitur de disciplina ⁊ vbi agitur de correctione. ⁊ vbi agit̄ de flagellatione.

Peregrinatio.

Q peregriatio ad loca sanctorū non ē contēnenda q⁹ a sanctis patribus est approbata. xxx. di. si quis per superbiam.

Q nulli religioso vel clerico licet vouere peregrinationem vel assumere sine licētia sui prelati. xx. q. iiij. c. vlti. ⁊ ℣. sc. de conse. di. v. non oportet.

Q peregrini sanctorū ⁊ precipue apostolorū vbicunq; sine pedagijs ⁊ sine alijs nocumentis debēt trāsire. xxiij. q. iij. si quis romipetas. ⁊ c. illi qui.

Q non est laudabile peregrinū fuisse hierosolymis sz ibi bene vixisse. xij. q. ij. socrates.

Q peregrini clerici absq; formata; i alia dioces nō debent recipi. lxxi. di. c. vltimo.

Q transmarini vel alij clerici peregrini ñ debēt nisi cum quinq; sigillis episcoporū ad ordines recipi. xcviij. di. per totum.

Q peregrini ep̄i vel presbyteri in via peregrinationum possunt occulte celebrare. vij. q. i. episcopi vel presbyteri. ix. q. ij. per totum.

Q possunt tabernas ingredi. xliij. di. clerici.

Item licet eis mutare habitum. xxi. q. iij. episcopi

Item licet eis ercōicat⁹ i his cōicare. xi. q. iij. quoniā.

Perfectio.

Q pfectio non admittit personalē rerum repetitionem. xliij. q. i. per totum. xi. q. i. re quidem.

Q oēs episcopi debent esse in statu perfectorū. xlij q. i. episcopus. ⁊ ℣. seq. xij q. i. expedit.

Q pfecti debēt talia tenere. xij. q. i. clericus.

Item nil debent extra x̄p̄m querere. xij. q. i. cui precio deus est.

Item totalr cotēplationi intendere. xij. q. i. sunt duo.

Item iniurias pacienter tollerare. xiij. q. i. qō debet.

Q perfectis mentiri nec dicere falsum est permissz xxij. q. ij. ne quis.

Q illi perfecti dicunt in charitate qui pro fratrib⁹ parati sunt mortē subire. de pe. di. v. ℣. hec q̄. i fi.

Q perfecta non videntur que perfectionis ordine non complētur. vii. q. i. nihil. Exemplum ibi ō missa per alium complenda.

Periurium.

Q periuriū ē neq̄ter decipe credētē. xxii. q. ii. c. i

Item periuriū ē falsa iuratio ignorāter facta hoc nonē peccatum vbi nō temere iurat. xxii. q. ii. beatus.

Item periuriū ē falsa iuratio scienter facta idest actus firmādi mēdacium iuramēto. hoc semper est mortale. xxii. q. ii. homines.

Item periurium ē indiscretū iuramētū licet nō semp sit mortale. xxii. q. iiij. qui sacramēto. xxv. dis. vnum ozarium. ℣. alias.

Item periurium est transgressio iuramenti. hoc quādoq; est peccatum: quādoq; nullum. xxii. q. iiij. inter cetera. ⁊ c. se.

Q vbi tres comites: videlicet veritas. iustitia ⁊ iudicium desunt non est iuramentum sed periurium. xxij. q. ij. animaduertendum.

Q etiā si nō iret⁹ sup sacra ⁊ iuratur in cōi locutōne incurritur periurium. xxij. q. i. habemus.

Q minus malū ē incurrere periurij q̄ noxia pmissa adimplere. xij. di. duo. xxiij. q. iij. vnusquisq;.

Q periuriū sine deliberatione vel iocose reputatur veniale peccatum. xxv. di. vnū ozariū. ℣. que autez

Q pena periurij est sicut homicide. xxij. q. iij. inter cetera. circa medium.

Q periurus est infamis nec permittitur ad sacros ordines. vi. q. i. infames.

Item non admittit⁹ ad testimoniū ferendū. vi. q. i. quicūq;. xxij. q. v. si quis conuictus.

De periurio habes vbi agitur de iuramento ⁊ de pena periurij: vbi agitur de pena.

Permissio.

Q est promissio quide cōcessionis: vt matrimonij ꝓtractus causa vitande fornicationis. xij. di. nerui. ante fi. ⁊ hoc ex toto factum excusat.

Item est permissio indifferentis actionis que non precipitur nec prohibetur: vt dum vir fortis petit premium. iij. di. ois.

Item est permissio rationis vt cum permittit⁹ min⁹

malum ⁊ illicitum ne cõmittatur grauius. xiij. dist. nemi.

Item est pmissio obligatioĩs vt cũ vir pmittit vroꝛẽ aliquo voto se astringere; qõ post de necessitate est implendum. xxxiij. q. v. manifestum.

Premutatio.

Q pmutatio ecclesiaꝝ vel monasteriozum nõ põt fieri; sed non p seculares. xvi. q. vij. c. nemini.

Q talis pmutatio non oꝛ fieri causa lenitatis; ſz cã meliozandi. xvi. q. vij. siquis vult.

Q pmutatio ecclesiarum non oꝛ fieri sine consensu epi. xvi. q. vij. siquis vult.

De hac materia habes vbi agitur de mutatione.

Persecutio.

Q pſecutio est duplex vi delicet carnalis qua malus persequitur bonum ⁊ spũalis qua bonus malum ꝓpter bonum persequitur. xxiij. q. iij. qui secundum. vi. q. i. quiescite.

Q semp mali bonos pſecũtur. iij. q. i. nulli dubiuꝫ.

Q persecutio fit inuidia cozdis. detractione oris. ⁊ inflictione operis. vi. q. i. sunt plurimi. §. verum. ⁊ c. detractozes.

Q deus permittit persequi bonos vt excessus eoꝝ ex hoc suffocentur. vi. q. i. sunt plurimi.

Q diabolus ꝓcipue prelatis persecutionem a subditis procurat vt capite languescẽte facilius membꝛa ruant. vi. q. i. sunt plurimi. §. verum.

Q persequi prelatum est persequi xpm; q: vicarius suus est. vij. q. i. oĩs.

Q prelati exemplo xpi debent persecutoꝛes pacienter tollerare. vij. q: i. suggestum. ⁊ duo c, se.

Q prelatoꝛum ẽ dupler pſecutio. vna exterioꝛ que respicit passionem. alia interioꝛ que respicit compassionem. vij. q. i. aduersitas. ante medĩu.

Q exterioꝛ persecutio cum prelato infertur ratiõe persone; est exemplo xpi fugienda. sed cum ratione gregis vel fidei est constanter subeũda. vij. q. i. aduersitas.

Q prelatos iniuste persequẽtes sunt infames ⁊ ex illo relegantur. iij. q. iiij. clericus. ⁊ c. se.

Q malos persequi ꝓpter coꝛrectiones eoꝝ nõ est malum. xxiij. q. iij. ille. §. porro. vsque ad. c. si non. §. breuiter.

Q boni laudabiliter persecuntur malos ⁊ mali dãnabiliter bonos. xxiij. q. iij. si non. §. breuiter.

Q xps non est iniuste persecutus flagellando quos expulit de templo. xxiij. q. iij. ille. §. porro.

Q non est iniquitas sed potius pietas criminis ẽe persecutoꝛem. xxiij. q. v. non est iniquitatis. c. si ꝓterea. ⁊ c. non vos.

Q hereticos ⁊ alios infideles persequi non ratõne zeli sed ratõne vindicte vel rapine non est sine crimine. xxiij. q. iij. remittuntur. ⁊ q. vij. quicũq;.

De hac materia habes vbi agit de aduersitate ⁊ vbi agitur de pacientia.

Perseuerantia.

Q perseuerãtia bona est ex virtute pacientie. vij. q. i. suggestum.

Q perseuerantia habenda est in bono ꝓposito cõseruando. xvi. q. i. vos autem.

Item mala preterita ne reddeant sollicite cauendo. de pe. di. ij. §. querendum. post prin.

Item tribulationem vsq; in fi. sustinendo. vij. q. i. suggestum.

Q qui perseuerauerit vsq; in fi. hic saluus erit. vij. q. i. suggestum. de pe. di. ij. §. non reuertebãtur.

Q illud quod volũtate fit perseuerat; qõ necessitate cito soluitur de conse. di. v. quicquid.

Q retro post aratrũ respicit qui in icepto bono nõ perseuerat. de pe. di. ij. §. pẽnata animi.

Q pseuerantia in bonum est donũ dei. de pe. dist. ij. §. euidẽter. circa fi.

Q multis deus dat dilectionem sui quibus nõ dat pseuerantia. de pe. di. ij. §. querendum. in fine. ⁊ § non autem. ante fi.

Q in cassum bonũ agitur si ante vite terminũ deseratur; q: ⁊ frustra velociter currit qui priusq; veniat ad meras deficit. de pe. di. ij. §. i. i. fi. c. in cassuꝫ.

Persona.

Q persona vna tantum est in xpo; ſz diuerse nature. xv. dist. cãnones. ante medium.

Q arrius dãnatus est q: ponebat inequalitatem ĩ diuinis ꝓnis. xv. di. cãones. ante me.

Q ꝓnarum acceptio nõ est apud deum. xxxij. q. iij. sicut. de conse. di. iij. nequaq;.

Item nec debet esse apud hoies; videlicet in prelatorum electione. lxiij. di. sacroꝝ.

Q ꝓnarum trinitas semp est exprimenda in baptismo. de conse. di. iij. de trinitate. ⁊ v. c. se.

Item in sentẽtie execution. ij. q. v. siquis presbyter xi. q. iij. summopere.

Item in penitentie impositione. xxvij. q. vij. sacer.

De hac materia babes vbi ponitur acceptio.

Q vtrũ plures personatus vnus possit tenere. xxi. q. i. ⁊ ij. per totum.

Petitio.

Q petitio est duplex: videliczꝫ iusta ⁊ iniusta. xxiij. q. iij. sex differentie. ante fi.

Q iuste petitur a deo ⁊ ab hoĩne auxiliũ vt tribulatõ remoueatur; sed iniuste petitur vt voluptuosus status conseruetur. ibidem.

Q paulus vt cõseruaret nõ ad voluptatẽ ſz aliozum vtilitatẽ iuste petiuit auxiliũ armatoꝝ. ibidem.

De hac materia babes infra vbi ponitur plus petitio

Petrus.

Q petrus a petra xpo nomẽ accepit. xxi. di. §. decreti. ante fi.

Item dictus ẽ cephas. i. caput q: principium tenebat apostolatus. xxi. di. sacrosancta. xxi. di. §. decreti.

Q a domino princeps apostoloꝝ constituit ẽ vt ab ipso velut a capite in membꝛa velut a fonte in riuos oĩs vigoꝛ spũalis descenderet. xix. di. ita dñs. xxi. di. in nouo. lxxx. di. in illis. xxiiij. q. i. loquit. c. manet ergo. ⁊ tribue. c. seq.

Q super ipm dominus velut firmã petrã totam ecclesiam oĩo inluperabiliter collocauit. xix. dist. ita dominus. xxii. di. omnes. xxiiii. q. i. nõ turba.

¶ i eō qō aurē malchi ꝓcidit inuit⁹ ꝙ sua ꝓfessiōe fidei auditū infidelitat⁹ āpuauit. xxiij. q. i. si petr⁹
¶ ipsū dns cadere ꝓmisit vt ꝛ fortior post casū resurgeret ꝛ ex culpa sua discerner qliter cadētibus misereri deberet. l. di. cōsiderādū. ꝛ. c. se.
¶ ter negauit ꝛ ter confessus est se amare innuitur ꝙ satisfactio debet fieri iuxta quantitatem delicti. vi. q. i. imitare.
¶ in hoc qō dictum est petro conuerte gladium tuum in vaginam prelatis ꝛ clericis vltio inhibet xxiij. q. viij. §. i.
¶ rabitam suscitauit. ꝛ ananiam cū zaphyra mori tradidit. xxiij. q. viij. petrus.
¶ i hoc ꝙ ñ repulit reprehensionē subditor. Exemplū dedit prelatis idē faciēdi. ij. c. vij. petrus ꝛ. c. se.
¶ in hoc dominus petrum post trinam negationē non statim iudicauit. Exemplum dat ꝙ prelati nō statim sunt iudicandi sed potius corrigendi. xlv. dis. licet plerumqꝫ.
¶ ꝝs respiciens Petrum fecit ieum suum deflere peccatum. xxiij. q. iij. sicut non est.
¶ petrus linum ꝛ cletū i administrationem ecclesiarum assumpsit. Ipse vero petrus orationi ꝛ predicationi vacauit. viij. q. i. si petrus.
¶ petrus ꝛ paulus fuerunt pares quo ad meritum non quo ad dignitatem in qua precessit petrus. ij. q. vij. paulus petrum.
¶ ambo simul in vno die in vrbe romana sunt occisi a nerone. xxi. di. quamuis. xxij. di. sacrosancta ij. q. i. beati.

Philosophia. ¶ philosophia liberaliū nō reprobat salubria: tamen est sacra scriptura. xxxvij. dis. si quis grāmaticam.
¶ scientia philosophica: sicut astrologia ꝛ huiusmodi non ducit ad salutem sed mittit in errorem xxxvij. di. legimus. §. sed ꝛ econtra.
¶ nō dialetica placuit deo quia regnum dei i simplicitate fidei est. xxxvij. di. omnem.
¶ garrulitas philosophica garrulitati ranarum cōparatur. xxxvij. di. legimus. §. hinc etiam.
¶ in illis precipue philosophia vituperatur q̄ ipa vtuntur ad delectationē: non ad fidei vtilitatem ꝛ xxxvij. di. turbat. §. cum ergo.
¶ sancti quādoqꝫ vsi sunt philosophia. xxxvij. di. turbat. ꝛ. c. q̄ de mēsa. ꝛ. i. q. i. dominꝰ ōclarauit.
¶ dicta sibille ꝛ aliorꝫ philosophorꝫ valēt ad cōuincēdū paganorꝫ vanitatem. xxxvij. di. siquid.
¶ sacra scriptura nec sub venustate. nec sub philosophicis terminis est proferenda. xxxviij. dis. ecclesiastica.

Pietas. ¶ pietas est mater boni operis xxi. q. ii. si quelibet.
¶ culpa purgat pietate. xxii. q. ii. si que ibet.
Item meretur tempozaliter ꝛ eternaliter remunerari. ibidem in si.
¶ scia est pietatis veteris ꝛ noui testamēti itelligentia. xxxvii. di. siquis grāmaticam.
¶ nō ē mēriēdū i doctria pietatis. xxii. q. ii. primum
¶ sub specie pietatis peccatum mortale non ē committendum. xxii. q. ii. ne quis.
¶ crimina punire non est crudelitas. sed pietas. xxiii. q. viii. legi.
De hac materia habes vbi agitur de elemosina. ꝛ vbi agitur de misericordia.

Pisces. ¶ pisces ad māducādū a carne abstinētib⁹ cōcedūt. iiij. di. deniqꝫ
¶ penitentes nō piscibus sed pisciculis vti debent lxxxii. di presbyter.
¶ cum a carnibus abstinetur a carioribus cibis piscium est abstinēdum. iiij. di. deniqꝫ.
¶ ꝓpter pisces malos rethia predicationis nō rūpitur. xxiii. q. vii. c. i. i fine.

Placentia. ¶ placentia maloꝝ a prelatis non est appetēda. lx xxii. dis. nihil.
¶ placendi causa hominibus veritas non est ānūcianda. xxii. q. ii. primum.
¶ pastor querens lupis placere pernicies est ouiū lxxxiii. di. nihil.
¶ sicut abraā placuit i coniugio sic nūc placēt virgines i castitate. de pe. di. ii. §. scio inquit.
¶ secūdū carnem viuētes deo placere nō possunt. lxxxii. di. propositi. circa finem.

Planctus. ¶ planctus cōuenit penitētibus qui debēt mala perpetrata plangere. de pe. di. iii. §. i.
Item conuenit bene. monachis quia monachus nō habet doctoris officium sed plāgentis. xvi. q. i. monachus.
Item cōuenit compatientibus sed discrete sicut q̄n mortui plangūtur. xi. q. vltima. q̄ preposterus ꝛ. c. se. §. hec autem.
De hac materia habes vbi agitur de fletu: ꝛ de lachrymis.

Plus petitio. ¶ plꝰ petit⁹ mltipliciter vꝫ re. vt quādo ꝙ decē viginti petunt. xiiij. q. i. quod debet.
Item plus petitur tempore quando ante tēpus petitur. lxxviii. di. c. i. ii. ꝛ. iii.
Item loco plus petitur quando non vbi soluere cōuenit petitur: sed alibi. xxxii. q. ii. siue. vii. q. i. siquis episcopus.
Item causa vt vbi duo promittuntur sub alternatione ꝛ alterum petitur qō fieri nō potest. vel nō debet. xiii. di. nerui. xxii. q. iiii. vnusquisqꝫ Exceptū ibi de herode ꝛ saltatrice.

Pollutio. ¶ pollutio carnalis lasciuie plus ignorāt homines inter septē mortalia peccata. xxxii. q. vii. non solum.
¶ dupliciter contingit pollutio carnalis videlicꝫ dormiendo ꝛ vigilando. vi. di. testamentum.
¶ dormienti quatuor de causis contigit aut ex crapula. aut ex nature superfluitate. aut ex infirmitate aut ex cogitatione. v. di. testamentum.
¶ pollutio contingens ex crapula. vel cogitatione

mala peccatū generat. ḣ differēter. vj. di. restatūtū.
an raliter pollurus debeat celebrare vel cōicare habes vbi agitur de eucharī.
vigilando contingit pollutio ordinarie: sicut cū vrore propria propter quam olim aqua lauaban tur nunc autem per aquam benedictam mundan tur. xxxiij. q. iiij. vir cum propria.
Itē extraordinarie ꝛ hoc multipliciter videlicet per cōcubinatū. xxxvi. q. i. lex illa. §. cum ergo.
Item per adulterium. xxij. q. v. puto
Itē per incestū. xxv. q. iiij. de iceitis. ꝛ. ij. c. se.
extraordinaria dicit pollutio qñ fit extra vas debitum mulieris que tamen nō impedit matri/ monium. xxv. q. ic extraordinaria.
Item extraordinaria pollutio dicitur quando pecca tur i eadem specie contra naturam. xxxij. q. ij. fla gitia: ꝛ. c. vlus.
Itē extraordinaria est: qñ peccatur contra naturā i alia specie sicut cū bestiis. xv. q. i. mulier.
caro qñq; polluit sine mentis pollutione. sicut contingit in oppressione. xxxij. q. v. ille.
mens qñq; polluitur sine corporis iquinatione xxxij. q. v. nec solo.

Populus. populus docendus est a prelatis non sequēdus. lxij. di. docendus.
decem faciunt populum. x. q. iij. vnio in fine.
propter peccatum populi qñq; deus dat malum prelatum. viij. q. i. audacter.

Possessio. possessio rerum vl ē iure diuino vel iure humano. xxiij. q. vij. c. i.
possessio terrena non lege diuina que vult omnia esse cōia distincta est sed lege humana. q̄ statu it meum ꝛ tuum. viij. di. quo iure.
hereticī ꝛ infideles nec iure diuino nec iure bumano res possident. xiij. q. vij. c. i.
laici licite possident temporalia dūmodo licite vtantur. xij. q. i. duo. in fine.
labores suos bene possidet qui non dominandi cupiditate: sed bene vtendi pietate possidet. xxiij q. vij. quemadmodum.
iniuste possidentur male acquisita ꝛ male deten ta. xiiij. q. iiij. quid dicam.
qui cōquisitis vti nesciūt aliena possidere cōuin cūtur. xiiij. q. iiij. quid dicam.
bonefidei possessor dicitur quādiu quis ignorā ter possidet alienum. xxxiij. q. ij. si virgo.
bona fides nō ad tractatū medij tēporis ḣ ad i/ nitium possessionis refert. xvi. q. iii. placuit §. pōt.
possessor deficiente actore titulū sue possessiōis probare non cogitur. ij. q. v. §. i
non possident aliena fideles qui bona hereticō rum ꝛ infidelium exceptis iudeis tenent. xxiii. q. vii. si de rebus. ꝛ. ii. c. se.

De possessione perfectorum.

perfectoꝝ nō est possessio aurum ꝛ huiusmodi. sed ipse deus. xii. q. i. clericus ꝛ duobus. c. se.
i cōi possidere non ē contra statum pfectiōis. xij q. i. expedit ꝛ. c. videres. ꝛ. c. habebat. Exemplū ibi de xpo qui loculos habuit.
cū iuda cadit damnabiliter a statu pfectionis q̄ vsurpat possessionem proprietatis. xii. q. i. exemplum ꝛ. c. certe. ꝛ. c. si. priuatum.
res in comuni possesse fideliter sunt dispēsande xii. q. i. res. ꝛ. ii. c. se.
possessio ecclesie cōi pscriptione non potest alienari. xvi. q. iiii. possessiones. ꝛ. §. se. ꝛ. c. se.
ecclesie non est danda sterilis possessio x. q. ij. casellas. §. hoc ius.

Posse. posse peccare non est posse. de pe. di. ii. ante finem.
excepto deo omnes peccare possunt. de pe. di. ii. si enim inquit. §. euidenter. dis. iii. §. siue. c. inter hec. §. circa principium.
deus vocat omnipotens q̄a omnia potest quia posse est aliq̄d posse de pe. di. ii. circa finem.
lex non statuit aliquid contra posse humanum iiii. di. erit. xiiii. q. vi. si res.
ē posse iuris qñ illud possumus quod ō iure possumus. ii. q. i. nos ii. quēq; l. di. si q̄s prepostera.
Item dicitur posse nature vltra q̄ natura non pōt de conse. dis. iiii. nunquam.
Item dicitur posse facultatis vbi illa deest repetitio non competit. xiiii. q. vi. c. i.
Itē dicitur posse officii. vbi quantum committitur tantum pōt. ii. q. vi. decreto.
Item est posse pietatis quod pro salute aliorum ipē ditur. xxii. q. ii. faciat.
Item est posse diuine voluntatis quod sanctorum patrum ꝛ omnium hominum statuta transcēdit xxv. q. i. contra. Unde versus.

Posse quidem rebus dant ius. natura facultas.
Officium pietas. sextum diuina voluntas.

De hac materia habes vbi agitur de potestate.

Postulatio. postulatio duplicit accipit vl p aduocatione vl p petitiōe. iii. q. vii. ifames. lxi. di. osii. ḣ aliud.
postulatio primo modo ē ꝛ desiderium suum vl amici sui i iure apud eum qui iurisditioni preest exponere. iii. q. vii. ifames.
quidam phibēt vt omnino postulare vel propri etatem vt minores. xvii. ānis. vel ppter causam vt surdus. vel propter serum vt femine vel ppter notam turpitudinis. vt armoriditi vel ceci. qui sunt vtroq; lumine priuati. iii. q. vii. ifames.
Item nulli criminosi ꝛ ifames nisi prius restituti possunt postulare. ibidem.
i alieno negocio nunq̄ postulare siue aduocare debet epūs. xiii. q. i. c. i.
epūs pro pene remissionez miseroru postulare pōt xiiii. q. vi. hii. q̄ i futuris. ꝛ. xxiij. q. v. c. j.
Item pro se ꝛ ecclesia sua ꝛ miserabilibus personis postulare potest. ꝛ hoc ñ sepe ne vilescat dignitas lxxxviij. di. perlatum.
alij clerici i causa criminali forensi postulare nō

debent nisi intercedēdo p reis.xxiij.q.v.c.i.
Q in causa ciuili seculari diaconus ⁊ supiores postulātes repelluntur.xj.q.i.te quidem.
Q i causa ciuili ecclesiastica diacon⁹ ⁊ supiores admittuntur sed salarium nequeunt petere.xv.q.ij. obseruādum.xi.q.i.experiētie: ⁊.c.se.
Q monachi vel claustrales nō nisi p̄o domo sua ⁊ hoc de licētia abbatis sui possunt postulare.xvi. q.i.monachi a monasterio.⁊.c.placuit cōi.
De hoc habes vbi ponitur aduocarus.
Q postulatio siue petitio fit de laico vel alterī⁹ ecclesie clerico ꝓpter ꝓbitatē psone.lxi dis.ofius ⁊ §.se.⁊.c.nullus iuuus.lxxi.di.primatus.
Q aliud ē postulari aliud eligi.lxi.di.ofius.
Q postulatur laicus vel alterius diocesis clericus ℔ eligitur clericus nullum habēs impedimētum lxi.di.ofius.§.℔.aliud est.
Q postulatio fit simpliciter petitione vel electiōe cū solēnitate decreti omniū subscriptione roborati.lxi.di.ofius.§.sed aliud est.⁊.c.se.
Q laicus p̄mo ē postulādus demum eligēdus. Sz clericus p̄mo eligēdus demum postulandus. lxi.di.ofius.§.sed aliud est.
Q in postulatione omnium eligentium requiritur consensus.lxi.di.episcopus dū.lxiij.dis.litteras lxxvj.dis.dilectionis.
Q postulatus per suum p̄latum debet concedi. lxxvi.dis.dilectionis.vij.q.i.eps.de loco.
Q vacāte ecclesia capitulū nō pōt cōcedere postulatū.lxxj.dis.fraternitatē.xxiij.dis.c.ij.iij.⁊ iiij.
Q episcop⁹ nō pōt cōpelli ad dādū clericū postulatū.lxxxv.di.archidiaconū florētinū.i fine.lxxv. di.dilectionis.lxiij.di.litteras.
Q eps videt posse cōpelli ad dādū clericū postulatū per superiorem.xj.q.i.omnis in fi.
Q postulatio non iure sed gratia innititur.lxiij. dis.litteras.
Q postulatio vitiatur si postulantes diffidunt de iuro suo.nisi fit iam superiori p̄sentata.xxvij. dis.de siracusane.

Potestas.

Q potestas dei p̄cedit omnium hominum potestatem vij.dis.cue contra.
Q potestas est nisi a deo siue iubētesiue sinente.xxiij q.iquid culpatur in bello.
Q potestati dei resistit qui ordinationi dei resistit xj.q.iij.qui resistit.
Q illud quis potest quod de iure potest.ij.q.i.nos in quenquam.xxij.q.ij.faciat.
Q aliud est iniusta potestate iuste uti: ⁊ aliud iusta iniusticie uti.xxiij.q.v.neque in fi.
Q meretur potestatem amittere qui sibi concessa abutitur potestate.xj.q.iij.primilegium.
Q potestas est dupler videlicet pōtificali ⁊ regali xcvi.di.duo.xxiij.q.v.principes.
Q ips actibus suis officia potestatis tā pōtificum q̄ imperatoꝝ discernit.xcvi.di.cū ad vez.
Q viraqz potestas se debet iuuare mutuo.xxiij.q. v.principes ⁊ quattuor.c.se.
Q sicut antecedunt diuina humana ⁊ celestia terrena ⁊ spiritus carnem sic antecedit pontificalis potestas regulam.x.dis.suscepitis.
Q imperator debet subesse potestati pape.xcvi.dis. imperator: ⁊.c.sicut vsqz ad finem.
Q potestas pape in concilijs excipit ⁊ statuta conciliorum sua potestate cōfirmāt.vij.di.di.protū.
Q potestas imperialis siue regia non est vituperāda.xiiij.q.v.neque.
Q persone ecclesiastice ratione prediorꝝ tenentur potestatibus secularibus obedire.xxiij.q.viij.cōuenior ⁊.c.tributum. Exemplum ibi de xp̄o.
Q potestas secularis non hz ius in spiritualibus. xxiij.q.viij.tributum.
Q cum p̄cipitur quod non licet ibi potestas ē cōmemenda.xj.q.iij.qui resistit.
Q alia est potestas officii alia executionis.xxiij.q. i.miramur.§.p̄orimo.
Q suspensi habēt potestatē sed non executionē potestatis.i.q.i.quod q̄dā.§.et bis circa p̄ncipiū xxiij.q.i.miramur.§.p̄orimo.
De potestate imperatoris habes vbi agit de imperatoribus ⁊ regibus ⁊ principibus. Et de potestate episcopi vbi agitur de episcopis ⁊ sic de aliis vbi agitur de singulis.

Prebenda.

Q prebēda i duabus ecclesijs vni nō sunt dande. lxx.di.sanctorum.lxxxix.di.singula.
De hac materia habes vbi agitur de beneficijs: ⁊ vbi agitur de officijs.

Precarie.

Q p̄carie dicūt quedaz p̄cationes vsufructꝰ i recōpēsatiōe ꝓprietatis.x.q.ij.precarie.xii.q.ii.precarie.
Q precarium vtendū conceditur q̄diu patit qui cōcessit.xii.q.ii.sepe.
Q precarie cum fiunt sunt in scriptis redigende ne per retentionem diutinam p̄iudicium generet xii.q.ii.sepe.
Q precarie de quinquenio i quinquenium debent renouari.x.q.ii.precarie.
Q precarie irracionabiliter facte precipue ecclesiaꝝ successori nō p̄iudicāt.x.q.ii.de precariis.
Q precarie possidētes p̄scribere non possunt.xvi q.iij.clerici ⁊.c.se.

Precauere.

Q p̄cauēdū ē futuris periculis.xxiij.di.i nomine circa p̄cipium.li.di.designata.xxviij.dis.de syracusane.lxxxij.di.proposuisti circa medium.
De hac materia habes vbi agitur de cautela.

Preceptum.

Q preceptū di omnibus p̄cepta ītelerē.vij di.que contra.xi.q.iij.si is q̄ ⁊.c.se.
Q decē generalia sunt p̄cepta dei que decalogi dicūtur.xxxij.q.iiij.meretrices. Ū versus.
Idola sperne dei tibi non sit nomē iane.
Sabbata sanctifices habeas i honore parētes.
Non occisor eris: mecus: fur: testis iniquus.
Non alij nupcam nec rem cupies alienam.

Q preceptum dei facit licitum vbi alias esset illicitum. xliii. q. v. dixit.
Q deus non vult vt semper fiat id quod precipit xxii. q. i. non est.
Q precepta pacientie non tam exhibitione corporis q̄ ꝓparatione cordis sunt retinenda. xvi. q. i. nisi. ꝛ. his ita ꝛ. c. paratus.
Item quod precipitē imperatur necesse est fieri. xliii q. i. c. vltimo.
Q preceptum pape propter obedientiam beati petri cuius successor est diligenter est obseruandū. xix. dis. in memoriam.
Q iustum preceptum superiorum non ē implendū xi. q. iii. si episcopus forte ꝛ. c. se.
Q precepta etiā sanctoꝝ prelatoꝝ anteq̄ impleantur sunt discutiēda videlicet si sunt iusta ꝛ licita si non contra deum. l. di. siquis prepostera.
Q nec papa vult vt impleatur quod ꝑ surreptionē precipit. xvi. q. iij. licet.
Q qui iustis ꝓceptis nō obtēperat debitor ē pene. xliij. q. i. q̄squis. l. di. siquis prepostera.

Preces. Q preces hominū de⁹ nō semper exaudit. l. di. siqs. ꝓpostera.
De hac materia habes vbi agit de oratione.
Q preces canonice discipline cōtrarie non sunt exaudiende. l. di. miror. xliij. q. vi. c. i.
Q rescripta expressam debēt habere conditionem hanc: si ꝓces veritate nitantur. xxv. q. ij. rescripta
Q iudices sūt puniēdi q̄ precū mēdacia nō arguūt xxv. q. ij. rescripta vsq̄ ad. c. vniuersa.
Q vtrū ꝑ preces suas vel aliaꝝ possit q̄s sine simonia promoueri habes vbi agitur de simonia.
De hac materia habes vbi agitur de petitione.

Precipitatio. Q precipitatio q̄literi q̄b⁹ nō sit bona habes supra vbi ponit acceleratio.

Precisus. Q ꝓcisus de xp̄i corpore etiā si figurā mēbri teneat vite spiritū nō habet. xxiij. q. vij. quemadmodum.
Q de precisis an sacramenta contere possunt habes. i. q. i. per totum.
De hac materia habes vbi agitur de hereticis: ꝛ de scismaticis.

Preda. Q p̄da ꝙ militarē disciplinā regib⁹ ē seruāda. xxiij. q. v. dicat.
Q ꝑ p̄dā militare ē peccatū xxiij. q. i. militare.
Q omnis illicita pre. a sub furti nomine in decalogo est prohibita cum dicitur non furaberis. ꝛ xxj q. iij. meretrices.
Q ꝓdones pegrinoꝝ pauperū sūt ercōicādi. xxiij. q. iv. si q̄s romipetas ꝛ duobus. c. le.

Predestinatio. Q p̄destinatio ōi tempi bono ē. xxiij. q. iij. nabuchodonosor ante medium.
Q p̄destinatio ita ē adeo deposita: vt electi meritis ꝛ precibus ad ipsam puenīāt. ibidem.
Q neq̄quā obtineri possunt que predestinata non fuerūt. xxiij. q. iij. obtineri.
Q p̄destinatio ꝓpriis meritis ꝛ sanctoꝝ precibus adimpletur. xxiij. q. iij. obtineri.
Q predestinatus inquantum predestinatus nō ꝑ̄t damnari. de pe. di. iij. verum post me.
Q licet nemo ꝑ̄sset saluari nisi predestinatus omni tamē delinquenti adhibēda est correctio sicut medicina adhiberur languēti licet sciat neminem vltra terminum a deo prefixum victurum. xxiij. q. iiij. nabuchodonosor.
Q predestinatio multis ē cā stādi: sed nemini ē causa labēdi. xxiij. q. iiij. nabuchodonosor. §. ite q̄
Q non inducit necessitatem correctionis vel obdurationis cū boni per gratiam corrigant. mali libero arbitrio pereant. xxiij. q. iiij. nabuchodonosor. §. non ergo.
Q licet p̄destinatio dei vel p̄sciēcia falli non potest nō ideo oia predestinata necessario euenīūt. sed q̄ bona absq̄ eius gratia ꝛ mala ꝓter eius scientiā euenire non possunt. ibidem.
Q multi videnē predestinati merito ꝓsentis iustitie: non autem p̄destinatione claritatis eterne. de pe. dis. iiii. §. hoc ergo ꝛ. ꝙ. secunda.

Predicatio. Q predicatio verbi dei nō est cōtemnenda. i. q. i. interrogo.
Q ꝙ min⁹ ē reus q̄ p̄dicationē negligēter audierit: q̄ q̄ corp⁹ xp̄i terrā cadere ꝑmiserit. ibidem.
Q ad p̄dicationē siue sit fidelis siue infidelis etiam ēi ecclia admittēd⁹. de cōse. dis. i. eps. nullum.
Q cōtēptorib⁹ ne margarite spergant ante porcos est subtrahēda. xlii. dis. in mandatis.
Q predicationi ꝓponēda est aliquando cōtēplatio ꝛ aliquando postponēda. viii. q. i. in scripturis Exemplum ibi de hieremia.
Q sicut vtilius est habere prudentiores q̄s famosiores amicos sic vtilior est sermo verior q̄ disertior. xxxviii. dis. sedulo.
Q p̄dicatio suscitat spūaliter mortuos. viii. q. i. oli.
Q predicatorē debet esse in vita ꝛ scientia irreprehensibilis. viii. q. i. oportet. xxvi. dis. §. i. ꝛ. §. ecce xxxviii. dis. c. i.
Q predicator purus debet cēsa peccato. l. dis. q̄d ē hic. ꝛ. c. cū eraudiero. xxxv. dis. sexto in fine.
Q fructum christi non suum debet intendere. viii q. i. olim ꝛ. c. in scripturis.
Q secundū capacitatē audientium sermonem debz formare. viii. q. i. oportet.
Q nec ꝓpter xp̄i cultū ampliādas: nec propter aliud nulla debet mentiri ratione. xxii. q. ii. primum.
Q predicator debet esse actiuus ꝛ contēplatiuus ꝛ non de suo sensu. sed illa docere que didicit in cōtemplatione. xxxvi. dis. si quis vult.
Q nec ꝓpter emulationē vl detractionē aliorū a recta predicationis īitiōe debz recedere. xliii. dis. scim⁹
Q p̄dicator ad vtilitatē ꝓpli p̄dicās consequēt a deo vberiorē gratiā. xvi. q. i. reuertimini.
Q nullus laic⁹ vel religiosus absq̄ pape vel epi licētia nec⁹ mulier quantuncunq̄ docta ꝛ sancta sit

rbēr p̄dicare.xvi.q.i.adiicimus.xviii.di.mulier.
¶ qui predicatorē veritatis cōtristat in christum peccat.xi.q.iii.quicūq; contristauerit.
¶ vitiosi sermo nō est contēnendus quia sicut liti uium per cinerem humidum fluens lauat ꝛ non lauatur sic bona doctrina per malum sacerdotē credētes a peccatis lauat.lxxxiij.di.§.vlt.
¶ ifelix p̄dicator q̄ alios illūinādo ipē tenebrosus ꝛ reprobus efficit.de pe.dis.ij.§.opponitur.
¶ p̄dicator bene edocendo ꝛ male viuēdo deū instruit q̄liter eū debeat cōdēnare.xl.dis.multi.
¶ predicatores qui ab auditoribus non intelligū tur non audientiū utilitatē.sed suam ostentatio nem querunt.xliii.di.dispensatio.
¶ iconuenienter p̄dicat tp̄z pigui uētre ꝛ rubētib⁹ buccis ānūciat.xxxv.di.ecclesie.
Itē q̄ arrogāter ꝛ cū fastu ānūciat.xlv.di.hoc bēt.
Item qui fabulas immisceat quia in uno ore cum io uis laudibus se christi laudes non compatiuntur lxxxvi.dis.cum multa.

Prefatio. ¶ prefatio brē ꝟgis nouem antiquorū prefatis per con cilium addita est.lxx.dis.sanctorū in fi.
¶ excepta p̄fatione beate marie nouē sunt q̄ p̄ circulū anni decantantur de conse.di.i.inuenimus.
¶ ante p̄fationē ideo sursum corda dicitur: vt tūc precipue ad deum mentem erigere plebs moneat de conse.di.i.quando autem.

Preiudicium. ¶ preiudicium cō mittit qū lite pēdē te pro altero sentiatur.xi.q.i.quia res.
Item preiudicium cōmittitur quādo una parte ab sente altera auditur.iij.q.ix.c.vlt.
Item preiudicium cōmittitur quādo quis cōtra iu sticiā cōdemnatur.ij.q.j.in primis.
Item preiudicium generatur quando quid furtiue vsurpatur.xciij.dis.illud.
Item preiudicium dicitur quodlibet factum iniurio sum.xi.q.i.quia res.

Prelatio. ¶ prelatio nō ē institutura con tra bonos: ꝫ ad coercēdū ma los.xvij.dis.de cōstātinopolitana.
¶ prelatio ecclesiastica quia ē a deo nō est contem nenda.xi.q.iii.nemo contemnat.
Item nec aude suscipiēda nec propter desidiā respu enda.xvi.q.i.nos autem.viij.q.i.olim ꝛ trib⁹.c. sequētibus.xl.di.multi.
¶ ambitiosus ad prelationem etiam si sanct⁹ sit re probatur.i.q.i.principatus.
¶ fugientes eā magis sunt assumēdi q̄ se igeren tes.i.q.vi.sicut.viij.q.i.in scripturis.
¶ nō consanguinitas sed iuris ꝛ scie cōgruitas est attēdenda in ipsa.viij.q.i.licet.ꝛ.c.se.
¶ non prelatio sed bona conuersatio iungit deo. xl.dis.non loca.
¶ ois scitas p̄sumēda ē de prelato.xl.di.nō nos.
¶ ille prelatus dicitur maior qui vita est sanctior ij.q.vij.paulus petrum ꝛ duobus capitulis sequē tibus.xl.di.multi in fi.
¶ absurdū i prelatū peiorē eē pplo.i.q.i.vilissim⁹.
¶ prelati debent esse litterati.xxxvi.dis.qui eccles asticis.ꝛ.ij.c.se.ꝛ.c.fi.q̄s.vlti.
¶ vita pastoris debet esse exemplar subditis.ij.q. vij.cum pastoris.
¶ prelati debent esse duces gregis ꝛ pastores.vij. q.i.sciscitaris.
¶ integritas prelatorū salus est subditorum ꝛ or do vitabit si quod inuenitur in corpore non inue niat in capite.lxi.di.miramur.
¶ plat⁹ debet i cōuersatione ꝛ sermone preire.viij q.i.qualis.xl.di.nō nos.ꝛ.iij.capitulis se.
¶ minor exempla ad imitādū ꝛ doctrinā ad dis cēdū spernere nō debet xxij.di. de cōstantinopo litana.xxiiij quest.tertia.si habes.
¶ debet etiā erga subditos solitam curam gerere viij.q.ij.in scriptis.
Item nunc actioni nūc contemplationi vacare.lxx xviij.dis.decreuit ꝛ capto epūs nullā.ij.q.vij.epi viij.q.i.in scriptis.
Itē erga infirmos cōpatiēs oz.eē.xlv.di.recedite.
Item discordantes concordare.xc.dis.capitulo pri mo ꝛ capitulo studendum.
Itē ō subdit⁹ ñ facile ōbz credere.lxxxvi.di.fiād ō
Item non debet ex vindicta corrigere octuagesima serta di.fi quid ꝛ.c.se.
Itē nec iuxta iuste velle debet subditū punire.xlv. di.cū beatus paulus.xi.q.tertia ipse.
Item p̄optior debet esse ad miserendū q̄ ad punien dū.xlv.dis.licet.quia tutius reddit ratio ō mi sericordia q̄ de crudelitate.xxvi.q.vij.alligant.
Item seuerus debet esse contumacibus.sed benign⁹ penitentibus.ii.q.v.quarto.
¶ si in corrigendo excesserit a subditis veniam pe tere non renet.lxxxvi.di.quando.
¶ contra prelatum non de facili est presumendum xi.q.iij.absit.
¶ prelati plus aliis aduersitatib⁹ sunt exposit.iij q.i.nulli.viij.q.i.suggestum.ꝛ.ij.c.se.
¶ peccata subditorum eis imputātur.i.q.i.q̄quid ix.q.iij.episcopo.
¶ supbia auaritia i ipsis p̄cereris reprobātur. xciij.di.diaconi sunt circa medium.
¶ p̄latus sine temporalibus non p̄ficit sicut aīa si ne corpore non viuit.i.q.iii.siquis obiecerit.
¶ nihil i hac vita laboriosius ꝛ apud dēū gra tius q̄ eē bonū plātū.xl.di.ātē oīa.xcvi.dis.duo.
¶ bonor plātorū deus facilius orationes exaudit i.q.i.ipsi sacerdotes.
¶ malus plat⁹ quādoq; dat propter peccata po puli.vi.q.i.ex.merito.viii.q.i.audacter.Ex emplum ibi de saule.
¶ toleratur q̄diu per sententiam non deiicit.xv. q.viii.c.vlt.xxiii.q.iiii.tres.
¶ incongrue sanctorum locum tenet si facta bonor non sectat.xl.di.non est.ꝛ.c.se.
Item bonor adept⁹ vel ei exhibitas cedit ei ad cul

pam ⁊ ad penam. xl. di. multi. ii. q. vii. certū ſi.
Q ſuo exēplo multos trahit ad iferos. xl. di. ſi papa
Q apud deum nil miſerabilius q̄ prelatus malus
xl. dis. ante omnia.
Q mali prelati tot moribus digni ſunt quod ad
ſubditos ſuos perditionis exempla tranſmittūt
xi. q. iij. precipue.
Q in eodem genere peccati grauius cadunt prelati
q̄ ſubditi. xl. dis. homo.
Q non ſunt ipſorum opera; ſed doctrina attēdenda
i. q. i. non quales.
Q licet prelati ſint mali tamen a ſubditis nō ſunt
cōtemnendi. i. q. i. multi. ⁊. ij. c. ſe. vi. q. i. ſacer/
dotes. ⁊. c. oues.
Q chriſtus malis deferēdo prelatis cū alapha da/
retur exemplum ſubditis būnitas ⁊ patiēte er/
ga prelatos reliquid. xciij. di. domus.
Q illi plati ſūt mercenarij: q̄ honores ⁊ tēporalia q̄
rūt ñ ea q̄ ſunt ieſu xp̄i. v. ij. q. i. ſunt ecclia.
De hac materia habes vbi agit de epis; ⁊ de abbati
bus ⁊ de poſſeſſione; ⁊ de electione.

Presbiter

Q p̄ſbyter greca latie ſenior
iterp̄rat. xxi. di. cleros.
Q preſbyteri ſeniores nō propter etatē ſed propter
honorem ⁊ dignitatem nomiātur. ibidem.
Q p̄ſbyteri idē ſunt qui ⁊ ſacerdotes. ibidem.
Q olim epiſcopi dicebātur preſbyteri. xciij. di. le/
gimus ⁊ xcv. di. olim ⁊. c. ſe.
Q preſente epiſcopo preſbyter non debet ſignare i
fantes. xcv. di. preſbyter.
De differentia epiſcopi ⁊ preſbyteri habes. xcv. diſ/
per totum.
De preſbytero habes vbi agitur de ſacerdote.

Prescriptio

Q preſcriptio non fa/
uore, male fidei poſſeſ/
oris ſed odio rē ſuam p̄ſequi negligētis introducta
ē. xvi. q. iij. placuit. §. poteſt etiam.
Q preſcriptio ē vnius āni. liij. diſ. per totum vbi
agit̄ de ſerui ignorāte domino ordinatione.
Item eſt preſcriptio vnius āni ⁊ diei. xx. q. ij. puella
vbi agitur de profeſſione.
Itē ē p̄ſcriptio vni⁹ āni ⁊ dimidij. iij. q. iij. de iudici
is: vbi agitur de epiſcoporū excūlatione.
Itē ē p̄ſcriptio biēnij. xix. q. iij. mōaſterijs vbi agit̄
de icognitorū in monaſteriis ſuſceptione.
Itē ē p̄ſcriptio triēnij. xvii. q. ii. ſiquis monachus.
vbi agit̄ de icognito ad p̄feſſionē ſuſceptione.
Item preſcriptio quadriēnij. xvi. q. iij quas actiōes
vbi agitur de ſerui vſucaptione.
Item eſt preſcriptio ſex annorū. vij. diſ. §. i. ſi emeris
ſeruum vbi agitur de ſerui dimiſſione.
Itē decē ānorū. xvi. q. iij. placuit. §. p̄terea medius
vbi agitur de preſcriptionis diſpoſitione.
Itē eſt preſcriptio duodecim ānorum. xx. q. i. puelle
vbi agitur de voti obligatione.
Item eſt preſcriptio quatuordecim annorum. xx. q.
ij. ſi in qualibet vbi agitur de maiculorum ad re/
ligionem obligatione.
Itē ñ ē p̄ſcriptio ōcē et octo ānorū. xxviij. diſ. ō h
vbi agit̄ de ſubdyaconorū ordinatione.
Item eſt preſcriptio viginti annorū. xvi. q. iij. placu
it. §. poteſt vbi agitur de preſcriptione.
Item eſt preſcriptio. xxv. annorū. ibidem ⁊. xx. q. i.
placuit vbi agitur de diaconorum ordinatione.
Itē eſt preſcriptio. xl. ānorū. xvi. q. iij. placuit. §.
poteſt etiam poſt medium vbi agitur de liberta/
te. q̄ ei nullo tempore p̄ſcribitur.
Itē eſt preſcriptio. xl. ānorum. xx. q. i. iuuenculas.
vbi agitur ⁊ de abbatiſſarum latione.
Item eſt preſcriptio centū ānorum. xvi. q. iij. nemo
vbi agitur de romane eccleſie p̄ſcriptione.
Itē ē p̄ſcriptio vni⁹ mēſis. iiij. q. v. quiſquis.
Itē ē p̄ſcriptio duor̄ menſium. iij. q. v. ſi egrotans.
Itē ē p̄ſcriptio trū mēſium. liiij. di. fraternitatem.
Item eſt preſcriptio quattuor menſium. lxxv. di. le/
iunium. §. non autem.
Itē ē p̄ſcriptio ſex menſium. iij. q. l. de iudiciis.
Item eſt preſcriptio nouem mentium. iij. q. iij. indu
cie. §. ſpacium.
Itē eſt p̄ſcriptio decennalis ⁊ vicialis que eccleſiis
obiici nō p̄t. xvi. q. iij. placuit. §. poteſt etiam.
Item p̄ſcriptio cōis eſt tricenaria religioſorum qua
dragenaria romane eccleſie centenaria. xiii. q. ij.
§. i. xvi. q. iij. placuit. §. poteſt etiam
Q q̄libet predictor̄ preſcriptionum debet habere
bonam fidem ⁊ iuſtum titulum poſſeſſionis. xvi.
q. iij. placuit. §. poteſt etiam.
Q nō currit p̄ſcriptio contra res eccle p̄carie. vl
ratione hoſtilitatis poſſeſſas. xvi. q. iij. clerici ⁊
duobus capitulis. ſeq. xii. q. ii. ſepe.
Item non currit preſcriptio tēpore prelati male ali
enantis. xvi. q iij. ſi ſacerdotes.
Item non currit tempore captiuitatis ⁊ hoſtilitat̄
xvi. q. iij. c. vlt. ⁊. c. porro.
Itē nō currit tēpore puericie. ſcilicet infra decimum
quartum ānum. xvi. q. iij. placuit. §. ſi autem.
Item non currit in decimis a laicis detentis. xvi. q.
iij. placuit vt poſt medium.
Item non currit contra libertatem. ibidem.
Itē ñ currit cōtra publicas fictiōes. ibidē. §. porro.
Q an eccla poſſit iura alteri⁹ eccle tollere p̄ p̄ſcri
ptionē habes. xvi. q. iij. per totum.
Q mōaſteria cōtra eccleſias non poſſunt preſcribe
re niſi ſpatio. xl. ānor̄. xvi. q. iiij. per totum.
Q preſcriptio tergenalis ñ preiudicat eccleſiis. xvi.
q. iij. ſi ſacerdotes ⁊. q. iiij. c. i.
Q laici non poſſunt preſcribere decimas. xvi. q. iij.
placuit. §. poteſt etiam.
Q limites dyoceſium vel patriarchārum preſcribi
non poſſunt. xvi. q. iij. licet. §. hoc multipliciter
⁊. c. ſe. ⁊. c. licet.
Q ius dioceſanum preſcribi poteſt. xvi. q. iij. c. i.
⁊ tribus capitulis ſequentibus.
Q in illis, que quis ſua auctoritate vſurpatiue poſ
ſidet preſcribi non poteſt. xvi. q. iij. dilectio. §.
poteſt ⁊ aliter.

Q ille qui asserit se ꝓscripsisse si dubitaꝫ debz iuratoriã ꝓstare cautionẽ qꝫ bona fide ⁊ cõsciẽtia bona possideat. xvi. q. iii. dilectio.

Q interruptio prescriptionis datius agendi. xvi. q. iii. c. i. ⁊ q. iiii. volumus.

Q iterruptio fit dupliciter vz naturaliter idest cõtra ius nature: quando scilicet cõtra cõscientiaz possidetur. xvi. q. iij. placuit. §. post etiam.

Item ciuiliter fit vel per libelli oblationẽ: vel ꝓlitis cõtesta. xvi. q. iij. placuit. §. potest ante medium ⁊ c. quicunqꝫ

Itẽ fit ꝓ protestationẽ cozã episcopo vl aliis bonis viris. xvi. q. iij. placuit vt post medium.

Itẽ ꝓ synodalẽ proclamationem. xvi. q. iij. c. j. ⁊ tribus. c. seq.

Item fit per tabellionum vel testium subscriptionẽ xvi. q. iij. placuit vt. §. bijs autem.

Q lõgeua vsurpatio nõ facit prescriptionem. c. di. contra amozem. xxiij. q. i. scisma.

Prescientia.

Q prescientia dei continẽtur futura. que bõibus ex libertate liberi arbitrij debẽt puenire. xxiij. q. iij. nabuchodonosor circa fi.

Q ꝓcia solũ i malis opib⁹ ẽ intelligẽda ibidem.

Q prescientia dei nullam necessitatem infert libero arbitrio ibidem.

Q ꝟz ꝓsciẽtiã dei scribũtur i libzo vite qꝫ ꝓsciti sunt iustificari ⁊ delentur del bro vite qui ꝓsciti sunt dãnari. de pe. dis. iij. §. finis vsqꝫ ad finem.

Presumptio.

Q presumptio concipiẽ ex substantia facti. xxxiij. q. v. nec solo.

Q presumptio violenta oritur ex ꝓpinqua facti circunstãria. xxxiij. dis. quozundam.

Q ꝓsũptio ẽ multiplex videlicet vsurpatoria quãdo si alieni termini vel officiũ vsurpat. i. q. i. c. i. ⁊ q. ij. nullus alterius ⁊ q. iij. si autem

Item presumptio dyabolica. cum bona ecclesiarum inaduntur. xii. q. ij. de viro.

Itẽ ꝓsumptio sacrilega quãdo deo dicata bũanis vsibus applicantur. xii. q. ij. predia.

Itẽ presumptio cõspiratoria que fit contra prelatos xi. q. i. si qui clericozum.

Itẽ ꝓsũptio ꝓnitiosa cũ serui fugitiui ad ordines vl ad religionẽ recipiuntur. liiii. di. generalis.

Itẽ presumptio nepbanda quando ecclesie officia ꝓpinquis minus dignis cõmittunt: vel illegitimis personis pertractãtur. lxxxix. dis. decẽter. xvi. q. i. placuit communi.

Item ꝓsumptio ambitiosa est quando minoz presumit exequi quod est superioris. vij. q. i. põtifices ⁊ ca. nihil contra.

Item ꝓsumptio fastuosa est cum prelati criminosi nolunt reprehẽdi. ij. q. vii. presumunt.

Itẽ ꝓsũptio deordiata cũ vltra statũ aliqd attẽtatur x. q. iij. inter cetera. xxj. q. iiii. episcopi.

Item est presũptio iobedientie quando quis cõtra mandata superiozum aliquid facere itendit. xij. q. iij. qui diuinus.

Item ꝓsumptio negligẽtie quãdo prelatus subditos malos nõ coercet. ij. q. vii. sicut inquit.

Itẽ ꝓsumptio blasfemie sicut cũ canones sanctozuz patrum violantur. xxv. q. i. violatozes.

Q ꝓsumptio crudelitatis hec ẽ ꝓlatozũ desinentiuz in subditos. x. q. iij. quia cognouimus.

Q quãtuncunqꝫ perfectus de suo statu non debet presumere. vi. q. i. imitare. Exemplum ibidem de apostolo petro.

Q deus bonozum presumptionem deprimit per adulterij ratem. vi. q. i. oues. §. ipsa.

Q in dubia rebaptizatione nõ est temeritas presumptionis: sed diligentia pietatis de consecratione. dis. iiii. si nulla.

Q presumitur quis citius mozi ꝓ seniozest. vij. q. i. peristi. lxxvi. dis. tanta nequitia.

Q presumitur pro senectute. s. dignioz probitas lix sit officia.

Itẽ i iusticia exaiatioz. lxxxvi. dis. siqd vero.

Itẽ presumitur sapientia. lxxxiiii. di. pozro.

Item mozum grauitas. xii. q. i. c. i.

Itẽ sermo veracioz. xxxv. q. vi. cõsanguineos.

Item elemosyna dignioz. lxxxvi. dis. non satis. §. item considerandã.

Q quandoqꝫ presumitur ex presenti circa preteritum. xxxiiii. q. ii. cum per bellicam.

Item quãdoqꝫ presumitur ex presenti circa presens vi. q. i. qui crimen.

Item presumitur ex presenti circa futurum. xlvii. dis. sicut hii. §. necesse circa finem.

Q qnqꝫ ꝓsumit ex preterito circa ꝓsentiũ. xxviii. dis. qz sunt vbi presumit vxoz oyaconi non fuisse qz virgo ad eum nõ peruenerat.

Itẽ ex preterito circa ꝓsens. lxxvii. di. quicũqꝫ.

Itẽ ex preterito circa futuꝫ. xxiii. q. v. si apud.

Itẽ ex cã. xxii. q. v ii. occidit: vbi ponit qualiter sancti patres ex causa meritozie occiderũt.

Itẽ ex ꝓsona. lxxxix. dis. decenter vbi presumit de episcopo qꝫ si res ecclesie cõsanguineis cõmittit. qꝫ illius nõ ecclesie lucrum querit.

Item ex loco. xvii. q iiii. quisquis vbi sacrilegium presumitur ratione sacri loci.

Item ex tempoze. i. q. i. constat: vbi ex breuitate tẽpozis presumitur coloz excusationis.

Item ex facti qualitate. xii. q. i. bonerei.

Item ex dignitate. xi. q. iii. absit: vbi dicitur qꝫ de sacerdotibus est bonum presumendum.

Item ex taciturnitate. xxxiii. di. diaconi: vbi dicitur qꝫ qui diaconatum recipit etiam tacẽdo se ad castitatem astringit.

Preuaricatio.

Q prenaricatio est uera criminaꝫ abscondere. ii. q. iii. si quem. §. notandum.

Item prenaricatio est votum castitatis vel religionis postponere. xx. q. i. puelle.

Q non est prenaricatio incauti ⁊ terminarii iuramenti emendatio. xxii. q. iiii. diffinitio.

Q prevaricator fidei ad testimonium nō admittit ñ.q.vij.non potest.

Primas.

Q primas est maior archiepo rcir.di.§.i.

Q primatus officium sumptū ē a gentilibus ad qs oppressi q ad imperatoris aulam venire non poterant ad primam/iudiciariam potestatem confugiebant.rcix.di.prouincie.t.c.se.

De hac materia habes vbi agitur de patriarchis.

Princeps.

Q princeps secularis diuina ordinatiōe ad regēdum populum instituitur.viij.q.i.si.ergo.

Q debet ecclesias t prelatos earum defendere.lx.iij.di.valētinianus in fi.rxiij.q.v.princeps.

Q de electione episcopi t aliox prelarox nō debet se intromittere.lxiij.dis.adrianus.

Q princeps debet reuereri episcopos quia principum colla debent submitti gentibus sacerdotum lxiij.di.valētinianus.rcvi.di.duo in fi.

Item debet prudere.rcvi.di.boni.rxiij.q.v.princeps.t.c incestuosi.

Item debet intendere ad tuitionem viduarum t pupillorum protectionē:t raptorum refrenationez rxij.q.v.administratores.

Q leges principium non possunt infringere statuta pontificum.x.dis.per totum.

Itē iudicātur t excomunicātur ab episcopis.rcvi.dis.duo t duobus.c.se.

De hac materia habes vbi agitur de imperatoribus t d potestate t de regibus.

Principium.

Q principiū malū difficiliter bonū finē cōsequit:difficile ē vt bono pagāt exitu q malo inchoata sūt principio.i.q.i.principat⁹.t.ij.c.se.

De hac materia habes vbi agit de exitu.

Priuilegium.

Q priuilegium dictū:eo q i priuato feratur.iij.dis.priuilegia.

Q priuilegia sunt leges priuatorum.ibidem.

Q priuilegium speciale derogat generali.rxv.q.i.c vlti.circa fi.

Q priuilegiū quādoq; cōcedit vni principe.rxxv.q iij.quedam lex.§.quod scripsi.

Itē cōcedit vni ecclesie.xvi.q.i.hinc est.

Item quādoq; vni persone.v.j.q.i.petisti.

Q personale priuilegium ad alium non extendit.vij.q.i.petisti post medium.

Q priuilegium sigilatim concessum omnibus non conuenit.xvi.q.i.hinc est.

Q priuilegia paucorum:non faciunt legem cōmunem.rxv.q.i.c.vltimo post medium.

Q sēp eū pallio procedit priuilegiū spāle.c.di.rōnis.

Q priuilegia concessa p superiores t miseriores non possunt nec dēnt infringi.ix.q.iij.cōquestus.rij.q ij.vulturane.rxv.q.ij.priuilegia.

Q ecclesia romana aliaq; ecclesiarum priuilegia debet conseruare.rxv.q.ij.per totum.

Q an posteriora priuilegia derogent prioribus.rxv q.vlti.priuilegia t.vj.c.sequentibus.

Q romana ecclesia pōt aliis cōcessa vel mutare.vel penit⁹ reuocare.rxv.q.vlt.postea vo.§.huius ita

Utq; priuilegiū valeat cōtra statuta patrū t dicta sanctorū.rxv.q.i.p totū t.q.ij.postea.§.huius ita.

Q qui allegat priuilegium debet monstrare qđ allegat.c.di.contra morem.

Q priuilegium meretur amittere qui concessa abutitur potestate.xi.q.iij.priuilegium.rxv.q.vlti.postea vero.§.huius ita.

Q priuatur quis priuilegio propter scandalum.iij.q.vi.hec quippe.

Item propter fauorem alterius loci vel persone.rxij di.renouantes.

Item propter atrocitatem criminis.xi.q.iij.ita.ix q.iij.conquestus.

Item propter renunciationem expressam.vii.q.i. q periculosum.

Q abutitur quis priuilegii potestate multipliciter videlicet quādo qs superior inferiorem roratiter inuitum cōpellit ad dignitatē.lxxiij.di.c.vbi.

Itē qui eā exercet nō ad subditox vtilitatē sed ad suam voluntatem.xi.q.iij.priuilegium.

Itē qui eam non habet.sed assumit ppria temeritate.rxv.q.ij.postea.§.huius.in fi.t.c.se.

Probatio.

Q probatio est duplex videlicet diuina t humana.

rxvi.q.v.nec mirum ante medium t post.

Q deus permittit mala vt boni q videt.pbet.vtq; vere.ipluz diligāt rxvi.q.v.nec mirū añ finē.t i fi.

Q aduersitas q bonis viris obicit.probatō virtutis ē:nō iudicium reprobationis.vij.q.i.aduersi.

Q morrem probat infligere qui hanc cū posset non excludit.lxxxiij.di.§.i.

Q in humanis iudiciis onus probationis reo nō incumbit.vi.q.v.quod autem

Q si reus laborat infamia:t si nō pōt probari propter scādalū tenetur se purgare.vi.q.v.§.vlti.

Q accusatus non negationem sed exceptionē probare debet.vi.q.v.qđ autem.§.item accusatus.

Q probat crimen siue aliud factum multipliciter.vi delicet per confessionem.rv.q.v.presbyter.

Item p rei euidētiā vt cū quis i crimie deprehenditur t comprobat.vi.i.dis.si quis diaconus.lxxi. dis.si quis clericus t.c.presbyter.

Itē cū quid ita notorium ē:ut nulla possit tergiuersatione celari.ii.q.i.de manifesta t.ii.c.ic.

Itē per famā in.iiij.q.iij.placuit.§.itē i crimina.

Item per prescriptionem decimaoctaua die.pueniit t quadragesima quarta.dis.multis.

Item per iuramentum.xvi.q.iij.dilectio.

Itē instrumentū.xvi.q.iij.placuit.§.potest.

Q p vnū testē nil probat.nisi cū miraculo.iii.q.iij. in fi.§.h obicit.Exēplū ibi de sancto brixio.

Q proponens calumniam:t non probans punit v.q.vi.quia iuxta t.c.se.

Q probationis tempus t religiōis habes vbi agitur de professione.t vbi de monachis.

De hac materia habes: vbi agitur de testibus.

Procuratio. Q. ꝓcuratio epi vel archidiaconi tpe visitationis non debet esse grauis sed modesta. x. q. iii. cauēdum ⁊ duobus ca. se.

Q. ꝓcuratio non debet fieri nisi uno die: ⁊ hoc cū moderata societate. x. q. vlt. inter.

Q. si eps vel archidiaconus nō visitat: noie curationis nil debet exigere. x. q. ꝑma relata.

Procurator. Q. procurator dicitur defensor ecclesie ꝑma. q. iij. saluator circa medium.

Q. ifamis nō pōt eē ꝓcurator. iij. q. vij. ifamis.

Q. in capitali siue ī criminali cā nō per procuratorem: ꝫ per se agendum est. ij. q. vj. siquis ī q̄cūq; §. cum autem ⁊ c. si quando.

De hac materia habes vbi agitur de aduocatis.

Proditio. Q. proditio ad mortem maius peccatum est homicidio. de pe. dis. i. periculose.

Q. qui veritatem non defendit vel pronunciat proditor est veritatis. xi. q. iij. nolite timere.

Q. nulli q̄ cognitū peccatum publicat: nō est correptor sed proditor. ij. q. i. si peccauerit.

Q. qui hominem prodit ipsum interficit. de pe. di. i. periculose.

Q. clericus proditionibus vacans degradatur. xl. vj. dis. clericus.

Professio. Q. professio religionis facta infra annos discretiōis non tenet xx. q. i. c. i. ⁊ §. se.

Q. ꝓfessio regularis fit per scripturā vl ꝑ aliqd̄ signum subscriptū. xx. q. i. c. vlt. xxvii. q. i. omnes.

Q. nemo debet recipi āte ānū ꝓbatiōis ad ꝓfessionem. xvij. q. ij. gonsaldus. xix. q. iij. monasteriis.

Q. laicus icognit⁹ aū ꝓfessionē ꝓbari dz ꝑ triēniū ... forte sit seru⁹ vl rōcinijs obligat⁹. xvij. q. ij. si quis incognitus. liij. dis. legem.

Q. clericus icognitus probari debet per biennium xix. q. ij. monasterijs.

Q. noti est tempus probationis annus. vt. xvij. q. ij. gonsaldus ⁊. xx. q. ij. puella.

Q. regularis semꝑ ⁊ vbiq; professionis vestibus debet vti. xx. q. i. c. vl. xxvij. q. i. omnes.

Q. religiosus si ordinat̄ sub titulo mōasterij etiaz si aliter nō ē ꝓfessus hoc facto tanq̄ ꝓfessus illi mōasterio perpetuo obligat̄. lxx. di. sanctoꝝ.

Prohibitio. Q. ꝓhibitio dī ē diligētius seruandam q̄ hominum. x. di. lege.

Q. ꝓhibitio ꝑlati si ꝑꝑ necessitatē rūpit̄: nō culpat̄ xl. q. iij. antecessor ⁊. c. se.

Q. illud quod non est prohibitum videtur esse concessum. xxx. q. ii. pōt vxoris.

Q. nō oē qd̄ ꝓhibet̄ cōced t̄. xxx. q. iiij. quod autē.

Q. illud officium nō ē prohibitū pro quo licet accipere salarium. xxiij. q. i. militare.

Q. prohibetur simpliciter bonū ꝑꝑ multa videlicz propter lapsus cautellā. xxv. j. q. ij. sunt qui. Nota ibi de matrimonio ⁊ de religione

Item propter vitandam iactantiam. xxi. dis. denique vbi prohibetur sacerdos benedicere presente episcopo.

Item propter mali occasionem: sicut frequenter iurare: quia talis deierat. xxii. q. i. non est ⁊ c. ita ergo.

Item propter scandalum. xxvii. q. ii. si quis spōsaz

Q. prohibentur christiani ne figmenta poetarum legant: quia prouocant ad luxuriam. xxxvii. vis. ideo.

Promissio. Q. promissis est impia q̄ scelere adimpletur. vnde in malis promissis fides est rescindenda. xxii. q. iiii. in malis.

Q. non omnia promissa sunt soluenda. xxii. questione quarta non omnia ⁊ c. se.

Q. deus non omnia promissa soluit ibidem.

Q. inhonestum non est promittendum. xxii. q. iiii. vnusquisque.

Q. peius est implere illicitum promissum: quaz periurare. xxi. questione quarta vnusquisque. Exemplum ibi de herode ⁊ saltatricer tredecima distinctione. duo.

Q. non est mendacium venire contra promissum vigesimasecunda questione secunda beatus paulus.

Q. cum noxia promissa complemus dei iussa contēnimus tredecima distinctione duo.

Q. non ē transgressor ꝓmissi qui ne vt impleat necessitate prohibetur. xi. questione. iii. antecessor ⁊. capitulo sequenti.

Q. in promissis plus est subintelligendum quam quod exprimatur vigesimasecunda questione secunda beatus paulus ⁊ vndecima questione tertia antecessor.

Q. a deo non statim conceditur: quod a sanctis impetrandum promittitur. l. distinctione si quis prepostera. exemplum ibi de moyse qui orans ꝑ populo non impetrauit.

Promotio. Q. promotio est de minori ad maius. nonagesimatertia distinctione legimus in fine. ⁊. lix. distinctione. si officia. c. ordinatos.

Q. in spirituali promotione quandoque possunt interuenire pacta honesta. xviii. q. ii. eleuterius. x. q. vltima. c. vltimo.

Q. in promotione inhonesta pacta prohibentur. q. secunda q̄ pio in fine.

De hac materia habes vbi agitur de ecclesiis ⁊. ordinibus. ⁊ de symonia.

Propheta. Q. propheta largo nomine dicitur predicator ⁊ doctor quadragesimatertia dis. sit rector.

Q. propheta dicitur qui futura denunciat. xxii. q.

secunda si quelibet.§.abraam.

Q propheta de futuris quandoque pronunciat quod ignorat.xii.questione secunda si quelibet.§. abraam.

Q quantuncunque sit verus propheta: si annunciat aliquid.quod est contra deum:non est credendum.vigesimasexta.questione quinta nec mirum ante finem.

Q mali quandoque prophetizant:prima questione prima propheravit. Exemplum ibi de Saul.

Q mali prophete habent spiritum prophetie: sed non meritum.ibidem.

Q mali prophete donum prophetie vendebant. prima questione prima iudices ꝛ capitulo nunquam.

Q veri prophete populum propter maliriam eius non deserebant:sed ipsum de malitia arguebant vigesima tertia questione quarta tolerandi sunt

Proprietas. Q proprietas inducta est propter iniquitatez hominum:cum prius essent omnia communia: sicut aer ꝛ lux.undecima questione prima dilectissimis.

Q proprietas personalis non dicitur esse in facultatibus ecclesie quia sunt cōmunes.xii.questione prima expedit.ꝛ.c.res ecclesie.

Q de rebus ecclesie nullus potest dicere hec res mea est.duodecima questione prima nulli.§.si ergo.

Q an episcopi vel clerici dicantur proprium habere.duodecima questione prima per totum

Q ignominia est episcopi studere proprietati duodecima questione secunda gloria.

Q episcopi in rebus ecclesie sunt pauperꝝ dispensatores.duodecima questione prima expedit.

Q clerici in rebus ecclesiasticis nil habēt proprietatis duodecima questione prima duo sunt.

Q clerici facientes proprium de rebus ecclesie delendi sunt de tabula clericali.decimasecunda questione prima nolo

Q regulares nil debent habere proprium.decimasecunda.questione prima.nolo.

Q qui nihil habent proprium non possunt facere testamentum.ibidem.

Q licet perfectis nō cōueniat habere proprium possunt tamen esse rerum ecclesiasticarum dispēsatores.duodecima questiōe prima expedit.

Q regularis habens proprium viuens mortuus est ibidem.

Prosperitas. Q prosperitas malorum resultat in caput eoꝝ.de penitentijs distictiōe.tertia.§.quāquaz ꝛ capitulo quid ergo turbamur.

Q boni nō debēt perturbari de prosperitate malorum:sicut nec ūe aduersitate bonorum ibidem.

Q nihil infelicius prosperitate peccantium.xxiij.q. prima paratus i fine.

Q mali propter bona que faciunt presentem pro speritatem in tribulationem recipiunt de penitē tijs.distinctione.tertia.§.quicquid.ꝛ. capitulo quid ergo turbamur.

Prouincia. Q pronincia dicitur que habet decem vel vndecim ciuitat.& ꝛ vnum regem.sexta questione tertia scitote.

Q nō licet habere iudicem alterius prouicie: nisi detur per superiorem.sexta questiōe tertia.§.i. vndecima questione prima iudices.

Q reus nō debet trahi extra prouinciam: nisi ratione rei que debet discuti vbi cōtingit.tertia. questione sexta neminem.

Item ratiōe appellatiōis.ij.q.vj. peregrina.vj. questiōe tertia scitote.ij.questiōe sexta qui se.

Item ratione mandati maioris iudicis.tertia. questione.sexta.vna.

Item ratione criminis.decimaseprima.questione quarta.si quis suaderit.

Item ratione questionis ꝛ dubitationis circa fidē vbi recurritur ad papam.vigesimaquarta questione prima quotiens.

Item ratione persone:sicut est episcopus: de quo non est diffiniendum sine papa.tertia.questiōe vi.quanuis.xi.questiōe.prima.iudices.

Proximus. Q proximus diligitur cum ā malo retrahitur: ꝛ ad d um collendum perducitur.vigesimatertia.questione quarta.capitulo.vltimo.

Q prelatus non debet secretum suum proponere vtilitati proximoꝝ.octaua.questione prima in scripturis.ꝛ capitulo qui episcopatum.

Q nos proximo deo loca non faciunt: sed merita.xl.distinctione non loca.

De proximo habes vbi agitur de dilectione primi.

Prudentia. Q prudentia maxime debet esse in prelatis.xxxvj.dis.§.primo.

Q prudentia prelatorum debet esse non solum in litterarum peritia:sed etiam in negociorum secularium sollertia.ibidem.ꝛ.xxxviij.di.§.primo.

Pubertas. Q puberras masculi sūt xiiij.anni ꝛ femine duodecim.xx.q.i.puelle.§.cum ergo.ꝛ.q.ij.si in q̄libet

Q infra puberratis annos:nec ad religiōem nec ad matrimonium quis obligatur.xx.q.i. addidistis.ꝛ.q.ij.si in qualibet.ꝛ.c.puella.

Q propter publicam honestatem nemo potest spōsam alterius consanguinei ducere ꝛ ducens separatur.xxv.q.prima porro.

Pudicitia. Q pudicitia est anime virtus:que plus vult quecunque mala tollerare q̄ malo consentire.xxxv.q.v. ita ne.Exemplum ibi de lucretia.

Q nemo pudicitiam seruat in corpore: nisi prius spirim infra castitate.xxxij.q.v.ita.ne.

Q pudicitia si mente seruatur propter corporis violētiam non violatur. xxxij. q. v. magis. ⁊ c. ille autem.

Q animus prouidus nō habet oculum impudicuz xxxij. q. v. nec solo.

Q pudici filij paternam ⁊ erecundiam contegunt. xcvj. di. in scriptis. Exemplū ibi de filijs. Noe.

De hac materia habes. vbi agitur de castitate.

Punitio.

Q punitio parentum: qui deliquerunt in quartam generationem dilata est signum diuine clementie dum semper expectat penitentiam. prima. questione quarta. homini. §. econtra.

Q deus punit peccata per nesciētes: sicut per senacherib. vnde propheta virga furoris mei assur.

Q qr nō deo ꝫ viribus suis attribuit dictum est ei nūquid gloriabitur securis ⁊c. xxiij. q. v. §. vlti.

Item per nabuchodonosor vnde domin⁹: quid dabo ei qui seruiuit mihi apud tyrum. ⁊ tñ inde superbiens factus est bos. ibidem.

Item per antiochum qui suis viribus hec ascribēs audiuit: effunde iram tuam in gentes que te non nouerunt. ibidem.

Item per romanos: qui necem christi in iudeos iudicauerunt: quod quia sibi ascripserūt: dictum est eis: eleua manus tuas super gentes: que te nō nouerunt. ibidem.

Item punit deus per scientes scilicet filios israel ex mandato occiderunt amorreos. ibidem post medium.

Item punit per quoscunqꝫ vbi iustum bellum geritur ⁊ vires deo ascribuntur. vt ibidem circa finē ⁊ c. sunt quedam. xv. q. i. non est.

Q punitur sola ātremptatio. xxxvi q. ij. siquis.

Item punitur sola voluntas. xxvij. q. i. nuptiarum.

Item punitur sola spes vel expectatio. xiiij. q. iij. si feneraueris.

Item punitur sola cogitatio. xlvij. di. qm multi.

Item punitur sola itētio de. pe. di. i. siqs cum telo.

Item punitur sola aggressio. de pe. distinctione. i. siquis necandi.

Item punit̄ solus ausus. d pe. di. i. siqs pulsatus.

Item punitur sola solicitatio. xxxvi. questione. ij. si quis non dicam.

Purgatio.

Q purgatio ē quadruplex videlicet spiritualis canonica vulgaris ⁊ purgatorij ignis.

Q spiritualis burgatio que est la peccatis fit per fidei feruorem. xv. q. vlt. c. vlt.

Item fit per baptismum ⁊ penitentiam. de consecratiōe dis. iiij nō potest.

Item fit per eucharistie ⁊ aliorum sacramētorum receptionem. ibidem.

Item fit per quelibet opera pietatis. xxij. questiōe ij. si quelibet.

Item fit per aduersitatum ⁊ tribulationem tollerātiam. l. dis. ⁊ purgabit.

Item in hoc ꝙ Isaias fuit purgatus calculo ante ꝙ missus innuit̄ ꝙ non nisi purgatus debet secreta celestia alijs nunciare. viij. questione prima i scripturis.

Q canonica purgatio fit per iuramenti sacramētū ij. q. v. presbyter vel quelibet.

Item indicitur qñ quis infamat̄ apud bonas ⁊ graues ꝑsonas: siue ꝑ inimicos siue per alios. ij. q. v. presbyter si ⁊ c. omnibus. vi. q. vlt. per totū.

Q non dicitur purgatio quādo apud viles ꝑsonas q̄cūqꝫ ꝑsūptiōe. ifamatus fuerit. ij. q. v. omnibus.

Q cum certo numero manuum debeat fieri purgatio iudicis tamen arbitrio reliuquit. ij. q. v. presbyter si. ⁊ c. omnibus.

Item debet fieri purgatio apud quos est infamatus vt ibi moriatur malum vbi contingit de cōs. dis. ij. ego berēgarius. in fine.

Q purgatio in manifestis ⁊ notorijs non requiritur. xi. q. iij. cure sit.

Q canonica purgatio diuersimode exercetur i clericis ij. q. v. per totum.

Q sūmus pontifex propter scandalum sedādum sine preiudicio aliorum pontificum purgat quādoqꝫ semetipsum. ij. q. v. audituz. ⁊. §. se.

Q leo papa purgauit se cum. xij. episcopis. ij. q. v. omnibus circa finem.

Item sixtus papa purgauit seipsum in concilio. ij. q. v. mādastis.

Item damasius papa cum. xlij. episcopis i cōcilio se purgauit. ii. q. vii. nos si. circa finem.

Q ep̄s vel electus ifamatus cum quīque vel septem ep̄is debet se purgare. xxiii. dis. illud.

Q episcopus vel presbyter potest se purgarē per iuramentum super altare vel euangelia. ii. q. v. habet. ⁊ c. mēnam. ⁊ omnibus. c. se.

Q purgatus coram supiori sine litteris expurgationis non debet redire. viii. q. iiii. quilibet.

Q clericus ifamatus si nō potest conuinci tenetur se per iuramētum purgare. ii. q. v. presbyter. ⁊ omnibus. c. se. vsqꝫ ad finem questionis.

Q clericorum purgatio debet fieri coram episcopo vel coram datis ab episcopo. xv. q. v. c. ii. ⁊. q. v. presbyter si.

Q suspicio episcopi cōtra presbyteruz vel clericum īducit purgationē. ii. q. v. oibus post me.

Q presayter cū septem sacerdotibus debet se purgare. ii. q. v. si legitimi. ⁊. ii. c. se.

Q episcopus numerum expurganteum potest minuere vel arguere. ii. q. v. presbyter si. ⁊ capitulo omnibus ante finem.

Q purgatio religiosoꝝ sup furtis fiebat olim per eucharistie receptionem. ii. q. v. sepe.

Q purgatio vulgaris que fit per aquam frigidam vel feruentem vel ignitum ferrum vel per duellū firmiter prohibetur. quia ibi temptatur deus. ii. q. v. mennam ⁊ c. cōsuluisti. ⁊ c. monomachiaz.

Q purgatio zelotopie que olim in lege veteri fiebat modo non obseruatur. ii. q. v. consuluisti.

Q purgatoria pena licet non sit eterna excedit tñ

omnem presentem penam. xxv. di. qui in aliud. de pe. di. vltima circa finem.

Q venialia peccata que deportantur illuc ibi purgantur. xxv. di. qualis.

Item de grauibus hic per penitentiam dimissis: ℔ non plene satisfactis ibi grauissime purgatur. de pe. dis. vlt. circa finem. c. nullus.

Purificatio.

Q purificatio mulieris post partum in lege descripta seruabatur. v. di. §. i.

Q modo si mulier nō cōpleto tempore purificationis vult intrare ecclesiam non est prohibenda. v. dis. cum enim ra. §. si mulier.

Quadragesima.

Q quadragesima est decima dierum totius anni. nam qui vnum diem vel plures frangit. decimam dierum non exoluit. de cons. dis. v. quadragesima.

Q excepta causa necessitatis est ab oībus seruanda de conse. di. iij. nō licet. r. ij. c. se.

Q quadragesimam abstinētie bene celebramus: cum bene viuimus. de conse. di. v. ieiunium.

Q in quadragesima. sicut est a cibis: r ab alijs nociuis anime est abstinēdum. iiij. di. denique.

Q clerici in obseruatione eius laicos debent precedere. iiij. dis. statuimus.

Q non solum a carnibus sed etiam a caseo r ouis est in ea abstinendum. iiij. di. denique.

Q sumptuosiora cibaria q̄ carnium in quadragesima nō sunt preparāda. iiij. dis. denicz in fi.

Q in quadragesima nisi dictis vesperis. non ē cōmedendum. de conse. dis. i. solent.

Q nuptie r cōuiuia: nō sunt in ea exercenda. xxxiij q. iij. nec vxorem. r. iii. c. precedenti.

Q in ipsa non debent sanctorum natalicia celebrari. xxxiij. q. iij. non licet.

Q in capite quadragesime penitentes debēt se episcopo presentare. l. dis. in capite.

Q quatuor tēpora qūo olim seruabātur r quomodo nūc habes: vbi agitur de ieiunio. r de missa.

Questio.

Q questio criminalis preiudicat ciuili. iii. q. vi. ñ ē credēdū

Item ciuilis questio aliquando preiudicat ciuili: r etiam criminali. ibidem.

Item vbi est perplexa questio de sacra scriptura ad sanctoz scripta. vel ad plurium seniorum responsum recurrendum est. xx. di. de quibus.

Q facilius inuenitur: quod ad pluribus senioribus queritur. ibidem.

Questus.

Q questus est duplex videlicet honestus r turpis. de pe. dis. v. qualitas.

Q prelati questum pietatem putant: qui pro structuris ecclesiarum lucris illicitis vacant. xvi. q. vij. r hoc dicimus.

Q promotio ad ordines principaliter nō debet irē di propter questum. lxxiij. di. consuluit.

Q illi sunt sua querētes q̄ nō deū ppter deū: ℔ pp tēporalia querūt. viij. q. i. sunt in ecclesia.

Quies.

Q quies oratio r labor manuum debet esse in monasterio. xvi. q. i. de presentium.

Q prelatis quies contemplationis corde est appetēdus: r tamen pro lucro animarum quandoque postponenda. viii. q. i. in scripturis.

Quinquagesima.

Q quinquagesima pars census ecclesie: potest dari episcopo pro monasterii constructione r centesima pro ecclesia. xii. q. ii. bone.

Q sacerdos r clerici ante quadragesimam: a qui quagesima ieiuniū debēt ichoare. iiii. dis. denicz

Q a quinquagesima. vsqz ad octauas pasce causse non sunt audiende: xv. q. iiii. placita.

Ratio.

Q rō sana exēplis ē āteponēda. ix. di. sana.

r Q rationē prelati tucius reddent de misericordia q̄ de crudelitate. xxvi. q. vltima. alligant.

Q illud quod caret ratione necesse ē extirpare. lxviii. dis. cor episcopi.

Item qō ratione cōstat: lex est. i. dis. consuetudo.

Q ea que carent ratione: de factis suis non reddent rationem. xv. q. i. firmissime. §. ex eo.

Q homo qui rationalis ē de factis suis reddet deo rationem. ibidem.

Item de omni verbo ocioso. xxii. q. vlti. quotiens.

Item de negligenter cōmissis. xxiii. q. iii. quando.

Q a p̄cipib⁹ secularib⁹ r plat̄is ecclesiasticis grauis a deo exigētur ratio. xxiii. q. v. principes.

Q inferiores superioribus de cura commissa tenētur reddere rationem. xvi. questiōe. ii. sane.

Radix.

Q radix arboris: sicut vigorem dat multis ramis: sic ecclesia ī beato petro fundata ceteris apostolis r alijs prelatis virtutem administrat spiritualem. xxiiii. q. i. loquitur. r. xxiii. q. iii. ipsa pietas. post me.

Q radix oīum malox ē auaritia. xlvii. di. bonorū.

Q sicut radix omnium malorum est cupiditas: sic radix omnium bonorum est charitas r simulabe esse non possunt. de pe. di. ii. §. ex premissis.

Q nisi vna radix euulsa fuerit: alia plantari nō potest. quia frustra ramys inscinditur: si radix non equalatur. ibidem.

Rapina.

Q rapina dupliciter dicitur fieri vel quādo res rapitur vel qñ vsus rei violēter eripitur. xxxvi. q. i. c. vlt. circa fi. §. ex hac.

Q rapinam non permisit: qui furtum prohibuit. xiiij. questiōe penale.

Q rapina prohibetur. xiii. q. v. penale.

Q raptor proprie dicitur: qui violenter r publice tulit aliena. ibidem.

Q raptor est vsurarum fenerator. xiiij. q. iiii. fiqs vsuram.

Item raptor dicitur inuentarum rerum detentor. x. iiij. q. v. siquid. ⁊ c. se.
Item raptor est prelatus rerum ecclesiasticarum dilapidator. x. q. siquis episcopus.
Item raptor dicitur qui vltra sibi necessaria retinere ꝓbat. lxij. di. §. hospitalitatē. xlvij. di. sicut hij
Item raptor dicitur fame alterius deprauator. vi. q i. deteriores.
Q. raptor magis delinquit q̄ fur. xiiij. q. v. penale.
Q. raptores sunt infames. iij. q. iiij. consanguineorum. ⁊ q. v. constituimus.

Raptus. Q. raptus dicitur vbi puella d̄ cuius nuptijs nihil ante constiterat: violēter abducitur. xxvij. q. vlti. lex illa.
Item raptus est illicitus coitus a corrumpendo dictus. xxvij. q. vlti. raptus. ⁊ xxxvi. q. i. c. i.
Item raptum cōmittit qui florem virginitatis puelle violenter eripit. xxxvi. q. i. de raptoribus. §. se. in fine.
Q. an raptum cōmittat qui feminam promissionib⁹ abducit. xxxvi. q. i. per totum.
Q. an raptor raptam potest ducere vxorem. xxxvi. q. ij. per totum.
Q. si raptor cum rapta ad ecclesiam confugerit: ab ipsa debet tueri. xxxvi. q. i. lex.
Q. raptor publica penitentia punitur. xxvij. q. ij. raptor.
Q. si rapta non redditur: excōmunicat̄. xxvij. q. ij. acto. xxxvi. q. ij. per totum.

Raritas. Q. raritas facit p̄ciositatē. lix. di. si officia. i fi. cxiij. di. legim⁹.
Q. rarum dicitur omne quod magnum est. ij. q. vij. in sancta.
Q. omne quod est rarum plus apetitur. xciij. di. legimus. post medium. Exemplū ibi de pulegio qd̄ apud indos carius est pipere.

Ratihabitatio. Q. ratihabitatio ꝯfirmat male possessa. xvi. q. i. quoniam quicquid. q. iij. placuit. §. potest etiam. iij. q. vi. hec quippe.

Recessus. Q. recessus bonorum a mais mente semper debet esse: licet quandoq̄ non fiat corpore. xxiij. q. iiij. tollerandi. ⁊ viij. c. se.
Q. quando prelatus debet recedere a malis subditis. ⁊ quando non: habes. vij. q. i. aduersitas.
De hac materia habes vbi agitur de exitu.

Recidiuatio. Q. recidiuatio est de bono redire ad malū de pe. di. ij. per totum. ⁊ di. iij. per totum.
Q. post bonum castitatis vel religionis recidiuare est sacrilegium cōmittere. xxviij. di. de his.
Q. recidiuare post votum castitatis est incestum cōmittere. xxvij. di. virgines.
Q. recidiuans comparat̄ qui manum mittit ad aratrum ⁊ retro aspicit. de pe. di. ij. §. querendum.
Q. an aliquis vere penituit ⁊ recidiuauit. de pe. di. ij. ⁊ iij. per totum.
Q. an recidiuanti post penitentiam iterato sit penitentia iniungēda. de pe. di. iij. iter omnia. §. his auctoritatibus.

Reconciliatio. Q. reconciliatio ē ad primū statuz restitutio. ij. q. i. notum sit.
Q. reconciliatio solēnis in scriptis fieri debet. ij. q i. legum. i. q. vij. siqui voluerint.
Q. episcopi officiū est reconciliare penitentes. xxvi q. vi. c. i. c. qui recedunt. ⁊ c. se.
Q. excepta vltima necessitate presbyter non debet reconciliare solēniter penitentes: sed ep̄s. xxvi. q. vi. c. vltimo.
Q. quez ep̄us excōicat: presbyter sine consensu ep̄i reconciliare non potest. xxvi. q. vi. ministrare. §. proximo. ⁊ oibus. c. seq. vsq̄ ad fi.
De forma solēniter excōicati: habes. xi. q. vltima. d̄bent. ⁊ duo. c. seq.
Q. perseuerantes in malitia reconciliari nō debēt xxiiij. q. ij. legatur. ⁊ c. dānationis:
Q. in extrema necessitate nulli penitenti reconciliatio est deneganda. xxvi. q. vi. his. ⁊ c. se.
Q. ecclesie per sanguinē vel fornicationem pollute sunt recunciliande. de conse. di. i. si motū. ⁊ c. se.
De forma recōciliationis cōiuguz habes. xxxv. q. vi c. vltimo.

Reconuentio. Q. reconuētio ibi betur accusato i pari crimine: priusq̄ se de crimine quo accusatus est exuerit. iij. q. xi. neganda. ⁊ c. seq.
Q. ꝑm cānones condēnatus de crimine āmodo nō pōt ꝯuenire: nec suū nec extraeū. vi. q. i. q̄ crimen
Q. maiori crimine potest accusatus reconuenire puta accusatus de fornicatione potest de homicidio vel simonia reconuenire. iij. q. xi. nō est. §. hoc autem. vbi ponitur modus reconuentionis inter ciuilem ⁊ criminalem questionem.

Redemptio. Q. xp̄i passio fuit redēptio viuoruz ⁊ mortuorum. de conse. di. ij. semel.
Q. per opa misericordie peccata propria redimunt̄. lxxxvi. di. non satis. §. est etiam probanda.
Q. multa sunt alia bona quibus possunt hoīes peccata redimere. de pe. di. i. medicina. in principio.
Q. captiuos ⁊ oppressos tenemur redimere. lxxxvi. di. non satis. in fi.
Q. etiā ornatus ecclesiarum redemptio est captiuorum. xij. q. ij. aurum.
Q. vasa ecclesie ⁊ res proprie spectant ad redemptōnē captiuorū. xij. q. ij. apostolicos. lxxxvi. di. non satis. §. itē pulchra.

Reddere. Q. reddēda nō sunt mala ꝓ bonis. xxiij. q. iij. sex differētie
Q. debemus reddere pro malis bona. xxiij. q. iij. sex differentie.
Q. reddēda ē deo rō. xxv. q. i. firmissime. §. ex eo.
Q. serui sine consensu domini clerici vel monachi facti reddendi sunt. liiij. di. generalis.

Q. p̄o rebus deo cōsecratis: lz fuerint alienate nō
ille sed alie redduntur. xxiij. q. vi. comperimus.
Q. ecclesie ablata reddi debent: z ipsa fine augmen
to debet recipere. xij. q. ij. fraternitatis.
Q. quādoqz simpliciter: quādoqz in quadruplū: q̄
doqz in amplius ablata redduntur. xij. q. ij. in an
tiquis. z tribus. c. seq.
Q. res ecclesie p̄opter delictum episcopi ablate red
dende sunt. xvi. q. vi. si episcopum.
Q. ecclesia potissime debet reddere aliena q̄ nihil p
ire credimus ecclesiasticis vtilitatibus si ea q̄ sunt
aliena reddantur. liij. di. generalis.
Q. non remittitur peccatum nisi restituatur oblatū
ibidem.
Q. fingitur penitentia vbi cum possit non redditur
alienum. xiiij. q. vi. si res.
Q. qui res ecclesie p̄ecarie possidet si non reddit cū
reperitur anathema incurrit. xij. q. ij. apostolicos
Q. qui inuentam rez non reddit fur z raptor existit
xiij. q. v. siquid.
Q. cōmune ciuitatis tenetur cogere ciuem ad reddē
dum aliena. xxiij. q. vi. dominus noster.
Q. non habens vnde reddat non tenetur. xiij. q.
vi. c. i.
Q. qui non est reddendo maior p̄o culpa imponen
da est ei corporalis afflictio. xiij. q. vi. c. i.
Q. particeps est criminis qui fouet aliena non red
dentem. xiij. q. vi. c. i.

De hac materia habes vbi agitur de restitutione.

Redire. Q. penitens non debet reddire
ad peccatum sicut z canis ad vo
mitum: z sus ad luti volutabrum. de pe. di. iij. §.
irriso: est.
Q. an peccata dimissa redeant ꝓpter peccatum aut
non. de pe. di. iij. fere per totum.

Regeneratio. Q. regeneratio ē du
plex: videlicet carna
lis per quam peccatum originale contrahitur. z
spiritualis per quam non solum originale verum
etiam voluntarium peccatū delet̄. de cōse. dis.
iiij. regenerante.

De hac materia habes vbi agitur de generatione.

Regimen. Q. in creaturis sine regimi
ne recta non potest consiste
re administratio. lxxxix. di. ad hoc.
Q. celestis militia i qua angelis archāgeli p̄sunt
nob s etiā exemplificat q̄ nulla alia vniuersitas
sine regimine potest cōsistere. ibidem.
Q. etiam bruta animalia sub regimine viuūt. vij. q
i. in apibus.
Q. etiam omnis ordo ecclesiasticus suis initit̄ re
ctoribus: sicut apibus z gruibus vnus rector est.
vij. q. i. i apibus.
Q. nō q̄ sunt alicuius regiminis sunt acephali. xciij.
di. nulla. xviij. q. ij. abbatibus.
Q. nō solum necessarium est regimen ꝑ episcopo regē
ri plebem suā vel etiam pauperi regēti domū suā
am. sed diuiti regēti familiam suam. z regi regen
ti gentem suam. xliij. q. iij. duo.
Q. episcopi maiores sunt p̄sbyteris: tamē vtriqz
in cōmuni regimine ecclesie debent intendere. xcv.
di. olim. i fi.
Q. talis ponēdus est in regimie qui nō solum de sa
lute aiarum: verum etiam de exterioribus sit sol
licitus. xxxix. di. petrus.

Item talis qui valitudinem habeat corporis ad exe
quēdum quod debet. lxxxv. di. archidiaconum flo
rentinum.
Q. regimini derogat cui p̄lati ad subditos nimia
humilitas mōstratur. lxxxvi. di. quādo.

De hac materia habes vbi agitur de p̄latis.

Regula. Q. regula dicitur eo q̄ recte a
gat: vel normaz recte viuēdi p̄
beat. iij. di. regula.
Q. ois ecclesia est regulāda ꝑm romanā ecclesiam ex
qua habet p̄incipium. xi. dist. consequens. z. c.
sequenti.
Q. iustum est q̄ vnusquisqz assumat regulas magi
sterij: vnde bonoris consecrationem accepit. xij.
di. de his.
Q. ad regulam seruandam cogendi sunt subditi.
xii. di. de his. in fine.
Q. regula apostoli que debet in ordinandis serua
ri incipit. xxv. di. vnum orarium. §. nunc autez.

Rex. Q. paruus rex non dicitur veraciter
rex. ii. q. i. scelus.
Q. regis officium est iusta p̄cipere z illicita p̄o
hibere. xxiij. q. iiij. si ecclesia. in fine.
Q. rex aliter seruit: quia homo aliter quia rex est
nam vt homo seruit fideliter viuendo. vt rex ser
uit leges iustas exequendo. xxiij. questione. iiij.
si ecclesia. in fine.
Q. regia potestas est instituta. vt mali a malo coer
ceantur: z boni quiete inter malos viuant. xxiij.
q. v. non frustra. z. c. regum. z. q. iiij. qui peccat.
ante finem.
Q. nabuchodonosor qui p̄ius ad ydolatria com
pulit. z post idolatras puniuit duplicē statum.
videlicet ecclesie p̄imitiue z moderne represent at
xxiij. q. iiij. nō inuenitur. z. c. quādo.
Q. regum est p̄opriē facere iudicium z iustitiam.
xxiij. q. v. regum est.

Item debet ecclesiam defendere. xxiij. q. iij. maxi
mianus. z. duobus. c. se.
Item personas ecclesiasticas. xi. q. i. christianis.
Item debet hereses repellere. xxiij. q. iiij. quando
z. c. si ecclesia in fine.
Itē debet oppressos releuare. xxiij. q. v. regum.
Q. generale pactum est societatis humane: suis rē
gibus obtēperare. viij. di. que contra.
Item regibus debetur fidelitas. xxiij. q. v. si apud.
Item debetur eis subiectio z tributi solutio. xi. q. i.
si tributum. z. c. magnum. z. q. iij. si dominus. z
c. seq. xxiij. q. viij. tributum.
Q. debent p̄cipue deum blasphemātes punire. xx
iij. q. iij. non inuenitur.

Q salubre est eis episcopis ⁊ presbyteris sua colla subdere. x. di. certum est. lxiij. di. valentinianus.
Q reges dicuntur clerici se ⁊ alios bene regentes. xij. q. i. duo.
Q peccatum dicitur regnare i homine. xxxij. q. vij. non solum.

Religio.

Q intrantes religionem diligenter sunt examinandi sup cõditione generis ⁊ super statu preterito. lv. distin. piscis.
Q pro ingressu religionis non licet pecuniam exigere: sed potest recipi voluntarie oblata. i. q. i. §. i. ⁊. c. placuit vt nullus. ⁊. c. se. ⁊. c. placuit vt de.
Q intrans religionem vel monasterium si hꝫ heredes ⁊ est illectus: totum suum datur heredibus. xx. q. iij. constituit.
Item si habet heredes ⁊ nõ est illectus: heredes legitimam partem ⁊ monasterio det tantum quantum vni ex filijs. xix. q. iij. siqua.
Item si non habet heredes ⁊ non est illectus totum cedit monasterio. xix. q. iij. perlatum.
Q non sufficit parentum oblatio ad religionem si in adulta etate pueri non consenserint. xx. q. i. §. i. ⁊. q. ij. si in qualibet.
Q non licet pueris resilere ab oblatione parentum ad religionem: postꝙ in etate legitima mutuum addiderunt consensum. xx. q. i. firma. ⁊ quattuor capitulis seq.
Q quilibet intrans religionem absolute infra annum ⁊ diem põt exire. xx. q. ij. puella.
Q coactus quandocũqꝫ vult potest recedere si postea suus non accesserit consensus. xx. q. i. sicut.
Q adolescentes eam intrantes non possunt a parẽtibus retrahi. xx. q. ij. puella.
Q promissionibus ad religionis ingressum illecti religiosi esse tenentur: ꝫ res propinquis sint restituende. xx. q. iij. presens. in fi.
Q ante annos. xiiij. masculus: vel ante. xij. puella eam intrans potest a parentibus revocari. xx. q. ij. si in qualibet. ⁊. c. seq.
Q nullus tenetur ad religionem ad cuius introitũ nunꝙ consenserit. xx. q. iij. presens.
Q sicut voluntarie religionem intrantes nõ debẽt egredi. sic nec inuite intrantes sunt retinendi. i. q. i. sicut. ⁊. q. iij. c. i. ⁊. c. seq.
Q vt non sequatur contradictio ipsam intrantes non furtiue sed sub presbiterorũ testimonio sunt recipiendi. xx. q. ij. oportet.
Q seruus sine consensu domini sui ad religionem non debet recipi. xvi. q. i. qui vere.
Q coniuges ad religionem intrare volentes: sunt coram episcopo separandi: ⁊ in diuersis monasterijs ponendi. xxvij. q. ij. si vir. xxvij. q. ij. diffinimus.
Q religio non liberat a iugo seruituris inuito domino. liij. dist. generalis. ⁊. c. si seruus scicte. xvij q. ij. siquis.
Q nulli licet aliam religionẽ vel aliud monasteriũ nisi petita licentia sui prelati intrare. xx. q. iij. monachum.
Q sine licentia sui prelati canonicus regularis monachus effectus redire compellitur ⁊ graviter punitur. xix. q. iij. nullus. ⁊. c. seq.
Q ideo de religione ad religionem transeuntes licentiam debent petere ne leuitas animi vel euagationis aulus eis imponatur. xx. q. iij. §. vltio.
Q religiosi ad austeriorem vitam primo petita a p̃lato licentia etiam non obtenta possunt transire xx. q. iij. monachum. ⁊. xix. q. ij. due. in fi.
Q canonici siue clerici etiam episcopo contradicẽte possunt intrare. quia vbi spiritus dei ibi libertas. xix. q. ij. due.
Q religiosi pre alijs diuinis officijs debent inuigilare. xij. q. i. quia tua.
Q propter pecuniam receptus ad religionem tenetur quidez in ipsa remanere. res vero heredibus sunt restituende. xx. q. iij. constituit.
Q infra tempus probationis: potest quis probari in habitu laudabili. liij. distinctione. multos. xvij. q. ij. siquis.
Q post ingressum religionis ⁊ tempus probationis potest quis liberis suis propinquis bona diuidere. xix. q. vltꝛ. si qua mulier
Q recedens a religione infra tempus probationis: omnia que ecclesie tradidit potest deportare decima septima. questione secunda. siquis.
Q clericus religionem intrans. ⁊ infra annum exiens: potest suum repetere beneficium. xii. questione secunda gonsaldus.
Q religio tollit proprietatem ⁊ propriam voluntatem. xii. q. prima. non dicatis. ⁊. c. expedit. ⁊. c. cui deus porcio.
Item astringit ad castitatem. xxvii. q. i. ipudicas.
Q cõmunem vitam debent habere: nec denarium nec aliquã rem priuatam debent possidere. si cuz anania nolunt interire. xii. q. i. dilectissimis. ⁊. c. scimus. ⁊. c. nolo. in fine. xvi. q. i. si cupis. in. fi.
Item nõ debent assumi ad officia ecclesiastica vel ad sacros ordines promoueri sine licentia p̃lati lxiii. di. per totum. ⁊. xvi. q. i. siqs mo. ⁊. iii. c. se.
Item non licet eis sine prelato vouere: ⁊ vota talia per prelatos eorum franguntur. vigesima questione quarta monacho.
Item religioso sine licentia sui prelati: non licet aliquid accipere. decima secunda. q. i. nõ dicatis.
Q religiosi testamentum facere non possunt. xii. questione prima nolo in fine. xix. q. iii. quia.
Q femina in religione caput ⁊ faciem debet velare. xvij. q. i. omnes.
Q officia clamosa ⁊ litigiosa non conuenit eis exercere. xvi. q. i. de presentium.
Q quantũcũqꝫ religiosa sit congregatio inueniunt in ea mali. xlvij. di. quãtuliber.
Q in religione secularitꝛ viuit non seculũ fugit ſz

imitatur·liū·di. legem.
Q; detestabile est pauperem in seculo delicatum esse in religione: ⁊ ibi mella fastidire. xij.q·ij·gloria.
Q; mali religiosi q; nomen sanctitatis habent per uersę agendo amplius nocent in ecclesia ꝯ alij. lxxxiij.di. nemo. xix.q.iij.monasterijs.
Q; deficientes in religione sunt pessimi; ⁊ proficiẽtes. optimi·xlviij·di. quantūliber
Q; quãdoq; mutatio loci prodest religiosis q; plerūq; dum mutatur locus mutatur ⁊ mentis affectus·lxxi. di·valet.
Q; excessus religiosorum propter maius scandalū sunt occultandi. xcvi. di. in scripturis.
Q; religiosi veri pręalijs sunt honorandi. xvi. q.i. qui vere.
Q; facilius dispensatur cum religiosa persona ꝯ cũ alia·lxxvij. di·monachus.
Q; in fauorem religionis põt quis sine interstitio ad ordines promoueri·ibidem.
Q; alias ad ordines indigni ꝓpter religionẽ admittuntur. lvi. di. presbiterorum. lxxvij. di·c. vltimo.
Q; religiosi nisi per papam fuerint exempti tenentur episcopo subesse· xvi·q.i. qui vere.
Q; locus religiosorum sine consensu episcopi nõ debet mutari. xvi·q·vij·siquis vult.
Q; episcopi ⁊ alij prelati religiosos consilio ⁊ auxilio debent fouere. xij.q.ij. religiosam.
De hac materia habes vbi agitur de monachis ⁊ de monasterio.

Remissio. Q; remissio peccati fit nõ tãtum in presenti; sed etiaz i futuro. xxv. di. qualis hinc. ⁊ c. se.
Q; remissio peccati fit per auctoritatem: ⁊ sic fit a solo deo. i·q i. ita fit. ⁊. c. vt euidenter. de pe. di. ij·§·opponitur.
Item fit per officium: sic fit ab omni prelato taz bono ꝯ malo. xxiij. q·v. remittuntur.
Item fit per ministri meritum: sic fit tantum p bonum. i·q. i. remissionem. de conse. di. iij. quomõ
De remissione iniuriarũ habes vbi agitur d iniuria.

Remotio. Q; episcopus vel superior p latus non remouetur de episcopatu nili per solum papam. vij·q.i·mutationes.
Item remouetur propter crimen. l·di. si episcopus. ⁊. c. se. vij. q.i. remoto.
Item remouetur propter vtilitatem. vij. q· i· mutationes.
Item propter senectutem. vij·q.i. petisti.
Item propter necessitatem. vij·q·i. pastoralis.
Item propter simplicitatem. lxxiij. di. episcopozz
Q; remouet se quis de loco ad locum propter leuitatem. vij. q. i. non oportet. ⁊ pluribus·c. seq.
Item ꝓp ambitionem. vij. q·i· siquis de pluribus. ⁊ c. sequenti.

Remuneratio. Q; quilibet remuneratur a deo ſm merita. xv. q.i. firmissime·§. ex eo. in fi· xxiij. q· liij·displicet. ante fi.
Q; deus temporaliter ⁊ eternaliter remunerat. xxij q. ij·si quelibet.
Q; nemo debet querere pro bono quod agit temporalem remunerationem. de pe. di·iij·§. quãꝯ.
Q; qui pro bono qõ agit temporaliter remunerari non querit: illius deus merces erit. xxxij. q. iij· dicat. Exemplum ibi de abraam. de conse. dist. v. ieiunium.
Q; indignus eterna remuneratione pro bono quod agit tpaliter remunerat. de pe. dist. ij. §. ex hoc. ⁊ §. seq.
Q; mali qui pro paucis bonis que faciunt in presenti remunerantur; in futuro plenius punientur. d conse. di. iij. §. quãꝯ.

Renunciatio. Q; quilibet põt suo iure renunciare. vij. q i. ꝯ periculosum.
Q; furiosus nisi habeat lucida interualla renunciare non potest. vij·q.i·quãuis iriste.
Q; non tenet renunciatio nisi illi fiat cuius est instituitio. xvij. q.ij. gonsaldus.
Q; prelati non possunt renunciare nisi de licentia superioris. vij. q.i. siquis presbyter.
Q; renũciatio episcopatuũ tantum debet fieri domino pape. vij. q.i. ꝯ periculosum. ⁊. c. qualiter.
Q; renunciatio prelature non debet admitti de facili. vij·q·i·ꝯ periculosum. ⁊. c·quãuis.
Q; quando renunciatio admitti debet fieri pro magna vtilitate vel infirmitate. vij. q.i. qualiter· ⁊ c· sequenti.
Q; renunciatio prelatiõis fienda est in scriptis. vij· q.i·sicut. §. ecce.
Q; renuncians vlterius nõ põt repetere illud qõ renunciauit. vij·q.i·ꝯ periculosum·⁊ c·hoc nequaquam·xxi.q·ij. siquis iam.
Q; renunciãs videt posse repetere. xxj·q·iiij. magne
Q; ecclesia vel superior potest repetere renunciantẽ vij. q·i. non oportet· ⁊. c. si qui vero. ⁊. c. seq.

Repetitio. Q; debitum benigne remissum non inique repetit. xiij q·i. quod debetur.
Q; cum dominus dixerit: siquis abstulerit tibi tunicam non repetas: non precipiendo sed exhortãdo dixit. xiij·q.i. episcopus. §. his ita. in fi.
Q; episcopus vel alius prelatus res transitorias tumultuose ⁊ lurigiose non debet repetere· xiij·q. i· c.i·⁊.c.se·lxxxviij. di·inutile.
Q; plati ꝯtũcũq; pfecti tenent res ablatas modeste repetere q; res pauperũ sunt quas possident: ⁊ ip fi tãtũ sunt dispẽsatores·xiij. q. i·epe. §. his ita.
Q; vbi non põt esse restitutio supersedenda est repetitio. xiiij. q.vi.c.i.
Q; pro iudicio vel pro alio qõ veniale esse non debet pecunia iniuste rep·titur. xiiij·q.v. non sane.
Q; res ecclie pro captiuis ⁊ pauperibus erogate: non debent ab erogatore repeti·xii. q.ii. sacrorũ

Reprehensio. ℞ reprehēsio tūc est iusta quādo primo fit in se ⁊ postea excitetur in alium. iij. q. vj. q. sine. ⁊ c. iudicet. ⁊ c. postulatis.

℞ est reprehensio auctoritatis que solum maioribꝫ conuenit. ⁊ hec debet fieri cum beniuolentia. vly di. licet. lxxxvi. di. quando.

Item est reprehensio zeli que minoribus conceditur in maiores. ⁊ hec debet fieri cum reuerentia. xxi. di. nolite. ij. q. vij. siquis sup his vos. §. porro.

Itē est reprehensio temeraria que vergit ad infamiam. ⁊ hec nec prelato ad subditū: nec subdito ad prelatum cōceditur. xxi. di. nolite. ij. q. vij. plerūqꝫ ⁊ c. queritur.

De hac materia habes vbi agitur de accusatione ⁊ corruptione.

Repulsio. An repellere vim sit peccatū xxiij. q. i. §. i.

℞ perfectus debet pacienter iniuriam sustinere ab his quos optat bonos esse. xxiij. q. i. paratus. xi. q. iij. ira sepe.

℞ perfectis licet iniuriā verbis ⁊ non verberibus repellere. xxiij. q. i. paratus. Et replum ibi de xpo.

℞ qualiter cuilibꝫ licꝫ iniuriā repellere: ⁊ qualiter non: habes. xxiij. q. iij. sex differentie. §. seq.

De hac materia habes vbi agitur de pacientia ⁊ ō tolerantia: ⁊ de iniuria.

Rescriptum. ℞ rescriptū principis quis precipiat reprehensibile: dūmodo non fiat contra fidem ē recipiendum. c. di. contra morem. xix. di. i memoriam.

℞ rescriptū apostolicū cōtra euāgeliuꝫ ⁊ cōtra apostolos non admittit. xxv. q. i. sunt quidam. ⁊ c. seq.

℞ rescriptum contra ius cōmune factum: ab omnibus est refutandum. xxv. q. i. rescripta.

℞ rescriptum posterius artat eos quibus dirigit. xix. di. in memoriam.

℞ in arduis non scripta sꝫ ipa originalia manu pncipis subscripta debēt mōstrari. xxv. q. ij. sancim⁹

℞ rescripta personalia sine die ⁊ consule facta carent auctoritate. xxv. q. ij. siqua.

℞ rescriptum cassatur si a curia emanauit. xix. di. in memoriam.

Item cassatur si tacita veritate fuerit impetratum. xxv. q. ij. dicenti.

Itē cassatur si non fuerit bonestū: iustū: possibile: tempori ⁊ loco conueniens. iiij. di. erit autē lex.

Item cassatur si non habet subscriptionem petitois lxxxi. di. maximianus.

Item si expresse non continet in se: si preces veritate nitantur. xxv. q. ij. vniuersa.

Item si non expresse cōtinet nomen eius qui vult cōuenire. ij. q. viij. huiusquis. ⁊ §. vlti.

Item si obscurū fuerit ita vt plene intelligi non possit. iiij. di. erit.

De hac materia habes vbi agitur de scriptura.

Residentia. ℞ episcopi qui curā gregis debent gerere: precipue debent residere. viij. q. i. pontifices.

℞ non licet beneficiato vltra tres ebdomadas abesse. vij. q. i. siquis in clero.

℞ pp negocia ecclesiastica vel ppter caritudinem de residētia quilibet excusatur. vij. q. i. presentiū.

℞ in ecclesia sine legitima causa non residenti iuste alter substituitur. vij. q. i. presentium.

Resistentia. ℞ posse resistere puerbis ⁊ non facere est ipsis consentire. xxiij. q. iii. qui potest.

℞ rusticitas sancta quantū ex vite merito ecclesiaz dei edificat tantū nocet si destruentibus non resistit. ij. q. vij. sancta quippe.

℞ resistere malis manu armata: maxime perfectis sit peccatum. xxiij. q. iij. per totum.

℞ ex prelatorum prouisione principes seculi persecutoribus paupertū debent resistere. xxiij. q. iij. ab imperatoribus. ⁊ c. maximianus.

℞ cum dicitur resistere malo: non mali coercio sꝫ p prie vidicte executio ꝓhibet. xxiij. q. v. ō occidēdis

De hac materia habes vbi agitur de pacientia ⁊ vbi agitur de iniuria: ⁊ vbi agitur de tollerantia.

Respondere. ℞ bonū ē quandocunque respondere auditoribus ne estimet melioris responsionis penurie declare certamē. xliij. di. i mādati. ⁊ iij. c. se.

℞ ppter hoc nemo debet respondere vt plus videatur scire ꝙ sciat: qz esset iactantia. xliij. dis. dispēsatio. §. pariter.

℞ garrulos ⁊ prouocatores prudentia: est responsionibus eludere. cxliij. di. in mandatis.

Restitutio. ℞ restitutio in integrū ē quādo quis bonoribus ⁊ ordinibus ceteris restituitur. ij. q. iij. c. vlti. i fi.

Item cū princeps in integrū restituit: infamiam tollit. ij. q. iij. c. vltimo. in fi.

℞ ante litis ingressum spoliatus est in integrū restituendus. ij. q. ij. per totum.

℞ et pdo est aīs iudiciū restituendus. iij. q. i. deus

℞ anteꝙ in causa iudicij procedatur mulier ē primo restituenda. xxxiij. q. ij. siue de coniugij.

℞ sex mensium dantur inducie restitutis anteꝙ respondeat. iij. q. ij. ejectis.

℞ restitutio rerum quandocꝫ fit in simplum. xiiij. q. v. non sane.

Item quandocꝫ in duplum. lxxxix. di. decenter: xij. q. ij. in legibus.

Item quandocꝫ in quadruplum. xii. q. ii. cum devotissimam.

Item quandocꝫ in nouem partibus. xvii. q. iiij. quisquis.

Item quandoque in decuplum. xii. q. ii. in legibus.

℞ non dimittitur peccatum nisi restituatur ablatum. xiiij. q. vi. si res.

℞ non vere penitet ꝙ ablata nō restituit cū possit. xiiij. q. vi. si res. xxiij. q. viij. pessimam.

℞ non est sup restitutione molestandus qui non habet vnde soluat. xiiij. q. vi. si res.

Q qui rem alienam deo consecrat non rem sz extrationem restituat. xiiij. q. vltima. comperimus.
De restitutione lapsorum habes. l. di. fere per totuz Et in hoc opere vbi agitur de lapsis.
Q in restitutione lapsoz consideranda ē qritas criminis: vtrum sit enorme vel mediocre: qz quãto minus tanto facilius restituitur. l. di. qz tua.
Item qualitas criminis vtrum. s. sit publicũ vel occultum: nam publicatio multũ impedit restitutionem. l. di. sacerdotes si ꝛ. c. se.
Item modus redeũdi. s. vtrũ sit conuictus vel sponte confessus. nam mitius agitur cum sponte coẽntes l. di. siquis prepostera.
Item modus satisfactionis an. s. verus sit vel fictus nam vere contritis facilius parcitur. l. dis. bene.
Q restituitur quis vt possit ad oia promoueri. l. di stinc. considerandũ. vbi agitur, quomodo petrus apostolus post negationem restitutus fuit.
Item restituit qs vt maneat tantũ in susceptis vt credentes hereticoz. i. q. vij. saluberrimum.
Item restituit quis vt tantum ministret in minoribus: vt scienter simoniaci. i. q. v. c. i.
Item restituit quis vt laicam tantũ habeat cõionem vt doctoz ꝛ auctoz hereticorum. i. q. vij. c. i.

Resurrectio. Q ecclesia vt gaudium resurrectionis ista nuet a pascha vsqz ad pẽtecosten nõ ieiunat. xxx di. siquis presbyter. lxxvi. di. scire debet.
Q olim baptismus iõ tẽpore resurrectionis fiebat: vt sicut xps resurrexit a mortuis: sic nos in nouitate ambulemus. de cons. di. iij. propter.

Reuerentia. Q reuerentia alicui exhibetur ratione dignitatis vel superioris potestatis. xvi. q. q. visis.
Q inutili prelato q̃diu sustinetur reuerentia est exhibenda. xvi. q. vi. si fortassis.
Q subditi debent prelatos reuereri cum affectu dilectionis. cxv. di. esto. ij. q. v. haber.
Item ipis obediẽdo. xciij. di. ꝯ. i. ꝛ. c. se. ij. q. vij. sacerdotes.
Item ipsis subsequendo. xcv. di. non oportet.
Item eorum officiũ temerarie non vsurpando. xcv. di. presbyter.
Item eorum statuta seruando. vij. q. i. quia.
Item eos temerarie nõ arguẽdo vel iudicando. xxi. di. nolite.
Item defectus eorum non reuelando sz potius coperiendo. xcvi. di. in scripturis.

Reuelatio Q reuelatio diuina istruit in agẽdis. vij. q. i. si ꝯ.
Item reuelatio diuina dirigit i scripturis. ix. di. noli.
Q confessio peccati occulta nulli penitus est reuelãda. ij. q. i. si peccauerit.
Q fraudulẽtus ẽ q̃ reuelat archana. v. q. v. q̃ ãbulat
De reuelatione diuina hẽs vbi agit de inspiratõne.

Rigor. Q ex consideratione temporum ꝛ eratum rigor cãonum quandoqz temperatur. xliij. di. sicut quedam.
Item vbi strages multoz timet detrabendũ ē rigoris. di. vt constitueretur. i. q. vij. quotiẽs a populis
Q multi cãones instituti sunt in rigore discipline l. di. vt constitueretur.

Rogatio. Q rogationũ tres dies ieiunandi sunt ꝛ feriã di. de cõse. di. iij. pronũciandum. ꝛ. c. rogationes.
Q tribus diebus rogationũ serui ꝛ ancille ab opere seruili debẽt esse liberi. de conse. di. iij. rogatiões.
Q inter duos dies rogationum quadragesimali cibo est vtendum, ibidem.

Roma. Q roma caput ꝛ principatũ obtinet nationum. ij. q. vij. beati.
Q iura romanorum alijs gentibus non conueniũt i. di. ius quiritum.
Q i q̃b' iura romanoz ꝯsistũt hẽs. i. di. ius q̃ritũ.
Q qui romanam ecclesiam ãnibilat ipsum se hereticum insinuat. xxij. di. oẽs.
Q romana ecclesia est principium omniũ ecclesiarũ. xxi. di. quãuis.
De ecclesia romana habes vbi agit de papa: ꝛ vbi agitur de sedibus.

Abbatuz Q die sabbati non est festinãdum ne iudaizare videamur. de cõse. di. iij. peruenit.
Q antichristus iõ faciet sabbatũ ꝛ diez dominicũ obseruare: vt pp obseruationẽ sabbati: indeos ꝛ pp obseruationẽ dominice xpianos ad libitum rabat. de conse. di. iij. peruenit.
Q sabbatũ non vbiqz sz ꝑm aliqua loca ieiunatur. xij. di. illa. Exemplũ ibi de matre augustini.
Q dies sabbati nisi pp festiuitatẽ aut pp infirmitatẽ a carnibus ẽ abstinendũ. de conse. di. v. q̃.

Sacerdos. Q sacerdos nomen habet compositum ex greco ꝛ latino quasi sacrũ dans. xxi. di. cleros. ante me.
Q sacerdotalis ordo incepit a beato petro. xxi. di. i. nouo.
Q maiores sacerdotes i aplis minores in. l. xij. discipulis sunt designati. xxi. di. ꝯ. i. post medium.
Q sacerdotes angeli ꝛ dy nuncupant. xi. q. i. sacerdotibus.
Q ordo sacerdotalis preeminet sacerdotali regali. xcvi. di. duo. in prin. ꝛ in fi.
Q ipse xps eis reuerentiam adhibuit dum ad eos leprosos remisit. i. q. i. nonne.
Q ẽt exempla gẽtilium inducũt xpianos ad reuerentiam sacerdotum. xi. q. i. sacerdotibus.
Q ministerio sacerdotis ꝛ non alterius xpi corpus consecratur. xcv. di. ecce ego. circa me.
Item benedictio populis ꝛ gratia diuina datur. i. q. i. dictũ ē. vi. q. i. sacerdotes.
Item peccata delentur. i. q. i. ipsi sacerdotes.
Item merito officij eoz futura reuelantur. i. q. i. dictum est a domino. Exemplũ de caypha.
Item sacerdotes sunt lumẽ mũdi. xciij. di. sacerdotes.
Item sunt oiuz patres ꝛ magistri. xcvi. di. q̃s dubitet
Q debent esse corpore ꝛ mente mũdi: quia diuino

Dīna mala a sacerdotiby prouisserūt glo. l. dī
& purgabat ī glo. ī domo.

officio ꝛ sacrificio debet esse intenti. i. q. i. necesse. iij. q. vij. in granibus. ꝛ. duo. c. se.
Item sobrij. xxxv. di. vinolentum.
Item discreti ꝛ docti. xxxvij. di. per totum. xxxviij. di. pluribus capitulis.
Itē debēt esse i officio suo cauti. xiij. q. vi. c. i. in fi.
Item in vestibus ꝛ gestu debent esse maturi. xli. di. clericus.
Q. sacerdotes instituūtur ad laudandum deū: ꝛ ad exemplum bone actionis. v. q. iij. quia ēpus.
Q. sacerdotes ratione obligationum tenentur orare pro populo. i. q. i. sacerdotes.
Q. sacerdotes dicunt comedere peccata populi pluribus modis. videlicet precibus ꝛ orationib⁹ peccata consumendo. i. q. i. ipsi sacerdotes.
Item oblatis pro peccatis vtendo. i. q. ii. pastor.
Itē aliena peccata p̄ p̄sensum incorpando. ibidē. i fi.
Q. sacerdotes horas canonicas hospitalitem ꝛ visitationes infirmorū sollicite exercere debent. xci. di. presbyter.
Q. non facili est suspicandū malū de sacerdotib⁹ ex quo corpus xp̄i conficiunt. xi. q. iij. absit.
Q. ordo sacerdotalis non datur ꝓpter ordinatum tantū: sed ēt propter alios quos minister esse dz ꝛ ideo mundus est suscipiendus q̄ alij ordines. i. q. i. si qui episcopi talem. §. proximo.
Q. sacerdotes mēbrorum deformitatem notabilem habere nō debent. xlix. di. §. i.
Q. sacerdotes propter multitudinem sunt contēptibiles. xciij. di. legimus. in fi.
Q. multi, sunt sacerdotes nōie: pauci opere. xl. dist. multi.
Q. non cathedra facit sacerdotem: sed sacerdos cathedram. ibidem.
Q. nemo dei in ecclesia dei nocet plusq̄ qui puerse agens nomen sacerdotis habet. lxxxiij. dis. nemo.
Q. malus sacerdos de ordine suo crimen ꝛ iudiciū acquirit. ibidem.
Q. multi sacerdotes nomē dei inquātuz in eis ē despiciunt: ꝛ panē pollutum offerūt. xlix. di. sacerdotes.
Q. maguum inconueniēs est sacerdotē corpus xp̄i conficientē immundū esse. i. q. i. sacrosancta. ꝛ. c. se.
Q. ignominiosus est sacerdos qui studet diuitijs. xij. q. ij. gloria.
Q. sacerdos qui aliorūm dz audire confessiones debet esse in scientia discretus: ꝛ vita bonus. de pe. di. vi. §. i.
Q. malus sacerdos cōparat symie. i. q. i. siqs iquit.
Q. mali sacerdotes sunt audiendi non imitandi. i. q. i. significastis. ꝛ. c. se.
Q. an promotus in sacerdotem in mortali peccato possit exequi officium suuz. xv. q. vlti. per totum.
Q. peccatum est detrahere sacerdotibus. vi. q. i. sacerdotes.
Q. grane peccatum est inuidere sacerdotibus. vi. q. i. sunt plurimi. §. proximo.
Q. nemo debet audire missam a sacerdote quē sciti dubitanter habere concubinā. xxxij. dis. nullus. Ubi exponit glo. Joānis q̄ hoc est indubitāter scire qđ scitur scientia iuris ꝛ non facti. ꝛ ad hoc exp̄sse faciunt multa iura. vt. xv. q. viij. scisciātibus. lxxxij. di. nihil. §. q̄q̄. i. q. i. multi. xxx. q v. c. nec illud. §. bis ita. ꝛ. c. nullum. nam ante scientiam a nullo est recedendum. viij. q. iij. nōne.
Q. autem sacramenta a malis sacerdotibus tradita q̄diu tollerantur nō sunt contrēnenda: plura docent capitula q: ipsi non suis sed xp̄i verbis sacramenta conficiūt. de conse. di. ij. panis est. i. q. i. significastis. ꝛ. c. xp̄s. ꝛ. c. se.
Quia sacramenta a iuda proditore tradita: non fuerunt reprobata. i. q. i. dedit.
Quia sibi iudicium tantū manducant ꝛ bibunt. i. q. i. per esaiam.
Quia sacramenta sicut nec sol a locis imundis per q̄ transit: ab ipsis nō inq̄nant. xix. dis. sm ecclesie.
Q. ipsi sicut fax accensa alijs lucent: quāuis sibi neceant. xv. q. vlti. c. vlti.
Quia ipsi velut lixiuium lauant ꝛ non lauātur. lxxxiij. di. nihil. §. se.
Quia per eos sacramenta velut aqua per lapideos canales vbi nil generatur: transeūt ad locū ferti lem. i. ad salutem alioꝝ. i. q. i. si fuerit.
Q. sacerdos licite poteſt operas suas alijs locare. xq. ij. precarie. i.
Q. sacerdos non debet alijs irrogare supplicium. xxij. q. v. hoc videtur.
Q. promotus in sacerdotem tenet vroꝛi in necessarijs prouidere: non tamen tenetur debitū reddere. xxxi. di. omnino.
De sacerdotibus habes vbi agitur de clericis ꝛ vbi agitur de ordine.

Sacramentum.

Q. sacramentum inuisibilis gratie ē visibilis forma. de p̄se. di. ij. sacrificiū
Q. sacramenta dicuntur q: sub regimento corporalium rerū diuina virtus corrūdem sacramentoruz salutez operat. vnde secretis virtutibus sacramēta dicuntur. i. q. i. multi. circa medium.
Q. inter septem sacramenta ecclesie quedā dicūtur necessitate vt baptism⁹. de conse. di. iiij. nulla p̄ter
Itē confirmatio. de cōse. di. iiij. nullus ministroꝝ.
Item eucharistia. de conse. di. i. ois xp̄ianus.
Item extrema vnctio. xxvi. q. vij. c. i.
Item penitentia. de pe. di. i. §. non potest.
Q. alia duo sacramenta sunt voluntatis. videlz ordo. lxxiij. di. vbi ista.
Item matrimoniū. xxx. q. ij. vbi non est.
Q. baptismus est sacramentū intrantium. de cōse. di. iiij. nulla p̄ter. §. porro. ante fi.
Q. confirmatio est sacramentū pugnantiū. de cōse. di. iiij. spūs sanctus.
Q. eucharistia est sacramentū progredientium pp q3 ꝛ viaticū dicit. xxvi. q. vi. q̄ recedūt. ꝛ. c. 3 bis
Q. penitentia est sacramentū redeuntiū. xxvi. q. vij. bis qui. de pe. di. iij. c. ij. §. ij.

Extrema vnctio est sacramentum exeuntium. xx. vi.q.vij.c.ab infirmis.

Vnum sacramentum dicitur alio maius diuersis respectibus. videlicet effectu. vt baptismus. xxxij di. ad hoc vero. ℣. porro.

Item subiecto vt eucharistia. xcv. di. ecce.

Item significatione vt matrimoniū. xxvij.q.ii.cū socieras.

Item ministri dignitate: vt confirmatio. de consc. di.v. de his. & duo.c. seq. lxviij. di. quis. vñ vsus.

Maior in effectu: baptismus corpus inesse.

Coniugium signo maiori crisma ministro.

Sacramenta a suis parochianis sunt recipienda xvi.q.i. interdicimus.

Per presbyterū nō per minorez clericū debent sacramenta exhiberi. de consc. di. iij. presbiteri q.

Spiritus sanctus dat sacramentis efficatiam per quoscūq; ministrentur. i.q.i. multe. & c. ita fit. & iij.c.se. & c. non nocet.

Sacramenta ab imundis ministris coinquinari non possunt. i.q.i. remissionem.

Horuz malicia sacramenta non propbanat. i.q.i. nonne.

Sacramenta a malis ministris sunt accipienda q̄diu tollerantur. i.q.i. neq; & c. oia. & c. multi. & c per esaiam. xv.q.vlti.c.vltimo.

Sacramenta ab heretico scienter non sunt recipienda. xxiij.q.i.c.vltimo.

Ab ipsis in forma ecclesie data sacramenta virtutem habent. xix. di. secūdum. i.q.i. sic autem. & iij c. seq. & c. sicut. & c. quod pro.

Sacramenta ab ipsis in forma ecclesie non data: virtute carent. i.q.i. hij. qui. ℣. sed notandum.

Virtutem non amittūt si per malū ministrum i forma ecclesie exhibent. xxxij. di. preter hoc. ℣. verum. & c. ad hoc vero. ℣. porro. i.q.i. si fuerit. & c. neq; .c. nōne. & fere per oia. c. seq.

Sacramenta collata in forma ecclesie ab hereticꝭ & scismaticis simoniachis & depositis. interdictis & excōicatis: rata sunt quo ad caracterem: ſz non quo ad executionem. xxxij. di. ad hoc. ℣. porro. i. q.i. si qui a simoniachis.

Sacramentum datuz ab hereticis non est iterandum sed virtus sacramenti dabitur per manus impositionem. xxxij. di. ad hoc vero. ℣. porro. xxiij. q.i. miramur. ℣. bis auctoritatibus.

Deus in administratione sacramentoz non pensat merita administrantium. i.q.i. in scriptura.

Sacramenta affectū suscipientiū & mentis deuotionem exigunt. viij.q.i. licet. post medium.

Sacramenta contra interdictū prelatoz suoz accepta: dānosa sunt. xxxij. di. ad hoc vero. ℣. porro

Non sunt danda impenitentibus. xvi.q.vij. fere per totum.

Item non sunt dāda a grauibus peccatis subito reuerrentibus. de pe. di. in actione.

Item non sunt dāda illis qui non subsunt alicui. x. viij.q.ij. abbatibus.

Non est vera conuersio ad deū vbi sacramēta ecclesie contēnuntur. de consc. di. iiij. baptismi vicē

Sacramentuz qō in se bonum cedit malo in malum. i.q.i. quidam. ℣. opponitur. ante me. vbi ponitur exempluz de iuda.

Sacramenta xpi preciosum extrinsecuz ornatum nō requirunt. xij.q.ij. auruz. ante me.

De sacramentis habes. ℣. vbi agitur de sacerdotib' & de quolibet sacramento habes specialiter positum ſm ordinem alpbeti.

Sacrificium.

Sacrificiū altaris oratiorum & elemosinarum est. xiij.q.ij. non extimemus.

Item est sacrificiū cordis contribulati. de pe. di. i. i actione. post me.

Magnū deo sacrificiū offertur cū mali qui in sua & aliorum pernitie dilatantur: compescūtur. xxxij q.v. quali.

Oia sacrificia precellit corpus & sanguis xpi. deco se. di. ij. nihil.

Non sacrificiorum magnitudinem ſz merita offerentium deus diudicat. xxiij.q.i. odi.

Illud sacrificiū solū deus acceptat: qō intra ecclesiam catholicā sibi offertur. xxiij.q.i. quer sola.

Mortui multiplici sacrificio iuuari possunt: videlicet altaris oratiorum & elemosinarū. xij.q.ij. nō extimemus. & c. pro obeūtibus. & c. anime.

De hac materia habes vbi ponitur oblatio.

Sacrilegium

Sacrilegium cō mittitur auferēdo sacrum de sacro vel non sacrum de sacro vel sacr de non sacro. xvii.q.iiij. quisquis.

Sacrilegium est inuadere aut auferre res ecclesie xii.q.ii. predia. & c. indigne. & c. bec. xiii.q.ii. q̄ oblationes. xvi.q.i. in canonibus. xvii.q.iiij. qui rapit. & c. quisquis.

Sacrilegium committit qui in clericum manus violentas mittit. xvii.q.iiij. siquis contumax.

Sacrilegium ē si q̄s qō venerabilib' locis datur sibi studuit retinere. xvii.q.iiij. sacrilegium.

Sacrilegus.

Sacrilegus dicitur q̄ res ecclesie indebite vēdit. l. di. siquis presbyter.

Item qui habens sufficiens patrimonium res ecclesie ad supfluitatē recipit. xvi.q.i. qm in fi.

Item sacrilegus dicitur q̄ personam ecclesiasticam ledit. xvii.q.iiij. sicut. & c. q̄squis.

Item qui fugientem violenter de ecclesia trahit. xvii.q.iiij. nullus. & c. siquis. cōtumax.

Item qui constitutiones sanctoz patz infrigit. xvii. q.iiij. c. siqs suadente ℣. q̄ autem.

Item qui arti magice intēdit. xxvi.q.ii. illud in fine.

Item q̄ alios temerarie rebaptizat. xxiij.q.v. si vos.

Item q̄ infringit eccliam. xvii.q.iiij. qui quis.

Vendere vel compare spiritualia sacrilegium est i.q.iij. audiuimus.

Dubitare de illo quem princeps elegit an dignus sit; sacrilegiū est. xvij.q.iiij. siquis suadēte. ℣. pr.

Q sacrilegiuz xpiani cōmittunt cum iudeorum cibis vtūtur. xxviij. q. i. omnis.
Q sacrilegiū cōmittit qui iudeis publica officia cōmittit. xvij. q. iiij. cōstituit.
Q sacerdos sacrilegium cōmittit qui pro matrimonio adulteriū benedicit. xxvij. q. vlti. de cōiugali
Q qui cum ea que castitatem vouit: contraxit: vel coituz facit: sacrilegiū icurrit. xxvij. q. i. ipudicas
Q nō grauius est peccatuz fornicatio q̄ sacrilegiū xvij. q. iiij. sicut qui. §. non ergo.
Q sacrilegus in rebus ecclesie iude proditori cōparatur. xvij. q. iiij. qui forte. xxiij. q. iiij. quid ergo.
Q sacrilegij pena est infamia. vi. q. i. infames.
Item excōicatio minor. xvij. q. iiij. quisquis.
Item anathematizatio. xij. q. ij. indigne.
Item depositio. xvij. q. iiij. siquis deinceps. xij. q. ij. indigne.
Itē publica penitentia. xvij. q. iiij. siquis cōtumax.
Q imponitur sacrilego pena legalis. s. decapitatō xvij. q. iiij. siquis. §. qui autem.
Q aliquādo imponitur sacrilego pena legalis ⁊ canonica. s. pena pecuniaria. ⁊ infamia. xvij. q. iiij attendendum. ⁊. c. siquis.

Sacrista. Q sacrista idez est q̄ thesaurarius: cuius officium exp̄mitur. xxv. di. perlectis.

Sal. Q xp̄s dicens salem habere in vobis: sapientiam verbi designauit. xliij. dist. sit rector. post medium.
Q prelati ⁊ sacerdotes dicuntur sal terre. xciij. dis. sacerdotes.
Q malus prelatus dicitur sal infatuatum. iij. q. vij. sacerdos. ij. itē in euāgelio. ij. q. vij. non mones. sacerdotes.
Q sal infatuatum a porcis conculcatur. ij. q. vij. secuti. §. quia.
Q sal sapientie in cunctis nostris sacrificijs offerri debet. de conse. di. iiij. sal.
Q aqua sale aspersa ⁊ per sacerdotem cōsecrata sanctificat populū. de conse. di. iij. aquam sale.

Salomon. Q salomon rex templū domino construxit: ⁊ illud cōsecrādo magnū festuz fecit. de conse. di. i. §. i.
Q salomon non diuitias: non longa tēpora vite: sed sapientiam a deo petijt. xxxvi. di. qui. §. ecce.
Q regina saba venit a finibus terre audire sapientiam salomonis. viij. q. i. vereor.
Q salomon ad expellendum demones de corporib⁹ quosdam exorcismos inuenit. xxi. di. §. i.
Q salomon amore mulierum deos gentilium coluit: ⁊ ydolis templa construxit: iij. q. vij. ꝟ. vltio. xxxij. q. iiij. §. salomon.

Samuel. Q samuel qui sancte vixit ⁊ sanctus de hac vita exiuit nō sic potuit ꝛe sub diaboli ptāte vt arte diabolica ꝑ phitonissaz suscitaret. xxvi. q. v. nec mirū. post me.
Q samuel luxit super reprobatione saul. de pe. dis. i. c. medicina.

Sanctitas. Q est sanctitas inocētie q̄ tantū bonis cōuenit: ⁊ est sactitas sacramentalis que quādoqz malis cōuenit. i. q. i. dñs. post me. Exemplum ibi de saul.
Q nō ex generis nobilitate vel dignitate sanctitas inorescit: sed ex fidei puritate ⁊ moruz honestate xl. di. nos qui.
Q xp̄s per boni operationem infunditur ⁊ abohominatio peccati aboletur: sanctitas consecratur. xv. q. i. nec his qui.
Q sanctum illum credere qui non est sanctus periculosuz est. xi. q. iij. siquis hoiem.
Q sanctus non debet dubitari quem apex papalis dignitatis attollit. xl. di. non nos.
Q oīs sanctificatio est in spū sancto. lxxv. di. ordinationes.

Sanitas. Q sanitatem corporis efficit moderata refectio. de conse. di v. nihil.
Q excessus ciborū putrescere faciunt corpus. ibidē
Q impossibile est illos sanos esse ⁊ diu viuere q̄ carnium adipibu. continue inuoluuūtur. de conse. di. v. ne tales.
Q abstinentia sanat morbos quos superfluitas ciborum contraxit. de conse. di. v. legimus.

Sapientia. Q si sine vera sapientia q̄ extimat se prudentem posse fieri nō prudēs sed stultus est. xxvi. q. ij. q̄ sine.
Q sapientia cum sobrietate est habenda: q̄z nō oz plus sapere q̄ sapere ad sobrietatem. xliij. dist. sit post me.
Q tunc iustificatur sapientia a filijs hominū quando ostendit nec in manducando nec in abstinendo esse iustitiam: sed in equanimitate tollerandi i opiam. xli. di. qd̄ dicit.
Q sapiens nulli nocere intendit. vi. q. i. sapiens.
Q sapiens sine peccato preciosis vti cognouit. xli. di. quisquis.
Q sapiens prelationi ⁊ gubernationi competit. lxxxiiij. di. porro.
Q stultus in culpa sapiens erit in pena. xxxviij. di. qui ea.

Satisfactio. Q satisfactio penitētie est peccatoꝝ cās ercidere nec earum suggestionibus aditum indulgere. de pe. di. iij. circa prin.
Q satisfactio est vade ⁊ amplius noli peccare. d̄ pe. di. iij. q̄uis caute. §. hac auctoritate.
Q peccator tunc satisfacit dum penam iudicio ecclesie impositaz factis exequitur. de pe. di. i. §. h̄ idē
Q tres sunt partes satisfactionis. elemosina: ieiunium ⁊ oratio. de pe. di. vi. §. i. de quibus tribus habes in suis locis.
Q ꝟm q̄ritatem delicti satisfactio debet iponi. xij. q. ij. fraternitatis. de pe. di. v. falsas.
Q publice peccantes: publice satisfacere debent. xi. q. vltima. canonica.
Q an quis possit satisfacere de vno peccato sine sa

tisfactione aliorum. de pe. di. iij. inter omnia. § his auctoritatibus.

an sola contritione siue confessione quis possit deo satisfacere. de pe. dis. i. sicut etiam. & multis §. sequentibus.

De hac materia habes vbi agitur de penitentia.

Saul. saul licet fuerit a domino reprobatus; tamen dauid sanctus reuerebat eum. ij. q. vij. c. plerūq; §. de his.

per saulē intelliguntur prelati: & per dauid subditi. ij. q. vij. c. plerūq; §. item per saulem.

in hoc q̄ saul reprobatus populum iudicabat; innuitur q̄ prelatus malus non est cōtinendus; q̄diu tolleratur. iij. q. vij. §. vltimo.

Scandalum. propter scandalū consuetudines terre; dūmodo non sint contra anime salutem sunt seruande. xij. di. illa. Exēp̄ū ibi de matre augustini

xp̄s soluit tributū pp scandalū. xi. q. iij. iter v̄ba

aliquando aliquid conceditur propter scandalum. ibidem.

aliquid aliquando conceditur pp scandalū qđ alias non concederetur. xcv. di. presbyteros.

propter scandalum quādoq; aliquid omittitur qđ de iure esset faciendum. li. di. aliquantos.

scandalum quādoq; surgit ex doctrina sana. xi. q. iij. inter verba.

potius est a qualiber esca abstinendum q̄ cū aliorum scandalo edendum. xxvj. q. iij. §. i. ante fi.

quādoq; propter scandalum inconsueta tollerant. xcv. di. peruenit.

grauiter peccat qui proximū indebite scandalizat. i. q. iij. euendum.

qui prelatum suum scandalizat: deum cuius vicarius est scandalizat. xcij. di. ille procul.

dantes occasionem scandali sunt rei eorum qui pereunt scandalo. i. q. i. hij quoscūq;.

mistice loquēdo mēbrū scandalizans sicut vxor vel propinquus est amputandum. xxiij. q. iij. illud. xxviij. q. i. vxor.

peruersus predicator & doctor deum scandalizat. xciij. di. ille procul dubio.

infames prelati sunt propter populi scandalum remouendi. l. di. de his vero.

an perfectis liceat repetere sua propter scandalū. xxiij. q. iij. §. i. ante fi.

Scientia. vera scientia est per quā xp̄s inuenitur & nolcitur. xxxvij. di. legimus.

ois ratio superne scientie vel terrene creature; ideo est quia est earum caput & auctor: & qui hunc inuenit nihil vltra querat: q: quicquid alibi querit in ipso perfecte inuenitur. xxxvij. dist. legimus. post medium.

scientia pietatis est scire & intelligere nouū & vet' testamentū. xxxij. di. siquis grāmaticam.

q: sacerdotes sunt duces aliorū eis scientia summe necessaria est. & que sunt que precipue scire debes: habes. xxxviij. di. que ipsis.

scientie que curam anime non habent mittunt in errorem & non valent ad salutem. xxxvij. di. legimus. in fi.

licet scientia trium & quadrium habeat in se veritatem non tamen est scientia pietatis. xxxvij. di. siquis grāmaticam.

in vanitate sensus ambulant qui scientijs secularibus tantum intendunt. xxxvij. di. c. nonne. circa medium.

scientia liberalium artium valet ad sacraz scripturam intelligendaz. xxxvij. di. de quibusdā. & c. turbat.

scientia philosophorum & poetarum non est legenda propter delectationem vel ornatum verborum. xxxvij. di. turbat. §. cum ergo.

illud dicitur quis vere scire qđ audiuit vel vidit vel alis conscius fuit: & talis potest ferre testimonium. xxij. q. v. hoc videtur.

De hac materia habes vbi agitur de scriptura.

Scisma. scisma nomen grecū est & scisura sonat. xxiij. q. i. scisma.

siquis ab apostolica sede diuisus est; scismaticꝰ ē xxiij. q. v. non vos. ante me.

scismatici ecclesiaz dei lacerant. xxiij. q. v. de ligu ribus. xxiij. q. i. aduocauit. & c. vbi.

scismaticus indiscussam domini tunicam in frustra diuisurum. xxiij. q. i. quoniaz.

hec est differentia inter scisma & heresim q: scisma ab ecclesia cecidit, sed heresis peruersum dogma defendit. xxiij. q. iij. inter scisma.

scismatici sunt equales paganis & etiā peiores. vij. q. i. deniq;. post medium. xxiij. q. i. non affe ramus.

Item sunt i statu pditionis. xxiij. q. i. quicūq;

Item sunt extra ecclesiam & corpus xpi. vij. q. i. scire

scismatici non habent sui officij executionem q: non habent ecclesie vnitatem. vij. q. i. factus. & v. c. leq. xxiij. q. i. didicimus.

scismatici infructuose sibi corpus xp̄i conficiunt xxiij. q. i. scisma. & c. pudenda

scismatici q: spiritum sanctum non habent: remissionem peccatorum dare non possunt. xxiij. q. i. didicimus.

scismatici sunt dānandi & excōmunicandi. xxiij. q. v. de liguribus.

Item per principes seculares coberceri debent. xxiij. q. v. non vos.

Item vt ad vnitatem ecclesie reuertantur sunt cogēdi. xxij. q. iij. ipa. in fi.

de scismate reuertentes non sunt ad ordines promouendi; sed iu susceptis tollerantur. i. q. i. ois.

scismatici dignitate & officio priuantur. x. q. iij. siquis presbyter. xxiij. q. v. non vos. circa me.

Item temporalibus spoliantur. xxiij. q. i. qui cōtra xxiij. q. v. de liguribus.

Item penis corporalibus puniūtur. vij. q. i. deniq; circa fi. xxiij. q. v. de liguribus.

Item exilio relegantur. xxiij. q. v. de liguribus.
Item non est eis cōicandum. xxiiij. q. i. oīs. ⁊. §. seq. vij. q. i. deniq; . i. q. i. siquis inquit.
Q. vnitati non cōicat qui scismaticis cōmunicat. xxiiij. q. i. scisma.
Q. fautores scismaticorū eadē pena qua ⁊ ipsi sunt plectendi. xxiiij. q. i. didicimus.

Scriptura. Q. scriptura sacra est nouum ⁊ vetus testamentū ix. di. quis nesciat.
Q. in ea nil est improbandum vel respuendum. ix. di. neq;.
Q. non est trahenda ad eum sensū ad quem sibi q̄sq; presumit: sed ex ipsa scriptura sensum oportet capere veritatis. xxxvij. di. relatum. ⁊. c. vino.
Q. scripturam sacram debet quis intelligere ex causa: ex persona: ex loco: ⁊ ex tempore si non vult in laberintum impingere. xxix. di. sciendum. ⁊. c. sequenti.
Q. distinguenda sunt tp̄ra vt recordetur scriptura. ij. q. i. si peccauerit.
Q. scriptura qua quis scribitur in libro vite fit ꝑm presentem iustitiā vel prescientiam. de pe. di. iiij. §. finis huius. el primo.
Q. ꝑm prescientiam scribi est ad vitam eternā preordinari. ibidem.
Q. ꝑm iustitiam scribi est ea operari quorū merito fit dignus eterna salute. de pe. di. iiij. §. porro.
Q. scriptura sacra accipienda est ⁊ exponenda ꝑm ꝓprietatem linguarum in qua est edita. xxxviij. di. locutio.
Q. non artatur sub regulis grāmatice artis. xxxvij di. indignum.
Q. non semper ad litteram sed quādoq; est mistice intelligenda. xxiij. q. i. nisi
Q. scripture sensus est quadruplex: videlicet historicus quando scriptura intelligitur sicut littera sonat: sicut sunt iudeorū historie. xxxiij. q. i. nisi.
Item allegoricus quando per id quod dicitur significatur qd̄ iam factum est vel futurum est. ibidē.
Item tropologicus vel moralis: quādo scriptura cōuertitur ad mores. xxvij. di. vino.
Item allegoricus quando scriptura ad superiorem: ⁊ ad celestia reducitur. lxxvi. di. ieiunium. circa fi.
Q. scriptura consiliorum ⁊ romanorum pontificū pro auctentica est habenda. xv. di. sancta. xix. dis. per totum.
Q. multa seruat vsus ecclesie licet in scriptura nō inueniatur. xi. di. ecclesiasticarum.
Q. deus quandoq; reuelat aliter q̄ scriptura sanctorum tradidit. ix. di. noli. in fi.
Q. amans scripturas sacras carnis vitia non amabit. de conse. di. v. nunq̄:
Q. omnis splendor rethorice eloquentie omnes modi poetice elocutionis quelibet varietas decore ꝓnunciationis ornata a diuinis scripturis sumpsit exordium. xxxvij. di. legimus. §. ij.
Q. an licet clericis studere in scripturis philosophorum ⁊ poetarum. xxxvij. di. per totum.
Q. qui aliter sacram scripturam intelligit q̄ spiritus sanctus flagitat hereticus est. xxiiij. q. iij. heresis.
Item ipsam male exponentes dicuntur mali prophete. xxxvij. di. vino.
Q. secundum eam grauia vel leuia pensantur. quia est statera. xxxiij. q. i. non offeramus.
Q. scriptura requiritur in multis: videlicet in heresis ab iuratione. de conse. di. ij. ego berengarius. ij. q. i. legum.
Item in legatione vbi requiritur scriptura missiois xcvij. di. nobilissimus.
Item in electione que debet fieri in scriptis ⁊ proferri. lxiij. di. quanto. ij. q. i. legum.
Item in excōmunicatione que debet fieri in scriptis xi. q. iij. cure. ij. q. i. legum.
Item sententie prolatione: quia aliter sentētia non habet vigorem. ij. q. i. in primis. §. siquis. in fine ⁊. c. statutum. ⁊. c. legum.
Item in publici criminis accusatione. ij. q. viij. quisquis. ⁊. q. i. legum.
Item in ciuili conuentione. iij. q. iij. offeratur.
Item in appellatione. ij. q. vi. post appellationem.
Item in extraneorum clericorum susceptione. xcviij di. nullus. ⁊. c. trāsmarinos.
Item in rerum ecclesiasticarum venditione. xij. q. ij. sine exceptione. x. q. ij. casellas.
Item in baptizandorum susceptione vbi nomen in scriptis dari debet. ij. q. i. legū. de conse. di. iiij. baptizandi nomen.
Item in regularis voti professione. xxvij. q. i. omnes femine. xx. q. i. vidua.
Item in expositorum puerorum collectione. lxxxvij. di. si expositus.
Item in penitentie datione. xxx. q. v. qualis. in fi.
Item in prelatorum ad synodum non venientiū excusatione: xviij. di. placuit.
Item in illorum qui impetuntur citatione. v. q. ij. §. i. ⁊. c. i.
Item in prelature renunciatione. vij. q. i. sicut vir. §. ecce.
Item in seruorum ordinatione. lii. di. nulli.
Item in reconciliatione. ij. q. i. legum.
Item in ordinatione: q̄ ordinati debent scripturā que formata dicitur ab ordinatore accipere. ibidem. lxxiij. di. per totum.
Item in constitutionis promulgatione. xxxv. q. ix. q̄ quis. xcvi. distinc. bene quidem. circa mediū.
Item in seruorum ab episcopo manumissione. xij. q. ij. episcopus qui mancipium.
De scriptura habes vbi agitur de scientia ⁊ de suspitione.

Scrutinium. De scrutinio habes: vbi agitur de examinatione.

Securitas. Q. vbi est perfecta dilectio: ibi est securitas. xxiiij q. i. non turbatur.

Q nihil sic valet ad securitatem sicut bona conscientia. xi. q. iij. secuti. ⁊ tribus. c. seq.

Q securitas conscientie in tribulationibus releuat xxiiij. q. i. non turbatur.

Q in vltimo fine penitentibus de consecutione eterne felicitatis securitatem dare non possumus. de pe. di. vij. circa prin.

Sedes.

Q sedes apostolica est prima auctoritate ⁊ dignitate: licet antbiocena sit prio: tempore. xxi. dist. nec autem. xxiij. q. ix. rogamus. i. q. iij. nemo. ⁊. c. seq.

Q ipsa est maior in iudicijs auctoritate. ix. q. iij. paret. ⁊. c. ipsi sunt.

Q constitutiones huius sedes ab omnibus sunt seruande. xi. di. consequens.

Q nulli permittitur de eius iudicare. xvij. q. iij. nemini. xxi. di. nunc autem.

Q xpianus peccatum infidelitatis incurrit qui sedi apostolice obedire contemnit. lxxxi. di. siqui. in fine ij. di. qui cathedram.

Q in dubijs ⁊ arduis ad sedem apostolicam est recurrendum. xvij. distinctione. nec licuit. ⁊ duob' c. seq. xvi. q. i. frater. post medium. xxiij. q. i. rogamus.

Q in libris ⁊ opusculis quicquid approbauit sedes apostolica est tenendum. xix. di. si romanorum. vsq; ad. c. ita.

Q sine auctorite sedis ipsius generale non celebrat concilium. xvij. di. per totum.

Q immediate sedi apostolice subiecti: maxime qui ppiqui sunt: anno se debent presentare. xciij. di. iuxta. ⁊ §. precedenti.

Q sine sedis huiusmodi iudicio episcopi non possunt condemnari. iij. q. vi. accusatus. ⁊. c. sequen. ix q. iij. antiquis.

Q male damnati per ipsam restituuntur. ix. q. iij. fuit ⁊. c. fratres.

Q sine sedis apostolice auctoritate nullus episcop' sedem suam audet mutare. vij. questione. i. mutationes.

De bac materia habes vbi agitur de ecclesia romana ⁊ de papa: ⁊ de apostolica sede.

Item bec sunt que reseruantur ecclesie romane ⁊ apostolice sedi; iudicium episcoporum. iij. q. vi. dudum.

Item restitutio depositorum. ij. q. vi. ideo binc.

Item congregatio consiliorum. iij. q. vi. dudum.

Item restitutio clericorum. i. questione. vij. conuenientibus.

Item exemptio episcoporum. xvi. q. i. frater. xviij. q. ij. luminoso

Item questio fidei. xxiiij. q. i. quotiens.

Item abrenunciatio episcopatus. vi. q. iij. deniq;.

Item mutatio episcoporum. vi. q. i. mutationes.

Item episcopatuum diuisio ⁊ vnio. xvi. q. i. ⁊ temporis.

Item pallij datio. c. di. quoniam.

Item absolutio excõmunicationis facte ex se. xxi. di. stinc. inferior. xvi. q. i. frater.

Item antiquor cãonum ⁊ scripturarum interpretatio. xvij. di. nec licuit.

Item fame restitutio. ij. q. iij. paulum. §. binc. autez colligitur.

Item cuz simoniacis dispensatio. ij. q. iij. paulum.

Item maiorum ⁊ difficilium questionũ discussio. xvij di. multis.

De bac materia habes vbi agitur de ecclesia ⁊ de papa ⁊ de dispensa.

Q sedes quatuor patriarchaliũ ecclesiar sunt iste constantinopolitana. alexandrina. antbiocena. ⁊ byerosolimitana. xxij. di. renouantes.

Q constantinopolitana sedes licet vltima fuerit tẽpore: tamẽ ppter dignitatem trãslati iperij ex statuto consilij post romanã sedẽ primũ obtinet locum. xxij. di. sacrosancta. §. bac. ⁊. c. sequenti. ⁊. §. diffinimus.

Q alexandrina sedes quam beatus marcus euãgelista ad bonorem sancti petri instituit: olim post romanaz prior fuit: ⁊ post illam secunda fuit antbiocena in qua re sederat beatus petrus antequ romaz venisset. xxij. di. sacrosancta.

Q sedes episcopales non in villis vel castellis: sed in maioribus locis debent constitui. lxxx. dist. p totum.

Q beatus petrus apostolus vbi pagani babent archiflãmines: fecit instituj archiepiscopos. lxxx. distinc. in illis.

Q sedes episcoporuz non longo interuallo debent distare vt ad consecrationem archiepiscopi citius possint venire. lxxx. di. nõ debere. §. sedes. ⁊. c. se.

Q vbi non fuit sedes episcopalis de nouo non debet instituj: nisi fidelium excreuerit multitudo. xvi. q. i. precipimus. ⁊. c. felix.

Item nisi gens noua ad fidem conuertatur. xcix. di. nulli.

Q episcopales sedes ex causa auctoritate apostolica mutatur de loco ad locũ: videlicz propter barbaricam incursionem. vij. q. i. temporis.

Item ex causa vniuntur: videlicz propter alterius loci desolationem. xvi. questione prima. ⁊ temporis. ⁊ capitulo sequenti.

Item ex culpa aufferuntur: videlicet propter episcopi occisionem. xxv. questione. ij. capitulo vltimo.

Senes.

Q senes in scriptura sacra dicũtur sapientes. lxxxiij. dist. porro.

Q primitus abraam dictus est presbyter. idest senior. ibidem.

Q non propter senectutem vel decrepitã etatẽ sed pp sapientiam presbyteri dicũtur senes. ibidem.

Q gloria senum est canicies: ⁊ canicies sapientiam designat. ibidem.

Q quadruplex est seniũ: videlz natura. ⁊ hoc tẽdit ad defectum. lxxxvi. dist. tanta. xiij. q. ij. illud.

Item senium gratie. lxxxvij. dist. porro. vbi dicitur q canicies seniũ prudẽtia est. ⁊ hoc seniũ ad perfectum ducit. xx. dist. de quibus. xxxij. q. ij. ancillã

Item est senium culpe. ⁊ hoc ducit ad interitum. ii. q. vii. paulus dicit.

Item est senium eterne glorie. ⁊ hoc ducit ad eternū premium. De quo dicitur. Cogitaui dies antiquos. ⁊ annos eternos in mente habui.

Q Senes quanti morti viciniores tanto debent cē puriores. lxxxvi. dis. tanta nequitia.

Q Mali senes a prelatis suis sunt durius arguendi lxxxvj. distinctione tanta.

Q Presumendum est de sene bono bonum. xviij. q. secunda diffinimus.

Q Senectus aufert incontinue suspitionem. xxxiij. distinctione fraternitatis.

Q Senectus decrepita reddit ad epatū habilē. lxxxv. dis. archidiaconum florentinum.

De senio ⁊ senectute bēs vbi agitur de ātiquitate.

Sententia

Q Sententiā papa cū magna deliberatione oportet ferre. xxxv. q. ix. apostolice.

Q Sentētia aut pro cōsideratione temporis vel etiam propter surreptionem vel grauem necessitatem potest in melius commutari. xxxv. questione ix. sententiam ⁊ capitulo veniam.

Item papa sententiam suorum predecessorum potest in melius commutare. xxxv. q. ix. loci. §. bōs ira que in fine.

Q Sententia que in se non valet: confirmata per superiorem valet. xvi. q. vj. si episcopum.

Q Sententia debet dari in scriptis. ij. q. i. in primis in fine. ⁊ capitulo legum.

Q Ad sententiam dādā pro modicis causis nō requiritur scriptura. xi. questione. i. siquis cum.

Q Nō secūdū volūtatem: sed secūdum leges ē proferenda. xi. questione. iij. summopere.

Q Etiam presentibus partibus ante plenam negocij discussionem non est sentētia ferēda. xxx. questione vltima iudicantem.

Q In re dubia non debet dari certa sentētia. vndecima. questiōe. iii. graue.

Q Nō est dāda sentētia nisi post plenam inuestigationem veritatis. xi. q. iij. summopere. ⁊. c. graue ⁊. quatuor. capitulis sequētibus.

Q Sentētia rite prolata ab oībus ē tenēda. vj. q. iiij. si metropolitanus. §. ⁊ ⁊. c. siquis epūs. xxxv. q. ix. c. i. xi. q. iij. nemo contemnat.

Q Iudex dz eā facere cū mētis trāquilitate: nō in furore. xj. q. iii. illa. ⁊. tribus. c. se.

Q Sententia sub conditione nō est proferenda. ij. q. sexta biduum.

Q Sentētia diffinitiua obtinet auctoritatem rei iudicate. ij. q. vj. biduum ante fi.

Q Sententia plurium debet preualere. lxxix. distinctiōe si trālatus.

Q Sentētia quādoque est iniusta ex animo profrētis: sed iusta est ordine ⁊ causa. ⁊ aliquādo iusta est animo: sed nō ordine vel causa. ⁊ aliquando est iusta ex animo ⁊ ordine: sed nō ex causa. x. q. ii. episcopus. presbyter. §. sequēti.

Q Sentētia lata quādocz nō tenet. videlicet quādo per appellationem infra certum tempus nō relevatur. xxxv. q. ix. loci. §. sequēti.

Item quando in arduis causis in scriptis non dat ij. questiōe. i. ī primis. i fine.

Item quando a nō suo iudice fertur. iij. q. viij. accusatores. ix. q. ij. capitulo primo ⁊. capitulo episcopum. xj. q. i. in clericorum.

Item quādo ab vno solo iudicum: cum duo fuerint delegati fertur. ij. q. vj. si quādo. §. diffinitiua.

Item si cōtra ius scriptum fertur. ibidem.

Item si cōtra prius iudicata lata fuerit. ibidem.

Item si iudex pcio corruptus: eam tulerit. ibidem.

Item si parte nō contumaciter absente lata fuerit. tertia questiōe nona. per totum.

Q Nō debet sustinere penā canonicam: i quem nō est prolata canonica sentētia. xi. q. iii. nō debet.

Q Iniqua sentētia est reuocāda. vigesimaquarta: questione secunda sane profertur.

Item si per falsas probatiōes ⁊ per subreptionem lata est retrahēda. trecesimaquinta questione nona veniam ⁊ tribus. capitulis sequētibus.

Q Sña excōicatiōis siue iusta siue iniusta timēda ē. xi. q. iij. quibus. ⁊. c. episcopus. ⁊. §. si ergo.

Q Iniusta nocet potius ferēti cp̄ patiēti. xi. q. iii. illō. xxiiii. q. vlt. si qs nō ⁊ qtuor capitis se.

Item iniusta sentētia nec apud deum: nec apud ecclesiam ligat. xi. q. iij. si quis prohibet.

Q Cum subditi per superiores ad malum euidētur coguntur. sentētie illorum non est obediendum. ibidem. §. cum ergo.

Q Nō ē ferēda sentētia: quādo multitudo est i causa vigesimatertia questiō e quarta. cap. siquis potestatem. §. si mulier.

Q Ē sententia suspēsionis quātū ad officiū ⁊ beneficiū. vii. q. i. siquis in fine.

De qua materia habes vbi agitur de suspēsione.

Q Differtur sentētia ⁊ executio p. xxx. dies cū principes: vel aliquis alter aliquē ad mortem cōdemnat. xi. questione tertia cum apud.

Item differtur per decem dies: quotiēs appellatio admittitur. ii. questione sexta anteriorum.

Item quousqz grauida ad mortem cōdēnata pariat quia aliter cōmitteretur homicidium. ii. q. v. cō suluisti in fine. xxxii. q. ii. cp̄ non formatum.

Item quousque princeps assignauerit insulam illi q̄ in exilium debet relegari secunda questione sexta biduum post medium.

Item quousque condēnatus seruus reddat domīo suo de peculio rōnē. liiii. dis. generaliter.

Q Deus noluit mutare sententiam. xxii. questione quarta vnusquisque.

Q Deus non mutat sententiam in hominem: sed in operā. quia hominibus nō irascitur. sed viciis de penitētiis distinctione prima. §. si aga mus.

De sententia habes vbi agitur de excommunicationem et de iuditio.

Separatio.

Q hereticī ⁊ scismatici ab ecclia sunt separati. ⁊ ideo nō habēt spiritū sanctū. xxiiii. q. iii. ō illis.

Q mali christiani corporaliter sunt i ecclesia, sed p pessimam vitam separantur ibidem.

Q tūc peccatores christi corpore separantur cum p excomunicationem tradūtur sathane in interitu carnis vt spūs saluus fiat. xi. q. iii. audi.

Item aliqui separantur ab ecclesia per sentētiam q̄ sunt extra. xxiiii. q. vlti. cum aliquis.

Q nil sic debēt formidare xp̄iani q̄ separari a corpore christi: quia hoc nō est eius. xi. q. iii. nihil.

Q separati a corpore christi sicut mēbrum precisum virtutem spūalem non habeēt. i. q. i. corpalia.

Norent hoc obstinati in malitia.

Q nos debemus separari a malis precepto domini qui dicit. sit tibi sicut ethnicus ⁊ publicanus. iii. q. i. si peccauerit.

Item mādato apostoli: qui dixit hereticum post primā ⁊ secūdā correctionē ō vita. xxiiii. q. iii. dixit

Item cōcilio moysi q̄ dixit. separami a tabernis impiorum ne pereatis. i. q. i. siqs iquit ante finē.

Item statuto concilii qō separat iudeos a christianis xxviii. q. i. iudei.

Item exemplo cypriani qui separatus fuit a lucifero heretico. xxiiii. q. i. aduocauit.

Item exēplo Policarpi martiris q̄ a cherintho ⁊ marchione separatus fuit. xxiiii. q. i. omnes qui.

De hac materia habes vbi agitur de excōicatione.

Sepultura.

Q nomine sepulture aliquādo significat terra p ampliationē cimiterii. ⁊ sepulture. ⁊ licet pro ea accipere. xii. q. ii. aurum. xiii. q. vii. secundum

Item nomine sepulture quandoq̄ significatur officium sepeliendi. ⁊ non licet aliquid accipere. xiij q. ij. precipiendum.

Item noie sepulture qñq̄ significat terra cimiterii. ⁊ pro illa non licet aliquid accipere. xiij. q. ij. questa. ⁊. xiij. c. se. i. q. i. dictū ē solere i quibusdam.

Q ius sepulture est ius competens ecclesie ad sepeliendū in cimiterio suo. ⁊ pouenit. et episcopi assignatione. xiij. q. i. ecclesias

Item hoc spectat parochialibus ecclesijs: vel q̄bus iure vel priuilegio ē cōcessum. xiii. q. i. eccl. sias.

Q vbicunq̄ sepeliatur: domini est terra ⁊ plenitudo eius. xiii. q. vlti. vbicunq̄.

Q officium deuote sepulture: bone fidei est testimonium. xiij. q. ij. non extimemus ante fi.

Q in sepulturis christianoꝝ requies est defūctoruꝫ xij. q. ij. aurum ante finem.

Q prodest mortuis habere signa sepulture sue: que inspicientes amici pro eis preces effundunt domino. xiij. q. ij. cum grauia.

Q intra ecclesiam: ⁊ maxime iuxta altare: vbi corpus christi conficitur. nullus est sepeliendus. xiij. q. ij. precipiendum.

Q pōt i ecclesia cp̄i sepeliri. vel abbates: vel eminētis vite p̄sbiteri vel laici. xiij. q. i. nullus.

Q prodest homini inter bonos ⁊ iustos defunctos sepeliri. xiii. q. ij. cum grauia. ⁊. c. anime. ⁊. c. nō extimemus in fine.

Q peccatoribus plus obest sepeliri in sacris locis q̄ pdest. xiij. q. ii. q̄bus ⁊. c. cum gratia.

Q quocunq̄ modo seipsos occidentes: non solum carent ecclesiastica sepultura: sed etiam nec i pialmis. nec in aliis debet eis aliqua solemnitas exhiberi. iii. q. ii. placuit.

Item similiter debet pro illis fieri: qui fine penitentia pro suis sceleribus occiduntur. ibidem.

Item vsurarius excommunicatus etiam minori excommunicatione si absolutionem viuens non petiuit. xxiiii. q. ii. sane.

Item predones manifesti: etiam si penitentes mori antur. si habent vnde satisfacere possunt nec ipsi nec heredes satisfacere pro ipsis volunt. xxiii. q. ii. sane.

Q quilibet in peccato mortali moriens in cimiterio nō est sepeliendus. xiii. q. ii. quibus.

Q in patibulo mortuis si penituerit non est neganda sepultura. xiii. q. vlti. c. vltimo.

Q sepultura pōt eligi. xii. q. ii. bone.

Q ad eligēdā sepulturā locus debet i ducere solemnior. sicut est episcopatus: vel religiosoꝝ monasteriū. xiii. q. ii. vbicūq̄ tempoꝝ.

Q ep̄s etiā i minori ⁊ minus religiosa ecclesia pōt eligere sepulturam. xii. q. ii. bone.

Q nullus debet sepulturam parentum superbia: vel odio deserere. xii. q. ii. placuit.

Q filii emancipati a patribus libere eligunt sepulturam. xiii. q. ii. sozo. §. contra.

Q an ecclesia in qua parentes sepulti sunt possint vendicare corpora filiorum. xiii. q. ii. ebron. ⁊ capitulo sequenti.

Q coniugati vt videt i vno sepulchro debent sepeliri. xiii. q. ii. ca. i. §. nunc. ⁊. c. ebron.

Q vxor mortua si non elegerit sepulturam cum marito debet sepeliri. xiii. q. ii. c. i. §. nunc aūt queritē ⁊. c. ebron. ⁊. c. vnaquecq̄.

Q mulier si plures viros habuit. ⁊ sepulturam nō elegerit: videtur q̄ cū vltimo viro debeat sepeliri xiii. q. ii. c. vnaquecq̄.

Q extraneus q̄libet vbi elegerit: ibi sepelietur. xiii q. ii. vbicūq̄. §. quia.

Q extraneus si non elegit in episcopatu vel parochia sepelietur. xiii. q. ii. vbicunq̄.

Q indigena si eligit locum magis religiosum: ibi sepelietur. xiii. q. ii. illud. §. da ⁊. c. vbicūq̄.

Item si eligit minus religiosum quia videtur hoc facere ex odio vel superbia. non habebit. xiii. q. secunda, placuit.

Q indigena si de corpore non disposuit sepelietur cum propinquis. vel vbi decimas ptoluebat xiii. q. ii. ebron. ⁊. c. vbicunq̄.

Q violans sepulturam infamis efficitur sexta. q. estione. prima infames.

Q qui sepelit corpus alienum non solum, sepultum

sed omnia que consequenter habuit tenetur restituere ij.q.ij.omnes.

Ecclesia parochialis vbi sacramenta participauit de mortuo alibi sepulto debet ius suum habere idest canonicam portionem tredecima. questione.i. ecclesias per totum.

Canonica portio danda est secundum consuetudinem terrarum vt vitetur scandalum.ar. xij. dist. illa lxxvi. dist. vinam.

Sequestratio.

Lite pendente fructus sequestrãt. ij.q.vj. quotiens post. xj.q.i. quia res.

Sequestrantur res: cũ appellatur ab executione secũda. q.vj. quotiens post.

Item cuz aduersarius fructus dilapidat. ij. questione. ij. qui ea.

Item legitime appellanti. ij.q.vj. biduum.

Item de adulterio accusanti. iiij.q. iij. aliquãdo.

Seruitus.

Duplex est seruitus. videlicet corporalis z spiritualis. xij. q. ij. cum redemptor.

Seruitus inducta est ex iure gentium ibidem z. i. distinctione ius gentium.

Item iure diuino trigesimaquinta di. sexto.

Itẽ iure cõstitutionis. vij. dist. §. i. vbi de seruo empto agitur. de quo statutum fuit q sex annis seruire debuit: z in septimo anno libere exire.

Item iure canonico est approbata. xvij. questione quarta id constituimus.

Ante diluuium inconcussa fuit libertas: nec obsequia seruitutis a conditoribus exigebantur. xxxv. dist. sexto. post medium.

Si seruitus nõ esset ebrietas non fuisset ibidem.

Clericus episcopo suo insidias vel iniurias inferens in seruitutez perpetuam curie est tradẽdus. xi.q.i. statuimus. iij. q. xiij. clericus.

Cõiubina diaconi vel sacerdotis a principe in seruitutẽ est redigenda. z xij. dist. eos. qui.

Meritorium est libertatem dare seruis. xij. q. ij. cum redemptor.

Serui ecclesie angarijs secularibus iudicũ molestari non debent. xii. q. ii. ecclesiarum.

Ecclesie serui etiã bene meriti sine cõpensatione non debẽt dari libertati xii. questione. ii. si quos z. c. episcopus. qui.

Serui ministris eiusdem ecclesie gratis possunt dari. xii. q. ii. ecclesias.

Libertati dati si non fuerint grati in seruitutem redigantur. xij. q. ij. episcopus qui.

Frequenti' fugitiui possunt vẽdi. xij. q. ii. fugitiui

Si seruus promouetur sciente domino: z contradicente remanebit in ordine promptus: sed episcopus vel qui eum presentauit duplum restituet. liij. dist. si seruus absente.

Itẽ si presens est dns z cõsentit eo ipso seruus liber efficitur. liiij. distinctione si seruus scientre.

Item si dominus est absens siue presens. z scit z tacet; videtur consentire. ibidem.

Si dominus nescit promotionem serui infra anũ poterit reclamare z reuocare. ibidem.

Seruus indebite promotus. si infra dyaconatum fuerit degradatus ad pristinũ statũ reducit. liiij. dist. nullus z. c. se. z. c. siquis obligatus. z. c. de rebus. §. ceterum.

Seruus monachus factus inscio domino infra triennium nõ debet profiteri. Infra quod tempus si nõ requiritur libere monachus remanebit liiij. dist. si seruus sciente.

De hac materia habes. vbi agitur de ordine z de clericis.

De seruitute habes vbi agitur de libertate: z de libertis: z de manumissione.

Spiritualis seruitus peccati: relaxata est per incarnationem christi. xii. q. ii. cum redemptor.

Clericus qui altari seruit: de altari viuere debet duodecima. q. i. clericus qui. z. c. se.

Principes z prelati deo seruiunt: bene viuendo z fideliter subditos regendo. xxiij. questione. iiij. si ecclesia in fine.

Seueritas

Seueritas non alio seruiendi ẽ exercẽda: sed alio medendi. lxxxvi. dist. odio. z. c. se.

In delinquentes seueritas cum benignitate ẽ rẽperanda. xlv. dist. disciplina. z. c. sunt. z. c. xxiij. q. iiij. quid facies. z. c. quod christus.

Sicut contumacibus seueritas ẽ ostendenda: sic humilibus z penitentibus locus venie non debz denegari. v. q. v. quanto in fi.

Melius est cum seueritate diligere q̃ cum leuitate decipere. v. questione. v. non omnis.

Prelatus officium seueritatis diligentissime implet: qui non exodio sed ex dilectione subditum corrigit. vigesimatertia q. iiij. ita plane.

Propter multitudinẽ z plurima stragem detrabẽdum est seueritati. l. di. vt constitueret. xxiij. q. iiij. cum quisq; z. c. ipsa pietas ante finem.

Vbi scisma nõ timet nõ debet dormire seueritas discipline. xxiij. q. iiij. cũ q̃q; z. c. q̃dã. in fine.

Vbi fidei subuersio z ruina fratrum timet nerui seueritatis non debent dissolui. l. dist. absit.

Dignum ẽ vt seueritatẽ ecclesiastice discipline sẽtiat: qui sanctorũ patrum statuta seruare contemnit. lv. dist. nullus in fine.

Qui dei z sanctorum patrũ cõtẽnit mandata iustũ est vt senioribus corrigatur vidictis. vt ceteri sumant seueritatis z bonitatis exemplum. xxiij. q iiij. iustum.

Prelati quandoq; verẽtes peccãtium linguas seueritatis in corrigendo efficiuntur immemores xlv. dist. sed illud.

Q̃to maius ẽ peccatũ: tanto maiori seueritate ẽ corrigendum. i. q. i. ex multis circa medium.

De hac materia habes vbi agitur de austeritate: z de correctione.

Sigillum.

Q̃libet ecclia cathedral' vl colegiata oz habere sigil

lum ⁊ hoc dicitur sigillum capituli. lxxiii. di. in nomine in fine. xix. q. quarta statuimus.

Signum. ℣ per facta ⁊ verba notificatur aliis dispositio cordis. de pe. di. ii. §. querendum.

℣ q̄nis sint vera q̄dā; non tamen sunt credenda iudici nisi certis signis demōstrēt. xi. q. iii. q̄uis

℣ spāle signum filii dei fuit; q̄ spiritus sanctus ꝺ scēdēs māsit super eum. de pe. di. ii. §. querēdum.

℣ tunc signum est spiritum sanctum ad tempus i sanctos venisse cum signa miraculorum per ipsos facta patefacta sunt ibidem.

℣ aliqui demones videntur signa facere; ⁊ nō sit xxvi. q. v. nec mirum circa medium.

De hac materia habes vbi agitur de demonibus.

Silentium. ℣ cultus iustitie est silentium. v. q. iiii. in loco.

℣ indiscretum silentium prelati est dum eos q̄ erudiri poterāt timore dereliquit. xliii. di. sit rector

℣ simplex conuersatio absq; sermone quantum ex emplo ꝓdest tātum silētio nocet. xliii. di. §. i.

De hac materia habes vbi agit de taciturnitate.

Similitudo. ℣ homo ad similitudinē dei creatus ē agendo ꝓ deo plus hoie attribuit; q̄a nō dicit ad similitudinem dei cōdit⁹; sed signaculum similitudinis. de. pe. di. ii. §. quia vero reprobi post medium.

℣ similes fuerunt petrus ⁊ paulus deuotiōe ⁊ merito secunda questione septima beati.

Simon. ℣ simō mag⁹ fuit ex iudea natꝰ. xxvii. q. iii. recurrat circa. me.

℣ simoni baptismū simulatiōe acceptū nō ꝓfuit. q̄a post non penituit. xxvii. di. §. q̄ interrogasti.

Symonia. ℣ symonia ē studiosa voluntas emēdi vel vendendi aliquid spirituale ꝓma q. i. studet.

℣ symonia cōmittit̄ prece vel precio vel obsq̄o. i. q. prima ordinationes ⁊ c. sunt nonnulli.

℣ nullū virtū sic respicit iniuriam dei. ⁊ ideo inter alia illud grauius corripuit. i. q. i. quibusdam.

℣ simoniaca hereſis ante oēs alias hereſes pullulauit prima questione prima cum liqueat.

℣ giezi i veteri testamēto; ⁊ symon magus i nouo ꝓncipium fuerūt symonie. i. q. i. qui studet.

℣ i cōmissione symonie quātitas est attēdenda. i. q. i. iudices post medium.

℣ parue res sicut esculenta non videtur inducere symoniam ibi. em.

℣ vt ois suspitio symōie vitet: nō pastillū ꝓ aliq̄ spiritali det. i. q. iii. si quis obiecerit.

℣ sine pacto datum munus potest accipi prima. q. i. quicquid.

℣ tam dans q̄ accipiēs aliq̄d ꝓ spūali committit symoniam. i. q. i. duos constituerit.

℣ per carnales preces cōmittit̄ symonia. i. q. i. fūt non ⁊ tribus. cap. seq. viii. q. ii. c. i.

℣ ꝓ digno preces fundere non est symoniam committere. i. q. i. latorem.

℣ ille prelatus symoniā cōmittit qui nō nummo p̄ cij; sed nūmo fauoris ordinem vel beneficium tribuit. i. q. i. sunt nonnulli.

℣ ille symoniam fugit q̄ manus suas ab oi munere excutit. i. q. i. sunt nonnulli; ⁊ c. s. c.

℣ symonia licet sit execrabile vitium tamē beni mus est vsitatum. i. q. i. reperiuntur.

℣ symoniacus sicut nō habet spūale q̄ ꝓ temporali emit; sic nec tēporale pōt retinere q̄ ꝓ spūali dedit vel accepit. i. q. i. qui studet.

℣ symoniaci si nō renunciant ⁊ penitent: ineternū peribunt. i. q. i. si quis neq;.

Item adeptis priuantur. i. q. i. ꝓbyter si.

Item excommunicantur. i. q. i. quicunque sacros ⁊ capitulo qui studet.

Item deponūt̄. i. q. i. si q̄s episcop⁹. ⁊. v. c. capitulis se. ⁊. q. iij. ca que. ⁊ c. ex multis. ⁊ q. vij. si q̄s omnem

Item hereticī reputantur. prima questione prima q̄ cunq;. ⁊ duobus ca. se.

Item q̄buscūq; psonis tanq̄ hereticī accusant. vi. q. i. quero ergo. §. porro. ⁊. §. sed cum omnes.

℣ symoniacus ipso iure videt excōmunicatus. ⁊ a participatione sacramentorum segregandus. i. questione prima reperiuntur.

Item quādoq; corporaliter puniuntur. i. q. i. q̄ studet Exēplum ibi de giezi: qui lepra percussus fuit.

Item officium suum non iuste exequitur. i. q. i. qui sacros ⁊. c. qui perfectionem.

Item sacramenta indigne largitur. prima questiōe prima quicunq; sacros.

Item sacerdos non merito: sed nomine tantum dicitur prima. q. prima cap ij.

℣ aliquod munus dare ꝓ prebenda. vel dignitate est graue peccatum. i. q. vi. per totū.

℣ emens vel vendens prelatura in prauitatem incurrit symoniacam; ⁊ eternā dānationē. prima. questione prima presbyter si.

Item tam ea q̄ ordine suo priuatur; ibidem ⁊ c. reprimitur. ⁊ capitulo sanctorū.

Item prebenda symoniaca cū salute anime nō potest retineri tredecima. di. nerui. §. alija.

℣ prelatura per symoniam vel multā ambitionē adepta: etiam si moribus non offendat. malo exitu terminetur: quia difficile est vt bono peragantur exitu que malo sunt inchoata principio. prima questione prima. principatus.

℣ vbi prelatus per symoniam vel ambitionem intrat ibi populi plus timenda est calamitas q̄ salus. i. q. i. ferrur. §. vulnerato.

℣ symoniace scienter beneficium habens de rigore iuris priuandus ē eo. i. q. i. presbyter si ⁊ q. iij. ea que ⁊ c. ex multis i ꝓncipio ⁊ fine ⁊ c. si quis episcopus prebēdas. ⁊ c. si quis. dator.

℣ ꝓ omni spirituali dare tēporale symoniacum est. i. q. i. quicquid in principio.

℣ ꝓ obtinendo regimine q̄cunq; domorū religiosarū vel hospitalium dare aliquid symonia est. i. q. iij. si quis prebendas.

Item pro yconomatu vel vicaria dare vel recipere prima. questione prima siquis episcopus.
Itē pro quocūq; officio ecclesie: vel pro administratione rer ecclesiasticar. i. q. iii. saluator post me.
Item pro iure percipiendi oblationes vel decimas i. q. iii. questum. ⁊ c. sequenti. ⁊ c. siquis obiecerit. ⁊ c. saluator post medium.
Item pro ecclesiis dedicandis. i. q. i. siquis prebendas ⁊ questione. iiii. ecclesia.
Item pro ecclesiarum primorum lapidum fundatione. i. q. i. nullus episcopus.
Item pro baptismo ⁊ consignatione. i. q. i. baptizandus ⁊ c. quicquid ⁊ c. sequenti.
Item pro crismate vel cōfirmatione. i. q. i. placuit vt nullus ⁊ capitulo dictum ē. ⁊ c. sequēti.
Item pro eucharistie datione. i. q. i. dictum est solere in quibusdam.
Item pro sepulture exhibitione. ibidem.
Item pro quibuscumq; ecclesie sacramentis collatione. i. q. i. quicquid.
Item pro interdicti officij restitutione. i. q. i nullus episcopus.
Item p debiti officij. executiōe. i. q. iij. non solum.
Item pro scriptura vel auxilio in alicuius ordinatione. i. q. i. sicut.
Item pro sententie iuste: maxime a prelato prolatione prima. q. iii. vendentes.
Q. symonia etiam committit cum prelati accusatio ex pacto suspenditur. xi. q. iij. euphemium.
Q. collator beneficij symoniace. ab officio suspenditur. i. q. iij. siquis episcopus prebendas.
Item conferens prelaturam symoniace: si non peniteat pergit ad gehennam. i. q. i. cito.
Item a dignitate deponitur. i. q. i. reperiuntur: ⁊. q. iij. siquis episcopus prebendas.
Item sacrilegus est ⁊ excōicat⁹. i. q. iij. audiuimus.
Q. symoniaci in ordine acrius q̄ alij symoniaci dannantur. i. q. i. qui siquis. ⁊ c. quos constituerit i. q. iii. vendentes.
Q. quandoq; symoniaci symoniace ordinantur: ⁊ cum illis non dispēsatur: sed potius a proprio gradu cadunt. i. q. i. statuimus.
Item quandoq; symoniaci symoniace a non symoniacis ordinantur: ⁊ hij etiam cadunt ab ordine prima questione prima statuimus.
Item quandoq; symoniaci non symoniace a symoniacis ordinantur: ⁊ hij misericorditer in ordinibus tollerantur. i. q. i. statuimus. ⁊ c. se.
Q. in ordine symoniaci hereticj reputantur. i. q. i. presbyter si.
Item excomunicantur. i. q. i. quicunq; sacros.
Item deponuntur. i. q. i. siquis episcopus per peccuniam ⁊ quatuor. c. sequentibus.
Item executionem officij non recipiunt neq; habēt prima. q. i. quicumq; sacros. ⁊ c. gratia. ⁊ c. ordinationes. ⁊ c. quibusdam.
Item si celebrant polluta sacrificium offerunt. xlix. distinctione sacerdotes.
Q. symoniaci ordinatores: etiam si fideles videantur infideles sunt. i. q. i. cum omnis.
Q. ipsi tanq̄ seruum suum spiritum sanctum vendunt. ⁊ ideo proditori iude qui xp̄m iudeis vendidit assimilatur. i. q. i. eos qui.
Item anēthematizantur. i. q. i. placuit vt.
Item deponuntur. i. q. i. siquis episcopus per peccuniam. ⁊. ij. c. se. ⁊ c. quicūq; sacros.
Q. mediator symonie infamis efficitur. i. q. iij. siquis episcopus prebendas.
Item si clericus est deponitur. i. q. i. reperiuntur.
Item si laicus est excomunicat⁹. i. q. i. reperiuntur.
Q. varia dispensatio est circa symoniacos. nam dispensatur cum eis: vt tantum laicam habebant communionem: quando scilicet a symoniacis sciēter in contemptum ecclesie pro motu celebrauerunt. prima. q. vij. c. i.
Itē dispensatur vt tantū in minoribus ministrent quando. s. ad illas ecclesias transferri nō possunt hij ei ea q̄ emerūt canōice viuere p̄mittūt. i. q. v. c. i
Itē dispēsatur vt remaneāt i susceptis qñ nō i ea q̄ emerunt: sed in alia ministrare voluīt. i. q. v. c. i.
Item dispensatur vt ascendat ad superiores quādo iscijs ipis alij p ipsis symoniā cōmiserūt. i. q. i. c. i

Simulatio

Q. vbi est periculum anime licet qñq; vtilitas causa simulationem pretendere. xxii. q. ii. vtilem. Exemplum ibi de yeu rege israel.
Q. ipse deus simulauit se voluisse immolationem ysaac quam preceperat. ⁊ postea prohibuit. xxii q. ii. si quelibet. §. qñq;.
Item abraam in egypto saram vxorem simulauit sororem suam esse: nec tamē peccauit. xxii. q. ii. queritur. ⁊. §. proximo.
Item iacob simulauit se esse esau primogenitū ysaac ibidem.
Item iustum bellum habētibus quandoq; contra hostes expedit simulatio. xxiii. q. ii. dūs noster.
Q. nulli p̄iudicat dolosa simulatio. xxii. q. v. q̄cūq;
Q. baptismus simulatorius non cassatur. i. q. i. spūs §. ecce. de cons. di. iiii. solet etiam.
Q. ad ones christi non pertinent qui illis ficto corde miscentur. xxiii. q. vlt. de illis.
Q. malum est religioso cadere a proposito ⁊ postea simulare propositum. xii. q. i. certe.
Q. non solum in falsis sed etiam in simulatis operibus filii diaboli sunt. xxii. q. v. cauete:

Simplicitas.

Q. simplicitas columbina dicitur que dolo caret: ⁊ hec suadetur. vi. questione. i. ex merito. xvi. q. i. si cupis.
Item simplicitas innata: ⁊ hec excusat a tanto in comissis. lxxxvi. dis. tanta nequitia. circa fine m. ⁊. xlvii. dis. de petro.
Q. tali parcitur simplicitati ⁊ venia concedit. de cons. di. ii. scriptura. lxxxvi. dis. tāta nequitia.
Q. simplicitas impedit promouendum. xxxix. distinctione petrus.

Q. prelato ꝓmpto si hanc habuerit datur ei coadiutor. lxxiiij. dis. episcopoꝝ. vij. q. i. quia frater.
Item abbatib⁹ ꝑꝑ simplicitatē nō dātur coadiutores: sed deponūtur: xviij. q. ij. siquis abbas.
Q. sancta rusticitas ⁊ simplicitas solum sibi ꝓdest ⁊ quātū ex vite merito edificat tātū nocet: si destruentibus nō resistat. ij. q. vij. sancta quippe.
Item vbi simplicitati tātū studet disciplia negligit xj. q. i. fratris.
Q. in sacramētorum collatione debet esse simplex ⁊ sine venalitate consensus. i. q. vi. sicut is.

Sindicus. Q. per sindicum absentis itimatur voluntas. ar. xciiij dis. c. i. lxv. dis. non debet.

Singularitas. Q. singularitas i monachis ⁊ contēplatiuis approbatur. xvj. q. i. si cupis.
Q. singularitas nisi sit deo cōtraria cōmunē cōsuetudinē nō dz violare. turpis ē eni omnis ꝑs vniuerso suo nō cōgruēs. viij. dis. que cōtra amores.
Q. singularitas moꝝ etiam bonorum inconsuetos scandalizat. xij. dis. illa.
Q. qui strictius viuit: q̄ habent mores eorum cuz quibus viuit singularis ⁊ supersticiosus videtur xli. dis. quisquis.
Q. singularitas inter consuetos flagitia reputatur viij. dis. que contra.
Q. non interest quicquid alimentorum sumat dūmodo non sit singularis. sed congruat in omnibus generibus alimentorum hijs cum quibus viuendum est. xli. dis. quod dicit.
Q. exceptis religiosis nullus in decantādo diuina officia aliter q̄ in episcopali ecclesia cantantur: debet esse singularis. xij. dis. de hijs.

Synodus Q. synodus ex greco reīt pretat cōitat⁹ vl cet⁹ cōcilij vero nomē tractū ē a romanis: eo q̄ ad tractādū cōmuni ītētiōe cōueniebāt. xv. dis. synodus.
De hac materia tractatum est vbi agit de cōcilijs.

Sobrietas. De sobrietate episcoporū habes. xxxv. dis. per totū ⁊. lxi. dis. per totum.
De sobrietate habes supra: vbi agitur de abstinentia: ⁊ de cibo ⁊ de ieiunio.

Societas. Q. societas reqrit cōcordiam moꝝ. xlj. dis. q̄ dicit. ⁊. c clericus.
Q. socius tenetur socium defendere ab iniuria. xxiij. q. iij. non inferenda.
Q. bonus qui in bonitate permanet non polluitur si malo societur xxxij. q. i. non est. Exemplum ibi de osee ⁊ de meretrice.
Q. boni quādoq̄ luunt societatem malorum. xxiiij q. prima non turbatur.
Q. bonum est malum sociuz declinare: ne sicut morbida ouis inficiat congeriem societatis. xlv. dis. sed illud. xxiiij. q. iij. resecande. ⁊. c. ecce autem. c. illud sane.
Q. difficile est icorruptū ꝑmanere: q̄ corrupto sociatur. xxiij. q. iiij. quisquis vl quod potest i fine.
Q. tripliciter associatur quis malis. aut committendo. aut fauendo. aut in non corripiendo. xxiij. q. iiij. ita plane.
Q. nō caret scrupulo societatis occulte: qui manifesto facinori desinit obuiare. lxxxiij. dis. error xxiij. q. iij. qui potest. lxxxv. dis. culpam facientis.
Q. societas maloꝝ est quādoq̄ tollerāda ⁊ quādoq̄ fugienda. vij. q. i. suggestum ⁊. ii. c. sequenti.
Q. icātationes ⁊ artes magice fiūt ex q̄dā pestifera societate hōiuz ⁊ d̄monū. xxvi. q. v. i illd. i fi.

Sodoma Q. peccatū sodomie exercet i maculis ⁊ in feminis. xxxii q. vii. vsus.
Q. in peccato sodomie deordinatur ordinatio dei ⁊ nature. xxxii. q. vii. adulteri.
Q. societas que cum deo esse nobis debet violatur cum natura cuius ipse auctor est libidinis peruersitate polluitur. xxxii. q. vii. flagitia.
Q. peccatum sodomie: etiam apud gentiles est detestabile. xxx. ij. q. vii. flagitia.
Q. sodomie peccatum grauius est adulterio. xxxii. q. vii. vsus.
Q. peccatum sodomie peius est q̄ cum propria matre peccare. xxxii. q. vii. ad ulterii.
Q. loth obtulit suas stuprari filias vt detestādū peccatum sodomie in aliis impediret. xxxii. q. vii. offerebat.

Sollicitudo. Q. sollicitudo temporaliū suffocat spiritualia. xlix. dis. hinc etenim. ante medium.
Q. hoc non debet esse in clericis ⁊ religiosis. xii. q. i. cui portio deus.
Q. pia sollicitudo est egenorum commodis intendere lxxxvii. dis. diuine.
Q. cum honoris augmento cura quoque sollicitudinis debet excrescere. c. dis. rationis.
Q. eps sollicit⁹ debet esse circa defensionem pauperum. redemptionem oppressorum: ⁊ munitionez monasteriorum. lxxxiii. dis. §. primo.
Item debet esse sollicitus. tanq̄ pastor circa gregē suum. lxxxi. distinctione oportet.
De hac materia habes vbi agitur d negligentia.

Somnus. Q. negligēs ꝑlatus dormiēti cōparat. lxxxvi. dis. fratrē
Q. aliquando somnum vanum ⁊ deceptorium dormientibus immittunt demones. xxvi. q. iiii. sciendum. circa medium.
Q. demones maxime insomnis infideles deludūt diuersas eis species ⁊ similitudines offerentes: ⁊ per deuia queq̄ ducendo ⁊ hoc cum solus paciatur spiritus in corpore euenire opinātur. xxvi. q. v. episcopi. post medium.
Q. somniando illusiones contingunt hominibus multipliciter. vi. dis. c. testamentum. ⁊. c. se.

Sors. Q. sors non est aliquid mali sed res in humana dubitate diuinā idicas

voluntatem·xxv.q.ij·sors.

Q licet sortibus nil mali insit tamen prohibẽtur homines ne sub hac specie ad antiquos ydolatrie cultus redeant·ibidem·§·proximo.

Q q sortib⁹ vtũt ad negocia secularia ⁊ ad vanitatẽ diuina oracula videt cõuertere·xxvi.q.ij.bñ·qui

Q sortes que dicũtur apostolor̃ vel alior̃ sãctorum sunt dãnate·⁊ exercẽtes sunt ercõicati.xxvj·q.v. siquis clericꝰ.⁊.q·vij.nõ obseruetis·⁊·c.se.

Q omne genus sortium sub anathemate prohibet xxvj.q·v.sortes.⁊·c.se.

Q tempore necessitatis: in libris diuinis premissa oratione dominica vel alia sortes videntur concedi·xxvi.q.ij·bñ.qui.⁊.c.se.

Sortilegium.

Q sortilegi sũt.qui q̃sdã ispectiões sortium vel figuraꝝ futura ꝓmittũt·xxvi.q.i·sortilegi

Q qui seruant cõstellationes sortilegi dicuntur.xxvi.q·v·non liceat.

Q in kalendis Januarij mensam cum epistolis ratione diuinationis parare sortilegium est committere.xxvi.q.vij.siqui.s.

Q ligature caractaꝝ vel aliaꝝ rer̃ quas medicina nõ req̃rit, vel obseruatio sternutationis aut limini cõculcatio: aut dier̃ egyptior̃ obseruatio: ⁊ plura alia noie sortilegii.dãnãt.xxvi·q·ũ.illud qđ.

Q portare super se lapides preciosos vel herbas nõ est sortilegium.xxvi.q.v·t.c.vlt·

Q infirmãtibus carmina sortilega: nil proficiunt xxvi.q·ij·admoneant.

Q qui seruant sortilegia: sunt r̃piane fidei ⁊ baptismi violatores.xxvi.q.vii·non obseruetis.

Q sortilegi a diabolo cui deseruiunt sunt captiuati·xxvi.q·v. episcopi eorum.

Q ab epis de parrochijs sunt expellẽdi.ibidem·

Item sortilegi sunt ercõicãdi.xxvi·q.v.§.primo·

Q sortilegi sunt ⁊ eis assentientes ad accusationẽ non sunt admittendi·ij.q.viij·quisquis.

Q serui si sint sortilegi verberibus: si liberi carceribus sunt castigandi.xxvi.⁊.v.cõtra.

Q qui credit sortilegijs: quinq; annis debet penitere·xxvi.q.v.non liceat.

De hac materia habes vbi agitur de diuinatione ⁊ de incantatione.

Spectaculum.

Q die solẽni ecclesiã cõtẽnẽtes ⁊ spectacula custodientes; sunt excomunicandi. de cons.dis.i.qui die.

Q ꝑsbyteros clerici curiosis spectaculis nõ debẽt interesse.de.cons.v.non oportet.xxiij.dis.bñs igitur.

Q clerici spectacula saltantium debent vitare·xxxiiii.dis.presbyteri.

Q penitẽs si ꝓfecto vult penitere, debet se a spectaculis seculi cohibere.de.pe·dis·v.§. primo· ante finem·versu cohibeat·

Spiritus sanctus.

Q spũs sãcꝰ ex̃ eq̃lis ẽ patri ⁊ filio.de cons·dis·v·ó.spiritu sancto·

Q a patre ⁊ filio ꝓcedit. de conse: dis.v. saluator

Q spiritui sancto attribuitur potentia miraculorum de cons.dis·v.de spiritu sancto.

Q spiritus sanctus extra ecclesiaz nihil operatur. xxiiii.q·i.audiuimus·

Q non scissuras sed vnitatem amantes. spiritum sanctum accipiunt.ibidem·

Q peccata tenere vel dimittere vel excommunicare opus est spiritus sancti ibidem.

Q in domino semper mansit spiritus sanctus in aliis vero sanctis quandoque manet quandoque recedit. de pe·dis.ii·§·querendum.

Q nemo potest dicere dominus iesus nisi in spiritu sancto. ibidem post medium·

Q nemo accipit spiritum sanctum nisi intra ecclesiam.xxiiii.q.i.audiuimus·

Q blasfemare spiritum sanctum est contra sacros canones propterue agere.xv·q.i.violato·

Q apostolus absens corpore presens spiritu corinthum tradidit satbane. ibidem.xxiiii.q·ii. audiuimus·circa medium.

Q symoniaci non habent spiritũ sanctũ vitaꝝ sed spiritum mẽdacii·⁊ illũ aliis dãt.i. q.i·gratiam.

Q septem modis in spiritum sanctum quis peccat videlicet cum quis male sentit de persona spiritꝰ sancti·de cons.dis.iii·bii.vero.

Item cum quis obstinatur ⁊ dicit omnia mala impunita: ⁊ bona non remuneranda. de pe· dis. iii. §.adhuc in fine.

Item qui penitus desperat vt cayn qui dixit maior est iniquitas mea q̃ vt veniam merear. de pe. dis. i.voluissent·§·ex his.

Item cum quis veritatem cognitam impugnat sicut illi qui r̃pm dixerunt in belzebuch demonia eicere.i·q.i.eos qui.

Item cum quis quocumq; modo mortaliter peccat nam ex hoc spiritum sanctum a se fugat. de pe. dis. iii·inter hec hircum.ii

Item cum quis scienter in quocumq; mortali peccato perseuerat·de pe. dis.iii.ibidem ante fi.

Item cum quis exstens in peccato hz ꝓpositum nunq̃ penitere. de pe·dis.i·§. potest etiam.

Spoliatio.

Q cũ spoliat̃ qs rebꝰ vel bñficio ab aduersario. tũc ãte litis ingressũ restituit.ij·q.i·ꝓtotũ·iii·q.i.epi v.q.ii.si ꝑmanes·ri.q.iii·fies·xxxiii.q·ii.historiar

Q si obiecciatur spoliato exceptio rei iudicate a q̃ non fuit appellatum tunc non restituitur ii.q.vi c.ei qui appellat.§.diffinitiua.

Q cum spoliatur quis a iudice non suo hic statim restituitur nisi propter graue scandalum dissimulatur·iii.questione.sexta.hec quippe.

Q si spoliatur quis a iudice suo qui propter iustam causam absens inuenitur hic statim restituit·vii questione.i. presentium·sed absens ex contumacia si infra annum purgare voluerit innocẽtiam est audiendus·ri.q·ni.rursus.

Q si spoliatur quis presens a suo iudice post appel-

latiōnem nihil agitur.: spoliatus ad omnia restituitur.ij.q.vi.c.vlr.§.appellatore.

Si spoliatur quis a iudice suo ante appellationem ordine iudiciario non restituitur.ij.q.vi.c. vlr.§.quādoque vnam.

Si a iudice suo ante appellationem ordine iuris p̄termisso q̄s spoliat stari restituit.ij.q.i.notū sit

Spoliatus etiam absens per procuratorem p̄t restitui iij.q.j.c̄pi.§.sed notandum.

Sponse

Spōse.p̄misse nō stari dēt da ri vt vilescāt.xxvij.q.ij.istitutū.

Vno viuente alteri alter non debet coniungi.xx. vij.q.ij.desponsatam.

Vterq; ipsorum altero inuito potest religionez approbatam intrare.xxvij.q ij.desponsatam.

Dos sponse scripto debet confirmari.xxx.q.i. nostrates.

Propter publicam honestatem neuter alterius consanguineum: nec in vita: nec post mortē potest accipere.xxvij.q.ij.siquis desponsauerit aliquam.7.c.siquis vxorem.7.c.se.

Fornicatio voluntaria: videtur tollere desponsationis vinculum de futuro.xxvij.q.ij.raptor.

Sponsa iubetur lugere mortem sponsi sui: quasi viri sui.xxvij.q.ij.omne in fi.

Opprimens sponsam alterius morte punitur. xxvij.q.ij.omne.

Sponsa quādoq; dicitur vxor: 7 sponsi quādoq; viri.xxvij.q.ij.quapropter.7 pluribus.c.se.

Sponsus cum sponsa ob reuerentiam benedictionis prima nocte debent in virginitate permanere.xxij.dis.sponsus.

Sponsalia

Sponsalia sūt futurarū nuptiarū federa.xxx.q.v. nostrates.

Ante septennium nequeunt cōtrahi sponsalia. xxx.q.ij.§.i.7.c.se.

Sponsalia incunabilis per parentes contracta non renent nisi pueri: postq; ad annos discretionis peruenerint consentiant.xxx.q.ii.c.vbi.

Sponsalia q̄nq; contrahuntur per verba de presenti 7 hec quia faciūt matrimonium nō soluunt nisi per religionis ingressum.xxvii.q.ii.scripsit.

Item per frigiditatis perpetuum maleficium.ii.q. v.cōsuluisti.§.hoc autem.

Item per verba de futuro hec impediunt cum alio contrahendum: sed non dirimunt iam cōtractū xxvii.q.vlti.c.vlti.7.§.se.

Parentibus non licet puerorū sponsalia frangere: que vtrorumq; consensu contrahuntur.xxxi. q.iij.c.si qui.parentes.

Euidens signum sponsalium est per annullum subtractio.xxx.q.v.nostrates.

De hoc habes.vbi agitur de anulo.

De hoc habes.vbi agitur de sponsalia per parentes tantum tractari debent non est enim virginalis pudōris eligere maritū xxxii.q.ii.non omnis.§.se.

Vruente filio pater puelle despōsalibus tractādis non debet se intromittere: sed filius quia ipse pater est in potestate sui.xxxii.q.iii.c.i.

De desponsatione marie cum ioseph habes.xxvii.q. ii.§.i.

De hac materia 7 de conditionibus turpibus 7 honestis: que fiunt in sponsalibus habes vbi agit de matrimonio.

Stabilitas

Stabilitas prelatis 7 clericis i suis ecclīs 7 locis p̄cipit 7 cōtrariū ibidē.viii.q.nō oportet.7 p omnia.c.vsq; ad capitulum sancritum.

De stabilitate habes: vbi agitur de cōstantia.

Statera

Statera dolosa que grauius p se leuius pro alio pōderat est vitāda.xxiii.q.i.nō afferamus.

Ois iudex staterā gestare debet: vt i vtroq; pēso iustitiā 7 misericordiā habeat.xlv.di.omnis.

Quilibet quasi in statera sermones suos debet pōderare.l.dis.ponderet.

Statura

Statura sāctorū partī iuiolabiliter sūt seruāda.xi.di.nolite

Ecclesiastica statuta quedam apostolica traditione quedam auctoritate scripture: quedam consuetudine confirmantur.xi.di.ecclesiasticarum.

Apostolica statuta nō debēt negligi nec variari nec p cōcertationez disturbari.xxv.q.ii.āputato.

Fit statutum propter honestatem tenendam.xxxv.q.iii.pozzo.

D hac mā habes vbi agit de publica honestate.

Item fit pp ihōcstātē oclēdā.de cōse.dis.iiii.nec quenq̄: vbi agitur de immundiciis corporalibus.

Item fit propter vtilitatem habēdam.i.q.vii.tali vbi cōstituitur propter ecclesie vtilitatem: vt cū illegitime nato dispensetur.

Item fit propter inutilitatem evadendam.xii.q.ii. rerulas.vbi statuitur q̄ inutiles res ecclesie alienari possunt.

Item fit statutum causa diligentie habende.xviii. dis.peruenit.vbi statuitur vt synodi certis temporibus habeantur.

Item fit causa negligētie remouēde.lxxxix.dis.volumus: vbi statuit q̄ epūs vicariū habeat.

Item fit causa necessitatis qua cessante debet statutum cessare.i.q.i.quod pro necessitate.

Item fit causa facilitatis.lxxx.di.fraternitatē. vbi statuitur q̄ epales sedes debent esse propinque vt facilius ad electionem archiepi cōueniant.

Item fit causa maioris mali vitandi.xiii.distinctione.c.i.7.c.ii.

Item fit causa maioris boni adipiscendi.xix.q.ii. due vbi dicitur q̄ clericus contradicēte episcopo religionem potest intrare.

Item fit causa oppressionis vitande.xvi.q.i.predicator. vbi dicitur q̄ maior minorem opprimere non debet.

Item fit causa subiectiōis seruande.xcv.di.esto vbi dicitur qualiter episcopi ad presbyteros 7 presbyteri ad episcopos se debent habere.

Q legitim⁹ statutum potest dissolui ꝓpter p̄ecca
tis abusum. lxiij. dis. quia sancta. §. proximo.
Item propter auctoritatem derestationem. xvi. dis. ca
nones. vbi dicitur ꝙ licet bona sint que statuerūt
hereticitatem sunt derestanda.
Item propter securiorem pulsionem. de conse. dis. i.
vasa vbi dicit ꝙ pro ministerio diuino meliora
sunt vasa aurea ⁊ argētea ꝙ vitrea ⁊ lignea.
Item propter statuti nimium rigorem. xxxiij. dis
tinctione fraternitatis.
Itē ne prebeat malignādi occasionem. xij. dis. nos
cōsuetudinem vbi contra primum statutū de he
reticis statuitur de donatistis nō promouēdis.
Item propter maiorem honestatem. xxxi. dis. alter
vbi statuitur de grecorum sacerdotum vxoribus
quod apud latinos dissoluitur.
Item ꝓpter exempli perniciem. xcvi. dis. bene vbi
statutum basilij licet fuerit ꝓcclesia cassatur.
Q statutum antecessoris cassatur si oppressionem
infert. xxxi. dis. ante terminum.
Item si iniustitiam continet. xix. dis. secūdum. ⁊. r.
q. ij. de precarijs. c. dis. nouit.
Item si casus iopinatus emergit. xii. q. i. certe.
Itē si exēplū mali iducit. l. iiij. dis. q. sca. §. vex.
Item si melius alteri fuerit ꝛ uelatum. ix. dis. noli.
Item si causa vel persona vel aliquod simile causaꝫ
dederit statuto. xxix. dis. regule.
De hac materia habes vbi agitur de constitutione.

Sterilitas. Q in lege moysi maledi
cta erat sterilis. xxxij. q. iij
recurrat. § hūs ira.
Q nulli licet vxorem dimittere ꝓpter sterilitatē. ⁊
aliam ducere ꝓp fecūditatē. ibi dē. c. tantum.
Q nō videt vere esse vxor que procurat cōtra bo
na matrimonij venera sterilitatē. xxxij. q. j. aliqui
Q sancti patres ꝓpter sterilitatem vxoꝛ ex ancilla
pueros procreauerunt. xxxj. q. iiii. §. j.

Stola. Q stola dicitur ornatum. xxiij. di
ecclesiastica.
Q stola epūs ⁊ sacerdos vtrūq; humeꝛ debet ambi
rec̄tas i modum crucis stringēdo. ad designan
dum ꝙ xp̄m crucifixum i pectore portans securus
stet iter ꝓspera ⁊ aduersa. xxiij. dis. ecclesiasti.
Q q̄ sūm stola celebrat vel euāgelium legit: grauiter
excedit. vnde ⁊ excōicari precipitur. xxiij. dis. ec
clesiastica in fine.
Q diaconus in sinistro humero stolam gestare de
bet vt expedire ꝓsbytero ministrare valeat. xx
v. dis. vnum ornatum.
Q sacerdos nunq̄ debet corpus xp̄i sumere vel ꝓ
aliis portare nisi stola in pectore ad modum cru
cis circūseptus. xxiij. dis. ecclesia

Studium. Q studium apostolici de
bet esse circa profectum im
perij. xcvii. dis. victor.
Q studium episcopi debet esse: vt diuersaꝫ scientia
rum studium procuret in ecclesiis baptismalibus
xxxvii. dis. de quibusdam.
Q studium debet esse clericis diuinis officiis intē
dere. xxiii. dis. his igitur in fine.
Q clerici studiū auaricie debēt declinare. ibidem.
Item derestabile studium symonie debent fugere
i. q. i. qui studet.
Q studium liberalium artium ad vtilitatem eccle
sie exercendum approbatur. xxxvii. dis. de quib⁹
Q studium in libris poetarum ratione curiositatis
clericis inhibetur. xxxvii. dis. fere. per totum.
Item clericis inhibetur ne filios suos i ecclesiarum
sumptibus studijs secularium sciētiarū occupent
xxxvii. dis. allegant. ⁊. c. vino. ⁊. c. omne.

Stultum. Q stultum est nolle a quo
cunq; bona discere. xxii. dis.
de constantinopolitana.
Item peccati periculum ⁊ pene correspondentis: si
pensāre. xxxviii. dis. qui ea. vbi dicit: qui stultus
erit in culpa sapiens erit in pena.

Stuprum. Q stuprum est illicita vir
ginum defloratio. xxxvi.
questione. i. lex. §. cum ergo.

Subdiaconus. Q subdiaconi
appellantur: qui
subiacent officijs ⁊ ꝓceptis leuitaꝝ. xxi. dis. cleros
Item subdiaconi officiū ē calicē ⁊ patenā ad altare
xp̄i deferre: ⁊ leuitis tradere. xxv. dis. perlectis.
Q nullus debet ordinari in subdiaconum nisi ꝓ
missa castitate: xxviii. dis. de syracusane. §. ecce. ⁊
duobus. capitulis se.
Q rēpore apostoloꝝ subdiaconatus nō erat sacer
ordo. xxi. dis. §. i. in fine. lx. dis. nullus in epm.
Q subdiaconus pōt eligi i epm: ⁊ nō i archiepiscō
num. lx. dis. inouamus. ⁊. c. nullus. in epm.

Subscriptio. Q subscriptio tabel
lionarii vel si non ha
betur tabellio trium testium subscriptio scriptu
ram facit aurenticā. xvi. q. iii. placuit vt. §. pōt.
Q subscriptio requiritur i electiōe. lxiii. dis. ꝓpo.
Item requiritur in constitutionis promulgatione.
xcvi. dis. bene quidem. xxxv. q. ix. qō quis.
Item requiritur in scientie prolatione. xvii. distin.
concilia. §. hinc etiam.
Item requiritur in rerum ecclesiarum alienatione. xii
q. ii. sine exceptione.
Item requiritur in libertatis datione. xxii. q. ii. epūs
qui mancipium.
De simili materia hēs vbi agit de scriptura.

Successio. Q i ecclesiis ū oꝛ ē succes
sio. viii. q. i. apostolica.
Q episcopus non potest sibi substituere successoꝛē
viii. q. i. per totum.
Q filius sacerdotis vel clerici nō pōt imediate i ec
clesia succedere patri. i. q. i. ciro turpem.
Q varietate multiplicis successionis aboletur vitī
um predecessoris. ibidem.
Q bona defuncti epi seruāda sunt diligēter succes
soꝛi. xii. q. ii. hec huius placiti. ⁊. c. licet. ⁊. c. cha
ritatem.

Successor. Q. successor factum predecessoris mutat propter subditorum oppressionem. xxxi. dis. ante.
Item pp manifestā iniquitatē. c. dis. nouit.
Item propter exempli perniciem. lxiii. dis. quia sancta. §. verum
Item ob iudicis circonuentionem. xxxv. q. ix. apostolice. ⁊ duobus. capitulis sequētibus.
Itē ob gratie dispensationem. xxxv. q. ix. sentētiā.
Itē ob originis icertitudinē. lxviii. di. cor. cpi.
De hac materia habes vbi agitur de statuto. ⁊ de constitutione.

Suffragium. Q. suffragia ecclesie facta pro mortuis prosunt. xiii. q. ii. non estimemus.
Q. quattuor modis fiunt suffragia pro mortuis. aut missis. aut elemosinis. aut ieiunijs. aut precibus. xiij. q. ij. anime
Q. cum pro centum animabus psalterium vel missa dicitur nō minus q̄ si pro qualibet earum dicerctur accipit. de conse. di. v. nō mediocriter.
Q. p suffragijs mortuoꝝ alij diē tertiū. alij diē septimū: alij tricesimū alij quadragesimū obseruare cōsueuerūt. xiij. q. ij. quia alij.
Q. debita suffragia mortuorum non reddentes fures sunt ⁊ sacrilegi. ⁊ sunt excommunicādi. xiii. q. ij qui oblationes.
De hac materia habes vbi agitur de mortuis ⁊ de elemosinis.

Superbia. Q. superbia est bona que nō habet quis simulare. xi q. iij. siquis vero.
Item superbia est alijs se preferre. xxij. distinctione de constantinopolitana.
Item superbia est vanas opiniones ex scripturis sacris confingere. xxx. dis. hec autem.
Item superbia est subditos nō cum beniuolentia: sed cum asperitate corrigere. xlv. distin. licet non nunquam.
Item superbia est arroganter alios instruere. xlvi. dis. hoc habet. xlv. dis. recedite.
Item superbia est occasione habitus vel religionis simpliciores quosq̄ despicere. xxx. dis. siquis per superbiam. xlv. dis. vera iustitia.
Item superbia est sine meritis prefici vel ordinari velle. lix. dis. si officia.
Item superbia est peccatum suum in confesione nō manifeste. de pe. dis. i. taciturnitas.
Item superbia est officia alijs conuenientia sibi vsurpare. x. dis. quoniam. xciii. distinctione dyaconi ecclesie sunt.
Q. nabuchodonosor propter superbiam in bestiā est mutatus. xvii. q. iiij. miror.

Superfluitas. Q. superfluitas cibi ⁊ potꝰ nocet anime ⁊ corpori. de conse. dis. vlt. nihil enim sic. ⁊ duobus capitulis se.
Q. superfluitas temporalium: maxime in clericis arguitur. xlvij. dis. sicut. xij. q. ij. aru. um
Item arguitur in vsu ciborum ⁊ potuum. xliiij. dis. §. i. ⁊ c. sequenti.
Item arguitur in excessu deliciarum ⁊ lasciuiarum xxxv. dis. ecclesie. xl. dis. quisquis.
Item arguitur in imoderata effusione verboꝝ. xliii dis. sit rector. ante finem.
Item in constructione edificiorum. lxxxvi. dis. non satis. §. item pulchra. xij. q. ij. gloria.

Superstitio. Q. superstitio est: q̄cquid institutum ē p homines ad facienda ⁊ collenda ydola. vel ad colēdam sicut deum creaturam. xxvi. q. ii. illud qd.
Item superstitio est seruare tempora in agendis. in edificiis ichoandis in diebus egyptiacis custodiendis. xxvi. q. vlti. quis existimat.
Item superstitio est pacta quedam ⁊ federa cum dmonibus subire qualia fiunt per magicas artes xxvi. q. ii. illud quod.
Item supstitio ē strictiꝰ viuere q̄ mores eorum cum quibus quis habitat: se extendunt. xli. dis. q̄sq̄s.

Suspensio. Q. suspēsio ē duplex. s. corporalis ⁊ spiritualis.
Q. suspensio iude corporalis non deleuit peccatum sed auxit supplicium. xxiiii. q. v. si non licet.
Q. qui seipsos suspendunt vel aliter occidunt cum iuda perpetue damnationis exitium incurrunt xxiii. q. v. si non licet.
De suspensione iude habes vbi agitur de iuda.
Q. suspendēdus in patibulo si digne penituerint: nō ē negāda eucharistia neq̄ sepltura: q: tal bꝰ supliciū cedit ad peccati remediū. xiii. q. vlt. c. vl.
Q. suspēsio spiritualis ē canonica vel ecclesiastica: que contingit in officio ⁊ beneficio. vel in vtroq̄ xxxii. dis. eos qui.
Q. a canone suspensi sunt ipso facto clerici: publici fornicatores. xxxii. dis. nullus. ⁊ c. se. xv. q. viii. sciscitantibus.
Item heretici. xxiiii. q. i. siquis dederit. ⁊ c. se.
Item scismatici. i. q. i. quicūq̄. ⁊ c. repiuntur.
Q. suspenduntur clerici turpibus questibus: ⁊ lucris incūbentes. l. xxviii. dis. consequens.
Item suspenduntur ab officio demoniaci ⁊ epulentici: vel consimilibus vexationibus laborantes. xxxiii. dis. cōiter. ⁊ ii. c. se.
Item suspenduntur epi vel clerici de insolentiis se non corrigentes. xxxiiii. dis. quorundam.
Itē suspēdunt clerici p̄latis suis iobediētes ⁊ cōtumaces. xi. q. iii. siquis vero. ⁊ c. absit.
Itē qn̄ quis suspēdit ab officio: itelligit tātū d officio i ecclesia exequēdo. q: i p̄uato tenet oēs horas dicere. xi. q. ii. siquis eps in concilio.
Item in officio eis participantes excomunicantur xi. q. iii. siquis episcopus damnatur.
Q. non timens suspensionem excomunicatur. xi. q. iii. siquis presbyter.
Itē deponitur ab honore. xi. q. iii. siquis eps.

Suspitio

Q ois suspitio potī ꝑpelēda ē ꝙ recipiēda. vj.q.i. oues.
Q fidelis homo nō de facili debet venire in suspitionem. ibidem. xi.q.iij. absit. nō glo.
Q est suspitio temeraria ꝛ hec est repellenda. quia non vult deus hominem ab humano iudicari arbitrio. ij.q.i. multi post me.
Item suspitio probabilis: ꝛ hec recipit probationem in contrarium. viij.q.i. presentium.
Q suspitio surgit ex presumptione iuris vel ex testium productione. ij.q.viij. accusatio quoque.
Item est suspitio violenta: ꝛ hec sufficit ad sententiam. vt si vxor cum adultero in vno lecto inueniatur. xxxij.q.i. dixit.
Item ex signis verisimilibus: ꝛ ex fama, ꝛ hec iudicit purgationem. ij.q.i. deus. ꝛ q.v. presbyter.
Item surgit ex aduersariorum confictione, ꝛ hec ē cōtenenda. xi.q.iij. in cunctis.
De hac materia habes vbi agitur de presumptione.

Abellio

Q qlibet ciuitas ꝓbet habere tabellionē. xvi.q.i. placuit. §. hūs autē.
Q vbi tabellio ad istrumētū scribē dū nō habetur sufficit trium subscriptio ibidem.

Taberna

Q tabernas clerici ꝑ alios nō debēt tenere. xliij. dis. nulli.
Item nisi in necessitate peregrinationis tabernas ad comedendum vel bibendum non debent intrare. xliij. dis. clerici.
Q clericus tabernam frequentans si admonitus non cessat debet deponi. xliij. dis. nulli.

Taciturnitas

Q est taciturnitas bona ꝛ mala. xliij. dis. sit rector per totum. c.
Q in concilio vel i capitulo bōa est taciturnitas ꝛ malatumultuosa verbositas. v.q.iij in loco.
Q tacenda sunt cora indignis fidei sacramenta. xliij. dis. id mandatis.
Q qui in obligatione tacet ipsa taciturnitas sibi preiudicat. xxviij. dis. dyaconi.
Q taciturnitas mala est in peccati confessione. de pe. dis. i. taciturnitas.
Item in veritatis defensione. xi.q.iii. quisquis. ꝛ c. nolite timere.
Item in subditorum correctione: propter quod prelatus canis mutus dicit. xliii. dis. sit rector.
Q taciturnitas siue bona siue mala quādoq; trahit ad cōsensum. videlicet ꝓpter fauorē ordinis liiii. di. si seruus sciēte. vbi dicit ꝙ dominꝰ si scit seruum ordinari ꝛ tacet: videt cōsentire.
Item ꝓpter fauorem religionis. xx. q.ij. c.i. ꝛ ii. vbi dicit ꝙ qui anno ꝛ die vno in religione stetit etiam si voce professus nō sit videt ex taciturnitate in professione consensisse.
Item ꝓpter fauorem matrimonii. xxix.q.ii. siquis item nuus: vbi dicit ꝙ ducens ancillam in vxorē scienter non potest eam dimittere: quia tacendo videtur in eam consensisse.
Item ꝓpter fauorem castitatis. xxvii. di. diaconus vbi dicitur ꝙ sacrum ordinem recipiens etiaz tacendo de renēda castitate in eam cōsentit.
De hac materia habes vbi agitur de silentio.

Tangere

Q qui iustos tangit velut pupillam oculi domini tangit. ij.q.vii. accusatio quoque.
Q tangere immundum est peccatis aliorum cōsentire. xxiij.q.iiij. recedite.
Q cui peccatū displicet ꝛ illud redarguit immundum non tangit. ibidem ꝛ c. tolerandi.
Q etiā sine coitu lasciuus tactus: graue est peccatum. xxvii.q.v. nec solo.

Temeritas

Q temeritas ē maior stata ruta ausu ꝓprio cōtemnere. ij.q.i. notum. vii.q.i. nihil. x.q.i. banc consuetudinem in fine. xxi.q.iiij. episcopi.
Q temeritas incurritur cum a subditis vita ꝛ facta superiorum diiudicantur vel reprehēdunt. xxi. dis. nolite. xiij.q.ii. placuit. ꝛ c. se.
Q temeritas facultatis venia cōtinet ꝛ i cōsultus calor calūnie vitio caret. ii.q.iii. si quē. §. notādū
Q temeritas accusatorꝝ tribus modis detegit aut enim calūniant aut prevaricantur, aut tergiuersantur. ii.q.iii. si quem. §. primo.
De temerario iudicio ꝛ de suspitione habes in suis locis.

Temperantia

Q tēperantia cibi ē cū nō plus ꝙ necesse ē seruit corpi: sed sola ei⁹ infirmitas reficit vt ad vsus exercēde virtutis aptū habeat. xliii. dis. cōuiuia de cons. dis. v. non dico.
Q tēperātia pdest aie ꝛ corpi: q: nihil sic bōi proficit sic moderata refectio ō ꝙse. di. v. nihil. n. sic.
Q nec i māducādo nec i abstinendo cōsistit iustitia: sed in vtrisq; ꝫ nature capacitatē tēperātia. xli. di. quod dicit. ꝛ. iii. c. precedenti.
Q tēpore ieiuniorū maxime est seruanda de cons. dis. v. sint tibi ieiunia.
Q temperantia attenditur in minoribus. xxiii. dis. qui episcopus.
Item est habenda in dandis elemosynis. lxxxvi. dis. non satis. §. item pulchra.
Item in infligēdis penis. xlv. dis. disciplina vbi dicit ꝙde leuitate ꝛ de seueritate debet fieri quodam temperamentum.

Temporalis

Q deus largit temporalia: ꝓpter elemosyne largitionem. xvi.q.i. reuertimini.
Item ꝓpter pietatem factam. xxii.q.ii. si quelibz Exemplum ibi de obstetricibus.
Item ꝓpter decimaꝝ solutionē. xvi.q.i. decime.
Q subtrahuntur temporalia: cum exipsis non fiunt elemosine. xvi.q.i. reuertimini.
Item cū nō soluunt decime. xvi.q.i. decime.
Q contemplatiui ab omni strepitu temporalium quiescere debent. xii.q.i. duo.

Q temporalia debent possideri; sed nō nisi da vsū ibidem post medium.
Q de omnibus temporibus deo āb hominib⁹ reddenda est rō. xv. q. i. firmissime. §. ex eo.
De hac materia habes vbi agitur de diuitijs.

Tempus. Q tempora propter diuinationem non sunt seruanda. xxvi. q. v. non licet.
Q tempus merendi non est nisi in presenti. q. xiii. q. ij. in presenti.
Q temporis qualitate res mutantur. x. questione. iij. priscis. ⁊ capitulo sequenti. xxxv. distinctione ab exordio.
Q christus veniens in fine temporum traxit finez ad principium. xxxv. dis. ab exordio.
De quatuor temporibus habes supra ⁊ vbi agitur de ieiunio.
Q temporibus nostris non solum corpora; sed etiam merita in hominibus defecerunt. xxxiiij. dis. fraternitatis.
Q multi tolerantur prepter temporum necessitatē vel vtilitatem. sed scandalum. i. q. vi. requiritis. ⁊ c. se. xxiiii. q. i. pudenda in fine.
De tēporibus habes vbi agit de prescriptione; ⁊ in multis locis vbi agitur cū tēporis adiūctione.

Tentatio. Q tentatio est multiplex: videlicet dei hominis ⁊ diaboli de pe. dis. ij. §. opponitur ⁊ §. econtrario.
Q tentat deus ad instruendum. xxij. q. ij. prophetauit. §. quandoqz.
Item ad pugnandum. vi. questione. i. sunt plurimi de pe. dis. ii. §. opponitur post medium; vbi agitur de tentatione tribulationis.
Q tentatio est vita hominis super terram. de pe. dis. ij. §. opponitur.
Q hūana tētatio ē cū animo illicitis tentamur etiam nolentes sed diabolica cum quod caro suggerit; animus cōsentit. de pe. dis. ii. §. econtrario.
Q sunt quidam qui nō expectāt tentationē. ꝫ p̄ueniūt voluntate. de pe. dis. v. §. i. circa principiuz
Q cū tētatio i corpore nostro rep̄mit̄ i actione dominat̄. xlix. dis. hinc etenim.
Q nemo debet tentare deum dum habet qd̄ consilio rationabili faciat. xxij. queritur.
Q iudicium ꝑ duellū ⁊ per ferū calidum siue ꝑ aliquam aliam ꝓbationē ꝓhibet̄: quia deus tentari videt̄. ij. q. v. monomachiam ⁊ c. consuluisti.
Q deum tentat qui habet quod faciat; vnde suaz ⁊ aliorum salutem precauere queat. ⁊ non procurat. xxiij. q. viij. si nulla.
Q tentat hominem dyabolus. de pe. dis. ij. §. opponitur ante finem.
Itē tētat bonos vt laceret ⁊ deuoret. iij. q. i. nulli.
Item tentat dormientes. vi. dis. testamentum.
Q mille modos habet tentandi. xvi. q. ij. c. i.
Item tentat sub specie boni. mala suggerendo. xiiij q. v. forte.
Q precipue sancti a peccato mundi sustinent tentationes dyaboli. de pe. dis. ij. §. opponitur.
Q maxime illos tētat qui deo sunt familiariores ⁊ in eius seruitio feruentiores. iij. q. i. nulli.

Tergiuersatio. Q tergiuersatio ē verboꝝ cauta prolatione peccata sua leuigare. de pe. dis. i. §. econtra ij. in fine.
Q tergiuersari est ab accusatione desistere. ij. q. iij si quem. §. notandum.

Testamentum. Q testamentū vetus differt a nouo in pluribus; qr̄ i veteri pena. ⁊ ī nouo venia peccati promittit̄. xxii. q. iiij. c. hec autē. §. primo.
Itē illud terrorē; istud mansuetudinē īducit ibi.
Itē i veteri ꝑ culpa morte moriebantur in nouo penitēti misericordia promittit̄. ibidem.
Itē differt i matrimonij cōiunctione. xxxv. q. i. §. i.
Item in plurium vxorum ⁊ concubinarum permissione. xxxii. q. iiii. recurrat. §. hijs ita.
Itē differt i multorum cerimonialium obseruatiōe v. di. §. i. vi. dis. c. non est peccatum. §. hiis ita.
Idē differt; quia vetus requirit opa. nouū aūt non tantum opera sed voluntatem. xv. q. i. si q̄s non
Item testamentum vetus virginitatem nō approbat quam nouum commendat. xxxii. q. iiii. recurrat. §. hiis ita
Q concordat nouum testamentum cum veteri; in moralium obseruatione; quia obseruat decalogum. xxxii. q. iiii. meretrices.
Q in testamentis decedētium; vltima voluntas testatoris est seruanda. xiii. q. ii. vltima. xvi. q. i. admonere ⁊ c. considero.
Q heremite quia proprium habent; possunt. testari. xix. q. iii. perlatum. §. proximo.
Q religiosis proprium non habentibus non licet testari. ix. q. iii. quia. ⁊ c. se.
Item nec seruus; quia omnia sunt domini testamētum condere nō potest. xiii. q. ii. illud.
Q vtrum liceat episcopis ⁊ clericis cōdere testamētum habes. xii. q. i. episcopi.
Q non licet eis de rebus ecclesie sicut agris ⁊ frugibus; siue oblationibus siue de quibuscunque aliis testari. xii. q. i. ep̄iscopi. ⁊ q. ii. per totum. ⁊ q. v. nulli. ⁊ c. sequenti.
Item bona propria decedētium ab itestato. si nō habēt filios vel nepotes sunt ecclesiarū i quibus ministrāt. xii. q. iii. quicunqz. ⁊ q. v. c. vltimo. ⁊ q. ii. episcopus qui filios.
Q in testamēto christus semper pro vno filiorum reputādus est. xii. q. ii. si quis irascitur.
Q testamētoꝝ nō executores sunt sacrilegi fures. xiii. q. ii. qui oblatiōes. xvii. q. iiii. sacrilegium.
Item sunt egenorum homicide. xiii. q. ii. clerici.
Item sunt excommunicandi ibidem.
Q successor non seruans defuncti testamētum est exheredandus. xi. q. i. siluester.

Testis. Q triplex est testis videlicet superior. idest deus. xj. q. iii. inter verba

vbi dicit. ecce ī celo testis meꝰ. ⁊ xrū. q. i. si pccūz.
Item est testis interior: videlz conscientia. xi. q. iij. inter verba. vbi dicitur: gloria vestra hec est testimonium cōscientie vestre. ⁊ c. custodi.
Item est testis exterior. ſ. primus. de conſe. di. i. iubemus. xi. q. iū. non sunt. xū. q. i. nolo vr.
¶ est testimoniū non solū verbale: sed etiam reale ſ. facti euidentia. xxviij. di. priuſcꝙ. lxxxij. di. ppo ſuiſti. xxxiij. q. ij. de bis vero.
¶ apostoli verbo ⁊ opere sunt testes xpi in hierusalem ⁊ in omni iudea. xi. q. iij. estimant. in fi.
¶ voluntas morientis ēt sine instrumento probari potest ex circunstantiuz testimoniꝭ. xxvi. q. vi bis qui tempore.
¶ in testimonio ē attendenda diuersitas locorum ⁊ temporum. xxxv. q. vi. de parentella.
¶ ad probationem ingenuitatis soli testes nō sufficiunt: nisi instrumentis ⁊ argumentis adtuueĕ. iij. q. iij. testes. §. item in criminalibus. post me.
¶ nullus potest esse iudex ⁊ testis. iij. q. iij. nullus vnquam.
¶ testibus non testimoniꝭ per scripturam delatis credendum est. ij. q. ix. testes. §. prori. ⁊ c. hortatur.
¶ de illo est verum testimonium quod in presentia testificantium contigisse perhibetur. iij. q. ix. testes. §. de bis.
¶ ēr non roganti dūmodo interfuerint: testes esse possunt. iij. q. ij. testes. §. item in criminali.
¶ testes super vno facto in tempore ⁊ loco discrepantes repelluntur. iij. q. ix testes. §. seq.
¶ illi testes sunt grauiter puniendi quos tempoꝝ diuersitas simul facto non interfuisse ostendit. ij q. vij. nihilominus.
¶ in causa criminali testimoniū debet esse de visis notis ⁊ auditis. iij. q. ix. testes.
¶ in testibus attendēda est status dignitas: fidei puritas: ⁊ moꝝ grauitas. iij. q. ij. testes. §. seq.
¶ illi precipue recipiendi sunt in testes de quibus presumitur ꝙ veritatem facti magis sciant. xxxv. q. vi. c. i.
¶ ls simplici verbo iudicis credendum sit: tamen si ab ipso appellatur non potest esse testis in causa appellationis. ij. q. vi. statuendū.
¶ vnius testimoniuz nemo condēnatur: nisi forte fama publica contra eum laborauerit. iiij. q. iij. testes. §. seq. xxxv. q. vi. §. vlti. xxxij. q. ij. admonere. ij. q. v. si mala.
Item nec ad testimoniū vnius: etiam si sit episcopus. vi. q. ij. per totum. iij. q. testes. §. sequenti. ⁊ si. vnius.
¶ ex hoc episcopo vel alteri prelato iniura non inferrur: cum sibi soli in testimonium non creditur vi. q. ij. c. vltimo.
¶ ad probādū duo testes sufficiūt vel tres: nisi ī aliquibus casibus singularibus vbi plures requiruntur. iij. q. iij. testes. §. seq. post medium. ij. q iij. §. i.
¶ prelul non dānatur nisi septuaginta duobus testibus. presbyter autem nisi quadraginta quattuor. dyaconus vero cardinalis nisi viginti trib⁹ inferioris autem gradus clerici nisi septem testibus cōuicti nō debent condēnari. ij. q. iiij. presul.
¶ nullus est idoneus testis in causa propria. xv. q. iii. sane. in fi.
¶ nec in re nec in causa propria quis ad testificandum admittitur. iiij. q. iij. testes. §. seq. post me.
¶ contra se quisq; testari potest: pro se vero minime. xiiij. q. ij. §. i.
¶ propter inimicitias potest quis repellere testes cōtra se quos admisit pro se: als non. iij. q. iij. testes. §. seq. versi. siquis.
¶ qui agit non potest a reo petere testimoniū. iij. q. iij. testes. versi. item qui intendit.
¶ testes non videntur idonei quibus potest imperari. iij. q. iij. testes. §. seq. ante medium.
¶ testis videtur suspectus si sit de domo iudicis. iii. q. iiij. contra.
¶ nullus debet cogi vt ferat testimonium contra consanguineum vel affinem. iiij. q. iij. testes. §. sequenti. versi. item lege iulia.
¶ nec parentes nec liberi inuicē aduersus se testificari possunt. iiij. q. iij. testes. versi. item codice.
¶ pater ⁊ filius ⁊ duo fratres in eadem causa testes esse possunt. iiij. q. iij. testes. §. seq.
¶ in alieno negocio plures produci possunt ex eadem domo. iiij. q. iij. testes. §. seq. circa medium.
Item testis domesticus admittitur in causa ecclesiastica. xiiij. q. ij. super.
Item in cā matrimoniali. xxxv. q. vi. de parentela.
Item admittitur in causa ciuili: sed non in criminali. iiij. q. iij. testes. §. se. versi. quos accusator. xiiij. q. ij. per totum.
¶ hereticus p xpiano pōt testificari cōtra hereticū: ſz nō ꝓtra xpianuz. xxiiij. q. i. miramur. §. se.
¶ inhabilis ad sacerdotium cōtra sacerdotē non pōt testificari ī cā criminali. ij. q. ij. ipſi apostoli.
¶ an clericus ad testificandum posset compelli. ij. q. vi. statuendum.
¶ episcopus vel presbyter nisi ī causa que aliter sciri non possit: nō adducatur ī testem: qz ex hoc sacerdotium deshonestatur. xi. q. i. testimonium.
¶ episcopus vel presbyter ī necessitate testimoniū perhibens non debet iurare sicut alij super libz̄ sed tantum videre libz̄m. ibidem. in fi.
¶ episcopus vel presbyter pōt loco iuramenti per sanctam consecrationem dicere. ii. q. v. siquis p̄ sbyter.
¶ oēs alii testes debent primo iurare de veritate dicenda tactis sacrosanctis euangeliis. iii. q. ix. §. hortamur. iiij. q. iij. testes. §. proximo.
¶ iudex debet testibus prouidere de loci securitate. iii. q. ix. hortamur.
¶ testibus expense sunt ministrande. iiij. q. iij. testes. §. sequenti.
¶ epūs siue presbyter pro ecclesie sue negocio pōt ferre testimonium. xiiij. q. ij. super.

Q clericus non debet esse testis contra laicum i criminali causa ꝛ sed in ciuili. xi. q. i. testimonium. ꝛ iiij. q. vj. super.

Q in conficiendis instrumentis secularium presbyteri non debent ferre testimonium nisi de mandato episcopi. xiiij. q. vj. super. in fi.

Q testi honestiori maior fides est adhibenda. iiij. q. iij. testes. versi. item iusiurandi.

Q vtrum ermofroditus possit fieri testis ꝛ qualitas incalescentis sexus declarabit. iiij. q. iij. testes. ℣ si. item ermofroditus.

Q mulier potest esse testis pro parentibus ꝛ amicis ꝛ consanguineis. ꝛ pro crimine lese maiestatis ꝛ contra heresim ꝛ symoniam. xv. q. iij. §. de crimine.

Q de vnoquoq; minus est dubitandū vbi prior vita qualis fuerit testimonium reddit. lxi. dist. miramur.

Q testes debent esse bone opinionis. vj. q. i. in primis. circa medium, iij. q. v. suspectos, iiij. q. iij. testes. §. i.

Q ad testificandum non admittitur als inimici. vj q. i. in primis, circa medium.

Item nec seruꝰ pro domino suo; nec minor viginti annis. iiij. q. iij. testes.

Item nec infideles. vj. q. vij, non potest. iij. q. v, suspectos.

Item nec a fide apostatantes. vj. q. vij. non potest.

Item nec infames. vj. q. vij. testes. iij. q. v. similiter. ꝛ. c. se. v. q. i. qui crimen.

Item nec criminosi. vj. q. vij. testes. iij. q. v. constituimus.

Item nec cōplices in crimine quādo illud de se confitentur. xv. q. iij. c. vlti. iiij. q. iij. testes. §. seq.

Item nec nimia paupertate laborantes. iiij. q. iij. testes. §. seq.

Item nec cōsanguinei vel propinqui nisi cuꝫ contra se ipsos mutuo testificari voluerint. iij. q. v. c. i.

Item nec familiares. s. de propria domo prodeūtes iij. q. v. c. i. ꝛ. c. accusatores. ꝛ. q iiij. testes. §. seq. post medium.

Item nec affines. iij. q. ix. absens. ꝛ. q. v. similiter.

Item nec litigiosi. iij. q. v. suspectos. ꝛ. c. seq.

Item nec impuberes qui infra quartūdecimum annum consistunt. iiij. q. iij. testes. ꝛ. §. seq.

Item nec liberi cōtra ecclesiā vel cōtra dominū cuius fuerunt serui. xv. q. vj. eps qui mancipiū. ꝛ. §. vlti. iiij. q. iij. testes. §. se. ℣ si, itez patroni. ꝛ ℣ si item liberti.

Item nec serui nisi dum aliqui testes deficiunt. iiij. q. iij. testes. §. seq. ante fi.

Itez nec ille qui iudex vel assessor vel aduocatus fuerit in eadem causa. vj. q. vi. statuendum.

Item quicūq; ad accusandū nō admittitur; nec ad testificandum. iiij. q. iij. c. i.

Q testimoniū nūq; est vēdendū. xiiij. q. v. nō sane.

Q non testificans veritatē grauiter peccat. xi. q. iij. vnicuiq;. §. sic quoq;.

Q falsus testis est qui etiam contra se ipsum falsum dicit; ꝛ hoc per deum qui est veritas vendit. xi. q ij. abijt.

Q presbyteri vel diaconi in falso testimonio inuenti per tres annos ab officio suspensi; in monasterio debent penitere. v. q. vi. q. in fi.

Q quilibet falsus testis septem ānorum penitentia punitur. xxij. q. v. siquis periurauerit.

Q infamis fit ꝛ a testimonio repellitur. xxij. q. v. siquis conuictus.

Q inducens ad falsum testimonium grauiter peccat ꝛ cōsimili pena punitur. xxij. q. v. siquis periurauerit. ꝛ. c. si conuictus.

Timor. Q timor est multiplex videlz seruilis; quando quis timore pene facit quod facit. xxiij. q. iij. hec autem. §. seq. in fi.

Item est timor initialis que sicut sera introducit linum; ita ꝛ ipse charitatem. de pe. dist. ij. §. hec q̄ ante fi. *Timē timo ē timō. v. h. adeūdū ocubum. ifi.*

Item est timor filialis qui etiam timor sanctus vel castus dicitur; ꝛ hic est perfectorum. xxiij. q. vi. scismatici. ꝛ. §. vlti. in fi.

Item est timor naturalis quem etiam ipse xp̄s habuit; ꝛ alij perfecti. vij. q. i. c. vlti. circa fi.

Item est timor mundanus quādo peccat timore temporalium. xlvij. di. sicut. xi. q. iij. quisquis.

Item est timor mundanus quo quis peccat timore pellis proprie. xi. q. iij. nolite.

Q humanum est timere cum qui potest deprimere vel erigere. xvi. q. ii. c. i. post medium.

Q timendum est de sero penitente. de pe. distin. vii post medium.

Q amor carnalis timor atq; auaritia sēsū boīs ebetāt. iii. q. v. accusatores. vl testes. xi. q. iii. q̄tuor

Item ibi ve e vbi timoratus pijt a terra. xvi. q. vii. ꝛ hoc dirimus post medium.

Titulus. Q titulus dicit principiū possessionis sine quo nemo vere posset esse. xvi. q. iii. dilectio. §. potest ante mediū. ꝛ. xxvii. q. iiij. questi.

Item dicit titulus vexillum vel lignum pro re vendicanda positum. xvi. q. v. consuetudo. xii. q. ii. non habenti.

Itē dicit titulus breuis ānotatio sequēs opis. xv. di. sancta ꝛ. c. in p̄mis ante medium.

Itē titulus dicitur beneficium ecclesie sub quo quis ordinatur, ꝛ vbi tenet seruire; q̄diu vivit. lxx. dis. sanctorum.

Q nemo sine titulo ordinari debet. ibidem.

Tolerantia. Q tolerantur a bonis infirmi ipsis cōsueta non denegando. iiii. di. denique.

Item debilitati quantum ad labores condescendo. xlvii. dis. omnis in fine.

Item ipsorum defectus ad infamiam non detegendo. xcvi. di. in scripturis.

Item commissa eorum propter spem correctionis patienter supportando. xlv. dis. licet. Exemplu

ibi de petro quem dominus post negationez nõ dãnauit. ⁊.c. recedite. ⁊. l. di. considerandũ. vbi dicitur ꝙ ideo dominus petrum tolerauit vt postea aliorum defectus toleraret.

Item tolerantur a bonis mali ipsorum detractõnes ⁊ falsa iudicia equanimiter tolerando. xvi. q. i. deteriores. ⁊.c. seq. ⁊.c. ex merito.

Item tolerantur a bonis ipsorum verba ⁊ alias persecutiones pacienter substinẽdo. vi. q. i. quiescite.

Item tolerantur de omnibus ipsorum iniurijs sz nõ vlciscendo. xxiij. q. iij. sex differentie. ⁊. q. viij. cõuenior.

Q: qui malos non tolerat ipse sibi per hoc testis est qꝛ bonus non est. xxiij. q. iiij. hec autem.

Q: mali a bonis quãdoqꝫ tolerantur qꝛ corrigi non possunt. xxiij. q. vij. c. i. in fi.

De tolerantia malorum habes vbi agitur de malis.

Tonsura. Q: tonsura clericalis in circuitu ⁊ in summitate capitis ĩ modum spere debet radi. xxiij. di prohibere.

Q: hec tonsura designat in clericis contemptũ temporalium. xij. q. i. duo.

Q: hec tonsura primo debet fieri per episcopũ nisi sint regulares: quibus per abbatem suuz si ẽ presbyter potest dari. lxix. di. quoniam.

Q: prima tonsura facit clericum. xxiij. di. clerici. ⁊ ẽ ordo qui dicitur psalmistatus. xxiij. di. psalmista

Q: non habens tonsuram clericalem lectiones in ecclesia publice in pulpito nõ debent legere. lx. di. quoniam.

Q: tonsura clericalis sic debet tondi vt sit super aures. xxiij. di. non liceat quemlibet.

Q: ad eam defendendaz clerici per archidyaconos sunt compellendi. xxij. di. siquis

Q: etiã vxorati clerici contrahentes cũ virgine debent tonsuram portare si clericali priuilegio volunt gaudere. lxxxiiij. di. quisquis.

Q: clericus contrahens cum corrupta qꝛ videtur renunciare priuilegio clericali: cõmunem cũ laicis tonsuram deportabit. ibidem.

Tormentũ. Q: tormentuz quandoqꝫ damnis: quandoqꝫ verberibus infertur. xij. q. ij. fraternitas.

Q: quilibet iudex etiam ecclesiasticus potest torq̃re suspectos vt veritatem facti possit exquirere. v. q. v. illi qui.

Q: quilibet superior malefactorem sibi subditum: ꝑm magis ⁊ minus excedentem potest tormentare. xxiij. q. v. c. i. in fi.

Q: prelatus non debet per se sed per alios delinquẽtem tormentare. lxxxvi. di. non liceat.

Transactio. Q: transactio est cum aliquo dato vel retento vel ꝓmisso ab actione litigij recedere. liiij. di. generalis circa finem.

Q: transactio debet fieri de scire iudicis vel superioris. xxiij. q. iiij. si illic.

Q: proprie loquendo transactio non potest fieri in spũalibus. i. q. ij. q̃ꝫ pio. xiiij. q. v. deniqꝫ. xvi. q. vij. decimas quas. xiij. q. ij. in ecclesiastico.

Q: quã seruus dyaconus effectus aliã personaz ꝑ se restitutat in tali trãsactõne nõ ꝯmittitur symonia: qꝛ non pro ordine sed pro seruitio fit restitutio. liiij. di. ex antiquis. in fi. ⁊. c. generalis. in fi.

Transitus. Q: in successores res transit cũ onere suo. xi. q. i. siluester.

Q: spũalis transitus est de peccato ad vitam: ꝺ culpa ad gratiam: de terrenis ad celestia. de conse. di. iiij. per aquam.

De transitu religiosorum ad aliam religionẽ habes vbi agitur de religione.

Translatio. Q: transferri possunt prelati de ecclesia ad ecclesiam propter necessitatem vel vtilitatem. vij. q. i. mutationes. ⁊ tribus. c. seq.

Q: sicut vir ducens alteram preter suam vxorem dicitur adulter: sic prelatus qui propria temeritate se transfert ad aliam ecclesiam. vij. q. i. sicut.

Q: translatio fit de minori ecclesia ad maiorẽ: ⁊ nõ econuerso. xciij. di. legimus. circa medium. vij. q. i. mutationes.

Q: petrus de antiochia ramam tanq̃ ad maiorẽ ecclesiam est translatus. vij. q. i. mutationes.

Q: ambitio presumit vbi de minori ecclesia ad maiorem sua temeritate quis transfertur. vij. q. i. siquis episcopus. ⁊. c. seq.

Q: translatio vtilitatis plurimoꝝ vnius vtilitati ꝑferenda est. vij. q. i. scias.

Q: translatus nihil iuris in priori ecclesia retinet. xxi. q. ij. siquis.

Q: translatus non priuatur prima ecclesia nisi possessionem habeat in secunda. xcij. di. siquis epus. ⁊. c. siqui episcopi.

Q: translatus causa necessitatis: cessante necessitate debet ad primuz locum redire. vij. q. i. pastoralis. i. q. i. quod pro necessitate.

Q: solius pape est transferre epos. vij. q. i. mutationes. ⁊. c. sicut alterius. in fi.

Q: presbyteri siue iferiores prelati de ecclesia ad ecclesiam debent transferri: nisi de auctoritate epi. vij. q. i. episcopus de loco.

Q: ad aliam ecclesiam sua temeritate se transferentes frustrantur habita ⁊ non habita. vij. q. i. siquis episcopus. ⁊. c. seq.

Q: in translatione clericorum vel reꝝ ecclesiasticaruz epus debet requirere consiliuz capituli: quia fit quedam alienatio. xij. q. ij. sine exceptione.

De translatione habes vbi agitur de mutatione: ⁊ de permutatione.

Treuga. Q: treuga est securitas prestita rebus ⁊ personis discordia nondum finita. xxiiij. q. vltima. illi.

Q: archiepi ⁊ alij ꝑlati ad faciendũ treugas debẽt intendere. xxiiij. q. vlti. illi. xc. di. per totum.

Q: frangentes treugas sunt excõmunicandi. xxiiij. q. vltima. illi.

Tributum. licite datur tributum ēt ab ecclesia; videlicet intuitu pacis. xxiij. q. i. quid.

Item datur intuitu subiectionis. xi. q. i. magnū. nota exemplum de xp̄o qui dedit tributum.

Item intuitu solui qđ quis possidet. xxiij. q. viij. tributum. ꝛ. c. sequenti.

Item datur intuitu pensi officij vel ipendendi. xviij. q. ij. eleuterius.

Item datur intuitu cathedratici. x. q. iij. per totum.

Item datur obtentu longe consuetudinis. i. q. iij. quesitum. ante fi.

nulla ecclesia construenda est sub tributaria cōditione. de conse. di. i. siquis basilicam.

Tribulatio. tribulatio patienter est tollerāda ne p impatientiam meritū mutetur in culpam. vij. q. i. cuz percussio.

deus sepe suis mordacissimū genus tribulationis imittit ad anime medicamentū. v. q. v. non ois.

Ēr̄plum ibi de stimulo carnis pauli.

Itē mittit ad virtutis augmentū. vij. q. i. aduersitas.

Ēr̄plū ibi de naufragio petri. xi. q. i. in cunctis.

Item mittit ad puniendū crimen cōmissum. vi. q. i. sunt plurimi. vij. q. i. cum percussio.

Item mittit ad consequendū eternum premium. vij q. i. suggestum.

Item facit mundi honorem contēnere. xxiij. q. iiij. displicet. ante medium.

Itē facit ad bonum festinare. xxiij. q. iiij. c. vlci. i fi.

Item tribulatio facit peccata deserere. xxiij. q. iij. q peccat. in fi.

quādo non grex nec fides sed pastor querit̄ tribulatio est declinanda. vij. q. i. scisciteris.

De hac materia habes vbi agitur de aduersitate.

Cristia. nullus p̄ p̄ sua nec suoruz mortē tristari dz. xiij. q. ij. q̄ppost ex.

illi qui de morte contristantur: videntur de spe resurrectionis dubitare. xiij. q. q. vbicūq. §. seq. ꝛ c. seq.

Tutor. tutor proprie dicit pupilli vel orphani vel a parentibus emancipati. lxxxvij. di. desolatis.

triplex est tutella videlz testamentaria que ex testamento constituitur. ꝛ legitima que propter propinquitatem assumitur. ꝛ dativa que cuicūq; confertur. xvi. q. i. generaliter.

tutella pupillorum in duobus consistit: videlicz vt vita a criminibus; ꝛ res ab iniuria impiorum seruetur. xij. q. i. c. i.

ipse deus iussit pupillis ꝛ egenis tuitionem ipendi. lxxxvi. di. desolatis.

ep̄s ranc̄y iudex tuitionem testamentariam non debet suscipere: ꝛ suscepram propter necessitatem non per se led per archipresbyterum debet agere. lxxxviij. di. episcopus. ꝛ duo. c. seq.

lz clerici ꝛ etiaz monachi non teneantur ad tutelam testamentariam vel legitimam vel dativam: ad cautelā tñ miserabilē psonaz oēs tenent. lxxvi. di. penit. ꝛ. lxxxvij. c. lz. xvi. q. i. generaliter.

clerici per episcopum possunt cogi ad egenorum tutele susceptionem. lxxxviij. di. decreuit.

Acatio. ecclesia cathedrat vltra tres mēses non debet vacare pastore. l. di. postq̄. lxiij. di. obeū/tribus.

pp gregis periculū post tres mēses electiōis alij tres menses dantur p̄o petenda consecratione. l. di. postq̄.

percipiende atq; intruende veriatit vacandum est. viij. q. i. qui episcopatum.

clerici q̄ diuinis officijs debent esse obligati nō debēt terrenis actibus vacare. xxi. q. iij. mollitijs

vacatio contemplationis cordis apperenda est. sed aliquando p̄o multoz salute postponenda ē viij. q. i. in scripturis.

diabolus per incuriam vacantes facilius opprimit ꝛ in ima vitiorum p̄sternit. o epe. di. iiij. y. i. versi. quēcūq;.

Vagari. ep̄s vagabūd⁹ nisi resipiscat; p̄o excōicat: postea i monasterium retruditur. vij. q. i. peruenit. ꝛ. c. seq.

clerici ab ecclesia non sunt tenendi qui vagādo sub nullius episcopi diligentia consistunt. xciij. di. nulla.

monachi vagari pbē. xviij. beni. q. i. iuxta. ꝛc. se.

religiosi vagantes vt ad monasteria sua redeāt sunt ꝓpellendi. xvi. q. i. quidā. xviij. q. ij. abbates

vaganti religioso sine sui superioris licētia nō licet ordines recipere: nec diuina officia celebrare. xvi q. i. monachi ꝛ. c. c.

si q̄d religiosus vagādo acq̄scerit: totū mōasterij vbi p̄fessus fuerit: erit. xviij. q. ij. abbates

vagabūdi religiosi post cōceptū admonitionis auxilio episcopi sunt carceribus tradēdi. xviij. q. secunda q abbates.

Vanitas nomē dei nō ē i vanū assumēdū. xxij. q. ij. aduertendum.

vanitas gentiliū poetaz vt philosophoz ipsoz auctoritatibus redarguit. xxxvij. d. s. si quid.

i p̄dicatione postponere auctoritatem ꝓpheta rum ꝛ adducere philosophoz vanitas ē: curiositas sacrilega. xxxvij. dis. siquis grammaticam ꝛ c. sequenti.

omnis sciētia que ad tropologiam. id est mores nō conuertit vanitatē: ꝛ i sensus obscuritatem deducit. xxxvij. dis. nonne. ꝛ. c. se.

Vas. i ecclia ad baptizādū ꝛ ad corpora lia ꝛ pallas lauādū specialia vasa ōbēt haberi de cons. dis. iiij. ois p̄sbyter. ꝛ dis. i. nemo per ignorātiā. ꝛ. iiij. c. se.

vasa sacrata non debent moniales nec inferiores gradus clerici tractare. xxiij. distinctione sacratas ꝛ. c. non oportet.

vasa sacrata ꝛ ecclesiastica inuetrata debēt comburi ꝛ cineres vbi cōculcari non possunt reponi de cons. dis. i. altaris.

vasa ecclesie pro liberatione captiuorum & egestate miserorum sunt exponenda: quia melius est vasa viuentium seruare q̃ metallor. xii. q. ii. aurum.
paulus dicitur vas electionis. xxii. q. v. si paul⁹.
vasis ire nunq̃ deus redder interritũ si nõ inueniretur homo qui por tanetum habere peccatum. xxiii q. iii. nabuchodonosor.

Vates. vates a vi mentis appellantur ♦ qui nõ sacerdotes: imõ propheram modo poetam significat. xcv. di. cleros.
illud qõ vates gentilitũ de xpo predixerunt valet ad conuincendam paganorum vanitatem: sed nõ dat auctoritatem. xxxvii. di. sicut.

Velum. est velum professionis qõ datur feminis anno duodecimo. xx. q. i. puella.
Item est velum consecrationis quod datur anno vigesimoquinto. xx. q. i placuit.
Item est velũ prelationis quod datur ãno sexagesimo. xx. q. i. inuenculas.
Item est velũ ordinationis quod datur ãno quadragesimo. xxvii. q. i. dyaconissam.
Item est velũ continentie observationis: & hoc ẽ viduarum. xxvii. q. i. viduas que.
ad eos spectat virgines velare. xx. q. i. deuotis.
excepta egritudie eius virgini velũ non debet imponere nisi in festo ephiphanie & per totas octauas pasce: & in festis apostolorum. ibidem.
nec abbatisse nec alteri moniali aliquam velare licet. xx. q. i. statuimus.
viduã nullus pontifex velare dz. xx. q. i. deuot.
vidua ab altari velamen continentie potest suscipere. xx vii. q. i. viduas que spontanea.
velate voto professionis siue virgines siue vidue matrimoniũ non possunt contrahere: & contractum dirimit. xxvii. q. i. siquis sacro. & c. hec vero

Venatio. aliqua venatio phibet & aliqua ꝓcedit. ♦ aliqua pmittit & aliqua ꝓcedit.
venatio arenaria qua quis pugnat cũ bestia oblata i arena phibet nõ solũ facientibus sz ẽt aspicientibus. lxxxvi. di. qui venatoribus i. & c. seq.
Item hanc venationez exercens non solum infamis efficitur sed etiam ab actione in iudicio repellit. iii. q. vii. c. i. §. tria. post prin.
venatio saltuosa que fit in saltibus vel siluis si fit tẽpore debito nõ phibet: si fit pp̃ vtilitatẽ nõ delectationem laicis: non clericis permittit. lxxxvi. di. quid prodest. xxiii. di. quorũdam.
maxime germanie atq; galie plati venationi saltuose implicantur. ibidem.
venatio q̃ fit sine strepitu sicut ponere retibe vel laqu: nõ solũ laicis sz & clericis cõcedit: q: simile ẽ piscationi. lxxxvi. di. eiau. de ꝓfc. di. v. nunq̃.
venator inquantũ venator nunq̃ legitur sanct⁹ xxiii. di. quorũdam. lxxxvi. di. eiau.
qui videt venationem ad delectationem videbit xp̃m ad contristandum. lxxxvi. di. vident.
parum prodest ieiunare in cibis: & delectari in venationibus. lxxxvi. di. quid prodest.
fouere venatorem. propter artem suam est peccatum. lxxxvi. di. qui venatoribus.

Vendicio. emendi vilius & vendẽdi carius studium maxime clericis prohibetur. xiii. q. iii. cãonum.
clericis permittitur vt pro mutuatis ab ipsis de nanis: res alias statuto tempore prout vendunt recipiant. xiii. q. iii. siquis clericus.
turpe lucrum sequitur qui ex cupiditate tempore messis vilius emit vt carius vendat. xiii. q. iii quicũq; tempore.
qui falsum iurando pro pecunia veritatẽ vendit xp̃m q̃ veritas sicut iudas vẽdit. xi. q. iii. abijt.
sicut iudex non debet vendere verũ iudiciũ: sic nec testis verum testimonium. xiii. q. v. non sanẽ xi. q. iii. non licet.
sicut iurisperitus potest vendere iustũ consiliũ sic aduocatus iustum patrocinium. ibidem.
nullum diabolus tanq̃ seruum possidet nisi qui se sibi peccatorum ere vendiderit. xv. q. i. non est
De vẽditione spũaliũ habes vbi agit de symonia.
xp̃s eiecit de templo vendentes & ementes. xvi. q vii. & hoc dirimus.

Venia. apõ deũ nullas patit moras venie ♦ quersio. de pe. di. i. serpẽs. in fi.
deus non dat veniam sz errore durãtibus sz se corrigentibus. xxiii. q. ii. legatur.
cum in cõfessione peccati erubescẽtia vincit timor dei fit venia criminis. de pe. di. i. quem penitet.
fit dignus venia ex desiderio sacerdotis quẽ habere nõ valens socio cõfitetur turpitudinem criminis. de pe. di. vi. §. i.
facilitas venie incẽtium tribuit delinquẽdi. xxiii. q. iii. ẽ iniusta. i fi. & c. si ea. & c. seq. xxxvi. q. ix. loci. lxxxvi. di. iferiorum. & c. penam faciẽtis.
nõ oportet prelatũ si excidit in correctione a subdito veniã querere. lxxxvi. di. quãdo.

Veniale. venialia pcta dicũtur quotid ana q: quottidie subrepũt. de pe. di. i. medicina. §. tres sunt actiones.
fit veniale in confessione qõ fuit crimiale in operatione. de pe. di. i. quẽ peniter.
que sunt venialia peccata habes. xxv. dis. vnum horarium. §. alis autem.

Verbera. fides verberibus nõ est extenda. xlv. di. c. i.
ecclesia quoldam damnis: quosdam verberib⁹ castigat. xii. q. ii. fraternitas.
ad correctionem subditorum virgarum verbera meritorie infliguntur. xxiii. q. v. c. i. in fi.
siue monachi siue alij clerici de suis excessib⁹ possunt verberibus coerceri. xx. q. viti. monachum.
epus nullum suis manibus debet verberare. lxxxvi. di. non liceat.
miseri sunt plati qui verberibus tantum volũt timeri. xlv. di. c. i.
De hac mã habes vbi agit de tormẽtis. & de correctiõe

Verba. Q oium rer creatio ⁊ hoiuz recreatio fuit i verbo. i. q. i. itra catholicā
Q verbis sacramenta xpi conficiuntur. ibidez. ⁊. c. detrahe.
Q accidit verbū ad elementu: ⁊ fit sacramentuz. i. q. i. detrahe.
Q non minus est reus qui negligenter verbum dei audit: q̄ qui corpus xpi in terram cadere permittit. i. q. i. interrogo.
Q qui exit dum verbum dei proponitur excōicetur de conse. di. i. sacerdote.
Q verba ideo sunt instituta vt homines cogitationes in noticiam aliorū proferant. xxij. q. ij. is aūt
Q verba non semper sunt accipienda sicut sonant. xxxiij. q. i. paratus. ante medium.
Q deus verba ꝑm proferentiū intentionez accipit. xxii. q. ii. humane.

Verecundia. Q ē verecūdia virginalis q̄ ē naturalr in virginib⁹. xxx. q. v. nec illud. Exēplū de rebecca.
Item est verecundia vidualis que verecūdiam premittant anteq̄ iterato nubant. xxij. q. ij. non ois §. seq. in fi.
Item est verecundia semi confitentis dum quis erubescit aliqua peccata confiteri. de pe. di. iij. §. siue autem. versi. inter hec primo.
Item est verecundia plene confitentis: ⁊ hec est magna pars satisfactionis: q: de mortali facit veniale. de pe. di. i. §. quē penitet. ⁊. c. q̄uis.
Q propter verecundiam bonum non est dimittendum. de pe. di. i. in actione. in fi.

Veritas. Q veritas est cum illud asseritur qd ē. xxij. q. ij. cū humilitat.
Q tunc exit aliquis a veritate dei cū a fide ⁊ charitate exit. xxiiij. q. iij. cum aliquis.
Q veritas sacramentorum in sola ecclesia habetur catholica. xxiiij. q. i. q:.
Q in quibus nil interest ad habendum regnū dei: vtrum vera putentur vel falsa non refert. xxij. q. ij. in quibus.
Q veritas etiam profertur consuetudini: q: xp̄us non dixit: ego sum consuetudo: sed veritas. viij. di. veritate. ⁊ quattuor. c. seq.
Q ille non solum proditor est veritatis qui mendacium dicit: sed etiam qui veritatem libere non ꝓnunciat. xi. q. iij. nolite timere.
Q veritatem pro pecunia negantes: deum negant xi. q. iij. abijt.
Q qui veritatē non defendit quam defendere conuenit proditor est veritatis. xi. q. iij. nolite timere
Q veritas non est in homine cum quis dicit se peccatorem esse cū non est. xxij. q. ij. cum humilitatis ⁊ duo. c. seq.
Q non est sic vitanda arrogantia vt veritas relinquatur. xxij. q. ij. non ita.
Q nō potest veritas occultari. xxij. q. ij. ne quis.
Q vbi de fide vel salute agitur qui veritatem occultat iram dei super se prouocat. xi. q. iij. quisquis. ⁊. c. nolite timere.
Q melius ē ꝓ veritate pati suppliciū q̄ adulatione cōsequi beneficium. xi. q. iij. nemo peritorum.
Q veritas cū nō defendit opprimit. lxxxiij. di. error
Q tria solent impedire veritatem: videlicet carnalis amor. timor. atq; auarita. iij. q. v. accusatores vel testes. xxxv. q. vi. episcopus.
Q a sacerdotibus ⁊ a predicatoribus veritas libere est predicanda. xi. q. iij. nolite timere. circa me.
Q propter indignos quādoq; dimittenda est veritas doctrine. xi. q. iij. cum ergo.
Q veritas bone vite propter nullum est dimittenda. xxxij. q. v. ita ne. ⁊. c. se.

Vestis. Q vestes sunt multiplices: videlz epoꝝ que tā in veteri lege q̄ i noua varie sunt ⁊ ex multis virtutibus dz resplēdere vita pōtificis. xl. di. §. i. xliij. di. sit rector. post me.
Item sunt vestes ministrorum ecclesiasticoruz: ⁊ hec sunt varie designantes varias virtutes quas debent habere. xl. di. §. hi.
Q cultui vestium ministrorū ecclesie primo ornat⁹ actionis debet conuenire. c. di. rationis.
Item sunt vestes clericorum que nec sordide nec fulgide debent esse. xli. di. §. i. ⁊. c. parsymoniā. ⁊. c. clericus. ⁊. §. se. xxi. q. iiij. per totum.
Q clerici siue intra siue extra non laicalibus sz clericalibus vestib⁹ debēt vti. ⁊ nō seruātes grauiter debēt puniri. xxi. q. iiij. nullus. eorū. ⁊. iij. c. seq.
Item sunt vestes religiosorum que debent esse humiles ⁊ despecte non diuersi ⁊ diuersi ⁊ nobilis coloris. xx. q. i. c. vltimo. xxi. q. iiij. c. i.
Q religiosi vestem professionis sue nunq̄ debent deponere. xx. q. i. vidua.
Item nec existens in scholis vestem debet mutare religionis. xxi. q. iiij. nullus eoꝝ.
Item sunt vestes laicoꝝ que cū ꝑm consuetudinē terre deferuntur a superstitiosis non sunt iudicādi. xxx. di. siquis virorum.
Item sunt vestes penitentiū; sicut silicium ⁊ similia l. di. penitentes.
Item sunt vestes sacre ecclesiarum que debent honeste seruari ⁊ alteri vlui non sunt applicāde. de cōse. di. i. vestimenta.
Q vestibus sacris non debēt vti alij homines q̄ sacrati. ibidem.
Q nullus pretextu pietatis inuoluat mortuū vestibus sacris. de conse. di. i. nemo per ignorantiam.
Q vetera vestimenta ecclesie debēt comburi: ⁊ cineres in pariete vel al's vbi cōculcari non possent debent poni. de conse. di. i. altaris.

Via. Q via excellētior est charitas: q: sine ea ambulare non possunt hoies: sed errare de pe. di. ij. c. siquis semel. §. hec est charitas.
Q viam absq; ductore nō ingrediaris: quam nūq̄ ingressus es. xvi. q. i. si clericatus.
Q deus docet mansuetos vias. xvi. q. i. vos autē.

Viaticum. Q viaticum dicitur eucharistia. l. di. his vero.

viaticum nulli penitẽti i morte est denegandum l. dis. penitentes. xxvij. q. i. virginibus.
De hac materia habes vbi agitur de eucharistia.

Vicarius. vicarius cuiuscunq; plati i loco capituli tanq; eius vices gerenti debet honorari. xciij. di. c. vltimo.
subdyacono vices prelati possent cõmitti. xciij. dis. capitulo primo.
nõ dz cẽ laic⁹ vicari⁹: q; indecorũ ẽ laicos viros ecclesiasticos iudicare. xvj. q. vij. in noua.
omnes episcopi sunt vicarij apostoloꝝ. lviij. di. quorum vices.
qui cõtemnit vicarium cõtemnit ⁊ illum q; posuit eum. xxj. di. in nouo.

Vicedominus. i q̃libz episcopatu dz eẽ vicedomin⁹ q; ⁊ hospitib⁹ ⁊ casib⁹ supuenientib⁹ loco epi possit satisfacere. lxxxix. dis. volumus.
episcopi inter est vicedominũ cõstituere. ibidẽ.
officiũ vicedomini debet esse de episcopatu dis/ponere. lxxxix. dis. dyaconum.

Vitium. multiplex est vitiũ; videlicet morũ verboꝝ ⁊ corporum.
vitia corporꝝ q; obsunt aie sunt euitãda. xxxviij. dis. quãuis errare. §. sed licet. ⁊ c. sedulo.
vitia morum dependent a voluntate. lvi. distinctione nasci in fine.
vitia sepe se virtutes esse mentiuntur. xli. distinctione. sepe.
vitia verborum sunt tolleranda sicut in sanctis hominibus corruptio grãmaticalis: quia non sunt voces ad aures dei; sed animi affectus. xxxviij. dis. sedulo. ⁊ c. se.
vitia corporꝝ sunt discutienda. nec debent esse in sacerdote ⁊ maxime i prelato. xlix. dis. hinc.
quidam vitiati corpore nõ debẽt promoueri ad sacros. lv. dis. per totum.
Item vitiati corpore qui remouẽtur ab ordine intelliguntur proprie abscisi nõ casu p sed propria voluntate. lv. dis. si quis semetipsum.
Jtẽ vitiati corpore ppria abscisione homicide sui iudicantur. ⁊ sue cõditionis inimici ibidem.
seipsos in corpore vitiantes non promouentur sed etiam promoti deiiciũtur. lv. distinctione. si quis per egritudinem. ⁊ c. se.
carẽs quocũq; casu oculo: quia est mẽbrũ notabile nõ debet promoueri. lv. dis. si euãgelica.
eunuchus per insidias factus vel ita natus põt promoueri vitio corporis non obstante. lv. distinctione eunuchus.
cũ propter egritudinẽ vel violẽtiã vel casu quis corpore vitiat. dũmõ nõ sit cũ magna deformitate nõ puat ordic habitoꝝ vel habẽdo. lv. dis. qui partẽ. ⁊ c. siquis pegritudinẽ. ⁊ c. se.
De hac materia habes vbi agit de mutilatione.

Victus. vtiliter vincit cui licẽtia peccãdi tollit. xxiij. q. i. patus in fi.
victo debet misericordia dũmodo nõ timeatur turbatio futura. xxiii. q. i. noli.
De hac materia habes vbi agitur de bello de pacie ⁊ de hoste.

Vidua. vidua ẽ que post solẽne fedus nuptiaꝝ morte ireruenierẽ a viro suo diuisa fuerit. xxiij. dis. presbyter. §. se.
debent vidue assidue ecclesiã dei bõis opibus ⁊ orationibus adiuuare. lxxxi. dis. c. vltimo.
Jtem debẽt stipendiis ecclesie sustentari. lxxxi. dis. vidue.
clericis ⁊ religiosis non debent esse multum familiares. lxxxi. dis. clericus. ⁊ c. se.
episcopi ⁊ aliarum ecclesiarum prelati: ⁊ preci pue uiduarum sustentationi: ⁊ protectioni debẽt intendere. lxxxvij. dis. per totum.
Jtẽ debẽt viduis impatores ⁊ res idem facere. xxiij. q. iij. ab imperatoribus. ⁊ q. v. regum.
De viduis habes vbi agitur de bigamia. ⁊ in multis aliis locis.

Vigilia. vespera sanctoꝝ vigilia dicit qz olim pro reuerentia solẽnitatis in orationibus pnoctabãt. lxxvi. dis. nosce.
in seruitio ecclã diuino vigilie immoderate que sensus integritatem diminuunt nõ laudant. de cõsec. dis. v. non mediocriter.
vigilia natalis domini cũ ieiunio quatuor temporum; ante celebrari debent. lxxvi. dis. de ieiunio in fine.
vigilia pentecostes sicut vigilia pasce in ieiunio est obseruanda. lxxvi. dis. nosce.

Vinculum. est vinculum cure pastoralis quod non soluit nisi per superiorem. vij. q. i. sicut alterius.
Jtem est vinculũ status matrimonialis: quod non soluitur nisi p mortem alterius ibidem:
Jtem est vinculum sententie excõicationis: qõ solvitur ab alligãre. xi. q. iii. nemo contẽnat vincula ⁊ pluribus. c. se. ⁊ c. cepisti.

Vindicta. tripl. ⁊ est vindicta. videlicet spũalis vt ẽ excomunicatio degradatio. suspẽsio i monasteriũ. vel carcerez detrusio. ⁊ a publicis actibus repulsio. hec locuz habet in ecclesia. xxiii. q. iiij. forte.
De hac vindicta habes vbi agitur de pena.
Jtẽ vindicta pecuniarie actionis. hec etiã habet i ecclesia locũ vbi bannũ processit. vi. q. i. statuimus: vbi ꝑ errimationẽ iniurie pecunia recipit xvii. q. iiij. q̃q̃s. ⁊ c. si quis contumax.
Jtem est corporalis vindicta punitioni. hec cõuenit iudicibus ecclesie ⁊ seculi: sed nõ equaliter. xxiij. q. v. c. i. v. q. v. illi qui.
vindicta corporalis detruncationis ⁊ occisiõis est tantum secularium. xxiii. q. v. reos. ⁊ c. se. ⁊ q. viii. preterea. ⁊ ii. c. seq.
vindicta non est iferenda. xxiii. q. iiij. §. i.
omnis militia vel propter pulsandam iniuriam vel propter vindictam inferendam instituta est. xxiii. q. i. §. i.

Q vindicta aut fertur animo corrigendi: aut animo vlciscendi. si animo corrigendi licite infertur malis nisi sociam habeant beatitudinem: q: tūc salubris non potest esse vindicta. xxiij. q. iij. non potest. l. di. vt constitueretur. in fi.

Jt si timeat obstinatio. vij. q. i. aduersitas. §. cū aūt

Jtem si timeatur scismaticum periculum. xxiij. q. iiij. quisquis vel quod potest.

Jtem si timeatur maius malum ex vindicta. l. di. vt constitueretur.

Jtem si reatus occultus non est manifestatus per iudicium. xxiij. q. iij. forte.

Jtem si crimen soli iudici sit notum: q: tunc ex vindicta fit proditor. ij. q. i. si peccauerit.

Q vindicta animo vlciscendi omnibus prohibetur xxiij. q. iij. ira plane xlvi. di. seditionarios. xxiij. q. i. quod debetur.

Q vindicta priuata deo ē seruanda: qui dicit mihi vindictā et ego tribuā. xxiij. q. iij. §. i. post medium.

Q vindicta propria prohibetur que est ad vltionē xxiii. questione. i. nisi. et. c. paratus. et. q. iiij. hec autem. §. ex his.

Q illa que est ad correctionem iudicibus exequenda precipitur. xxiii. q. iiij. est iniusta. et. c. sequēti vsq; ad capitulū ea vindicta.

Jtem exequenda est ab eis vindicta non zelo ppie iniurie: sed zelo iustitie. xxiii. q. iiij. ira plane. et q. v. prodest.

Jtem non exequentes vindictam correctionis graviter offendant. xxiii. q. iiij. si hic qui. et c. si ecclesia. et. c. est iniusta.

Jtem non vindicādo dant aliis incentiuū delinquēdi. xxiij. q. iij. est iniusta. in fi.

Jtem prouocant nō sēlū contra se sed cōtra populū flagellum. xlv. d. sed illud. xxiij. q. iij. siquos. et c. si ea.

Q quādoq; in paucos vindicta exercetur: vt multitudo timeat. xxiij. q. iij. quid facies. in fi. et. c. se.

Q episcopi et prelati non de facili debent ad vindictam attendi. lxxxvi. di. siquid.

Q nō debet nos delectari vindicta que animū pascit alieno malo. xxiij. q. v. de occidendo.

Q i eo q; xp̄s compescuit discipulos a vindicta samaritanoz: inuitur q; nō semper procedēdum est ad vindictam peccatorum. xxiij. q. iij. c. qō xp̄s.

De hac materia habes vbi agit ō pena et ō punitiōe

Vinum.

Q vinum est incentiuū luxurie xxxv. dist. c. luxuria. et per totam distinctionem

De vino habes vbi agitur de ebrietate.

Violentia.

Q violētia est legibus inimica. xi. q. i. xp̄ianis. i. fi.

Q clerici a laicis per violētiam oppūmi nō debēt. ibidem.

Q ecclesie res nō violētia sed ratione debēt exquiri xvi. q. vi. c. i. et. ij. et. q. v. c. cōsuetudo.

Q violēta cōfessio vel promissio nō obligat. xv. q. vi. c. i. et. q.

Q violentia precipue personales sit eodem instanti licet repellere: et clerico non euadendo sed defendendo. xxiij. q. i. quid.

Q violentia absoluta excusat a toto. xxxiij. q. ij. non satis. xxxii. q. v. §. i. et. c. seq.

Q violentia conditionalis excusat a tanto: sz non a toto. ij. q. i. in primis. ante me. vbi gloriosus.

De hac materia habes vbi agitur de coactione et de repulsione.

Vir.

Q vir aliquando ponitur pro sexu. xxxij q. vij. vxor.

Jtem vir aliquando ponitur pro virtute. xxx. dis. si quis virorum.

Jtem aliquādo ponitur pro etate. lxxvij. di. episcopus. vnde versus.

Vir notat etatem. vir sexum. vir probitatem.

Jtem q: caput mulieris est vir: melius debet viuere vir et precedere in omnibus factis bonis vxorem xxxij. q. vi. c. vltimo.

Virga.

Q xp̄s sine pecunia et sine virga misit apostolos vt incēta luxus et vt instrumenta eriperet vltionis. xi. q. iij. ira. in fi.

Q ideo dominus virgam non ferendam apostolis in via precepit vt nulli violentia inferatur. xx. q. iij. presens. post medium.

Q disciplina patris vel magistri non dz esse in aliis tormentis q̄ in virgaz verberibus. xxiij. q. v. c. i. ante fi. et. q. iij. displicet. circa medium.

Q assur fuit virga furoris domini q: per eum inumeras gentes diuina iustitia flagellauit. xxij. q. v remittuntur. §. proximo. circa prin.

Virginitas.

Q est virginitas corporis et non mentis quando casti corde fornicantur vel adulterantur mēte. xxxij q. v. sicut enim. et. c. si paulus.

Jtem virginitas mentis et non corporis quando sine consensu quis tolerat qō alius operatur. xxxij q. v. magis. et. c. seq. et. c. tolerabilius.

Jtem est virginitas corporis et mentis quam cōplectitur voluntas: et hec dicitur gloriosa virginitas xxij. q. v. sicut enim.

Q virginitas non est in precepto: sz in consilio suaderi pōt: non imperari. xxij. q. i. integritas.

Q virginitas cū humilitate est admirabilis et deo acceptabilis. xxx. di. hec scripsimus.

Q virginitas anteferetur nuptijs. xxxij. q. i. nuptie

Q virginitas non debet voueri matrimonium detestando. xxx. di. siquis propter deum. et. c. se.

Q sicut nuptie terram: sic virginitas implet paradisum. xxxij. q. i. nuptie.

Q pdest parentib⁹ ad salutē si eoz proles in virginitate perseuerent. xxxij. q. v. tunc. saluabitur.

Q virginitas sine bonis operibus nō saluat. ibidē

Q coniurgia patriarcharum et aliorum comparātur moderni temporis virginitati. de pe. di. ij. §. scio inquit. post medium.

Q cum virginitas sine cōsensu corrumpitur: meritq castitatis duplicātur. xxxij. q. v. §. i.

Q virgo sic corrupta inter alias virgines non consecratur. xv. q. i. c. vlt.

Q cum deus oia possit virginem corruptam non potest facere icorruptam. xxxij. q. v. si paulus.

De hac materia habes vbi agitur de castitate ⁊ de continentia.

Virtus. Q deus est virtus ⁊ sapientia q̄ in vtero virginis edificauit sibi domum. lvi. dis. nasci.

Q tres sunt virtutes theologice. fides. spes. ⁊ charitas. de conse. dis. ij. quia passus.

Q de virtute in virtutem sunt gradus: q̄ vnaque que virtus quasi quibusdam gradibus auget. de pe. dis. ij. dū sanctā. vsq̄ ad. §. se.

Q virtutes sunt anime ornamentum. de pe. dis. ij. §. romanos in fine.

Q hoc ornamento virtutum maxime clerici ⁊ prelati debent vti. xl. di. §. i.

Q sunt quasi picture ad anime ornamētum: q̄ illa anima a deo depingitur: que habet in se virtutū gratiam renitētem. de pe. di. ij. §. romanos. post medium. versi. illa anima.

Q nō ex parentibus: sed ex voluntate nascent̄ cā est vitiorum atq̄ virtutū. lvi. dis. nasci.

Q ille ē volūtate dei mirabilis: qui ex parentibus prorsus a virtute alienus natus virtute resplēdet lvi. dis. nunquam in fine.

Q qui propria virtute decoratur parētū suoꝝ non dedecorat̄ opprobriis. lvi. dist. nunq̄.

Q non vitia: sed virtutem parentum debent filij amplecti. ibidem.

Q virtute non generis nobilitate gratia comparatur. xl. dis. illud.

Q nec ad virtutem nec ad vitia necessitate quis trahitur: sed libero arbitrio. de pe. dis. ij. §. opponitur post medium.

Item nō est virtus. quod fit ex necessitate. ibidem.

Q virtus simul cum vitijs haberi non potest. de pe. dis. ij. §. ex premissis.

Q virtus per vitia ⁊ peccata priuatur. de. pe. dis. v. dolendum.

Q v̄ꝰ adipiscit̄ cū vitio renūciat̄ egressus eni malitie v̄tut̄ opat̄ igressū. xxxij. q. i. cū renūciatur.

Q virtus in aduersitate probatur. vij. q. i. aduersitas. ⁊. c. se.

Q virtutes negāt̄ eē v̄e apud ifideles: q̄ nō ꝓmerent̄ gratiā. xxviij. q. i. oēs. §. ex hijs circa finem

Q vbi deest agnitio eterne ⁊ icommutabilis veritatis falsa virtus est. etiam in optimis moribus ibidem. §. proximo.

Visio. Q visio ē duplex. vz spūalis q̄ ꝑ fidē deus aspicit̄. xxiiij. q. i. quia.

Q visio spūalis obscurat̄ ꝑ mala: marie ꝑ carnalē opationē. xlix. dis. hinc circa medium v̄ u. lippus.

Item per arrogantiam ⁊ scientie presumptionem: q̄ talis a caritate vere visionis se excludit. xlix. dis. hinc. versu. albuginem.

Q exacuitur tanquam collirio per bonam operationem. ibidem versu. collirio.

Item exacuitur per sui despectionem ⁊ humilitatē ibidem. versu. albuginem.

Itē exacuit̄ ꝑ tēporaliū postpositionē. viij. q. i. in scripturis. ⁊. vij q. i. c. aduersitas post me.

Item exacuitur per superiorum iugem contemplationem. lxxxviij. distinctione. decreuit. Exemplū ibi de schala iacob.

Q est visio corporalis qua videntur temporalia. xlvij. dis. sicut hij.

Q visione corporali prohibemur videre lasciuia. xxxij. q. v. nec solo.

Item prohibemur videre iocos ⁊ ludos indebitos lxxxvj. dis. c. vident homines.

Q peccatores in futuro videbunt vp̄m corporaliter ⁊ contristabuntur. lxxxvj. dis. vident.

Q boni videbunt gloriam magni dei. ⁊ beatificabuntur. de conse. dis. v. ieiunium.

Visitatio. Q ep̄s ꝑ se vel ꝑ alios honestos: si sit īpeditus debet dyocesim suā visitare. x. q. i. decreuimus. ⁊. c. se.

Q visitando inquirere debet de vita clericorum ⁊ ornatu ecclesiarum. ⁊ de reparationibus: si fracte sunt. x. q. i. episcopum.

Itē debet visitādo statū laicoꝝ videre: si i fide sint stabiles. si diuersa crimina. sic̄ homicidiū. adulteriū. ꝑiuriū. ⁊ cōsimilia fugiant ⁊ resurectionez credant. x. q. i. placuit. ⁊ q. iij. cauendum.

Item visitando non debet expensas cum grauitate sed cum moderatione exquirere. x. q. iij. cauendū ⁊. c. relatum.

Q episcopus visitando quinquagenarium numerum equorum non d̄bet excedere. nec plusq̄ vna die in parochia stare. x. q. iij. inter ce.

Q omni anno tenetur semel episcopus dyocesim suam visitare. x. q. i. relata. ⁊. c. decreuimus.

Q visitando ⁊ temporale pro suo obsequio potest recipere stipendium. xii. q. ii. charitatem.

Q episcopus si non visitat loco visitationis procurationes non exigat. x. q. i. relata.

Q episcopi visitandi ⁊ hortandi. ⁊ exhortādi gratia: vel quotiens necessitas exigit possunt monasteria religiosorum non exempta visitare. viii. q. ii. visitandi. ⁊. c. non semel.

Q in visitatione lucrum animarum. non temporalium rerum debet querere. x. q. iii. cauendum.

Item visitando non debet in visitandos crudeliter deseuire. x. q. iii. cauendum.

Item in visitatione in dubiis coram senioribus canonicis veritatem debet perquirere. lxxxvi. distictione si quid.

Q per superiorē ꝓuidet̄ de visitatione ecclesie viduate: lxi. dis. obitum. ⁊. iii. c. sequenti.

Q ecclesie vacanti de anno in annum visitatio variatur. vii. questione prima. constitutum.

Q vni visitatori plures ecclesie visitande committi possunt. xii. questione. prima quoniam.

Q episcopi italici immediate ad curiam romanaz

ſpectantes de anno in annum limina apoſtolorum& romanorum curiam viſitare tenentur per ſe v per litteras.& ſe de impotentia debent excuſare. xciij.diſtinctione.iuxta ſanctorum.

Ultramontanis: q: de lõginquo ſunt cõceditur vt de viſitatiõe litteris ſe excuſent.xciij.diſ.iuxta De viſitatione habes vbi agitur de inq̃ſitione.

Vita. Vita p̃ſens que inter celum& ifernum ſita ẽ: vtrorumq; ciues recipit.xxiii.q.iij.hec autem.xxxij.q.viii.recurrat.

In hac vita nõ eſt retributio malitie virtutis.& ſi aliqua fit non fit ſecundũ condignũ: ſed ẽ quidam guſtus.de pe.diſ.iij.§.quanquam.

Item in hac vita boni vt frequentius affliguntur& mali proſperantur.ibidem

Sancti qũ cõmoda vel auxilia tpalia q̃rũt: non tranſitorie vite ſed eccleſie cuius vtilitati intendũt cõſulũr.xxiij.q.iij.marian⁹.exẽplũ ibi de paulo.

Vita cõtẽ dz ee clericis.& marie religioſis: q̃ vitã apl̃oz imitari volũt.xij.q.i.dilectiſſimis.

Vita apoſtolor̃ erat vna: quia erat multitudinis credẽtiũ cor unum: & aia vna i deo ibidem.

Vita anime eſt deus anima vero vita eſt corporis quia ſicut corpus ſine aĩa viuere non põt: ita nec aĩa ſine deo.de pe.di.i.§.itẽ ſi.verſu reſuſcitatus

Corpus chriſti vita eſt mundi.de conſecratione diſ.v: chriſtus.& capitulo.in chriſto.

Vita actiua& contemplatiua comẽdantur.viij.queſtione.i.olim.& capitulo.in ſcripturis.

Suffragia quibuſdam proſunt poſt hanc vitam& quibuſdam non.xiij.q.iij.epiſcopus.

Unctio. Vnctio interior: vz inviſibil' q̃ ẽ p ipũz ſanctũ.nũq̃ arefcit.de.pe.diſ.ij.§.querẽdũ circa p̃cipiũ.verſu vnctio.

Eſt vnctio exterior multiplex.videlicet baptiſmalis.xi.diſtinctione.eccleſiaſticarum.

Item eſt vnctio baptizandorum: que fit in pectore& in ſcapulis.xi.diſtinctione.eccleſiaſticarum de conſe.diſtinctione.iij.deinde a ſacerdote.

Itẽ ẽ vnctio baptizatorum: que fit per ſacerdotem cũ criſmate i ſummitate capitis.de cõſe.diſ.iij. poſtq̃ aſcendit.& capitulo ſequenti.

Item ẽ vnctio cõfirmatiõis que fit in frõte miniſterio tãtum põtificis.xcv.diſtinctione p̃byteros.

Item eſt vnctio extreme vnctionis quam poteſt epiſcopus& ſacerdos quilibet conferre per oleum infirmorum.ibideme.& capitulo.illud ſuperfluum.

Item eſt vnctio regalis: que fit in brachio.ii.queſtione.vii.p̃terunq̃.§.item in libro.

Item eſt vnctio ſacerdotalis cuius manus tantum oleo cum criſmate inungũtur.xxiii.diſ.preterea. xvi.q.i.generaliter.§.ecce ſufficienter.

Item eſt vnctio pontificalis ſuper manus& caput. xxiii.diſtinctione.epiſcopus.

Epiſcopus& ſacerdos ſemper in corde debet cogitare& aduertere quid ſua vnctio repreſentet.viii.queſtione licet prima in fine.

Unitas. Nihil cõtrariũ infert diuerſitas vbi ẽ fidei vnitas.vii.q.i.nihil.

Vnitas repreſentat in nobis dei ſimilitudinẽ vt ſicut a deo vno oẽs per creationẽ.ſic ab hominẽ vno per ꝓpagationem.xxxii.q.vlt.hec imago.

Item repreſentat nature noſtre imaginem& originem.quia omnes ab vno.ibidem.c.vlt.

Item repreſentat naſcẽtis eccleſie inſtitutionẽ q̃: licz chriſtus omnibus apoſtolis dedit auctoritatem tamen vni petro commiſit eccleſiã ad manifeſtãdum eccleſie vnitatem.xxiiii.queſtione.i.loquitur circa principium.

Conſiſtit vnitas eccleſie in ſacramentorum chriſti communione.de conſecratione.diſtin.iiii.eſt vnitas.& diſtinctione.ii.quia paſſus.

Item conſiſtit vnitas eccleſie in multorum filiorum ſuorum per dilectionem cõnexione.xxiiii.q.i.loq̃tur.p quo dicit ibi vna columba.vnum corpus.& cẽ

Item conſiſtit in membror̃ ad caput cõiunctione. quia nõ ſe vnitati capitis communicat: qui ſe p̃rtem faciens a capite ſeperat.xiiii.q.i.ſciſma.

Extra vnitatem eccleſie non poſſumus habere gratiam dei que p̃prie donum eſt catholice vnitatis.prima queſtione.prima.multe.

Item nec peccator̃ remiſſionem.i.q.i.remiſſionem

Itẽ nec vitam ſpiritualem.xi.queſtione.tertia.nihil.xxiiii.queſtione.prima loquitur.

Extra vnitatẽ eccleſie non valet ſpiritualis iuriſdictio.vii.q.i.factus.& c.novacianus in fine.

Item non prodeſt ſacramentorum p̃cepto.vii. queſtione.prima ſcire.xxiii.queſtione.i.pudẽda

Item nihil ẽ miraculor̃ operatio.i.q.i.teneamus.

Item inutilis eſt pro fide martyrii.ſuſceptio.xc. diſtinctione neque ad chaim.

Itẽ nõ ẽ peccator̃ remiſſio.xxiii.q.i.quicunque.

Conuiuium eſt chriſti vnitas fidelium in vinculo pacis.xiii.queſtione.iiii.ipſa pietas.

Non poſſunt duo vel tres in nomine chriſti in vnum colligi qui a chriſto ſunt ſeparati.xxiii. queſtione.prima.alienis in fine.

Non multitudinem deprecantium: ſed vnitatem audit deus.xxiii.queſtione.i.alienus.

Prophanus& hoſtis ẽ qui eccleſie nõ tenet vnitatem.vii.q.i.nouacianus.xxiii.q.i.alienus.

Chriſtiani ſcindentes vnitatem eccleſie infideles reputantur.vii.q.i.denicq̃.xxiii.q.i.quoniaz.in fine.vbi antichriſti dicitur quilibet talis

Item temporaliter& eternaliter puniuntur.xxiii. queſtione.prima non afferamus.

Voluntas. Volũtas eſt animi motus ad aliquid imitandum vel non imitandũ.vel adipiſcendũ.xv.q.i.§.i.

Voluntas hominis ẽ cauſa virtutis vel virtutis.vi diſtinctione nacti in fine.viii.q.i.ſciendũ.xv.q prima.§.et voluntate in principio queſtionis.

Vſq; adeo ad peccatum voluntarium malum ẽ q̃ nullo mõ fit peccatũ niſi ſit volũtariũ.xv.queſtione.i.§.iii.& capitulo merito.& capitulo illa.

Nemo tenetur ad culpam niſi p̃pria voluntate deſlexerit.xv.queſtione.prima.non eſt.

Deus non ea que offeruntur.ſed voluntatem re

ſpicit offerentium.xiiij.q.i. odi in fine.

¶ ſicut voluntarium ſeruitium eligit ſibi chriſtus ſic ⁊ diabolus. xv.q.i. non eſt.

¶ voluntatē alteri ſubū cere propter deū precipuum ſacrificium eſt.viij.q.i.ſciendum.

¶ bonum opus non valet niſi in bona voluntate proficiſcatur, lxxxvi.diſ.non ſatis.xv.queſtione prima per totum

¶ lex humana opus non voluntatem requirit.xv q.prima.ſiquis non.

¶ voluntas pro opere reputatur cuj deeſt facultas de pe.diſ.i.§.ſi mulier.

¶ iuſtitia ex opere non conſumatur. niſi affuerit ⁊ volūtas.xxxij.q.v.ſicut enim.

¶ mala voluntas pro facto reputatur.xxij.q.v.q̄ periurare.xxvij.q.i.nuptiaꝝ.xxxij.q.v.ſi paulus vbi dicit; qui viderit mulierem ad concupiſcendam eam iam mechatus eſt.ꝛc.

¶ que inferuntur reluctantibus crimen non habent.xv,q.i.non eſt.

¶ qñ ea que propter bonum ⁊ licitum fiunt; ſi preter voluntatem in eis malum contingerit non imputatur.xxiij.q.v.de occidendi.

¶ licet ſit liberi arbitrij; tamen mala voluntas ñ eſt libertati dimittendum.xxiii.q.iiij.diſplicet.

¶ malorum voluntas meritorie impeditur.ibidez ante medium.

¶ mala voluntas meritorie ad bonum cogitur. ibidem per totum.⁊.q.v.ad finem.

¶ nemo damnatur; niſi merito male voluntatis. nec liberatur niſi bonam habuerit voluntatem. xxiii.q.iiij.diſplicet ante medium.

¶ homo debet ſe ipſum propria voluntate iudicare dum pōt: ne cum iam non poſſit preter voluntatem a dño iudicetur.de.pe.diſ.i. in actione.

T otum. ¶ duplex eſt votum. videlicet de malo; ⁊ illud eſt reſcindendū xxii.q.iij. in malis.xxxiii.q.v.vna ſola.

Item eſt votum de bono: ⁊ illud eſt generale: ſine quo nō eſt ſalus, ſicut illud quod vouemus i baptiſmo.ſ.renunciare diabolo, xvij.q.i. ſunt quedam de cōſe.diſ.iiij.prima.

Itē ē votū ſpeciale; ſine quo habetur ſalus dei ad quod nullus tenetur; niſi volendo ſe obligare: ſicut eſt votū de caſtitate; de abſtinentia.de peregrinatione.⁊ huiuſmodi.xvij.q.i.ſunt quedam.

¶ votum ſpeciale p verba de preſenti emiſſum pci ſe obligat niſi minoretas impediat.xx.q.ij.puella.xxij.q.v.pueri.xxxiij.q.v.mulier.

Item niſi impediat publica vtilitas. ſicut contigit in translationibus religioſoꝝ per ſuperiores ad eccleſias regendas.vij.q.i.qualiter.

Item niſi impediat matrimoniū.quia vnus ſine altero caſtitatem vouere non poteſt. xxvij. queſtione.ij.agatoſa.

Itē niſi impediat maioris voti ſuſceptio.xix. queſtione ſecunda.oue.

Itē niſi impediat ſeruilis cōditio.liij. diſ. generalis.

Itē niſi impediat ſuperioris cōtraria inhibitio. xxxiij.q.v.manifeſtū.vbi dicitur mulier ſine conſenſu viri vouere non pōt nec monachus ſine conſē ſu abbatis.xx.q.iiij.monacho.

Itē niſi impediat feruens infirmitatis paſſio.xvij.q.ij.gonſaldus.

¶ votū licitum deo promiſſuz ſemper eſt implendus xxxiij.q.v.quod deo.

¶ votum debet fieri cum deliberatione. xxvij.q.i.de viduis.

¶ votū cū deliberatiōe factū ſiue voce exprimatur ſiue nō apud deū obligat.xvij.q.i.qui bona.

¶ incautum votum non eſt ſeruandum.xxij.queſtione.iij.per totum

¶ que in faciem eccleſie in manu epi caſtitatez vouerūt; ⁊ veſtem decētem caſtitatis aſſumpſerunt ſi ſpontanea volūtate poſtea dimiſerint; dānationem perpetuā incurrūt.xxvij.q.i.c.i.

¶ videtur ſi in occulto fiat profeſſio religionis vel caſtitatis in manu epiſcopi quaſi votum non pōt violari.xxvij.q.i.viduitates.

¶ vouētibus non ſolum nubere; ſed etiā velle nubere dānabile eſt.xvij.q.i.vouētibus.

¶ ſimpler votum impedit matrimonium contrahendum; ſed nō ſoluit iam cōtractum.xxvij.diſt. quidam.⁊.c.ſi vir.xvij.q.ij.nos.

¶ femine propria volūtate caſtitatem vouentes ſi nupſerint ſunt in matrimonio permittēde.xxvij. q.i.de viduis.

¶ poſt ſolēne votum ſoluitur matrimonium contractum.xxvij.di.vouētibus.⁊ tribus.c.ſe.xxvij q.i.viduas.

¶ votum religionis ſolēnizatur quando perſona ad votum apta per profeſſionem ſe obligat.xxvij q.i.vidue quidem.

¶ clericus ſine conſenſu epiſcopi poteſt religionē vouere.xix.q.ij.duc.

¶ ſimulatio ſine fictio voti ex honeſta cauſa ſicut ſpes prelature vel conſimile, ſemper obligat ad religionez ſiue caſtitatē.xxvij.diſ. qō interroga ſti.xxvij.q.i.viduas a pp.

¶ vtroque coniugū conſentiente votum caſtitatis emiſſum eſt ſeruandū.xxxiij.q.v.qō deo.

¶ coniuges caſtitatē vouere non debēt. nec ſe ſeperare ſine cōſciētia epi.xxvij.q.ij.ſi vir.

¶ beata virgo vouerat ſe virginem perſeueraturam niſi deus ei aliter reuelaret.xxvij. q.ij.§.ij. ſed queritur.

¶ melius ē nubere q̄ piculoſe vi.xxxij.q.v.paulus.

¶ cauſa aliquē cōuertendi nō licet votū caſtitatis infringere.xxxij.q.viij.non ſolum.

¶ votum caſtitatis impediens peccat ⁊ eſt excōmunicatus.xxxij.q.ij. hoc ſanctum.

¶ melius eſt non vouere q̄ votum non perficere. xij.q.i.ſimus.

¶ votū velle retractare dānabile ē.xxvij.di.vouētibus.xvij.q.i.vouētibus.⁊.c.ſe. vbi dicit q̄ ananias poſt votum pecunias defraudauit.

Vsura.

Q vsura est vbi amplius requirit̃ q̃ datur. xliii. q. iii. vsura.

Q nõ solũ i pecunia. ꝫ i acceptiõe cuiuslibet rei vtra sorte cõmittit̃ vsura. xliii. q. iii. putant.

Q accipere aliquod emolumẽrũ de mercib⁹ mercatorũ ratione mutui. vsura ẽ. xliii. q. iii. plenius.

Q qui emit vilius vt vendat carius maxime clericus vsurarius est. xliii. q. iiii. canonum.

Q mutuum siue in grano siue in vino vel in simili cũ repetit̃ ꝫ cõmune fore etiã si plus accipit vsura non cõmittit̃. xliii. q. iiii. si qs clericus.

Q videtur q̃ licet ab hoste quem licet impugnare vsuram accipere. sicut ꝛ licet animalia sua tollere. xliii. q. iiii. ab illo

Q clericus nec suo nec alieno nomine vsuras debz accipere. xlv. dis. sicut nõ.

Q publice conuictus de vsura. vlterius ad ordines nõ est promouendus. xxxiii. dis. maritum. ꝛ. xlv. dis. seditionarios. xlvii. dis. per totum.

Q clericus de vsura publice conuictus est de ordine ꝛ dignitate deponendus. xlvii. dis. episcopus ꝛ. iiii. c. sequentibus.

Q monasterium recipiens vsuras. tenetur ad vsuras persoluendas. liii. dis. generalis. i fine. xliii. q. iiii. quid dicam.

Q nulli licet accipere vsuras. xliii. q. iiii. per totum

Q videtur q̃ ad vsurã accipere sit peccatum. lxxxiii. dis. error. xxiii. q. iii. non inferenda.

Q tempore necessitatis ad vsuram potest accipi. arg. xxiiii. q. i. quid culpatur.

Q de vsura non potest fieri elemosina. xliii. questione quinta immolans.

Q felix est vsura vbi p puo denario pauperi dato centuplũ accipimus a domino. xlvi. dis. sicut nõ.

Q vsurarius nõ vere penitet: nisi vsuras restituat xliii. q. iii. quid dicam. ꝛ. q. vi. si res.

Vsucapio.

Q vsucapio ẽ acq̃sitio domini p cõtinuationẽ tẽporis. xvi. q. iij. placuit. §. põ. i fi. ꝛ. c. q̃s actiones.

Q plura exiguntr i vsucaptiõe. vz bona fides circa initiũ. Justus titulus q̃ varia nomina sortitur sicut titulus emptionis. titulus donationis. titulus dotis. titulus pro legato. ꝛ cõsimilia. ibidẽ.

Item exigitur continua possessio. ꝛ q̃ sit res mobilis. de quibus omnibus habes. xvi. q. iij. placuit §. potest. per totum.

Vsus.

Q illud quod in communi vsu ẽ. cõsuetudo vocatur. i. dis. consuetudo.

Q vsum prauum: lex ꝛ ratio vincere debet. xi. dis. capitulo. primo.

Q vsus auctoritati cedere debet. xi. dis. vsus.

Q male possidet: qui male vtitur. xliii. q. iiij. quid dicam in fine.

Q vtẽdũ ẽ tẽporalibus secũdũ vsuz eor cũ q̃b⁹ conuersamur. xli. dis. delicie. ꝛ. c. quod dicit.

De vsu habes vbi agitur de consuetudine.

Vsurpatio.

Q vsurpatio ẽ ordo illegitim⁹. i. q. i. q̃ p necessitate.

Q vsurpatio ẽ nõ cõcessa p̃sumere. xciij. dis. illud.

Q vsurpatine dicuntur ordines recepisse. vel dignitates. qui non iurta sanctorum statuta suscipiũt lxiij. dis. quia sancta.

Q vsurpatio furtiua p̃iudicium non generat. xciij. distinctione. illud.

Utilitas.

Q plurimor vtilitas p̃ponenda ẽ vtilitati paucorum. vij. q. prima scias.

Q mutationes prelator nõ debẽt fieri: nisi ea usa vtilitatis vel necessitatis. vij. q. i. mutationes. vbi pnit̃ exẽplũ quõ Petrus dimissa ecclesia antiochena iuit ad romanam pp maiorẽ vtilitatẽ.

Q nec nobis: nec alijs vtiles esse debemus. cũ damno alterius. vij. q. i. mua tiones. in fine. ꝛ. iij. c. sequentibus. xliii. q. v. deniq̃.

Uxor.

Q vxor subdita esse dz viro. xxx. q. v. femine. xxxiii. q. v. ẽ ordo. ꝛ. c. se.

Q vxor non est dimittenda nec ꝓpter sterilitatem nec propter difformitatem nec pp cecitatẽ: nec propter lepram: nec ꝓpter aliquod simile. nisi excepta causa fornicationis. xxxij. q. v. si vxorem.

Q maritus debet habere vxorem suam in dilectione ꝛ debita disciplina. xxxiij. q. v. c. vlt.

Q qualiter quis vxorẽ suã vult iuenire talis debet iueniri ab illa. xxij. q. vj. si dicturi estis.

Q vbi melius viuit vxor q̃ vir q̃ caput ẽ capite deorsum pendet domus. xxxij. q. vi. c. vltimo.

Q vxorem solus maritus debet iudicare: idest corrigere. vii. q. i. sicut alterius.

Q sunt tanq̃ vxores non habentes vbi salua ẽ charitas connubiorum ꝛ cessant opera nupciarum. xxxi. dis. lex continentie.

Q vxores ꝛ viri in matrimonialibus eadem conditio censetur. xxxii. q. v. p̃cepit.

Q eadem castimonia debetur a viro que ab vxore. xxxii. q. iiii. nemo.

Q vxori reddere debitum quando exigitur a viro vel econuerso est meritorium. xxxiii. q. v. c. i.

Q vxorem cognoscere debito ꝛ moderato affectu sine causa reddendi debitum: siue causa prolis non est peccatum. iii. q. v. c. i. xiii. distinctione. c. ii.

Q cognoscere moderate causa virande fornicationis hoc secundum venia cõcedit apostolus ꝛ credit esse venniale. xxxii. q. ii. quicq̃d.

Q cognoscere imoderato affectu cã faciãde libidis ẽ mortale peccatũ. xxxii. q. iiii. origo. ꝛ. c. liberor.

Q cognoscere contra naturam hoc grauius est quã cum matre ꝓpria. xxxii. q. vii. adulterii.

Q vxor non debet cognosci tẽpore menstrui. vl̃ ante purificationem puerpere. vel ante oblationem primã pueri. que est quando mater nimis babũ dat lacte. v. dis. ad eius vero.

Q iiquus ẽ q̃ castã ꝛ bonã dimittit vxorem. xxxii. q. i. c. i

Q fatuus est qui in adulterio perseuerantem retinet vxorem ibidem.

Q meritum est adulteram penitentem recipere vxo

rem.xxxii.q.i.cp aũtem.t.c.non erit.t.c.apud.

Vxoricida.

Q. etiam in adulterio de prebenſaz nõ licet occide re vxorẽ.xxxiij.q.v.interfectores.§.ſeq.t.c.inter hec.

Q. vxoricida per ſniaz debet compelli publicã age/re penitentiam.xxxiij.q.ij.quicũqz.t.c.ſeq.

Q. vxoricidis coniugiuz denegatur: niſi propter periculum incõtinentie cũ adoleſcentibus diſpenſetur.xxxiij.q.v.interfectores.t.c.in adoleſcentia.

Q. inocentem vxorez occidens grauiſſima pena exẽplo aſtulphi eſt puniendus.xxxiij.q.v.admonere

Chriſtus.

Q. ieſus xps deiſ filius natus eſt de virgine maria.de conſe.di.iij.c.vltimo

Q. xps veniens in fine temporum retraxit.o.que eſt grecoz vltima: ad.a.que eſt latinoruz prima: q: primuz ſtatuz hominis quantũ ad eſcas renouando extremitatez traxit ad principium.xxxv.di.ab exordio.

Q. xps qui verus pontifex fuit ideo de adulterinis cõmixtionibus nasci voluit: vt ſic natis daretur fiducia premorionis.lxvi.di.dominus.

Q. xps dicitur paſtor: paſtoz.v.q.vij.teſtes.§.xps.

Q. xps bonus hoſpes dicitur.xxiiij.q.i.q dignior

Q. xps venditur cũ veritas venditur.xi.q.iij.ab ic

Q. xps eſt panis de quo qui manducat viuet in eternum.de conſe.di.ij.xps.t.tribus.c.ſeq.

Q. xps vna paſſione ſaluauit mundus.de conſe.di.ij.iteratur.

Yconomus.

Q. ycom' t vicedominus pro eodem accipitur.lxxxix.di.volumus.t duobus.c.ſe.

Q. quelibet eccleſia cathedralis debz ycenomũ habere: qui cum arbitrio epi debz res eccleſie gubernare.lxxxix.di.dyaconuz t.c.ſe.ix.q.iij.cum ſimus.xij.q.v.vobis.

Q. eccleſiarum yconomus clericus debet eſſe.lxxxix di.iudicatum.xvi.q.vij.quoniaz.t.c.in noua.

Q. plures yconomos vna eccleſia põt habere.xij.q.v.charitatem.

Q. yconomus epatus per epm debet inſtitui.lxxxix di.volumus.t.c.iudicatum.

Q. yconomus epatus precipue debz intendere qualiter mortuo epo vel amoto: res eccleſie i ſcripturis p futuro epo debz cõſeruare.lxxv.di.quoniã.in fi.xij.q.v.charitatem.t.c.illud.t.c.non licet.

Ymago.

Q. imago dei dicit homo: qz ſicut deus principium eſt omnium p creationẽ: ſic homo pmus alioz ẽ principiũ p ppagationẽ.xxxiii.q.vlt.hec ymago.

Q. dicitur factus ad ymaginẽ t ſimilitudinẽ dei qz anima eius pudicicia: t alii virtutibus fuit picta de pe.di.ii.§.romanos.ꝓ.ſu.illa anima.

Q. ymago virtutum dedit t dat anime pulchritudinem t preciositatem.ibidem.

Q. tunc homo ab ymagine cecidit quando virtutez amiſit.ibidem.

Q. ymagines ſanctoz non ſunt contemnẽde: ſed venerande.de conſe.di.iii.venerabiles.

Q. ymagines t picture ſanctoz ſunt libri t ſcriptura laicoz.de conſ.di.tertia perlatum.

Q. non ymaginarum pictura eſt adoranda. vt veneranda.ſed res per ipſam repreſentate.de conſe.di.iii.perlatum.t.c.venerabiles.

Q. cbriſtus ſub ymagine crucifixi cum ymaginatur vel depingitur gratia nobis prereriti beneficii repzeſentatur.de conſe.di.iii.ſextam.

Ymnus.

Q. ſaluator t apoſtoli nobis dederunt exemplum ymnos decãtãdi de conſe.di.i.de ymnis.

Q. maria ſoror aaron poſt tranſitum maris rubri ymnũ deo cãtauit.ii.q.vii.plerũqz.§.itẽobiicit.

Q. hii duo ymni aleluia t gloria in excelſis deo.ab angelis decantati ſunt.de conſecratione.diſtinctione prima hii duo.

Ypocriſis.

Q. ypocriſis prouenit experticia duz quis ſimulat ſe habere quod non habet.xi.q iij.ſquis vero.

Q. religioſus qui cadit a propoſito t ſimulat propoſitũ eſt ypocrita t peior apoſtata.xij.q.i.certe

Q. ad ypocriſim tendit qui pluribus confitẽdo peccata diuidit confeſſionem.de pe.di.v.§.dolendũ ante finem.

Q. ypocrita licet viuat corporaliter: mortuus eſt tamen ſpiritualiter.xij.q.i.nolo.ante finem.

Q. nemo amplius eccleſie nocet ep qui peruerſe agẽs nomen vel ordinem ſantitatis gerit.lxxxiij. diſt. nemo.

Q. ypocrite in eccleſia bonis corporaliꝫ ſunt mixti ſz p peſſimã vitã ſeparant.xxiij.q.iii. de illis.

Q. ypocrita dicitur qui feſtucã in oculo fratris videt t trabez in ſuo nõ conſiderat.xxxij.q.vi.§.i.

Q. vbi ypocriſis regnat humilitas locum non habet.de pe.di.i.taciturnitas.

De hac materia habes vbi agitur de ſimulatione.

Yſaac.

Q. yſaac fuit filius libere t heres. xxxij.q.v.non oia.

Q. yſaac fuit vnus ex tribus: ex quibus prodierũt libere t ancille.xxxij.q.iiij.recurrat.

Q. domus yſaac non fuit ex omni parte beata: qz dominum Jacob dilexit: eſau autem odio habuit.xlvij.di.quantũlibet.

Q. yſaac benedixit filio ſuo iacob.xxiij.q.iij.cum ergo.§.ſiqui.

Q. yſaac cum rebecca ſepulti ſunt in ebron.xiij.q.iij ebron.

Zacharias.

Q. zacharias papa depoſito rege francorum inutilis t vilis vite erat: qz puppino patri Caroli regnum tradidit t omnes nobiles a iuramẽto fidelitatis abſoluit.xv.q.vi.alius.

Zacharie patri ioānis angelus in templo apparuit ⁊ super oratione exaudit⁹ fuit. i. q. i. nōne.

Zacheus.

Zacheus defraudata i qua druplum restituit. xvij. q. ij. cū deuotissimam.

Zacheus male acquisita plus reddenda q̄ donanda docuit. xiij. q. v. c. vltimo. in fi.

Zacheus est exemplū q̄ de multis male acquisitis multa pauperibus dari debent; ⁊ plurima restituī. xxvi. q. vij. affectum

Zelus.

Zelus ꝓprie dicitur amor viri i vxorem. ij. q. i. si peccauerit. in fi.

Vtrez zelus quādoq; ponitur pro inuidia. xc. di. neq; Exēplū ibi de caym qui fratri inuidit.

Item quādoq; ponitur pro amore. xxiij. q. iij. quid crudele. Exemplū ibi de moyse qui idolatras ex amore punuit.

Item quandoq; ponitur pro ira. xxiij. q. vij. legi. Exemplum ibi de symone cananeo qui serpentes in magos retorsit

Item quandoq; ponitur pro suspitione xxvij. q. i. nec aliq̄. Exēplū ibi de sponsa quā zelat sponsus.

Item quādoq; ponitur pro seueritate. xxvij. q. i. hij ergo. Exemplum ibi de moysali apostatrice ⁊ ꝑ pena eius.

Zelus indiscretus reprobatur. xxiij. q. iij. nō in perpetuum.

Zelo iustitie debet fieri vindicta; non amore vindicte nec ero dio. xxiij. q. iij. §. vltimo.

Deus est zelotes vindicans in tertiam ⁊ quartam generationem. i. q. iij. §. vltimo.

Zeli ardor erga rebelles ecclesie exhibitus ꝓmeritū datur. xxiij. q. v. excōicatorum. xlv. dis. sed illud.

Zelo apostolice vlteonis symonia in ortu suo dānata est. xi. q. i. fertur.

Zelo discipline iusti peccatoribus indignantur. xlv. di. vera iustitia.

Zizania.

Zizania mixta tritico ⁊ crescēs cū ipso; inuitur q̄ in hac vita bonis mali comiti sunt nec cōgrue separari possunt xi. q. i. nolite recedere. Exemplū ibi de Jebusco quem filij israel euellere non potuerunt.

Cauendum est ne virando zizaniam dominica ꝑ damus frumenta. xxv. q. ij. ita nos. in fi.

Tolleranda est zizania. i. mali si fides non impeditur ⁊ charitas nostra. xxiij. q. iij. quidam.

In hac vita non possit plene discerni a frumento zizania. xxiij. q. iij. quātus.

Sinenda sunt vtraq; crescere vsq; ad messem iudicij; ⁊ tunc angeli colligent zizaniam in fasciculos ad comburendum. xxiij. q. i. §. i. an finem;

Finis margarite decreti que Martiniana vocatur edite per venerabilem virum fratrem Martinū ordinis predicatorum; summi pontificis penitentiarium ac capellanum. Impressum venetijs per peregrinum de paschalibus; ⁊ dominicū de bertochis bononienses. Anno domini. M. cccc. lxxvi. quarto nonas septēbris.

Registrum huius operis.

a	terno.	b	terno.	c	terno;
d	terno.	e	terno.	f	terno.
g	terno.	h	terno.	i	terno.
k	terno.	l	terno.	m	terno
n	terno.	o	terno.		

HC * 1087

Aaron
abbas
abbatissa
abel
aborsus
abraam
abrogatio
ablolutio
abstinentia
abhominatio
ablutio
abusus
acceleratio
acceptio
achab
achor
acholiti
actiua
accusatio
adam
adinuentio
adiutorium
admonitio
adolescentia
adorare
adrianus
aduentus
aduersitas
adulatio
adulterium
aduocatus
affectus
affinis
agato
agnus
alchimia
alea
alienatio
alimenta
altare
amor dei
amor primi
ambitio
ambrosius
amens
amplexus
angelus
ananias
anastasius
anathema
anima
annus
antiquitas
antichristus
angulus
appellatio
apocrifa
apostata
apostolica
apostolus
aqua
arbiter
archidyacon'
archieps
arma
argumenta
arrogantia
ars
asperitas
auaritia
audacia
auctoritas
augurium
austeritas
aurum
auxilium
astrologia

Babilon
balaam
balneare
balsamus
baptismus
beatitudo
bellum
benedictio
benefacere
beneficium
benignitas
bigamus
blasphemus
bos
brutus

Caym
cam
calculus
calix
calumnia
canon
canonici
cantus
caput
caracter
cardinalis
charitas
carolus
castitas
casus
cathedra
cathedratic'
causa
cautela
cecus
celebratio
cena dñi
census
cephas
cibus
cimiterium
circuncisio
circunstantia
citatio
claues
clemens
clericus
coactio
coadiutor
cogitatio
cognatio
cognitio
columba
cõmessatio
conciatio
compassio
cõpaternitas
compensatio
compositio
concilium
concilium
concordia
concubina
cõcupiscentia
conditio
confessio
confirmatio
confirmatio
coniugium
coniuratio
cõsanguinitas
conscientia
consecratio
consensus
consilium
conspiratio
constantia
constantinus
constitutio
consuetudo
contentus
contentiosus
contestatio
continentia
contritio
contumax
cõuenticulus
conuersatio
conuersio
conuiuia
correptio
corona
corporalia
corpora
creatura
credere
creditor
crimen
crisma
crudelitas
crux
cupiditas
curator
curialis
curiositas
custodire

Dalmati
Dca
damasus
damnum
datum
dauid
decanus
decime
decretales
dedicatio
defensio
degradatio
delegatio
deliberatio
delitie
dementia
demon
depositio
derisio
desperatio
detractio
deus
diabolus
dyaconus
dialetica
dies
diffinitio
dilapidatio
directio
diocesis
discere
disciplina
discipulus
discordia
discretio
dispensatio
diuitie
diuinatio
diuorcium
dominum
donum
dubium
duplicitas
duricia

Ebrietas
ecclesia
edictum
elemosina
electio
emphiteosis
episcopus
ermofrodi
error
elau
eras
euangelium
eucharistia
eunuchus
exactio
examinatio
exceptio
excõicatio
excusatio
executio
exemplum
exemptio
exequie
exhereditatio
exilium
exitus
expositio
exorcista

Fabula
facilitas
fallacia
falsarius
falx
fama
fames
familia
familiaritas
fatum
fauor
fax
felicitas
femina
ferie
festinitas
festinantia
fingere
fides
fidelitas
filius
fiscus
flagellum
flamines
fletus
fomes
fons
forma
fornicatio
fortitudo
forus
frater
fraus
fructus
fuga
furor
furtum
futurum

Generatio
genus
gestus
gladius
gloria
gratia
gradus
grãmatica
grex
guerra
gula

Habere
habitatio
habitus
hely
helyas
helyseus
hereditas
heremita
heresis
henricus
hystrio
holocaustis
homicidium
honor
hospitalitas
hostiarius
hostis
humilitas

Jacob
iactare
idolatria
ieiunium
iesabel
ignis
ignorantia
imitatio
imitator
imago
imperator
impositio
incantatio
incendiarius
inceptio
incestus
incostantia
incorrigibil'
indulgentia
inducie
infamia
infidelitas
infirmitas
ingratitudo
iniuria
iniustitia
innocentia
inobedientia
impotentia
impunitas
inquisitio
insania
inspiratio
instrumentum
intentio
intercessio
interpretatio
intrusio
inuasor
inuentarium
inuidia
inuitus
ioannes
ioseph
ipocrisis
ira
irregularitas
irreligiosi
irreuerentia
iteratio
iudas
iudeus
iudex
iudicium
iuramentum
iurisdictio
ius
iustitia

Kalende

Labia
labor
lac
lacbryma
laicus
lapsus
larua
lauacrum
latro
laus
lectio
lector
legatus
lepra
leuita
lex
libellus
liber
liberalitas
libertas
libertus
licentia
lignum
lingua
lis
littere
locutio
locus
loculus

Iodouic⁹
Ioth
Lucifer
Lucrum
Luctus
Ludus
Lupus
Lux
Luxuria

Macera.
Macula
Magister
Magus
Maior
Maledictio
Malefici
Malum
Manna
Manumissio
Manus ipoſi
Marcus
Margarita
Maria
Martyrium
mrimoniū
Mechia
Medicina
Memoria
Mendacium
Mendacitas
Mensa
Menstruum
Mensura
Mercatio
Mercenarius
Meretrix
Metropoli
Michael
Milicia
Minister
Miraculum
Missa
Misericordia
Misterium
Moyses
Monachus
Monasterium
Monialis
Mors
Mozes
Mulier
Multitudo
Munditia
Munus
Murmuratio
Muratio
Multratio
Murus
Pena

Naboth
Nabuch.
Natiuitas
Natura
Nauis
Necessitas
Negatio
Negligentia
Negociatio
Negocium
Neophitus
Nigromantia
Nobilitas
Nomen
Noroziuz
Nouitius
Nuptie

Obediētia
oblatio
Obligatio
Obstinatio
Occasio
Ocium
Occidere
Oculus
Odium
Officium
Omissio
Opera
Oppressio
Oratio
Ordo
Ornatus
Osculum
Otio
Ouis

Pabuluz
Patiētia
Pacta
Pallium
Palma
Panis
Papa
Parens
Parentela
Pascha
Passio
Pastor
Psalmista
Pater
Patriarcha
Patrocinium
Patronatus
Paulus
Paupertas
Pax
Peccatum
Peccunia
Pedagium
Prosperitas
Penitentia
Pentecoste
Percussio
Peregrinatio
Perfectio
Periurium
Permissio
Permutatio
Persecutio
Persecuerantia
Persona
Petitio
Petrus
Philosophi
Pietas
Pignus
Pisces
Placentia
Planctus
Plusperitio
Pollutio
Populus
Possessio
Perfectio
Posse
Postulatco
Potestas
Prebenda
Precarie
Precquere
Preceptum
Preces
Pcipitatio
Pcisus
Preda
Pdestinatio
Predicatio
Prefatio
Preiudicium
Prelatio
Presbyter
Prescriptio
Prescientia
Presumptio
Preuaricatio
primas
Princeps
Principium
Priuilegiū
Probatio
Procuratio
Procurator
Proditio
Professio
Prohibitio
Promissio
Promotio
Propheta
Proprietas
Sanctitas
Prouincia
Proximus
Prudentia
Pubertas
Pudicitia
Punitio
Purgatio
Purificatio

Quadrag.
Questio
Questus
Quies
Qnqgesima

Ratio
Radix
Rapina
Raptus
Raritas
Ratibabitio
Recessus
Recidiuatio
Recōsiliatio
Recōuentio
Redemptio
Reddere
Redire
Regeneratio
Regimen
Regula
Rex
Religio
Remissio
Remotio
Remuneratio
Renunciatio
Repetitio
Rephēsio
Repulsio
Rescriptum
Residentia
Resistentia
Respondere
Restitutio
Resurrectio
Reuerentia
Reuelatio
Rigor
Rogatio
Roma

Sabbatū
Sacerdos
Sacramentum
Sacrificium
Sacrilcium
Sacrilegus
Sacrista
Sal
Salomon
Samuel
Suspitio
Sanitas
Sapientia
Satisfactio
Saul
Scandalum
Scientia
Scisma
Scriptura
Scrutinium
Securitas
Sedes
Senes
Sententia
Separatio
Sepultura
Sequestratio
Seruitus
Seueritas
Sigillum
Signum
Silentium
Similitudo
Simon
Simonia
Simulatio
Simplicitas
Syndicus
Singularitas
Sinodus
Sobrietas
Societas
Sodoma
Sollicitudo
Somnus
Sors
Sortilegium
Spectaculum
Spūs scūs
Spoliatio
Sponsa
Sponsalia
Stabilitas
Statera
Statuta
Sterilitas
Stola
Studium
Stultum
Stuprū
Subdiaconus
Subscriptio
Successio
Successor
Suffragium
Superbia
Superfluitas
Supstitio
Suspensio
Vnitas

Tabellio
Taberna
Taciturnitas
Tangere
Temeritas
temperantia
Tempozalis
Tempus
Tentatio
Tergiuersatio
Testamentum
Testis
Timoz
Titulus
Tolerantia
Tonsura
Tozmentum
Transactio
Translatio
Treuga
Tributum
Tribulatio
Tristitia
Tutoz

Vacatio
Vagari
Vanitas
Vas
Vates.
Velum
Venatio
Venditio
Venia
Venialc
Verba
Verba
Verecundia
Veritas
Vestis
Via
Viaticum
Vicarius
Vicedominus
Vitium
Victus
Vidua
Vigilia
Vinculum
Vindicta
Vinum
Violentia
Vir
Virga
Virginitas
Virtus
Visio
Visitatio
Vita
Vnctio
Voluntas
Votum
Vsura
Vsucapio
Vsus
Vsurpatio
Vtilitas
Vtoz
Vtozicida

Xpus

Yconomus
Ymago
Ymnus
Ypocrisis
Ysaac

Zacharias
Zacheus
Zelus
Zizania